

2023

Rapoarte anuale

- privind execuția bugetului UE pentru exercițiul financiar 2023 și
- privind activitățile finanțate de Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea fond european de dezvoltare (FED) pentru exercițiul financiar 2023

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

RO

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).
Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2024

N.B.: Trebuie precizat că, din cauza rotunjirilor, este posibil ca anumite totaluri ale cifrelor din prezentul document să nu fie egale cu suma elementelor individuale.

În temeiul dispozițiilor articolului 287 alineatele (1) și (4) TFUE, ale articolului 258 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, ale articolului 43 din Regulamentul (UE) 2018/1877 al Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2015/323, precum și ale articolului 92 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010,

**Curtea de Conturi a Uniunii Europene, în ședințele sale din 4 iulie 2024 și 11 iulie 2024,
a adoptat**

RAPOARTELE ANUALE privind exercițiul financiar 2023

Aceste rapoarte, însoțite de răspunsurile instituțiilor la observațiile Curții, sunt transmise autorităților responsabile de acordarea descărcării de gestiune, precum și celorlalte instituții.

La data adoptării prezentelor rapoarte, membrii Curții de Conturi Europene erau:

Tony Murphy (președinte), Nikolaos Milionis, Klaus-Heiner Lehne, Bettina Jakobsen, Jan Gregor, Mihails Kozlovs, Ildikó Gáll-Pelcz, Annemie Turtelboom, Viorel Ștefan, Ivana Maletić, François-Roger Cazala, Joëlle Elvinger, Helga Berger, Marek Opioła, Jorg Kristijan Petrovič, Stef Blok, George Marius Hyzler, Lefteris Christoforou, Laima Liucija Andrikiienė, Keit Pentus-Rosimannus, Katarína Kaszasová, João Leão, Alejandro Blanco Fernández, Carlo Alberto Manfredi Selvaggi, Petri Sarvamaa, Hans Lindblad.

Cuprins

	Pagina
Raportul anual privind execuția bugetului UE pentru exercițiul financiar 2023	5
Răspunsurile instituțiilor la raportul anual privind execuția bugetului UE pentru exercițiul financiar 2023	435
Raportul anual privind activitățile finanțate de Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea fond european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2023	539
Răspunsurile Comisiei Europene la raportul anual privind activitățile finanțate de Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea fond european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2023	580

**Raportul anual privind execuția
bugetului UE pentru exercițiul
financiar 2023**

Cuprins

	Pagina
Introducere generală	7
Capitolul 1	
 Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia	10
Capitolul 2	
 Gestiunea bugetară și financiară	58
Capitolul 3	
 Obținerea de rezultate pornind de la bugetul UE	112
Capitolul 4	
 Venituri	197
Capitolul 5	
 Piața unică, inovare și sectorul digital	226
Capitolul 6	
 Coeziune, reziliență și valori	249
Capitolul 7	
 Resurse naturale și mediu	302
Capitolul 8	
 Migrație și gestionarea frontierelor Securitate și apărare	326
Capitolul 9	
 Vecinătate și întreaga lume	347
Capitolul 10	
 Administrația publică europeană	371
Capitolul 11	
 Mecanismul de redresare și reziliență	384
Apendice	429
Răspunsurile instituțiilor	435

Introducere generală

0.1. Curtea de Conturi Europeană este o instituție a Uniunii Europene (UE) și auditorul extern al finanțelor acesteia. În această calitate, Curtea acționează ca gardian independent al intereselor financiare ale tuturor cetățenilor Uniunii, în special contribuind la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE.

0.2. În conformitate cu [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene \(TFUE\)](#)¹, raportul anual al Curții privind execuția bugetului UE acoperă atât veniturile, cât și cheltuielile. Acesta prezintă *declarația de asigurare* a Curții cu privire la fiabilitatea conturilor UE și la utilizarea bugetului UE în conformitate cu normele și reglementările aplicabile. Declarația este completată cu aprecieri specifice pentru domenii majore de cheltuieli din bugetul UE. Pentru fondurile europene de dezvoltare se publică un raport anual separat.

0.3. Bugetul general al UE se adoptă anual de către Consiliul Uniunii Europene și Parlamentul European. În luna mai 2020, Consiliul Uniunii Europene a adoptat *NextGenerationEU* (NGEU), un instrument temporar care a fost creat ca răspuns la impactul socioeconomic al pandemiei de COVID-19 și care este finanțat prin emiterea de obligațiuni. NGEU pune la dispoziție finanțare pentru Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)², care reprezintă aproximativ 90 % din finanțarea NGEU, precum și suplimentări de fonduri pentru programe existente în CFM 2021-2027. Această din urmă finanțare trebuie cheltuită în conformitate cu norme sectoriale specifice. Curtea prezintă o opinie separată privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor din MRR.

0.4. Atât bugetul general al UE, cât și finanțarea din NGEU fac obiectul *procedurii de descărcare de gestiune*. Prin această procedură, Parlamentul, la recomandarea Consiliului, decide dacă Comisia Europeană și-a îndeplinit în mod satisfăcător responsabilitățile bugetare. Raportul anual al Curții, alături de alte documente elaborate de aceasta, furnizează o bază pentru procedura de descărcare de gestiune. La data publicării sale, raportul anual este trimis parlamentelor naționale din statele membre, Parlamentului European și Consiliului.

¹ Articolele 285-287 TFUE.

² [Regulamentul \(UE\) 2021/241](#) de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență.

0.5. Raportul anual este structurat după cum urmează:

- **capitolul 1** conține declarația de asigurare, la care se adaugă o sinteză a rezultatelor auditului Curții cu privire la fiabilitatea conturilor și la legalitatea și regularitatea³ operațiunilor de venituri și cheltuieli subiacente conturilor, aceasta acoperind și informațiile Comisiei cu privire la regularitate, și un rezumat al abordării de audit utilizate de Curte;
- **capitolul 2** prezintă analiza Curții cu privire la gestiunea bugetară și financiară;
- **capitolul 3** prezintă aspectele referitoare la performanță în execuția bugetului (în raport cu principiile *economiei, eficienței și eficacității*), axându-se pe analiza și sinteza principalelor informații legate de performanță din rapoartele speciale adoptate în 2023, pe performanța programelor de cheltuieli de la rubrica 4 din CFM și pe o analiză a situației acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate de Curte în Raportul său privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2020 și în rapoartele speciale publicate în 2020;
- **capitolul 4** prezintă rezultatele testelor efectuate de Curte asupra regularității operațiunilor de venituri ale UE și o examinare a unor elemente ale sistemelor de control intern în gestionarea veniturilor, precum și rezultatele examinării de către Curte a rapoartelor anuale de activitate ale Comisiei;
- **capitolele 5-10** prezintă, pentru diferitele rubrici din *cadrul financiar multianual (CFM) 2021-2027*, rezultatele testelor efectuate de Curte cu privire la regularitatea operațiunilor, precum și o examinare a *rapoartelor anuale de activitate* ale Comisiei, a unor elemente ale sistemelor sale de control intern și a altor dispoziții în materie de guvernanță;
- **capitolul 11** prezintă o evaluare a conformității cu condițiile de plată ale MRR, o examinare a *rapoartelor anuale de activitate* ale Comisiei, o evaluare a unei selecții de sisteme de supraveghere și de control, precum și abordarea de audit a Curții pentru MRR.
- **Apendicele 1** conține un raport cu privire la orice datorie contingentă rezultată ca urmare a îndeplinirii de către Comisie și de către Consiliu a sarcinilor care le revin în temeiul Regulamentului privind mecanismul unic de rezoluție.

³ În raportul anual de față, termenul „regularitate” este utilizat cu același sens ca termenul „legalitate și regularitate”.

0.6. Curtea urmărește să își prezinte constatările într-un mod clar și concis. Nu se poate însă evita întotdeauna utilizarea unor termeni specifici UE sau politicilor și bugetului acesteia ori a unui jargon specific domeniilor contabilității și auditului. Curtea a publicat, pe site-ul său, un [glosar](#) conținând explicații pentru acești termeni specifici. Termenii definiți în glosar figurează cu *litere cursive* la prima lor apariție în fiecare capitol.

0.7. Răspunsurile Comisiei (sau, după caz, ale altor instituții și organisme ale UE) la constatările Curții sunt prezentate împreună cu acest raport.

Capitolul 1

Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia

Cuprins

	Puncte
Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent	I.-XLI.
Introducere	1.1.-1.4.
Constatările de audit privind exercițiul financiar 2023	1.5.-1.35.
Fiabilitatea conturilor	1.5.-1.8.
Conturile nu au fost afectate de denaturări semnificative	1.5.-1.7.
Aspectele-cheie ale auditului cu privire la situațiile financiare pentru 2023	1.8.
Regularitatea operațiunilor	1.9.-1.28.
Opinia Curții acoperă operațiunile de venituri bugetare și de cheltuieli	1.10.-1.13.
Diverse tipuri de cheltuieli continuă să fie afectate de erori	1.14.-1.15.
Riscul de eroare este mai ridicat în cazul plăților bazate pe rambursarea costurilor decât în cazul plăților bazate pe drepturi la plată	1.16.-1.17.
Cheltuielile cu risc ridicat reprezintă o parte importantă din populația auditată de Curte și sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare	1.18.-1.23.
Erorile legate de eligibilitate continuă să fie cele care contribuie în cea mai mare măsură la nivelul de eroare estimat pentru cheltuielile cu risc ridicat	1.24.-1.27.
Nivelul de eroare se situează sub pragul de semnificație în cazul cheltuielilor cu risc scăzut	1.28.
Informațiile Comisiei cu privire la regularitate	1.29.-1.35.
Rata de eroare estimată de Comisie se situează cu mult sub intervalul de încredere calculat de Curte	1.31.-1.33.
Evaluarea riscurilor efectuată de Comisie subestimează probabil nivelul de risc	1.34.-1.35.
Curtea raportează cazurile de suspiciuni de fraudă către EPPO și OLAF	1.36.-1.43.
Concluzii	1.44.-1.48.
Rezultatele auditului	1.45.-1.48.

Anexe

Anexa 1.1 – Abordarea și metodologia auditului

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului – raportul auditorului independent

Opinie

I. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile consolidate ale Uniunii Europene, aprobate de Comisie la 25 iunie 2024, care cuprind situațiile financiare consolidate¹ și rapoartele privind execuția bugetară² pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023;
- (b) legalitatea și regularitatea *operațiunilor* subiacente, în conformitate cu prevederile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

II. În opinia Curții, conturile consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2023 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2023, precum și *rezultatele* operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

¹ Articolul 243 din [Regulamentul \(UE, Euratom\) 2018/1046](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Consiliului (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

² *Ibidem*, articolul 244.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea veniturilor

III. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Cheltuielile

IV. Pentru 2023, Curtea prezintă din nou două opinii separate privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor. Acest lucru reflectă faptul că *Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)* este un instrument temporar pus în aplicare și finanțat într-un mod fundamental diferit față de cheltuielile bugetare din cadrul financiar multianual (CFM).

Opinie contrară privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor bugetare

V. În opinia Curții, având în vedere importanța aspectului descris în secțiunea „Baza pentru opinia contrară privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor bugetare”, cheltuielile bugetare acceptate în conturile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023 sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor din MRR

VI. În opinia Curții, cu excepția efectelor aspectelor descrise în secțiunea „Baza pentru opinia cu rezerve privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor din MRR”, cheltuielile din MRR acceptate în conturile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Baza pentru opinie

VII. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit (ISA) și codul etic formulate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) formulate de INTOSAI. Responsabilitățile care revin Curții în temeiul acestor standarde și coduri sunt descrise mai detaliat în secțiunea intitulată „Responsabilitățile auditorului” din prezentul raport. În secțiunea respectivă, Curtea furnizează, de asemenea, mai multe informații referitoare la baza opiniei sale cu privire la venituri (a se vedea punctul [XXXVI](#)) și cu privire la cheltuielile din MRR (a se vedea punctul [XXXVIII](#)). Totodată, Curtea a respectat cerințele de independență și a îndeplinit obligațiile etice care îi revin în conformitate cu Codul etic pentru profesioniștii contabili al Consiliului pentru Standarde Internaționale

de Etică pentru Contabili. Curtea consideră că probele de audit pe care le-a obținut sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniilor sale.

Baza pentru opinia contrară privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor bugetare

VIII. Nivelul de eroare global estimat de Curte pentru cheltuielile bugetare acceptate în conturile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023 este de 5,6 %. O proporție importantă din aceste cheltuieli este afectată de un nivel semnificativ de eroare. Este vorba de cheltuieli care fac obiectul unor norme complexe, în principal cheltuieli bazate pe rambursarea costurilor, pentru care nivelul de eroare este estimat la 7,9 %. Aceste cheltuieli s-au cifrat la 103,8 miliarde de euro în 2023, reprezentând 64,4 % din populația auditată de Curte³. Efectele erorilor constatate de Curte sunt, prin urmare, atât semnificative, cât și generalizate în rândul cheltuielilor acceptate aferente exercițiului.

Baza pentru opinia cu rezerve privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor din MRR

IX. Curtea a identificat următoarele elemente calitative și cantitative:

- deficiențe în concepția măsurilor și cazuri de jaloane/ținte definite în termeni vagi, care au contribuit toate la o evaluare mai discreționară a îndeplinirii satisfăcătoare a acestora;
- deficiențe persistente în sistemele de raportare și de control ale statelor membre;
- probleme legate de fiabilitatea informațiilor pe care statele membre le-au inclus în declarațiile lor de gestiune;
- 7 dintre cele 23 de plăți efectuate din MRR către statele membre (și prefinanțările conexe validate și închise) au făcut obiectul unor constatări de natură cantitativă. Șase dintre plățile respective au fost afectate de erori semnificative.

X. Pe baza acestor elemente, Curtea consideră că efectele globale ale constatărilor sale sunt semnificative, dar nu generalizate în rândul cheltuielilor din MRR acceptate pentru exercițiul în cauză.

³ Mai multe informații în acest sens sunt prezentate la punctele **1.18-1.23** din Raportul anual pe 2023 al Curții.

Aspecte-cheie ale auditului

Curtea a evaluat datoria privind pensiile și alte beneficii ale angajaților

XI. Bilanțul UE include o datorie privind pensiile și alte beneficii ale angajaților în cuantum de 90,8 miliarde de euro la sfârșitul exercițiului 2023 (față de 80,6 miliarde de euro în 2022).

XII. Cea mai mare parte a acestei datorii privind pensiile și alte beneficii ale angajaților este legată de Sistemul de pensii al funcționarilor și al celorlalți agenți ai Uniunii Europene și se ridică la 82,7 miliarde de euro (față de 73,1 miliarde de euro în 2022). Datoria înregistrată în conturi este o estimare a valorii actuale a plăților viitoare preconizate pe care UE va trebui să le facă pentru a se achita de obligațiile pe care le are privind pensiile.

XIII. Plata prestațiilor prevăzute de acest sistem de pensii este în sarcina bugetului Uniunii. UE nu a creat un fond de pensii specific pentru a acoperi costurile viitoare obligatorii privind pensiile, dar statele membre garantează colectiv plata prestațiilor respective și funcționarii contribuie cu o treime din costul finanțării sistemului. Eurostat calculează această datorie anual, în numele contabilului Comisiei, utilizând parametri precum profilul de vârstă și speranța de viață a funcționarilor UE, precum și ipoteze privind condițiile economice viitoare. Parametrii și ipotezele utilizate sunt evaluate și de consilierii actuariali ai Comisiei.

XIV. Creșterea datoriei privind pensiile în 2023 se explică în principal prin scăderea ratei de actualizare și prin aducerea la zi a tabelului actuarial de mortalitate pentru funcționarii publici ai UE. Rata de actualizare a fost influențată în principal de evoluția ratelor dobânzii și de inflația viitoare preconizată⁴.

XV. Cea de a doua componentă ca volum a datoriei privind pensiile și alte beneficii ale angajaților este datoria estimată a UE față de Sistemul comun de asigurări de sănătate, în valoare de 6,3 miliarde de euro la sfârșitul exercițiului 2023 (față de 5,7 miliarde de euro în 2022). Această datorie este legată de costurile cu asistența medicală pentru membrii personalului UE care trebuie plătite în perioadele de după încetarea activității (excluzând contribuțiile acestora).

XVI. Ca parte a auditului, Curtea evaluează ipotezele actuariale utilizate pentru aceste sisteme și evaluarea rezultată. Evaluarea Curții se bazează pe activitatea desfășurată de experți actuariali externi independenți. Curtea verifică datele de bază utilizate pentru calcule, parametrii actuariali și calcularea datoriei. De asemenea, se examinează prezentarea datoriilor în bilanțul consolidat și în notele la situațiile financiare consolidate.

XVII. Curtea concluzionează că estimarea valorii globale a obligației privind pensiile și alte beneficii ale angajaților este prezentată în mod fidel în conturile anuale consolidate.

Curtea a evaluat estimările semnificative de la sfârșitul exercițiului prezentate în conturi

XVIII. La sfârșitul exercițiului 2023, valoarea estimată a cheltuielilor eligibile suportate datorate beneficiarilor, dar a căror rambursare nu fusese încă solicitată, era de 155,2 miliarde de euro (față de 148,7 miliarde de euro în 2022). Aceste sume au fost contabilizate cu titlu de cheltuieli înregistrate în avans⁵.

XIX. Creșterea acestei valori estimate pentru toate programele este determinată în principal de faptul că perioada de programare anterioară se apropie de sfârșit și că absorbția fondurilor din CFM 2021-2027 este mai lentă decât se anticipase. Astfel, valoarea cererilor efective de plată prezentate a fost mai mică decât se preconizase și o proporție mai mare a trebuit să fie estimată la sfârșitul exercițiului. Cheltuielile înregistrate în avans în legătură cu MRR, care se bazează pe o previziune a plăților viitoare, au scăzut la 7,4 miliarde de euro (față de 22,6 miliarde de euro în 2022).

XX. Pentru a evalua aceste estimări de la sfârșitul exercițiului, Curtea a examinat sistemul instituit de Comisie pentru calculele aferente separării exercițiilor financiare cu scopul de a asigura corectitudinea și exhaustivitatea acestuia în direcțiile generale în care au fost efectuate cele mai multe cheltuieli. În cursul activității de audit desfășurate pe un eșantion de facturi și de plăți de prefinanțare, Curtea a examinat calculele relevante pentru separarea exercițiilor financiare, astfel încât să abordeze riscul ca valoarea cheltuielilor înregistrate în avans să fie prezentată eronat.

XXI. Curtea concluzionează că estimarea valorii globale a cheltuielilor înregistrate în avans și a altor avansuri plătite statelor membre este prezentată în mod fidel în conturile anuale consolidate.

Curtea a examinat activele generate de procesul de retragere a Regatului Unit

XXII. La 1 februarie 2020, Regatul Unit a încetat să mai fie stat membru al UE. Potrivit acordului de retragere, Regatul Unit s-a angajat să își onoreze toate

⁴ Conturile anuale ale UE pentru exercițiul financiar 2023, nota 2.9.

⁵ Acestea includ 76,2 miliarde de euro reprezentând cheltuieli înregistrate în avans în partea de pasive a bilanțului și 79,0 miliarde de euro înregistrate în partea de active a bilanțului, care reduc valoarea prefinanțărilor.

obligățiile financiare care îi revin în temeiul cadrelor financiare multianuale precedente în legătură cu calitatea sa de membru al UE.

XXIII. După încheierea perioadei de tranziție la 31 decembrie 2020, o serie de alte obligații reciproce care revin UE și Regatului Unit dau naștere unor datorii și creanțe pentru UE. Aceste obligații trebuie să fie reflectate în conturile anuale ale UE. Comisia a estimat că, la data bilanțului, conturile UE prezentau o creanță netă de 15,5 miliarde de euro datorată de Regatul Unit (în 2022, valoarea acesteia a fost de 23,9 miliarde de euro), din care se estimează că 2,4 miliarde de euro vor fi plătiți în termen de 12 luni de la data raportării.

XXIV. Ca parte a procedurilor sale normale de audit, Curtea a discutat cu Comisia calendarul, exactitatea și caracterul complet al activelor recunoscute și al plăților efectuate. Curtea a recalculat sumele în cauză, le-a reconciliat cu evidențele subiacente și a verificat dacă ipotezele utilizate erau adecvate.

XXV. Concluzia Curții a fost că estimarea corespunzătoare activelor totale recunoscute în legătură cu procesul de retragere a Regatului Unit este prezentată în mod fidel în conturile anuale consolidate.

Curtea a evaluat impactul pe care l-a avut asupra conturilor războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei

XXVI. La 24 februarie 2022, Rusia a invadat Ucraina. Întrucât UE oferă asistență Ucrainei sub formă de credite și de granturi, Curtea a examinat calculele Comisiei privind expunerea financiară conexă a UE, precum și baza acestora, pentru a se asigura că consecințele potențiale și efective au fost reflectate în mod corespunzător în conturile UE. Curtea a examinat calculele Comisiei în raport cu propriile sale calcule și cu alte date relevante.

XXVII. Curtea concluzionează că modul în care impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a fost tratat în conturile consolidate este prezentat în mod fidel în conturile anuale consolidate.

Curtea a evaluat impactul NGEU asupra conturilor

XXVIII. Prin *NextGenerationEU* (NGEU), UE a mobilizat resurse substanțiale pentru a atenua impactul socioeconomic al pandemiei. Pentru a finanța NGEU, Comisia Europeană se împrumută pe piețele de capital. Fondurile sunt puse la dispoziția statelor membre sub formă de granturi nerambursabile sau sub formă de credite în limita unei alocări convenite în prealabil. Aceste activități au un efect important asupra situațiilor financiare. Componenta cea mai mare din NGEU este MRR.

XXIX. Ca parte a procedurilor sale normale de audit, Curtea a auditat activele, pasivele, veniturile și cheltuielile, inclusiv pe cele legate de NGEU. Concluzia Curții este că acestea sunt prezentate în mod fidel în conturile anuale consolidate.

Alte aspecte

XXX. Comisia este responsabilă de prezentarea „altor informații”. Acest termen înglobează secțiunea „Principalele realizări ale exercițiului”, dar nu și conturile consolidate sau raportul Curții cu privire la acestea din urmă. Opinia exprimată de Curte cu privire la conturile consolidate nu acoperă aceste alte informații și Curtea nu formulează niciun fel de concluzie în materie de asigurare cu privire la acestea. În contextul auditului său referitor la conturile consolidate, Curtea are responsabilitatea de a lua cunoștință de aceste alte informații și de a analiza dacă ele prezintă inconsecvențe semnificative cu conturile consolidate sau cu informațiile pe care le-a obținut în cadrul auditului ori dacă ele comportă alte denaturări semnificative. În cazul în care concluzionează că aceste alte informații prezintă denaturări semnificative, ea are obligația de a raporta acest lucru. Curtea nu are nimic de semnalat în acest sens.

Responsabilitățile conducerii

XXXI. În conformitate cu articolele 310-325 TFUE și cu Regulamentul financiar, Comisia este responsabilă de întocmirea și de prezentarea conturilor consolidate ale UE pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controalelor interne necesare pentru întocmirea și prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de *fraudă*, fie rezultate din erori. Conducerea are responsabilitatea de a se asigura că activitățile, operațiunile financiare și informațiile reflectate în situațiile financiare sunt conforme cu dispozițiile (acte legislative, reglementări, principii, norme și standarde) care le reglementează. Responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor UE aparține Comisiei (articolul 317 TFUE).

XXXII. În procesul de întocmire a conturilor consolidate, conducerea este responsabilă de evaluarea capacității Uniunii Europene de a-și continua activitatea, prezentând aspectele relevante și utilizând principiul contabil al continuității activității, cu excepția cazului în care intenționează fie să lichideze entitatea, fie să oprească operațiunile sau nu are nicio altă soluție realistă decât aceea de a face acest lucru.

XXXIII. Comisia este responsabilă de supravegherea procesului de raportare financiară al UE.

XXXIV. Conform Regulamentului financiar (titlul XIII), contabilul Comisiei trebuie să prezinte, în scopul auditului, conturile consolidate provizorii ale UE până la data de 31 martie a exercițiului următor și apoi pe cele finale până la data de 31 iulie. Conturile provizorii ar trebui să ofere deja o imagine corectă și fidelă a situației financiare a UE. Prin urmare, este absolut necesar ca toate elementele din conturile provizorii să fie prezentate sub formă de calcule finale, astfel încât Curtea să se poată achita de sarcina sa în conformitate cu (titlul XIII din) Regulamentul financiar și în termenele prevăzute. Eventualele modificări efectuate în conturile finale față de conturile provizorii ar trebui să rezulte, în mod normal, numai ca urmare a observațiilor Curții.

Responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor consolidate și al operațiunilor subiacente

XXXV. Obiectivul Curții este, pe de o parte, de a obține o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor consolidate ale UE și la conformitatea operațiunilor subiacente conturilor cu legile și reglementările și, pe de altă parte, de a furniza Parlamentului European și Consiliului, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. O asigurare rezonabilă reprezintă un nivel de asigurare ridicat, dar nu este o garanție a faptului că auditul a detectat neapărat toate cazurile de denaturări sau de neconformități semnificative care pot exista. Acestea pot apărea ca rezultat fie al unei fraude, fie al unei erori și sunt considerate a fi semnificative dacă se estimează, în mod rezonabil, că ele ar putea influența, în mod individual sau agregat, deciziile economice luate pe baza acestor conturi consolidate.

XXXVI. În ceea ce privește veniturile, examinarea efectuată de Curte cu privire la resursele proprii bazate pe venitul național brut, pe taxa pe valoarea adăugată și pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate are drept punct de plecare statisticile și datele pe baza cărora acestea sunt calculate și presupune evaluarea sistemelor Comisiei de prelucrare a acestor statistici și date până la primirea contribuțiilor din partea statelor membre și până la înregistrarea acestora în conturile consolidate. În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, Curtea examinează conturile autorităților vamale și analizează fluxul taxelor până la momentul încasării sumelor de către Comisie și al înregistrării lor în conturi. Există riscul ca taxele vamale să nu fie declarate sau să fie declarate incorect autorităților vamale naționale de către importatori. Quantumul aferent taxelor la import percepute efectiv va fi, așadar, mai mic decât quantumul care ar trebui să fie colectat teoretic. Diferența este cunoscută sub denumirea de „deficit de colectare a taxelor vamale”. Aceste sume eludate nu sunt reflectate în sistemele contabile ale statelor membre referitoare la resursele proprii tradiționale și nu intră în sfera opiniei de audit formulate de Curte cu privire la venituri.

XXXVII. În ceea ce privește cheltuielile, Curtea examinează operațiunile de plăți la momentul la care cheltuielile au fost efectuate, înregistrate și acceptate. Examinarea acoperă toate categoriile de plăți (cu excepția plăților în avans) la momentul la care sunt efectuate. Plățile în avans sunt examinate după ce destinatarul fondurilor a furnizat probe cu privire la utilizarea lor corespunzătoare, iar instituția sau organismul a acceptat aceste probe prin validarea și închiderea plății în avans, lucru care poate să aibă loc abia în unul dintre exercițiile ulterioare.

XXXVIII. Pentru cheltuielile din MRR, spre deosebire de alte cheltuieli bugetare, condiția principală pentru efectuarea plăților constă în îndeplinirea satisfăcătoare a unor jaloane și ținte predefinite. Alte cerințe care trebuie respectate: jaloanele și țintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător trebuie să nu fi fost revocate și principiul privind evitarea dublei finanțări trebuie să nu fi fost încălcat. Printre condițiile de eligibilitate prevăzute în regulament se numără: respectarea perioadei de eligibilitate și a principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, precum și neînlocuirea cheltuielilor bugetare naționale recurente. În consecință, în auditul său, Curtea urmărește, în mod special, să determine dacă aceste condiții de plată și de eligibilitate au fost îndeplinite. Întrucât plățile din MRR nu sunt condiționate de conformitatea cheltuielilor efectuate de destinatarii finali cu normele UE și cu normele naționale, opinia de audit a Curții nu acoperă regularitatea acestor cheltuieli. Regulamentul privind MRR nu prevede mai multe criterii privind modul de interpretare a expresiei „în mod satisfăcător” și, prin urmare, lasă Comisiei o marjă largă de apreciere atunci când aceasta evaluează gradul în care jaloanele și țintele au fost îndeplinite în mod satisfăcător. Evaluarea realizărilor calitative presupune realizarea mai multor aprecieri, ceea ce poate da naștere la interpretări posibile diferite. Acest risc este mai prezent pentru jaloanele și țintele care sunt concepute în termeni vagi.

XXXIX. Curtea își exercită raționamentul profesional și își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului. De asemenea:

- (a) Curtea identifică și evaluează riscul de denaturare semnificativă a conturilor consolidate și riscul ca operațiunile subiacente să prezinte neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități semnificative rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Ea concepe și desfășoară proceduri de audit care să abordeze riscurile respective și obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniei sale. Situațiile în care există denaturări sau neconformități semnificative cauzate de fraudă sunt mai dificil de detectat decât cele în care denaturările sau neconformitățile semnificative sunt cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune coluziune, fals, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controlului intern. În consecință, există un risc mai mare ca astfel de situații să nu fie detectate.

- (b) Curtea obține o înțelegere a controlului intern relevant pentru audit în vederea elaborării de proceduri de audit adecvate, dar nu în scopul exprimării unei opinii cu privire la eficacitatea controlului intern.
- (c) Curtea evaluează gradul de adecvare al politicilor contabile utilizate de conducere și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către aceasta.
- (d) Curtea formulează o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a principiului contabil privind continuitatea activității și determină, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă din cauza unor evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea entității de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionează că există o astfel de incertitudine semnificativă, Curtea trebuie să atragă atenția, în raportul său, asupra prezentărilor aferente din conturile consolidate sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să își modifice opinia. Concluziile Curții se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului său. Cu toate acestea, evenimente sau condiții ulterioare pot determina entitatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- (e) Curtea evaluează prezentarea, structura și conținutul general al conturilor consolidate, inclusiv toate prezentările de informații, precum și măsura în care conturile consolidate reflectă în mod fidel operațiunile și evenimentele subiacente.
- (f) Curtea obține probe de audit suficiente și adecvate cu privire la informațiile financiare ale entităților care fac parte din sfera de consolidare a Uniunii Europene cu scopul de a exprima o opinie referitoare la conturile consolidate și la operațiunile subiacente acestora. Ea este responsabilă de coordonarea, supervizarea și efectuarea auditului și își asumă întreaga responsabilitate pentru opinia sa de audit.

XL. Curtea comunică Comisiei și altor entități auditate, printre alte aspecte, sfera planificată a auditului și programarea acestuia în timp, precum și observațiile principale ale auditului, inclusiv eventuale deficiențe semnificative ale controlului intern.

XLI. Dintre aspectele discutate cu Comisia și cu alte entități auditate, Curtea stabilește care au fost chestiunile cele mai importante pentru auditul conturilor consolidate și care reprezintă, prin urmare, aspectele-cheie ale auditului pentru perioada curentă. Curtea descrie aceste aspecte în raportul său, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului respectiv sau cu excepția cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, Curtea consideră că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul său deoarece se

preconizează în mod rezonabil că beneficiile pentru interesul public vor fi depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

11 iulie 2024

Tony Murphy
Președinte

Curtea de Conturi Europeană
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxemburg

Introducere

1.1. Acest capitol al raportului anual:

- (a) prezintă contextul *declarației de asigurare*, la care se adaugă o trecere în revistă a constatărilor și a concluziilor Curții de Conturi Europene cu privire la fiabilitatea conturilor și la regularitatea *operațiunilor* subiacente, inclusiv cu privire la informațiile Comisiei referitoare la regularitate;
- (b) include informații cu privire la cazurile de suspiciune de fraudă pe care Curtea le raportează către Parchetul European (EPPO) și către Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), precum și cu privire la auditurile Curții vizând acțiunile UE de combatere a fraudei;
- (c) prezintă o sinteză a abordării de audit a Curții (a se vedea [anexa 1.1](#)).

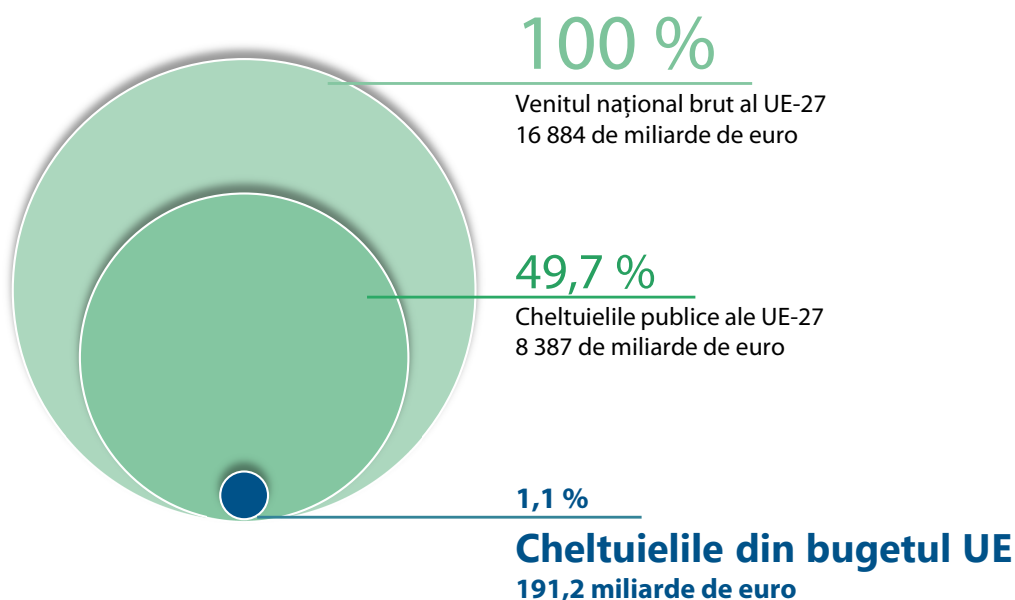
1.2. Având în vedere că *Mecanismul de redresare și reziliență* (MRR)⁶ este un instrument temporar pus în aplicare și finanțat într-un mod fundamental diferit de cheltuielile bugetare obișnuite din *cadrele financiare multianuale* (CFM), rezultatele activității Curții cu privire la plățile din MRR sunt prezentate într-un capitol separat (**capitolul 11**) și stau la baza unei opinii separate privind regularitatea cheltuielilor MRR.

1.3. Cheltuielile UE reprezintă un instrument important pentru atingerea obiectivelor de politică, dar nu sunt singurul mijloc de care dispune Uniunea. Printre alte măsuri importante utilizate în acest scop se numără cadrele legislative, strategiile în materie de politici, precum și dreptul la libera circulație a mărfurilor, a serviciilor, a capitalului și a persoanelor în întreaga Uniune. În 2023, cheltuielile publice totale ale statelor membre (8 387 de miliarde de euro) au reprezentat 49,7 % din *venitul național brut* (VNB) cumulativ al acestora (16 884 de miliarde de euro). Cheltuielile din bugetul UE s-au ridicat la 191,2 miliarde de euro, ceea ce reprezintă 2,3 % din totalul cheltuielilor publice ale statelor membre ale UE și 1,1 % din VNB-ul acestora (a se vedea [figura 1.1](#)). Ținând seama de plățile suplimentare efectuate din *veniturile alocate* pentru granturi din MRR în valoare de 48,0 de miliarde de euro (a se vedea

⁶ Regulamentul (UE) 2021/241 de instituire a MRR.

punctul 2.24), finanțate prin îndatorarea UE, totalul plăților efectuate în 2023 s-a ridicat la 239,2 miliarde de euro⁷.

Figura 1.1 – Cheltuielile din bugetul UE efectuate în 2023 și cheltuielile publice totale ca procent din VNB

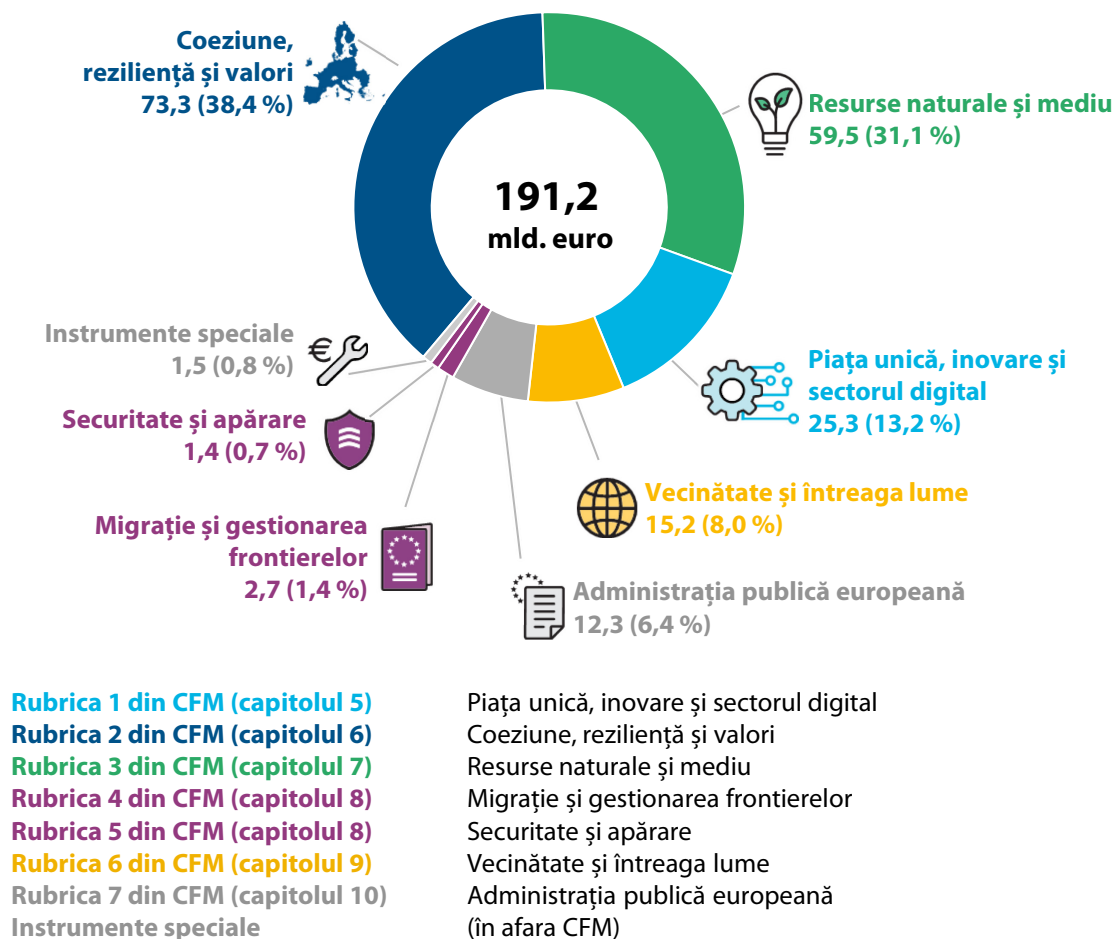
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor privind VNB-ul UE-27 din conturile anuale consolidate ale Comisiei Europene pentru exercițiul 2023 – Anexa A – Venituri; cheltuielile publice ale UE-27: baza de date Eurostat – *Government revenue, expenditure and main aggregates* (date extrase la 22.4.2024); cheltuielile din bugetul UE: Comisia Europeană – conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2023.

1.4. Fondurile UE sunt vărsate beneficiarilor fie sub forma unor plăți unice/tranșe anuale, fie sub forma unei serii de plăți efectuate în cadrul unor scheme de cheltuieli multianuale. Plățile din bugetul UE pentru 2023 au inclus prefinanțări în valoare de 50,3 miliarde de euro și alte plăți în valoare de 140,9 miliarde de euro. După cum se arată în **figura 1.2**, cele mai mari părți din bugetul UE au fost alocate rubricilor Coeziune, reziliență și valori și Resurse naturale și mediu, urmate de rubrica Piața unică, inovare și sectorul digital.

⁷ [Conturile anuale consolidate ale UE pentru exercițiul financiar 2023 – Rapoarte privind execuția bugetară și note explicative – secțiunea 6.3 intitulată „CFM: Execuția creditelor de plată”.](#)

Figura 1.2 – Cheltuielile din bugetul UE efectuate în 2023 pentru fiecare rubrică din CFM

(în miliarde de euro)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Constatările de audit privind exercițiul financiar 2023

Fiabilitatea conturilor

Conturile nu au fost afectate de denaturări semnificative

1.5. Constatările Curții privesc *conturile consolidate*⁸ ale Uniunii Europene (denumite în continuare „conturile”) pentru exercițiul financiar 2023. Conturile au fost primite, împreună cu scrisoarea cuprinzând declarațiile contabilului, la 28 iunie 2024, înainte de data-limită pentru prezentarea acestora în conformitate cu prevederile *Regulamentului financiar*. Conturile sunt însoțite de o secțiune intitulată „Principalele realizări ale exercițiului”⁹, care nu este acoperită de opinia de audit pe care o exprimă Curtea. Totuși, în conformitate cu standardele de audit, Curtea a evaluat dacă aceasta concordă cu informațiile prezentate în conturi.

1.6. Conturile publicate de Comisie indică, la 31 decembrie 2023, un total al datoriilor de 679,9 miliarde de euro, în timp ce totalul activelor se ridică la 467,7 miliarde de euro. Diferența de 212,2 miliarde de euro reprezintă activele nete (negative), care includ rezervele și partea de cheltuieli deja suportate de UE până la 31 decembrie care trebuie să fie finanțate din bugetele viitoare. *Rezultatul economic* (negativ) pentru exercițiul 2023 a fost de 71,4 miliarde de euro. Sumele cheltuite pentru *NextGenerationEU* (NGEU) au contribuit în mod semnificativ la sumele negative menționate.

1.7. În urma auditului său, Curtea a constatat că conturile nu au fost afectate de denaturări semnificative. Rezultatele obținute de Curte cu privire la gestiunea financiară și bugetară a fondurilor UE sunt prezentate în **capitolul 2**.

⁸ Articolul 241 din *Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046*.

⁹ *Îndrumarea 2 privind practica recomandată (RPG 2) – „Situțiile financiare: discuție și analiză”, emisă de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (International Public Sector Accounting Standards Board – IPSASB).*

Aspectele-cheie ale auditului cu privire la situațiile financiare pentru 2023

1.8. Aspectele-cheie ale auditului sunt acele chestiuni care, pe baza raționamentului profesional al Curții, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada avută în vedere. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului realizat de Curte cu privire la situațiile financiare în ansamblu și în vederea formulării opiniei privind situațiile respective, însă Curtea nu formulează o opinie separată cu privire la aceste aspecte. Curtea raportează cu privire la aspectele-cheie ale auditului ca parte a declarației sale de asigurare.

Regularitatea operațiunilor

1.9. Curtea a examinat veniturile și cheltuielile UE pentru a evalua dacă resursele acestora au fost colectate și cheltuite în conformitate cu legile și reglementările aplicabile¹⁰. Rezultatele auditului Curții sunt prezentate pe scurt în secțiunile de mai jos și apoi în detaliu în **capitolul 4** în ceea ce privește veniturile și în **capitolele 5-10** în ceea ce privește cheltuielile. Imaginea de ansamblu prezentată mai jos nu include rezultatele activității de audit a Curții cu privire la cheltuielile din MRR, care sunt detaliate în **capitolul 11**.

Opinia Curții acoperă operațiunile de venituri bugetare și de cheltuieli

1.10. În ceea ce privește veniturile, Curtea a obținut o asigurare rezonabilă pentru opinia sa de audit prin evaluarea anumitor sisteme-cheie selectate, completată cu teste efectuate pe operațiuni. Eșantionul de 65 de operațiuni examinate a fost astfel constituit încât să fie reprezentativ pentru toate sursele de venituri bugetare ale UE, care cuprind venituri din resurse proprii [taxe vamale și resursa bazată pe taxa pe valoarea adăugată (TVA), resursa bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate și resursa bazată pe VNB] și venituri provenite din alte surse. Eșantionul Curții a inclus, de asemenea, veniturile alocate externe utilizate pentru finanțarea componentei nerambursabile (de granturi) a MRR, care include sumele cu care se împrumută Comisia pentru a oferi sprijin financiar nerambursabil statelor membre în cadrul NGEU. UE va trebui să ramburseze aceste sume în viitor (a se vedea punctele **4.2-4.4**).

¹⁰ Inclusiv operațiunile din CFM 2014-2020 și din CFM-urile anterioare.

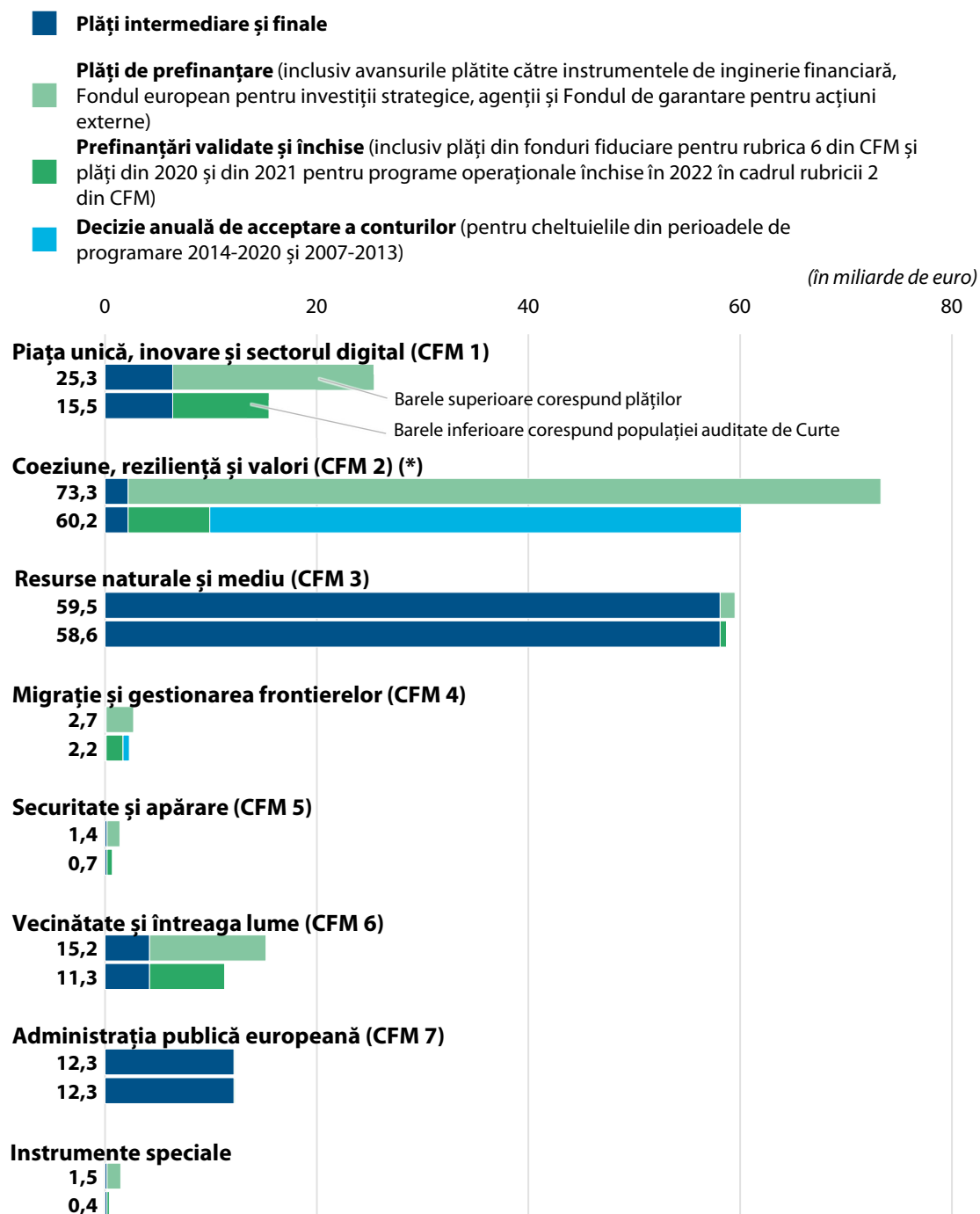
1.11. În ceea ce privește cheltuielile, Curtea a selectat un eșantion reprezentativ de 748 de operațiuni, cuprinzând transferuri de fonduri de la bugetul UE către *destinatarii finali* ai cheltuielilor UE. Testele efectuate de Curte cu privire la aceste operațiuni au contribuit la declarația sa de asigurare și la estimarea proporției de operațiuni neconforme din ansamblul populației auditate, în cadrul cheltuielilor cu risc ridicat și al celor cu risc scăzut (a se vedea punctul **1.16**), precum și pentru fiecare rubrică din CFM pentru care Curtea prezintă o apreciere specifică (rubricile 1, 2, 3 și 7). Operațiunile examinate și exemplele prezentate în acest raport nu pot constitui o bază pentru formularea unor concluzii cu privire la statele membre, la țările și/sau la regiunile beneficiare în cauză (a se vedea punctul **(22)** din *anexa 1.1*).

1.12. Populația auditată de Curte în ceea ce privește veniturile pentru exercițiul 2023 s-a ridicat la 248,4 miliarde de euro (a se vedea *figura 4.1*). Populația auditată de Curte pentru cheltuieli a totalizat 161,2 miliarde de euro, ea incluzând și suplimentările din NGEU la programele existente din CFM 2021-2027, care trebuie cheltuite în conformitate cu normele specifice diferitelor sectoare. Aceste sume includ atât contribuții din partea Regatului Unit, cât și plăți către acesta, în conformitate cu condițiile descrise în acordul de retragere¹¹.

1.13. *Figura 1.3* prezintă populația auditată de Curte pentru cheltuieli – defalcată în următoarele categorii: plăți intermediare și finale, prefinanțări *validate și închise* și cheltuieli care au făcut obiectul unor decizii anuale de acceptare a conturilor – în comparație cu cheltuielile UE per rubrică din CFM (a se vedea punctul **(19)** din *anexa 1.1*).

¹¹ Articolele 136 și 138 din *Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice*.

Figura 1.3 – Comparație între populația auditată de Curte (161,2 miliarde de euro) și cheltuielile din bugetul UE (191,2 miliarde de euro) pentru fiecare rubrică din CFM în 2023

(*) A se vedea punctele 6.8 și 6.9 cu privire la populația auditată de Curte (în cuantum de 60,2 miliarde de euro) pentru rubrica intitulată Coeziune, reziliență și valori.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

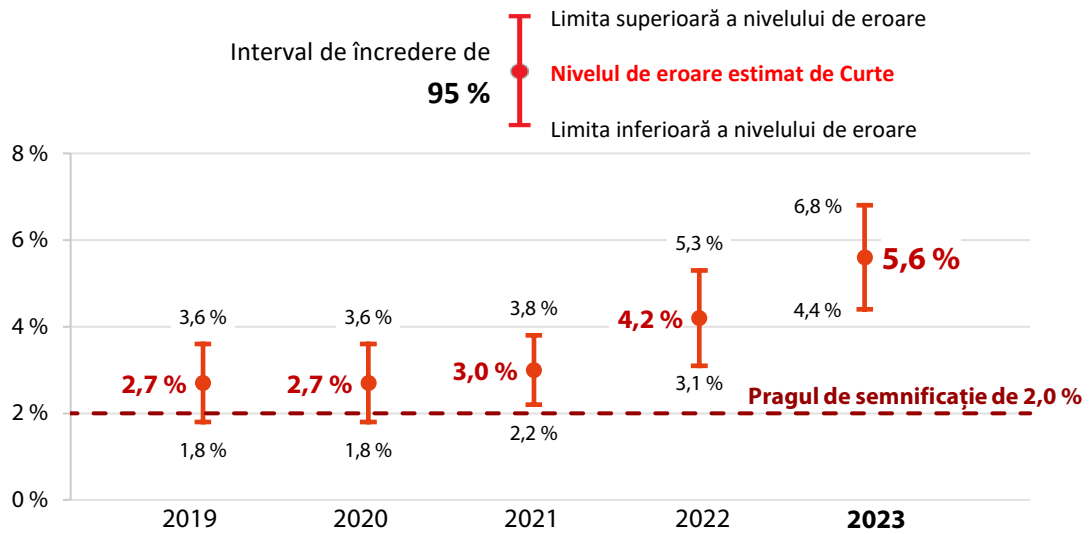
Diverse tipuri de cheltuieli continuă să fie afectate de erori

1.14. În ceea ce privește regularitatea veniturilor și a cheltuielilor UE, principalele constatări de audit ale Curții au fost următoarele:

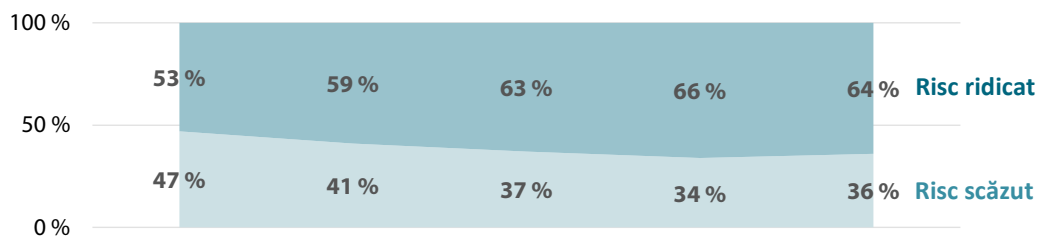
- (a) **Venituri:** ansamblul probelor de audit indică faptul că nivelul de eroare din cadrul operațiunilor de venituri nu era semnificativ. Sistemele de gestionare a veniturilor examinate de Curte au fost, în general, eficiente. În schimb, unele elemente din sistemele Comisiei de gestionare a rezervelor în materie de VNB și de TVA, punctele deschise în legătură cu resursele proprii tradiționale, principalele controale interne privind resursele proprii tradiționale evaluate de Curte în anumite state membre și sistemele de asigurare a fiabilității și a comparabilității datelor utilizate pentru calcularea contribuțiilor statelor membre aferente noii resurse bazate pe deșeurile de plastic au fost parțial eficiente. Curtea a constatat, de asemenea, că unele acțiuni prevăzute în Planul de acțiune vamală al Comisiei – în special cele legate de punerea în aplicare a reformei vamale a UE – au rămas în urmă. Aceste deficiențe nu afectează însă opinia de audit a Curții cu privire la regularitatea veniturilor, deoarece nu privesc operațiunile subiacente conturilor (a se vedea **capitolul 4**).
- (b) **Cheltuieli:** probele de audit ale Curții indică faptul că nivelul global de eroare¹² era semnificativ, situându-se la 5,6 %. Curtea are în proporție de 95 % certitudinea că *nivelul de eroare estimat* din cadrul populației se situează între 4,4 % (limita inferioară a nivelului de eroare) și 6,8 % (limita superioară a nivelului de eroare) (a se vedea **figura 1.4**). Nivelul de eroare este determinat în principal de rubrica intitulată Coeziune, reziliență și valori, care a contribuit în cea mai mare măsură la acesta (cu 3,5 puncte procentuale), fiind urmată de rubricile Resurse naturale și mediu (cu 0,8 puncte procentuale), Vecinătate și întreaga lume (cu 0,8 puncte procentuale) și Piața unică, inovare și sectorul digital (cu 0,3 puncte procentuale). Există în continuare un nivel semnificativ de eroare în cadrul cheltuielilor cu risc ridicat, care se bazează în principal pe rambursarea costurilor (a se vedea punctele **1.16-1.18**). În 2023, aceste cheltuieli reprezentau 64,4 % din populația auditată de Curte.

¹² A se vedea definiția „erorii” din **anexa 1.1** la punctul **(25)**.

Figura 1.4 – Nivelul de eroare estimat și populația auditată (2019-2023)

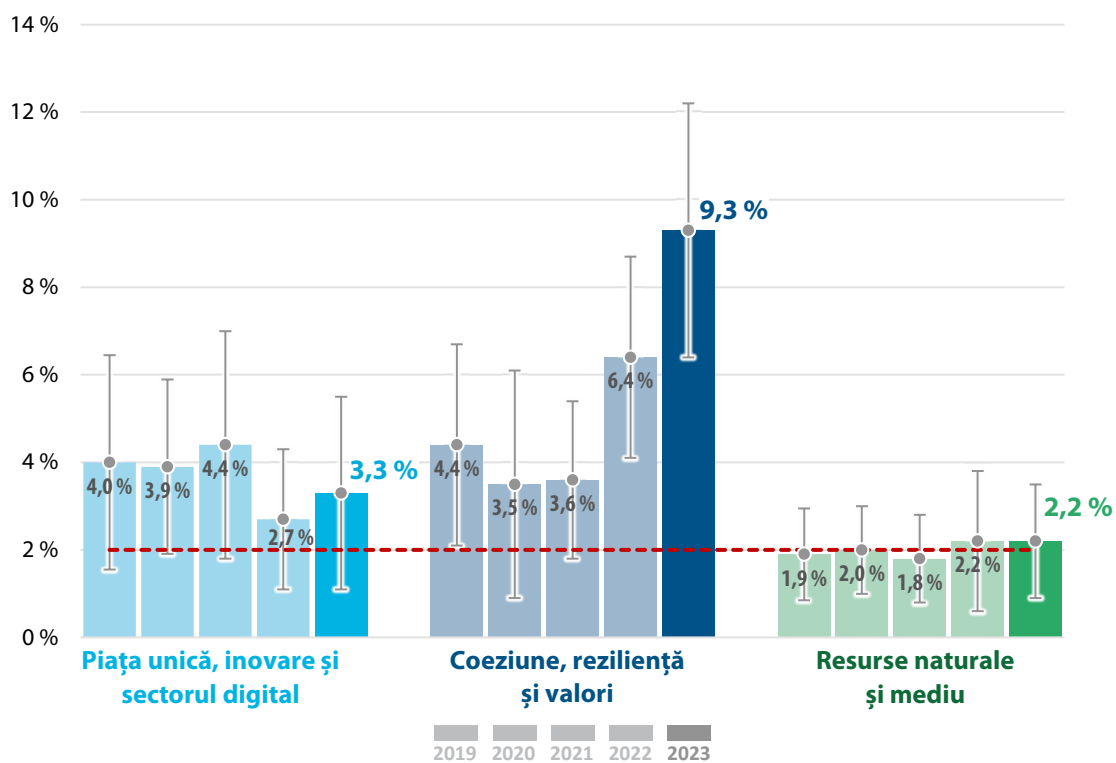
Populația auditată, defalcată în funcție de risc

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

1.15. *Figura 1.5* compară nivelurile de eroare estimate de Curte pentru rubricile Piața unică, inovare și sectorul digital, Coeziune, reziliență și valori și Resurse naturale și mediu între 2019 și 2023. Mai multe informații se regăsesc la punctele **1.20-1.22** și în **capitolele 5-7**.

Figura 1.5 – Nivelurile de eroare estimate pentru rubricile 1, 2 și 3 din CFM (2019-2023)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Riscul de eroare este mai ridicat în cazul plăților bazate pe rambursarea costurilor decât în cazul plăților bazate pe drepturi la plată

1.16. În urma analizei realizate de Curte cu privire la riscuri, bazată pe modul în care sunt debursate fondurile, pe rezultatele auditurilor precedente și pe o evaluare a sistemelor de control și de gestiune, populația de operațiuni subiacente examinată a fost împărțită în cheltuieli cu risc scăzut și cheltuieli cu risc ridicat, în vederea selectării unui eșantion reprezentativ. Curtea consideră că:

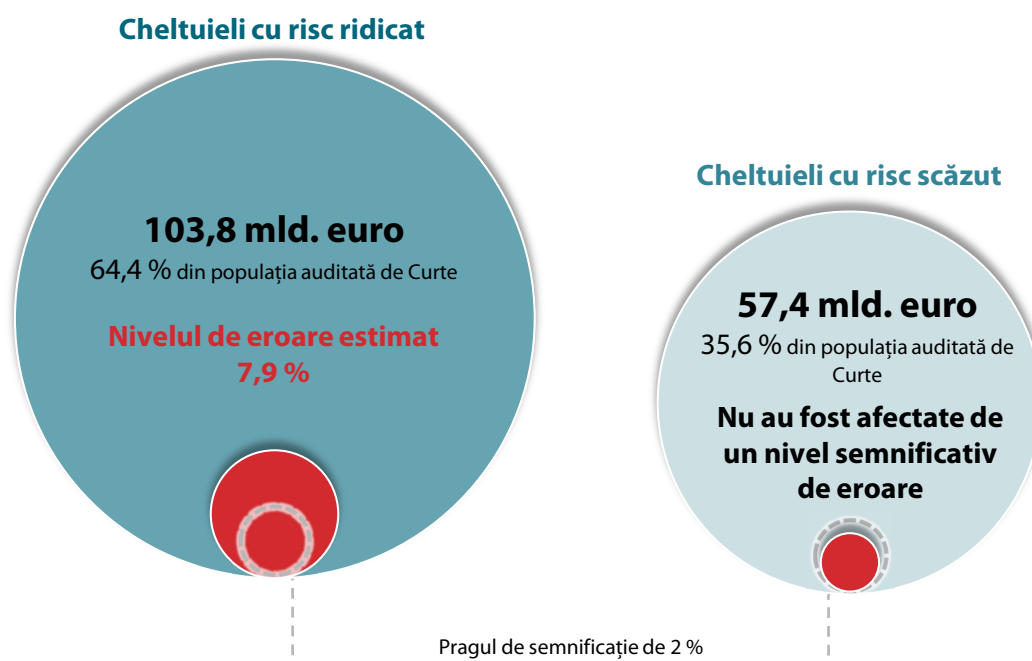
- riscul de eroare este mai mic pentru cheltuielile aferente **plăților bazate pe drepturi la plată**, în cazul cărora beneficiarii trebuie să îndeplinească anumite condiții, precum și pentru o parte din cheltuielile administrative (salariile și pensiile funcționarilor UE);
- riscul de eroare este ridicat pentru cheltuielile care fac obiectul unor norme complexe. Acest lucru este valabil în special în cazul **plăților bazate pe rambursarea costurilor**: pentru a primi astfel de plăți, beneficiarii trebuie să declare costurile eligibile pe care le-au suportat. În acest scop, pe lângă faptul că trebuie să demonstreze că au desfășurat o activitate eligibilă pentru sprijin, beneficiarii trebuie să furnizeze elemente justificative cu privire la costurile rambursabile pe care le-au suportat. În acest sens, ei trebuie să respecte adesea norme complexe referitoare la cheltuielile a căror rambursare poate fi solicitată (eligibilitate) și la modul în care costurile pot fi suportate în mod corespunzător (normele privind achizițiile publice sau normele în materie de *ajutoare de stat*).

1.17. Pentru 2023, Curtea a constatat, din nou, că cheltuielile cu risc ridicat au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare, în timp ce cheltuielile cu risc scăzut, nu. Rezultatele auditului privind exercițiul 2023 confirmă, așadar, evaluarea Curții, astfel cum este reflectată în analiza sa de risc și în clasificarea aferentă: modul în care sunt debursate fondurile are un impact asupra riscului de eroare.

Cheltuielile cu risc ridicat reprezintă o parte importantă din populația auditată de Curte și sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare

1.18. *Figura 1.6* arată că cheltuielile cu risc ridicat reprezintă 64,4 % din populația auditată de Curte (în 2022, 66,0 %). Ținând seama de rezultatele testelor pe care le-a efectuat cu privire la toate rubricile din CFM, Curtea estimează că nivelul de eroare pentru cheltuielile cu risc ridicat este de 7,9 % (în 2022, 6,0 %).

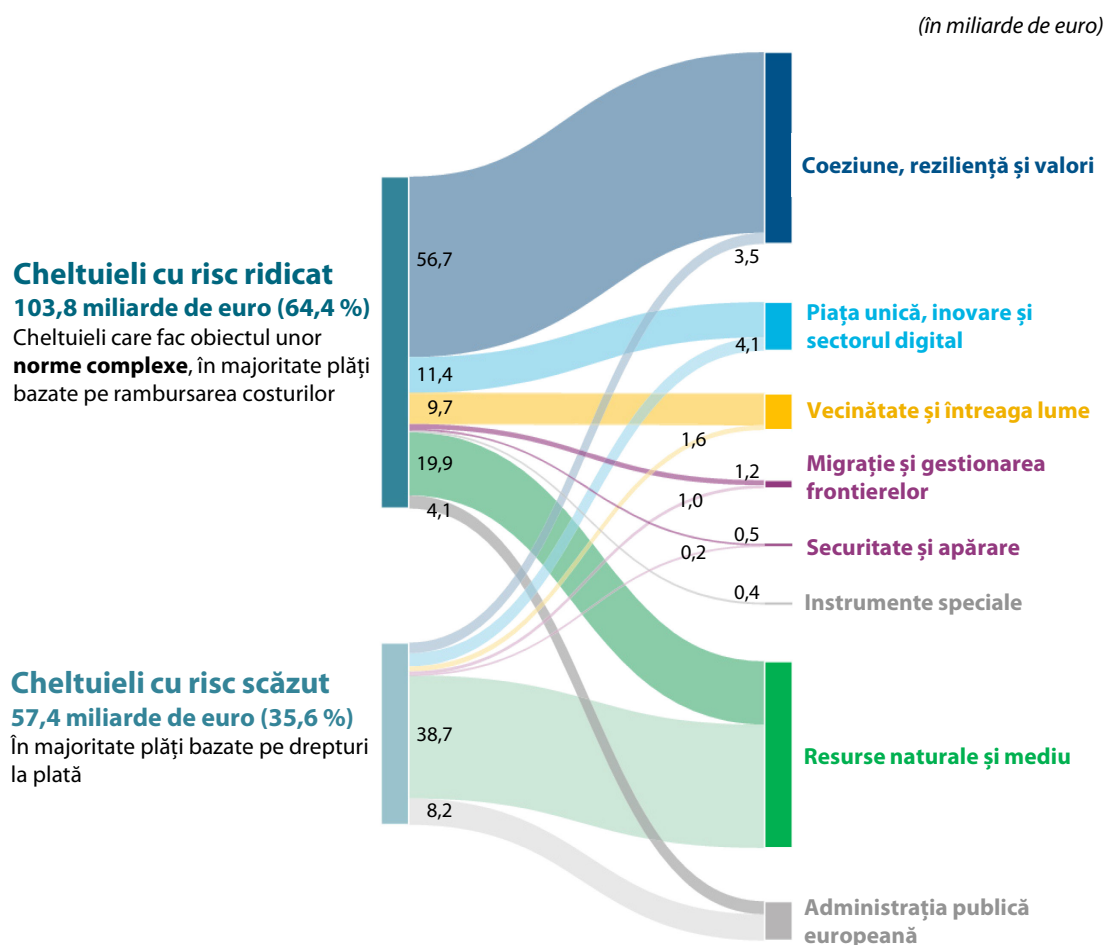
Figura 1.6 – Defalcarea populației auditate pentru 2023 în cheltuieli cu risc ridicat și cheltuieli cu risc scăzut

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

1.19. Așa cum arată [figura 1.7](#), rubrica Coeziune, reziliență și valori contribuie în cea mai mare măsură la populația cu risc ridicat auditată de Curte (56,7 miliarde de euro), fiind urmată de rubricile Resurse naturale și mediu (19,9 miliarde de euro), Piața unică, inovare și sectorul digital (11,4 miliarde de euro) și Vecinătate și întreaga lume (9,7 miliarde de euro). Punctele [1.20-1.23](#) sintetizează constatările Curții pentru fiecare dintre aceste rubrici.

Figura 1.7 – Defalcare, per rubrică din CFM, a cheltuielilor cu risc ridicat și a celor cu risc scăzut

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

1.20. Piața unică, inovare și sectorul digital (**capitolul 5**): la fel ca în anii precedenți în acest domeniu, cheltuielile pentru cercetare și inovare (în principal cele din programul Orizont 2020), care constituie majoritatea plăților de la această rubrică, continuă să prezinte un risc ridicat și să constituie principala sursă de erori. Erorile includ aici diferite categorii de costuri neeligibile (în special sume neeligibile legate de costuri directe cu personalul, alte *costuri directe* neeligibile și lipsa unor documente justificative esențiale). Curtea a detectat, de asemenea, nereguli în legătură cu unele proiecte din cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei. Una dintre acestea era legată de o încălcare gravă a normelor UE privind achizițiile publice.

1.21. Coeziune, reziliență și valori (**capitolul 6**): cheltuielile din acest domeniu sunt executate în principal prin intermediul *Fondului european de dezvoltare regională* (FEDR), al *Fondului de coeziune* și al *Fondului social european Plus* (FSE+). Ele constau în principal în plăți bazate pe rambursare, care, în opinia Curții, prezintă un risc ridicat. Pentru 2023, atât nivelul de eroare estimat, cât și numărul de erori identificate de Curte pentru această rubrică au fost, din nou, semnificativ mai mari decât în anii precedenți. Curtea observă că mai mulți factori au exercitat o presiune suplimentară asupra administrațiilor statelor membre și au sporit riscul pentru capacitatea acestora de a asigura regularitatea cheltuielilor și conformitatea lor cu principiile *bunei gestiuni financiare*. Printre acești factori se numără punerea la dispoziție a unor resurse suplimentare semnificative prin REACT-EU și încheierea la 31 decembrie 2023 a perioadei de eligibilitate 2014-2020 din domeniul coeziunii, ai cărei ultimi ani se suprapun cu perioada de eligibilitate pentru MRR (a se vedea punctul **6.17**). Principalele tipuri de erori cuantificate de Curte constau în proiecte și costuri neeligibile, nerespectarea normelor privind achizițiile publice sau ajutoarele de stat și lipsa unor documente esențiale.

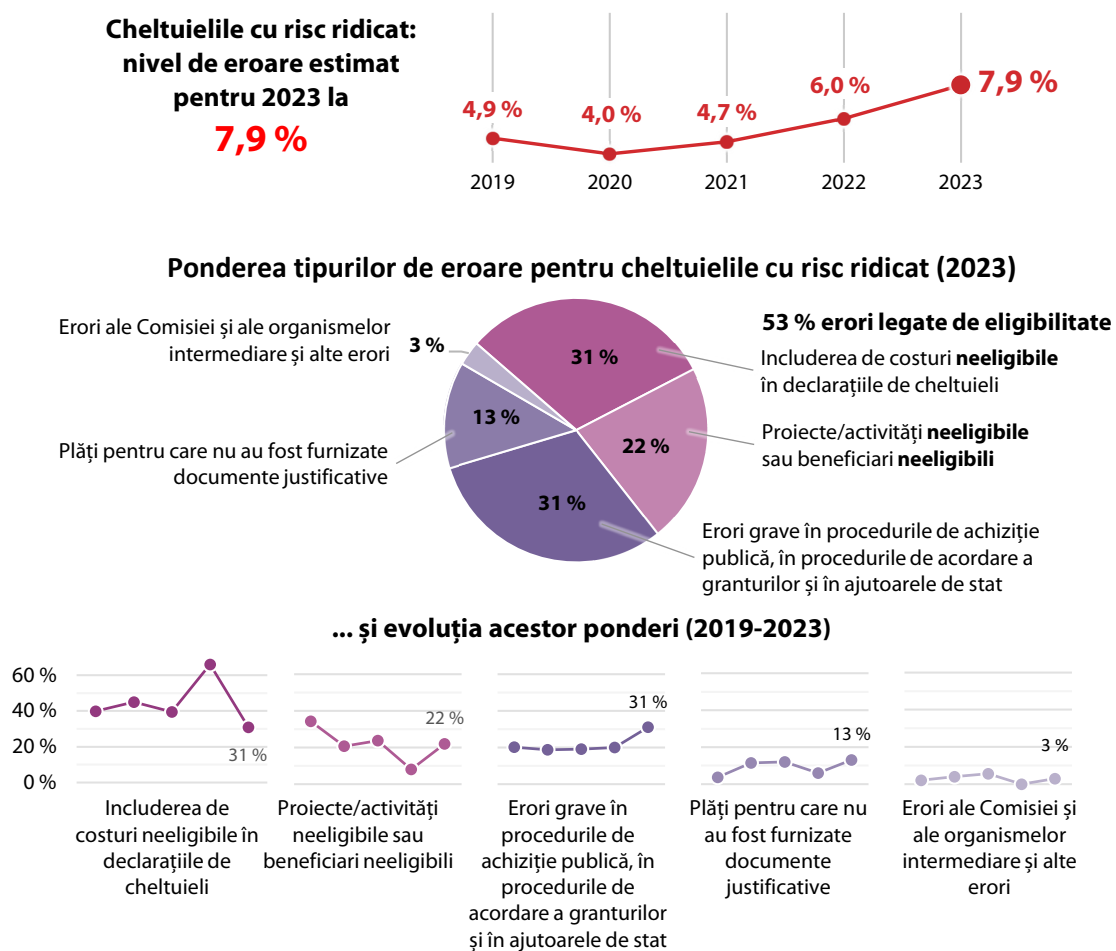
1.22. Resurse naturale și mediu (**capitolul 7**): pentru domeniile de cheltuieli identificate de Curte ca prezentând un risc ridicat [dezvoltare rurală, măsuri de piață și celelalte domenii de politică din cadrul rubricii 3 a CFM care nu sunt incluse în *politica agricolă comună (PAC)*], rezultatele Curții indică un nivel semnificativ de eroare. Aceste domenii de cheltuieli reprezintă aproximativ 34 % din cheltuielile de la această rubrică, care în principal iau forma rambursării. Cheltuielile neeligibile și nerespectarea angajamentelor de agromediu sunt cele mai frecvente erori constatate în aceste domenii.

1.23. Vecinătate și întreaga lume (**capitolul 9**): cheltuielile din acest domeniu se bazează în cea mai mare parte pe rambursarea costurilor și acoperă *acțiunile externe* finanțate de la bugetul UE. Curtea consideră că toate tipurile de cheltuieli din cadrul acestei rubrici au un grad de risc ridicat, cu excepția plăților de *sprijin bugetar* și a cheltuielilor administrative, care reprezintă aproximativ 20 % din total. Majoritatea erorilor constatate în ceea ce privește cheltuielile cu risc ridicat din acest domeniu se refereau la cheltuieli care nu au fost de fapt suportate, la costuri neeligibile și la nerespectarea normelor privind achizițiile publice.

Erorile legate de eligibilitate continuă să fie cele care contribuie în cea mai mare măsură la nivelul de eroare estimat pentru cheltuielile cu risc ridicat

1.24. Așa cum a procedat în anii precedenți, Curtea descrie în detaliu mai jos tipurile de erori detectate în cadrul cheltuielilor cu risc ridicat, dat fiind că, la nivelul acestora din urmă, persistă un nivel semnificativ de eroare. **Figura 1.8** prezintă contribuția fiecărui tip de eroare la nivelul de eroare estimat pentru 2023 în cazul cheltuielilor cu risc ridicat, alături de estimările pentru perioada 2019-2023.

Figura 1.8 – Contribuția diferitor tipuri de erori la nivelul de eroare estimat pentru 2023 în cazul cheltuielilor cu risc ridicat

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

1.25. Pentru 2023, Curtea a constatat din nou că erorile privind eligibilitatea, în principal în rubricile Coeziune, reziliență și valori, Resurse naturale și mediu, Vecinătate și întreaga lume și Piața unică, inovare și sectorul digital, au contribuit în cea mai mare măsură la nivelul de eroare estimat de Curte pentru cheltuielile cu risc ridicat, mai precis cu 53 % (pentru 2022, 74 %). Dintre aceste erori, costurile neeligibile incluse în declarațiile de cheltuieli au contribuit cu 31 %, iar proiectele, activitățile sau beneficiarii neeligibili, cu 22 %.

1.26. În 2023, erorile legate de încălcări ale normelor privind achizițiile publice în rubricile Coeziune, reziliență și valori, Vecinătate și întreaga lume, Piața unică, inovarea și sectorul digital și Administrația publică europeană și cele legate de încălcări ale normelor privind ajutoarele de stat în rubrica Coeziune, reziliență și valori au contribuit cu 31 % (în 2022, 20 %) la nivelul de eroare estimat de Curte pentru cheltuielile cu risc ridicat.

1.27. În plus, plățile pentru care nu au fost furnizate documente justificative esențiale au afectat semnificativ, în măsură mai mare decât în exercițiile precedente, nivelul de eroare aferent cheltuielilor cu risc ridicat, în special în cadrul rubricilor Coeziune, reziliență și valori și Vecinătate și întreaga lume. Aceste erori au contribuit cu 13 % (în 2022, 6 %) la nivelul de eroare estimat de Curte pentru cheltuielile cu risc ridicat. Lipsa informațiilor justificative este deosebit de îngrijorătoare, deoarece afectează obligația de a da seamă pentru gestiune.

Nivelul de eroare se situează sub pragul de semnificație în cazul cheltuielilor cu risc scăzut

1.28. În ceea ce privește cheltuielile cu risc scăzut, care au reprezentat 35,6 % din populația auditată, Curtea concluzionează că nivelul de eroare estimat se situează sub pragul de semnificație de 2,0 %, la fel ca în exercițiile 2021 și 2022. Cheltuielile cu risc scăzut includ în principal plățile bazate pe drepturi la plată, o parte din cheltuielile administrative (salariile și pensiile funcționarilor UE – **capitolul 10**) și sprijinul bugetar pentru țările din afara UE (Vecinătate și întreaga lume – **capitolul 9**) (a se vedea **figura 1.7**). Plățile bazate pe drepturi la plată includ *plățile directe* pentru fermieri (Resurse naturale și mediu – **capitolul 7**), precum și acțiunile de mobilitate pentru studenți și alte acțiuni de mobilitate din cadrul *Erasmus+* (Coeziune, reziliență și valori – **capitolul 6**).

Informațiile Comisiei cu privire la regularitate

1.29. Comisia este responsabilă în ultimă instanță de execuția bugetului UE, indiferent de modul de gestiune (directă, indirectă sau partajată). Ea dă seamă pentru acțiunile sale prin intermediul a cinci documente, care sunt incluse în „pachetul integrat de raportare financiară și de responsabilitate”:

- (a) *raportul anual privind gestiunea și performanța*;
- (b) conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene;
- (c) raportul privind măsurile adoptate în urma *descărcării de gestiune* pentru exercițiul financiar anterior;
- (d) raportul către autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la auditurile interne efectuate în exercițiul financiar precedent;
- (e) prognoza pe termen lung privind viitoarele intrări și ieșiri din bugetul UE.

1.30. Raportul anual privind gestiunea și performanța sintetizează principalele informații privind controlul intern și gestiunea financiară menționate în *rapoartele anuale de activitate* ale diferitelor direcții generale ale Comisiei. Responsabilitatea pentru aceste rapoarte urmează modul în care sunt împărțite atribuțiile în cadrul mecanismelor de guvernare ale Comisiei. Directorii generali sunt responsabili pentru fiabilitatea informațiilor furnizate în rapoartele lor anuale de activitate, dar colegiul comisarilor este cel care adoptă raportul anual privind gestiunea și performanța și își asumă deci, în ultimă instanță, responsabilitatea pentru elaborarea raportului și pentru informațiile prezentate în acesta.

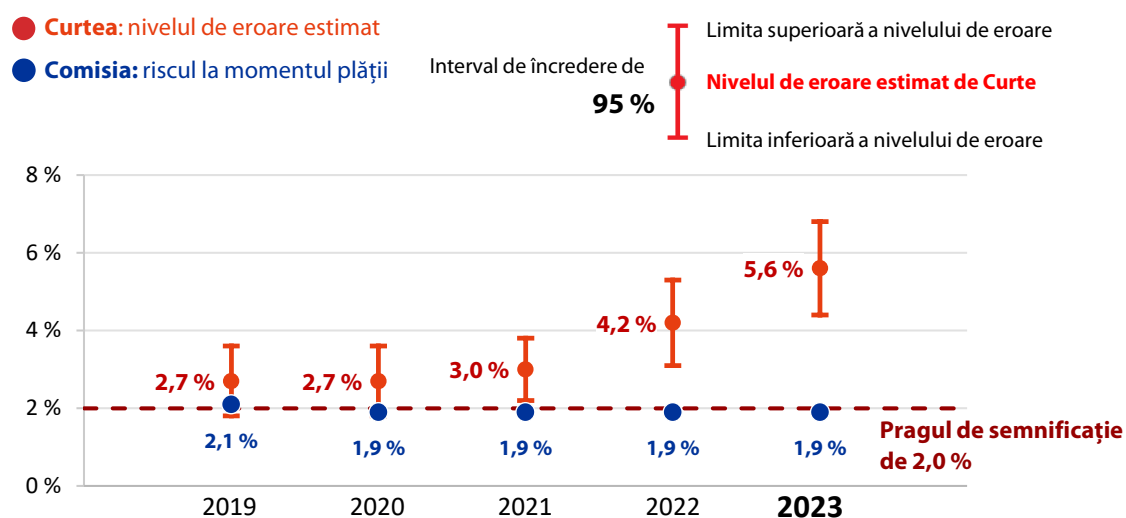
Rata de eroare estimată de Comisie se situează cu mult sub intervalul de încredere calculat de Curte

1.31. În raportul anual privind gestiunea și performanța, Comisia prezintă un risc estimat la momentul plății¹³ pentru operațiunile subiacente conturilor aferente exercițiului 2023. Riscul respectiv reprezintă estimarea Comisiei cu privire la suma care, în momentul plății, a fost debursată fără să fie respectate normele aplicabile. Acest concept se apropie cel mai mult de nivelul de eroare estimat de Curte.

¹³ Articolul 247 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din [Regulamentul financiar](#) prevede că raportul anual privind gestiunea și performanța trebuie să includă o estimare a nivelului de eroare în cheltuielile UE.

1.32. *Figura 1.9* prezintă cifrele Comisiei cu privire la riscul la momentul plății în raport cu intervalul de încredere¹⁴ de 95 % în care se situează nivelul de eroare estimat de Curte. Riscul la momentul plății estimat de Comisie pentru 2023 este de 1,9 %. Acesta este cu mult sub nivelul de eroare de 5,6 % estimat de Curte (în 2022, 4,2 %) și sub intervalul de încredere calculat de Curte, care este cuprins între 4,4 % și 6,8 % (a se vedea punctul *1.14(b)*).

Figura 1.9 – Comparație între estimarea Comisiei cu privire la riscul la momentul plății și nivelul de eroare estimat de Curte

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

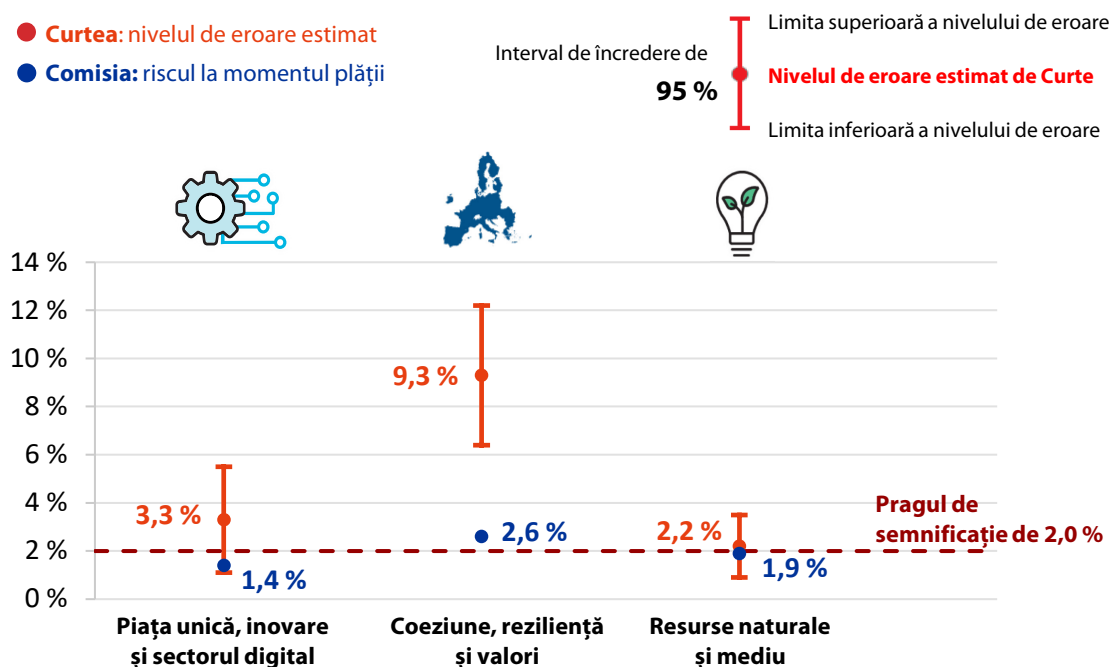
1.33. Riscul la momentul plății este prezentat individual pentru fiecare direcție generală în raportul anual de activitate aferent și sub formă de cifre agregate pentru fiecare domeniu de politică și pentru Comisie în ansamblu în raportul anual privind gestiunea și performanța. *Figura 1.10* conține o comparație între nivelul de eroare estimat de Curte și estimările Comisiei pentru cele mai importante trei rubrici din CFM pentru care Curtea furnizează o apreciere specifică. Comparația arată că cifrele Comisiei sunt mai mici decât estimările Curții pentru trei domenii de politică. Curtea a constatat că:

- în ceea ce privește rubrica 1, **Piața unică, inovare și sectorul digital**, estimarea Comisiei cu privire la riscul la momentul plății, de 1,4 %, s-a situat în jumătatea inferioară a intervalului de încredere calculat de Curte, sub nivelul de eroare estimat de aceasta (a se vedea punctele **5.7** și **5.42**);

¹⁴ A se vedea punctul (27) din *anexa 1.1* care conține o explicație cu privire la intervalul de încredere de 95 %.

- în ceea ce privește rubrica 2, **Coeziune, reziliență și valori**, estimarea Comisiei, de 2,6 %, s-a situat cu mult sub intervalul de încredere calculat de Curte pentru nivelul de eroare estimat (a se vedea punctele **6.15** și **6.74**);
- în ceea ce privește rubrica 3, **Resurse naturale și mediu**, estimarea Comisiei cu privire la riscul la momentul plății (de 1,9 %) s-a situat în jumătatea inferioară a intervalului de încredere calculat de Curte, sub nivelul de eroare estimat de aceasta (a se vedea punctele **7.16** și **7.38**).

Figura 1.10 – Comparație între nivelul de eroare estimat de Curte pentru 2023 și riscul la momentul plății estimat de Comisie pentru rubricile 1, 2 și 3 din CFM

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Evaluarea riscurilor efectuată de Comisie subestimează probabil nivelul de risc

1.34. În raportul anual privind gestiunea și performanța, Comisia prezintă evaluarea sa globală a riscurilor pentru cheltuielile anuale aferente exercițiului 2023 cu scopul de a identifica domeniile cu risc ridicat și de a concentra acțiunile asupra acestora. Comisia împarte aceste cheltuieli anuale („totalul cheltuielilor relevante”) în domenii pentru care riscul estimat la momentul plății este scăzut (sub 2,0 %), mediu (între 2,0 % și 2,5 %) sau ridicat (peste 2,5 %). Ea ajunge la această defalcare prin estimarea riscului la momentul plății pentru fiecare program și pentru alte segmente de cheltuieli relevante. Pentru rubricile Resurse naturale și mediu și Coeziune, reziliență și valori, Comisia estimează riscul global la momentul plății pentru agențiile de plăți și programele operaționale individuale din statele membre și le atribuie categoria de risc corespunzătoare (scăzut, mediu sau ridicat). Pe baza acestei abordări, Comisia estimează că riscul la momentul plății este scăzut pentru 67 % (în 2022, 63 %), mediu pentru 9 % (în 2022, 12 %) și ridicat pentru 24 % (în 2022, 25 %) din cheltuieli.

1.35. Activitatea Curții a evidențiat însă următoarele limitări în verificările *ex post* ale Comisiei, care, luate împreună, afectează soliditatea evaluării riscurilor de către Comisie.

- Rubrica 1 din CFM – **Piața unică, inovare și sectorul digital** (totalul cheltuielilor relevante potrivit Comisiei: 19 miliarde de euro) cuprinde în principal cheltuieli clasificate de Comisie ca prezentând un risc scăzut (67 % din cheltuielile totale aferente acestei rubrici). Totuși, Curtea a raportat anterior deficiențe la nivelul auditurilor *ex post* efectuate de Comisie în acest domeniu¹⁵, care au condus la subestimarea de către aceasta a riscului la momentul plății pentru programele în cauză. Pentru exercițiul 2023, Curtea a estimat un nivel de eroare de 3,3 % pentru rubrica 1 din CFM, ceea ce indică faptul că aceste deficiențe persistă. În opinia Curții, în pofida măsurilor deja luate de Comisie, aceasta continuă să subestimeze riscul la momentul plății (a se vedea punctele **5.41** și **5.42**).

¹⁵ Punctul 1.37 din [Raportul anual pe 2020](#) și caseta 1.11 din [Raportul anual pe 2019](#).

- o Rubrica 2 din CFM – **Coeziune, reziliență și valori** (totalul cheltuielilor relevante potrivit Comisiei: 67 de miliarde de euro) cuprinde programe operaționale clasificate de Comisie în principal ca prezentând un risc scăzut sau mediu (67 % din cheltuielile totale aferente acestei rubrici), în funcție de ratele de eroare confirmate ale acestora. Pentru exercițiul 2023, Curtea a estimat un nivel de eroare de 9,3 % pentru rubrica 2 din CFM (a se vedea punctul **6.15**). Pe baza rezultatelor auditurilor desfășurate de Comisie și ale auditului Curții, care a evidențiat 49 de erori ce nu fuseseră detectate, și având în vedere numeroasele deficiențe care afectau activitățile autorităților de audit, Curtea concluzionează că, la sfârșitul perioadei de eligibilitate (31 decembrie 2023), sistemele de gestiune și de control ale statelor membre încă nu preveneau sau nu detectau întotdeauna în mod eficace neregulile de la nivelul cheltuielilor declarate de beneficiari. Prin urmare, este afectată și fiabilitatea ratelor de eroare calculate de Comisie, deoarece acestea se bazează pe sisteme naționale, care nu funcționează în mod eficace (a se vedea, de asemenea, punctele **6.59** și **6.72**). Curtea a constatat că Comisia continuă să detecteze nereguli în cursul auditurilor sale de conformitate, dar că examinările documentare prezintă limitări inerente în ceea ce privește confirmarea *ratei totale de eroare reziduală*¹⁶. Constatările de audit ale Curții demonstrează că ratele de eroare calculate de Comisie sunt subestimate (a se vedea punctul **6.74**) și că, prin urmare, este posibil ca unele programe să fi fost clasificate în mod incorect ca prezentând un risc scăzut sau mediu.
- o Rubrica 6 – **Vecinătate și întreaga lume** (totalul cheltuielilor relevante potrivit Comisiei: 14 miliarde de euro): Comisia consideră că 100 % din cheltuielile de la această rubrică prezintă un risc scăzut. Ratele de eroare indicate în studiul privind rata de eroare reziduală contribuie în mod substanțial la riscul la momentul plății pentru această rubrică. Curtea a concluzionat în ultimii ani¹⁷ că limitările din studiile privind rata de eroare reziduală din 2022 și 2021 pot contribui la subestimarea riscului la momentul plății pentru această rubrică. La rândul său, acest lucru ar afecta categoria de risc în care se încadrează aceasta. În plus, Curtea continuă să identifice un număr mare de erori cuantificabile în cheltuielile aferente rubricii Vecinătate și întreaga lume, iar rezultatele auditului său indică faptul că riscul de eroare pentru această rubrică este ridicat (a se vedea punctele **9.9** și **9.26**).

¹⁶ Raportul special nr. 26/2021: „Regularitatea cheltuielilor în cadrul politicii de coeziune a UE: nivelul de eroare estimat pe care îl prezintă anual Comisia este un nivel minim care nu este definitiv”.

¹⁷ Punctul 9.21 din Raportul anual pe 2022 și caseta 8.22 din Raportul anual pe 2021.

Curtea raportează cazurile de suspiciuni de fraudă către EPPO și OLAF

1.36. Constituie *fraudă* orice act sau omisiune intenționată legat(ă) de utilizarea sau prezentarea unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, de nedivulgarea informațiilor solicitate și de utilizarea necorespunzătoare a fondurilor UE¹⁸. Frauda aduce atingere sau poate aduce atingere intereselor financiare ale UE.

1.37. Responsabilitatea principală pentru prevenirea și detectarea fraudelor revine atât conducerii unei entități, cât și persoanelor responsabile cu guvernanta acesteia. Articolul 325 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene \(TFUE\)](#) prevede că UE și statele membre combat fraudă sau orice altă activitate ilegală care poate aduce atingere intereselor financiare ale UE.

1.38. În calitate de auditor extern al UE, Curtea nu are mandatul de a investiga cazuri în care există suspiciuni de fraudă împotriva intereselor financiare ale UE. Ea este însă obligată să raporteze astfel de cazuri autorităților competente, ca parte a obligației care îi revine în temeiul [articolului 287 alineatul \(2\) TFUE](#) de a semnală „orice neregulă” pe care o detectează atunci când examinează legalitatea, regularitatea și buna gestiune financiară a tuturor veniturilor și cheltuielilor UE. Curtea ia în considerare riscul de fraudă înainte de a începe audituri (a se vedea punctele [\(32\)-\(34\)](#) din [anexa 1.1](#)) și procedează la reexaminări periodice ale procedurilor sale.

1.39. Curtea transmite Parchetului European (EPPO) orice suspiciuni de infracțiuni care intră în sfera sa de competență și care implică state membre participante, iar Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) îi transmite orice suspiciuni de fraudă, corupție sau alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale UE. Astfel de suspiciuni pot apărea fie în urma activității de audit a Curții (inclusiv a auditurilor performanței), fie pe baza informațiilor raportate direct Curții de către terți. Ulterior, EPPO și OLAF examinează aceste cazuri și decid dacă să deschidă sau nu o anchetă penală (în cazul EPPO) sau o investigație administrativă (în cazul OLAF) și cooperează, după caz, cu autoritățile statului membru respectiv. Începând din martie 2022, Curtea a transmis cazurile de suspiciune de fraudă atât către EPPO, cât și către OLAF, acolo unde chestiunea intră în sfera de competență a ambelor organisme.

¹⁸ Articolul 3 din [Directiva \(UE\) 2017/1371](#) privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (Directiva PIF).

1.40. În 2023, Curtea a raportat către OLAF 20 de cazuri de suspiciuni de fraudă (în 2022, 14 cazuri), 19 fiind identificate în cursul activității sale de audit cu privire la cheltuielile din 2022 și unul în cursul activității cu privire la cheltuielile din 2021. În urma acestei raportări, OLAF a deschis deja 4 investigații. În paralel, Curtea a raportat către EPPO 17 dintre aceste cazuri, în legătură cu care EPPO a deschis 9 investigații. În cursul auditului său privind cheltuielile aferente exercițiului 2023, Curtea a identificat deja 12 cazuri de suspiciuni de fraudă.

1.41. Cele mai frecvente motive pentru suspiciunile de fraudă au fost:

- utilizarea sau prezentarea intenționată a unor declarații sau documente false, incorecte sau incomplete și/sau nedivulgarea de informații, cu încălcarea unei obligații specifice, având ca efect deturnarea sau reținerea necuvenită de fonduri ale UE;
- crearea artificială a condițiilor necesare pentru a obține finanțare din partea UE;
- utilizarea de granturi în scopuri neautorizate.

OLAF afirmă că, pe baza informațiilor rezultate din activitatea de audit a Curții desfășurată între 2010 și 2023, a recomandat recuperarea unei sume totale de 544 de milioane de euro în urma investigațiilor închise.

1.42. Pe lângă transmiterea cazurilor către EPPO și OLAF, Curtea informează în acest raport anual cu privire la modul în care Comisia și statele membre și-au pus în aplicare politicile privind riscul de fraudă. În **capitolul 6**, Curtea semnalează că au fost identificate deficiențe în planificarea și pregătirea activității autorităților de audit, de exemplu cu privire la fișe de verificare care nu includ întrebări specifice cu privire la fraudă sau la conflicte de interese (a se vedea punctul **6.51**). Ea raportează, de asemenea, că, Comisia a pus în aplicare doar în anumite privințe recomandarea formulată în Raportul anual pe 2022 privind creșterea gradului de sensibilizare cu privire la riscul de fraudă pentru a asigura o raportare mai eficace a suspiciunilor de fraudă (a se vedea anexa **6.2**).

1.43. În plus, Curtea acoperă fraudă în cadrul unor audituri separate. Un audit privind proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR, în care a acoperit riscurile specifice legate de fraudă, a fost deja finalizat. În urma acestuia, s-a concluzionat că controalele Comisiei puteau susține evaluarea acestora cu privire la sistemele statelor membre, dar raportarea privind fraudele și orientările referitoare la corectarea deficiențelor din aceste sisteme nu erau pe deplin dezvoltate¹⁹. În plus, Curtea a publicat un raport special privind recuperarea cheltuielilor neconforme ale UE²⁰, în care a conchis că sistemele utilizate de Comisie pentru gestionarea și monitorizarea cheltuielilor neconforme efectuate de beneficiarii fondurilor UE erau parțial eficiente. De asemenea, Curtea derulează în prezent un audit privind fraudă în materie de TVA la importuri și un audit privind detectarea fraudei legate de MRR în statele membre.

¹⁹ [Raportul special nr. 07/2023](#): „Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR – Noul model de acordare a finanțării continuă să prezinte un deficit în materie de asigurare și de răspundere de gestiune la nivelul UE, în pofida activităților ample planificate”.

²⁰ [Raportul special nr. 07/2024](#): „Sistemele Comisiei de recuperare a cheltuielilor neconforme ale UE – S-ar putea recupera sume mai mari într-un timp mai scurt”.

Concluzii

1.44. Prezentul capitol vine în sprijinul opiniei de audit prezentate în declarația de asigurare. Rezultatele auditului aferent sunt prezentate la punctele [1.45](#) și [1.46](#).

Rezultatele auditului

1.45. Curtea concluzionează că conturile nu au fost afectate de denaturări semnificative.

1.46. În ceea ce privește regularitatea operațiunilor, Curtea concluzionează că operațiunile subiacente veniturilor nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. În ceea ce privește cheltuielile, rezultatele auditului Curții indică faptul că nivelul de eroare estimat a crescut față de anul trecut, de la 4,2 % la 5,6 %. Acest lucru se explică în principal prin creșterea înregistrată la rubrica 2 (Coeziune, reziliență și valori). Curtea concluzionează că cheltuielile cu risc ridicat (bazate în principal pe rambursarea costurilor) au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. În 2023, proporția cheltuielilor cu risc ridicat în cadrul populației auditate de Curte este de 64,4 %, și continuă să reprezinte o parte substanțială din aceasta.

1.47. Estimarea Comisiei privind nivelul de eroare (riscul la momentul plății), astfel cum este prezentat în Raportul anual pentru 2023 privind gestiunea și performanța, este de 1,9 %, situându-se cu mult sub intervalul calculat de Curte.

1.48. Limitările din cadrul controalelor *ex post* efectuate de Comisie și de statele membre cu privire la rubricile 1, 2 și 6 din CFM afectează riscul la momentul plății prezentat în raportul anual privind gestiunea și performanța și, prin urmare, și evaluarea riscurilor efectuată de Comisie.

Anexe

Anexa 1.1 – Abordarea și metodologia auditului

- (1) Prezenta anexă prezintă abordarea și metodologia Curții pentru auditarea fiabilității conturilor și a regularității operațiunilor de venituri și de cheltuieli (cheltuieli bugetare) subiacente conturilor aferente cadrelor financiare multianuale (CFM). Abordarea de audit a Curții pentru cheltuielile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR), care sunt diferite și temporare, este prezentată în **capitolul 11**.
- (2) Anexa se referă totodată la principalele diferențe care există între abordarea de audit a Curții și modul în care Comisia estimează și raportează nivelul neregulilor în exercitarea atribuțiilor sale de gestionare a bugetului UE. În acest scop, Curtea clarifică modul în care:
 - își structurează activitatea de audit în jurul rubricilor din CFM și extrapolează erorile detectate (punctele **(10)** și **(27)**);
 - aplică normele naționale și normele UE (punctul **(17)**) și
 - cuantifică erorile din cadrul procedurilor de achiziții publice (punctul **(29)**).
- (3) Abordarea de audit a Curții este concepută în așa fel încât să ofere o asigurare rezonabilă utilizatorilor vizați. **Metodologia de audit** a Curții este conformă cu standardele internaționale de audit adoptate de **Federația Internațională a Contabililor** (*International Federation of Accountants – IFAC*) și de **Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit** (*International Organization of Supreme Audit Institutions – INTOSAI*). Ea asigură faptul că concluziile auditului Curții se sprijină pe probe de audit suficiente și adecvate.
- (4) Curtea prezintă o opinie de audit (declarația de asigurare) cu privire la fiabilitatea conturilor și la regularitatea operațiunilor subiacente, completată cu aprecieri specifice pentru domeniile majore de activitate ale UE. Aceste aprecieri prezintă rezultate detaliate ale auditului și concluzii de audit cu privire la operațiunile subiacente și la sistemele din domeniile respective.

PARTEA ÎNTÂI – Abordarea auditului în ceea ce privește fiabilitatea conturilor

- (5) Curtea examinează conturile consolidate ale UE pentru a le stabili fiabilitatea. Aceste conturi cuprind:
- (a) situațiile financiare consolidate și
 - (b) rapoartele privind execuția bugetară.
- (6) Conturile consolidate ar trebui să prezinte în mod adecvat, sub toate aspectele semnificative:
- (a) situația financiară a Uniunii Europene la sfârșitul exercițiului;
 - (b) rezultatele operațiunilor și fluxurile de numerar ale acesteia și
 - (c) modificările în structura activelor nete aferente exercițiului încheiat.
- (7) În cadrul auditului său, Curtea:
- (a) evaluează mediul de control contabil;
 - (b) verifică funcționarea principalelor proceduri contabile și a procesului de închidere a exercițiului;
 - (c) analizează coerența și verosimilitatea principalelor date contabile;
 - (d) analizează și reconciliază conturile și/sau soldurile;
 - (e) efectuează teste de fond cu privire la angajamente, plăți și posturi specifice din bilanț, pe baza unor eșantioane reprezentative;
 - (f) în măsura posibilului și în conformitate cu standardele internaționale de audit, utilizează activitatea altor auditori, în special atunci când auditează activități de împrumut și de creditare care sunt gestionate de Comisie și pentru care sunt disponibile certificate de audit extern.

PARTEA A DOUA – Abordarea auditului în ceea ce privește regularitatea operațiunilor

- (8) Operațiunile subiacente reprezintă transferuri de fonduri de la bugetul UE până la, în ultimă instanță, destinatarii finali sau transferuri de venituri de la statele membre sau din alte surse la bugetul UE.

- (9) Abordarea de audit pe care o aplică Curtea pentru evaluarea conformității operațiunilor de cheltuieli subiacente conturilor cu normele și reglementările UE constă în principal în testarea directă a conformității pentru un eșantion reprezentativ și selectat aleatoriu de operațiuni. Testarea poate fi completată de o examinare a unor sisteme de gestiune și control selectate.
- (10) Activitatea de audit a Curții este organizată în jurul diverselor rubrici din CFM și rezultatele acesteia sunt raportate în consecință, în conformitate cu structura bugetară decisă de legiuitor.

Examinarea sistemelor de gestiune și de control

- (11) Comisia, alte instituții și organe ale UE, precum și autoritățile statelor membre, țările și regiunile beneficiare instituie sisteme de control pe care le utilizează pentru a gestiona riscurile la care este expus bugetul și pentru a superviza și a asigura regularitatea operațiunilor. În fiecare an, Curtea examinează o serie de sisteme de gestiune și de control selectate și prezintă rezultatele acestei activități, alături de recomandări în vederea îmbunătățirii, în **capitolele 4-10**.

Selectarea și testarea operațiunilor

- (12) Curtea stabilește mai întâi dimensiunea globală a eșantionului său de operațiuni pentru ansamblul cheltuielilor UE, pe baza clasificării populației auditate în cheltuieli cu risc scăzut (în principal cheltuieli bazate pe drepturi la plată) și cheltuieli cu risc ridicat (în principal cheltuieli bazate pe rambursarea costurilor) și pe baza ipotezelor sale privind nivelul de eroare estimat și abaterea standard. Curtea aplică această abordare în principal deoarece urmărește să îmbunătățească eficacitatea activității sale de audit punând un accent mai mare pe domeniile cu risc ridicat și să obțină o bază suficientă pentru a concluziona dacă nivelul semnificativ de eroare pe care l-a identificat în cadrul activității sale este generalizat [a se vedea punctele (36) și (37)].
- (13) Curtea consideră că anumite părți ale populației prezintă un risc scăzut atunci când dispune de probe suficiente că nivelul de eroare estimat se situează sub pragul de semnificație, pe baza testelor de fond pe care le-a efectuat în exercițiile anterioare și, după caz, a asigurării pe care o poate deriva din existența și funcționarea sistemelor de control. Cheltuielile sunt considerate a prezenta un risc ridicat atunci când rezultatele activității Curții din exercițiile anterioare indică faptul că nivelul de eroare estimat se situează peste pragul de semnificație și/sau dovezile colectate până în acel moment nu permit Curții să concluzioneze altfel.

- (14) Atunci când stabilește dimensiunile eșantioanelor pentru fiecare rubrică din CFM, Curtea ia în considerare quantumul corespunzător al cheltuielilor acceptate și clasificarea populației în cheltuieli cu risc ridicat și cheltuieli cu risc scăzut. Se ține cont și de faptul că Curtea prezintă sau nu o apreciere specifică pentru rubrica respectivă. În acest scop, Curtea utilizează un model de asigurare care se sprijină pe evaluarea sa combinată a riscului inerent și a riscului de control și ține seama de nivelul de asigurare care poate fi obținut din sistemele de gestiune și de control. Pentru fiecare rubrică din CFM pentru care furnizează o apreciere specifică (**capitolele 5-7 și 10**), Curtea efectuează pe un eșantion reprezentativ de operațiuni teste care îi permit să prezinte un nivel de eroare estimat pentru rubrica respectivă.
- (15) Curtea recurge la o evaluare combinată a riscurilor și pentru a stabili dimensiunea eșantionului pentru operațiunile de venituri.
- (16) Curtea utilizează metoda de *eșantionare pe bază de unități monetare stratificată* pentru a selecta cererile de plată sau plățile și apoi, la un nivel inferior, elementele individuale din cadrul unei operațiuni. În cazul fiecărei operațiuni selectate, Curtea examinează modul în care a fost calculată suma aferentă cererii de plată sau suma aferentă plății. Aceasta presupune urmărirea parcursului operațiunii de la nivelul conturilor bugetare până la destinatarul final (de exemplu, un fermier, organizatorul unui curs de formare sau un proiect derulat în cadrul asistenței pentru dezvoltare), verificându-se conformitatea la fiecare nivel.
- (17) Curtea determină dacă cererea de plată sau plata au fost efectuate în scopurile aprobate de buget și prevăzute în legislație și dacă acestea respectau legile și reglementările aplicabile ale UE. Acestea includ normele financiare ([TFUE](#), [Regulamentul financiar](#)), legislația de bază care stabilește politica, programul sau activitatea în cauză, orice norme sau reglementări instituite în conformitate cu legislația de bază respectivă și cadrul contractual. În conformitate cu principiul subsidiarității, numeroase norme sunt stabilite la nivel național. Sunt vizate aici nu numai directivele care transpun legislația UE în legislație națională (de exemplu, directivele privind achizițiile publice), ci și criteriile de eligibilitate pentru multe dintre schemele de finanțare care fac obiectul gestiunii partajate. Evaluarea Curții ține seama în mod corespunzător de interpretarea dreptului UE și a dreptului național furnizată de instanțele naționale sau de organisme naționale independente cu autoritate în materie și de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

- (18) Atunci când efectuează teste cu privire la operațiunile aferente veniturilor (**capitolul 4**), Curtea examinează resursele proprii bazate pe venitul național brut, pe taxa pe valoarea adăugată și pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate, plecând de la statisticile și datele pe baza cărora sunt calculate aceste resurse. În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, Curtea examinează conturile autorităților vamale și fluxul taxelor – de asemenea până la momentul încasării și al înregistrării sumelor aferente de către Comisie.
- (19) Curtea examinează cheltuielile așa cum se prezintă ele la momentul în care au fost efectuate de destinatarii finali ai fondurilor UE în desfășurarea activităților și au fost acceptate ulterior de Comisie („*cheltuieli acceptate*”). Acest mod de examinare acoperă toate categoriile de plăți. În practică, aceasta înseamnă că populația de operațiuni auditată de Curte cuprinde plăți intermediare și plăți finale. Curtea nu examinează plățile de prefinanțare (plățile în avans) la momentul la care au fost efectuate, ci după ce:
- (a) destinatarul final al fondurilor UE (de exemplu un fermier, un institut de cercetare, o societate care furnizează lucrări sau servicii contractate prin achiziție publică) a prezentat elemente justificative care atestă utilizarea fondurilor – cu alte cuvinte, după ce s-au înregistrat progrese în activitățile finanțate și/sau au fost suportate costuri; și
 - (b) Comisia (ori o altă instituție sau un alt organ care gestionează fonduri ale UE) a acceptat utilizarea finală a fondurilor (progresele realizate și/sau costurile conexe), prin validarea și închiderea plății în avans.
- (20) Modificările introduse de când a fost adoptată legislația în domeniul coeziunii pentru CFM 2014-2020 au avut un impact asupra a ceea ce Comisia consideră ca fiind „*cheltuieli acceptate*” în acest domeniu. Începând din 2017, populația auditată de Curte pentru această rubrică din CFM a constat în cheltuieli incluse în conturile acceptate anual de Comisie. Acest lucru înseamnă că abordarea Curții este de a testa operațiuni în legătură cu care, conform legislației, statele membre ar fi trebuit să implementeze toate acțiunile relevante pentru corectarea erorilor identificate de ele însele. Obiectivul urmărit de Curte în testarea de operațiuni în domeniul coeziunii, pe lângă contribuția la declarația de asigurare, este să examineze activitatea autorităților de audit și să formuleze o concluzie cu privire la fiabilitatea indicatorului-cheie al Comisiei privind regularitatea pentru acest domeniu, și anume rata de eroare reziduală.

- (21) Eșantionul de audit al Curții a fost astfel constituit încât să permită o estimare a nivelului de eroare pentru ansamblul cheltuielilor și nu pentru operațiunile individuale (un anumit proiect, de exemplu). Ratele de eroare raportate pentru elementele de cost selectate nu ar trebui înțelese ca o concluzie privind operațiunile respective, ci, mai degrabă, ca o contribuție directă la nivelul de eroare global estimat pentru cheltuielile UE.
- (22) Curtea nu examinează operațiuni din toate statele membre sau din toate țările și regiunile beneficiare pentru niciun exercițiu vizat. Faptul că în exemple sunt nominalizate anumite state membre ori țări și/sau regiuni beneficiare nu înseamnă că nu pot apărea și în altă parte cazuri similare. Exemplele ilustrative prezentate în acest raport nu pot constitui o bază pentru formularea unor concluzii cu privire la statele membre, țările și/sau regiunile beneficiare în cauză.
- (23) Curtea analizează măsura în care poate folosi în mod eficient controalele cu privire la regularitate efectuate deja de către alți auditori. În cazul în care dorește să utilizeze rezultatele acestor controale în activitatea sa de audit, în conformitate cu standardele internaționale de audit, Curtea evaluează independența și competența celorlalți auditori, precum și sfera și caracterul adecvat al activității acestora.
- (24) Pentru partea din populația auditată care se referă la agențiile și întreprinderile comune ale UE, Curtea utilizează rezultatele activităților de audit desfășurate pentru rapoartele sale anuale specifice cu privire la aceste agenții²¹ și întreprinderi²².

Evaluarea rezultatelor testelor efectuate pe operațiuni

- (25) O eroare este definită de Curte ca fiind o sumă de bani care nu ar fi trebuit să fie plătită de la bugetul UE. Erori apar atunci când banii nu sunt utilizați în conformitate cu legislația UE aplicabilă sau cu normele naționale specifice.
- (26) O eroare poate afecta întreaga sumă implicată într-o operațiune individuală sau doar o parte din aceasta. Curtea analizează dacă erorile identificate sunt cuantificabile sau necuantificabile, încercând să determine, altfel spus, dacă există posibilitatea de a măsura proporția afectată de eroare din suma auditată.

²¹ Raportul anual pe 2022 privind agențiile UE.

²² Raportul anual pe 2022 privind întreprinderile comune ale UE.

- (27) Curtea determină impactul global al erorilor luând în considerare atât aspectele calitative, cât și cele cantitative. Evaluarea calitativă ține seama de importanța normelor care au fost încălcate, de gravitatea faptelor și de consecințele reale sau potențiale. Evaluarea cantitativă se bazează pe erori cuantificabile identificate în urma testării unui eșantion de operațiuni, erori pe care Curtea le extrapolează pentru a obține o estimare statistică, și anume nivelul de eroare estimat. În plus, Curtea calculează un interval de încredere de 95 % pentru nivelul de eroare din populația auditată. Aceasta înseamnă că Curtea are un grad de certitudine de 95 % că nivelul de eroare al populației auditate se situează în acest interval.
- (28) Erorile detectate și corectate anterior controalelor efectuate de Curte și independent de acestea sunt excluse din calculul nivelului de eroare, întrucât detectarea și corectarea lor constituie o dovadă a faptului că sistemele de gestiune și de control au funcționat în mod eficiente.
- (29) Criteriile utilizate de Curte pentru cuantificarea [erorilor în materie de achiziții publice](#) pot să difere de cele utilizate de Comisie sau de statele membre. Curtea cuantifică numai încălcările grave ale normelor în materie de achiziții. Erorile în achizițiile publice sunt cuantificate ca reprezentând 100 % din suma implicată numai în cazul acelor încălcări care au împiedicat cea mai bună ofertă să câștige procedura, antrenând astfel neeligibilitatea tuturor cheltuielilor din cadrul contractului respectiv. Spre deosebire de Comisie, Curtea nu utilizează rate forfetare pentru diferitele tipuri de încălcări ale normelor în materie de achiziții²³. În cazul Curții, cuantificarea erorilor în achizițiile publice se bazează pe quantumul cheltuielilor neeligibile din cadrul operațiunilor examinate.
- (30) Pentru acele rubrici din CFM referitor la care Curtea furnizează o apreciere specifică, precum și pentru venituri și pentru ansamblul bugetului UE, Curtea prezintă un nivel de eroare estimat, care ia în considerare numai erorile cuantificabile și este exprimat sub forma unui procentaj. Printre exemplele de erori cuantificabile se numără costurile și proiectele neeligibile, încălcarea condițiilor contractuale sau ale condițiilor de acordare a granturilor, nerespectarea normelor privind achizițiile publice și ajutoarele de stat și lipsa unor documente justificative esențiale. De asemenea, Curtea estimează limita inferioară a nivelului de eroare și limita superioară a nivelului de eroare.

²³ [Decizia C\(2019\) 3452](#), care include o anexă de stabilire a orientărilor pentru determinarea corecțiilor financiare ce trebuie aplicate asupra cheltuielilor finanțate de UE în cazul nerespectării normelor în materie de achiziții publice.

- (31) Abordarea Curții nu urmărește să colecteze date privind frecvența erorilor în cadrul întregii populații. Prin urmare, cifrele prezentate cu privire la numărul de erori detectate în cadrul unei rubrici din CFM, în cadrul cheltuielilor gestionate de o direcție generală sau al cheltuielilor dintr-un anumit stat membru nu sunt un indiciu al frecvenței erorilor în operațiunile finanțate de UE sau în diferitele state membre.

PARTEA A TREIA – Proceduri de audit în legătură cu fraudă

- (32) Curtea identifică și evaluează riscul de denaturare semnificativă a conturilor consolidate și riscul ca operațiunile subiacente să prezinte neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități semnificative rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori.
- (33) Curtea concepe și desfășoară proceduri de audit care să abordeze riscurile respective și obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniei sale. Situațiile în care există denaturări sau neconformități semnificative cauzate de fraudă sunt mai dificil de detectat decât cele în care denaturările sau neconformitățile semnificative sunt cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune coluziune, fals, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controlului intern. În consecință, există un risc mai mare ca astfel de situații să nu fie detectate.
- (34) În cazul în care are motive să suspecteze activități frauduloase, Curtea informează în acest sens EPPO și OLAF, în funcție de sfera de competență a fiecăruia.

PARTEA A PATRA – Declarația de asigurare: formularea opiniei de audit a Curții

- (35) Opinia Curții se bazează pe probe de audit suficiente, relevante și fiabile, pe care le obține prin examinarea sistemelor de gestiune și de control și prin teste efectuate pe operațiuni.
- (36) Activitățile desfășurate permit Curții să își formeze o opinie fundamentată indicând dacă erorile din cadrul populației depășesc sau nu pragul de semnificație. La exprimarea opiniei sale de audit, Curtea utilizează un prag de semnificație de 2,0 % și ține seama, de asemenea, de natura, de sumele corespunzătoare și de contextul erorilor, precum și de alte informații disponibile (a se vedea punctul (27)).

- (37) Atunci când constată un nivel semnificativ de eroare și determină impactul acestuia asupra opiniei de audit, Curtea trebuie să decidă dacă erorile au un caracter „generalizat”²⁴ în populația auditată. Atunci când erorile sunt semnificative și generalizate, Curtea exprimă o opinie contrară.
- (38) Erorile și/sau absența probelor de audit sunt „generalizate” dacă, în opinia auditorului, acestea nu se limitează la elemente, conturi sau articole specifice din situațiile financiare (ci apar în ansamblul conturilor sau al operațiunilor testate). Chiar dacă sunt astfel limitate, o eroare sau absența probelor de audit rămân generalizate dacă privesc sau ar putea privi o parte substanțială a situațiilor financiare sau sunt legate de informații prezentate care sunt fundamentale pentru înțelegerea situațiilor financiare de către utilizatori.

PARTEA A CINCEA – Legătura dintre opinia de audit privind fiabilitatea conturilor și opinia de audit privind regularitatea operațiunilor

- (39) Conform standardelor internaționale de audit²⁵, în situația în care auditorii emit atât o opinie de audit cu privire la fiabilitatea conturilor, cât și una cu privire la regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi, o opinie modificată referitoare la regularitatea operațiunilor nu antrenează automat o opinie modificată referitoare la fiabilitatea conturilor.

²⁴ Standardul internațional de audit (ISA) 705 (revizuit) – Modificări ale opiniei din raportul auditorului independent.

²⁵ A se vedea punctul 16 din ISSAI 4000.

Capitolul 2

Gestiunea bugetară și financiară

Cuprins

	Puncte
Introducere	2.1.
Gestiunea bugetară și financiară în 2023	2.2.-2.30.
Execuția bugetului UE a fost ridicată pentru angajamente, dar scăzută pentru plăți	2.2.-2.20.
În 2023, au fost utilizate aproape toate creditele de angajament din bugetul anual al UE	2.5.-2.8.
Plățile au fost mai mici decât cele planificate inițial și nu au depășit plafonul CFM	2.9.-2.10.
Absorbția fondurilor ESI pentru perioada 2014-2020 a încetinit în 2023, dar termenul-limită pentru cererile de plată și pentru documentele de închidere a fost prelungit cu un an	2.11.-2.14.
Plățile din fondurile din perioada 2021-2027 aflate sub gestiune partajată și reglementate de RDC au rămas scăzute	2.15.-2.19.
Plățile din FEADR în cadrul noii PAC au demarat lent în 2023	2.20.
În 2023, plățile din MRR și din suplimentările din NGEU pentru diferitele programe au fost mai mici decât se preconizase	2.21.-2.26.
Totalul angajamentelor restante a atins 543 de miliarde de euro în 2023, dar se preconizează că va scădea în anii următori	2.27.-2.30.
Riscuri și provocări	2.31.-2.69.
Prin revizuirea CFM au fost introduse măsuri de abordare a riscurilor legate de costurile suplimentare de finanțare a NGEU și de acumularea de plăți restante	2.31.-2.32.
Riscul unor dezangajări în fondurile politicii de coeziune pentru CFM 2021-2027	2.33.-2.34.

Datoria UE rezultată din îndatorare a crescut în 2023	2.35.-2.64.
Strategia de finanțare diversificată a devenit abordarea standard aplicată pentru operațiunile de împrumut ale UE	2.36.-2.37.
Împrumuturile în curs contractate de UE au crescut cu peste 30 % în 2023	2.38.-2.39.
Împrumuturile pentru NGEU ar putea să ajungă la o valoare de peste două mai mare până în 2026, în timp ce cea mai mare parte a rambursării este amânată pentru viitoarele CFM-uri	2.40.-2.45.
Veniturile alocate externe provenite din datoria NGEU au un impact semnificativ asupra rezultatului economic	2.46.-2.47.
Costurile de finanțare pentru împrumuturile NGEU riscă să ajungă la aproape dublul estimării inițiale de 15 miliarde de euro făcute în 2020 pentru actualul CFM	2.48.-2.50.
Expunerea bugetului UE a crescut în 2023 și se preconizează că va crește în continuare	2.51.-2.58.
Războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei continuă să intensifice riscurile financiare pentru bugetele viitoare ale UE	2.59.-2.61.
În pofida rezultatelor pozitive din 2023, performanța cumulată a fondului comun de provizionare este în continuare negativă	2.62.-2.64.
Inflația ridicată din 2022 și 2023 continuă să afecteze bugetul UE	2.65.-2.69.
Concluzii și recomandări	2.70.-2.78.
Concluzii	2.70.-2.78.
Recomandare	

Introducere

2.1. Acest capitol prezintă principalele chestiuni legate de gestiunea bugetară și financiară a bugetului UE pentru 2023 și a finanțării suplimentare puse la dispoziție în cadrul acestuia. Curtea raportează, de asemenea, cu privire la riscurile și la provocările pe plan bugetar și financiar cărora UE va trebui să le facă față în anii următori. Capitolul se bazează pe analiza Curții privind execuția bugetului UE și pe examinarea documentelor publicate de Comisie și de alte părți interesate. De asemenea, s-a ținut seama de activitatea desfășurată anterior de Curte și prezentată în rapoartele speciale și în avizele acesteia.

Gestiunea bugetară și financiară în 2023

Execuția bugetului UE a fost ridicată pentru angajamente, dar scăzută pentru plăți

2.2. În această secțiune, Curtea analizează modul în care bugetul UE a fost executat în 2023. Acesta a fost al treilea an de punere în aplicare atât a *cadrlui financiar multianual* (CFM) 2021-2027, cât și a instrumentului *NextGenerationEU* (NGEU).

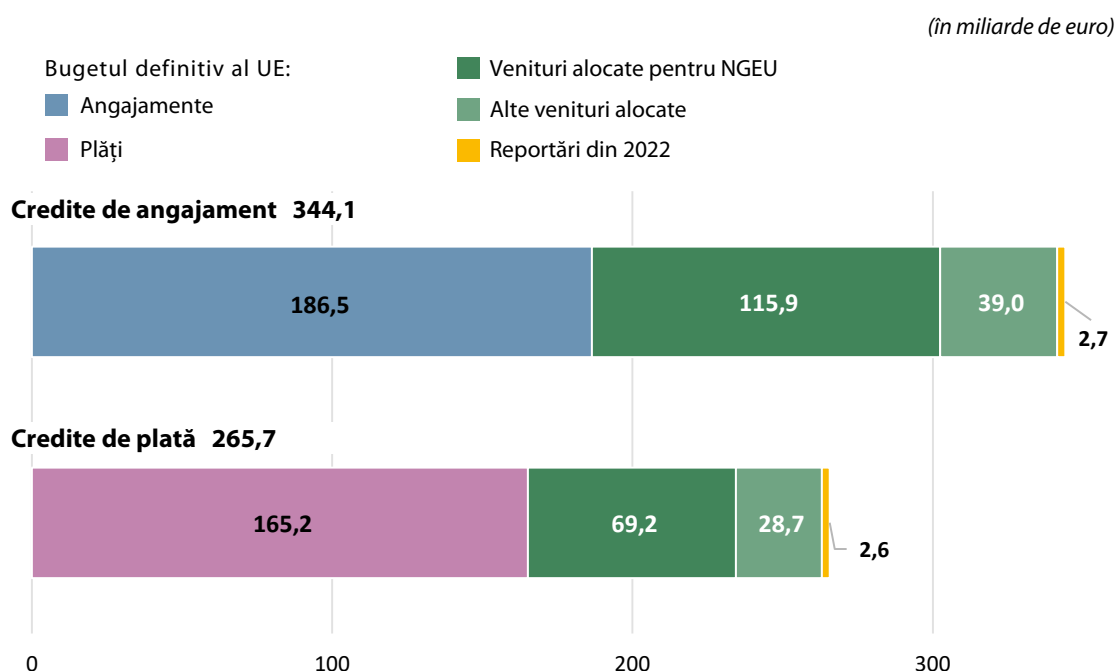
2.3. *Regulamentul financiar* clasifică *creditele de angajament* și *creditele de plată* în funcție de anul de origine și de sursa de finanțare. Până în 2022, analiza Curții s-a axat pe *creditele din bugetul anual* și, pentru exercițiile 2021¹ și 2022², pe *veniturile alocate* aferente NGEU. Pentru 2023, având în vedere cuantumul mai mari ale altor tipuri de venituri alocate [de exemplu, încasările din sistemul de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) și contribuțiile în numerar din partea statelor membre la garanția *InvestEU*], Curtea a inclus toate tipurile de credite în analiza sa. Creditele acordate în cadrul *Mecanismului de redresare și reziliență* (MRR) sunt elemente extrabugetare și, prin urmare, sunt excluse din sfera auditului Curții.

2.4. *Figura 2.1* prezintă bugetul total al UE disponibil în 2023 atât pentru creditele de angajament, cât și pentru creditele de plată. Bugetul anual al UE și veniturile alocate aferente NGEU formează împreună 87,9 % din bugetul total disponibil al UE pentru creditele de angajament și 88,2 % din bugetul total disponibil al UE pentru creditele de plată. Partea rămasă corespunde altor venituri alocate și *reportărilor* din 2022.

¹ Punctul 2.2 din [Raportul anual pe 2021](#).

² Punctul 2.3 din [Raportul anual pe 2022](#).

Figura 2.1 – Creditele de la bugetul total al UE disponibile în 2023, inclusiv granturile din NGEU

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

În 2023, au fost utilizate aproape toate creditele de angajament din bugetul anual al UE

2.5. Autoritatea bugetară a aprobat un **buget al UE anual inițial pentru 2023** de credite de angajament în sumă de 186,6 miliarde de euro. În cursul anului 2023 au fost adoptate patru bugete rectificative. Efectul global net al bugetelor rectificative a constat în reducerea cu 0,1 miliarde de euro a creditelor de angajament.

2.6. Bugetul definitiv pentru creditele de angajament în valoare de 186,5 miliarde de euro depășea plafonul de 182,7 miliarde de euro din CFM (a se vedea **figura 2.2**). Acest lucru a fost posibil prin utilizarea unor *instrumente speciale* din CFM, cum ar fi *Rezerva de ajustare la Brexit*, *Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați* și *Rezerva pentru solidaritate și ajutoare de urgență* (SEAR). Aceste instrumente oferă fonduri suplimentare peste plafoanele din CFM pentru evenimente noi sau neprevăzute.

2.7. Angajamentele totale asumate în cadrul bugetului pe 2023 au fost de 184,4 miliarde de euro, ceea ce reprezenta 98,9 % din suma disponibilă. Creditele de angajament neutilizate, în valoare de 2,1 miliarde de euro, proveneau în principal din *Fondul de solidaritate al Uniunii Europene* (FSUE) (0,4 miliarde de euro), din *Fondul european de dezvoltare regională* (FEDR) (0,8 miliarde de euro), din *Fondul de coeziune* (0,2 miliarde de euro) și din *Fondul european de garantare agricolă* (0,3 miliarde de euro). Din creditele neutilizate, o sumă totală de 0,8 miliarde de euro a fost reportată în 2024, în principal pentru Fondul european de garantare agricolă (0,3 miliarde de euro) și pentru asistența FSUE acordată Turciei în urma cutremurelor din februarie 2023 (0,4 miliarde de euro). Soldul rămas al creditelor neutilizate, în valoare de 1,3 miliarde de euro, a fost anulat.

Figura 2.2 – Execuția bugetară în 2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

2.8. În plus, angajamentele din 2023 efectuate din reportările din exercițiul precedent au fost în sumă de 2,7 miliarde de euro, iar cele din veniturile alocate s-au ridicat la 145,2 miliarde de euro (din care 115,6 miliarde de euro au fost fonduri NGEU).

Plățile au fost mai mici decât cele planificate inițial și nu au depășit plafonul CFM

2.9. Bugetul votat inițial pentru 2023 pentru creditele de plată a fost de 168,6 miliarde de euro. Efectul total net global al bugetelor rectificative a constat în reducerea creditelor de plată cu 3,4 miliarde de euro, iar bugetul definitiv total a fost de 165,2 miliarde de euro, sub plafonul CFM de 168,6 miliarde de euro.

2.10. Plățile totale efectuate în cadrul bugetului definitiv au fost de 162,0 miliarde de euro, ceea ce reprezintă 98,1 % din suma disponibilă. Ținând seama de plățile suplimentare în valoare de 74,7 miliarde de euro efectuate din venituri alocate (în principal *granturi* din NGEU, inclusiv suplimentări la *programele* de finanțare din cadrul CFM) și de cei 2,4 miliarde de euro reportați din 2022, plățile totale efectuate în 2023 s-au ridicat la 239,2 miliarde de euro. Rata de utilizare a bugetului pentru plăți a fost de 90,0 % din totalul creditelor de plată în valoare de 265,7 miliarde de euro.

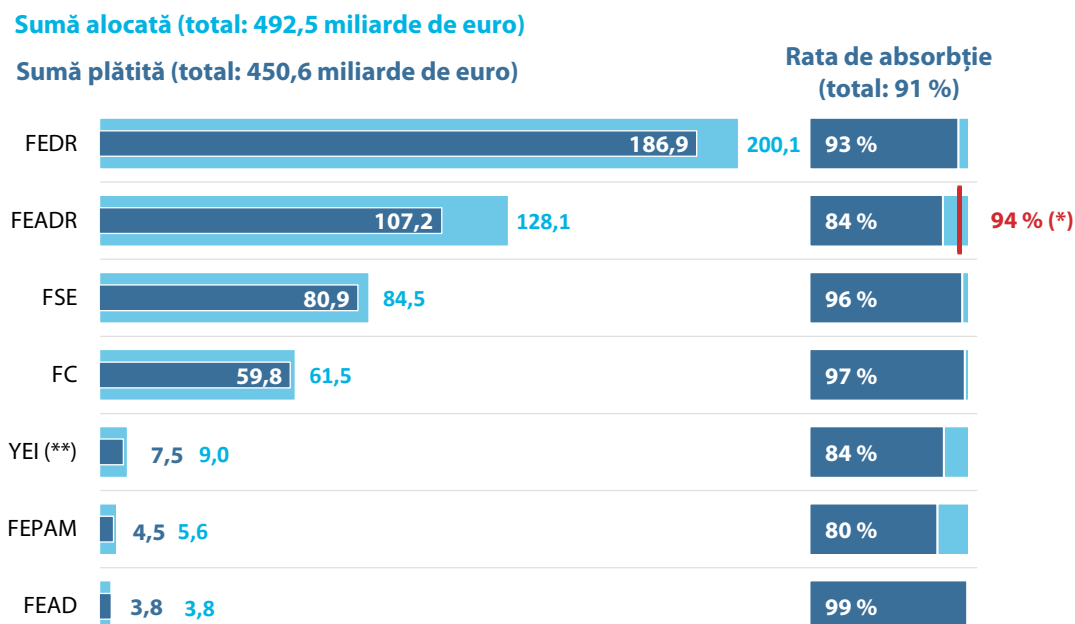
Absorbția fondurilor ESI pentru perioada 2014-2020 a încetinit în 2023, dar termenul-limită pentru cererile de plată și pentru documentele de închidere a fost prelungit cu un an

2.11. *Fondurile structurale și de investiții europene* (fondurile ESI) sunt gestionate în comun de Comisie și de statele membre. Plățile din fondurile ESI în 2023, excluzând resursele NGEU, s-au ridicat la 54,7 miliarde de euro, mai puțin decât în ultimii trei ani (64,7 miliarde de euro în 2022, 75,1 miliarde de euro în 2021 și 72 de miliarde de euro în 2020). La sfârșitul anului 2023, totalul plăților pentru fondurile ESI aferente perioadei 2014-2020 se ridică la 450,6 miliarde de euro, dintr-o alocare totală de 492,6 miliarde de euro, rezultând o rată de *absorbție* de 91,5 %.

2.12. În *figura 2.3*, Curtea prezintă ratele de absorbție cumulate pentru fiecare fond ESI, excluzând resursele NGEU, conform situației de la sfârșitul anului 2023. Rata de absorbție exprimă, procentual, *plățile de prefinanțare și plățile intermediare* efectuate de la bugetul UE către statele membre pentru cheltuielile eligibile declarate, în raport cu sumele totale alocate pentru o perioadă dată. Plățile intermediare către statele membre se efectuează după ce acestea au transmis Comisiei cereri de plată. Prin urmare, ratele de absorbție pe care le prezintă Curtea nu indică neapărat progresul complet al punerii în aplicare a proiectelor și nici suma totală pe care *beneficiarii* au primit-o deja de la statele membre.

Figura 2.3 – Absorbția fondurilor ESI aferente perioadei 2014-2020 (excluzând NGEU), situația de la sfârșitul anului 2023

(în miliarde de euro)

FEDR: Fondul european de dezvoltare regională
FEADR: Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală
FSE: Fondul social european
FC: Fondul de coeziune
YEI: Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor
FEPAM: Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime
FEAD: Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane

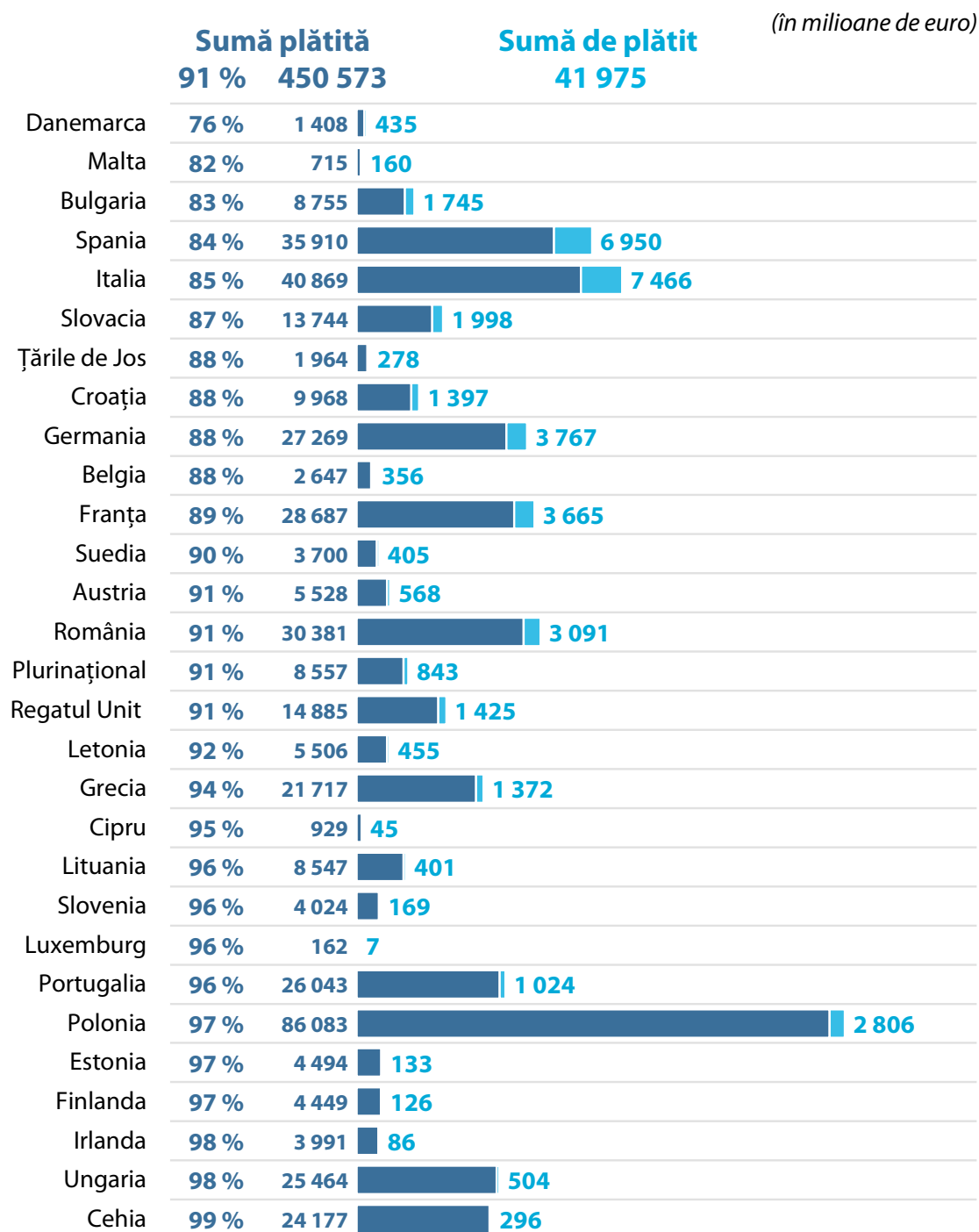
(*) Linia roșie indică rata de absorbție dacă ar fi fost excluse alocările suplimentare pentru 2021 și 2022 pentru FEADR, în valoare de 28,1 miliarde de euro, din CFM 2021-2027. FEADR a primit aceste alocări suplimentare ca urmare a introducerii unei perioade de tranziție de doi ani, după care a intrat integral sub incidența planurilor strategice din cadrul politicii agricole comune pentru perioada 2023-2027.

(**) YEI include alocarea specifică din partea FSE.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [platformei de date deschise a Comisiei](#), situația la 8 ianuarie 2024, și pe baza altor date ale Comisiei.

2.13. Chiar dacă diferențele în modul în care statele membre au absorbit fondurile ESI au fost mai puțin semnificative în comparație cu 2022, ratele de absorbție ale patru state membre erau totuși la sfârșitul anului 2023 mai mici de 85 % (a se vedea [figura 2.4](#)).

Figura 2.4 – Ratele de absorbție în statele membre ale fondurilor ESI aferente perioadei 2014-2020 (excluzând NGEU), situația la sfârșitul anului 2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza platformei de date deschise a Comisiei, situația la 8 ianuarie 2024, și pe baza altor date ale Comisiei.

2.14. La 29 februarie 2024³, Parlamentul European și Consiliul au decis să prelungească cu un an, până la 31 iulie 2025, termenele pentru depunerea de către statele membre a cererilor finale pentru toate plățile intermediare aferente fondurilor ESI (cu excepția FEADR). Perioada de eligibilitate nu s-a schimbat. În plus, decizia a majorat, de asemenea, rata maximă posibilă de cofinanțare din partea UE la 100 % pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune pentru ultimul exercițiu contabil care a început la 1 iulie 2023 și se încheie la 30 iunie 2024. Acest lucru ar trebui să permită o rată mai mare de execuție și să ajute statele membre să facă față mai bine presiunii bugetare continue.

Plățile din fondurile din perioada 2021-2027 aflate sub gestiune partajată și reglementate de RDC au rămas scăzute

2.15. Începând din 2023, o [platformă de date deschise](#) furnizează informații financiare cu privire la execuția fondurilor aflate sub *gestiune partajată* pentru perioada 2021-2027 în temeiul *Regulamentului privind dispozițiile comune (RDC)*⁴. Aceste fonduri sunt FEDR, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus (FSE+), *Fondul pentru o tranziție justă (FTJ)*, Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA), *Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI)*, *Fondul pentru securitate internă (FSI)* și *Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize (IMFV)*.

2.16. În 2023, plățile anuale pentru fondurile care făceau obiectul gestiunii partajate în temeiul RDC (6,3 miliarde de euro) au fost în sumă de 4,1 miliarde de euro sub formă de plăți de prefinanțare și de 2,2 miliarde de euro sub formă de plăți intermediare. În 2023, 11 state membre nu au solicitat plăți intermediare pentru niciunul dintre fondurile care fac obiectul RDC. La sfârșitul anului 2023, plățile totale se ridicau la 12,8 miliarde de euro, ceea ce reprezintă doar 3,2 % din suma totală prevăzută de CFM 2021-2027. [Figura 2.5](#) ilustrează rata de absorbție pe state membre.

³ Articolele 14 și 15 din [Regulamentul \(UE\) 2024/795](#).

⁴ [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#).

Figura 2.5 – Ratele de absorbție ale statelor membre pentru fondurile din perioada 2021-2027 aflate sub gestiune partajată și reglementate de RDC, situația la sfârșitul anului 2023

(în milioane de euro)

	Sumă plătită	Sumă de plătit
	3,2 % 12 751	381 024
România	2,5 % 782	30 654
Polonia	2,5 % 1 923	74 523
Slovacia	2,5 % 320	12 380
Danemarca	2,5 % 18	674
Portugalia	2,5 % 590	22 587
Spania	2,7 % 1 008	36 656
Croația	2,7 % 250	8 987
Italia	2,7 % 1 188	42 463
Irlanda	2,8 % 34	1 168
Letonia	2,9 % 135	4 596
Slovenia	2,9 % 101	3 350
Suedia	3,0 % 58	1 880
Franța	3,1 % 577	18 003
Cipru	3,5 % 40	1 102
Malta	3,5 % 32	868
Germania	3,6 % 783	21 087
Finlanda	3,8 % 85	2 148
Țările de Jos	3,8 % 77	1 949
Grecia	3,9 % 867	21 605
Belgia	4,0 % 114	2 705
Estonia	4,1 % 143	3 384
Austria	4,1 % 53	1 235
Lituania	4,3 % 290	6 436
Bulgaria	4,5 % 501	10 554
Cehia	5,0 % 1 060	20 159
Ungaria	5,3 % 1 162	20 786
Plurinațional	5,8 % 553	9 005
Luxemburg	7,5 % 7	80

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza platformei de date deschise a Comisiei, situația la 8 ianuarie 2024, și pe baza altor date ale Comisiei.

2.17. În [Raportul său anual pe 2022](#)⁵, Curtea a descris schimbările dintre fondurile ESI pentru perioada 2014-2020 și fondurile sub gestiune partajată din perioada 2021-2027 reglementate de RDC. Curtea compară rata de absorbție a FEDR, a Fondului de coeziune și a FSE+ de la sfârșitul anului 2023 cu ratele de la sfârșitul anului 2016 (al treilea an din CFM anterior). Pentru aceste trei fonduri din cadrul

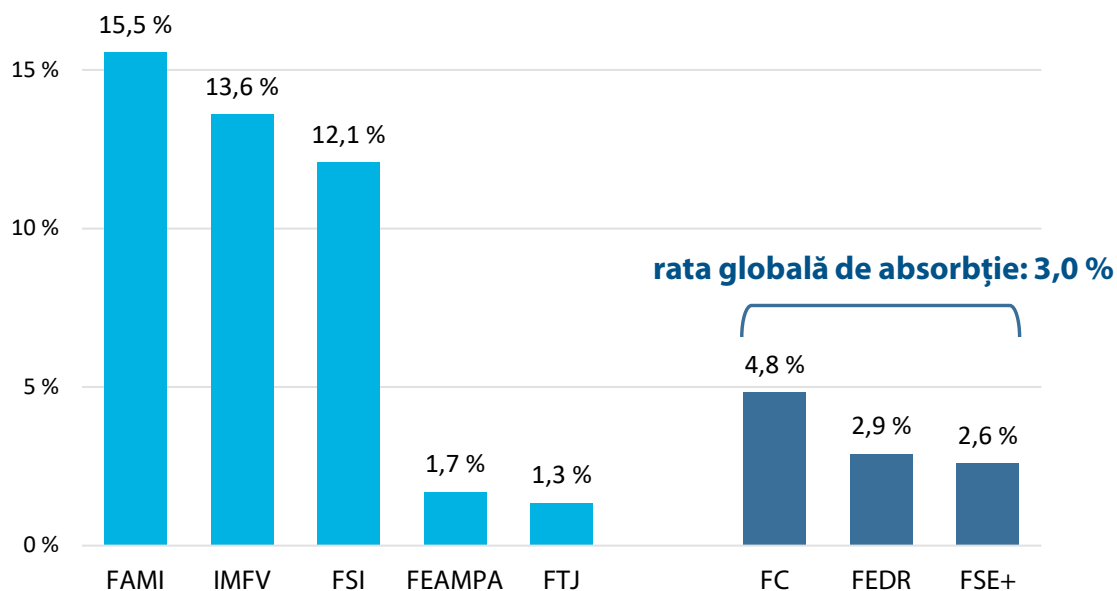
⁵ Punctul 2.10 din [Raportul anual pe 2022](#).

politicii de coeziune, care reprezintă 90,9 % din suma totală alocată de UE fondurilor sub gestiune partajată în temeiul RDC pentru perioada 2021-2027, rata globală de absorbție a fost de numai 3,0 % până la sfârșitul anului 2023 (a se vedea [figura 2.6](#)), comparativ cu 8,0 % la sfârșitul anului 2016. În 2023, statele membre au acordat prioritate eforturilor de absorbție a fondurilor politicii de coeziune aferente perioadei 2014-2020 și accelerării punerii în aplicare a NGEU. În comparație cu *perioada de programare* anterioară, acumularea întârzierilor reprezintă un decalaj de un an în ceea ce privește punerea în aplicare⁶.

2.18. Absorbția fondurilor legate de migrație și securitate (FAMI, FSI și IMFV) a fost mai mare (a se vedea [figura 2.6](#)). Regulamentele lor prevăd rate de prefinanțare mai mari, care variază între 3 % și 5 %, ajungând chiar la 95 % pentru FAMI în cazul asistenței de urgență, comparativ cu 0,5 % pentru celelalte fonduri care fac obiectul RDC. În 2023, plățile de prefinanțare efective s-au ridicat la 79,0 % din plățile pentru aceste trei fonduri.

⁶ COM(2023) 390, p. 4.

Figura 2.6 – Absorbția fondurilor din perioada 2021-2027 aflate sub gestiune partajată și reglementate de RDC, situația la sfârșitul anului 2023

FAMI:	Fondul pentru azil, migrație și integrare
IMFV:	Instrumentul de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize
FSI:	Fondul pentru securitate internă
FEAMPA:	Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură
FTJ:	Fondul pentru o tranziție justă
FC:	Fondul de coeziune
FEDR:	Fondul european de dezvoltare regională
FSE+:	Fondul social european Plus

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [platformei de date deschise a Comisiei](#), situația la 8 ianuarie 2024, și pe baza altor date ale Comisiei.

2.19. Regulamentul recent introdus de instituire a *platformei „Tehnologii strategice pentru Europa”* (STEP)⁷ majorează rata maximă de cofinanțare a UE la 100 % pentru investițiile din FSE+, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ care sprijină obiectivele prevăzute în STEP. Acesta prevede, de asemenea, o sumă de prefinanțare suplimentară și excepțională⁸ pentru alocările din FSE+, FEDR și Fondul de coeziune care sprijină obiectivele respective. Pentru FTJ, având în vedere necesitatea de

⁷ Considerentul 23 al Regulamentului (UE) 2024/795.

⁸ *Ibidem*.

a accelera punerea sa în aplicare, prefinanțarea excepțională suplimentară introdusă prin Regulamentul STEP se aplică întregii alocări din acest fond.

Plățile din FEADR în cadrul noii PAC au demarat lent în 2023

2.20. Începând din 2023, FEADR face obiectul regulamentelor privind noua *politică agricolă comună* (PAC)⁹. Absorbția finanțării din FEADR pentru perioada 2023-2027 a început în 2023, după perioada de tranziție 2021-2022 prevăzută pentru fondurile agricole¹⁰. La sfârșitul anului 2023, plățile aferente FEADR se ridicau la 0,7 miliarde de euro, cu o rată de absorbție de numai 1 %. Potrivit Comisiei¹¹, punerea în aplicare a fost mai scăzută decât se preconizase deoarece statele membre încercau să evite *dezangajările* pentru FEADR din perioada 2014-2022 și deoarece acordau prioritate punerii în aplicare a proiectelor sprijinite de NGEU.

În 2023, plățile din MRR și din suplimentările din NGEU pentru diferitele programe au fost mai mici decât se preconizase

2.21. În februarie 2023, Parlamentul European și Consiliul au modificat Regulamentul privind MRR¹², astfel încât **capitolul privind REPowerEU** să poată fi inclus în planurile MRR ale statelor membre, cu scopul de a elimina treptat dependența UE de importurile de combustibili fosili din Rusia și de a combate schimbările climatice. Până la sfârșitul anului 2023, toate statele membre, cu excepția Bulgariei, a Germaniei, a Irlandei și a Luxemburgului, incluseseră un capitol privind REPowerEU în planurile lor revizuite. Pentru a finanța cele 23 de capitole aprobate, Comisia va utiliza veniturile provenite din sistemul de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), în valoare de până la 17,3 miliarde de euro, plus alocări din Rezerva de ajustare la Brexit¹³, în sumă de până la 1,6 miliarde de euro. Prin urmare, NGEU nu mai este singura sursă de finanțare pentru granturile din MRR. Ca urmare a finanțării suplimentare din ETS și din Rezerva de ajustare la Brexit, cuantumul total al granturilor MRR, incluzând REPowerEU, ar putea ajunge la 356,8 miliarde de euro, adică cu 6 % mai mult față de alocarea inițială, în valoare de 338,0 miliarde de euro.

⁹ Regulamentul (UE) 2021/2115 și Regulamentul (UE) 2021/2116.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2020/2220.

¹¹ COM(2023) 530, p. 4.

¹² Regulamentul (UE) 2023/435.

¹³ *Ibidem*, articolul 21.

2.22. Conform recomandărilor specifice fiecărei țări din 2023¹⁴ și așa cum indică evaluarea la jumătatea perioadei a MRR¹⁵ publicată de Comisie, mai mulți factori, cum ar fi inflația ridicată, creșterea prețurilor la energie, problemele din lanțurile de aprovizionare globale, deficitul de forță de muncă sau capacitatea administrativă insuficientă, au afectat în mod negativ punerea în aplicare a MRR.

2.23. Până la sfârșitul anului 2023, Comisia își asumase toate angajamentele MRR finanțate de NGEU pentru granturi (337,9 miliarde de euro). Angajamentele pentru capitalele privind REPowerEU s-au ridicat la 18,5 miliarde de euro (17,3 miliarde de euro din ETS și 1,2 miliarde de euro din Rezerva de ajustare la Brexit), restul de 0,4 miliarde de euro din Rezerva de ajustare la Brexit urmând să fie angajați la o dată ulterioară.

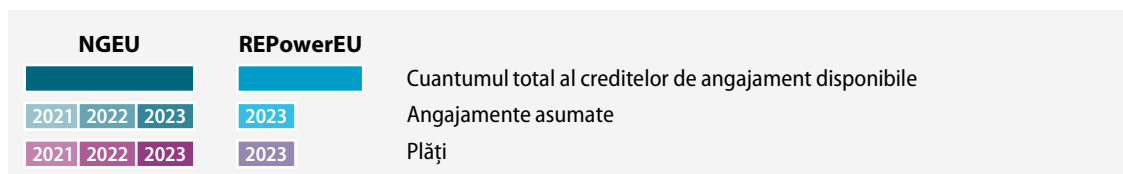
2.24. Plățile anuale aferente granturilor din MRR s-au ridicat la 48 de miliarde de euro în 2023, din care 1,7 miliarde de euro au constat în prefinanțări pentru REPowerEU și 46,3 miliarde de euro au fost pentru îndeplinirea *jaloanelor* și a *țintelor*. Cu titlu comparativ, în iunie 2022, Comisia estimase că plățile totale din MRR finanțate din NGEU și legate de jaloane și ținte (fără a include REPowerEU) aveau să se ridice în 2023 la 76,4 miliarde de euro¹⁶. Întrucât din angajamentele în valoare de 356,4 miliarde de euro s-au plătit 141,6 miliarde euro, înseamnă că rămâne disponibilă pentru plată, până la sfârșitul anului 2026, o sumă totală de până la 215,2 miliarde de euro sub formă de granturi MRR (a se vedea *figura 2.7*).

¹⁴ Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2023.

¹⁵ Evaluarea la jumătatea perioadei a Mecanismului de redresare și reziliență și studiul justificativ.

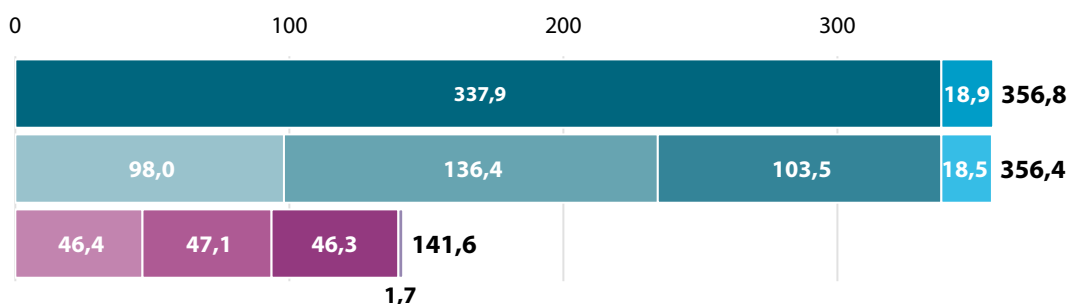
¹⁶ COM(2022) 315, tabelul 3.

Figura 2.7 – Executarea granturilor MRR în funcție de sursă, situația la sfârșitul anului 2023

(în miliarde de euro)

Granturi din Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)

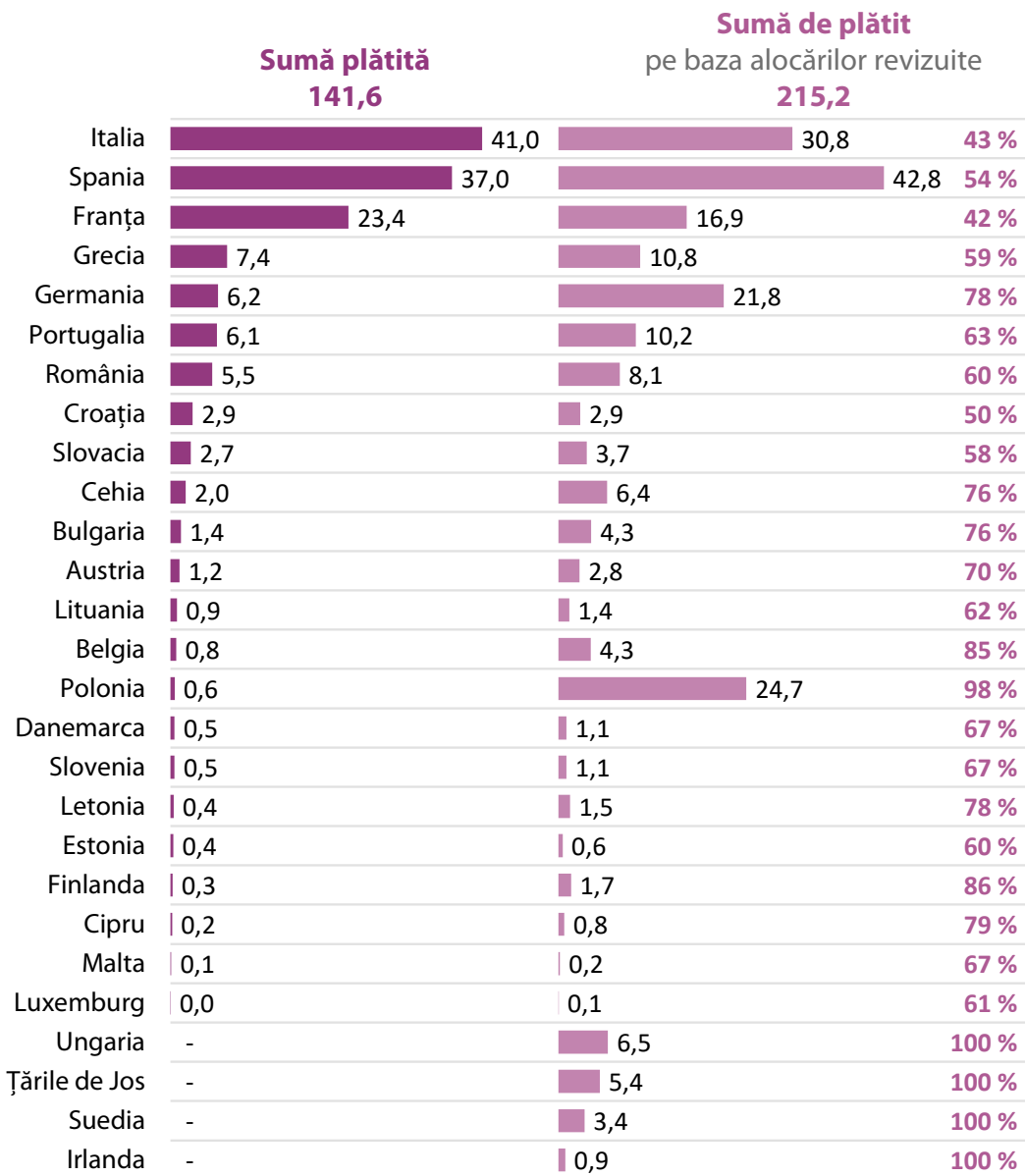

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

2.25. Rata de absorbție a granturilor MRR variază considerabil de la un stat membru la altul (a se vedea [figura 2.8](#)). Până la sfârșitul anului 2023, patru state membre (Irlanda, Ungaria, Țările de Jos și Suedia) nu primiseră prefinanțări și nici nu prezentaseră cereri de plată, în timp ce trei state membre (Belgia, Polonia și Finlanda) primiseră doar prefinanțări.

Figura 2.8 – Granturile din MRR plătite și sumele care urmează să fie plătite pe baza alocărilor revizuite per stat membru, situația la sfârșitul anului 2023

(în miliarde de euro)

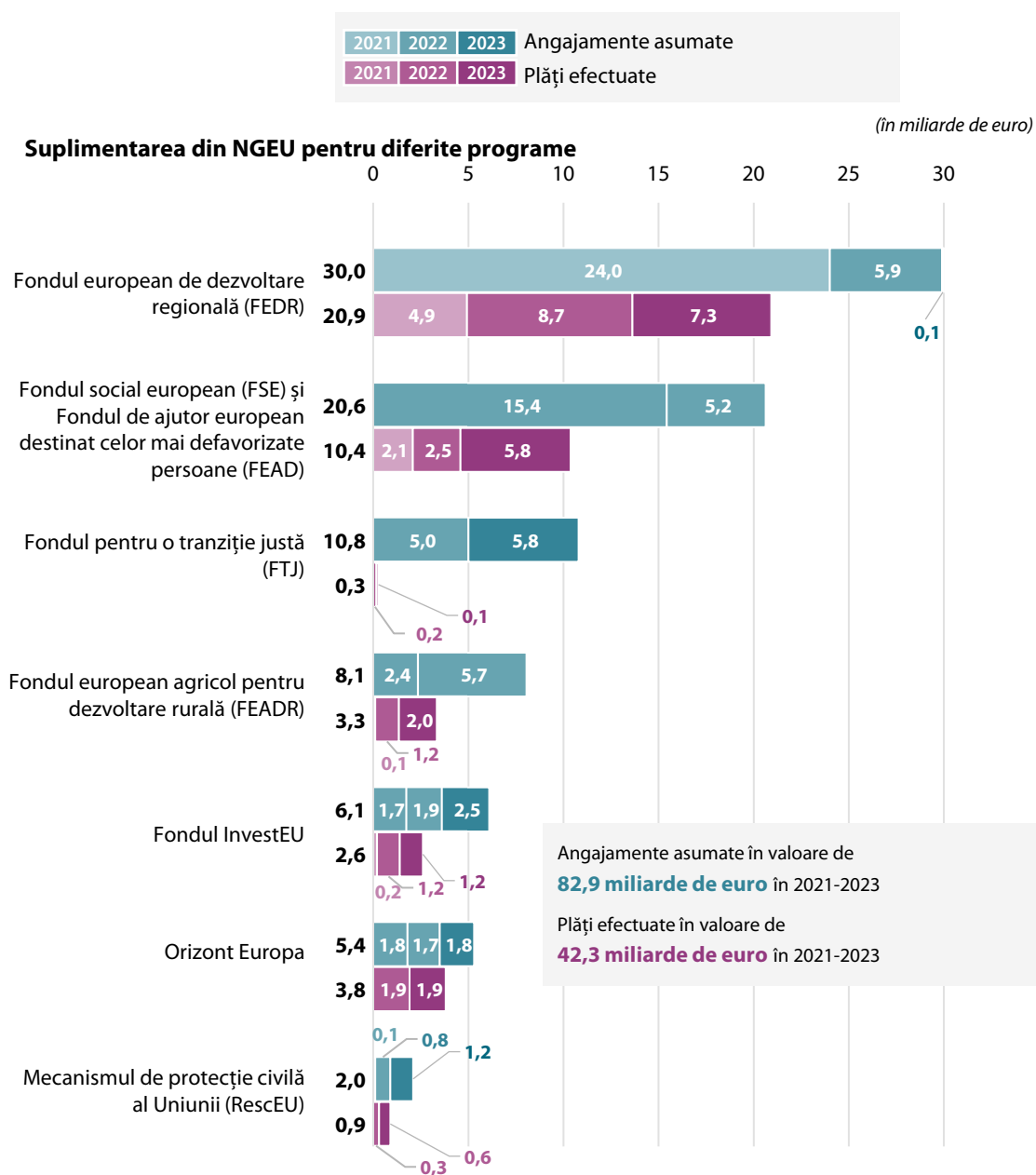
Notă: graficul include cifrele aferente REPowerEU.

În ceea ce privește Ungaria, prefinanțarea pentru REPowerEU inițiată înainte de sfârșitul anului 2023 a fost plătită în ianuarie 2024.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [tabloului de bord al MRR](#) și a datelor primite de la Comisie.

2.26. Angajamentele totale aferente suplimentărilor din NGEU pentru programele din CFM s-au ridicat la 82,9 miliarde de euro dintr-o alocare inițială de 83,1 miliarde de euro, în principal deoarece 0,1 miliarde de euro alocați pentru FTJ nu au fost angajați. Plățile anuale aferente suplimentărilor NGEU către programele existente din CFM au crescut de la 7,2 miliarde de euro în 2021 și 16,1 miliarde de euro în 2022 la 19,0 miliarde de euro în 2023. Prin urmare, se pot efectua plăți de până la 40,6 miliarde de euro până la sfârșitul anului 2026. În ceea ce privește FTJ, aprobarea cu întârziere a actului juridic și a programelor corespunzătoare, la care se adaugă amânarea punerii în aplicare, a condus la plăți totale de numai 0,3 miliarde de euro până la sfârșitul anului 2023. Mai multe detalii sunt prezentate în [figura 2.9](#).

Figura 2.9 – Execuția NGEU pentru suplimentările la programe ale UE, situația la sfârșitul anului 2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023 și a sistemului contabil al Comisiei.

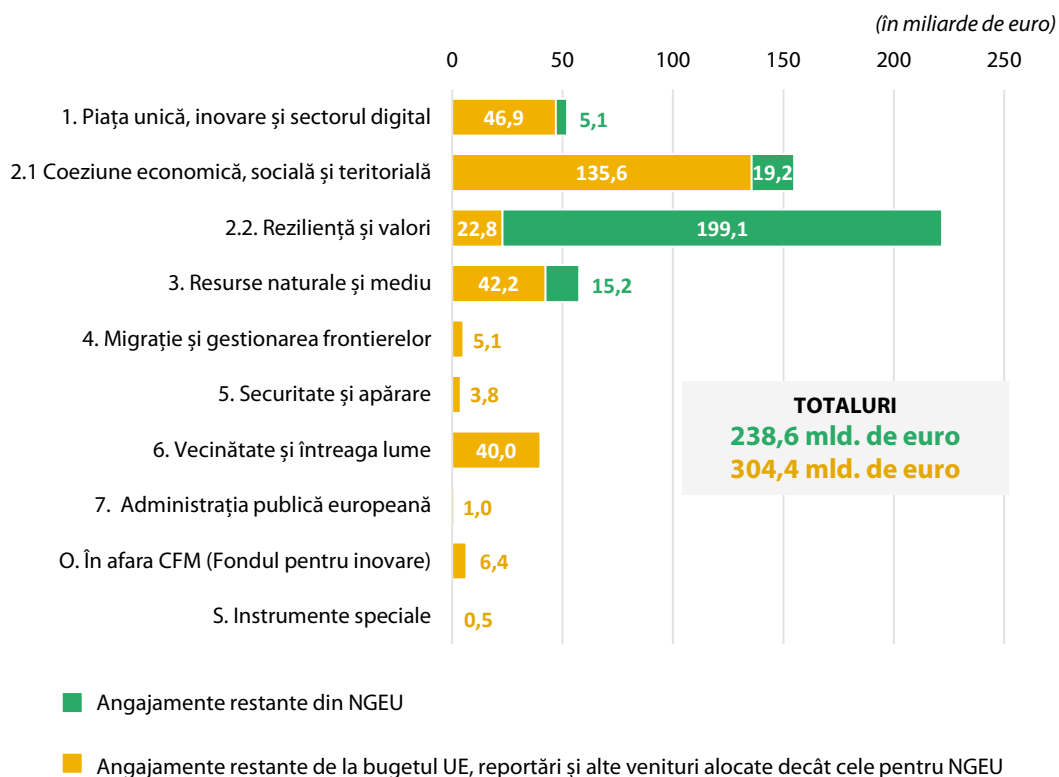
Totalul angajamentelor restante a atins 543 de miliarde de euro în 2023, dar se preconizează că va scădea în anii următori

2.27. *Angajamentele restante* corespund valorii angajamentelor asumate, dar încă neplătite. Până la sfârșitul anului 2023, totalul angajamentelor restante, care vor trebui plătite în anii următori dacă nu sunt dezangajate, a atins un nivel record de 543 de miliarde de euro. Ele au crescut cu 90,2 miliarde de euro față de 2022 (452,8 miliarde de euro). Angajamentele restante privesc în principal bugetul UE și reportările (263,6 miliarde de euro), precum și granturile din NGEU (238,6 miliarde de euro). Restul de 40,8 miliarde de euro provine din venituri alocate în alte scopuri decât NGEU. În 2022¹⁷, Curtea a recomandat să se reducă substanțial nivelul angajamentelor restante.

2.28. *Figura 2.10* prezintă totalul angajamentelor restante în funcție de sursă și de rubrica din CFM. Angajamentele restante din NGEU care corespund MRR se ridică la 198,0 miliarde de euro și sunt incluse în rubrica 2.2 din CFM. Aceste angajamente reprezintă 83 % din totalul angajamentelor restante aferente NGEU. Adăugând angajamentele restante aferente capitolului privind REPowerEU care nu sunt finanțate de NGEU, totalul angajamentelor restante din MRR se ridică la 214,8 miliarde de euro.

¹⁷ Raportul anual pe 2022, recomandarea 2.1 – Reducerea substanțială a nivelului angajamentelor restante.

Figura 2.10 – Totalul angajamentelor restante în funcție de sursă și de rubrica din CFM, situația la sfârșitul anului 2023

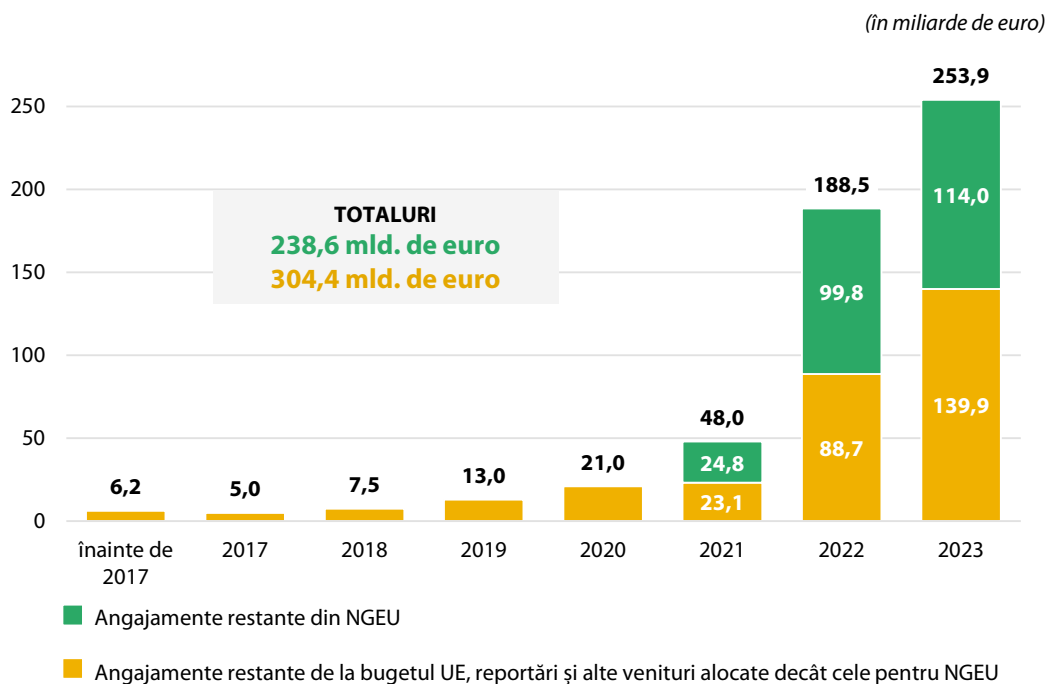

Notă: Fondul pentru inovare este finanțat din venituri alocate și nu este acoperit de CFM, dar este prezentat în conturile UE.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

2.29. *Figura 2.11* prezintă totalul angajamentelor restante la sfârșitul anului 2023, în funcție de anul de origine și de tipul de finanțare. 90,3 % din aceste angajamente au fost asumate după 2021.

Figura 2.11 – Totalul angajamentelor restante în funcție de anul de origine și de tipul de finanțare, situația la sfârșitul anului 2023

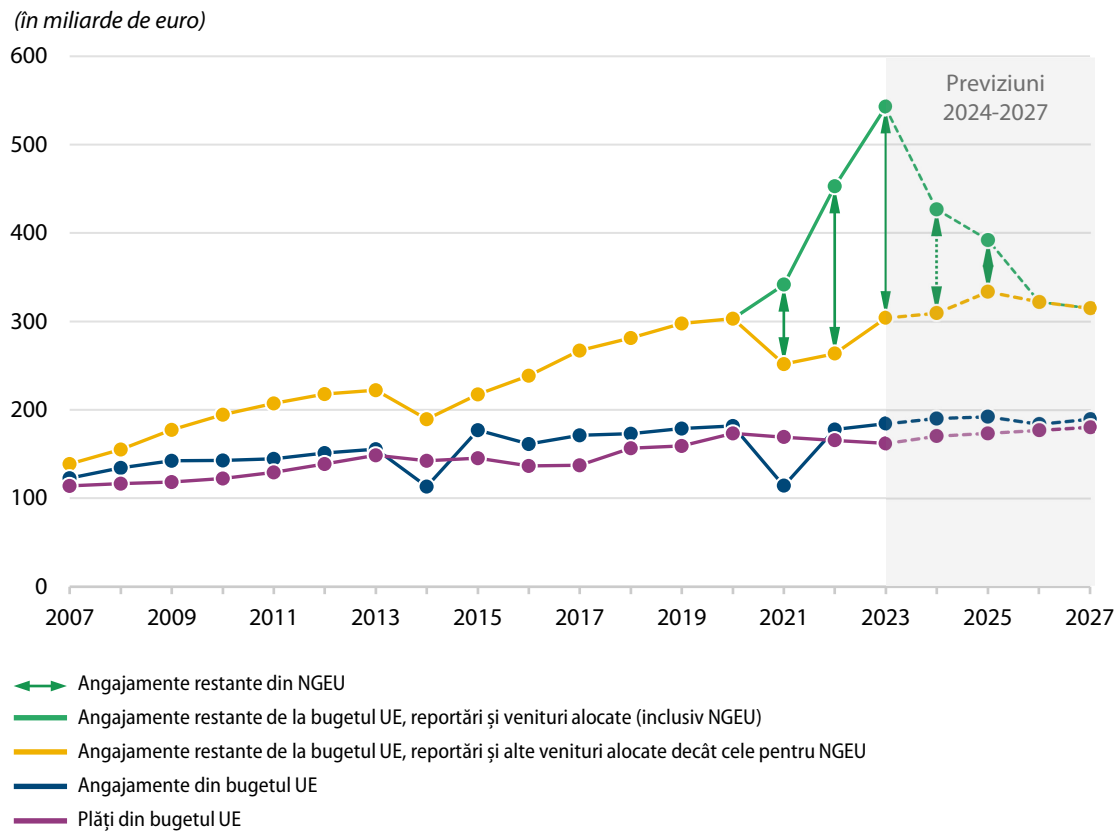

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023 și a rapoartelor privind execuția bugetară din sistemul contabil al Comisiei.

2.30. Partea corespunzătoare CFM-urilor anterioare devine din ce în ce mai mică și va scădea și mai mult pe măsură ce se apropie *închiderea* fondurilor ESI pentru perioada 2014-2020 în 2025 și 2026. În plus, angajamentele restante aferente NGEU vor scădea în perioada 2024-2026, deoarece plățile vor trebui să fie efectuate înainte de sfârșitul anului 2026 sau să fie dezangajate. În iunie 2023, Comisia prevedea că angajamentele restante din execuția CFM urmau să se ridice la 322,9 miliarde de euro până la sfârșitul anului 2027¹⁸ (a se vedea [figura 2.12](#)).

¹⁸ COM(2023) 390, tabelul 4.

Figura 2.12 – Angajamentele restante, angajamentele și plățile între 2007 și 2023 și previziunile pentru perioada 2024-2027

Notă: previziunile pentru perioada de după 2024 nu includ alte reportări sau venituri alocate în afară de creditele aferente NGEU și cele aferente Mecanismului pentru Ucraina.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor din conturile anuale consolidate ale UE pentru exercițiile 2007-2023, a [raportului Comisiei privind prognoza pe termen lung pentru perioada 2024-2028](#) și a [Regulamentului \(UE, Euratom\) 2024/765 al Consiliului de modificare a CFM 2021-2027](#).

Riscuri și provocări

Prin revizuirea CFM au fost introduse măsuri de abordare a riscurilor legate de costurile suplimentare de finanțare a NGEU și de acumularea de plăți restante

2.31. În februarie 2024, Consiliul a modificat CFM¹⁹ pentru a răspunde la mai multe provocări (de exemplu, continuarea sprijinului pentru Ucraina, creșterea ratelor dobânzii, creșterea migrației și necesitatea de a promova tehnologiile strategice). În urma revizuirii CFM, au fost majorate creditele de angajament pentru perioada 2024-2027 cu 21,0 miliarde de euro, din care 17 miliarde de euro sunt destinați finanțării Mecanismului pentru Ucraina nou creat²⁰. În plus, 10,6 miliarde de euro din creditele existente sunt redistribuiți. Revizuirea CFM este menită, de asemenea, să atenueze riscul acumulării de plăți restante pentru 2026²¹, anticipat de Comisie.

2.32. Consiliul a introdus, de asemenea, un „mecanism în cascadă”²². Scopul acestuia este de a acoperi costurile îndatorării pentru NGEU care depășesc, dacă nu se pot găsi fonduri în bugetul existent al UE și până la sfârșitul actualului CFM, sumele anuale stabilite în Regulamentul revizuit privind CFM²³. După previziunile inițiale din 2020 privind costurile îndatorării în cuantum de 14,9 miliarde de euro, Comisia a estimat, în iunie 2023, că deficitul agregat pentru acest CFM este cuprins între 17 și 27 de miliarde de euro²⁴. Instrumentul de redresare al Uniunii Europene *NextGenerationEU* (EURI) este un instrument special peste valoarea plafonului CFM și nu are o sumă fixă. Acesta poate fi mobilizat de Parlamentul European și de Consiliu în cadrul procedurii bugetare anuale numai după ce s-au epuizat alte posibilități de finanțare, inclusiv utilizarea marjei create prin execuția bugetară a programelor, redefinirea priorităților (redistribuire) și utilizarea unor instrumente speciale netematice. În cadrul instrumentului EURI, dacă fondurile tot nu sunt suficiente pentru

¹⁹ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/765.

²⁰ Regulamentul (UE) 2024/792.

²¹ Articolul 1 alineatul (7) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2024/765.

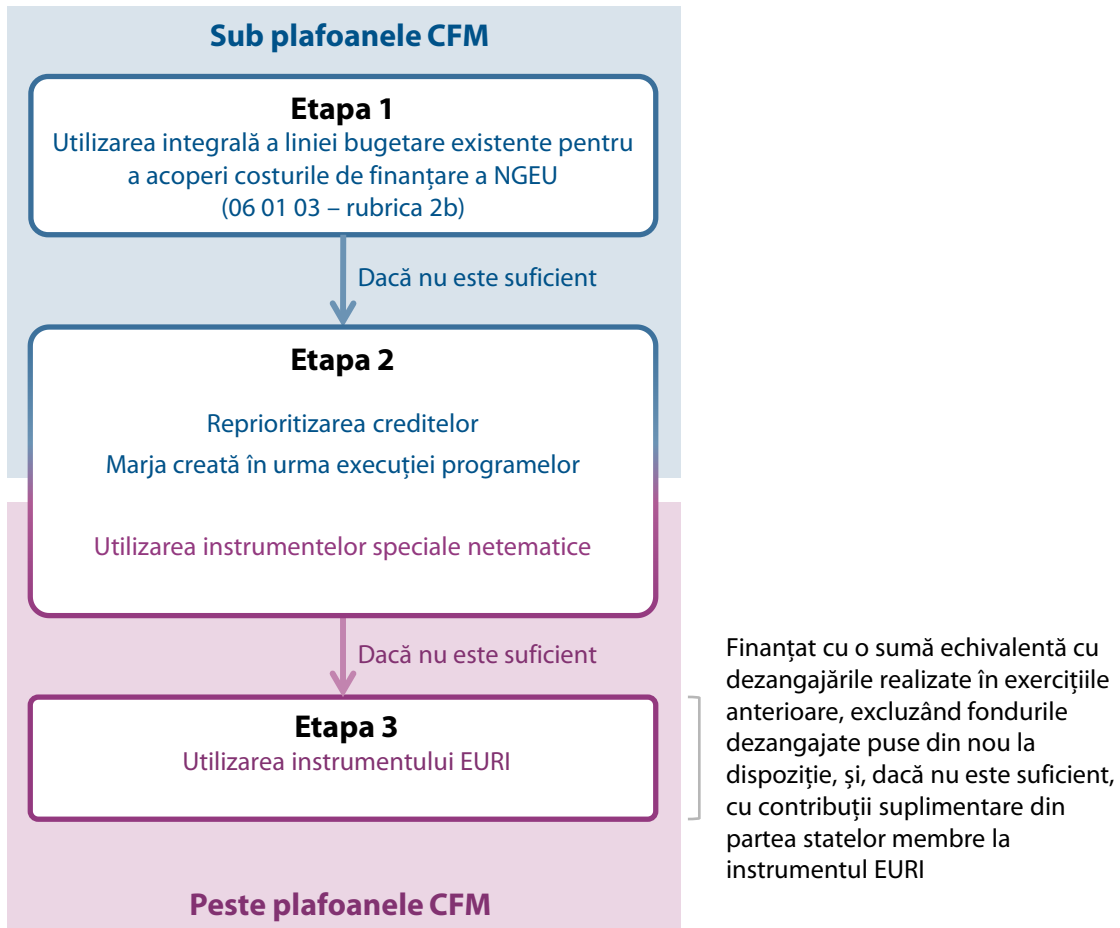
²² *Ibidem*, articolul 1 alineatul (6).

²³ *Ibidem*, articolul 1 alineatul (6).

²⁴ *Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2024* (secțiunea „Financial Programming 2025-2027”, p. 9).

a finanța integral costurile îndatorării pentru NGEU, se recurge mai întâi la suma disponibilă din dezangajările nereportate, înainte să se mobilizeze contribuții de la statele membre. A se vedea *figura 2.13*.

Figura 2.13 – Mecanismul în cascadă menit să acopere depășirile de costuri pentru plățile aferente dobânzilor și cupoanelor până în 2027

Notă: instrumentele speciale netematice (*Instrumentul de flexibilitate, Instrumentul de marjă unic*) permit abordarea unor situații în general neprevăzute sau a unor priorități noi/emergente.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [Regulamentului \(UE\) 2024/765](#).

Riscul unor dezangajări în fondurile politicii de coeziune pentru CFM 2021-2027

2.33. În [Raportul său anual pe 2022](#), Curtea a subliniat că adoptarea cu întârziere a legislației privind fondurile sub gestiune partajată care fac obiectul RDC din CFM 2021-2027 și punerea în aplicare paralelă și întârziată a mai multor instrumente au sporit riscul dezangajărilor. Absorbția FEDR, a FSE+, a Fondului de coeziune și a FTJ pentru CFM 2021-2027 a continuat să fie scăzută în 2023 (a se vedea [figura 2.6](#)). Prin urmare, autoritatea bugetară a redus creditele de plată din 2023 pentru FEDR (-1,1 miliarde de euro) și pentru FSE+ (-0,7 miliarde de euro)²⁵. Riscul unor dezangajări s-ar putea materializa deja la sfârșitul anului 2025 pentru angajamentele asumate în 2022 în temeiul RDC pentru perioada 2021-2027.

2.34. În 2023, previziunile Comisiei privind dezangajările pentru perioada 2024-2027 se ridicau la 8,1 miliarde de euro (previziunile din 2022: 7,6 miliarde de euro pentru perioada 2023-2027). Pentru Fondul de coeziune, FEDR și FSE+ din cadrul politicii de coeziune, Comisia preconizează că totalul dezangajărilor din perioada 2024-2027 se va ridica la 2,2 miliarde de euro²⁶, de peste cinci ori mai mult decât suma de 0,4 miliarde de euro estimată în 2022²⁷. În ceea ce privește FTJ, întârzierile în adoptarea CFM și a legislației specifice programelor, precum și nivelul scăzut de execuție din 2023 vor contribui la un risc de dezangajare a unor sume importante începând din 2025²⁸. În opinia Curții, un quantum important al dezangajărilor ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor UE.

Datoria UE rezultată din îndatorare a crescut în 2023

2.35. Pentru analiza sa cu privire la datoria UE, Curtea a luat în considerare împrumuturile contractate pe piețe, în principal obligațiuni pe termen lung garantate de bugetul UE, care au reprezentat o sursă de finanțare pentru NGEU și pentru asistența financiară acordată diferitor state membre și țări terțe [*Sprrijinul temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență* (SURE), Mecanismul european de stabilizare financiară (MESF), *asistența macrofinanciară* (AMF), bilanța de plăți și Euratom].

²⁵ COM(2023) 530.

²⁶ COM(2023) 390, tabelul 2.

²⁷ COM(2022) 315, tabelul 2.

²⁸ COM(2023) 390, p. 7.

Strategia de finanțare diversificată a devenit abordarea standard aplicată pentru operațiunile de împrumut ale UE

2.36. În aprilie 2021, Comisia a introdus o strategie de finanțare diversificată pentru programul NGEU²⁹. Începând din decembrie 2022, această strategie a devenit metoda standard de împrumut atunci când programe de asistență financiară sunt astfel finanțate³⁰. Condițiile de împrumut (de exemplu, scadența și rata dobânzii) au fost decuplate de cele de creditare. Conform strategiei anterioare de împrumut, Comisia se împrumută și acorda împrumuturi statelor membre sau țărilor terțe în aceleași condiții (abordarea „back-to-back”).

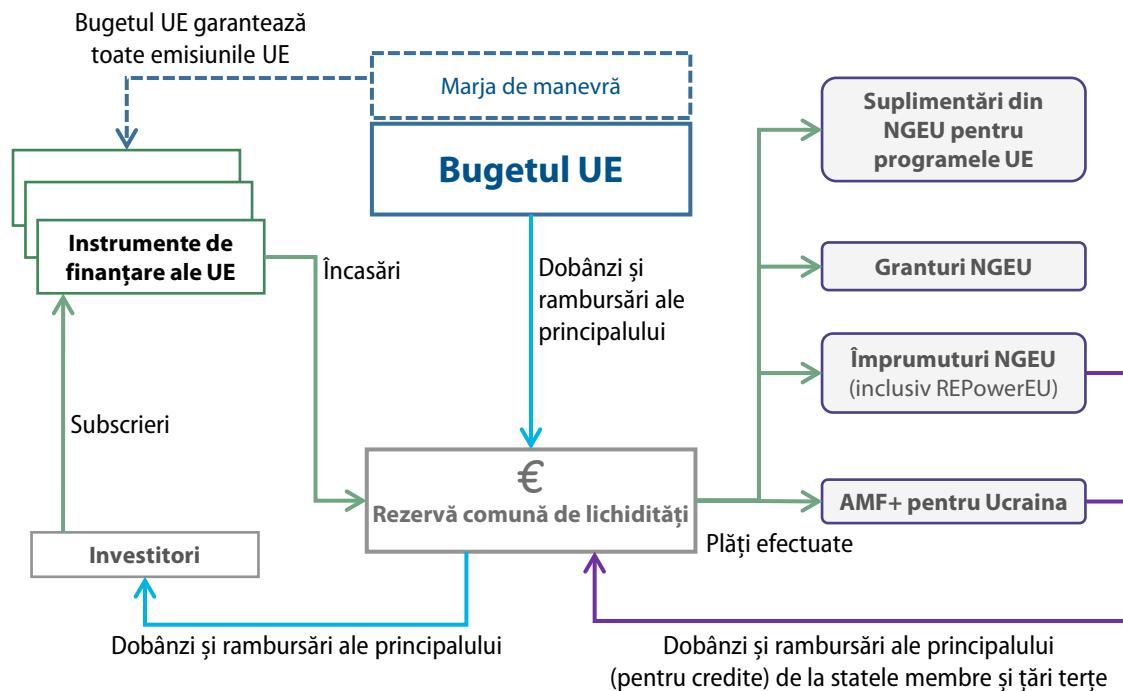
2.37. Strategia de finanțare diversificată se bazează pe punerea în comun a diferitor instrumente de finanțare, utilizând o rezervă comună de lichidități și o prezență regulată pe piața de capital³¹ (a se vedea *figura 2.14*). Numerarul din rezerva comună de lichidități este deținut într-un cont special la Banca Centrală Europeană și este gestionat de Comisie.

²⁹ COM(2021) 250.

³⁰ Regulamentul (UE, Euratom) 2022/2434.

³¹ Articolul 1 din Regulamentul (UE, Euratom) 2022/2434.

Figura 2.14 – Strategia de finanțare diversificată a UE, situația la sfârșitul anului 2023

Notă: marja de manevră este marja care există între resursele proprii necesare pentru a finanța bugetul UE și plafonul resurselor proprii, în limita căruia Comisia poate, ca soluție de ultimă instanță, să solicite resurse de la statele membre pentru a asigura serviciul datoriei UE. Plafonul resurselor proprii este stabilit la 1,4 % din venitul național brut (VNB) al UE. O marjă de manevră temporară suplimentară este prevăzută sub forma unei majorări de 0,6 % din VNB-ul UE a plafonului resurselor proprii. Ea este rezervată acoperirii îndatorării pentru NGEU.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Regulamentului (UE, Euratom) 2022/2434, a Deciziei de punere în aplicare (UE, Euratom) 2023/2825 a Comisiei și a COM(2021) 676.

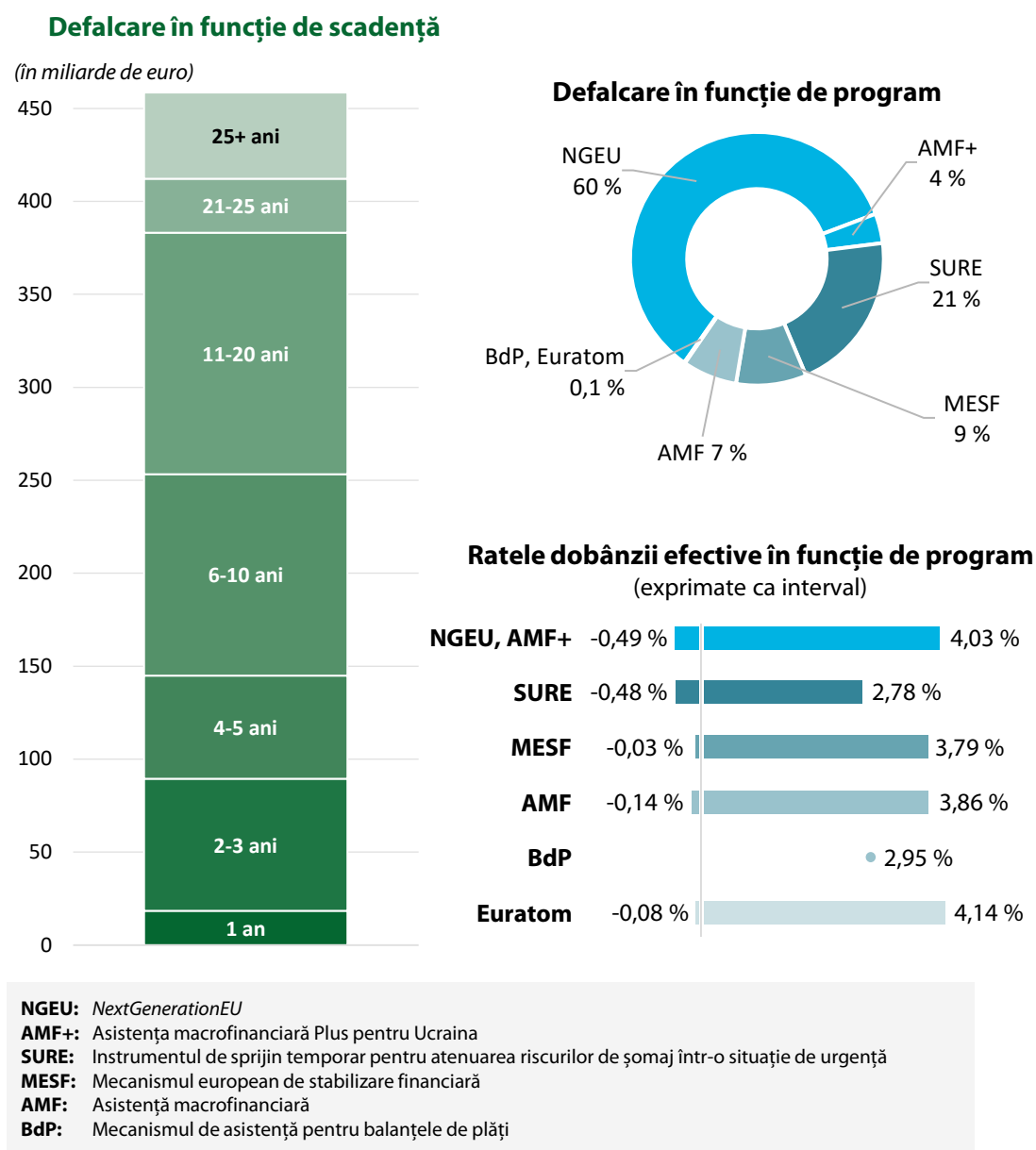
Împrumuturile în curs contractate de UE au crescut cu peste 30 % în 2023

2.38. În 2023, valoarea nominală (de răscumpărare) a împrumuturilor nete ale UE în curs a crescut cu 110,5 miliarde de euro³². La sfârșitul anului 2023, valoarea nominală a împrumuturilor UE în curs era de peste 458,5 miliarde de euro (2022: 348 de miliarde de euro). Datoria brută din împrumuturi la valoarea nominală reprezintă principalul împrumutat de UE de la creditorii săi. Sunt excluse ajustările pentru reduceri, prime sau dobânzi acumulate. Această datorie reflectă suma inițială împrumutată, fără a se lua în considerare fluctuațiile pieței sau ajustările financiare. Împrumuturile în curs includeau titluri de creanță ale UE la valoarea nominală de 15,2 miliarde de euro (2022: 17 miliarde de euro). Acestea au o scadență mai mică de un an (3 sau 6 luni) și sunt emise pentru gestionarea lichidităților, inclusiv pentru menținerea unei rezerve de lichidități. În *figura 2.15* sunt indicate scadențele și *ratele dobânzii efective* pentru toate împrumuturile contractate de UE. UE a devenit unul dintre cei mai mari emitenți de titluri de creanță din Europa³³.

³² Nota 2.11.1.1. din conturile anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

³³ Raportul special nr. 16/2023, figura 3.

Figura 2.15 – Scadențele și ratele dobânzii efective aferente împrumuturilor contractate de UE, situația la sfârșitul anului 2023

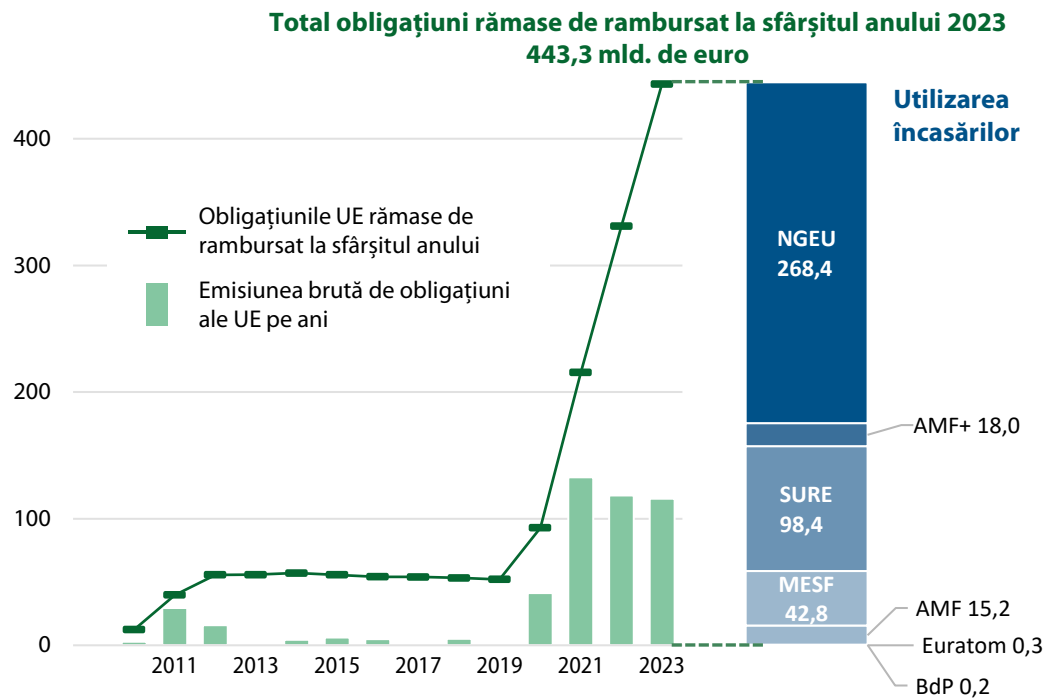
Notă: sume la valoarea nominală.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

2.39. *Figura 2.16* ilustrează evoluția obligațiunilor UE (excluzând titlurile de creanță emise de UE) începând din 2010, evidențiind creșterea bruscă începând din 2020 a emisiunilor și a obligațiunilor rămase de rambursat. Graficul prezintă, de asemenea, situația utilizării încasărilor pentru fiecare program al UE la sfârșitul anului 2023.

Figura 2.16 – Emiterea de obligațiuni ale UE și suma rămasă de rambursat începând din 2010; situația utilizării încasărilor la sfârșitul anului 2023

(în miliarde de euro)

NGEU: NextGenerationEU

AMF+: Asistența macrofinanciară Plus pentru Ucraina

SURE: Instrumentul de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență

MESF: Mecanismul european de stabilizare financiară

AMF: Asistență macrofinanciară

BdP: Mecanismul de asistență pentru balanțele de plăți

Notă: emisiunea de obligațiuni UE la valoarea nominală a datoriei brute. Titlurile de creanță ale UE (15,2 miliarde de euro) sunt excluse.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru 2023 și a informațiilor furnizate de Comisie.

Împrumuturile pentru NGEU ar putea să ajungă la o valoare de peste două mai mare până în 2026, în timp ce cea mai mare parte a rambursării este amânată pentru viitoarele CFM-uri

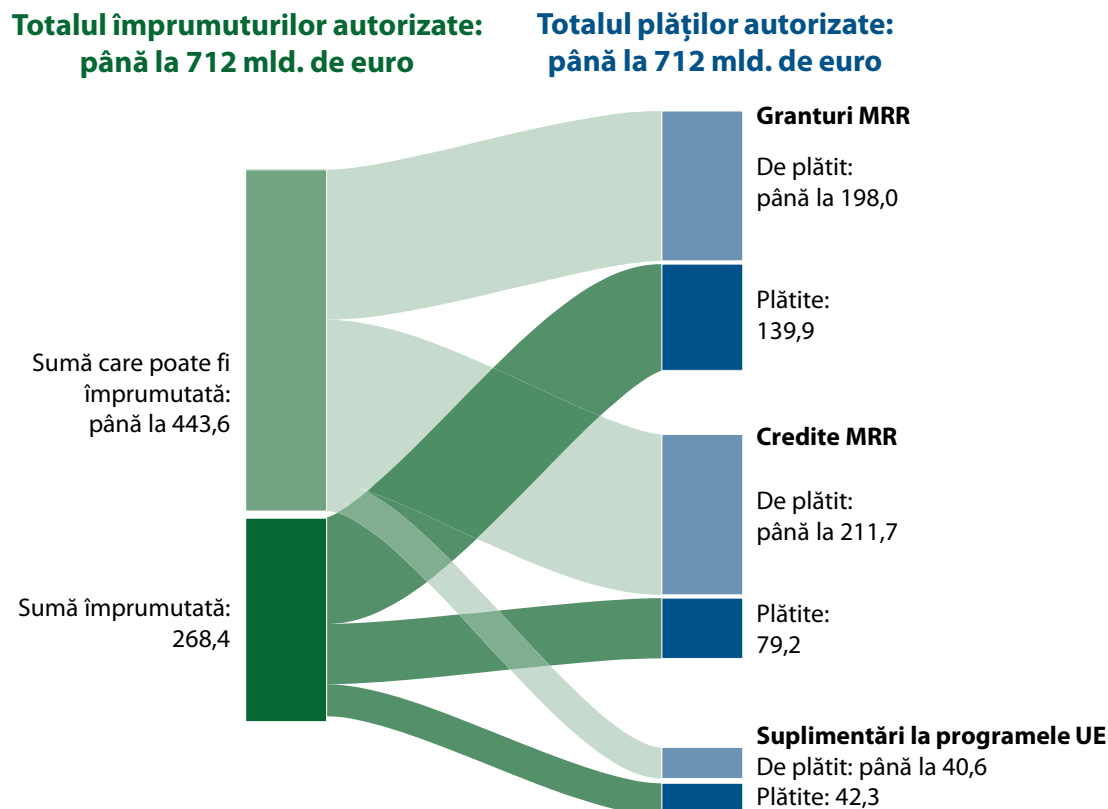
2.40. Bugetul inițial al programului NGEU era de 806,9 miliarde de euro la prețuri curente (750 de miliarde de euro la prețurile din 2018). În 2023, acesta a fost ajustat la 712 miliarde de euro deoarece statele membre nu solicitaseră, până la momentul expirării termenului pentru cererile de credit în august 2023, totalitatea sprijinului disponibil sub formă de credite. La acel moment, valoarea totală a creditelor NGEU solicitate era de 290,9 miliarde de euro. O sumă de 94,9 miliarde de euro nu mai era deci disponibilă pentru credite.

2.41. UE utilizează bugetul său și marja de manevră oferită de plafonul temporar al resurselor proprii (0,6 % din VNB-ul UE) pentru a garanta împrumuturile contractate pentru NGEU. La sfârșitul anului 2023, UE dispunea de obligațiuni rămase de rambursat cu o valoare nominală de 268,4 miliarde de euro, pentru a finanța credite și granturi din MRR, precum și alte programe care primeau fonduri prin NGEU. UE poate împrumuta pentru NGEU o sumă suplimentară de 443,6 miliarde de euro până la sfârșitul anului 2026 (a se vedea [figura 2.17](#)). După această dată, operațiunile de împrumut trebuie să se limiteze strict la operațiuni de refinanțare, pentru a asigura o administrare eficientă a datoriei³⁴.

³⁴ Considerentul 18 al [Deciziei \(UE, Euratom\) 2020/2053](#).

Figura 2.17 – Situația împrumuturilor și a plăților din NGEU la sfârșitul anului 2023

(în miliarde de euro)

Notă: suma împrumutată nu include cei 15,2 miliarde de euro care corespund titlurilor de creanță pe termen scurt ale UE. O sumă împrumutată de 7,0 miliarde de euro nu fusese încă plătită până la sfârșitul anului 2023, fondurile fiind deținute la Banca Centrală Europeană.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza COM(2024) 93 și a conturilor anuale consolidate ale UE pentru 2023.

2.42. Rambursarea împrumuturilor contractate pentru NGEU trebuie să înceapă înainte de sfârșitul anului 2027, dacă rămân disponibile în linia bugetară credite neutilizate pentru a acoperi costurile de finanțare a NGEU, și să fie finalizată cel târziu până în 2058³⁵. Prin urmare, cea mai mare parte a rambursărilor este amânată pentru viitoarele CFM-uri, deoarece graficul de rambursare trebuie să fie constant și previzibil, iar rambursările anuale ale împrumuturilor NGEU sunt plafonate la 7,5 % din cuantumul maxim al sprijinului nerambursabil din NGEU³⁶ (și anume 31,6 miliarde de euro pe an). Toate costurile suportate de UE în legătură cu împrumuturile necesare pentru creditele acordate din NGEU, inclusiv cele legate de gestionarea ratei dobânzii

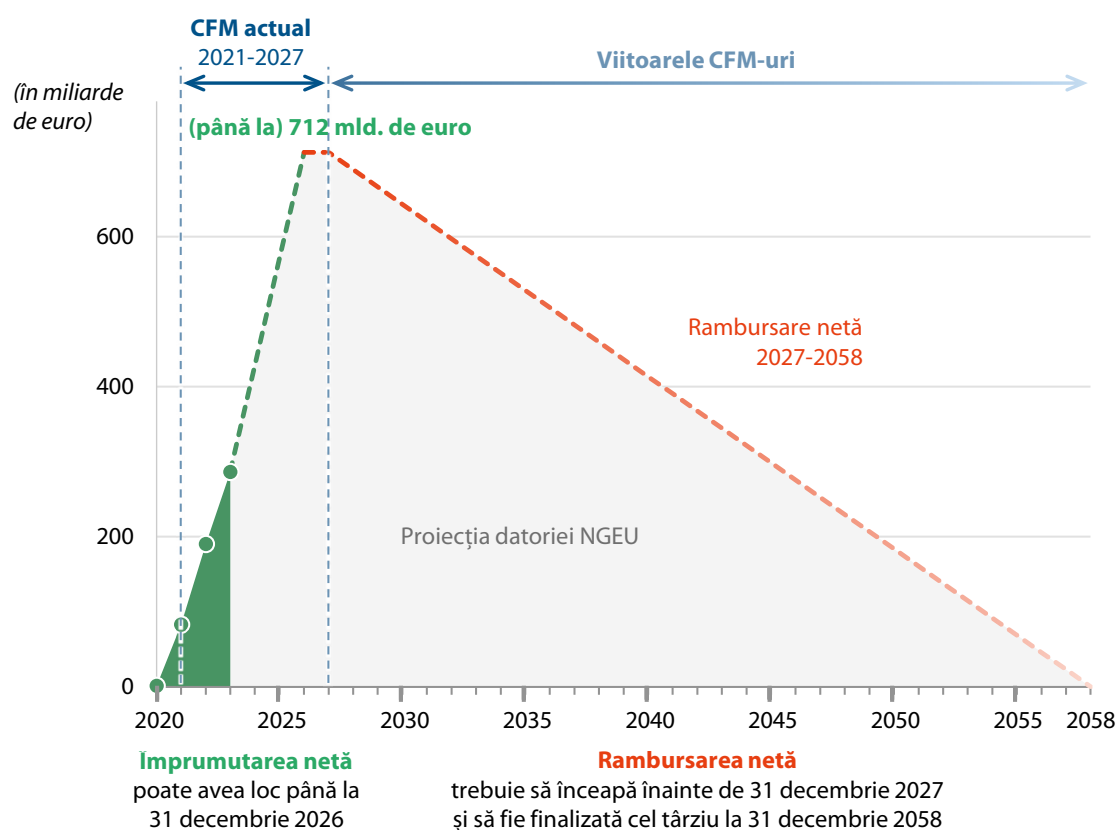
³⁵ *Ibidem*, articolul 5.

³⁶ *Ibidem*.

și a altor riscuri financiare, trebuie să fie suportate de țările beneficiare. Toate costurile asociate granturilor și suplimentărilor din NGEU sunt suportate din bugetul UE.

2.43. În *figura 2.18* se prezintă o simulare a modului în care datoria NGEU ar putea evolua presupunând că se face apel la cuantumul maxim permis pentru împrumuturi în cadrul NGEU și că are loc o rambursare liniară. În practică însă, cel mai probabil, împrumutarea și rambursarea datoriei NGEU nu va urma un model liniar atât de strict.

Figura 2.18 – Simularea evoluției datoriei NGEU, situația la sfârșitul anului 2023

Notă: suma împrumutată indicată nu include titluri de creanță pe termen scurt ale UE.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru 2023 și a Deciziei (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului.

2.44. Pentru a obține o reducere constantă și previzibilă a datoriei NGEU până în 2058, Comisia ar putea fi nevoită să reînnoiască datoria care expiră prin emiterea de noi instrumente de datorie pentru a le achita pe cele vechi pe măsură ce acestea ajung la scadență³⁷. Eventualele modificări ale condițiilor de piață ar putea duce la costuri mai ridicate ale îndatorării, care, pentru datoria NGEU legată de granturi și suplimentări de finanțare³⁸, vor trebui să fie suportate din bugetul UE.

2.45. La 20 iunie 2023, Comisia a prezentat un „pachet ajustat pentru noua generație de resurse proprii”, care ajustează cele trei surse suplimentare de venituri la bugetul UE propuse inițial în decembrie 2021 (ETS, mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră și resursa proprie statistică bazată pe profiturile întreprinderilor). În februarie 2024, Consiliul European a convenit să se utilizeze veniturile obținute din orice resurse proprii noi introduse după 2023 pentru rambursarea anticipată a datoriei contractate pentru NGEU³⁹. În avizul său referitor la propunerea Comisiei⁴⁰, Curtea a afirmat că informațiile disponibile nu îi permiteau să evalueze dacă veniturile anuale scontate urmau să fie suficiente pentru a acoperi nevoile de rambursare a datoriei NGEU, astfel cum era preconizat.

Veniturile alocate externe provenite din datoria NGEU au un impact semnificativ asupra rezultatului economic

2.46. Sumele împrumutate în cadrul NGEU sunt direcționate către granturi NGEU și suplimentări ale programelor UE prin intermediul *veniturilor alocate externe*, care se adaugă creditelor votate în bugetul UE⁴¹. **Figura 2.19** prezintă evoluția veniturilor alocate externe – legate de NGEU sau nu – începând din 2020.

³⁷ COM(2024) 93, p. 14 din anexă.

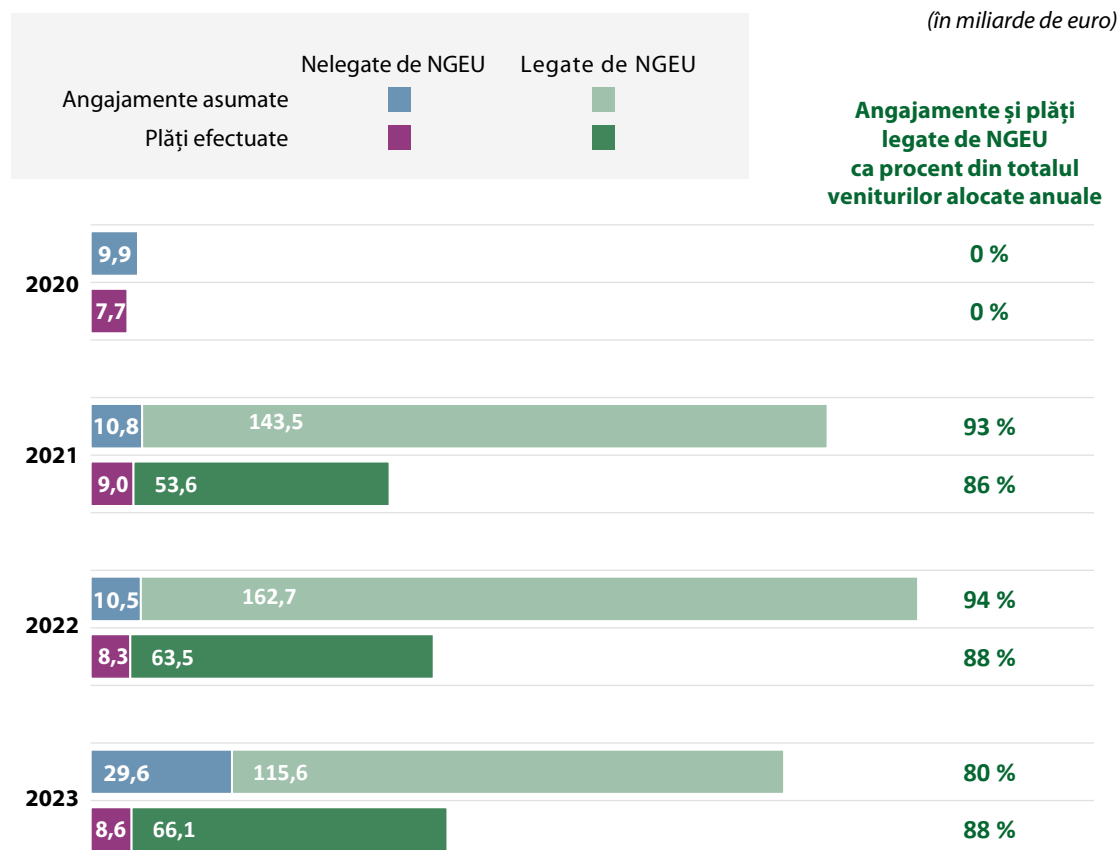
³⁸ Articolul 11 alineatul (1) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/173 a Comisiei.

³⁹ EUCO 2/24.

⁴⁰ Punctul 20 din Avizul nr. 04/2023.

⁴¹ Articolul 22 din Regulamentul financiar.

Figura 2.19 – Angajamentele și plățile efectuate din veniturile alocate externe din 2020 până în 2023

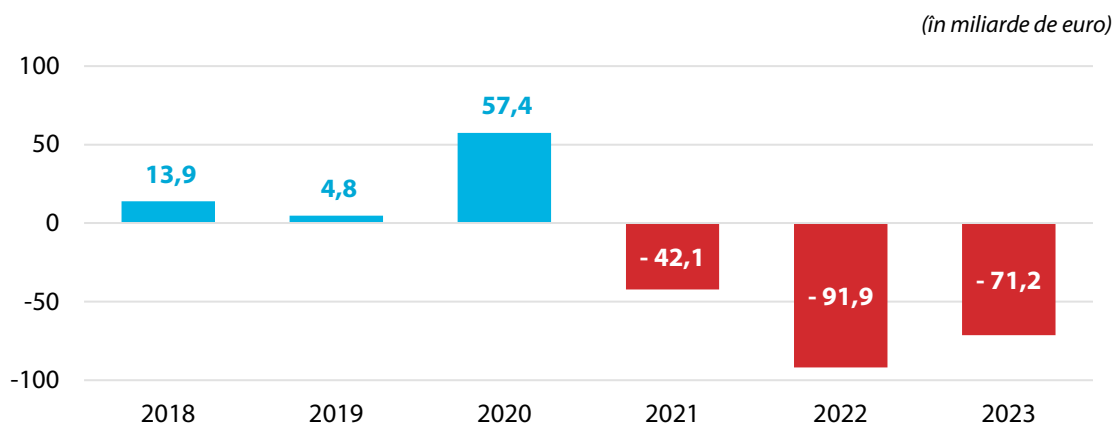
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiile 2020-2023.

2.47. Punerea în aplicare a NGEU nu afectează în mod formal principiul conform căruia veniturile și cheltuielile prezentate în bugetul anual al UE ar trebui să fie în echilibru (principiul echilibrului)⁴². Cu toate acestea, din punct de vedere contabil, situația performanței financiare nu include ca venituri suma împrumutată în cadrul NGEU, deși include cheltuielile legate de granturile NGEU. În consecință, acest lucru are un impact negativ asupra *rezultatului economic* al exercițiului (a se vedea [figura 2.20](#)). Rezultatele economice negative cresc deficitul la nivelul activelor nete, astfel cum sunt reflectate în bilanțul UE, și, prin urmare, trebuie finanțate din bugetele viitoare. Rambursarea sumelor împrumutate pentru NGEU este garantată în limita plafoanelor resurselor proprii⁴³.

⁴² Considerentul 34 al [Avizului 9062/20](#) al Serviciului juridic al Consiliului.

⁴³ COM(2020) 445.

Figura 2.20 – Rezultatul economic (excedent/deficit) pentru fiecare exercițiu din 2018 până în 2023

Notă: cifra pentru 2020 include venituri în valoare de 47,5 miliarde de euro în legătură cu Acordul de retragere a Regatului Unit.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiile 2018-2023.

Costurile de finanțare pentru împrumuturile NGEU riscă să ajungă la aproape dublul estimării inițiale de 15 miliarde de euro făcute în 2020 pentru actualul CFM

2.48. În 2020, Comisia preconiza o sumă de 14,9 miliarde de euro în cadrul rubricii 2b din CFM pentru a finanța *plata* dobânzilor și a *cupoanelor* aferente împrumuturilor pentru NGEU⁴⁴. Estimările pentru 2020 se bazează pe rate preconizate ale dobânzii variind între 0,55 % în 2021 și 1,15 % în 2027⁴⁵. Or, ratele efective ale dobânzii sunt semnificativ mai ridicate decât aceste previziuni⁴⁶.

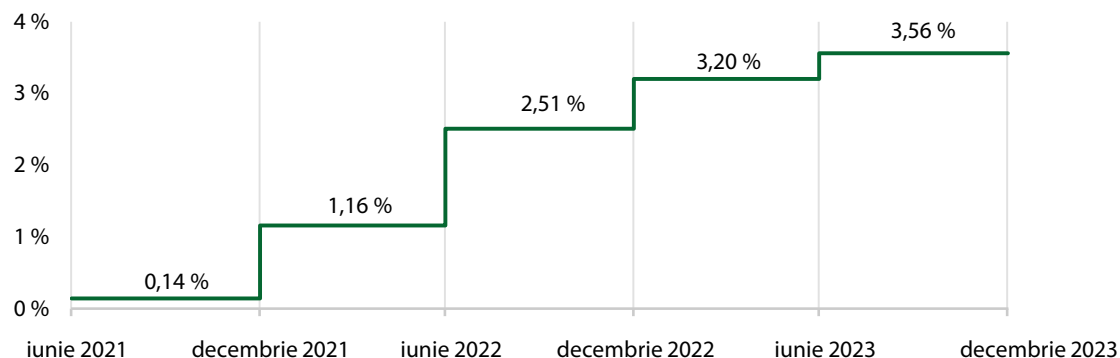
⁴⁴ *Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2024* (secțiunea „Financial Programming 2025-2027”, p. 9).

⁴⁵ Nota de informare *Revision of the EU's long-term budget for 2021 to 2027* a Serviciului de cercetare al Parlamentului European, p. 7.

⁴⁶ Site-ul Băncii Centrale Europene: *Key ECB interest rates*.

2.49. Creșterea ratelor dobânzii a avut un efect negativ asupra costului de finanțare al UE (cu alte cuvinte, costurile cu serviciul datoriei calculate pe baza dobânzii plătite pentru împrumuturile în curs). Costul de finanțare a crescut la 3,56 % în a doua jumătate a anului 2023, de la 2,51 % în a doua jumătate a anului 2022 și de la 0,14 % în a doua jumătate a anului 2021⁴⁷ (a se vedea *figura 2.21*).

Figura 2.21 – Evoluția costului de finanțare al UE

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza COM(2024) 93.

2.50. Comisia a estimat⁴⁸ că suma în plus de plătit aferentă dobânzilor și cupoanelor pentru împrumuturile NGEU din actualul CFM ar putea fi cuprinsă între 17 miliarde de euro și 27 de miliarde de euro. Această estimare trebuie văzută însă în contextul unei puternice incertitudini legate de *profilurile de plăți* reale anuale și de nivelul ratelor dobânzilor⁴⁹.

⁴⁷ COM(2024) 93, p. 8.

⁴⁸ *Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2024* (secțiunea „Financial Programming 2025-2027”, p. 9).

⁴⁹ *Ibidem*.

Expunerea bugetului UE a crescut în 2023 și se preconizează că va crește în continuare

2.51. Pentru a analiza expunerea bugetului UE, Curtea a luat în considerare:

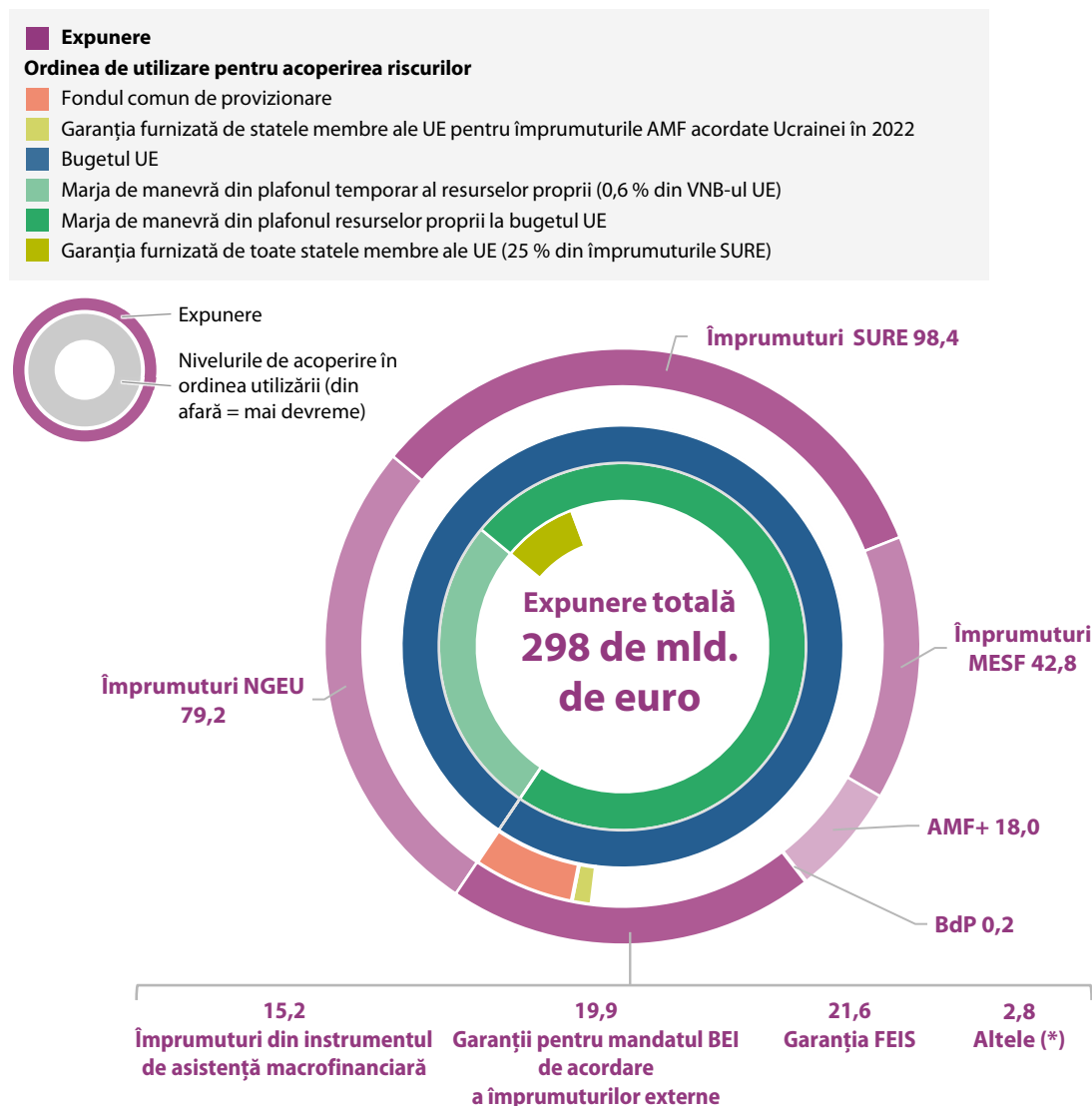
- (a) garanțiile de la bugetul UE pentru împrumuturile contractate pe piețe și utilizate ca sursă de finanțare a creditelor acordate statelor membre sau țărilor terțe. Garanțiile sunt mobilizate în cazul în care aceste credite nu pot fi rambursate;
- (b) datoriile care ar putea apărea în viitor în cazul producerii unui anumit eveniment. Acestea sunt prezentate în conturile anuale ca datorii contingente și constau în *garanții bugetare* care au fost deja acordate pentru sume plătite⁵⁰.

2.52. Expunerea rezultată totală a bugetului UE era de 298,0 miliarde de euro la sfârșitul anului 2023, în creștere față de cei 248,3 miliarde de euro de la sfârșitul anului 2022. **Figura 2.22** prezintă o defalcare detaliată a expunerii (prezentată în violet) în funcție de sursă. Diferitele niveluri de acoperire a riscurilor sunt prezentate sub formă de cercuri concentrice. Cercul adiacent expunerii reprezintă primul nivel de acoperire a riscului care va fi activat. Înspre interior, cercurile ulterioare indică niveluri suplimentare de acoperire a riscurilor.

⁵⁰ Nota 4.1.1. din conturile anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

Figura 2.22 – Expunerea totală a bugetului UE la sfârșitul anului 2023, defalcată în funcție de sursa expunerii și de acoperirea riscurilor

(în miliarde de euro)

NGEU	<i>NextGenerationEU</i>
SURE	Instrumentul de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență
MESF	Mecanismul european de stabilizare financiară
AMF+	Asistența macrofinanciară Plus acordată Ucrainei (2023)
BdP	Balanța de plăți
FEIS	Fondul european pentru investiții strategice

(*) Garanția Fondului european pentru dezvoltare durabilă (FEDD): 0,5 miliarde de euro; garanția InvestEU: 1,4 miliarde de euro; și garanția Fondului european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+): 0,6 miliarde de euro; împrumuturi Euratom: 0,3 miliarde de euro.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru 2023 și a reglementărilor aplicabile.

2.53. Creșterea din 2023 a expunerii bugetului UE a fost legată în principal de îndatorarea pentru creditele suplimentare în valoare de 34,1 miliarde de euro acordate statelor membre în cadrul MRR (2022: 27,2 miliarde de euro), din care 5,4 miliarde de euro au fost destinați creditelor aferente REPowerEU, la care se adaugă creditele din AMF+ în valoare de 18,0 miliarde de euro acordate Ucrainei. Expunerea la datoriile contingente care decurg din garanțiile bugetare a crescut la 44,0 miliarde de euro până la sfârșitul anului 2023, de la cei 42,9 miliarde de euro de la sfârșitul anului 2022. Motivul principal a fost numărul mai mare de plăți pentru investiții care erau acoperite de garanția InvestEU. În octombrie 2023, Comisia a estimat⁵¹ că, pe baza datelor de la sfârșitul anului 2022, marja de manevră disponibilă pentru perioada 2024-2027 ar fi suficientă pentru a acoperi pierderile potențiale generate de datoriile pe care aceasta le garantează, atât din operațiuni din afara NGEU, cât și din operațiuni NGEU.

2.54. Se preconizează că expunerea bugetului UE de la sfârșitul anului 2023 va crește în 2024 și 2025, în principal din cauza noilor credite din cadrul MRR. Până la sfârșitul anului 2023, Comisia semnase cu statele membre acorduri de credit în cadrul MRR în valoare de 290,9 miliarde de euro, din care 211,7 miliarde de euro nu fuseseră încă plătite.

2.55. La începutul anului 2024, legiuitorul UE a instituit Mecanismul pentru Ucraina⁵². În plus față de sprijinul nerambursabil în valoare de 17 miliarde de euro pentru perioada 2025-2027, credite de până la 33 de miliarde de euro vor fi finanțate prin împrumuturi de pe piața financiară și vor fi garantate cu marja de manevră a bugetului UE, așa cum este cazul creditelor din AMF+. În [avizul](#) său privind Mecanismul pentru Ucraina, Curtea a subliniat că această abordare implică riscuri considerabile pentru bugetul UE.

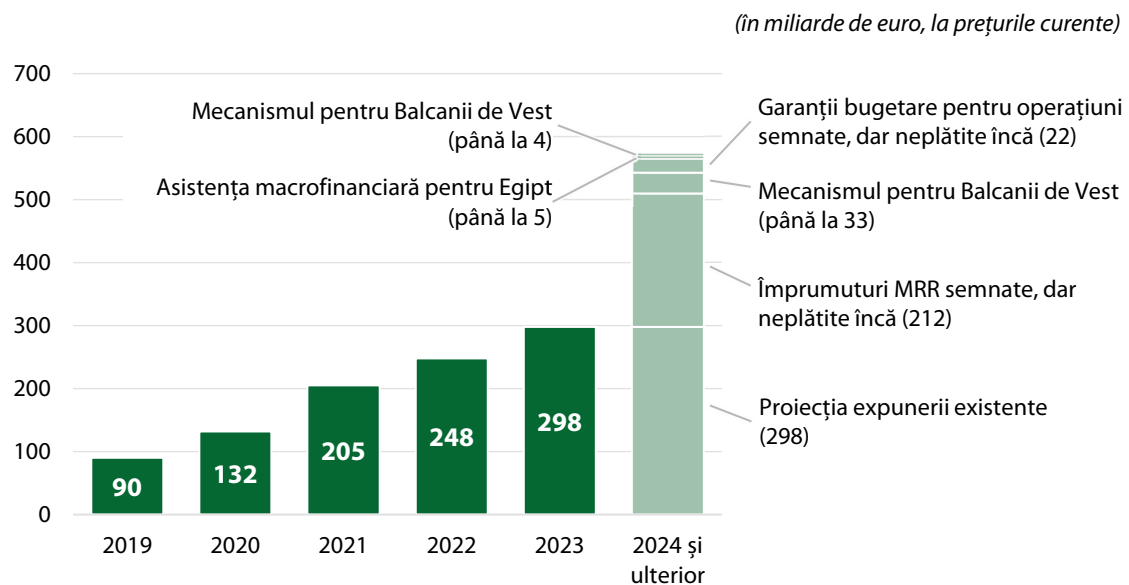
⁵¹ COM(2023) 683.

⁵² Regulamentul (UE) 2024/792.

2.56. Tot în 2024, Președinția Consiliului și Parlamentul European au ajuns la un acord provizoriu privind instituirea unui Mecanism de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest⁵³. Noul instrument are un buget de 6 miliarde de euro, din care 4 miliarde de euro sunt credite cu rambursări ale principalului începând din 2034 și cu scadențe de până la 40 de ani. Creditele urmează să fie garantate cu o provizionare de 9 % din fondul comun de provizionare al UE. În *avizul* său privind noul instrument, Curtea a salutat această provizionare. Consiliul a propus, de asemenea, o asistență macrofinanciară în favoarea Egiptului, furnizând 1 miliard de euro în 2024⁵⁴ și, sub rezerva unei adoptări ulterioare, alte 4 miliarde de euro în perioada 2024-2027⁵⁵.

2.57. În *figura 2.23* este prezentată o comparație între expunerea bugetului UE din trecut, începând din 2019, și cea previzionată.

Figura 2.23 – Comparație între expunerea bugetului UE din trecut și cea previzionată

Notă: sume la valoarea nominală.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiile 2019-2023 și a informațiilor Comisiei.

⁵³ Comunicat de presă datat 4 aprilie 2024.

⁵⁴ Decizia (UE) 2024/1144.

⁵⁵ Comunicat de presă datat 12°aprilie°2024.

2.58. Expunerea totală poate fi defalcată în expunerile pe fiecare an, adică suma maximă care trebuie acoperită de bugetul UE sau de marja de manevră dacă survin situații de neîndeplinire a obligațiilor de rambursare într-un anumit an⁵⁶. Comisia a furnizat Curții date bazate pe cifrele de la sfârșitul anului 2022 cu privire la expunerea anuală a bugetului UE rezultată din asistența financiară acordată statelor membre și țărilor terțe, precum și din *mandatul de acordare a împrumuturilor externe*. Valoarea acestei expuneri se ridică la 8,2 miliarde de euro în 2024 (7,7 miliarde de euro pentru 2023 și 7,0 miliarde de euro pentru 2022), dar cifra nu include expunerea anuală rezultată din restul programelor acoperite de garanții bugetare (FEIS, InvestEU, FEDD și FEDD+). În 2022⁵⁷, Curtea a recomandat Comisiei să publice estimarea sa privind expunerea anuală totală.

Războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei continuă să intensifice riscurile financiare pentru bugetele viitoare ale UE

2.59. Expunerea bugetului UE ca urmare a situației din Ucraina a crescut de la 16 miliarde de euro la sfârșitul anului 2022 la 33,7 miliarde de euro la sfârșitul anului 2023. Aceasta includea credite AMF+ în valoare de 18 miliarde de euro, credite AMF în valoare de 11,6 miliarde de euro, credite Euratom în valoare de 0,3 miliarde de euro și garanții bugetare în valoare de 3,8 miliarde de euro pentru împrumuturile în curs acordate de BEI și de alte instituții financiare. În același timp, Comisia a recunoscut o ajustare pentru depreciere în valoare de 8,8 miliarde de euro (2,2 miliarde de euro în 2022) pentru credite acordate prin AMF și AMF+ Ucrainei, care reflecta pierderile preconizate pe durata de viață a creditelor.

2.60. În 2023, instrumentul AMF+ a oferit Ucrainei sprijin în valoare de 18 miliarde de euro sub formă de credite cu condiții extrem de avantajoase, care trebuie rambursate pe o perioadă de maximum 35 de ani începând din 2033. Prin derogare de la Regulamentul financiar⁵⁸, creditele din AMF+ nu necesită provizionare pentru a acoperi riscul de nerambursare⁵⁹, deoarece sunt garantate prin marja de manevră a bugetului UE. În *avizul* său cu privire la această chestiune, Curtea a subliniat că transferul către exerciții viitoare al riscurilor neonorării posibile a obligațiilor de rambursare ar putea exercita o presiune asupra bugetelor și nevoilor de plată viitoare.

⁵⁶ Raportul special nr. 05/2023, figura 2.

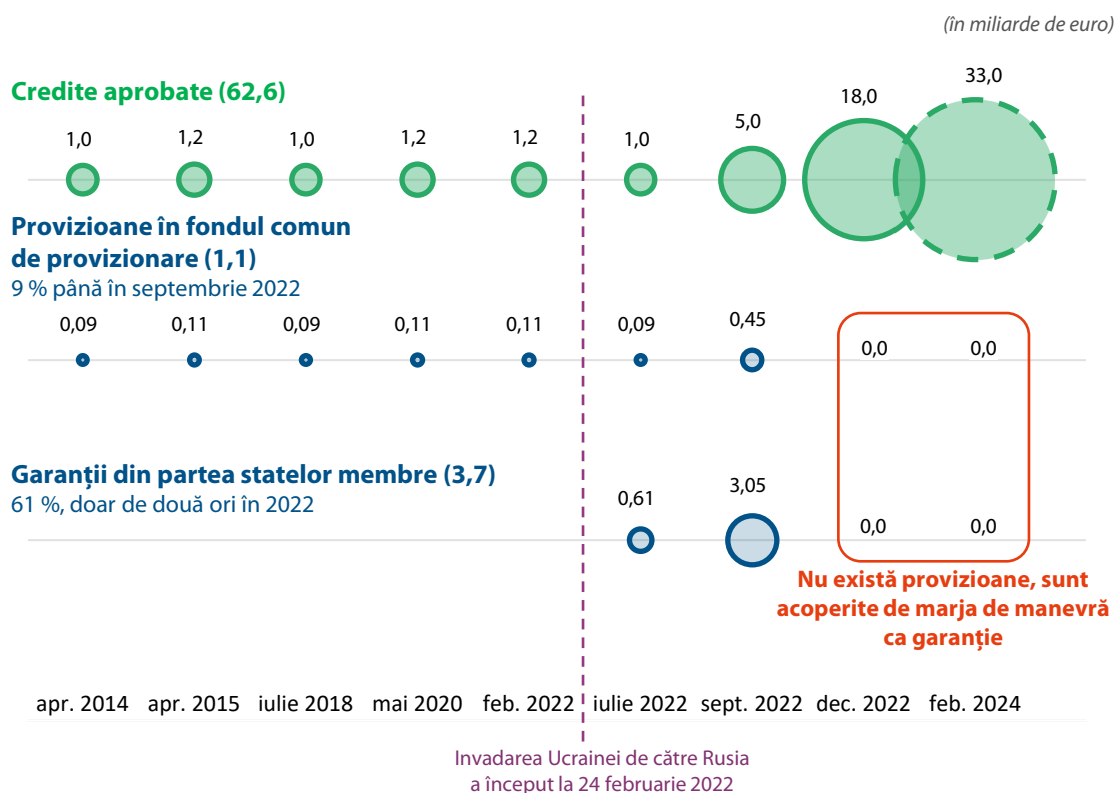
⁵⁷ Raportul anual pe 2022, recomandarea 2.3 – Sustenabilitatea expunerii bugetului UE.

⁵⁸ Articolul 211 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

⁵⁹ Articolul 14 alineatul (3) din COM(2022) 597.

2.61. În februarie 2024, Parlamentul European și Consiliul au convenit asupra instituirii Mecanismului pentru Ucraina (a se vedea punctul 2.55), pentru a oferi acestei țări un sprijin financiar suplimentar de până la 33 de miliarde de euro sub formă de credite pentru perioada 2024-2027 (a se vedea *figura 2.24*). În *avizul* său, Curtea a subliniat că această abordare implică riscuri considerabile pentru bugetul UE.

Figura 2.24 – Graficul creditelor aprobate pentru Ucraina începând din 2014, inclusiv provizioanele și garanțiile statelor membre

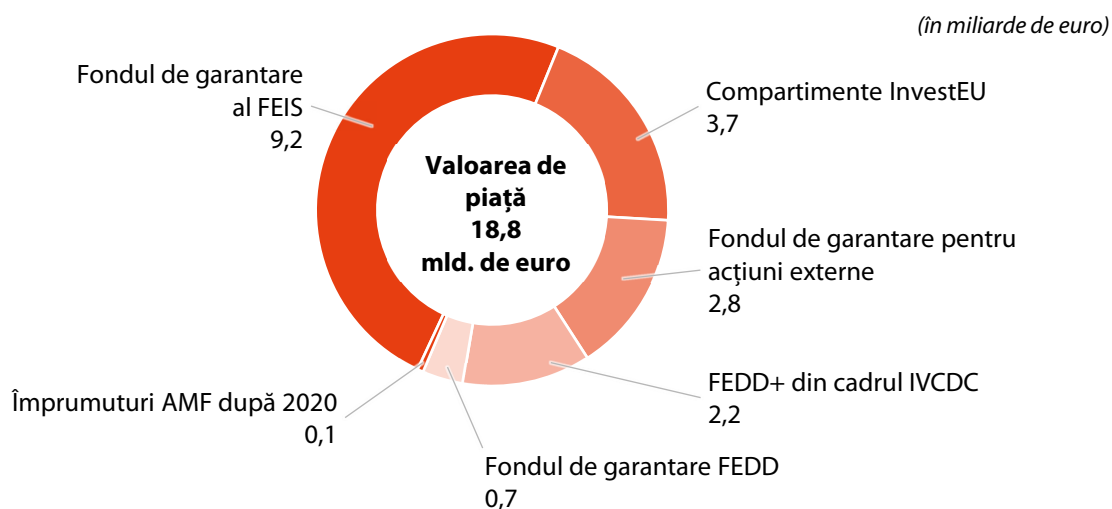
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza legislației aplicabile și a conturilor anuale consolidate ale UE pentru 2023.

În pofida rezultatelor pozitive din 2023, performanța cumulată a fondului comun de provizionare este în continuare negativă

2.62. Începând din 2021, activele *fondului comun de provizionare* au reunit toate provizioanele pentru datoriile financiare ale UE care decurg din *instrumente financiare*, garanții bugetare sau credite pentru asistență financiară⁶⁰. Comisia poate recurge la fondul comun de provizionare pentru a onora ieșirile necesare pentru cereri de executare a garanției sau pentru cazuri de neonorare a obligațiilor de plată de către țări terțe, înainte de a face apel la bugetul UE ca un pas următor.

2.63. La 31 decembrie 2023, activele fondului comun de provizionare se ridicau la 18,8 miliarde de euro (14,4 miliarde de euro în 2022); a se vedea *figura 2.25*. Comisia estimează că fondul comun de provizionare va primi intrări suplimentare în valoare de 18,8 miliarde de euro în perioada 2024-2030⁶¹.

Figura 2.25 – Fondul comun de provizionare și componentele acestuia la sfârșitul anului 2023

FEIS:	Fondul european pentru investiții strategice
IVCDCI:	Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională
FEDD+:	Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus
FEDD:	Fondul european pentru dezvoltare durabilă
AMF:	Asistență macrofinanciară

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale consolidate ale UE pentru exercițiul 2023.

⁶⁰ Articolul 212 din [Regulamentul financiar](#).

⁶¹ COM(2023) 288, p. 4.

2.64. Obiectivul Comisiei în gestionarea fondului comun de provizionare este, cel puțin, de a proteja capitalul vărsat (conservarea capitalului)⁶². În pofida unui rezultat pozitiv de 0,9 miliarde de euro în 2023, după o performanță deosebit de negativă în 2022 din cauza creșterii ratelor dobânzii⁶³, performanța financiară nerealizată cumulată a portofoliului de la crearea sa în 2021 era în continuare negativă la sfârșitul anului 2023 (-2.2 % sau 0,4 miliarde de euro)⁶⁴. Recomandarea Curții din 2022⁶⁵ potrivit căreia Comisia ar trebui să ia orice măsură adecvată pentru a asigura o capacitate suficientă a instrumentelor sale de atenuare a riscurilor, inclusiv a fondului comun de provizionare, rămâne valabilă.

Inflația ridicată din 2022 și 2023 continuă să afecteze bugetul UE

2.65. Regulamentul privind CFM stabilește plafoanele anuale maxime (credite de angajament și credite de plată) la prețurile din 2018⁶⁶. Întrucât ajustarea la prețurile curente în bugetul anual al UE se efectuează cu o creștere procentuală anuală fixă de 2 % (*deflator*), *puterea de cumpărare* a bugetului UE este redusă (sau majorată) cu diferența dintre deflatorul fix și rata medie a inflației.

2.66. Între 2013 și 2020, rata inflației în UE s-a situat sub pragul de 2 %. Cu toate acestea, inflația medie a crescut semnificativ în 2022, ajungând la 9,2 %, înainte de a scădea la 6,4 % în 2023⁶⁷ (a se vedea *figura 2.26*). Previziunile Comisiei sugerează că inflația din UE va scădea la o medie de 2,7 % în 2024 și la 2,2 % în 2025, iar în zona euro la o medie de 2,5 % în 2024 și de 2,1 % în 2025⁶⁸. Această evoluție este, în linii mari, în concordanță cu previziunile actuale ale Băncii Centrale Europene pentru zona euro, și anume o rată a inflației de 2,7 % în 2024 și de 2,1 % în 2025⁶⁹.

⁶² *Ibidem*, p. 2.

⁶³ Raportul anual pe 2022, punctul 2.39.

⁶⁴ Situațiile financiare ale fondului comun de provizionare pe 2023.

⁶⁵ Raportul anual pe 2022, recomandarea 2.3 – Sustenabilitatea expunerii bugetului UE.

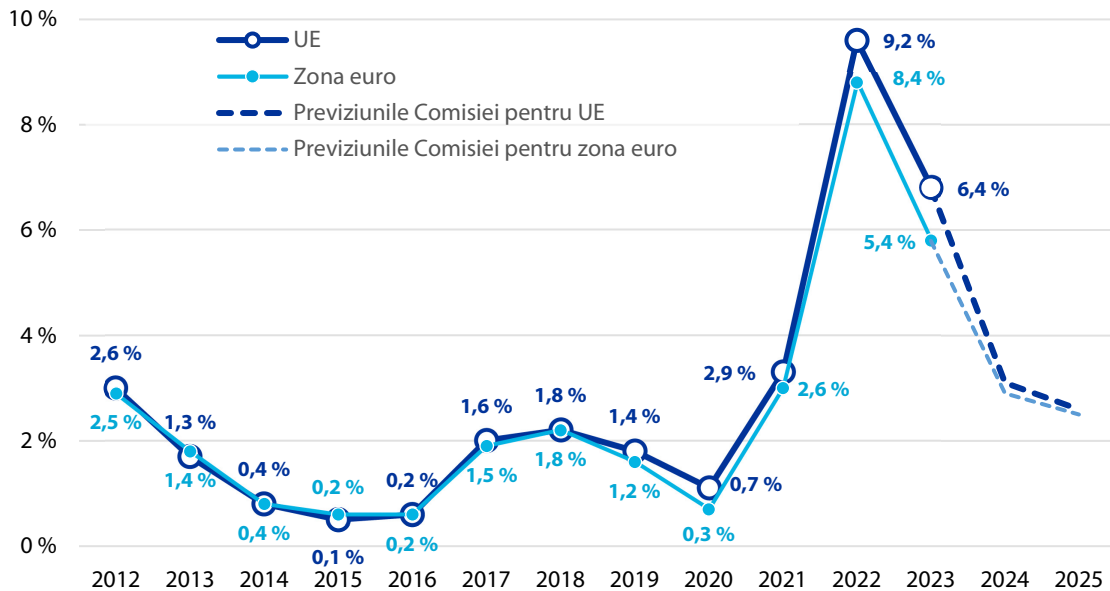
⁶⁶ Anexa I la Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE, Euratom) 2024/792.

⁶⁷ Indicele armonizat al ratei inflației prețurilor de consum publicat de Eurostat.

⁶⁸ Comisia Europeană, *Previziunile economice din primăvara anului 2024*.

⁶⁹ Proiecțiile macroeconomice ale Băncii Centrale Europene din decembrie 2023.

Figura 2.26 – Rata medie anuală a inflației în UE și în zona euro (2012-2025)

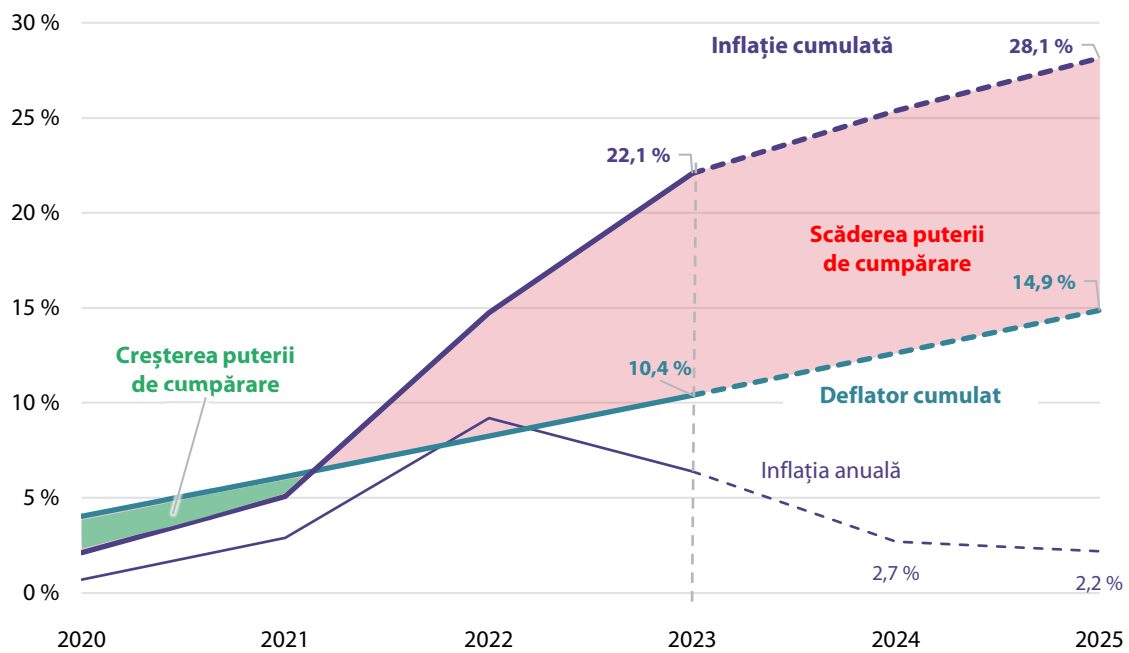
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Eurostat și a previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2024.

2.67. Pe baza previziunilor Comisiei privind inflația⁷⁰, Curtea estimează că bugetul UE și-ar putea pierde aproape 13 % din puterea de cumpărare până la sfârșitul anului 2025 (a se vedea *figura 2.27*). Curtea a formulat o recomandare cu privire la această chestiune în 2022⁷¹.

⁷⁰ Comisia Europeană, *Previțiunile economice din primăvara anului 2024*.

⁷¹ *Raportul anual pe 2022*, recomandarea 2.2 – Evaluarea impactului asupra bugetului UE a unei inflații ridicate timp de mai mulți ani.

Figura 2.27 – Variațiile puterii de cumpărare a bugetului UE (2020-2025)

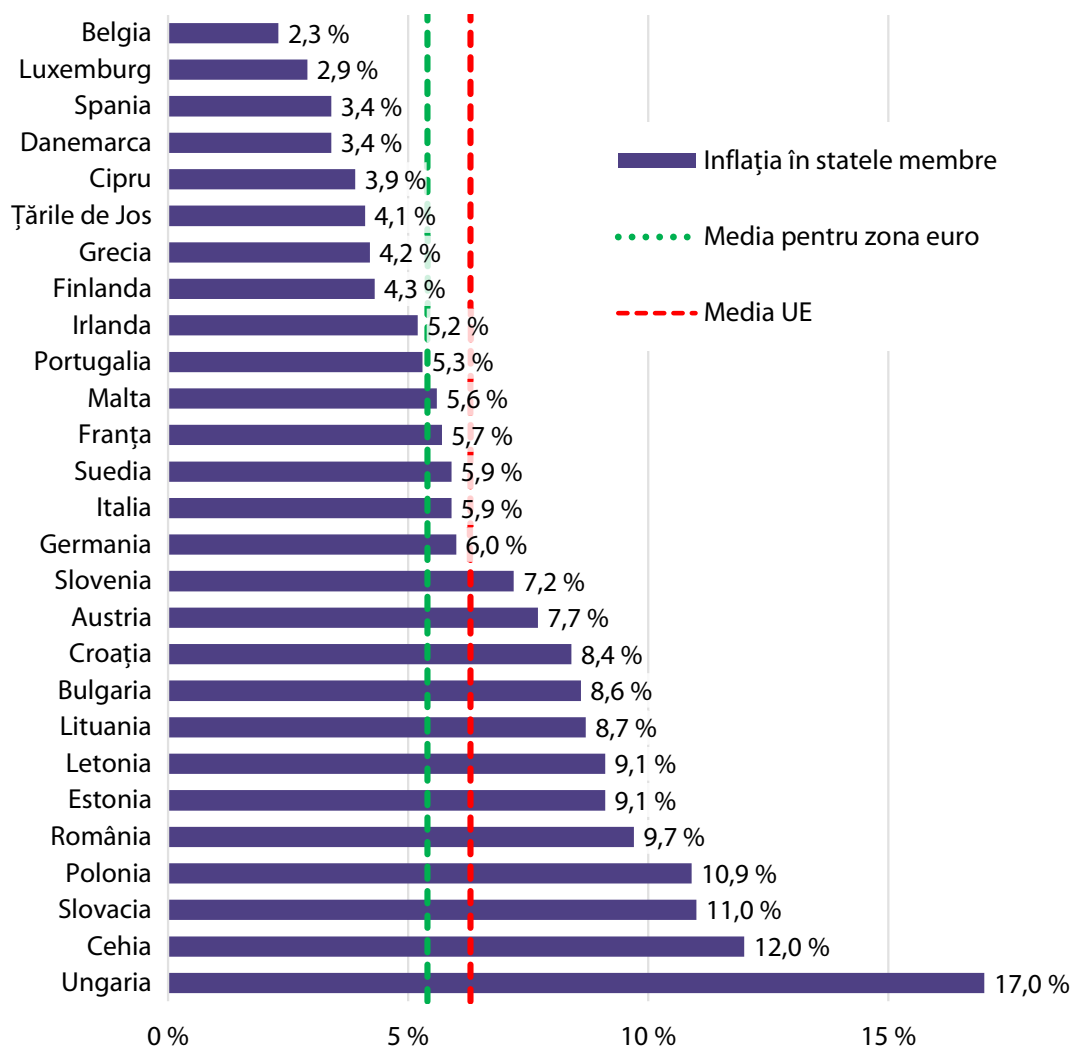

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Eurostat și a previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2024.

2.68. Din cauza inflației și a eroziunii în consecință a puterii de cumpărare în ultimii ani, s-a accentuat riscul ca fondurile UE să nu poată să își atingă obiectivele în aceeași măsură. Inflația nu a afectat însă toate statele membre ale UE în același mod (a se vedea *figura 2.28*). În planurile lor naționale revizuite din cadrul MRR⁷², 20 de state membre (toate cu excepția Danemarcei, a Germaniei, a Luxemburgului, a Maltei, a Țărilor de Jos, a Finlandei și a Suediei) au recunoscut că anumite obiective prezentate în planurile inițiale erau fie parțial, fie total nerealizabile din cauza presiunilor inflaționiste.

⁷² Tabloul de bord privind redresarea și reziliența, *Country overview*.

Figura 2.28 – Inflația în statele membre în 2023

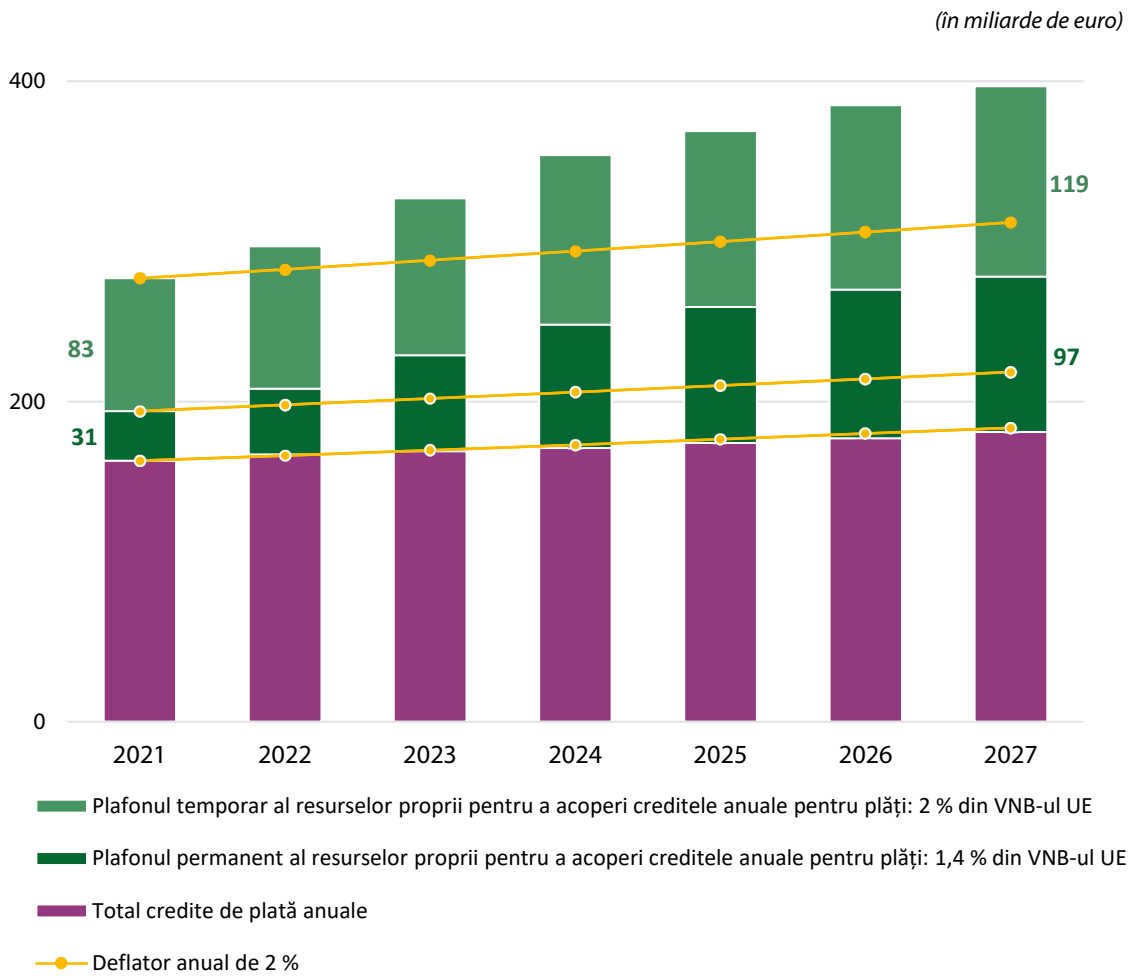

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Eurostat și a previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2024.

2.69. Plafoanele anuale (creditele de plată) stabilite în Regulamentul privind CFM sunt majorate numai cu deflatorul fix de 2 % (a se vedea punctul 2.66). Factorul principal care determină creșterea VNB-ului este creșterea economică, dar și inflația ridicată contribuie la aceasta și conduce la o extindere a marjei de manevră. Întrucât marja de manevră garantează datoria contractată de UE, extinderea sa consolidează credibilitatea financiară a UE în calitate de debitor. **Figura 2.29** prezintă extinderea marjei de manevră pe baza previziunilor Comisiei⁷³ privind creșterea economică și inflația.

⁷³ COM(2023) 320.

Figura 2.29 – Efectul previzionat al creșterii economice și al anticipațiilor inflaționiste asupra marjei de manevră

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza anexei la COM(2023) 320.

Concluzii și recomandări

Concluzii

2.70. Aproape toate creditele de angajament disponibile în bugetul UE au fost utilizate în 2023. Totuși, creditele de plată au fost mai mici decât se prevăzuse inițial. Absorbția fondurilor ESI pentru perioada 2014-2020 a încetinit în 2023, dar termenul-limită pentru cererile de plată a fost prelungit cu un an. Întrucât statele membre au acordat prioritate eforturilor de absorbție a fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 și accelerării punerii în aplicare a NGEU, plățile totale pentru fondurile aflate sub gestiune partajată reglementate de RDC au fost de numai 3,2 % (12,8 miliarde de euro) din cuantumul total prevăzut de CFM 2021-2027. De asemenea, plățile din FEADR din cadrul noii PAC, care au început în 2023, indicau o rată de absorbție modestă de 1 % la sfârșitul anului. A se vedea punctele [2.2-2.20](#).

2.71. În 2023, modificările aduse Regulamentului privind MRR au permis includerea unui capitol referitor la REPowerEU în planurile MRR ale statelor membre. Până la sfârșitul anului 2023, Comisia își asumase toate angajamentele MRR finanțate de NGEU pentru granturi (337,9 miliarde de euro). Plățile anuale aferente granturilor MRR, în valoare totală de 48 de miliarde de euro în 2023, au fost mai mici decât se preconizase. A se vedea punctele [2.21-2.26](#).

2.72. Angajamentele restante aferente bugetului UE și granturilor din NGEU au atins un nivel record de 543 de miliarde de euro la sfârșitul anului 2023, dar sunt preconizate să scadă la 322,9 miliarde de euro până la sfârșitul lui 2027. A se vedea punctele [2.27-2.30](#).

2.73. Rata scăzută continuă de execuție în 2023 a fondurilor sub gestiune partajată din perioada 2021-2027 reglementate de RDC va expune angajamentele asumate în 2022 la riscul unei dezangajări începând din 2025. În 2023, Comisia a estimat că dezangajările totale pentru perioada 2024-2027 se vor ridica la 8,1 miliarde de euro, din care 2,2 miliarde de euro priveau fondurile politicii de coeziune. În opinia Curții, un cuantum important al dezangajărilor ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor UE. A se vedea punctele [2.33-2.34](#).

2.74. În 2023, strategia de finanțare diversificată a devenit abordarea standard aplicată pentru operațiunile de împrumut ale UE. Împrumuturile în curs ale UE au crescut cu 30 % în 2023, ajungând la peste 458,5 miliarde de euro, din care 268,4 miliarde de euro sunt în scopul NGEU. Din cauza creșterii rapide a ratelor dobânzilor, costurile suplimentare antrenate de împrumuturile contractate pentru NGEU în actualul CFM ar putea fi cuprinse între 17 miliarde de euro și 27 de miliarde de euro. A se vedea punctele [2.35-2.50](#). Prin revizuirea CFM au fost introduse totodată măsuri de abordare a riscurilor legate de costurile suplimentare de finanțare a NGEU și de acumularea de plăți restante pentru 2026. A se vedea punctele [2.31-2.32](#).

2.75. Expunerea bugetului UE ca urmare a garanțiilor pe care acesta le acordă și a datoriilor contingente a crescut de la 248 de miliarde de euro în 2022 la 298 de miliarde de euro în 2023. Până la sfârșitul exercițiului 2023, fuseseră acordate credite suplimentare MRR în valoare de 202 miliarde de euro, dar nu se efectuaseră încă plățile aferente. Prin urmare, expunerea bugetului UE va continua să crească. A se vedea punctele [2.51-2.58](#).

2.76. Expunerea bugetului UE ca urmare a situației din Ucraina a crescut de la 16 miliarde de euro la 34 de miliarde de euro în 2023 și va crește și mai mult în urma acordului prin care, la începutul anului 2024, a fost înființat Mecanismul pentru Ucraina. Creditele suplimentare acordate Ucrainei nu necesită provizionare, sporind astfel riscul pentru bugetele viitoare ale UE. A se vedea punctele [2.59-2.61](#).

2.77. Activele fondului comun de provizionare se ridicau la 18,8 miliarde de euro la sfârșitul anului 2023. Începând din 2021, performanța financiară cumulată a portofoliului acestui fond a fost negativă. A se vedea punctele [2.62-2.64](#).

2.78. Inflația ridicată a continuat să afecteze bugetul UE. Pe baza previziunilor Comisiei privind inflația, Curtea a estimat că bugetul UE și-ar putea pierde aproape 13 % din puterea de cumpărare până la sfârșitul anului 2025. A se vedea punctele [2.65-2.69](#).

Recomandare

Recomandarea 2.1 – Să se atenueze riscul dezangajărilor

Pentru a atenua riscul dezangajărilor, Comisia ar trebui să monitorizeze îndeaproape progresele înregistrate în selectarea operațiunilor și să ia măsurile necesare în ceea ce privește programele expuse riscului.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Capitolul 3

Obținerea de rezultate pornind de la bugetul UE

Cuprins

	Puncte
Introducere	3.1.-3.2.
Partea 1 – Rezultatele auditurilor performanței efectuate de Curte: mesajele principale	3.3.-3.35.
Introducere	3.3.-3.8.
Răspunsul UE la redresarea post-criză	3.9.-3.12.
Creșterea competitivității economice a UE în beneficiul tuturor cetățenilor	3.13.-3.18.
Reziliența la amenințările la adresa securității UE și respectarea valorilor europene ale libertății, democrației și statului de drept	3.19.-3.24.
Schimbările climatice, mediul și resursele naturale	3.25.-3.28.
Politicile fiscal-bugetare și finanțele publice în UE	3.29.-3.33.
Principalele părți interesate instituționale	3.34.-3.35.
Parlamentul European	3.34.
Consiliul Uniunii Europene	3.35.
Partea 2 – Performanța programelor de la rubrica 4 din CFM	3.36.-3.62.
Introducere	3.36.-3.37.
Sferă și abordare	3.38.
Cadrul de raportare cu privire la performanță s-a îmbunătățit	3.39.-3.41.
Informațiile privind performanța pentru perioada actuală sunt deocamdată puține și arată progrese slabe	3.42.-3.43.
Informațiile privind performanța pentru perioada 2014-2020 indică progrese satisfăcătoare, dar nu sunt complete	3.44.-3.56.
Indicatorii arată progrese satisfăcătoare, dar nu reflectă măsura în care au fost acoperite nevoile	3.44.-3.49.
Nu există încă suficiente informații cu privire la rezultatele de ansamblu ale programelor	3.50.-3.53.
Raportarea cu privire la performanță pentru IBMF include realizări viitoare	3.54.-3.56.
Concluzii	3.57.-3.60.
Recomandări	3.61.-3.62.

Partea 3 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în Raportul Curții privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul exercițiului 2020 3.63.-3.66.

Partea 4 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate de Curte în rapoartele sale speciale publicate în 2020 3.67.-3.84.

Introducere 3.67.-3.69.

Observații 3.70.-3.83.

Proporția recomandărilor acceptate integral sau parțial de entitățile auditate de Curte a rămas ridicată 3.70.

Proporția recomandărilor puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor a scăzut ușor 3.71.-3.72.

68 % din recomandările adresate Comisiei Europene au fost puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor 3.73.-3.76.

78 % din recomandările adresate altor entități auditate au fost puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor 3.77.-3.79.

Proporția recomandărilor puse în aplicare la timp a crescut 3.80.-3.81.

Recomandările legate de elaborarea unor politici sau programe prezintă cel mai înalt nivel de acceptare, de punere în aplicare și de respectare a termenului 3.82.-3.83.

Concluzie 3.84.

Anexe

Anexa 3.1 – Discutarea rapoartelor speciale în cadrul comisiilor Parlamentului European

Anexa 3.2 – Exemple de acțiuni prompte întreprinse de Comisie în urma recomandărilor formulate în rapoartele speciale ale Curții din 2023

Anexa 3.3 – Exemple de indicatori FAMI și clasificarea lor pentru perioadele 2014-2020 și 2021-2027

Anexa 3.4 – Evoluția principalilor indicatori FAMI din 2019 până în 2022 în conformitate cu fișele de performanță a programului

Anexa 3.5 – Indicatorii FAMI și FSI-FV și valorile atinse până la sfârșitul anului 2022

Anexa 3.6 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate în „Raportul Curții de Conturi Europene privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2020”

Anexa 3.7 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din rapoartele speciale din 2020 – Comisia Europeană

Anexa 3.8 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din rapoartele speciale din 2020 – Alte entități auditate

Introducere

3.1. În fiecare an, Curtea analizează o serie de aspecte legate de *performanța și rezultatele* obținute pornind de la bugetul UE, care este executat de Comisie în cooperare cu statele membre¹.

3.2. Pentru acest an, capitolul privind performanța acoperă următoarele subiecte:

- o partea 1 – rezultatele și mesajele-cheie legate de performanță din rapoartele speciale ale Curții din 2023, precum și informațiile conexe furnizate de Comisie și de autoritățile bugetare și legislative (Parlamentul European și Consiliul);
- o partea 2 – o secțiune nouă față de Raportul anual pe 2022. Curtea examinează în această parte modul în care Comisia a raportat cu privire la performanță în legătură cu rubrica 4 – Migrație și gestionarea frontierelor din *cadrul financiar multianual* (CFM). Curtea își propune să examineze diferitele rubrici ale CFM prin rotație în anii următori;
- o partea 3 – punerea în aplicare a recomandărilor formulate în raportul pe 2020 al Curții privind performanța bugetului UE;
- o partea 4 – punerea în aplicare a recomandărilor formulate de Curte în rapoartele speciale publicate în 2020.

¹ Articolul 317 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#).

Partea 1 – Rezultatele auditurilor performanței efectuate de Curte: mesajele principale

Introducere

3.3. Rapoartele speciale ale Curții examinează în ce măsură execuția bugetului UE s-a realizat cu respectarea principiilor *bunei gestiuni financiare*². Aceste rapoarte abordează obiective-cheie în materie de performanță și de conformitate. În 2023, Curtea a publicat 29 de rapoarte speciale care abordează multe dintre provocările cu care se confruntă UE în diferitele domenii vizate de cheltuielile și politicile sale.

3.4. Activitatea sa de audit a vizat următoarele domenii strategice, pe care le consideră prioritare în concordanță cu [strategia sa pentru perioada 2021-2025](#):

- o răspunsul UE la redresarea post-criză;
- o creșterea competitivității economice a UE în beneficiul tuturor cetățenilor;
- o reziliența la amenințările la adresa securității UE și respectarea valorilor europene ale libertății, democrației și statului de drept;
- o schimbările climatice, mediul și resursele naturale;
- o politicile fiscal-bugetare și finanțele publice în UE.

² Articolul 33 din [Regulamentul financiar](#).

3.5. *Figura 3.1* oferă o imagine de ansamblu a tuturor rapoartelor speciale publicate de Curte în 2023, pe domenii strategice.

Figura 3.1 – Domeniile strategice acoperite de Curte care au făcut obiectul rapoartelor speciale din 2023

 <p>Răspunsul UE la redresarea post-criză</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RS 02/2023: Adaptarea normelor politicii de coeziune pentru a răspunde la pandemia de COVID-19 ▪ RS 07/2023: Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR ▪ RS 16/2023: Administrarea datoriei <i>NGEU</i> la nivelul Comisiei ▪ RS 26/2023: Cadrul de monitorizare a performanței Mecanismului de redresare și reziliență
 <p>Competitivitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RS 03/2023: Integrarea pieței interne a energiei electrice ▪ RS 11/2023: Sprijinul acordat de UE pentru digitalizarea școlilor ▪ RS 13/2023: Operatorii economici autorizați ▪ RS 15/2023: Politica industrială a UE privind bateriile ▪ RS 27/2023: Examinarea investițiilor străine directe în UE
 <p>Reziliență și valori europene</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RS 01/2023: Instrumente de facilitare a călătoriilor în interiorul UE în timpul pandemiei de COVID-19 ▪ RS 09/2023: Securizarea lanțurilor de aprovizionare cu produse agricole pe perioada pandemiei de COVID-19 ▪ RS 10/2023: Acțiunea pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare ▪ RS 14/2023: Programarea <i>Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”</i> ▪ RS 20/2023: Sprijinirea persoanelor cu dizabilități ▪ RS 21/2023: Inițiativa Spotlight pentru eliminarea violenței împotriva femeilor și a fetelor

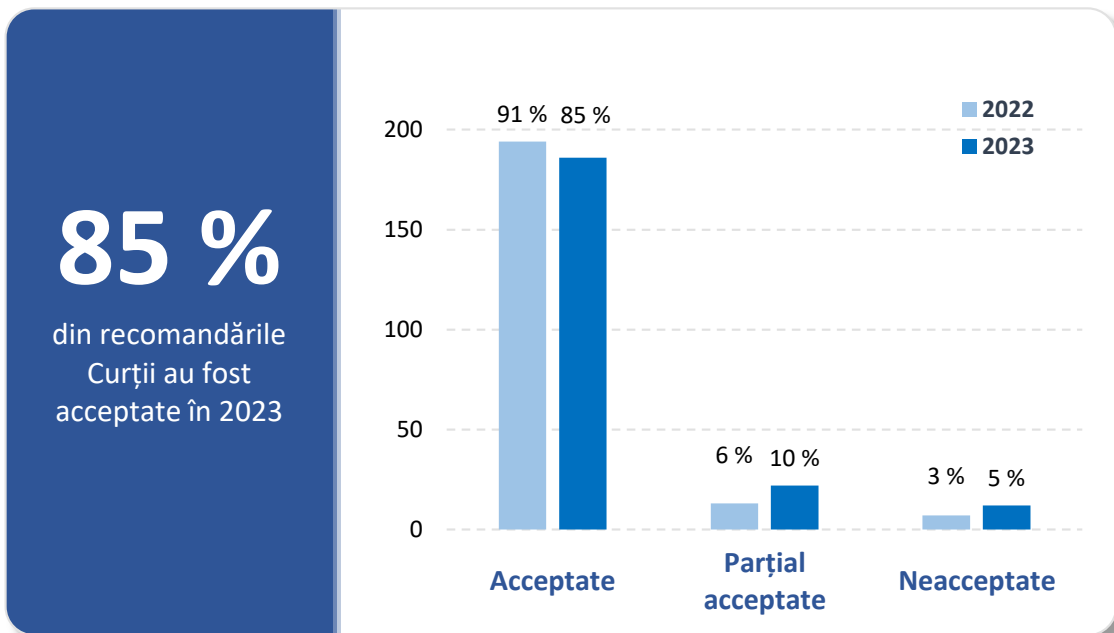
 <p>Schimbările climatice, mediul și resursele naturale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RS 04/2023: Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice plus ▪ RS 08/2023: Transportul intermodal de marfă ▪ RS 17/2023: Economia circulară ▪ RS 18/2023: Obiectivele UE în materie de energie și de climă ▪ RS 19/2023: Eforturile UE pentru o gestionare durabilă a solului ▪ RS 22/2023: Energia din surse regenerabile <i>offshore</i> în UE ▪ RS 23/2023: Restructurarea și plantarea podgoriilor în UE ▪ RS 24/2023: Orașe inteligente ▪ RS 25/2023: Politica UE în domeniul acvaculturii ▪ RS 29/2023: Sprijinul din partea UE pentru biocombustibili durabili în transporturi
 <p>Politicile fiscal-bugetare și finanțele publice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RS 05/2023: Peisajul financiar al UE ▪ RS 06/2023: Conflictul de interese în cadrul cheltuielilor UE din domeniul coeziunii și al agriculturii ▪ RS 12/2023: Supravegherea în UE a riscului de credit al băncilor ▪ RS 28/2023: <i>Achizițiile publice</i> în UE

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.6. Entitățile auditate de Curte au dreptul de a răspunde la observațiile acesteia³. Răspunsurile, care indică, de asemenea, dacă recomandările formulate de Curte sunt acceptate sau nu, sunt publicate împreună cu rapoartele speciale. Rapoartele speciale publicate de Curte în 2023 conțineau 220 de recomandări (214 în 2022) cu privire la o gamă largă de subiecte. Entitățile auditate au acceptat integral 85 % din recomandări, iar 10 % au fost acceptate parțial (a se vedea [figura 3.2](#)).

³ *Ibidem*, articolul 259.

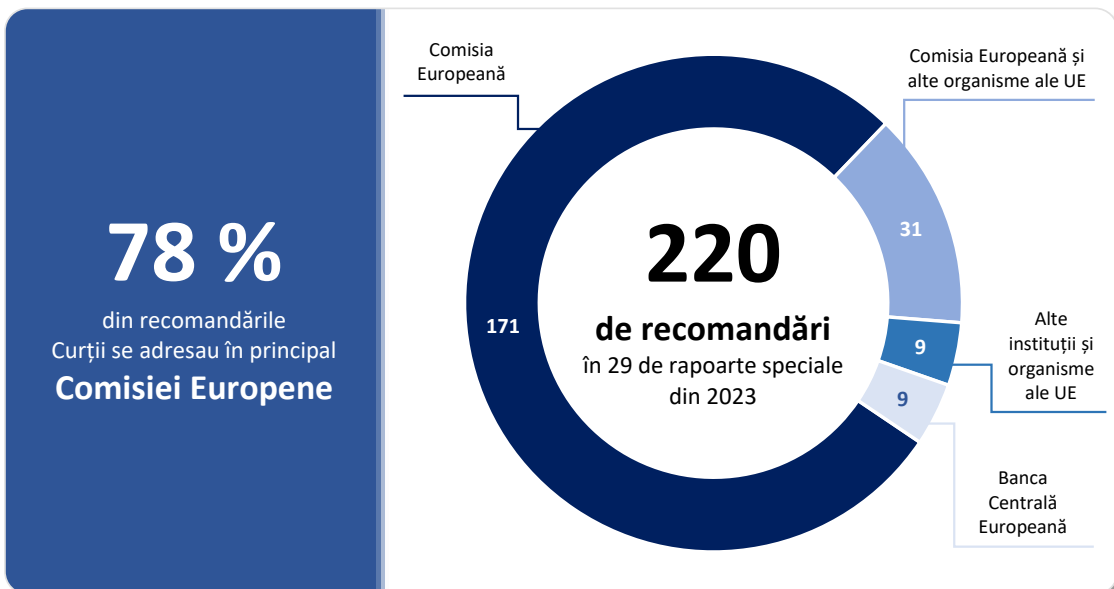
Figura 3.2 – Acceptarea recomandărilor din rapoartele speciale publicate de Curte în 2023, în comparație cu 2022

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.7. Majoritatea recomandărilor erau adresate Comisiei (a se vedea [figura 3.3](#)).

Figura 3.3 – Defalcarea recomandărilor per entitate auditată

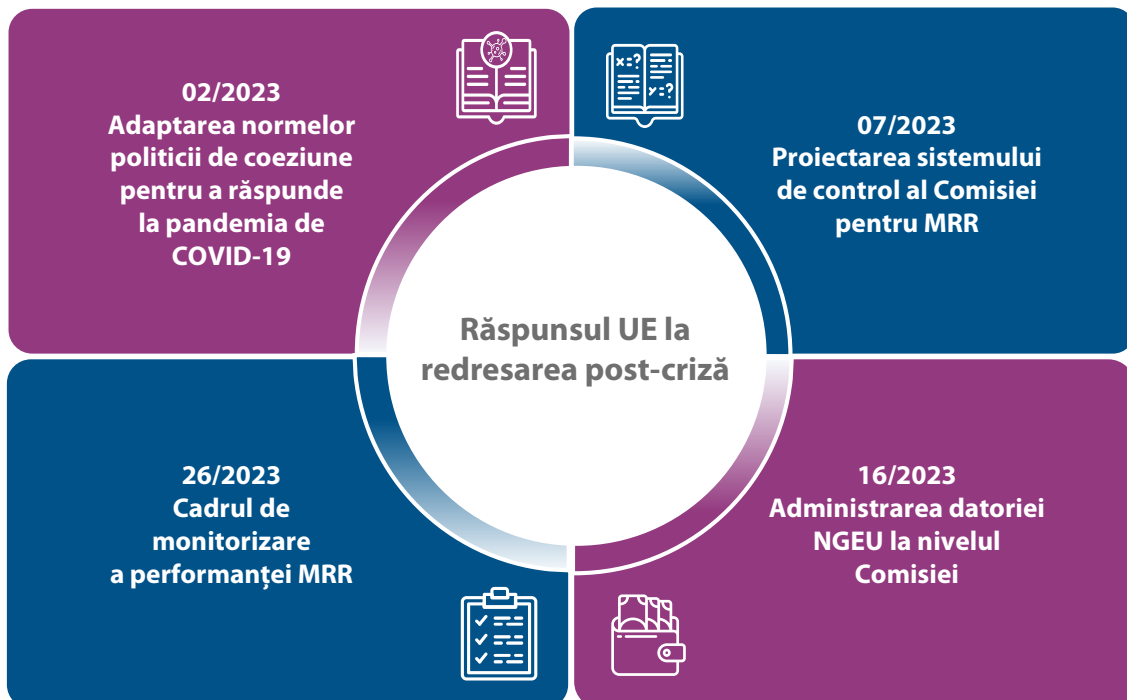
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.8. La punctele următoare, Curtea prezintă mesajele-cheie din rapoartele sale speciale, defalcate pe domenii strategice. În completare, se prezintă o imagine de ansamblu asupra referirilor făcute la rapoartele speciale ale Curții de către Consiliu și de către Parlamentul European în rezoluția acestuia privind *descărcarea de gestiune*. Se face referire, de asemenea, la discuțiile privind rapoartele speciale din cadrul comisiilor Parlamentului European (a se vedea [anexa 3.1](#)) și sunt oferite exemple de acțiuni prompte întreprinse de Comisie (a se vedea [anexa 3.2](#)). Aceste informații vin în completarea poziției Comisiei prezentate în răspunsurile sale la rapoartele speciale ale Curții și nu aduc atingere exercițiului periodic de urmărire a situației acțiunilor întreprinse efectuat de Curte după o perioadă de 3 ani.

Răspunsul UE la redresarea post-criză

3.9. În 2023, Curtea a publicat patru rapoarte speciale pe teme din acest domeniu strategic (a se vedea [figura 3.4](#)).

Figura 3.4 – Rapoartele speciale publicate în 2023 în domeniul strategic al răspunsului UE la redresarea post-criză

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.10. Pandemia de COVID-19 a adus noi provocări pentru statele membre în ceea ce privește execuția fondurilor structurale ale UE. Curtea a concluzionat⁴ că, în general, Comisia adaptase în mod adecvat normele politicii de coeziune din perioada 2014-2020 pentru a oferi o mai mare flexibilitate statelor membre. Totuși, nu au existat evaluări formale ale *impactului* pe termen lung produs de utilizarea politicii de coeziune ca instrument de răspuns în situații de criză.

3.11. Curtea a constatat⁵ că Comisia stabilise în mod rapid strategia de finanțare și mecanismele organizatorice pentru administrarea datoriei contractate prin emiterea de obligațiuni ale UE pentru *programul NextGenerationEU*, ceea ce a permis punerea la dispoziție în timp util a fondurilor necesare. Totuși, aceste capacități construite rapid de administrare a datoriei trebuie să fie ajustate pentru a respecta bunele practici consacrate, iar Comisia nu s-a concentrat suficient pe stabilirea unor obiective strategice sau pe măsurarea și raportarea performanței.

3.12. În 2023, Curtea a publicat două rapoarte referitoare la *Mecanismul de redresare și reziliență* (MRR), care dispune de un buget de 723,8 miliarde de euro:

- o un prim audit⁶ a constatat că, într-un timp relativ scurt, Comisia concepusese un sistem de control care asigura un proces amplu de verificare a îndeplinirii *jaloanelor* și a *țintelor*. Cu toate acestea, persista un deficit în materie de asigurare și de răspundere de gestiune la nivelul UE în legătură cu protejarea intereselor financiare ale Uniunii;
- o un al doilea audit a concluzionat⁷ că jaloanele și țintele, pe de o parte, și indicatorii comuni, pe de altă parte, au contribuit la măsurarea progreselor, dar se axau mai degrabă pe *realizări* decât pe rezultate și nu acopereau pe deplin toate aspectele performanței MRR. Tabloul de bord al MRR era intuitiv, dar a fost afectat de probleme legate de calitatea datelor și de transparență. Rapoartele inițiale privind MRR respectau în cea mai mare parte obligațiile de raportare, dar informațiile privind performanța au fost limitate.

⁴ Raportul special nr. 02/2023.

⁵ Raportul special nr. 16/2023.

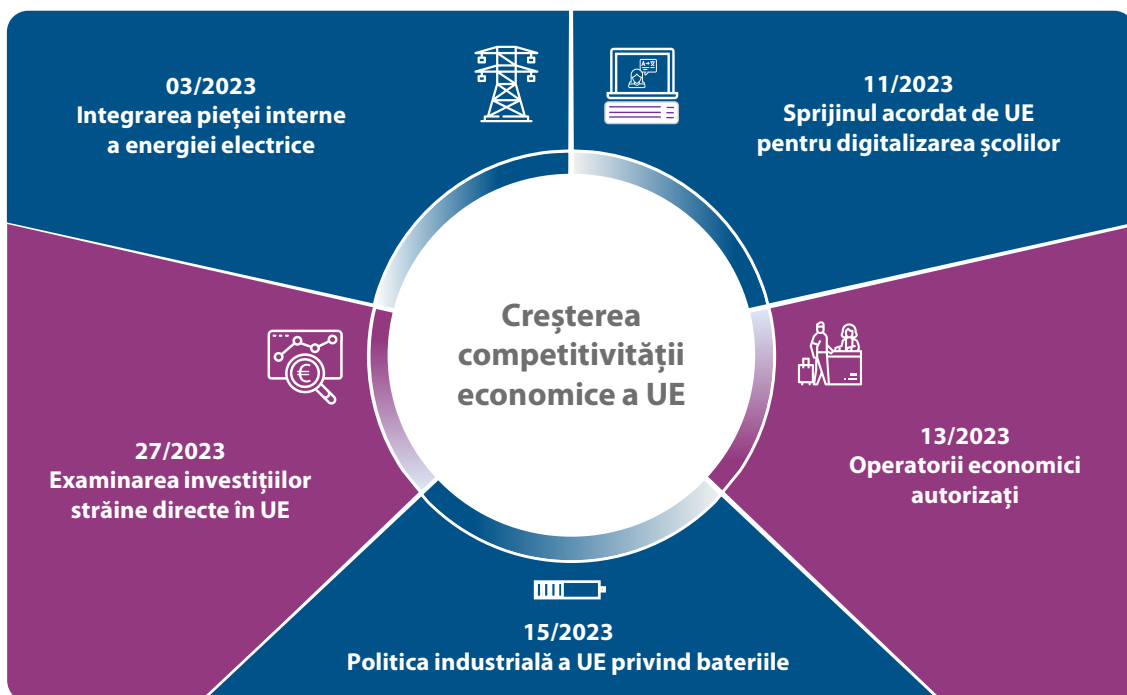
⁶ Raportul special nr. 07/2023.

⁷ Raportul special nr. 26/2023.

Creșterea competitivității economice a UE în beneficiul tuturor cetățenilor

3.13. În 2023, Curtea a publicat cinci rapoarte speciale pe teme din acest domeniu strategic (a se vedea *figura 3.5*).

Figura 3.5 – Rapoartele speciale publicate în 2023 în domeniul strategic al competitivității economice a UE

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.14. Curtea a constatat⁸ că, în pofida unor realizări semnificative, progresele în materie de integrare a pieței interne europene a energiei electrice au fost lente și inegale între diferitele segmente de piață și regiuni din UE. Instrumentele normative alese de Comisie au condus la o arhitectură juridică complexă a normelor privind comerțul transfrontalier și la întârzieri în punerea în aplicare. Deficiențele cadrului de guvernare al UE și neajunsurile în monitorizarea de către Comisie și Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei nu au permis o îmbunătățire suficientă a funcționării pieței energiei electrice din UE.

⁸ Raportul special nr. 03/2023.

3.15. Curtea a concluzionat⁹ că Comisia a promovat cu eficacitate o politică industrială a UE privind bateriile, în pofida deficiențelor în materie de monitorizare, coordonare și direcționare. Accesul la materiile prime rămânea o provocare strategică majoră pentru lanțul valoric al bateriilor din UE.

3.16. În domeniul educației, Curtea a concluzionat¹⁰ că măsurile UE au ajutat școlile în eforturile lor de digitalizare. În schimb, statele membre nu aplicau o orientare strategică în utilizarea finanțării din partea UE. Doar un număr mic de școli aveau conexiunile rapide necesare pentru a valorifica întregul potențial al educației digitale.

3.17. UE dispune de un sistem de simplificare a procedurilor vamale pentru comerțanții fiabili, cunoscuți sub denumirea de operatori economici autorizați (AEO). Concluzia¹¹ generală a Curții a fost că acest sistem a facilitat comerțul legitim, a consolidat securitatea lanțului de aprovizionare și a protejat interesele financiare ale UE. Cadrul de reglementare aferent era, în general, solid, cu un cadru legislativ clar și transparent, dar unele concepte nu erau definite. Comisia nu monitoriza implementarea programului în mod suficient pentru a se asigura că statele membre acordă AEO avantajele aferente. În plus, această monitorizare nu acoperea în mod sistematic punerea în aplicare a acordurilor de recunoaștere reciprocă încheiate cu țări terțe. Programul AEO nu dispunea de un cadru adecvat de măsurare a performanței, care să includă ținte și obiective cantitative.

3.18. În 2020, UE a instituit un cadru pentru examinarea de către statele membre a investițiilor străine directe și un mecanism de cooperare între acestea și Comisie. În ansamblu, Curtea a concluzionat¹² că Comisia luase măsurile adecvate pentru a institui și a pune în aplicare cadrul respectiv. Cu toate acestea, persistau limitări semnificative la nivelul UE, care reduceau *eficacitatea și eficiența* cadrului în prevenirea riscurilor la adresa securității și a ordinii publice.

⁹ Raportul special nr. 15/2023.

¹⁰ Raportul special nr. 11/2023.

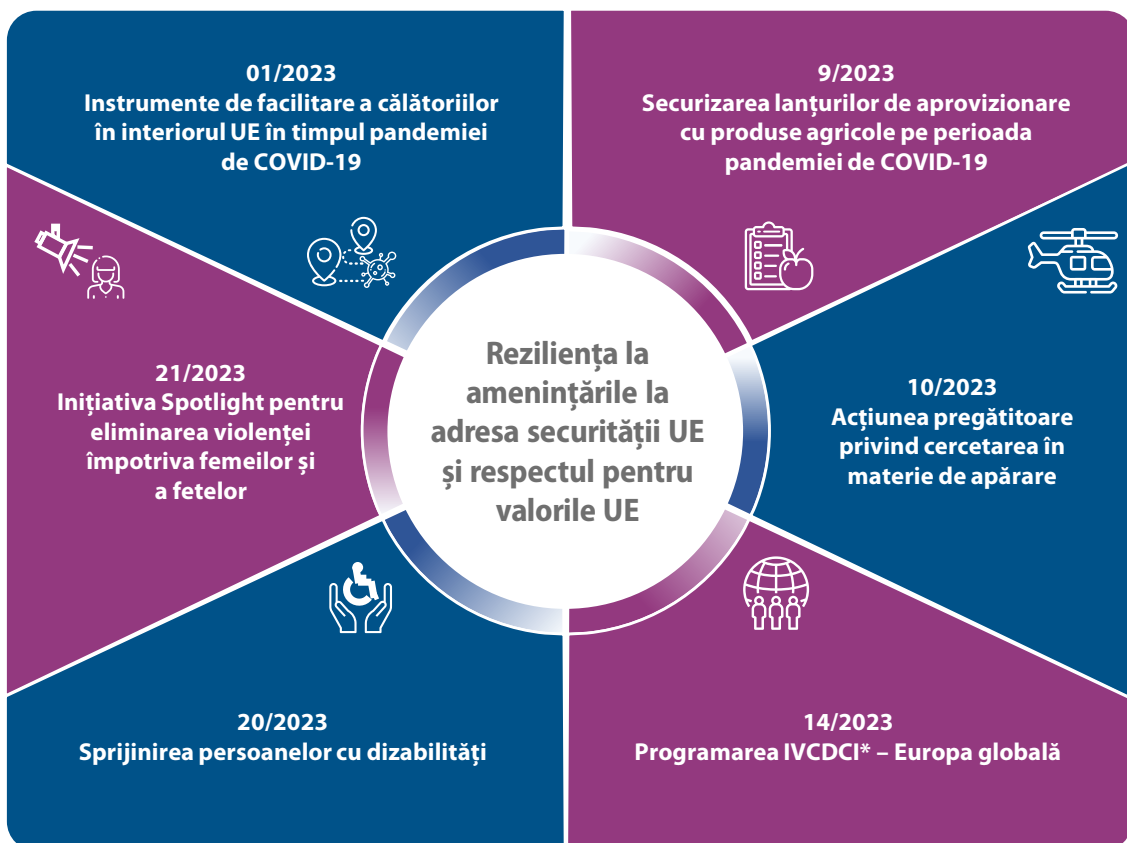
¹¹ Raportul special nr. 13/2023.

¹² Raportul special nr. 27/2023.

Reziliența la amenințările la adresa securității UE și respectarea valorilor europene ale libertății, democrației și statului de drept

3.19. În 2023, Curtea a publicat șase rapoarte speciale pe teme din acest domeniu strategic (a se vedea *figura 3.6*).

Figura 3.6 – Rapoartele speciale publicate în 2023 în domeniul strategic al rezilienței și al valorilor europene

* Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.20. Pandemia de COVID-19 a afectat considerabil libera circulație a cetățenilor, precum și lanțurile de aprovizionare cu produse agricole. Comisia a adoptat măsuri excepționale ca răspuns. Curtea a efectuat două audituri în acest domeniu în 2023. În legătură cu libera circulație, Curtea a constatat¹³ că, în pofida competenței limitate a Comisiei în domeniul politicii de sănătate publică, aceasta acționase rapid, propunând soluții tehnologice adecvate pentru a facilita călătoriile în interiorul UE în timpul pandemiei. Utilizarea acestor instrumente de către statele membre a variat însă în mod semnificativ, astfel încât impactul lor în facilitarea călătoriilor a fost inegal. În ceea ce privește lanțurile de aprovizionare cu produse agricole, Curtea a concluzionat¹⁴ că răspunsul Comisiei a fost adecvat în majoritatea privințelor. Statele membre nu au direcționat însă suficient acest răspuns. Comisia a publicat rapid orientări utile privind circulația bunurilor și privind lucrătorii care asigură servicii esențiale, orientări care au atenuat perturbările din sectorul agroalimentar. Cu toate acestea, sprijinul direct, acordat rapid, a fost absorbit în cea mai mare parte de acele state membre care, la sfârșitul anului 2019, aveau un buget semnificativ neutilizat din *Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală* (FEADR).

3.21. În domeniul apărării, Curtea a concluzionat¹⁵ că, deși au fost trase o serie de învățăminte, valoarea [Acțiunii pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare](#) ca teren de testare pentru creșterea cheltuielilor UE în domeniu a fost redusă, din cauza constrângerilor de timp și a rezultatelor limitate.

3.22. UE a adoptat mai multe strategii menite să îmbunătățească viața persoanelor cu dizabilități. Curtea a concluzionat¹⁶ că [Strategia 2021-2030](#) a stabilit obiective, dar unele probleme rămâneau nesoluționate. Sistemul de monitorizare existent nu arăta în ce mod contribuia finanțarea din partea UE la îmbunătățirea vieții persoanelor cu dizabilități. În ansamblu, valorile indicatorilor principali privind egalitatea pentru persoanele cu dizabilități nu s-au îmbunătățit în mod semnificativ în ultimii ani. Curtea a publicat [o versiune ușor de citit](#) a acestui raport special în toate limbile UE.

¹³ Raportul special nr. [01/2023](#).

¹⁴ Raportul special nr. [09/2023](#).

¹⁵ Raportul special nr. [10/2023](#).

¹⁶ Raportul special nr. [20/2023](#).

3.23. În 2017, UE, în parteneriat cu Organizația Națiunilor Unite, a lansat **inițiativa Spotlight**. Principalul obiectiv al acesteia era de a asigura faptul că toate femeile și fetele, în special cele marginalizate și vulnerabile, trăiesc fără să fie supuse violenței și unor practici vătămătoare. Curtea a concluzionat¹⁷ că inițiativa Spotlight a fost o încercare ambițioasă de a combate violența împotriva femeilor și a fetelor, dar impactul său a fost limitat. Cei 4 ani de desfășurare a programului nu au fost suficienți pentru a crea schimbări de durată la nivel mondial.

3.24. Noul Instrument de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVCDI – Europa globală) este principalul mijloc de finanțare pentru punerea în practică a cooperării UE cu țările partenere. Curtea a concluzionat¹⁸ că Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) concepuseră programe geografice cuprinzătoare, care abordau o gamă largă de nevoi ale țărilor partenere și de priorități ale UE. Existau însă deficiențe în metodologiile utilizate pentru alocarea finanțării către țările partenere și în cadrul de monitorizare.

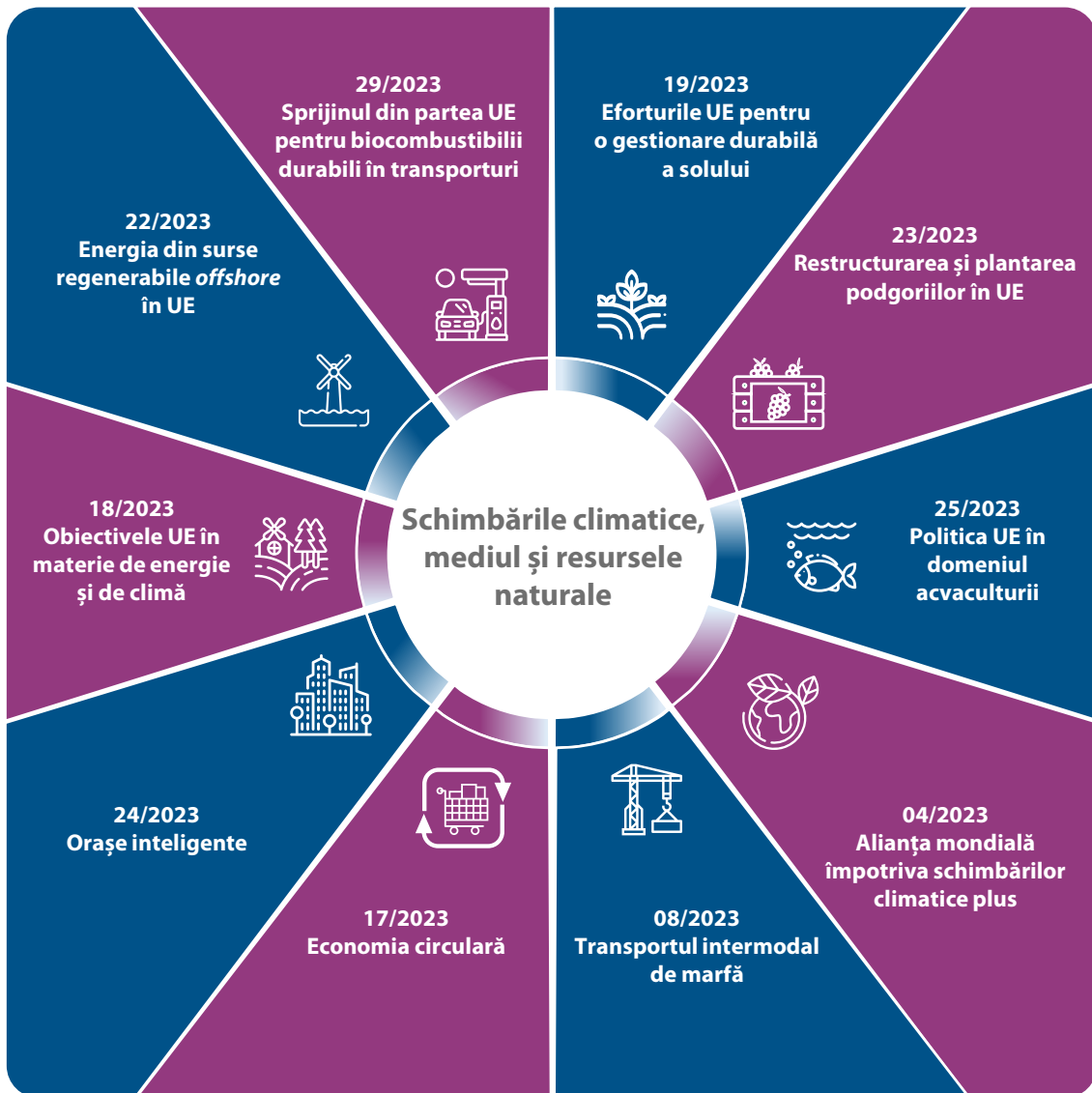
¹⁷ Raportul special nr. 21/2023.

¹⁸ Rapoartele speciale nr. 09/2023, 10/2023 și 14/2023.

Schimbările climatice, mediul și resursele naturale

3.25. În 2023, Curtea a publicat zece rapoarte speciale pe teme din acest domeniu strategic (a se vedea *figura 3.7*).

Figura 3.7 – Rapoarte speciale publicate în 2023 în domeniul strategic al schimbărilor climatice, mediului și resurselor naturale

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.26. În domeniul climei și al energiei, Curtea a constatat că:

- o UE își atinsese obiectivele în materie de climă și de energie pentru 2020, însă unele state membre nu au contribuit la realizarea obiectivelor așa cum era preconizat. Comisia nu a evaluat măsura în care aceste progrese se datorau politicilor sale sau erau mai degrabă rezultatul unor factori externi, precum criza financiară din 2009 și pandemia de COVID-19¹⁹;
- o acțiunile de promovare ale UE contribuieră la dezvoltarea energiei din surse regenerabile *offshore*, în special a energiei eoliene *offshore*. Obiectivele sunt însă ambițioase și pot fi dificil de atins²⁰;
- o lipsa unei viziuni pe termen lung în politica UE privind biocombustibilii a afectat siguranța investițiilor. Problemele legate de durabilitate, de disponibilitatea biomasei și de costuri limitau introducerea în utilizare a biocombustibililor. În ansamblu, în pofida sprijinului pus la dispoziție de UE pentru cercetare, ritmul de adoptare a biocombustibililor pe bază de deșeuri și reziduuri a fost mai lent decât se preconizase²¹.

¹⁹ Raportul special nr. 18/2023.

²⁰ Raportul special nr. 22/2023.

²¹ Raportul special nr. 29/2023.

3.27. În ceea ce privește gestionarea resurselor naturale, Curtea a constatat că:

- o pentru că definiția și cerințele standardelor sunt adesea lipsite de ambiție și pentru că direcționarea este limitată la nivel național, instrumentele disponibile pentru gestionarea durabilă a solurilor agricole și a gunoiului de grajd nu au fost utilizate în mod suficient. Exista o marjă considerabilă de acțiune în vederea îmbunătățirii sănătății solului²²;
- o cadrul de politică menit să crească competitivitatea viticultorilor prezenta deficiențe în ceea ce privește concepția și punerea în aplicare, dat fiind că nu dispunea de definiții adecvate, de strategii coerente sau de indicatori relevanți. De asemenea, Curtea a constatat că măsura și sistemul auditate țineau cont doar parțial de protecția mediului, în pofida finanțării semnificative implicate²³;
- o documentele strategice ale UE referitoare la *dezvoltarea durabilă* a acvaculturii în UE se îmbunătățiseră. La nivelul statelor membre, planurile strategice multianuale erau, în general, aliniate la orientările Comisiei. Unele strategii naționale importante din domeniul mediului nu luau însă în considerare în mod corespunzător acvacultura. În plus, amenajarea teritoriului și procedurile de acordare a licențelor continuau să frâneze creșterea sectorului²⁴.

3.28. Curtea a abordat, de asemenea, subiecte transversale legate de climă și mediu și a constatat că:

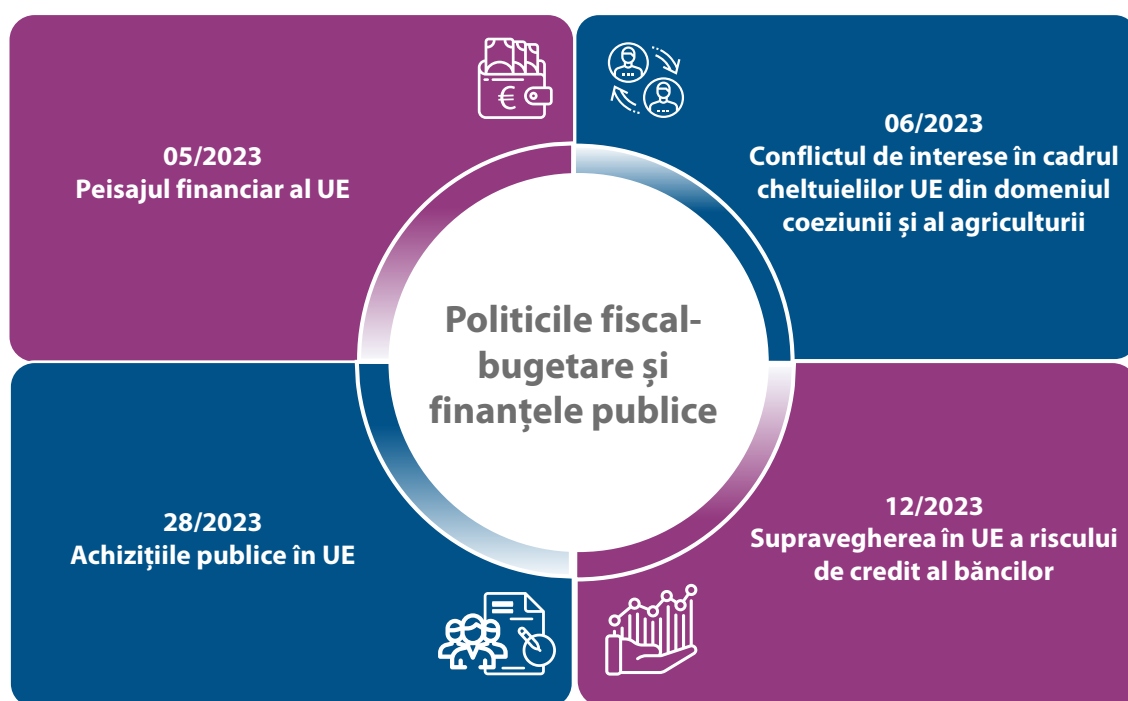
- o acțiunile finalizate ale inițiativei UE Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice au condus, în general, la realizările preconizate. Era însă loc de îmbunătățiri în ceea ce privește reducerea costurilor și demonstrarea impactului inițiativei²⁵;
- o transportul intermodal de marfă din UE nu putea încă să concureze cu transportul rutier pe picior de egalitate, din cauza barierelor în materie de reglementare și a problemelor de infrastructură²⁶;
- o existau puține elemente care să indice că planurile de acțiune ale Comisiei privind economia circulară, în special acțiunile legate de proiectarea circulară a produselor și a proceselor de producție, au influențat activitățile legate de economia circulară din statele membre²⁷;
- o Comisia concepuse în mod adecvat [programul Lighthouse](#), răspunzând nevoilor orașelor din UE și ale altor părți interesate consultate. Cu toate acestea, pentru că lipseau indicatori, ținte și planuri adecvate de evaluare a replicării soluțiilor

dezvoltate de proiecte, Comisia nu putea măsura în mod corespunzător impactul de ansamblu al programului²⁸.

Politicele fiscal-bugetare și finanțele publice în UE

3.29. În 2023, Curtea a publicat patru rapoarte speciale pe teme din acest domeniu strategic (a se vedea *figura 3.8*).

Figura 3.8 – Rapoartele speciale publicate în 2023 în domeniul strategic al politicilor fiscal-bugetare și al finanțelor publice

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

²² Raportul special nr. 19/2023.

²³ Raportul special nr. 23/2023.

²⁴ Raportul special nr. 25/2023.

²⁵ Raportul special nr. 04/2023.

²⁶ Raportul special nr. 08/2023.

²⁷ Raportul special nr. 17/2023.

²⁸ Raportul special nr. 24/2023.

3.30. Peisajul financiar al UE a evoluat de-a lungul deceniilor. Din acesta fac parte și numeroase instrumente situate în afara bugetului UE. Curtea a concluzionat²⁹ că, deși existau motive pentru crearea de instrumente extrabugetare, abordarea fragmentată care caracterizează peisajul financiar al UE condusese la o construcție eterogenă pentru care răspunderea publică de gestiune nu era asigurată pe deplin.

3.31. Auditul Curții referitor la conflictele de interese care afectau bugetul UE în cadrul cheltuielilor din politica agricolă și din cea de coeziune a ajuns la concluzia³⁰ că statele membre și Comisia dispuneau de cadrul necesar pentru prevenirea și gestionarea conflictelor de interese. Continuau însă să existe lacune în ceea ce privește promovarea transparenței și detectarea situațiilor de risc de conflict de interese.

3.32. Curtea a auditat modul în care Banca Centrală Europeană (BCE) a evaluat riscurile cu care se confruntau băncile (de exemplu, riscul de credit sau riscurile în materie de guvernanță, de lichiditate și de model de afaceri). S-a constatat³¹ că, deși BCE și-a intensificat eforturile, mai erau încă multe de făcut pentru ca aceasta să obțină o mai mare asigurare că băncile gestionau și acopereau în mod corespunzător riscul de credit.

3.33. Achizițiile publice în UE reprezintă o componentă esențială a pieței unice a UE. Curtea a constatat³² că, în ultimul deceniu, concurența pentru atribuirea contractelor de achiziții publice a scăzut, iar reforma din 2014 a directivelor UE în materie nu părea să fi contribuit la redresarea tendinței. Curtea a concluzionat că principalele obiective ale reformei UE din 2014 menite să asigure concurența, cum ar fi simplificarea și scurtarea procedurilor de achiziții publice, nu fuseseră îndeplinite. Unele dintre aceste obiective chiar riscau să reducă nivelul de concurență.

²⁹ Raportul special nr. 05/2023.

³⁰ Raportul special nr. 06/2023.

³¹ Raportul special nr. 12/2023.

³² Raportul special nr. 28/2023.

Principalele părți interesate instituționale

Parlamentul European

3.34. Rezoluția Parlamentului European referitoare la descărcarea de gestiune pentru 2022 menționa 6³³ dintre cele 29 de rapoarte ale Curții. De exemplu:

- o ținând seama de raportul Curții³⁴ referitor la acțiunea pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare, Parlamentul European a invitat Comisia să asigure un buget adecvat și resurse umane calificate pentru a consolida cooperarea și investițiile în domeniul apărării și pentru a realiza execuția Fondului european de apărare (FEA);
- o ținând seama de raportul Curții³⁵ privind IVCDCl – Europa globală, Parlamentul European a subliniat că este important să fie îndeplinite toate obiectivele legate de cheltuieli și de programe prezentate în instrument și să se furnizeze informații cuprinzătoare cu privire la progresele înregistrate;
- o ținând seama de raportul Curții³⁶ privind cadrul de monitorizare a performanței MRR, Parlamentul European a recomandat ca, în viitor, la punerea în aplicare a instrumentelor bazate pe performanță, jaloanele și țintele să fie clar definite și corelate în timp util pentru a se evita lacunele în materie de asigurare a răspunderii și pentru a facilita măsurarea realizărilor și a rezultatelor.

³³ Rapoartele speciale nr. 06/2023, 09/2023, 10/2023, 14/2023, 16/2023 și 26/2023.

³⁴ Raportul special nr. 10/2023.

³⁵ Raportul special nr. 14/2023.

³⁶ Raportul special nr. 26/2023.

Consiliul Uniunii Europene

3.35. Până la sfârșitul lunii aprilie 2024, Consiliul elaborase concluzii pentru 20 dintre cele 29 de rapoarte speciale ale Curții din 2023. În ansamblu, acestea susțineau recomandările Curții și au inclus observații suplimentare, de exemplu:

- în ceea ce privește raportul Curții³⁷ privind adaptarea normelor politicii de coeziune pentru a răspunde la pandemia de COVID-19, Consiliul a invitat Comisia să analizeze impactul pe care utilizarea fondurilor politicii de coeziune pentru a răspunde la crizele recente îl are asupra obiectivelor pe termen lung ale politicii și să monitorizeze îndeaproape *absorbția REACT-EU*;
- în ceea ce privește raportul Curții³⁸ privind transportul intermodal de marfă, Consiliul a reamintit că investițiile trebuie completate cu resurse financiare adecvate la nivelul UE, precum și din partea sectorului privat și de la nivel național, regional și local, pentru a asigura funcționarea și întreținerea adecvată a rețelei de transport public;
- în ceea ce privește raportul privind economia circulară³⁹, Consiliul a invitat Comisia ca, împreună cu statele membre, să evalueze dacă regulamentele și orientările privind fondurile structurale și toate celelalte surse de finanțare disponibile facilitează și încurajează în mod adecvat finanțarea proiectelor de-a lungul întregului lanț valoric al economiei circulare.

³⁷ Raportul special nr. [02/2023](#).

³⁸ Raportul special nr. [08/2023](#).

³⁹ Raportul special nr. [17/2023](#).

Partea 2 – Performanța programelor de la rubrica 4 din CFM

Introducere

3.36. Cu scopul de a aduce mai multe informații cu privire la performanța bugetului UE, Curtea a analizat pentru exercițiul vizat informațiile disponibile referitoare la performanță în legătură cu o anumită rubrică din cadrul financiar multianual (CFM). Alegerea s-a oprit asupra rubricii 4 – Migrație și gestionarea frontierelor și asupra următoarelor două fonduri: *Fondul pentru azil, migrație și integrare* (FAMI) și *Fondul de management integrat al frontierelor* (IBMF). Acesta din urmă constă în *Instrumentul pentru managementul frontierelor și politica de vize* (IMFV) și în *Instrumentul pentru echipamente de control vamal*. Aceste fonduri reprezintă 62,5 % din bugetul total de 22,7 miliarde de euro al rubricii 4 din CFM pentru *perioada de programare 2021-2027*. Restul bugetului de la această rubrică este destinat agențiilor descentralizate. Capitolul 8 din prezentul raport conține constatările Curții cu privire la *regularitatea* cheltuielilor de la această rubrică din CFM.

3.37. Informații mai cuprinzătoare privind performanța programelor finanțate în cadrul unei rubrici din CFM devin disponibile spre sfârșitul perioadei de programare și după încheierea acesteia. Având în vedere stadiul incipient al execuției fondurilor FAMI și IBMF pentru perioada 2021-2027 a CFM, *rapoartele anuale privind gestiunea și performanța (AMPR) referitoare la anii 2021 și 2022* se concentrează în principal pe punerea în aplicare a fondurilor anterioare din perioada 2014-2020. Pentru FAMI, fondul a fost același în ambele perioade. Pentru IMFV, fondul corespunzător din perioada 2014-2020 a fost *Fondul pentru securitate internă – componenta frontiere și vize* (FSI-FV). Instrumentul pentru echipamente de control vamal este unul nou în perioada 2021-2027.

Sferă și abordare

3.38. Curtea a analizat AMPR, care este raportul anual la nivel înalt elaborat de Comisie cu privire la performanța bugetului UE. S-a ținut seama, de asemenea, de rezultatele activității de audit a Curții. Curtea nu a efectuat activități de audit la nivelul statelor membre. Ea a verificat aplicarea corectă a cadrului Comisiei de raportare cu privire la performanță în cazul *fișelor de performanță a programelor* prezentate pentru rubrica 4 din CFM în rapoartele AMPR pentru 2021 și 2022. Curtea a ținut seama de activitatea sa de audit anterioară, a examinat modul în care indicatorii au fost utilizați pentru a raporta cu privire la performanță și a verificat o selecție de indicatori incluși în fișele de performanță. S-a examinat, de asemenea, modul în care indicatorii au evoluat față de perioada de programare anterioară.

Cadrul de raportare cu privire la performanță s-a îmbunătățit

3.39. Pentru perioada de programare 2014-2020, statele membre au prezentat *rapoarte anuale de implementare* (RAI). Raportul final de implementare trebuie transmis până la 31 decembrie 2024. Pentru perioada de programare 2021-2027, statele membre trebuie să prezinte Comisiei un raport anual privind performanța. Raportarea a evoluat între perioada 2014-2020 și perioada 2021-2027⁴⁰, fiind prevăzută acum o raportare mai frecventă a datelor financiare și de performanță, astfel cum se prezintă în [tabelul 3.1](#).

Tabelul 3.1 – Comparație între cadrul de raportare din perioada 2014-2020 și cel din perioada 2021-2027

Principalele elemente ale raportului anual de implementare/ raportului anual privind performanța	Frecvența raportării	
	2014-2020	2021-2027
Partea descriptivă	O dată pe an	O dată pe an
Tabele financiare	O dată pe an	De cinci ori pe an
Tabelul cu indicatori	O dată pe an	De două ori pe an

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza regulamentelor specifice fondurilor.

⁴⁰ Articolele 41 și 42 din [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#) de stabilire a dispozițiilor comune privind fondurile UE executate în gestiune partajată, printre care FAMI și IBMF.

3.40. Curtea a observat, de asemenea, o îmbunătățire a modului în care sunt abordați indicatorii. Legislația⁴¹ a introdus cerința ca statele membre să dispună de o metodologie de stabilire cadrului de performanță și să o prezinte Comisiei, la cerere. Regulamentele⁴² specifice fondurilor pentru perioada 2014-2020 prevedeau indicatori corelați cu obiectivele, fără a face distincție între realizări și rezultate. În schimb, regulamentele⁴³ specifice fondurilor din perioada 2021-2027 stabilesc indicatori de realizare și *indicatori de rezultat* pentru obiective, precum și indicatori principali de performanță (care sunt selectați dintre indicatorii de realizare și cei de rezultat). În plus, Comisia a stabilit un *set de metadate* pentru a prezenta principalele caracteristici (cum ar fi definiția, unitatea de măsură, frecvența, sursa datelor, dacă indicatorul acoperă realizări sau rezultate) ale indicatorilor din actuala perioadă de programare.

3.41. Potrivit *tabelor cu date de performanță* pregătite de Comisie pentru proiectul de buget pe 2024, majoritatea indicatorilor din perioada 2014-2020, atât pentru FAMI, cât și pentru FSI-FV, au fost clasificați de Comisie ca indicatori „de rezultat”. În schimb, în Raportul său anual privind performanța pentru exercițiul 2019⁴⁴, Curtea a considerat că două treimi din indicatorii pentru această perioadă erau de fapt indicatori de realizare. Ea consideră că precizia acestei clasificări s-a îmbunătățit în perioada de programare 2021-2027. Câteva exemple de îmbunătățiri aduse acestor indicatori sunt prezentate în *anexa 3.3*.

Informațiile privind performanța pentru perioada actuală sunt deocamdată puține și arată progrese slabe

3.42. În al doilea an al perioadei CFM 2021-2027, programele se aflau încă într-un stadiu incipient de implementare. Prin urmare, AMPR 2022 prezintă, în cea mai mare parte, progrese slabe în atingerea obiectivelor. La fel ca în cazul altor programe în *gestiune partajată*, programele statelor membre pentru FAMI și IMFV au fost aprobate abia în ultimul trimestru al anului 2022. În plus, este posibil ca prelungirea cu un an a fondurilor echivalente din perioada de programare anterioară să fi contribuit la demararea cu întârziere a fondurilor din perioada curentă.

⁴¹ *Ibidem*, articolul 17.

⁴² Regulamentul (UE) nr. 516/2014 pentru FAMI și Regulamentul (UE) nr. 515/2014 pentru FSI-FV.

⁴³ Regulamentul (UE) 2021/1147 pentru FAMI și Regulamentul (UE) 2021/1148 pentru IBMF-IMFV.

⁴⁴ Raportul privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2019, punctul 5.14.

3.43. În ceea ce privește FAMI, toți *indicatorii-cheie de performanță* (KPI) incluși în fișa de performanță a programului din AMPR 2022 indică zero progrese în direcția atingerii valorilor-țintă. Comisia a menționat în aceste fișe că nu a putut să efectueze o evaluare pertinentă a progreselor înregistrate. În ceea ce privește IBMF, doar unul dintre cei opt indicatori-cheie de performanță prezentați în fișa de performanță a raportat progrese de 12 % în direcția atingerii valorii-țintă. Restul au raportat progrese zero. În acest caz se afla, de exemplu, indicatorul privind procentul de puncte de trecere a frontierei și de laboratoare vamale dotate cu echipamente adecvate, în cadrul obiectivului specific legat de controalele vamale.

Informațiile privind performanța pentru perioada 2014-2020 indică progrese satisfăcătoare, dar nu sunt complete

Indicatorii arată progrese satisfăcătoare, dar nu reflectă măsura în care au fost acoperite nevoile

3.44. Majoritatea indicatorilor FAMI și FSI-FV arată progrese satisfăcătoare în direcția atingerii valorilor-țintă urmărite. În [Raportul privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2019](#), Curtea a analizat performanța FAMI. Progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea țăintelor stabilite pentru indicatorii-cheie de performanță ai acestui fond (astfel cum sunt prezentați în fișa de performanță pentru 2022) au fost semnificative între 2019 și 2022 (a se vedea [anexa 3.4](#)), majoritatea valorilor crescând cu aproape 50 % sau mai mult. Cu toate acestea, FAMI a înregistrat rezultate sub așteptări în ceea ce privește facilitarea returnărilor migranților, iar numărul de treceri ale frontierei prin porți automate finanțate de FSI-FV a fost departe de țintă. Progresele au fost afectate în mod deosebit de restricțiile de călătorie impuse în contextul pandemiei de COVID-19.

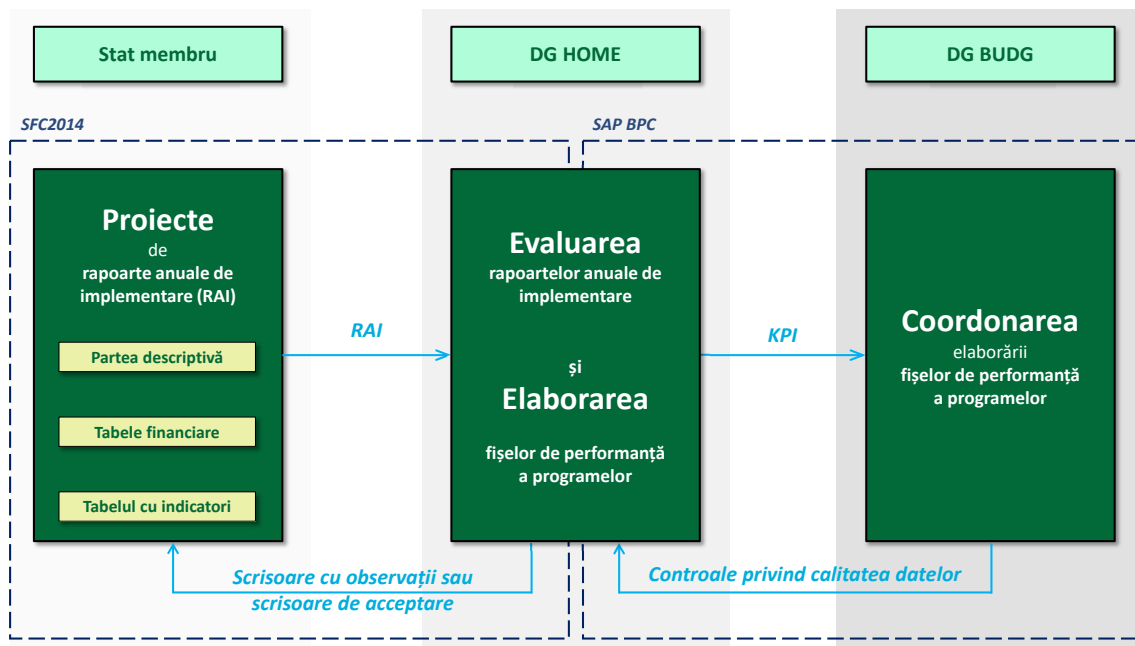
3.45. Valorile-țintă corespund cifrelor cumulate comunicate de statele membre. [Raportul Curții privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2019](#) a arătat că, în cadrul de raportare cu privire la performanță, nu au fost incluse nevoi cuantificate. Prin urmare, chiar și acolo unde indicatorii-cheie de performanță sugerează că valorile-țintă au fost atinse, este necesară o evaluare de către Comisie (a se vedea punctul [3.51](#)) pentru a se putea stabili în ce măsură acțiunile finanțate au răspuns nevoilor de la nivelul UE sau de la nivelul statelor membre.

3.46. De exemplu, ținta pentru indicatorul din perioada 2014-2020 referitor la „Numărul total de persoane cărora li s-a oferit asistență” era de 1,3 milioane de persoane până la sfârșitul anului 2022. Fișa de performanță a programului raportează că această țintă a fost atinsă în proporție de 100 %, dat fiind că s-a acordat asistență unui număr de 3,5 milioane de persoane, de aproape trei ori mai mare decât numărul fixat. 22 de state membre au realizat progrese de peste 100 % în ceea ce privește acest indicator.

3.47. Statele membre propun valori-țintă pentru indicatori (în momentul în care își elaborează programele individuale) și acestea sunt examinate de Comisie. Curtea consideră că, pentru perioada 2014-2020, Comisia nu s-a asigurat întotdeauna că valorile-țintă au fost revizuite așa cum trebuia pentru a reflecta evoluția nevoilor statelor membre și schimbările de la nivelul strategiilor acestora, ceea ce a dus la unele valori-țintă incorecte. De exemplu, pentru FAMI, în cazul indicatorului „Numărul total de persoane cărora li s-a acordat asistență” din perioada 2014-2020, valoarea-țintă pentru unul dintre statele membre mai mari a fost de 13 000 de persoane, adică 1 % din indicatorul-cheie de performanță total de la nivel de program. AMPR 2022 arăta că acest stat membru a acordat asistență unui număr de peste 150 000 de persoane, o cifră de peste 12 ori mai mare decât valoarea-țintă.

3.48. În perioada de programare 2014-2020, statele membre au utilizat sistemul comun de informații privind gestiunea partajată a fondurilor (SFC2014) pentru a transmite Comisiei rapoartele anuale de implementare (care includ informații privind indicatorii) (a se vedea [figura 3.9](#)). În cazul ambelor fonduri examinate de Curte, Comisia a recunoscut în fișele de performanță că era necesar să se amelioreze calitatea monitorizării performanței cu date mai regulate și mai fiabile pentru indicatorii de rezultat. Controalele efectuate de DG BUDG cu privire la datele referitoare la performanță din AMPR au fost descrise în [Documentul de analiză al Curții referitor la AMPR 2022](#) și constau în principal în verificarea exhaustivității, a formatului și a caracterului rezonabil.

Figura 3.9 – Fluxul de date între rapoartele anuale de implementare și fișele de performanță a programelor și controalele aferente

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.49. Curtea a testat exactitatea datelor pentru patru indicatori-cheie de performanță din perioada 2014-2022 prezentați în fișele de performanță pentru 2022 și pentru un indicator din fișele pentru 2021. Au fost acoperite 12 state membre și toți anii din perioada 2014-2022. S-a constatat că, în toate cazurile, datele erau reflectate corect în SFC2014. Curtea a observat că DG HOME formulează, de obicei, observații cu privire la datele referitoare la indicatori prezentate de statele membre în proiectele lor de rapoarte anuale de implementare. Atunci când a considerat că valorile indicatorilor raportate de statele membre erau inexacte și că dispunea de date de o calitate mai bună din alte surse (de exemplu, de la *Frontex*, Agenția UE pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă), DG HOME a utilizat datele respective. Unul dintre statele membre relativ mici incluse în eșantionul Curții, de exemplu, a raportat în mod incorect că a sprijinit 10 „*centre naționale de coordonare*”. Comisia a corectat această cifră la 1 în fișa de performanță a programului.

Nu există încă suficiente informații cu privire la rezultatele de ansamblu ale programelor

3.50. Progresele înregistrate în atingerea țintelor programelor oferă informații utile cu privire la contribuția fondului respectiv la obiectivele de politică. Cu toate acestea, după cum a observat Curtea în [Raportul privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2019](#), indicatorii sunt doar un prim pas în analiza performanței. Curtea a constatat că nu există încă suficiente informații cu privire la rezultatele de ansamblu ale programelor.

3.51. La fel ca alte programe de cheltuieli, FAMI și FSI-FV fac obiectul unor evaluări intermediare și *evaluări ex post* efectuate de Comisie în cursul perioadei de programare a CFM. Evaluările intermediare ale programelor echivalente din perioada CFM 2014-2020 au avut loc în 2018 și au recunoscut că rezultatele globale ale programelor vor fi analizate prin evaluarea *ex post*. În plus, rapoartele respective de evaluare recunoșteau problemele legate de datele privind performanța primite de la statele membre. Legislația specifică fondurilor prevedea că evaluarea *ex post* trebuie finalizată până în iunie 2024, dar aceasta a fost amânată cu un an. Motivul întâzierii a fost izbucnirea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei în februarie 2022, care a condus la un aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în statele membre. În plus, perioada de execuție a fondurilor a fost prelungită ulterior cu un an.

3.52. Potrivit [Raportului special nr. 24/2019](#) al Curții privind *azilul*, transferul și returnarea migranților, cadrul de monitorizare a performanței FAMI a fost stabilit cu întârziere și nu conținea valori-țintă. De asemenea, Curtea considera că sunt necesare mai multe date privind performanța pentru a facilita o evaluare solidă a politicii la nivelul UE.

3.53. [Raportul Curții privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2019](#) a concluzionat că FAMI a oferit un sprijin substanțial pentru a ajuta statele membre să facă față costurilor și dificultăților legate de acțiunile în materie de azil și migrație. Cu toate acestea, fiabilitatea și coerența informațiilor privind indicatorii furnizate de statele membre și aflate la baza AMPR nu au fost verificate suficient. Indicatorii definiți indică relevanța cheltuielilor și valoarea adăugată europeană a acestora, dar nu au adus dovezi cu privire la *economie* și la eficiență, dat fiind că două treimi din indicatori măsoară activitățile și realizările.

Raportarea cu privire la performanță pentru IBMF include realizări viitoare

3.54. În fișele de performanță a programelor pentru 2022, Comisia considera că, în ansamblu, fondurile și-au atins obiectivele pentru perioada 2014-2020. Ea a prezentat în aceste fișe progresele în atingerea indicatorilor-cheie de performanță pe care îi considera cei mai relevanți (opt pentru FAMI și trei pentru FSI-FV). În cazul FAMI, Comisia considera că 50 % din țintele relevante fuseseră atinse, 25 % erau pe drumul cel bun, iar 25 % înregistraseră progrese moderate. Pentru FSI-FV, Comisia a raportat o rată de realizare de 100 % în cazul celor trei indicatori selectați (mai multe detalii pot fi găsite în [anexa 3.5](#)). Ea nu a prezentat indicatori cu o rată de progres mai scăzută în graficele din fișa de performanță pentru FSI-FV, dar a făcut referire la acest aspect în text.

3.55. Curtea consideră că indicatorii-cheie de performanță selectați de Comisie pentru FAMI oferă o prezentare echilibrată a progreselor de ansamblu înregistrate în punerea în aplicare a programului. Indicatorii-cheie de performanță evidențiați pentru FSI-FV ofereau în schimb o prezentare mai puțin echilibrată. [Anexa 3.5](#) prezintă toți indicatorii-cheie de performanță pentru ambele fonduri, inclusiv țintele acestora și valorile atinse.

3.56. Curtea a constatat că fișele de performanță respectau în ansamblu instrucțiunile DG BUDG, analizau evoluția indicatorilor-cheie de performanță și propuneau explicații rezonabile în cazurile în care țintele fixate pentru perioada 2014-2020 nu fuseseră atinse pe deplin. În secțiunea „Programme in a nutshell” din fișa de performanță pentru 2022, Comisia a prezentat valori legate de realizările anterioare ale FAMI. În schimb, pentru IBMF, Comisia a prezentat o combinație de realizări anterioare (patru dintre cele opt cifre) și de realizări viitoare (restul de patru cifre) (a se vedea [caseta 3.1](#)). Instrucțiunile de a prezenta realizări concrete în această secțiune nu au fost deci urmate.

Caseta 3.1 – Cifre prezentate în secțiunea „Programme in a nutshell” cu referire la IBMF în 2022

Realizări anterioare*

161 192 de rezultate pozitive **au fost înregistrate** în Sistemul de Informații Schengen în 2022.

453 de activități de cooperare consulară **au fost desfășurate** între 2014 și 2022.

755 de posturi specializate **au fost create** în țări din afara UE între 2014 și 2022.

47 812 elemente de infrastructură și mijloace de control la frontieră (controale și supraveghere) **au fost dezvoltate sau modernizate** între 2014 și 2022.

Realizări viitoare**

+ 1 300 de echipamente pentru punctele de trecere a frontierei **vor fi achiziționate**, întreținute sau modernizate utilizând fonduri din Instrumentul pentru echipamente de control vamal între 2021 și 2023.

+ 200 de puncte de trecere a frontierei (distribuite în 24 de state membre) **vor primi** echipamente de control vamal [...].

+ 500 de echipamente pentru laboratoarele vamale **vor fi achiziționate**, întreținute sau modernizate utilizând fonduri din Instrumentul pentru echipamente de control vamal între 2021 și 2023

+ 30 de laboratoare vamale (distribuite în 18 state membre) **vor primi** echipamente de laborator vamale ca urmare a acordurilor de *grant* semnate în cadrul Instrumentului pentru echipamente de control vamal.

* Cifre referitoare la implementarea programelor predecesoare din CFM 2014-2020.

** Cifre planificate pentru Instrumentul pentru echipamente de control vamal din cadrul IBMF, care nu a avut un predecesor în CFM 2014-2020.

Sursa: AMPR-ul Comisiei Europene, publicat în iunie 2023.

Concluzii

3.57. Cadrul de raportare cu privire la performanță s-a îmbunătățit pentru actuala perioadă a CFM (punctele [3.39-3.41](#)).

3.58. Sunt disponibile puține informații referitoare la performanța FAMI și a IBMF în perioada curentă (punctele [3.42](#) și [3.43](#)), deoarece implementarea nu a început de mult.

3.59. Majoritatea indicatorilor pentru perioada 2014-2020 arată progrese satisfăcătoare în direcția atingerii țintelor celor două fonduri. Indicatorii nu indică neapărat măsura în care acțiunile finanțate au răspuns nevoilor (punctele [3.44-3.47](#)). Comisia a recunoscut că datele privind performanța prezentate de statele membre nu erau pe deplin fiabile (punctele [3.48](#) și [3.49](#)). Nu există încă suficiente informații cu privire la rezultatele de ansamblu ale programelor, de exemplu cu privire la economia și eficiența acestora (punctele [3.50-3.53](#)).

3.60. Indicatorii-cheie de performanță evidențiați de Comisie în AMPR 2022 pentru FSI-FV reflectau o situație mai puțin echilibrată decât în cazul FAMI (punctele [3.54](#) și [3.55](#)). Fișele de performanță a programelor au oferit explicații rezonabile atunci când nivelurile-țintă nu au fost atinse pe deplin. Comisia a inclus însă în secțiunea „Programme in a nutshell” și realizări viitoare preconizate (punctul [3.56](#)).

Recomandări

3.61. În capitolul 3 din [Raportul anual pe 2022](#), Curtea a concluzionat că Comisia pusese în aplicare în unele privințe o recomandare formulată în [Raportul său privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2019](#), și anume aceea de a îmbunătăți și mai mult fiabilitatea informațiilor referitoare la performanță prezentate în fișele de program și în raportul anual privind gestiunea și performanța.

3.62. Pe baza concluziilor exprimate pentru exercițiul 2023, Curtea recomandă Comisiei:

Recomandarea 3.1 – Să amelioreze calitatea informațiilor referitoare la performanță prezentate în fișele de performanță a programelor pentru rubrica 4 din CFM

- (a) Să prezinte în secțiunea „Programme in a nutshell” a fișei de performanță realizările efective, și nu realizările potențiale preconizate;
- (b) să prezinte în raportul său anual privind gestiunea și performanța ce indicatori-cheie de performanță aveau la bază alte surse decât rapoartele anuale de implementate transmise de statele membre.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: literele (a) și (b) – AMPR 2024.

Partea 3 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în Raportul Curții privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul exercițiului 2020

3.63. Această parte oferă informații cu privire la situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în raportul Curții privind performanța bugetului UE pentru exercițiul financiar 2020.

3.64. Raportul conținea patru recomandări, prima fiind împărțită în patru subrecomandări. Toate recomandările și subrecomandările au fost adresate Comisiei și acceptate de aceasta.

3.65. Curtea a efectuat o analiză pentru a evalua măsura în care deficiențele identificate au fost remediate. Pentru trei dintre cele cinci recomandări monitorizate, termenul de punere în aplicare nu expirase încă la momentul examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse, și anume începutul lunii aprilie 2024. Dintre celelalte două recomandări, Comisia pusese în aplicare una în majoritatea privințelor, iar pe cealaltă în anumite privințe.

3.66. În *anexa 3.6* este prezentată o imagine de ansamblu a stadiului punerii în aplicare a celor cinci recomandări.

Partea 4 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate de Curte în rapoartele sale speciale publicate în 2020

Introducere

3.67. În fiecare an, Curtea analizează în ce măsură entitățile auditate au dat curs recomandărilor sale în decurs de 3 ani de când au fost formulate. Acest exercițiu de urmărire a situației acțiunilor întreprinse ca răspuns la recomandările Curții constituie o etapă importantă din ciclul de audit. El oferă Curții un feedback care îi permite să constate dacă entitățile auditate au pus în aplicare acțiunile recomandate, precum și dacă problemele semnalate de aceasta au fost remediate. Urmărirea situației acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor este de asemenea importantă pentru conceperea și planificarea activității de audit viitoare a Curții și pentru monitorizarea riscurilor.

3.68. În acest an, Curtea a analizat recomandări din toate cele 26 de rapoarte speciale publicate în 2020. În total, a fost urmărită situația acțiunilor întreprinse în urma a 195 de recomandări. Dintre acestea, 185 erau adresate Comisiei Europene. 7 dintre aceste recomandări au fost adresate Platformei europene de consiliere în materie de investiții, un parteneriat între Comisie și Banca Europeană de Investiții. Restul de 10 recomandări erau adresate agențiilor descentralizate ale UE și altor organisme („agențiile UE”) și Oficiului European pentru Selecția Personalului (EPSO).

3.69. În scopul activității sale de urmărire a situației acțiunilor întreprinse, Curtea a recurs la examinări documentare și la interviuri cu reprezentanți ai entităților auditate. Pentru a asigura o analiză corectă și echilibrată, Curtea a transmis entităților auditate constatările sale și a ținut seama de răspunsurile acestora în analiza sa finală. Pentru a exclude repetarea, recomandările sunt regrupate în funcție de entitatea auditată care era principalul destinatar al recomandării. Rezultatele activității Curții reflectă situația existentă la sfârșitul lunii aprilie 2024.

Observații

Proporția recomandărilor acceptate integral sau parțial de entitățile auditate de Curte a rămas ridicată

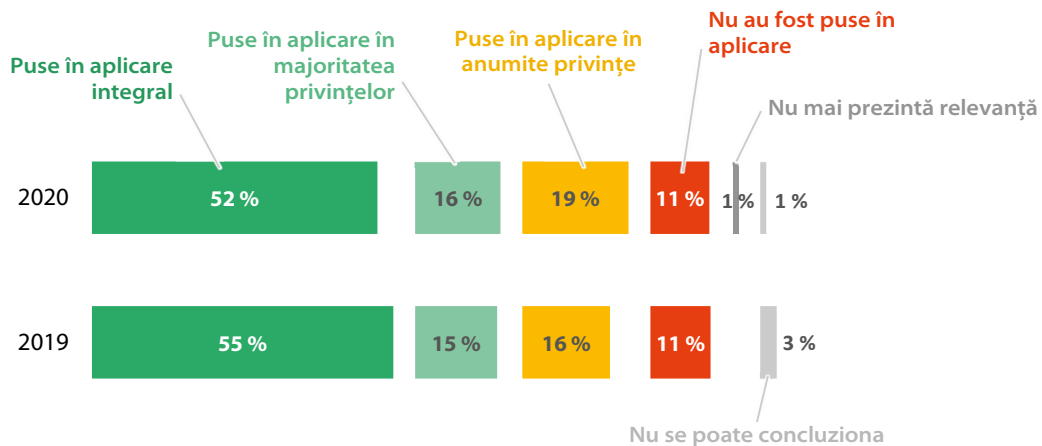
3.70. Dintre cele 195 de recomandări care au făcut obiectul urmăririi subsecvente din partea Curții, entitățile auditate acceptaseră integral 153 (80 %) și parțial 26 (13 %). 13 recomandări (7 %) nu au fost acceptate. Au fost excluse din acest calcul 3 recomandări, adresate altor entități auditate decât Comisia Europeană, deoarece nivelul de acceptare nu fusese comunicat.

Proporția recomandărilor puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor a scăzut ușor

3.71. Termenul de punere în aplicare pentru 9 dintre cele 195 de recomandări nu expirase încă la momentul examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse. Din restul de 186 de recomandări, entitățile auditate de Curte puseseră în aplicare integral 97 (52 %). Alte 29 de recomandări (16 %) au fost puse în aplicare în majoritatea privințelor (a se vedea *figura 3.10*).

3.72. În comparație cu anul precedent, proporția totală a recomandărilor puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor a scăzut ușor de la 70 % la 68 %, în timp ce proporția recomandărilor puse în aplicare doar în unele privințe a crescut de la 16 % la 19 %. Proporția recomandărilor care nu au fost puse în aplicare a rămas stabilă. În cazurile în care entitățile auditate nu au pus în aplicare recomandările Curții, acest lucru s-a întâmplat adesea pentru că nu acceptaseră de fapt recomandările respective. În *anexa 3.7* și în *anexa 3.8* este prezentat în mod mai detaliat stadiul punerii în aplicare a recomandărilor.

Figura 3.10 – Punerea în aplicare de către entitățile auditate a recomandărilor formulate de Curte în rapoartele speciale din 2020 și din 2019

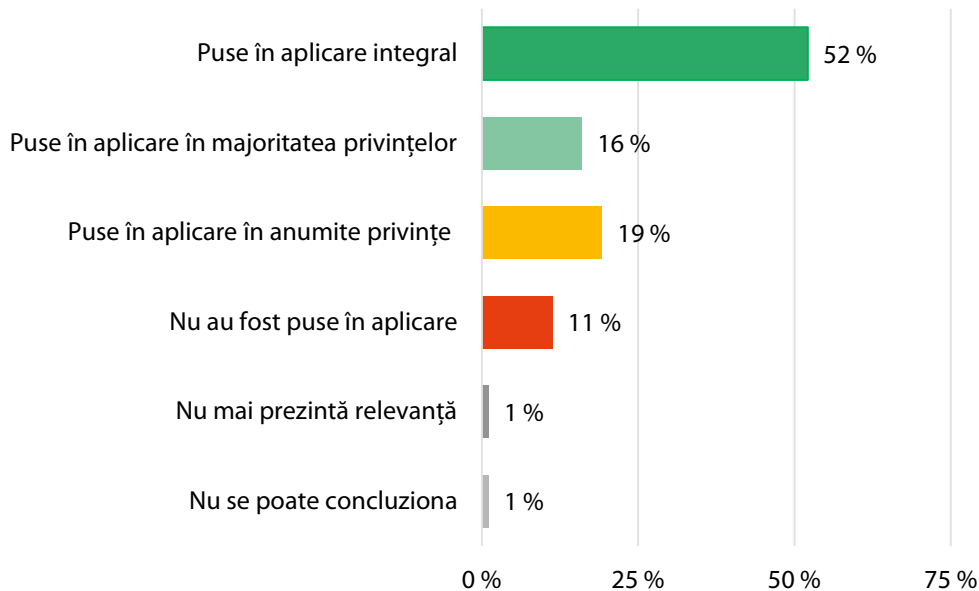

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

68 % din recomandările adresate Comisiei Europene au fost puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor

3.73. Numărul total al recomandărilor adresate Comisiei a fost de 185. Termenul de punere în aplicare pentru 8 recomandări nu expirase încă la momentul examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse. Din restul de 177 de recomandări, Comisia a pus în aplicare integral 92 (52 %). Altele 27 (16 %) fuseseră puse în aplicare în majoritatea privințelor. De asemenea, Comisia a pus în aplicare 34 de recomandări (19 %) în anumite privințe, iar 20 (11 %) nu au fost deloc puse în aplicare (a se vedea [figura 3.11](#)). În două cazuri (1 %), nu a fost necesară o evaluare a stadiului punerii în aplicare, întrucât Curtea a considerat că recomandările respective nu mai erau relevante. În alte două cazuri (1 %), Curtea nu a fost în măsură să ajungă la o concluzie deoarece era prea devreme pentru a se evalua nivelul de punere în aplicare a recomandării respective.

Figura 3.11 – Punerea în aplicare a recomandărilor adresate Comisiei în rapoartele speciale publicate de Curte în 2020

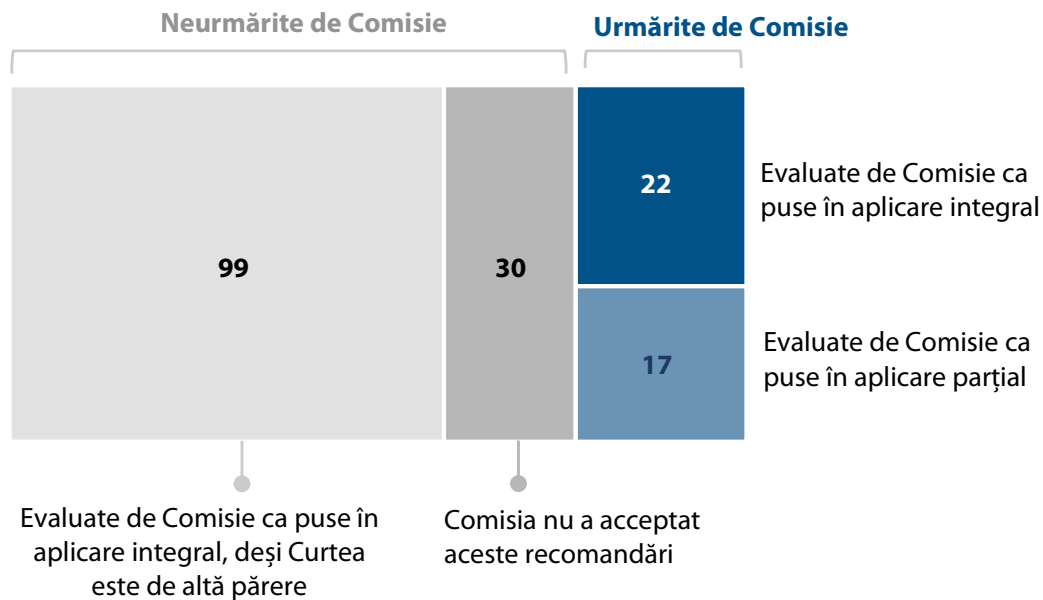
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.74. În [anexa 3.7](#) este prezentat mai în detaliu stadiul punerii în aplicare a recomandărilor. De asemenea, anexa furnizează scurte descrieri ale îmbunătățirilor, dar și ale deficiențelor rămase care afectează, de exemplu, recomandările puse în aplicare în anumite privințe.

3.75. În cadrul exercițiilor sale de urmărire subsecventă din 2021 și din 2022, Curtea a evaluat ca fiind în continuare deschise 97 de recomandări din rapoartele sale speciale publicate în 2018 și 71 de recomandări din rapoartele sale speciale din 2019⁴⁵. În acest an, 129 dintre cele 168 de recomandări au rămas nepuse în aplicare și nu mai erau urmărite de către Comisie (a se vedea [figura 3.12](#)). Comisia nu acceptase, în răspunsurile sale la rapoartele speciale respective, 30 dintre aceste 129 de recomandări. Ea considera că restul de 99 de recomandări fuseseră puse în aplicare integral până la data exercițiilor de urmărire subsecventă din cei 2 ani anteriori, dar Curtea nu era de aceeași părere.

⁴⁵ Punctele 3.13-3.15 din [Raportul Curții de Conturi Europene privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2021](#) și punctele 3.94-3.95 din [Raportul privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2022](#).

Figura 3.12 – Urmărirea situației acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din rapoartele speciale din 2018 și 2019 care nu fuseseră puse în aplicare integral de Comisie până la momentul exercițiilor de urmărire subsecventă desfășurate de Curte în cei 2 ani anteriori

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

3.76. Comisia a continuat să urmărească restul de 39 de recomandări dintre cele 168 care nu fuseseră puse în aplicare integral. Ea consideră că a finalizat între timp punerea în aplicare a 22 dintre cele 39 de recomandări. Aplicând abordarea de urmărire subsecventă a recomandărilor restante utilizată pentru exercițiile desfășurate de Curte în cei 2 ani anteriori (pentru recomandările din rapoartele speciale din 2018 și 2019), Curtea continuă să monitorizeze astfel de cazuri pe baza unei analize – nedetaliată – a datelor Comisiei.

78 % din recomandările adresate altor entități auditate au fost puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor

3.77. Rapoartele speciale nr. 22/2020 și 23/2020 conțineau în total 10 recomandări adresate altor entități auditate decât Comisia Europeană (agenții ale UE și EPSO).

3.78. Termenul de punere în aplicare pentru o recomandare nu expirase încă la momentul examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse. Din restul de nouă recomandări, aceste entități auditate au pus în aplicare integral cinci (56 %). Altele două (22 %) fuseseră puse în aplicare în majoritatea privințelor, iar două (22 %), în unele privințe.

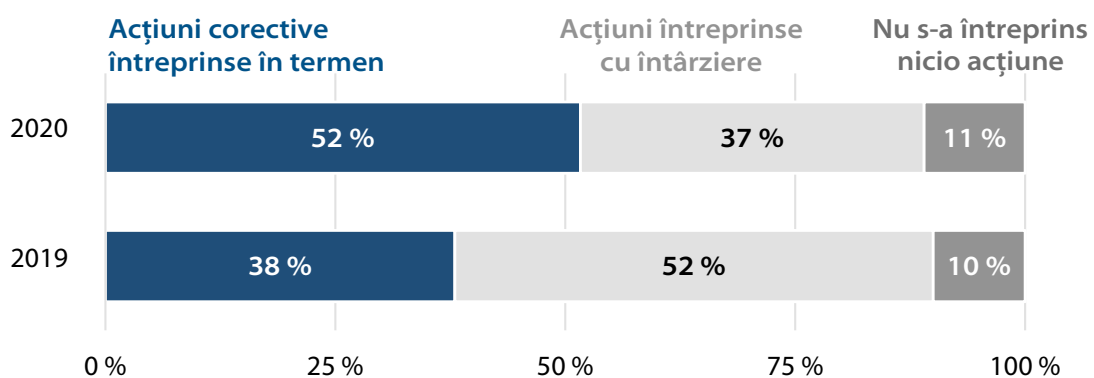
3.79. *Anexa 3.8* oferă o imagine de ansamblu detaliată a stadiului punerii în aplicare a acestor recomandări. De asemenea, anexa oferă scurte descrieri ale îmbunătățirilor realizate și ale deficiențelor rămase în ceea ce privește recomandările care au fost puse în aplicare în anumite privințe.

Proporția recomandărilor puse în aplicare la timp a crescut

3.80. Termenele pentru punerea în aplicare a recomandărilor sunt discutate și convenite cu entitatea auditată și sunt precizate în rapoartele speciale ale Curții, pentru ca ele să fie clare pentru toate părțile implicate.

3.81. În comparație cu anul precedent, proporția recomandărilor puse în aplicare în termen a crescut de la 38 % la 52 %, în timp ce proporția recomandărilor pentru care nu s-a întreprins nicio acțiune a rămas relativ stabilă (a se vedea *figura 3.13*). Deși promptitudinea cu care entitățile auditate iau măsuri pentru a da curs recomandărilor Curții s-a îmbunătățit, gradul de respectare a termenului nu a revenit încă la nivelul anterior pandemiei de COVID-19 (60 % sau mai mare).

Figura 3.13 – Promptitudinea acțiunilor întreprinse de entitățile auditate pentru a da curs recomandărilor formulate de Curte în rapoartele speciale din 2020 și 2019

Notă: sunt excluse din calcul recomandările pentru care termenul nu a expirat încă (4 cazuri în 2019 și 9 cazuri în 2020), cele pentru care Curtea nu a fost în măsură să ajungă la o concluzie (7 cazuri în 2019 și 2 cazuri în 2020) și cele care nu mai sunt relevante (2 cazuri în 2020).

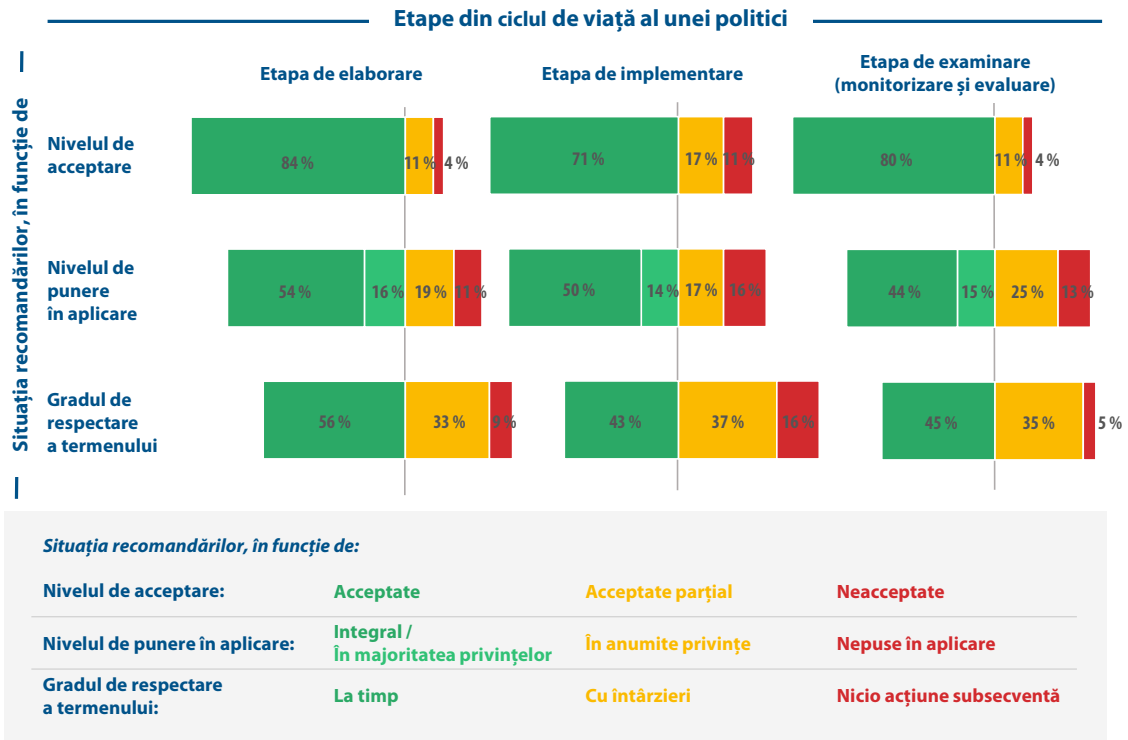
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Recomandările legate de elaborarea unor politici sau programe prezintă cel mai înalt nivel de acceptare, de punere în aplicare și de respectare a termenului

3.82. Anul acesta, pentru prima dată, Curtea și-a clasificat recomandările în funcție de etapa ciclului de viață a politicilor pe care o vizează: etapa de elaborare, etapa de implementare sau etapa de examinare (monitorizare și evaluare). Această clasificare a permis Curții să analizeze dacă există diferențe între cele trei etape în ceea ce privește nivelul de acceptare, nivelul de punere în aplicare și promptitudinea acțiunilor corective întreprinse ca răspuns la recomandările sale.

3.83. Analiza Curții arată că distribuția recomandărilor sale este relativ uniformă în toate cele trei etape: 36 % priveau etapa de elaborare a politicilor și pe cea de implementare, iar 28 % vizau etapa de examinare. Recomandările legate de etapa de elaborare și de cea de examinare au un procent mai mare de acceptare (84 % și, respectiv, 80 %) în comparație cu etapa de implementare (71 %). Procentul total de recomandări puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor este cel mai scăzut pentru etapa de examinare (59 %), urmată de etapa de implementare (64 %) și de etapa de elaborare (70 %). Promptitudinea acțiunilor întreprinse de entitățile auditate pentru a da curs recomandărilor Curții este cea mai scăzută pentru etapa de implementare și cea mai ridicată pentru etapa de elaborare. Rezultatele detaliate ale acestei analize sunt prezentate în *tabelul 3.14*.

Figura 3.14 – Nivelul de acceptare, nivelul de punere în aplicare și gradul de respectare a termenului în funcție de etapa vizată din ciclul de viață a politicilor

Notă: pentru a îmbunătăți lizibilitatea, figura 3.14 nu include trei recomandări în cazul cărora nivelul de acceptare nu a fost comunicat Curții, două cazuri în care Curtea a considerat că recomandarea nu mai era relevantă, două cazuri în care aceasta nu a fost în măsură să ajungă la o concluzie deoarece era prea devreme pentru a evalua nivelul de punere în aplicare a recomandării și nouă recomandări pentru care termenul de aplicare nu expirase încă la momentul examinării de către Curte a situației acțiunilor subsecvente.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Concluzie

3.84. Analiza Curții arată că proporția recomandărilor din rapoartele speciale din 2020 care au fost acceptate integral sau parțial de entitățile auditate de Curte a rămas, în comparație cu exercițiul precedent, ridicată (93 %). Proporția recomandărilor puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor a scăzut ușor de la 70 % anul trecut la 68 % anul acesta, dar proporția recomandărilor puse în aplicare la timp a crescut de la 38 % la 52 %. Această creștere poate fi explicată prin atenuarea treptată a efectelor pandemiei de COVID-19. Totuși, rezultatele nu au revenit încă la nivelul anterior pandemiei de COVID-19 (60 % sau mai mult). Pentru prima dată, Curtea a analizat dacă există diferențe între diferitele etape ale ciclului de viață a politicilor în ceea ce privește nivelul de acceptare și punerea în aplicare adecvată și la timp a recomandărilor sale. Această analiză a arătat că cel mai mare procent de recomandări pe deplin acceptate se refereau la etapa de elaborare a politicilor și la etapa de examinare. Recomandările care vizau etapa de implementare prezentau nivelul de punere în aplicare cel mai scăzut. Gradul de respectare a termenului era cel mai ridicat în cazul recomandărilor care vizau etapa de elaborare.

Anexe

Anexa 3.1 – Discutarea rapoartelor speciale în cadrul comisiilor Parlamentului European

Numărul raportului	Titlul raportului	Comisii	Document de lucru al CONT
RS 01/2023	Instrumente de facilitare a călătoriilor în interiorul UE în timpul pandemiei de COVID-19		
RS 02/2023	Adaptarea normelor politicii de coeziune pentru a răspunde la pandemia de COVID-19	CONT REGI	✓
RS 03/2023	Integrarea pieței interne a energiei electrice		
RS 04/2023	Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice plus		
RS 05/2023	Peisajul financiar al UE	CONT BUDG	
RS 06/2023	Conflictul de interese în cadrul cheltuielilor UE din domeniul coeziunii și al agriculturii	CONT	✓
RS 07/2023	Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR	CONT	✓
RS 08/2023	Transportul intermodal de marfă	TRAN	
RS 09/2023	Securizarea lanțurilor de aprovizionare cu produse agricole pe perioada pandemiei de COVID-19		
RS 10/2023	Acțiunea pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare	SEDE-BUDG ITRE	
RS 11/2023	Srijinul acordat de UE pentru digitalizarea școlilor	CONT CULT	✓
RS 12/2023	Supravegherea în UE a riscului de credit al băncilor		
RS 13/2023	Operatorii economici autorizați	IMCO	
RS 14/2023	Programarea Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”	AFET-DEVE	
RS 15/2023	Politica industrială a UE privind bateriile		
RS 16/2023	Administrarea datoriei NGEU la nivelul Comisiei	CONT BUDG	✓
RS 17/2023	Economia circulară	REGI	
RS 18/2023:	Obiectivele UE în materie de energie și de climă	CONT ENVI	✓

Numărul raportului	Titlul raportului	Comisii	Document de lucru al CONT
RS 19/2023	Eforturile UE pentru o gestionare durabilă a solului	AGRI ENVI	
RS 20/2023	Sprijinirea persoanelor cu dizabilități	EMPL	
RS 21/2023	Inițiativa Spotlight pentru eliminarea violenței împotriva femeilor și a fetelor	FEMM-DEVE	
RS 22/2023	Energia din surse regenerabile <i>offshore</i> în UE	PECH	
RS 23/2023	Restructurarea și plantarea podgoriilor în UE	AGRI	
RS 24/2023	Orașe inteligente		
RS 25/2023	Politica UE în domeniul acvaculturii	PECH	
RS 26/2023	Cadrul de monitorizare a performanței Mecanismului de redresare și reziliență	CONT Grupul de lucru MRR BUDG-ECON	✓
RS 27/2023	Examinarea investițiilor străine directe în UE		
RS 28/2023	Achizițiile publice în UE	CONT IMCO	✓
RS 29/2023	Sprijinul din partea UE pentru biocombustibilii durabili în transporturi	TRAN ENVI	

Anexa 3.2 – Exemple de acțiuni prompte întreprinse de Comisie în urma recomandărilor formulate în rapoartele speciale ale Curții din 2023

Răspunsul UE la redresarea post-criză

Ca răspuns la necesitatea de a adapta normele politicii de coeziune la situații de criză, Comisia a prezentat diferite propuneri legislative care, în februarie 2023, s-au concretizat prin [mai multe modificări](#) vizând capitolele privind *REPowerEU* din planurile de redresare și reziliență, iar în februarie 2024, prin crearea *platformei „Tehnologii strategice pentru Europa”*.

Cu referire la MRR, în urma unei recomandări a Curții, Comisia a elaborat în septembrie 2023 orientări privind revocarea unei măsuri legate de un jalon sau de o țintă MRR îndeplinit(ă) anterior. Acestea au fost publicate sub forma anexei II la [Raportul privind implementarea Mecanismului de redresare și reziliență: calea de urmat](#).

Creșterea competitivității economice a UE în beneficiul tuturor cetățenilor

În martie 2023, Comisia a emis două propuneri legislative în cadrul revizuirii organizării pieței energiei electrice. [Prima](#) a modificat normele privind organizarea pieței energiei electrice, iar [a doua](#) a modificat Regulamentul privind integritatea și transparența pieței angro de energie.

În aprilie 2023, Comisia [a prezentat](#) o propunere de recomandare a Consiliului privind factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale, o propunere de recomandare a Consiliului privind îmbunătățirea ofertei de competențe digitale în educație și formare, precum și un [document de lucru al serviciilor Comisiei](#) care conține constatările dialogului structurat purtat cu statele membre pe tema educației și a competențelor digitale.

În urma propunerilor Comisiei, a fost adoptat în iulie 2023 noul [Regulament privind bateriile](#), iar în decembrie 2023, Parlamentul European a votat [Actul privind materiile prime critice](#). În februarie 2024, colegiitorii au ajuns la un acord provizoriu cu privire la Regulamentul privind industria „zero net”, care abordează segmentul de producție a bateriilor din Europa.

Reziliența la amenințările la adresa securității UE și respectarea valorilor europene ale libertății, democrației și statului de drept

În iunie 2023, Comisia a publicat o [propunere](#) de recomandare a Consiliului privind aderarea la rețeaua mondială de certificare sanitară digitală instituită de Organizația Mondială a Sănătății și privind măsurile temporare de facilitare a călătoriilor internaționale.

În ianuarie 2024, a fost adoptat un [raport privind utilizarea măsurilor de criză](#) adoptate în temeiul [articolelor 219-222 din Regulamentul privind organizarea comună a piețelor \(OCP\)](#), iar măsurile de criză adoptate până la sfârșitul anului 2023 au fost enumerate în anexa I la raport.

În martie 2024, a fost adoptată [Strategia privind industria europeană de apărare](#).

Schimbările climatice, mediul și resursele naturale

În iulie 2023, Comisia a publicat două propuneri legislative: [una](#) referitoare la revizuirea Directivei-cadru privind deșeurile pentru a se concentra mai bine asupra sectorului textilelor și a sectorului alimentară, și o [a doua](#) constând într-o propunere de directivă privind monitorizarea și reziliența solului. Obiectivul acesteia din urmă este de a institui un cadru solid și coerent de monitorizare pentru toate solurile din UE și de a îmbunătăți în permanență sănătatea solului.

În octombrie 2023, în contextul adoptării [programului său de activitate pentru 2024](#), Comisia a anunțat evaluarea Directivei privind nitrații. Comisia a lansat o [consultare publică deschisă](#) în decembrie 2023.

În aprilie 2024, Comisia a publicat, în vederea obținerii unui [feedback de la public](#), un proiect de modificare a anexei III la Directiva privind nitrații, conținând dispoziții actualizate privind utilizarea anumitor materiale fertilizante provenite din gunoiul de grajd.

În septembrie 2023, Comisia a adoptat o [propunere](#) de regulament privind restricționarea microplasticilor adăugate în mod intenționat și măsuri privind eliberarea neintenționată de microplastice. În octombrie 2023, ea a adoptat [Planul european de acțiune pentru energia eoliană](#), iar [Directiva privind energia din surse regenerabile](#) a fost revizuită.

În noiembrie 2023 s-a ajuns la un acord provizoriu cu privire la [revizuirea Directivei privind emisiile industriale](#), inclusiv integrarea practicilor economiei circulare în viitoarele documente de referință privind cele mai bune tehnici disponibile. În aceeași lună, Comisia a adoptat [propunerea](#) legislativă de directivă privind combinarea modurilor de transport pentru un transport de marfă mai durabil.

Politicile fiscal-bugetare și finanțele publice

În noiembrie 2023, fost publicat pe intranetul Comisiei și partajat prin CIRCABC cu statele membre un document conținând întrebări frecvente privind conflictele de interese în cadrul cheltuielilor UE din domeniul coeziunii și al agriculturii.

Anexa 3.3 – Exemple de indicatori FAMI și clasificarea lor pentru perioadele 2014-2020 și 2021-2027

Perioada de programare	Fond	Obiectiv	Indicator	Clasificare (a Comisiei)	Clasificare (a Curții)
2014-2020	FAMI	1	1. Numărul persoanelor din grupul țintă cărora li s-a oferit asistență prin proiecte în domeniul sistemelor de primire și azil sprijinite prin fond	De rezultat*	De realizare
2014-2020	FAMI	1	3.1 Numărul de persoane formate în privința subiectelor legate de azil cu asistență din partea fondului	De rezultat*	De realizare
2014-2020	FAMI	2	1. Numărul persoanelor din grupul țintă care au participat la măsuri anterioare plecării sprijinite prin intermediul fondului	De rezultat*	De realizare
2021-2027	FAMI	1	2. Numărul de participanți care raportează, la 3 luni de la activitatea de formare, că utilizează aptitudinile și competențele dobândite în cursul formării	De rezultat	De rezultat
2021-2027	FAMI	2	1. Numărul de participanți care au urmat un curs de limbă și care, la încheierea cursului de limbă, și-au îmbunătățit competența lingvistică în limba țării-gazdă cu cel puțin un nivel, conform Cadrului european comun de referință pentru limbi sau conform sistemului național echivalent	De rezultat	De rezultat
2021-2027	FAMI	3	1. Numărul de persoane returnate în mod voluntar	De rezultat	De rezultat

* *MFF Performance results reports – Performance data table* (p. 1158, 1160 și 1163), document utilizat pentru proiectul de buget pe 2024.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa 3.4 – Evoluția principalilor indicatori FAMI din 2019 până în 2022 în conformitate cu fișele de performanță a programului

Indicatori FAMI pentru perioada 2014-2020	Progres	Ținta în 2022	Valori atinse	Evoluția față de 2019 a valorilor atinse	Evaluare
1.1 Azil – Persoane cărora li s-a acordat asistență	>100 %	1,3 milioane	3,5 milioane	+67 %	Atinsă
1.2 Infrastructuri de cazare la primire noi/îmbunătățite	>100 %	51 028	51 581	+72 %	Atinsă
1.6 Numărul de persoane relocate	85 %	108 860	92 331	+47 %	Pe drumul cel bun
2.2 Integrarea resortisanților țărilor terțe – număr de <i>beneficiari</i>	>100 %	2,6 milioane	10 milioane	+69 %	Atinsă
2.3 Integrarea resortisanților țărilor terțe – acțiuni locale, regionale și naționale	>100 %	7 443	15 709	+75 %	Atinsă
3.3.1 Returnări cofinanțate – total (număr de persoane)	70 %	612 400	425 870	+54 %	Progres moderat
3.3.2 Returnări voluntare cofinanțate (număr de persoane)	78 %	297 930	232 782	+46 %	Progres moderat
4.1 Solicitanți de azil și beneficiari de azil transferați dintr-un stat membru în altul	93 %	38 703	35 857	+12 %	Pe drumul cel bun

Sursa: *Asylum, Migration and Integration Fund – Programme Performance Statement.*

Anexa 3.5 – Indicatorii FAMI și FSI-FV și valorile atinse până la sfârșitul anului 2022

FAMI

Obiectiv	Indicator	Prezentat în fișa de performanță?	Valoare-țintă	Valoarea atinsă	Progres
1. Consolidarea și dezvoltarea tuturor aspectelor sistemului european comun de azil, inclusiv a dimensiunii sale externe	1.1 Numărul persoanelor din grupul țintă cărora li s-a oferit asistență [...]	✓	1 263 700	3 502 656	>100 %
	1.2 Capacitatea (respectiv numărul de locuri) noilor infrastructuri de cazare la primire [...] și a infrastructurii de primire existente îmbunătățite [...]	✓	51 028	51 581	>100 %
	1.3 Numărul persoanelor formate în subiecte legate de azil [...]		25 205	89 969	>100 %
	1.4 Numărul produselor informative și al misiunilor de stabilire a faptelor realizate în țara de origine cu asistența fondului		117 721*	72 246*	>100 %
	1.5 Numărul de proiecte sprijinite prin intermediul fondului pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de azil în statele membre		113*	132*	86 %
	1.6 Numărul de persoane relocate cu sprijinul fondului	✓	108 860	92 331	85 %
2. Sprijinirea migrației legale către statele membre, în conformitate cu necesitățile economice și sociale ale acestora	2.1 Numărul persoanelor din grupul țintă care au participat la măsuri anterioare plecării sprijinite prin intermediul fondului		240 920	176 998	73 %
	2.2 Numărul persoanelor din grupul țintă asistate prin intermediul fondului prin măsuri de integrare în cadrul strategiilor naționale, locale și regionale	✓	2 618 062	9 993 193	>100 %

Obiectiv	Indicator	Prezentat în fișa de performanță?	Valoare-țintă	Valoarea atinsă	Progres
	2.3 Numărul cadrelor/măsurilor/instrumentelor de politică locală, regională și națională aplicate pentru integrarea resortisanților țărilor terțe și care implică societatea civilă și comunitățile de migranți, precum și toate celelalte părți interesate relevante, ca rezultat al măsurilor sprijinite prin intermediul fondului	✓	7 443	15 709	>100 %
	2.4 Numărul proiectelor de cooperare cu alte state membre privind integrarea resortisanților din țări terțe sprijinite prin intermediul fondului		62*	52*	84 %
	2.5 Numărul de proiecte sprijinite prin intermediul fondului pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de integrare în statele membre		134*	325*	>100 %
3. Consolidarea unor strategii de returnare echitabile și eficiente în statele membre, sprijinind combaterea migrației ilegale	3.1 Numărul de persoane formate în privința subiectelor legate de returnare cu asistență din partea fondului		28 040	37 322	>100 %
	3.2 Numărul de persoane returnate care au primit asistență de reintegrare pre- sau post-returnare cofinanțată de fond		200 020	154 869	77 %
	3.3.1 Numărul total de persoane returnate a căror returnare a fost finanțată prin fond	✓	612 400	425 870	70 %
	3.3.2 Returnări voluntare	✓	297 930	232 782	78 %
	3.4 Numărul de operațiuni de expulzare monitorizate cofinanțate de fond		6 856	40 454	>100 %
	3.5 Numărul de proiecte sprijinite prin intermediul fondului pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de returnare în statele membre		44*	62*	>100 %

Obiectiv	Indicator	Prezentat în fișa de performanță?	Valoare-țintă	Valoarea atinsă	Progres
4. Sporirea solidarității și a repartizării responsabilității între statele membre	4.1 Numărul de solicitanți și beneficiari de protecție internațională transferați de la un stat membru la altul	✓	38 703	35 857	93 %
	4.2 Numărul de proiecte de cooperare cu alte state membre în privința consolidării solidarității și partajării responsabilității între statele membre		6*	6*	100 %

* Valorile pentru acești indicatori au fost colectate din baza de date Excel furnizată de Comisie (pe baza rapoartelor anuale de implementare încărcate în SFC2014).

Sursa: documentul Comisiei intitulat *MFF Performance results reports – Performance data table*, pregătit pentru proiectul de buget pe 2024.

FSI-FV

Obiectiv	Indicator	Prezentat în fișa de performanță?	Valoare-țintă	Valoarea atinsă	Progres
1. Sprijinirea politicii comune în materie de vize în vederea facilitării călătoriilor legitime, asigurarea unei înalte calități a serviciilor oferite solicitanților de viză, asigurarea egalității de tratament a resortisanților din țările terțe și combaterea imigrației ilegale	1.1 Numărul activităților de cooperare consulară realizate cu ajutorul instrumentului		146	453	>100 %
	1.2 Numărul membrilor personalului care au participat la cursuri de formare și numărul cursurilor de formare privind aspecte legate de politica comună în materie de vize organizate cu ajutorul instrumentului		11 365	7 051	62 %
	1.3 Numărul de posturi specializate în țări terțe finanțate prin intermediul instrumentului		395	755	>100 %
	1.4 Procentajul și numărul de consulate care au fost dezvoltate sau modernizate cu ajutorul instrumentului raportat la numărul total de consulate	✓	923	3 279	>100 %
2. Susținerea gestionării frontierelor, inclusiv prin împărtășirea informațiilor între statele membre și între statele membre și Agenția Frontex, pentru a se asigura, pe de o parte, un nivel ridicat de protecție a <i>frontierelor externe</i> , inclusiv prin combaterea imigrației ilegale, și, pe de altă parte, trecerea fără incidente a frontierelor	2.1 Numărul membrilor personalului care au participat la cursuri de formare și numărul cursurilor de formare cu privire la aspecte legate de gestionarea frontierelor, organizate cu ajutorul instrumentului		34 603	41 355	>100 %
	2.2 Numărul infrastructurilor de control la frontieră (controale și supraveghere) și al mijloacelor dezvoltate sau modernizate cu ajutorul instrumentului	✓	19 902	47 812	>100 %
	2.3 Numărul de traversări ale frontierelor externe realizate prin intermediul porților pentru controlul automat la frontieră, susținute de instrument, raportat la numărul total de traversări ale frontierelor		357 233 078	137 493 358	38 %
	2.4 Numărul de infrastructuri naționale de supraveghere a frontierelor instituite/dezvoltate în continuare în cadrul EUROSUR	✓	30	30	100 %

Obiectiv	Indicator	Prezentat în fișa de performanță?	Valoare-țintă	Valoarea atinsă	Progres
externe, în conformitate cu <i>acquis</i> -ul Schengen	2.5 Numărul de incidente raportate de statele membre pentru menținerea tabloului situațional european		157 593	194 009	>100 %

Sursa: documentul Comisiei intitulat *MFF Performance results reports – Performance data table*, pregătit pentru proiectul de buget pe 2024.

Anexa 3.6 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate în „Raportul Curții de Conturi Europene privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul anului 2020”

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată.

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Gradul de respectare a termenului: punere în aplicare la timp; punere în aplicare cu întârzieri; termenul-limită încă nu a expirat; nu s-au întreprins acțiuni corective; nu a fost evaluată respectarea termenului pentru punerea în aplicare.

Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
		Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
<p>Recomandarea 1.1 litera (a):</p> <p>În contextul pregătirii următorului CFM, Comisia ar trebui să se asigure că <i>evaluările impactului</i> examinează aspecte-cheie de fond (adică nu doar procedurale) ale actelor legislative care acoperă mai multe programe, cum ar fi <i>Regulamentul privind dispozițiile comune</i>;</p>			Termenul de punere în aplicare nu a trecut încă (31 decembrie 2026).	

Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
		Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
<p>Recomandarea 1.1 litera (b):</p> <p>În contextul pregătirii următorului CFM, Comisia ar trebui:</p> <p>să își planifice evaluările posterioare pentru toate programele de cheltuieli, inclusiv evaluările care acoperă aspecte tematice specifice ale unor astfel de programe, astfel încât rezultatele acestora să fie disponibile pentru a fi utilizate în evaluările de impact relevante.</p>			Termenul de punere în aplicare nu a trecut încă (31 decembrie 2026).	
<p>Recomandarea 1.2:</p> <p>Comisia ar trebui să continue și să pună în aplicare planurile sale de stabilire a unui punct de acces ușor de utilizat pentru toate evaluările impactului, evaluările posterioare și studiile de la baza acestora. Acest obiectiv ar putea fi atins prin stabilirea de conexiuni între diferitele registre și portaluri relevante și prin contactarea altor instituții în vederea creării unui „registru comun al dovezilor”, sub forma unui „portal legislativ comun”.</p>			Portalul legislativ comun este în curs de dezvoltare, dar nu este destinat în mod specific să fie utilizat ca punct de acces pentru evaluări ale impactului, evaluări posterioare și studii subiacente.	
<p>Recomandarea 1.3:</p> <p>Comisia ar trebui să identifice în mod clar măsurile subsecvente relevante concepute în urma evaluărilor posterioare, prezentându-le în planurile sale anuale de gestiune sau în alte documente publice cu un statut echivalent.</p>			Măsurile subsecvente evaluărilor posterioare erau menționate în planurile de gestiune, în <i>rapoartele anuale de activitate</i> și în anexele la acestea, dar acțiunile subsecvente exacte care trebuiau întreprinse nu erau întotdeauna identificate în mod clar.	

Recomandarea Curții	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
		Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
<p>Recomandarea 1.4:</p> <p>Atunci când prezintă opțiuni în evaluările impactului, Comisia ar trebui să includă mai multe informații cantitative, în special analize cost-beneficiu și analize cost-eficacitate.</p>	✔	✘	Termenul de punere în aplicare nu a trecut încă (31 decembrie 2026).	🕒

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa 3.7 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din rapoartele speciale din 2020 – Comisia Europeană

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată.

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare; nu mai prezintă relevanță sau nu se poate concluziona.

Gradul de respectare a termenului: punere în aplicare la timp; punere în aplicare cu întârzieri; termenul-limită încă nu a expirat; nu s-au întreprins acțiuni corective; nu a fost evaluată respectarea termenului pentru punerea în aplicare.

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco-mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
RS 01/2020: „Acțiunile UE în domeniul proiectării ecologice și al etichetării energetice: o contribuție importantă la o eficiență energetică mai mare, în pofida unor întârzieri semnificative și a nerespectării reglementărilor”	1 litera (a)	77				
	1 litera (b)	77				
	1 litera (c)	77			Comisia și-a menținut decizia de a respinge recomandarea. Ea nu se opune adoptării de măsuri de îndată ce acestea sunt gata, astfel cum se menționează în Planul de lucru privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică pentru perioada 2022-2024, dar susține că nu se poate angaja să facă acest lucru în mod sistematic. De la raportul de audit încoace, Comisia a adoptat cinci regulamente și intenționează să adopte măsuri de punere în aplicare de îndată ce acestea vor fi gata.	
	1 litera (d)	77				
	2 litera (a)	78			Comisia a încercat să își îmbunătățească estimarea de 10 % în ceea ce privește economiile de energie care nu se obțin din cauza neconformității produselor electrice cu reglementările în materie de proiectare ecologică și etichetare energetică. Cu toate acestea, din cauza dificultăților întâmpinate în obținerea datelor necesare, Comisia	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
					a decis să utilizeze în continuare această estimare de 10 %. În urma unui raport tehnic al JRC din aprilie 2023, ea intenționează să lanseze un proiect-pilot în 2024 pentru a îmbunătăți contabilizarea impactului. Comisia a adăugat deja o nouă secțiune privind neconformitatea în rapoartele anuale de contabilizare a impactului proiectării ecologice, care prezintă date mai relevante. În pofida acestor eforturi, contabilizarea impactului nu s-a îmbunătățit încă. Comisia trebuie să colecteze date privind utilizarea în condiții reale înainte de a confirma diferențele în ceea ce privește performanța produsului în condiții reale și în condiții de testare.	
	2 litera (b)	78				
	2 litera (c)	78				
	3 litera (a)	80				
	3 litera (b)	80				
	3 litera (c)	80				
RS 02/2020: „Instrumentul pentru IMM-uri în acțiune: un program eficace și inovator, dar care se confruntă cu unele provocări”	1 litera (a)	132				
	1 litera (b)	132				
	2 litera (a)	135				
	2 litera (b)	135				
	2 litera (c)	135				

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	2 litera (d)	135				
	2 litera (e)	135			Comisia a decis să nu publice rata de succes per propunere de proiect, deoarece consideră că aceasta ar putea induce în eroare având în vedere modificările considerabile ale normelor în materie de redpunere prevăzute pentru programul de activitate pentru 2024.	
	3 litera (a)	137			Recomandarea 3 litera (a) nu mai este relevantă, deoarece faza 1 a Instrumentului pentru IMM-uri a fost înlocuită de noua schemă <i>Plug In</i> a Consiliului European pentru Inovare (CEI), care a fost lansată în urma discuțiilor dintre Comisie și statele membre în contextul Comitetului pentru programul CEI.	
	3 litera (b)	137			Recomandarea 3 litera (b) nu mai este relevantă, deoarece faza 1 a Instrumentului pentru IMM-uri a fost înlocuită de noua schemă <i>Plug In</i> a CEI și, prin urmare, nu există scheme naționale similare fazei 1 a Instrumentului pentru IMM-uri gestionat în prezent la nivelul UE. Beneficiarii schemei <i>Plug In</i> au acces la serviciile CEI de îndrumare și de accelerare a dezvoltării întreprinderii.	
	3 litera (c)	137				
	4 litera (a)	138				
	4 litera (b)	138				
	4 litera (c)	138				
	5 litera (a)	139				
	5 litera (b)	139				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	5 litera (c)	139				
	5 litera (d)	139				
RS 03/2020: „Comisia contribuie la securitatea nucleară în UE, dar sunt necesare actualizări”	1	76			Din 2020 nu a mai fost planificată sau adoptată nicio directivă nouă sau revizuită în domeniul securității nucleare, al radioprotecției sau al gestionării deșeurilor radioactive (situația din decembrie 2023). Comisia intenționează să pună în aplicare această recomandare, după caz, cu un an înainte de termenul de transpunere a oricăror eventuale directive Euratom viitoare.	
	2	79			Comisia nu și-a finalizat încă evaluarea internă a cadrului legislativ actual. Ea consideră că va finaliza această evaluare numai după ce va fi lansată o nouă procedură legislativă pentru un cadru actualizat care să acopere proiectele de investiții în domeniul nuclear.	
	3	80				
RS 04/2020: „Utilizarea noilor tehnologii de imagistică pentru monitorizarea politicii agricole comune: progresele sunt constante per ansamblu, dar mai lente în cazul monitorizării climei și a mediului”	1 punctul (1)	82				
	1 punctul (2)	82				
	1 punctul (3)	82				
	2 punctul (1)	84				
	2 punctul (2)	84				
RS 05/2020: „Utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor: progrese limitate	1 litera (a)	67				
	1 litera (b)	67				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
„În măsurarea și în reducerea riscurilor”	2 litera (a)	71				
	2 litera (b)	71				
	3	74			În 2024, Comisia și-a retras propunerea de regulament privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor , care fusese publicată în 2020.	
RS 06/2020: „Mobilitatea urbană durabilă în UE: nu sunt posibile îmbunătățiri substanțiale fără un angajament din partea statelor membre”	1 litera (a)	75				
	1 litera (b)	75			Regulamentul TEN-T revizuit, care impune statelor membre să furnizeze date, nu a fost încă aprobat. Comisia nu are deci deocamdată informații pe baza cărora să raporteze cu privire la progresele înregistrate de statele membre și de nodurile urbane în eforturile acestora de a spori durabilitatea mobilității urbane.	
	2 litera (a)	75			În cursul negocierilor legislative pentru <i>Fondul european de dezvoltare regională</i> (FEDR) și Fondul de coeziune, Comisia nu a reușit să includă în cadrul juridic dispoziții specifice în temeiul cărora programele să condiționeze accesul la fonduri pentru mobilitatea urbană de existența unui plan de mobilitate urbană durabilă (sau de angajamentul de a adopta un astfel de plan într-un termen rezonabil).	
	2 litera (b)	75				
	2 litera (c)	75				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
RS 07/2020: „Punerea în aplicare a politicii de coeziune: costuri relativ scăzute, dar informații insuficiente pentru evaluarea economiilor aduse de simplificare”	1 litera (a)	68				
	1 litera (b)	68			Comisia a anunțat statele membre cu privire la realizarea unui studiu privind costurile administrative și a transmis informații cu privire la sfera anchetelor și la calendarul orientativ. Ea intenționează să ofere mai multe detalii cu privire la ce așteaptă de la statele membre, inclusiv ce conținut și date sunt necesare și până când.	
	1 litera (c)	68			Comisia s-a limitat la a transmite statelor membre anunțul cu privire la studiu. Până în prezent nu a fost acordat sau nu a fost nevoie de vreun sprijin.	
	1 litera (d)	68			Întrucât ancheta pentru studiu nu a fost încă lansată, Comisia nu poate dovedi că datele care urmează să fie colectate vor fi verificate pentru a se asigura că acestea sunt de o calitate suficientă.	
	2	70			În septembrie 2023, Comisia a contractat un studiu pentru a examina un eșantion de <i>programe operaționale</i> din perioada 2014-2020 cu scopul de a măsura efectele și a analiza impactul măsurilor de simplificare. Studiul nu a fost încă finalizat.	
	3	74				
RS 08/2020: „Investițiile UE în siturile culturale: un domeniu care merită o mai bună orientare și coordonare”	1 litera (a)	99			Comisia a pregătit terenul și a discutat cu Consiliul un posibil nou cadru strategic al UE, care ar putea include obiective strategice și operaționale, dar fără succes. Comisia nu a continuat să lucreze la obiective strategice și operaționale specifice sau la mecanisme de monitorizare, deoarece nu exista un consens între statele membre.	
	1 litera (b)	99			Responsabilitățile pentru punerea în aplicare a obiectivelor strategice și operaționale nu au fost definite și alocate.	
	1 litera (c)	99				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	2 litera (a)	99				
	2 litera (b)	99				
	2 litera (c)	99			Comisia a analizat posibilitatea de a dezvolta un sistem care să se bazeze pe surse private de finanțare pentru siturile de patrimoniu, dar acest proiect nu a avansat. Prin urmare, Comisia nu a coordonat inițiative bazate pe surse private de finanțare pentru siturile de patrimoniu cu alte inițiative culturale ale UE (cum ar fi Marca patrimoniului european sau capitalele europene ale culturii).	
	3	105			Comisia a examinat și a propus forme simplificate de sprijin pentru investițiile din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) în situri culturale. Finanțarea din FEDR nu favorizează, prin intermediul unor acte normative, proiecte care conțin planuri de îmbunătățire a autosustenabilității financiare a siturilor culturale.	
	4	105				
RS 09/2020: „Rețeaua rutieră centrală a UE: timpii de călătorie sunt mai scurți, dar rețeaua nu este încă pe deplin funcțională”	1 litera (a)	71				
	1 litera (b)	71			Nu a fost stabilită o ordine de prioritate a investițiilor în drumuri care fac parte din <i>rețeaua transeuropeană centrală de transport</i> (TEN-T). Există încă probleme care trebuie remediate, cum ar fi calitatea insuficientă (în special în ceea ce privește siguranța rutieră sau disponibilitatea unor spații de parcare și de odihnă sigure și securizate suficiente).	
	2 litera (a)	72			Comisia monitorizează mai bine dezvoltarea rețelei centrale TEN-T. Cu toate acestea, propunerea de revizuire a Regulamentului TEN-T prevede obiective intermediare numai pentru barierele dintre modulele de transport și din interiorul acestora și pentru consolidarea	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
					transportului multimodal, dar nu și pentru a evalua progresele înregistrate de statele membre.	
	2 litera (b)	72			Propunerea de revizuire a Regulamentului TEN-T prevede o monitorizare îmbunătățită. Comisia dezvoltă în prezent un sistem informatic TENtec actualizat, care va permite schimbul automatizat de date cu statele membre și cu organismele relevante ale UE. Un sistem de monitorizare actualizat este în curs de dezvoltare, dar descrierea sa nu se referă în mod specific la monitorizarea rezultatelor (cum ar fi economiile de timp, viteza medie și capacitatea), pentru a contribui la evaluarea impactului rețelei centrale a UE.	
	3	73				
RS 10/2020: „Infrastructurile de transport din UE: pentru ca efectele de rețea să se materializeze la timp, este necesar ca implementarea megaproiectelor să prindă viteză”	1 litera (a)	80				
	1 litera (b)	80				
	1 litera (c)	80				
	1 litera (d)	80				
	2 litera (a)	83			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	2 litera (b)	83			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	3 litera (a)	86			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	3 litera (b)	86			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	3 litera (c)	86			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	4 litera (a)	89			Actele de punere în aplicare pentru coridoarele europene de transport, cele două priorități orizontale și tronsoanele transfrontaliere complexe sunt planificate în conformitate cu articolul 54 din propunerea Comisiei [COM (2021) 812 final] și vor depinde de analiza primului plan de lucru al coordonatorilor europeni.	
	4 litera (b)	89			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	4 litera (c)	89			Comisia a propus consolidarea rolului coordonatorilor europeni. Actele de punere în aplicare pentru coridoarele europene de transport, cele două priorități orizontale și tronsoanele transfrontaliere complexe nu au fost încă adoptate.	
RS 11/2020: „Eficiența energetică a clădirilor: este în continuare necesar să se pună un accent mai mare pe raportul cost-eficacitate”	1 litera (a)	91				
	1 litera (b)	91				
	1 litera (c)	91				
	2	92			Comisia a acceptat doar parțial această recomandare. Deși recunoaște că trebuie respectate principiile bunei gestiuni financiare, ea a indicat că, în cadrul gestiunii partajate, selecția proiectelor ține de mandatul și de responsabilitățile <i>autorităților de management</i> ale statelor membre. Comisia și-a subliniat angajamentul de a încuraja autoritățile de management să utilizeze criteriile și procedurile de selecție pentru investițiile în eficiența energetică a clădirilor. Printre acestea se numără câțiva parametri-cheie al căror scop este să coreleze investițiile în eficiența energetică a clădirilor cu economiile de energie vizate sau realizate. Comisia nu a furnizat însă nicio dovadă că își utilizează capacitatea consultativă în cadrul comitetelor de monitorizare pentru a influența procedurile de selecție a proiectelor și pentru a se asigura că acestea respectă principiile bunei gestiuni financiare.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	3 litera (a)	93				
	3 litera (b)	93				
	3 litera (c)	93			Comisia nu a acceptat recomandarea de a utiliza indicatori pentru monitorizarea raportului cost-eficacitate al investițiilor atunci când ia decizii privind alocarea resurselor în cadrul evaluării intermediare pentru perioada 2021-2027. Ea a răspuns că orice realocare a resurselor se va face la inițiativa statului membru, pe baza unor criterii care ar putea să nu ia în considerare neapărat raportul cost-eficacitate.	
RS 12/2020: „Platforma europeană de consiliere în materie de investiții – Lansată cu scopul de a stimula investițiile în UE, impactul platformei rămâne limitat”	1	61				
	2 punctul (i)	62				
	2 punctul (ii)	62				
	2 punctul (iii)	62				
	3 punctul (i)	63				
	3 punctul (ii)	63				
	3 punctul (iii)	63				
	4 punctul (i)	64			Anexa 1 la Acordul de consiliere <i>InvestEU</i> semnat între Comisie și Banca Europeană de Investiții (BEI) se referă la diseminarea și colectarea activă de cunoștințe și date concrete, bune practici și alte informații privind piața (inclusiv identificarea lacunelor și a nevoilor specifice ale pieței). Acest acord oferă un cadru general pentru punerea în aplicare	

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
					și gestionarea ulterioară a acțiunii, precum și pentru acordurile care urmează să fie semnate cu <i>băncile sau instituțiile naționale de promovare</i> . În urma auditului Curții, nu a fost efectuată o evaluare, pe baza experienței dobândite în perioada 2015-2020, pentru a analiza nevoile în materie de consiliere și cererea probabilă de inițiative de consiliere specifice. Ultima analiză a deficitului de pe piață a fost efectuată în 2016 (înainte de recomandarea Curții).	
	4 litera (ii)	64			Nu a fost efectuată o evaluare, pe baza experienței dobândite în perioada 2015-2020, pentru a analiza nevoile în materie de consiliere și cererea probabilă de inițiative de consiliere specifice [a se vedea recomandarea 4 litera (i)]. Această evaluare este necesară pentru a permite ca asistența de consiliere să vizeze nevoile de pe piață care nu sunt satisfăcute. În plus, Curtea nu a primit dovezi că se acordă prioritate proiectelor care ar putea fi sprijinite în cadrul garanției InvestEU.	
	4 punctul (iii)	64			Din elementele de probă primite reiese că, în perioada de după 2020, au fost semnate trei acorduri cu bănci și instituții naționale de promovare (două cu organisme din Franța și unul cu un organism italian). Niciunul dintre cele opt state membre care nu încheiaseră acorduri de cooperare până la 31 decembrie 2018 [Danemarca, Estonia, Grecia, Cipru, Luxemburg, Malta, România și Regatul Unit (care a părăsit Uniunea Europeană la 31 ianuarie 2020)] nu este acoperit de vreun acord nou de îmbunătățire a acoperirii geografice a serviciilor de consiliere în Uniunea Europeană.	
	4 punctul (iv)	64			După 2020, au fost semnate trei acorduri cu bănci și instituții naționale de promovare. Acest număr limitat nu demonstrează că se aplică o abordare mai proactivă, prin intermediul prezenței la nivel local, în vederea generării de cereri pentru servicii de consiliere.	
	4 punctul (v)	64				

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	4 punctul (vi)	64			Recomandarea a fost parțial abordată, prin solicitarea de informații menționată în cerințele de raportare din anexa 4 la acordul semnat între Comisie și BEI. Curtea nu a primit dovezi care să arate că, grație cadrului recomandat de monitorizare a performanței, rapoartele acoperă acum costurile și beneficiile furnizării de servicii de consiliere.	
RS 13/2020: „Biodiversitatea pe terenurile agricole: contribuția PAC nu a stopat declinul”	1 litera (a)	76				
	1 litera (b)	76				
	1 litera (c)	76				
	2	78			Noul Regulament privind planurile strategice PAC le cere statelor membre să dea dovadă de un nivel mai ridicat de ambițiile în ceea ce privește obiectivele în materie de mediu și climă. Există doar puține dovezi că <i>plățile directe</i> au adus o contribuție sporită la biodiversitatea terenurilor agricole. Concluzia auditului în curs al Curții ar trebui să aducă mai multe informații în acest sens.	
	3 litera (a)	80				
	3 litera (b)	80			Atunci când a aprobat <i>planurile strategice PAC</i> ale statelor membre, Comisia le-a evaluat și a trimis recomandări pentru secțiunea specifică privind biodiversitatea, dacă era necesar. Nu există încă dovezi concludente cu privire la nivelul de ambiție și la atractivitatea noilor scheme de ajutoare ale statelor membre pentru fermele axate pe culturi arabile și pentru cele cu pajiști, în comparație cu ce exista înainte de noua PAC. Auditul în curs al Curții ar trebui să aducă mai multe informații în acest sens.	
	4	82				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
RS 14/2020: „Ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE Kenyei”	1 litera (a)	83				
	1 litera (b)	83			Formula cantitativă aplicată în perioada de programare 2021-2027 urmărește ca țările cu cele mai mari nevoi să primească mai multe resurse. La fel ca în perioada de programare anterioară, angajamentele și performanțele din trecut ale țărilor în ceea ce privește statul de drept și corupția sunt încă măsurate în principal prin intermediul indicatorilor de guvernare la nivel mondial (WGI). Evaluarea intermediară va viza angajamentul față de statul de drept doar în cazul țărilor vizate de politica europeană de vecinătate. Nu reiese clar din instrucțiuni ce efect vor avea rezultatele evaluării asupra alocărilor pentru diferitele țări.	
	2	84			Cele două inițiative „Echipa Europa” din Kenya reunesc diverse acțiuni existente și viitoare, care sunt coordonate împreună cu alți donatori europeni și vor avea probabil un impact mult mai mare în Kenya decât dacă UE ar acționa singură. Domeniile prioritare sunt foarte largi, iar selecția făcută cu privire la sectoarele și cuantumul de cofinanțare de la partenerii UE pentru inițiativele „Echipa Europa” este orientativă. Acest lucru oferă flexibilitate, dar poate limita concentrarea sprijinului și impactul potențial al finanțării din partea UE. Comisia nu a furnizat auditorilor o listă a alocărilor financiare pentru fiecare sector în programul indicativ multianual. Nu se poate deci evalua dacă și în ce mod sumele alocate către fiecare sector vor atinge o masă critică suficientă pentru a se obține rezultate semnificative. Nu există nicio analiză a impactului din perioada de programare anterioară, iar actualul cadru de intervenție este incomplet, deoarece mulți indicatori nu au obiective cantificate.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	3	89			Programul indicativ multianual al Kenyei pentru perioada 2021-2027 include sectoare orientative care au potențialul de a promova o dezvoltare economică durabilă, de a crea locuri de muncă și de a crește exporturile, precum și de a sprijini statul de drept și lupta împotriva corupției. Volumul fondurilor alocate pentru acțiunile de promovare a dezvoltării economice și pentru statul de drept în perioada 2021-2024 nu este indicat în program, deoarece alocările financiare sunt prezentate în document pe domenii prioritare (care sunt foarte largi) și nu pe sectoare. Comisia nu a furnizat auditorilor o listă a alocărilor financiare pentru fiecare sector. Prin urmare, este foarte dificil să se evalueze cum s-a stabilit ordinea de prioritară a sectoarelor. Cadrul de intervenție prezentat în program este incomplet, deoarece nu există ținte definite pentru indicatorii de rezultat sau pentru indicatorii de impact. Programele anuale nu includ nici ele ținte pentru mulți indicatori. Prin urmare, nu se poate estima impactul preconizat al măsurilor.	
RS 15/2020: „Protejarea polenizatorilor sălbatici în UE – inițiativele Comisiei nu au dat roade”	1 litera (a)	66				
	1 litera (b)	66			În iunie 2022, Comisia a înființat un grup de lucru care să o ajute să elaboreze o politică privind polenizatorii și să monitorizeze punerea în aplicare a acesteia. Comisia nu a furnizat suficiente dovezi cu privire la structura de guvernare sau cu privire la faptul că a atribuit responsabilități clare diferitelor direcții generale ale Comisiei implicate în Inițiativa privind polenizatorii. Inițiativa revizuită a UE privind polenizatorii nu definește obiective sau criteriile de evaluare a progreselor înregistrate de acțiunile propuse.	
	2 litera (a)	68			Comisia a evaluat informațiile disponibile privind polenizatorii sălbatici și a publicat o evaluare globală a cadrelor de acțiuni prioritare ale statelor membre în aprilie 2023. Evaluarea sa cu privire la măsurile și/sau la beneficiile pentru polenizatorii sălbatici nu a acoperit toate statele membre/regiunile deoarece privea doar cadrele de acțiuni prioritare actualizate sau prezentate după mai 2020 (42 de cadre din	

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
					18 state membre). Prin urmare, Comisia nu a putut furniza o evaluare globală a măsurilor luate de statele membre pentru a proteja polenizatorii sălbatici din cauza calității informațiilor incluse de statele membre.	
	2 litera (b)	68				
	2 litera (c)	68				
	3 litera (a)	69			În cadrul reuniunii Comitetului permanent din decembrie 2023, Comisia a propus proiecte de modificare a legislației relevante a UE privind pesticidele, care includeau măsuri de protecție pentru bondari și albinele solitare. Propunerile Comisiei nu au fost încă publicate. Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) își actualizează în prezent protocolul privind modul de verificare a autorizațiilor de urgență acordate de statele membre. Orientările revizuite ale Comisiei privind autorizațiile de urgență nu au îmbunătățit justificările cerute de la statele membre pentru acordarea acestor autorizații.	
	3 litera (b)	69			În octombrie 2023, împreună cu statele membre, Comisia a stabilit un plan de lucru pentru dezvoltarea a 12 metode de testare care lipseau. 10 dintre acestea vizau bondarii și albinele solitare. Pentru că nu avea date suficient de solide, Comisia nu putea defini obiective de protecție pentru bondari și albinele solitare atunci când evalua riscul prezentat de pesticide pentru albine. În decembrie 2023, Comisia a început să discute cu statele membre posibile proiecte de modificări ale legislației relevante a UE, pentru a solicita, în anumite condiții, ca, atunci când se aprobă pesticide în UE, să aibă loc teste sistematice pe teren privind efectele asupra bondarilor și a albinelor solitare. Comisia nu a publicat încă propunerea legislativă. Orientările revizuite ale EFSA din 2023 privind modul de evaluare a riscurilor pentru albine includ metodologii pentru aceste teste, dar ele nu au fost încă aprobate de statele membre.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
<p>RS 16/2020: „Semestrul european – Recomandările specifice fiecărei țări abordează probleme importante, însă punerea lor în aplicare trebuie să fie ameliorată”</p>	1 litera (a)	59				
	1 litera (b)	59			Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2023 nu au abordat politicile de cercetare și dezvoltare. În ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea, obiectivul stabilit în 2000 în cadrul Strategiei de la Lisabona era de a majora cheltuielile consacrate cercetării și dezvoltării la 3 % din PIB-ul fiecărui stat membru și de a face din UE cea mai competitivă și mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume până în 2010. <i>Strategia Europa 2020</i> stabilea același obiectiv de 3 %, dar pentru UE, oferind astfel statelor membre posibilitatea de a-și specifica propriile ținte naționale. Acest obiectiv al UE nu a fost niciodată atins și rămâne o prioritate politică relevantă.	
	2 litera (a)	61				
	2 litera (b)	61				
	2 litera (c)	61			Spre deosebire de ciclurile anterioare ale semestrului european, Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) a cerut măsuri speciale pentru a se da curs recomandărilor specifice fiecărei țări. Înainte de MRR, nu existau măsuri specifice declanșate de abateri de la obiectivele necesare de reducere a deficitului în temeiul clauzelor de reformă structurală sau de investiții. Comisia nu a furnizat dovezi că și-a utilizat competențele [în temeiul articolului 2-a alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1466/97] pentru a recomanda măsuri specifice în cazul în care statele membre nu abordează recomandările care le-au fost adresate. Ea preferă să își continue abordarea de a re-emite anual recomandările care rămân neabordate sau cărora nu li se dă curs în vreun mod substanțial.	
	3	62				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	4	63			Măsurile MRR legate de recomandările specifice fiecărei țări au definite jaloane și ținte cu termene specifice, iar tabloul de bord oferă informații cu privire la măsurile puse în aplicare. Recomandările specifice combină în continuare diverse reforme și măsuri de politică în cadrul unei singure recomandări, nu au ținte măsurabile sau calendare (anuale sau multianuale) și nu prezintă motive documentate pe deplin pentru care se acordă prioritate anumitor aspecte față de altele care nu sunt incluse în recomandări sau pentru care recomandările din anul precedent au fost abandonate.	
	5 litera (a)	64				
	5 litera (b)	64			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
RS 17/2020: „Instrumentele de apărare comercială: sistemul de protecție a întreprinderilor din UE împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții funcționează bine”	1	92				
	2	94				
	3 punctul (i)	96				
	3 punctul (ii)	96				
	4 punctul (1)	98				
	4 punctul (2)	98			Sunt încă în curs evaluări periodice pentru a estima eficacitatea de ansamblu a măsurilor de apărare comercială.	
	5	99			Prin actualizarea site-urilor sale web, DG TRADE a adus clarificări suplimentare cu privire la utilizarea investigațiilor <i>ex officio</i> . Comisia și-a utilizat competența de a iniția anchete <i>ex officio</i> într-un <i>singur caz</i> , referitor la ancheta antisubvenție în curs privind importurile de vehicule electrice pe bază de baterii din China.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	6	102				
RS 18/2020: „Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii: alocarea cu titlu gratuit a certificatelor ar fi trebuit să fie mai bine direcționată”	1	57				
	2 litera (a)	58				
	2 litera (b)	58				
RS 19/2020: „Digitalizarea industriei europene: o inițiativă ambicioasă, al cărei succes depinde de angajamentul de durată al UE, al statelor membre și al întreprinderilor”	1	80				
	2	80				
	3	81				
	4	81				
	5	82				
	6	82				
	7	82				
	8	83				
	9	83				
RS 20/2020: „Combaterea sărăciei în rândul copiilor – Este necesară o mai	1	97				
	2	100				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
bună direcționare a sprijinului oferit de Comisie”	3	103				
	4	108				
RS 21/2020: „Controlul ajutoarelor de stat în favoarea instituțiilor financiare în UE: o verificare a adecvării se impune”	1 punctul (1)	72				
	1 punctul (2)	72			Deoarece nu a finalizat evaluarea [recomandarea 1 punctul (1)], Comisia nu ar fi putut lua nicio măsură subsecventă [recomandarea 1 punctul (2)].	
	2 punctul (1)	73				
	2 punctul (2)	73				
	2 punctul (3)	73				
	3	74			Comisia a introdus noi indicatori de performanță. Aceștia nu sunt însă adecvați pentru a demonstra efectul controlului <i>ajutoarelor de stat</i> , deoarece nu permit să se vadă dacă Comisia a prevenit denaturarea concurenței între statele membre și nici dacă deciziile sale au contribuit la protejarea stabilității financiare.	
RS 22/2020: „Viitorul agențiilor UE – Există potențial pentru o mai mare flexibilitate și cooperare”	1 litera (a)	85				
	1 litera (b)	85				
	2 litera (b)	86			Potrivit agențiilor, Comisia nu le consultă în cursul procesului de planificare (pregătirea următorului cadru financiar multianual) cu privire la cererile lor de resurse. Nu există o procedură oficială consacrată pentru consultarea agențiilor cu privire la cererile pe care le prezintă.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	2 litera (c)	86			În pofida recomandării Curții ca Comisia să examineze în timp util cererile agențiilor, aceasta continuă să le examineze în principal în cadrul unui ciclu bugetar care a rămas neschimbat. Altfel spus, nevoile identificate la sfârșitul anului X sunt finanțate, dacă sunt acceptate, numai din bugetul pentru exercițiul X+2, iar agențiile nu dispun de flexibilitate în ceea ce privește <i>schemele lor de personal</i> .	
	3 litera (b)	88			Comisia nu monitorizează punerea în aplicare a noilor orientări privind informațiile referitoare la performanță într-un mod care să ofere o imagine completă și sistematică a deficiențelor pe care le-a identificat în aceste informații, a sugestiilor Comisiei de îmbunătățire, a stadiului punerii în aplicare a acestora și, în cazul în care consiliile de administrație au respins aceste sugestii, a motivelor pentru care au făcut acest lucru.	
	3 litera (c)	88			Toate agențiile (cu excepția Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante și a Centrului de Traduceri) au prevăzută o evaluare externă periodică în regulamentele lor de înființare. Evaluările externe ale agențiilor cu consilii de administrație mai mari au fost amânate. Unele evaluări externe nu au acoperit structura de guvernare a agențiilor (Agenția Spațială Europeană, Agenția Europeană pentru Medicamente și Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală).	
	4 litera (b)	89				
	4 litera (c)	89				

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
RS 24/2020: „Procedurile Comisiei în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice la nivelul UE: supravegherea pieței trebuie intensificată”	1	94			Comisia și-a consolidat strategia proactivă de detectare prin mai multe inițiative. Ea nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare a doua parte a recomandării, referitoare la selectarea cazurilor pe baza unor criterii clar ponderate, de exemplu prin utilizarea unui sistem de punctare.	
	2 litera (a)	99			Comisia a îmbunătățit și mai mult procedura simplificată menită să reducă cerințele de informare pentru notificările privind concentrările economice, a oferit orientări pentru a asigura o mai bună acoperire a <i>tranzacțiilor</i> relevante pentru piața unică și este pe punctul de a lansa o aplicație de notificare electronică. A doua parte a recomandării 2 litera (a), și anume efectuarea unei analize detaliate a costurilor și beneficiilor percepției de taxe pentru înregistrarea concentrărilor economice, nu a fost nici acceptată, nici pusă în aplicare.	
	2 litera (b)	99				
	2 litera (c)	99			Comisia a lansat o evaluare a efectelor disuasive ale acțiunilor UE de asigurare a respectării normelor în materie de concurență, printre care și amenziile. Raportul final este planificat pentru 30 noiembrie 2024. Prin urmare, metodologia nu a fost încă actualizată.	
	3	100				
	4 litera (a)	103				
	4 litera (b)	103			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	RS 25/2020: „Uniunea piețelor de capital – Un demaraj lent în direcția unui obiectiv ambițios”	1 litera (a)	129			
1 litera (b)		129				
1 litera (c)		129				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	2 litera (a)	132			Comisia nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea.	
	2 litera (b)	132			Din cauza pandemiei de COVID-19 și a trecerii de la procesul semestrului european la Mecanismul de redresare și reziliență, nu au existat recomandări specifice fiecărei țări referitoare la uniunea piețelor de capital (UPC) în perioada 2021-2022. Planurile de redresare și reziliență ale statelor membre conțineau unele măsuri legate de UPC, dar acestea erau de natură generală.	
	2 litera (c)	132			Deși Comisia își continuă activitățile de informare pentru a se adresa statelor membre care au diferite nevoi, această abordare nu garantează că statele membre cu cele mai mari nevoi vor solicita <i>asistență tehnică</i> . Prin urmare, modelul bazat pe cerere nu a fost de fapt îmbunătățit.	
	3 litera (a)	136				
	3 litera (b)	136				
	3 litera (c)	136				
	4 litera (a)	139				
	4 litera (b)	139				
	4 litera (c)	139				

Numărul și titlul raportului	Nr. Recomandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
RS 26/2020: „Mediul marin: protecția oferită de UE este extinsă, dar lipsită de profunzime”	1 (prima liniuță)	88			În februarie 2023, Comisia a adoptat un plan de acțiune pentru mediul marin. Planul cere statelor membre să publice, până în martie 2024, foi de parcurs pentru ca pescuitul să devină mai sustenabil. De asemenea, el impune Comisiei să emită orientări pentru statele membre cu privire la stabilirea măsurilor de conservare până la sfârșitul anului 2024. Comisia nu a finalizat încă evaluarea Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin”, care ar putea contribui la identificarea deficiențelor în vederea facilitării implementării mai rapide a măsurilor de conservare.	
	1 (a doua liniuță)	88			În iunie 2022, Comisia a prezentat o propunere de regulament privind refacerea naturii, solicitând statelor membre să pună în aplicare măsuri de refacere a cel puțin 30 % din habitatele marine pentru a le aduce la o stare bună până în 2030, 60 % până în 2040 și 90 % până în 2050. Textul final de compromis a fost adoptat în cadrul reuniunii Comitetului Reprezentanților Permanenți (Coreper) din 22 noiembrie 2023. Listele de specii amenințate din anexele la Directiva privind păsările și la Directiva privind habitatele, menționate în numeroase acte legislative ale UE care includ dispoziții privind măsurile de protecție a mediului marin, au rămas neschimbate timp de decenii. Comisia nu a luat nicio măsură semnificativă pentru a modifica aceste liste și pentru a extinde protecția la mai multe specii, în lumina cunoștințelor științifice actuale.	
	2 (prima liniuță)	94				
	2 (a doua liniuță)	94				
	3	97				

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa 3.8 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din rapoartele speciale din 2020 – Alte entități auditate

Nivelul de acceptare: acceptată; parțial acceptată; neacceptată; nu s-a comunicat.

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Gradul de respectare a termenului: punere în aplicare la timp; punere în aplicare cu întârzieri; termenul-limită încă nu a expirat; nu s-au întreprins acțiuni corective; nu a fost evaluată respectarea termenului pentru punerea în aplicare.

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
Agențiile descentralizate și alte organisme ale UE (agențiile UE)						
RS 22/2020: „Viitorul agențiilor UE – Există potențial pentru o mai mare flexibilitate și cooperare”	2 litera (a)	86			Agențiile consideră că documentele unice de programare sunt instrumente adecvate pentru planificarea resurselor și pentru a ține seama de priorități, de posibilele sinergii și de economiile de scară. Aceste documente oferă o imagine de ansamblu detaliată a planificării agențiilor pentru anii următori, dar sunt mai puțin eficace ca instrument de influențare a alocării resurselor către agenții. În plus, propunerea privind noul CFM nu a fost încă prezentată, iar agențiile nu au evaluat și nu au prezentat încă Comisiei nevoile lor pentru următorul CFM.	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
	3 litera (a)	88			Utilizarea sistematică a documentelor unice de programare și a rapoartelor anuale de activitate consolidate pentru a raporta cu privire la performanța agențiilor reprezintă o îmbunătățire. Cu toate acestea, agențiile au raportat dificultăți în stabilirea legăturii dintre impactul performanței lor și obiectivele de politică ale UE. În opinia lor, Comisia trebuie să ofere mai multe orientări cu privire la cum ar putea fi măsurat impactul activității agențiilor din perspectiva contribuției la politicile UE.	
	4 litera (a)	89				
Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO)						
RS 23/2020: „Oficiul European pentru Selecția Personalului: este timpul ca procesul de selecție să fie adaptat la nevoile de recrutare aflate în continuă schimbare”	1 (prima liniuță)	92				
	1 (a doua liniuță)	92				
	1 (a treia liniuță)	92				
	1 (a patra liniuță)	92				
	1 (a cincea liniuță)	92			În ianuarie 2023, Consiliul de administrație al Oficiului European pentru Selecția Personalului (EPSO) a aprobat un nou model de concurs care vizează scurtarea substanțială a duratei concursurilor generale, de la o durată medie de	

Numărul și titlul raportului	Nr. Reco- mandării	Punctul din raportul special	Nivelul de acceptare	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării		
				Nivelul de punere în aplicare	Observații	Gradul de respectare a termenului
					15 luni (în 2022) la 6 luni. În iunie 2023, EPSO a publicat primul concurs general sub noul model, cu o durată estimată de 6 luni. În noiembrie 2023, etapa de testare a fost amânată din cauza problemelor cu platforma de testare online. Prin urmare, obiectivul de reducere a duratei concursurilor generale în cadrul noului model nu a fost încă atins (conform situației din februarie 2024).	
	2	96				
	3	97				

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 4

Venituri

Cuprins

	Puncte
Introducere	4.1.-4.6.
Scurtă descriere	4.2.-4.3.
Sfera și abordarea auditului	4.4.-4.6.
Regularitatea operațiunilor	4.7.
Examinarea unor elemente ale controalelor interne	4.8.-4.33.
Activitatea Comisiei de verificare legată de VNB este afectată de întârzieri din partea statelor membre	4.9.-4.11.
Comisia nu a perceput dobânzi atunci când rezervele privind VNB au fost soluționate după expirarea termenului stabilit	4.12.-4.14.
Numărul de rezerve privind TVA și de puncte deschise în legătură cu resursele proprii tradiționale a scăzut, dar există în continuare probleme nesoluționate vechi	4.15.-4.17.
Persistă deficiențe în modul în care statele membre asigură contabilitatea și gestionarea resurselor proprii tradiționale	4.18.-4.22.
Deficiențe în ceea ce privește fiabilitatea și comparabilitatea datelor utilizate pentru calcularea veniturilor UE bazate pe deșeurile de plastic	4.23.-4.24.
Punerea în aplicare a unor acțiuni din Planul de acțiune vamală nu a progresat suficient	4.25.-4.29.
Comisia nu a monitorizat suficient punerea în aplicare de către statele membre a criteriilor și standardelor în materie de risc financiar	4.30.-4.33.
Rapoartele anuale de activitate	4.34.-4.35.
Concluzie și recomandări	4.36.-4.41.
Concluzie	4.36.-4.37.
Recomandări	4.38.-4.41.

Anexe

Anexa 4.1 – Numărul rezervelor nesoluționate privind VNB și TVA și al punctelor deschise referitoare la RPT, pe state membre: situația la 31 decembrie 2023

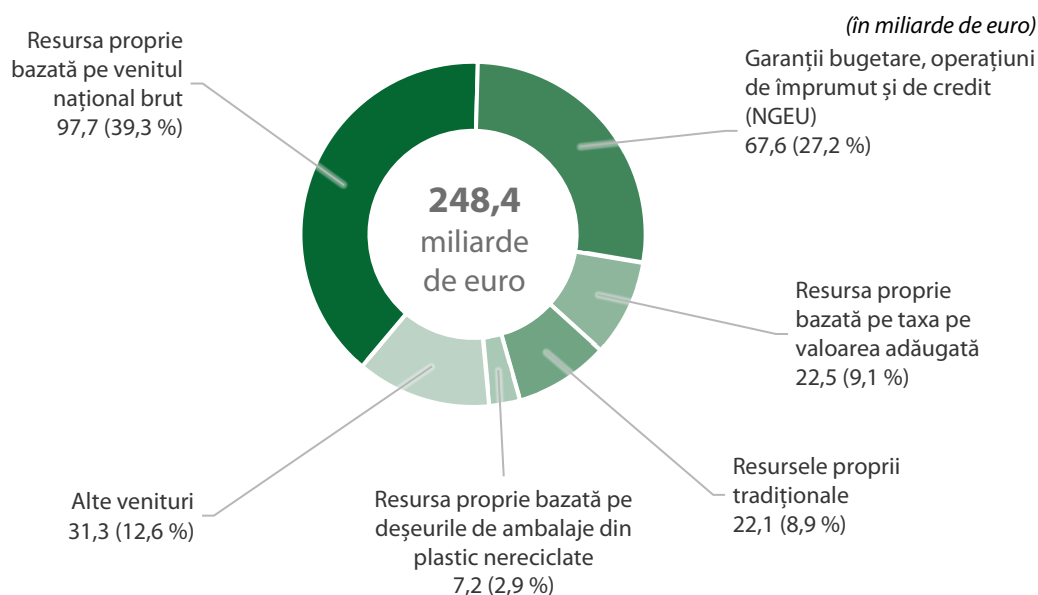
Anexa 4.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Anexa 4.3 – Procesul de întocmire a situațiilor RPT cu privire la taxele vamale (colectate și necolectate încă) și înscrierea acestora în conturile și în bugetul UE

Introducere

4.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la venituri, care sunt constituite din cele patru categorii diferite de *resurse proprii*, din veniturile utilizate pentru a finanța cheltuielile din *NextGenerationEU (NGEU)*¹, precum și din alte venituri. **Figura 4.1** conține o prezentare defalcată a veniturilor din 2023.

Figura 4.1 – Veniturile: prezentare defalcată pentru 2023(*)

(*) Totalul de 248,4 miliarde de euro reprezintă veniturile bugetare efective ale UE. Suma de 171,9 miliarde de euro prezentată în situația performanței financiare este calculată utilizându-se sistemul contabilității pe bază de angajamente.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din conturile consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

¹ Sunt incluse aici sumele cu care se împrumută Comisia, în conformitate cu [Regulamentul \(UE\) 2020/2094](#) de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19.

Scurtă descriere

4.2. În 2023, 60 % din veniturile UE au provenit din resursele proprii²:

- (a) **resursa proprie bazată pe venitul național brut (VNB)** asigură 39 % din veniturile UE și este utilizată pentru a echilibra bugetul Uniunii după contabilizarea tuturor celorlalte surse de venituri. Fiecare stat membru contribuie proporțional, în funcție de VNB-ul său;
- (b) **resursa proprie bazată pe taxa pe valoarea adăugată (TVA)** asigură 9 % din veniturile UE. Contribuțiile la această resursă proprie sunt calculate utilizându-se o cotă de apel uniformă care se aplică la valoarea totală a încasărilor din TVA colectate de statele membre pentru toate produsele sau serviciile impozabile, împărțită la cota medie ponderată de TVA;
- (c) **resursele proprii tradiționale (RPT)** reprezintă 9 % din veniturile UE. Ele cuprind taxele vamale la import colectate de statele membre. 75 % din valoarea lor totală este vărsată la bugetul UE, iar statele membre rețin restul de 25 % pentru acoperirea costurilor de colectare;
- (d) **resursa proprie bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate** (denumită în continuare „resursa proprie bazată pe deșeurile de plastic”) reprezintă 3 % din veniturile UE. Aceasta se calculează prin aplicarea unei cote de apel uniforme la greutatea deșeurilor de ambalaje din plastic nereciclate generate în fiecare stat membru.

4.3. Sumele luate cu împrumut pentru finanțarea sprijinului financiar nerambursabil acordat statelor membre în contextul NGEU constituie 27 % din veniturile UE. Există și alte surse de venituri ale Uniunii. Cele mai importante dintre acestea sunt contribuțiile și restituirile în cadrul acordurilor și al *programelor* UE (9 % din veniturile UE), cum ar fi recuperările de la statele membre din cadrul rubricilor Resurse naturale și mediu și Coeziune, reziliență și valori, precum și contribuțiile țărilor terțe la programe și activități ale UE.

² Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene.

Sfera și abordarea auditului

4.4. Obiectivul Curții a fost de a estima nivelul de eroare care afectează veniturile UE și de a contribui la *declarația de asigurare*. Aplicând abordarea și metodele de audit descrise în **anexa 1.1**, Curtea a examinat în legătură cu veniturile din 2023:

- (a) un eșantion reprezentativ de 65 de *ordine de recuperare* ale Comisiei (inclusiv 10 ordine de recuperare legate de *granturi* NGEU);
- (b) sistemele utilizate de Comisie pentru:
 - (i) verificarea faptului că datele statelor membre privind VNB, TVA și deșeurile de ambalaje din plastic constituie o bază adecvată pentru calculul și pentru colectarea contribuțiilor la resursele proprii. În acest din urmă caz, Curtea a utilizat și rezultatele raportului său special privind resursa proprie bazată pe deșeurile de plastic³;
 - (ii) gestionarea resurselor proprii tradiționale și verificarea faptului că statele membre dispun de sisteme eficiente pentru colectarea și raportarea sumelor corecte în contul resurselor proprii tradiționale și pentru punerea acestor sume la dispoziția bugetului UE;
 - (iii) calculul sumelor rezultate din ajustări ale resurselor proprii;
 - (iv) gestionarea amenzilor și a penalităților;
- (c) sistemele de contabilitate și de gestiune a resurselor proprii tradiționale din trei state membre (Danemarca, Spania și Franța), care au fost selectate atât pe baza cuantumului taxelor vamale pe care le-au colectat, cât și pe baza unei evaluări a riscurilor efectuate de Curte;
- (d) fiabilitatea informațiilor privind *regularitatea* resurselor proprii din *raportul anual de activitate* al Direcției Generale Buget (DG BUDG) și din cel al Eurostat.

³ **Raportul special nr. 16/2024:** „Veniturile UE bazate pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate – Un început anevoios, îngreunat de date care nu sunt suficient de comparabile sau de fiabile”.

4.5. Evaluarea Curții cu privire la sistemele Comisiei de calculare a contribuțiilor bazate pe VNB, pe TVA și pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate a avut drept punct de plecare statisticile și datele furnizate de statele membre și verificate de Comisie. Sistemele Comisiei pentru operațiunile de împrumut și de credit legate de NGEU au fost examinate în raportul special al Curții privind administrarea datoriei de către Comisie⁴.

4.6. În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, există riscul ca importatorii să nu declare taxele vamale autorităților vamale naționale sau să le declare incorect. Quantumul aferent taxelor la import percepute efectiv este, așadar, mai mic decât quantumul care ar trebui să fie colectat – așa-numitul „*deficit de colectare a taxelor vamale*”. Acesta nu face obiectul opiniei de audit a Curții cu privire la regularitatea veniturilor. Având însă în vedere că acest deficit poate afecta quantumul taxelor constatate de fiecare stat membru, Curtea a continuat să evalueze măsurile luate de UE pentru a reduce deficitul de colectare și a atenua riscul ca resursele proprii tradiționale să nu fie colectate în totalitate. În acest sens, ea a examinat, pentru al treilea an consecutiv, progresele înregistrate de Comisie în punerea în aplicare a Planului de acțiune vamală⁵. În plus, auditorii au analizat rapoartele statelor membre către Comisie referitoare la punerea în aplicare a cadrului privind criteriile și standardele de risc financiar (CRF)⁶, menite să conducă la aplicarea uniformă a controalelor vamale la nivelul UE.

⁴ Raportul special nr. 16/2023: „Administrarea datoriei NGEU la nivelul Comisiei – Un început încurajator, dar este necesar să se continue alinierea la bunele practici”.

⁵ Comunicarea Comisiei: „Trecerea uniunii vamale la o etapă superioară: un plan de acțiune” [COM(2020) 581], 28 septembrie 2020.

⁶ Decizia de punere în aplicare din 31 mai 2018 de stabilire a unor măsuri pentru aplicarea uniformă a controalelor vamale prin stabilirea unor criterii și standarde comune în materie de risc financiar.

Regularitatea operațiunilor

4.7. Această secțiune prezintă observațiile Curții cu privire la regularitatea *operațiunilor* aferente veniturilor. Concluzia Curții se întemeiază pe regularitatea operațiunilor de venituri subiacente conturilor UE și pe evaluarea sa cu privire la sistemele utilizate de Comisie pentru calcularea și colectarea veniturilor. În urma examinării unui eșantion de 65 de ordine de recuperare, Curtea a constatat că niciunul dintre acestea nu era afectat de erori cuantificabile.

Examinarea unor elemente ale controalelor interne

4.8. Curtea a selectat și a examinat o serie de sisteme de control (a se vedea punctul 4.4). Observațiile sale referitoare la acestea nu afectează opinia nemodificată formulată de Curte cu privire la regularitatea veniturilor UE (a se vedea **capitolul 1**). Ele evidențiază însă deficiențe în ceea ce privește colectarea diverselor categorii de resurse proprii. În plus, Curtea a remarcat deficiențe în ceea ce privește măsurile luate de UE pentru a reduce deficitul de colectare a taxelor vamale și pentru a atenua riscul ca resursele proprii tradiționale să nu fie colectate în totalitate.

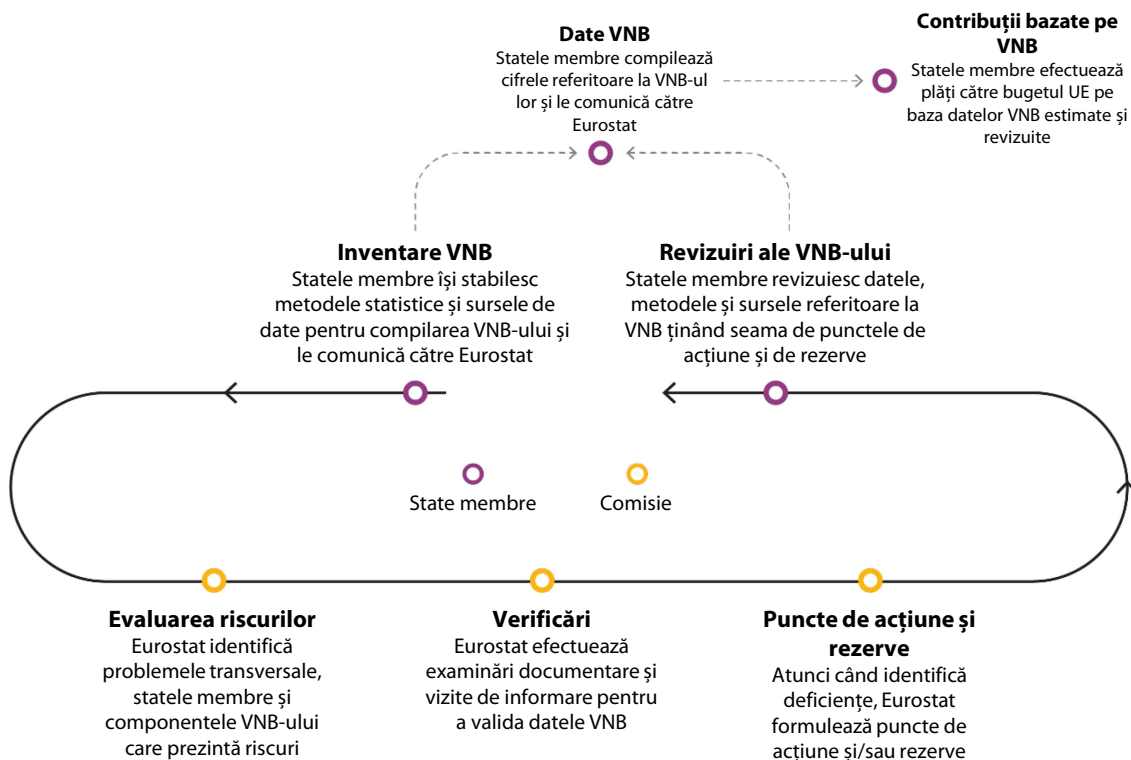
Activitatea Comisiei de verificare legată de VNB este afectată de întâzieri din partea statelor membre

4.9. *Figura 4.2* descrie ciclul de verificare legat de VNB. În 2023, Comisia a retras 98 de rezerve referitoare la VNB, ceea ce înseamnă că, până la sfârșitul exercițiului, retrăsese în total 260 dintre cele 300 de rezerve formulate în urma ciclului de verificare 2016-2019 (a se vedea *anexa 4.1*). Curtea a constatat că, pentru 22 dintre cele 40 de rezerve nesoluționate, statele membre furnizaseră informații care erau în curs de verificare de către Comisie. În ceea ce privește restul de rezerve, s-a observat că, la cel puțin un an după termenul-limită, statele membre nu abordaseră 4 dintre acestea⁷ și nu furnizaseră decât informații parțiale pentru soluționarea celorlalte 14⁸. Întârzierile statelor membre în soluționarea rezervelor conduc la întâzieri în activitatea Comisiei de verificare a informațiilor furnizate și de ridicare a rezervelor. O astfel de situație accentuează în bugetele naționale și în bugetul UE o anumită incertitudine legată de contribuția bazată pe VNB.

⁷ Luxemburg (3) și Malta (1).

⁸ Bulgaria (1), Croația (6), Grecia (4), Luxemburg (2) și Malta (1).

Figura 4.2 – Ciclul de verificare legat de VNB

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza documentelor Eurostat care descriu abordarea acestuia în materie de verificare.

4.10. Comisia și-a continuat activitatea cu privire la actualul ciclu de verificare 2020-2024 prin actualizarea evaluării riscurilor. Ea a efectuat verificări documentare cu privire la inventarele VNB, care descriu procedurile statelor membre de compilare a datelor, și a vizitat institutele naționale de statistică pentru a evalua calitatea datelor VNB. Prima rezervă specifică unui stat membru formulată de Comisie în cadrul ciclului în curs a vizat Bulgaria și se referea la o deficiență în compilarea VNB-ului.

4.11. În conformitate cu recomandarea formulată de Curte în [Raportul său anual pe 2020](#) (a se vedea [anexa 4.2](#)), Comisia a retras în 2023, pentru toate statele membre, cu excepția Luxemburgului, rezerva privind VNB legată de globalizare. Retragerea acestor rezerve a avut un *impact* semnificativ numai pentru Belgia (0,11 % din VNB-ul pentru exercițiul 2019). Comisia se așteaptă ca, în urma revizuirii lor din 2024, indicii de referință pentru conturile naționale să reflecte mai bine impactul globalizării asupra VNB-ului statelor membre.

Comisia nu a perceput dobânzi atunci când rezervele privind VNB au fost soluționate după expirarea termenului stabilit

4.12. Dacă statele membre efectuează cu întârziere rectificările datelor VNB necesare pentru a soluționa rezervele notificate de Comisie, iar aceste rectificări au un impact semnificativ asupra VNB-ului, Comisia ar trebui să colecteze dobânzi de întârziere⁹. Curtea a examinat dacă vreuna dintre cele 98 de rezerve privind VNB retrase de Comisie în 2023 se califica pentru aplicarea unor dobânzi de întârziere. Pentru 5 rezerve, statele membre au furnizat cu întârziere o parte dintre datele corectate, iar pentru o rezervă, toate datele fuseseră transmise după expirarea termenului. Toate cele 6 cazuri au avut un impact semnificativ asupra VNB-ului.

4.13. Comisia nu a perceput dobânzi de întârziere pentru niciunul dintre aceste 6 cazuri, deoarece nu a putut calcula cu precizie impactul transiterii cu întârziere a datelor:

- în cele 5 cazuri în care statele membre au furnizat o parte din date după expirarea termenului, era dificil să se determine care era impactul datelor furnizate cu întârziere și care era impactul datelor transmise la timp;
- cazul în care toate datele au fost furnizate după expirarea termenului viza mai multe rezerve, iar Comisia a concluzionat că nu se putea cuantifica cu exactitate impactul asupra fiecăreia dintre acestea.

4.14. Curtea constată că în legislație nu se face nicio referire la furnizarea parțială a informațiilor. Decizia Comisiei de a nu percepe dobânzi de întârziere în aceste cazuri însemna că statele membre nu mai sunt stimulate în aceeași măsură să furnizeze, în termenul stabilit, toate informațiile necesare pentru soluționarea rezervelor.

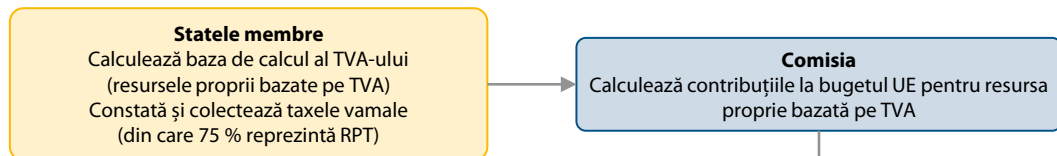
⁹ Articolul 12 alineatul (2) litera (d) din [Regulamentul \(UE, Euratom\) nr. 609/2014](#) privind punerea la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB.

Numărul de rezerve privind TVA și de puncte deschise în legătură cu resursele proprii tradiționale a scăzut, dar există în continuare probleme neresolvate vechi

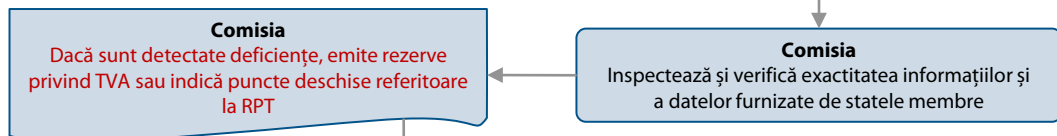
4.15. În *figura 4.3* este prezentat procesul utilizat de Comisie pentru a verifica modul în care statele membre calculează resursele proprii tradiționale și bazele lor de calcul al TVA-ului. *Anexa 4.1* ilustrează o imagine de ansamblu a rezervelor neresolvate și a punctelor deschise formulate de Comisie în legătură cu deficiențele detectate, așa cum se prezenta situația la sfârșitul anului 2023. În comparație cu anul trecut, numărul rezervelor în materie de TVA a scăzut de la 81 la 67 (17 %), iar numărul de puncte care necesită soluționare în legătură cu resursele proprii tradiționale a scăzut de la 283 la 274 (3 %).

Figura 4.3 – Procesul de verificare a bazelor de calcul al TVA-ului utilizate de statele membre și a resurselor proprii tradiționale

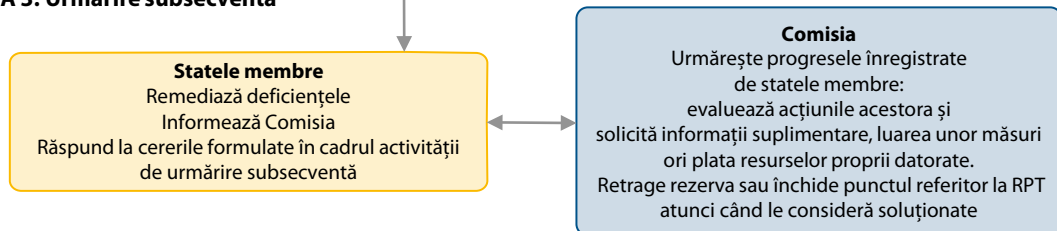
ETAPA 1: Calcul

ETAPA 2: Verificare

ETAPA 3: Urmărire subsecventă

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei.

4.16. În 2023, Comisia a înregistrat progrese în ceea ce privește ridicarea rezervelor în materie de TVA formulate în temeiul Deciziei din 2014 privind resursele proprii¹⁰. În același timp, Comisia a formulat mai puține rezerve noi, ca urmare a introducerii unor raportări simplificate a situațiilor TVA în temeiul Deciziei din 2020 privind resursele proprii¹¹. Numărul rezervelor nesoluționate vechi (adică deschise de mai mult de 5 ani) a scăzut și el, de la 14 la 10 în cursul exercițiului. Trebuie precizat că 8 dintre acestea fuseseră emise cu între 6 și 11 ani în urmă. Curtea a observat că unele state membre au întârziat să transmită informațiile necesare pentru abordarea problemelor nesoluționate vechi.

4.17. Numărul de puncte deschise de mult timp în legătură cu resursele proprii tradiționale a crescut de la 97 la 103 la sfârșitul exercițiului 2023. După cum a raportat și anul trecut¹², Curtea a constatat că Comisia nu stabilea o ordine de prioritate pentru tratarea punctelor deschise și că existau întârzieri în comunicarea dintre statele membre și Comisie.

Persistă deficiențe în modul în care statele membre asigură contabilitatea și gestionarea resurselor proprii tradiționale

4.18. Curtea a examinat modul în care Danemarca, Spania și Franța întocmesc situațiile privind resursele proprii tradiționale (și anume, o situație privind taxele colectate și una privind taxele constatate, dar necollectate încă)¹³, precum și procedurile aplicate de acestea pentru gestionarea resurselor proprii tradiționale datorate la bugetul UE (a se vedea *anexa 4.3*).

4.19. Curtea nu a identificat nicio problemă semnificativă în ceea ce privește modul în care Danemarca și Spania își întocmeau situațiile privind resursele proprii tradiționale și își gestionau taxele vamale colectate. Au fost constatate însă deficiențe în Franța (a se vedea *caseta 4.1*).

¹⁰ Decizia (UE, Euratom) 2014/335 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene.

¹¹ Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 de abrogare a Deciziei (UE, Euratom) 2014/335.

¹² Punctul 4.18 din *Raportul anual pe 2022*.

¹³ Decizia (UE, Euratom) 2018/194 de stabilire a unor modele pentru situația conturilor privind drepturile asupra resurselor proprii, astfel cum a fost modificată prin Decizia (UE) 2022/523.

Caseta 4.1

Deficiențe în contabilizarea și gestionarea taxelor vamale colectate în Franța

În aprilie 2023, din cauza unei erori administrative, autoritățile vamale franceze au dedus în mod eronat 412 000 de euro din conturile aferente resurselor proprii tradiționale în loc să îi deducă din bugetul național. Prin urmare, suma plătită la bugetul UE a fost mai mică.

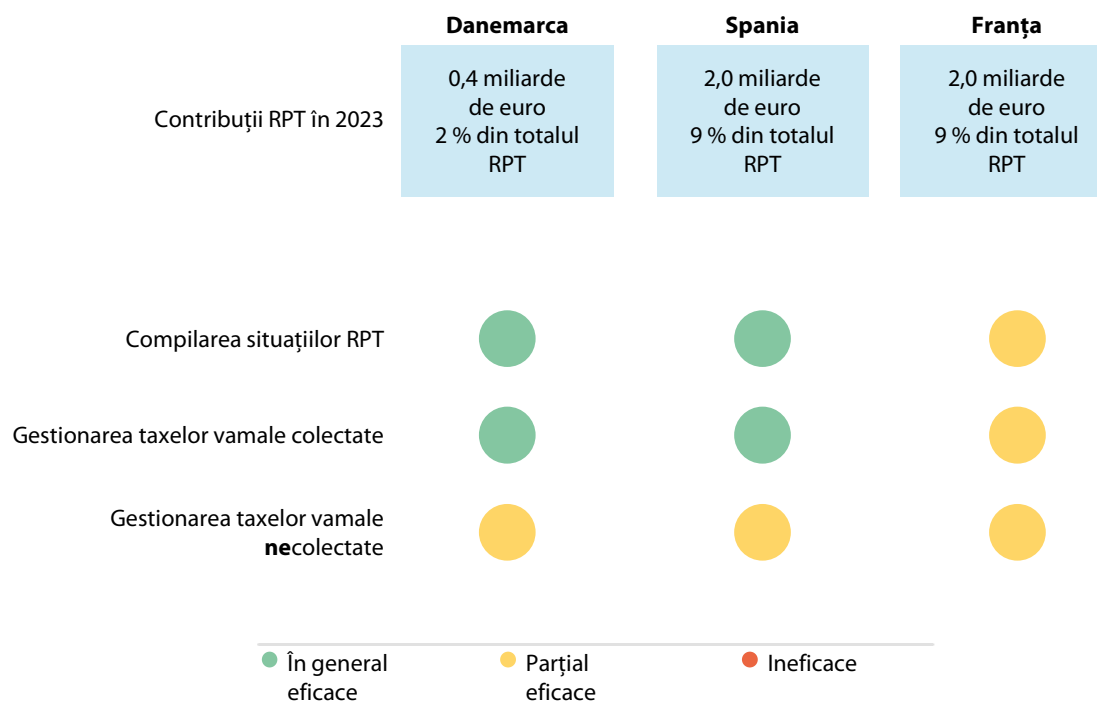
Curtea a identificat două erori, cu o valoare totală de 478 000 de euro, legate de cazuri în care plata taxelor vamale făcea obiectul unei garanții și nu a fost contestată de importatori. Această sumă ar fi trebuit să fie pusă la dispoziția bugetului UE la momentul constituirii garanției. În realitate, suma fost inclusă inițial în situația taxelor vamale constatate, dar necolectate încă. De-abia mai târziu – în unul dintre cazuri, cu 6 luni întârziere –, autoritățile vamale franceze au înregistrat în mod corect suma în situația taxelor colectate.

Curtea a observat și că mai multe reduceri ale taxelor vamale colectate, rezultate în urma unor cereri justificate din partea importatorilor, a unor *controale ulterioare acordării liberului de vamă* sau a unor hotărâri judecătorești, au fost executate cu o întârziere cuprinsă între 3 și 7 luni. Pentru perioada respectivă de întârziere, Franța a plătit la UE o contribuție din resurse proprii tradiționale supraestimată.

4.20. În ceea ce privește gestionarea taxelor vamale constatate, dar necolectate încă, auditurile efectuate de Curte în aceste trei state membre au evidențiat mai multe deficiențe. S-au constatat cazuri în care datoria vamală fie nu se executase în timp util (în Danemarca), fie fusese constatată cu întârzieri (în Spania). Au ieșit la iveală și situații în care taxele nerecuperabile nu fuseseră încă scoase în afara bilanțului (în Franța).

4.21. Comisia continuă să detecteze deficiențe similare în contabilizarea și gestionarea taxelor vamale necolectate încă în statele membre, să raporteze aceste deficiențe și să le monitorizeze. Evaluarea Curții cu privire la principalele sisteme de control intern ale statelor membre în materie de resurse proprii tradiționale este prezentată în *figura 4.4*.

Figura 4.4 – Evaluarea principalelor sisteme de control intern în materie de resurse proprii tradiționale în statele membre selectate

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

4.22. În ceea ce privește o recomandare formulată cu privire la acest subiect în [Raportul său anual pe 2021](#) (a se vedea [anexa 4.2](#)), Curtea a examinat progresele înregistrate de Italia în soluționarea discrepanțelor, în ceea ce privește valoarea taxelor recuperate, care există de mult timp între situația privind taxele colectate și cea privind taxele constatate, dar necolectate încă. S-a constatat că, datorită acțiunilor întreprinse de statul membru cu sprijinul Comisiei, situațiile privind resursele proprii tradiționale aferente exercițiului 2023 nu prezentau astfel de discrepanțe. Comisia încă nu a efectuat o inspecție pentru a confirma fiabilitatea acestor situații.

Deficiențe în ceea ce privește fiabilitatea și comparabilitatea datelor utilizate pentru calcularea veniturilor UE bazate pe deșeurile de plastic

4.23. În 2023, statele membre au furnizat primele date statistice privind greutatea deșeurilor de ambalaje din plastic generate și cantitățile reciclate în 2021, permițând Comisiei să ajusteze contribuțiile la resursa proprie pe care le calculase anterior pe baza unor date previzionale. Comisia verifică în prezent datele transmise de statele membre. Grecia a prezentat primul său raport anual privind resursa proprie bazată pe deșeurile de plastic la 4 luni după termenul-limită¹⁴. Întârzierea a împiedicat Comisia să includă datele Greciei în calculele de ajustare pentru exercițiul 2021, care sunt înscrise în bugetul pe 2024. Acest lucru a avut un impact temporar asupra calculării și a redistribuirii cuantumurilor ajustărilor datorate de către toate statele membre sau către toate statele membre.

4.24. În raportul său special privind resursa proprie bazată pe deșeurile de plastic, Curtea a observat deficiențe în legătură cu fiabilitatea și comparabilitatea datelor utilizate pentru calcularea contribuțiilor statelor membre. Aceste deficiențe privesc punctul de măsurare a deșeurilor de ambalaje din plastic reciclate, metodele de elaborare a statisticilor și asigurarea faptului că deșeurile de ambalaje din plastic sunt cu adevărat reciclate (a se vedea *caseta 4.2*).

¹⁴ Articolul 5 alineatul (5) din [Regulamentul \(UE, Euratom\) 2021/770](#) privind calcularea resursei proprii bazate pe deșeurile de ambalaje din plastic.

Caseta 4.2

Deficiențe legate de fiabilitatea și comparabilitatea datelor

Punctul de măsurare

Statele membre au obligația de a calcula greutatea deșeurilor de ambalaje reciclate atunci când acestea intră în operațiunea de reciclare; prin derogare, ele pot măsura greutatea deșeurilor la ieșirea din operațiunea de sortare, aplicând rate medii ale pierderilor¹⁵. Majoritatea statelor membre (20) au utilizat derogarea și au aplicat rate ale pierderilor cuprinse între 6 % și 54 %. 4 state membre au utilizat, ca punct de măsurare, intrarea în operațiunea de reciclare, iar 3 state membre nu au transmis aceste informații. În lipsa unor norme clare la nivelul UE privind ratele medii ale pierderilor, estimările statelor membre privind deșeurile de ambalaje reciclate sunt mai puțin fiabile și comparabile.

Metodele de elaborare a statisticilor

Statele membre trebuie să utilizeze două metode principale diferite de compilare¹⁶ pentru a estima cantitatea de deșeurii de ambalaje din plastic generate într-un anumit an. Ele trebuie să echilibreze apoi rezultatele obținute. Doar 14 state membre au prezentat date bazate pe ambele metode și niciunul dintre ele nu a echilibrat, astfel cum prevede legislația, rezultatele obținute. Toate statele membre au transmis, în schimb, pentru calcularea contribuției lor, date stabilite pe baza unei singure metode.

Asigurarea faptului că deșeurile de plastic sunt cu adevărat reciclate

Nici Comisia, nici statele membre vizitate de Curte nu au efectuat controale sau audituri pentru a verifica dacă deșeurile de ambalaje din plastic erau cu adevărat reciclate de către reciclatorii din statele membre. Nici legislația privind mediul, nici cea privind resursele proprii nu impun efectuarea unor astfel de controale. În plus, este foarte dificil pentru statele membre să obțină informații fiabile cu privire la cantitățile reciclate în cazul exporturilor de deșeurii din plastic în afara UE. Există astfel riscul ca datele utilizate în scopul resurselor proprii să nu fie fiabile.

¹⁵ Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile din ambalaje.

¹⁶ Regulamentul (UE) 2023/595 de stabilire a formularului pentru raportul privind resursa proprie bazată pe deșeurile de plastic.

Punerea în aplicare a unor acțiuni din Planul de acțiune vamală nu a progresat suficient

4.25. Curtea a raportat deja în 2021 că nu se înregistraseră progrese suficiente în punerea în aplicare a Planului de acțiune vamală al Comisiei¹⁷. În 2022, ea a identificat întârzieri suplimentare¹⁸ în ceea ce privește acțiunile selectate. În cadrul activității sale de audit din acest an, Curtea a examinat punerea în aplicare globală a acestui plan de acțiune și a analizat situația acțiunilor întreprinse ca urmare a recomandării sale din [Raportul anual pe 2021](#).

4.26. Potrivit evaluării Comisiei din iunie 2023, din cele 29 de acțiuni din Planul de acțiune vamală, 21 erau încă deschise, deoarece obiectivele lor fundamentale nu fuseseră îndeplinite; 8 erau întârziate, termenul-limită planificat fiind depășit; iar termenul pentru restul de 13 acțiuni nu expirase încă. 4 dintre acțiunile întârziate se referă la măsuri care contribuie la reducerea deficitului de colectare a taxelor vamale, cum ar fi adoptarea unei noi strategii de gestionare a riscurilor și măsuri de îmbunătățire a gestionării comerțului electronic.

4.27. În ceea ce privește recomandarea formulată de Curte în [Raportul său anual pe 2021](#), potrivit căreia Comisia ar trebui să pună în aplicare cu promptitudine măsurile din planul său de acțiune relevante din perspectiva riscurilor financiare, Curtea concluzionează că aceasta a fost pusă în aplicare în anumite privințe (a se vedea [anexa 4.2](#)).

4.28. În mai 2023, Comisia a prezentat o propunere legislativă în vederea unei reforme vamale semnificative¹⁹, cu scopul de a îmbunătăți funcționarea uniunii vamale (a se vedea [caseta 4.3](#)). Se preconizează că reforma propusă va remedia unele dintre deficiențele raportate anterior de Curte, cum ar fi lipsa unei analize la nivelul UE a datelor privind toate importurile în UE pentru a depista riscurile financiare în domeniul vamal²⁰ și aplicarea inconsecventă a controalelor vamale²¹.

¹⁷ Punctul 3.13 din [Raportul anual pe 2021](#).

¹⁸ Punctul 4.24 din [Raportul anual pe 2022](#).

¹⁹ COM(2023) 258.

²⁰ Punctul 3.18 din [Raportul anual pe 2020](#).

²¹ [Raportul special nr. 04/2021](#): „Controalele vamale: armonizarea insuficientă afectează interesele financiare ale UE”.

Caseta 4.3

Reforma vamală a UE

Reforma propune crearea a doi factori-cheie: Autoritatea vamală a UE și Platforma de date vamale a UE.

Principala funcție a Autorității vamale a UE nou-înființate va fi de a pune în comun cunoștințele de specialitate și competențele dispersate în prezent în întreaga UE și de a orienta, coordona și sprijini autoritățile vamale naționale din UE. Această autoritate va asigura gestionarea riscurilor la nivelul UE.

Noua Platformă de date vamale a UE va constitui o condiție prealabilă pentru consolidarea supravegherii și pentru simplificarea procedurilor în cadrul uniunii vamale. Ea va include o analiză comună de risc la nivelul UE, bazată pe date centralizate, care va proteja frontiera externă a UE pentru mărfuri într-un mod mai eficient și mai eficace.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza comunicării Comisiei intitulată „Reforma vamală: Trecerea uniunii vamale la o etapă superioară” [COM(2023) 257].

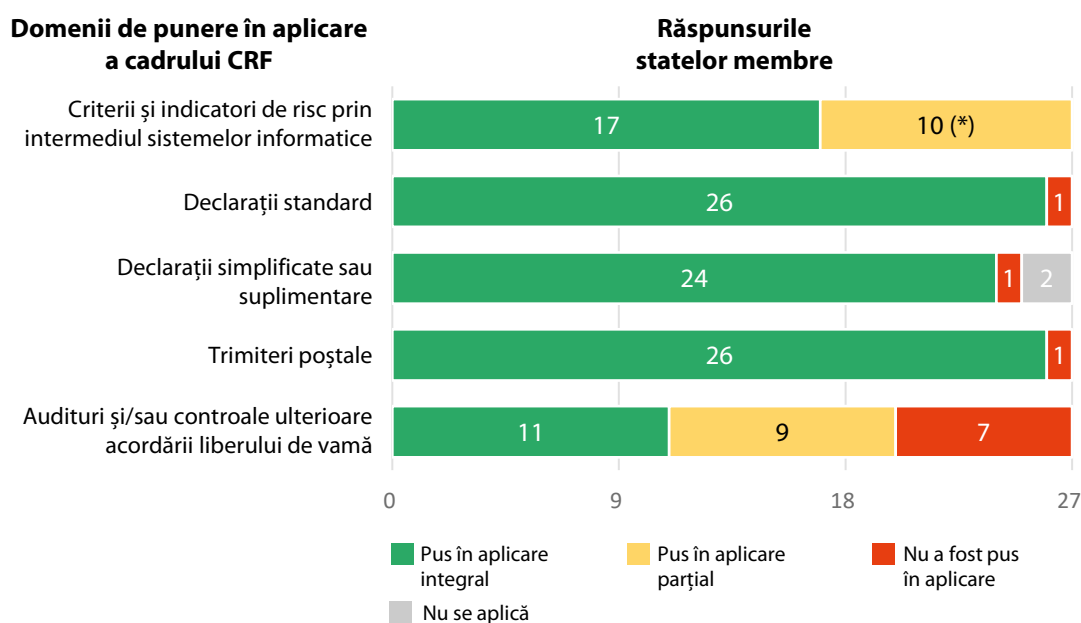
4.29. Comisia a corelat punerea în aplicare a 16 dintre cele 29 de acțiuni din Planul de acțiune vamală (a se vedea punctul 4.26) cu propunerea sa de reformă vamală. Propunerea nu a fost însă adoptată încă și, în opinia Curții, 5 dintre cele 8 acțiuni întârziate nu vor putea fi închise decât după aplicarea dispozițiilor conexe ale propunerii de revizuire a *Codului vamal al Uniunii* (prevăzută pentru 2028).

Comisia nu a monitorizat suficient punerea în aplicare de către statele membre a criteriilor și standardelor în materie de risc financiar

4.30. Cadrul CRF (a se vedea punctul 4.6) cuprinde un set de norme care permit sistemelor de vămuire ale statelor membre să identifice în mod sistematic tranzacțiile care prezintă un risc financiar potențial și care, prin urmare, necesită o analiză suplimentară și/sau o acțiune de control. CRF este conceput astfel încât să acopere majoritatea riscurilor financiare cunoscute și să contribuie la o abordare mai coerentă în materie de controale vamale.

4.31. În conformitate cu cadrul CRF, statele membre ar fi trebuit să aplice Decizia CRF începând din 2019. În 2021 și 2023, statele membre au raportat Comisiei cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a cadrului CRF, iar Comisia a publicat două rapoarte pe baza informațiilor respective. Conform raportului bazat pe informațiile din 2021, cadrul CRF nu a fost pus în aplicare pe deplin de toate statele membre și, prin urmare, acesta nu contribuia încă la o aplicare uniformă a controalelor. În versiunea actualizată din 2023 se menționau atât îmbunătățiri, cât și regresii, toate neglijabile, în diferitele domenii de punere în aplicare. **Figura 4.5** sintetizează constatările raportului din 2023 în domeniile selectate.

Figura 4.5 – Punerea în aplicare de către statele membre a cadrului CRF, situația de la sfârșitul anului 2023

(*) State membre care au declarat că nu pot pune în aplicare cel mult două criterii de risc/doi indicatori de risc specifici sau care nu pot combina toți indicatorii de risc în același timp din cauza unor restricții de natură informatică existente la nivelul sistemelor lor.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza raportului Comisiei.

4.32. Curtea a constatat că, deși Comisia analizase informațiile furnizate de statele membre, aceasta nu a verificat, prin vizite de monitorizare, exactitatea lor înainte de a le include în propriile sale rapoarte. Comisia nu a evaluat nici impactul întârzierilor raportate, pentru a sprijini statele membre în punerea în aplicare, fără întârzieri suplimentare, a elementelor cu o prioritate mai mare ale cadrului CRF.

4.33. Cadrul CRF încă nu este pus în aplicare în mod uniform în toate statele membre. După cum Curtea a raportat anterior²², lipsa armonizării creează un risc pentru întreaga uniune vamală, întrucât operatorii ar putea în continuare să aleagă punctele de intrare în UE cu niveluri de control mai scăzute. Acest lucru poate afecta colectarea taxelor vamale și nivelurile contribuțiilor din resurse proprii tradiționale plătite către UE.

²² Punctul 62 din [Raportul special nr. 04/2021](#) și punctul 148 din [Raportul special nr. 19/2017](#) privind procedurile de import.

Rapoartele anuale de activitate

4.34. Informațiile referitoare la regularitatea resurselor proprii prezentate în rapoartele anuale de activitate pe 2023 publicate de DG BUDG și de Eurostat confirmă în general constatările și concluziile Curții.

4.35. În raportul său anual de activitate pe 2022, DG BUDG a declarat că a retras rezerva emisă în legătură cu faptul că sumele aferente RPT transferate de Regatul Unit și de statele membre către bugetul UE erau inexacte, ca urmare a subevaluării articolelor textile și de încălțăminte importate din China în perioada 2011-2017. După ce Regatul Unit a plătit toate sumele datorate, Comisia a închis, la 15 februarie 2023, *procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor* aferentă. Utilizând metodologia aplicată în cazul Regatului Unit, Comisia se așteaptă să finalizeze, în 2024, cuantificarea pierderilor de RPT care pot fi atribuite statelor membre.

Concluzie și recomandări

Concluzie

4.36. Ansamblul probelor de audit indică faptul că nivelul de eroare din cadrul operațiunilor de venituri nu era semnificativ. Sistemele de gestionare a veniturilor examinate de Curte au fost, în general, eficiente. Cu toate acestea, unele dintre elementele pentru gestionarea rezervelor în materie de VNB și de TVA și a punctelor deschise în legătură cu resursele proprii tradiționale în cadrul Comisiei, principalele controale interne privind resursele proprii tradiționale evaluate de Curte în anumite state membre, precum și sistemele de asigurare a fiabilității și a comparabilității datelor utilizate pentru calcularea resursei proprii bazate pe deșeurile plastice au fost parțial eficiente (a se vedea punctele [4.9](#), [4.16](#), [4.17](#), [4.20](#) și [4.24](#)).

4.37. Curtea a constatat, de asemenea, că unele acțiuni prevăzute în Planul de acțiune vamală al Comisiei – în special cele legate de punerea în aplicare a reformei vamale a UE (a se vedea punctul [4.26](#)) – au rămas în urmă și că Comisia nu a realizat vizite de monitorizare pentru a verifica rapoartele statelor membre cu privire la punerea în aplicare a cadrului CRF (a se vedea punctul [4.32](#)). Aceste deficiențe nu afectează opinia de audit a Curții cu privire la regularitatea veniturilor, deoarece nu privesc operațiunile subiacente conturilor.

Recomandări

4.38. [Anexa 4.2](#) prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a unei recomandări formulate în Raportul anual pe 2020. Comisia pusese în aplicare integral o subrecomandare. Cealaltă subrecomandare nu mai era aplicabilă.

4.39. Curtea a examinat, de asemenea, trei recomandări pe care le-a formulat în rapoartele anuale pe 2019 și pe 2021 și care trebuiau să fie puse în aplicare în cursul anului 2023. Curtea consideră că recomandările respective au fost puse în aplicare de Comisie în anumite privințe.

4.40. Raportul special al Curții privind resursa proprie bazată pe deșeurile de plastic conține recomandări pentru îmbunătățirea gestionării acestei surse de venituri ale UE (a se vedea punctele [4.23](#) și [4.24](#)).

4.41. Pe baza constatărilor și a concluziilor formulate pentru exercițiul 2023, Curtea recomandă Comisiei:

Recomandarea 4.1 – Să perceapă de la statele membre dobânzi de întârziere în cazul în care rezervele referitoare la VNB nu sunt soluționate pe deplin înainte de expirarea termenului

Să perceapă dobânzi de întârziere în cazul în care statele membre nu transmit toate informațiile necesare pentru soluționarea pe deplin a rezervelor și nu corectează datele privind VNB înainte de expirarea termenului stabilit.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2025.

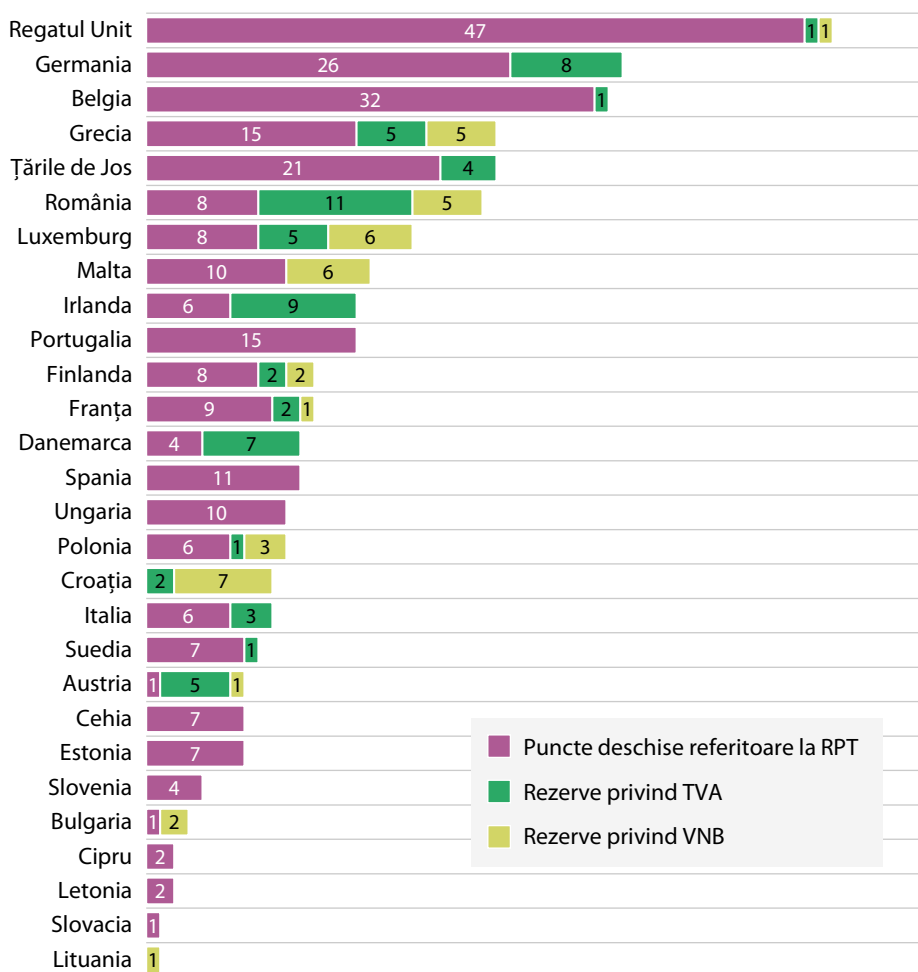
Recomandarea 4.2 – Să verifice progresele raportate de statele membre și să identifice ce elemente-cheie ale cadrului CRF trebuie puse în aplicare

Să verifice prin vizite de monitorizare, pe baza unui eșantion, stadiul punerii în aplicare a cadrului CRF în statele membre, să identifice ce elemente ale acestuia ar trebui implementate cu prioritate și să ia măsurile necesare pentru a sprijini statele membre să le implementeze fără întârziere.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

Anexe

Anexa 4.1 – Numărul rezervelor nesoluționate privind VNB și TVA și al punctelor deschise referitoare la RPT, pe state membre: situația la 31 decembrie 2023

	Puncte deschise referitoare la RPT	Rezerve privind TVA	Specifice unor operațiuni	Transversale (*)
Total la 31.12.2023	274	67	29	11
Total la 31.12.2022	283	81	64	74
			← Rezerve privind VNB →	

(*) Tip de rezervă referitoare la VNB care privește o problemă transversală și necesită o analiză comparativă a soluțiilor adoptate de statele membre.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei.

Anexa 4.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

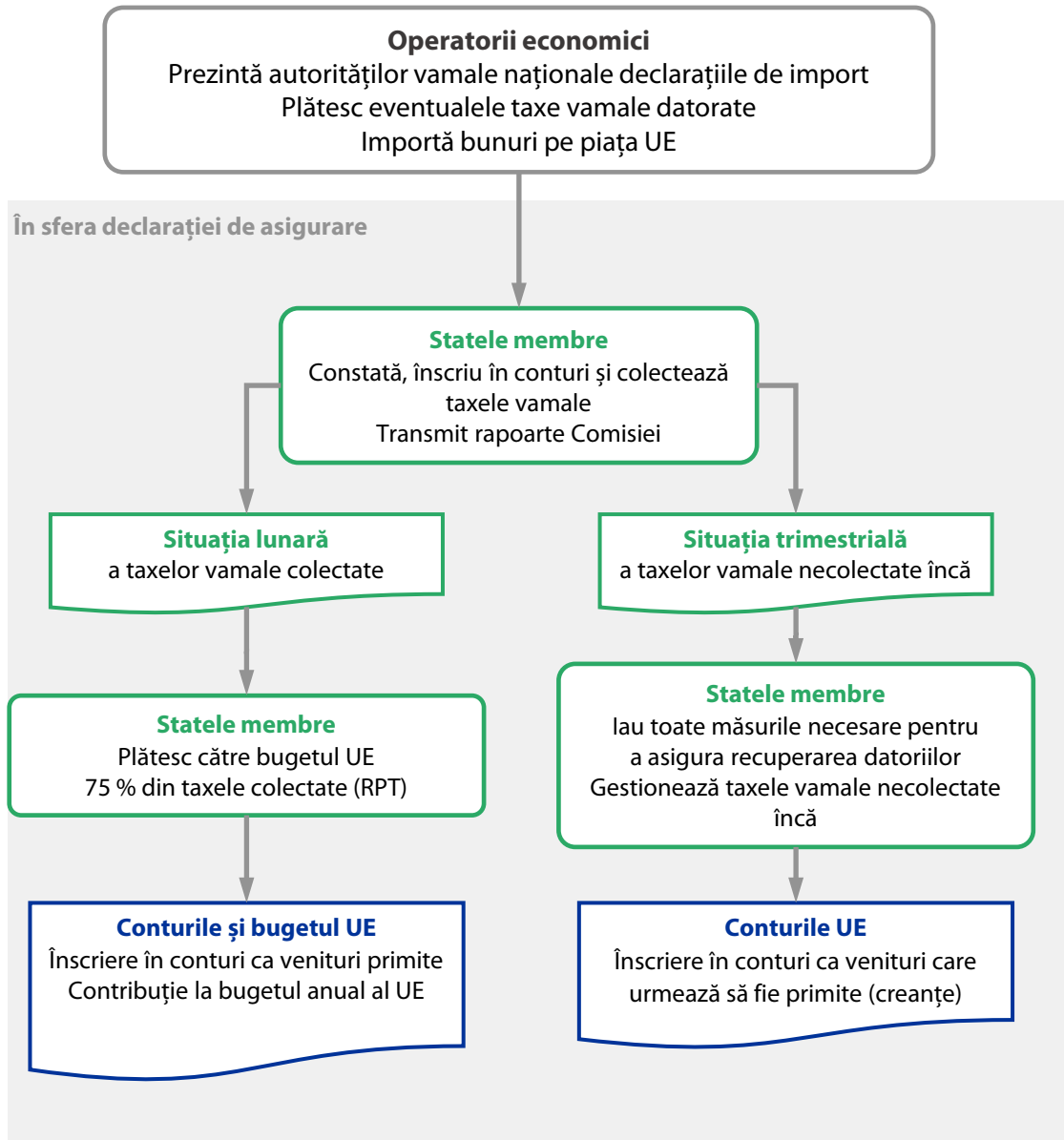
Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2019	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 1:</p> <p>Să ofere statelor membre un sprijin regulat pentru selectarea importatorilor cu cel mai ridicat grad de risc în vederea auditurilor ulterioare acordării liberului de vamă:</p> <p>(a) prin colectarea și analizarea datelor de import relevante la nivelul UE și prin transmiterea rezultatelor analizei sale către statele membre (până la sfârșitul anului 2021);</p> <p>(b) odată ce sistemul „Surveillance III” devine operațional, prin furnizarea de orientări cu privire la modul de analizare a datelor în cadrul acestui nou sistem (până în iunie 2023).</p>		<p>Comisia a extins sfera de aplicare a planurilor inițiale ale unor proiecte prin colectarea și analizarea datelor privind importurile pentru a identifica importatorii cu cel mai ridicat grad de risc la nivelul UE. Cu toate acestea, ea nu a comunicat încă autorităților vamale naționale rezultatele analizei sale [a se vedea recomandarea 1 litera (a)]. În ceea ce privește recomandarea 1 litera (b), Curtea constată că analiza datelor nu va putea atinge capacitatea maximă decât atunci când sistemul „Surveillance III” va deveni pe deplin operațional. Deși funcțiile acestuia și posibilitățile de analiză a datelor sunt cunoscute din 2022, Comisia nu a elaborat încă orientări cu privire la modul de utilizare a acestui sistem pentru a identifica și selecta importatorii cu cel mai mare grad de risc la nivelul UE, în vederea auditurilor ulterioare acordării liberului de vamă.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2020	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>(a) Recomandarea 2: în cooperare cu autoritățile de statistică din statele membre, să continue să îmbunătățească modul de reflectare a globalizării în conturile naționale, cu scopul de a soluționa rezerva privind VNB existentă cu privire la acest aspect pentru anii începând cu 2018 (până la jumătatea anului 2023);</p> <p>(b) în cazul în care impactul eliminării rezervei menționate mai sus asupra conturilor naționale ar diferi considerabil între statele membre, Comisia ar trebui să reevalueze calitatea datelor VNB din anii precedenți, cu scopul de a informa <i>autoritatea bugetară</i> cu privire la posibilele implicații ale statisticilor revizuite rezultate pentru bugetul de venituri începând din 2010 (până la jumătatea anului 2023).</p>		<p>În ceea ce privește recomandarea 2 litera (a), a se vedea punctul 4.11. Recomandarea 2 litera (b) nu mai este aplicabilă, deoarece ridicarea <i>rezervei transversale</i> privind globalizarea nu a avut decât un impact redus asupra statelor membre.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 1:</p> <p>Să ia măsurile necesare (inclusiv proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dacă este cazul) pentru a se asigura că Italia remediază deficiențele nesoluționate de mult timp în contabilitatea aferentă resurselor proprii tradiționale. Măsurile ar trebui să vizeze eliminarea discrepanțelor persistente care afectează fiabilitatea situațiilor acestei țări privind taxele colectate și taxele necollectate încă (până la jumătatea anului 2023).</p>		A se vedea punctul 4.22 .
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 3:</p> <p>Să îmbunătățească evaluarea riscurilor financiare pentru resursele proprii tradiționale prin punerea în aplicare în timp util a măsurilor relevante din Planul său de acțiune vamală (până la termenele stabilite în acest plan).</p>		A se vedea punctele 4.25 și 4.29 .

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa 4.3 – Procesul de întocmire a situațiilor RPT cu privire la taxele vamale (colectate și necolectate încă) și înscrierea acestora în conturile și în bugetul UE

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza legislației și a normelor UE în vigoare.

Capitolul 5

Piața unică, inovare și sectorul digital

Cuprins

	Puncte
Introducere	5.1.-5.6.
Scurtă descriere	5.2.-5.5.
Sfera și abordarea auditului	5.6.
Regularitatea operațiunilor	5.7.-5.25.
În cazul cheltuielilor din domeniul cercetării, costurile cu personalul rămân cele mai afectate de eroare	5.13.-5.21.
Calcul incorect al tarifelor orare în cadrul Orizont 2020	5.14.-5.16.
Calcul incorect al tarifelor zilnice pentru granturile din cadrul Orizont Europa	5.17.-5.19.
Încălcări ale regulii privind dublul plafon	5.20.
Alte erori la nivelul costurilor cu personalul	5.21.
Alte costuri directe neeligibile	5.22.-5.23.
Operațiuni cu erori multiple	5.24.
Întreprinderile nou-intrate pe piață și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) sunt mai predispuse la erori	5.25.
Examinarea sistemului de control <i>ex ante</i> utilizat de CINEA pentru granturile MIE în sectoarele transporturilor și energiei	5.26.-5.34.
Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare	5.35.-5.40.
Concluzie și recomandări	5.41.-5.44.
Concluzie	5.41.-5.42.
Recomandări	5.43.-5.44.

Anexe

Anexa 5.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Piața unică, inovare și sectorul digital

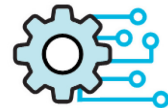
Introducere

5.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la rubrica 1 – Piața unică, inovare și sectorul digital din CFM. **Figura 5.1** oferă o imagine de ansamblu a principalelor activități și cheltuieli efectuate pentru această rubrică în 2023.

Figura 5.1 – Plățile și populația auditată

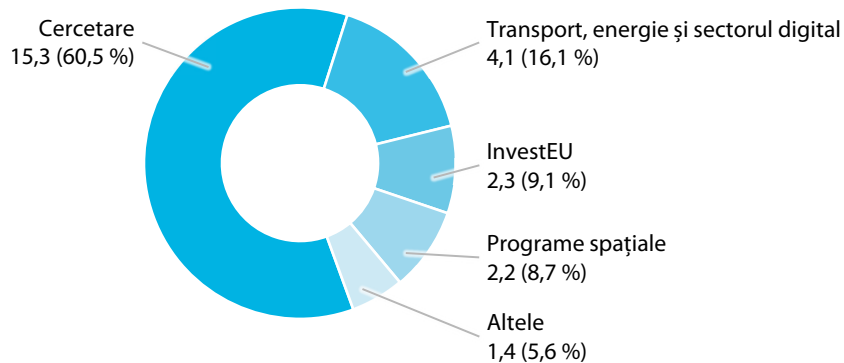

Piața unică, inovare și sectorul digital
25,3 miliarde de euro (13,2 % din cheltuielile de la bugetul UE)

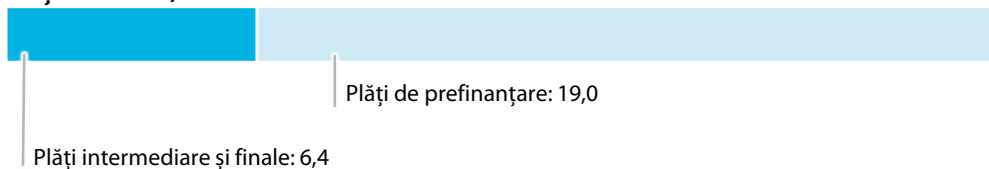
(în miliarde de euro)

Defalcarea plăților din 2023 în funcție de fond

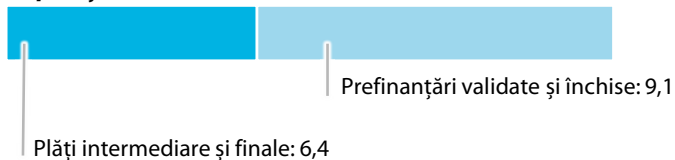

Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Plăți – total 25,3

Populația auditată – total 15,5

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din conturile consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

Scurtă descriere

5.2. Programele finanțate în cadrul rubricii Piața unică, inovare și sectorul digital sunt diverse și vizează finanțarea unor proiecte care contribuie, printre altele, la cercetare și inovare, la dezvoltarea infrastructurii europene din sectoarele transporturilor, energetic și digital, la progrese în domeniul comunicațiilor, al transformării digitale și al pieței unice, precum și la politica spațială.

5.3. Principalele programe pentru cercetare și inovare sunt *Orizont 2020*, pentru perioada 2014-2020, și succesorul acestuia, *Orizont Europa*, pentru perioada 2021-2027. În al treilea an de punere în aplicare, cu 10 674 de acorduri de *grant* și două acorduri-cadru semnate, programul *Orizont Europa* în continuare nu reprezintă decât o mică parte din populația auditată de Curte pentru 2023, deoarece majoritatea plăților efectuate în cadrul acestuia au constat în prefinanțare.

5.4. Rubrica 1 din CFM finanțează, de asemenea, mari proiecte de infrastructură precum *Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)* și programe spațiale, printre care Galileo (Sistemul global de navigație prin satelit al UE), EGNOS (Serviciul european geostaționar mixt de navigare) și Copernicus (Programul european de observare a Pământului). Rubrica include și Fondul *InvestEU*, care, împreună cu *Orizont 2020* și cu *Orizont Europa*, beneficiază de finanțare suplimentară din *NextGenerationEU (NGEU)*.

5.5. Majoritatea cheltuielilor aferente acestor programe sunt gestionate în mod direct de către Comisie, inclusiv prin intermediul *agențiilor executive*, și se prezintă sub formă de granturi acordate unor *beneficiari* publici sau privați care participă la proiecte. Comisia varsă prefinanțări către beneficiari la momentul semnării unui acord de grant și ulterior rambursează costurile finanțate de UE, deducând prefinanțarea. Programele spațiale sunt, în general, gestionate indirect, pe baza unor *acorduri de delegare* și a unor *acorduri de contribuție* semnate între Comisie și organismele de punere în aplicare specializate (cum ar fi Agenția Spațială Europeană sau Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial). Instrumentele financiare ale *InvestEU* sunt executate în principal de BEI sau de FEI, care, la rândul lor, utilizează intermediari financiari. Alte finanțări din *NGEU* sunt gestionate în conformitate cu normele aplicabile programelor pentru care sunt alocate.

Sfera și abordarea auditului

5.6. Aplicând abordarea și metodele de audit descrise în **anexa 1.1**, Curtea a examinat în 2023 pentru această rubrică din CFM:

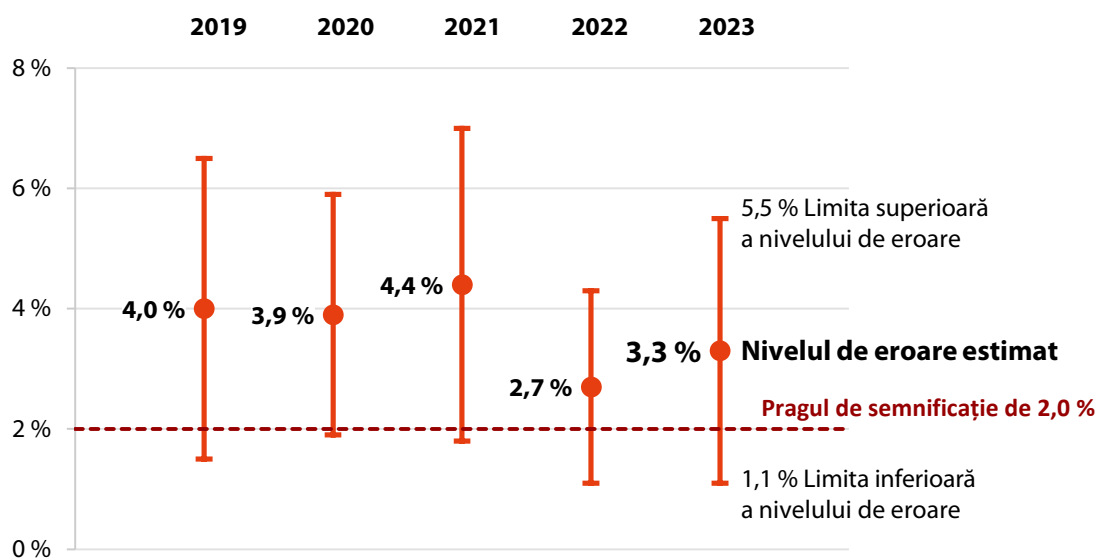
- (a) un eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic de 127 de *operațiuni*, acoperind întreaga gamă de cheltuieli de la această rubrică din CFM. Eșantionul a fost constituit din 97 de operațiuni din domeniul cercetării și inovării (90 pentru Orizont 2020 și 7 pentru Orizont Europa) și 30 de operațiuni din cadrul altor programe și activități, în special al MIE, al programelor spațiale și al unor instrumente financiare. Beneficiarii care au făcut obiectul auditului erau situați în 20 de state membre și în 5 țări terțe. Curtea a luat în considerare și rezultatele auditurilor sale anuale privind agențiile și *întreprinderile comune*. Obiectivul său a fost de a estima nivelul de *eroare* pentru această rubrică din CFM și de a contribui astfel la *declarația de asigurare*;
- (b) sistemul de control *ex ante* utilizat de *Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA)* pentru granturile MIE în sectoarele transporturilor și energiei;
- (c) informațiile privind regularitatea furnizate în *rapoartele anuale de activitate* ale Direcției Generale Cercetare și Inovare (DG RTD) și ale *Agenției Executive Europene pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA)*, informații care sunt incluse apoi în *raportul anual privind gestiunea și performanța* al Comisiei.

Regularitatea operațiunilor

5.7. Dintre cele 127 de operațiuni examinate, 39 (31 %) conțineau erori. Pe baza celor 32 de erori cuantificate, Curtea estimează că nivelul de eroare este de 3,3 % (a se vedea *figura 5.2*). *Figura 5.3* prezintă o repartizare pe tipuri de erori a *nivelului de eroare estimat* de Curte pentru 2023, diferențiind între operațiuni din domeniul cercetării și alte operațiuni.

Figura 5.2 – Impactul estimat al erorilor cuantificabile

Nivelul de eroare estimat

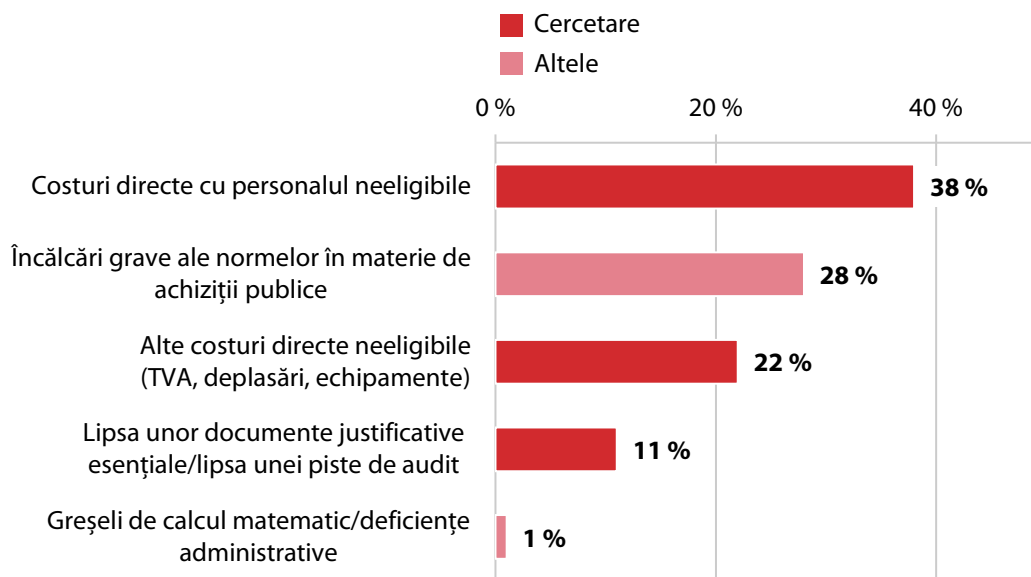

Dimensiunea eșantionului (operațiuni)

An	2019	2020	2021	2022	2023
Dimensiunea eșantionului	133	133	130	127	127

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Figura 5.3 – Repartizarea pe tipuri de erori a nivelului de eroare estimat

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

5.8. Orizont 2020 a adus îmbunătățiri în ceea ce privește conceperea programelor UE de finanțare pentru cercetare și inovare și strategia de control aferentă¹. Simplificarea normelor ar fi putut, în teorie, să reducă riscul de eroare. Auditurile Curții arată însă că rata de eroare nu a scăzut sub pragul de semnificație de 2 % nici măcar după 9 ani de punere în aplicare a programelor.

5.9. Cheltuielile din cadrul programului Orizont 2020 continuă astfel să prezinte un risc ridicat și constituie principala sursă a erorilor identificate de Curte. Au fost detectate *erori cuantificabile* legate de costuri neeligibile în 30 dintre cele 97 de operațiuni din domeniul cercetării și inovării cuprinse în eșantion, dintre care una aferentă Orizont Europa. Erorile respective au contribuit cu 71 % la nivelul de eroare estimat de Curte pentru această rubrică pentru 2023.

5.10. În cazul altor programe și activități, Curtea a detectat erori cuantificabile în 2 operațiuni dintre cele 30 din eșantion, ambele aferente unor proiecte finanțate din MIE. Una dintre acestea se referă la o încălcare gravă a normelor UE privind achizițiile publice, care a condus la atribuirea contractului unui consorțiu ce nu îndeplinea criteriile de selecție.

¹ Punctul 5.13 din [Raportul anual pe 2018](#) și [Raportul special nr. 28/2018](#): „Majoritatea măsurilor de simplificare introduse în programul Orizont 2020 au făcut viața mai ușoară beneficiarilor, dar există încă loc de îmbunătățiri”.

5.11. Comisia aplicase măsuri corective care afectau în mod direct opt dintre operațiunile cuprinse în eșantionul Curții. Aceste măsuri au fost relevante pentru calculele efectuate de Curte, întrucât au contribuit la reducerea nivelului de eroare estimat pentru acest capitol cu 0,3 puncte procentuale. În șapte cazuri de erori cuantificabile produse la nivelul beneficiarilor, Comisia (sau auditorii contractați de beneficiari) dispunea(u) de suficiente informații în rapoartele periodice și în documentele justificative ale beneficiarilor pentru a preveni sau pentru a depista și a corecta eroarea înainte de a accepta cheltuielile. Dacă Comisia sau auditorii contractați de beneficiari ar fi utilizat în mod corespunzător toate informațiile aflate la dispoziția lor, nivelul de eroare estimat pentru acest capitol ar fi fost cu 1,4 puncte procentuale mai mic.

5.12. Pentru exercițiul 2023, Curtea a observat tot mai mult că beneficiarii raportează costuri care depășesc valoarea maximă a grantului specificată în acordurile de grant, parțial din cauza ratelor foarte ridicate ale inflației din ultimii ani. Această practică convenită creează un „amortizor”, care permite înlocuirea costurilor neeligibile cu cheltuieli suplimentare care au fost acceptate. Curtea consideră că practica va deveni din ce în ce mai răspândită pe măsură ce programele din CFM 2014-2020 ajung la sfârșit, iar beneficiarii raportează costurile finale. Curtea a constatat că în 2023 s-a recurs la o astfel de practică pentru 22 (17 %) dintre operațiunile auditate. Astfel, în cazul a 4 dintre aceste operațiuni, erorile constatate s-au redus ca urmare a amortizorului, iar în cazul altora 5, ele au fost compensate integral.

În cazul cheltuielilor din domeniul cercetării, costurile cu personalul rămân cele mai afectate de eroare

5.13. După 9 ani de punere în aplicare a programului Orizont 2020, calculul costurilor cu personalul rămâne o sursă majoră de eroare în declarațiile de cheltuieli. Așa cum a arătat Curtea în rapoartele sale anuale anterioare², metodologia de calcul al costurilor cu personalul este complexă, la fel ca și normele contabile naționale care trebuie respectate. S-a constatat același lucru și în cazul operațiunilor auditate pentru programul Orizont Europa. Dintre operațiunile din domeniul cercetării incluse în eșantionul Curții, 30 erau afectate de erori cuantificabile, 22 dintre acestea, adică circa

² Punctul 5.16 din [Raportul anual pe 2018](#), punctul 4.11 din [Raportul anual pe 2019](#), punctul 4.13 din [Raportul anual pe 2020](#), punctul 4.12 din [Raportul anual pe 2021](#) și punctul 5.13 din [Raportul anual pe 2022](#).

73 %, fiind afectate de aplicarea incorectă a metodologiei de calcul al costurilor cu personalul.

Calcul incorect al tarifelor orare în cadrul Orizont 2020

5.14. După cum a subliniat Curtea în rapoartele sale anuale anterioare³, regula care impune utilizarea tarifului orar anual calculat pentru cel mai recent exercițiu financiar închis poate conduce la erori. Curtea a identificat dovezi că această situație s-a produs din nou în 2023.

5.15. Curtea a constatat că beneficiarii, în loc să calculeze un tarif orar pentru un anumit exercițiu financiar, calculaseră un tarif fie pentru întreaga perioadă de raportare, fie doar pentru lunile exercițiului care erau acoperite de perioada de raportare. În trei cazuri (dintre care doar unul cu impact financiar), beneficiarul alocase, pentru proiectul finanțat de UE, personal potrivit unui anumit procent dat și declarase costurile pe baza procentului respectiv, fără a calcula un tarif orar.

5.16. De asemenea, în cazul a șapte operațiuni, Curtea a constatat că fuseseră utilizate tarife orare incorecte din cauza includerii în calcul a unor costuri neeligibile, cum ar fi o indemnizație pentru concediul pentru creșterea copilului (care fusese rambursată beneficiarului de către stat), plăți retroactive legate de majorări salariale și prime neeligibile.

Calcul incorect al tarifelor zilnice pentru granturile din cadrul Orizont Europa

5.17. Odată cu CFM 2021-2027, Comisia a introdus utilizarea de tarife zilnice pentru rambursarea costurilor cu personalul. Tariful zilnic se calculează prin împărțirea costurilor anuale pentru un membru al personalului la 215 zile în cazul unui post cu normă întreagă. Acordurile de grant care acoperă cele trei proiecte din cadrul programului Orizont Europa auditate de Curte prevedeau că costurile anuale pentru un membru al personalului trebuie împărțite la 215. Curtea a constatat însă că orientările Comisiei⁴ oferă două opțiuni: fie cea standard, de calculare a unui tarif zilnic unic pentru întreaga perioadă de raportare, fie posibilitatea de a calcula tarife zilnice

³ Punctul 4.12 din [Raportul anual pe 2019](#), punctul 4.14 din [Raportul anual pe 2020](#), punctul 4.15 din [Raportul anual pe 2021](#) și punctul 5.15 din [Raportul anual pe 2022](#).

⁴ *EU Grants: AGA – Annotated Grant Agreement, EU Funding Programmes 2021-2027*, versiunea 1.0 – 1 mai 2024, Comisia Europeană.

separate pentru fiecare an calendaristic, utilizând numai datele aplicabile lunilor corespunzătoare din perioada de raportare în cauză. Curtea consideră acest lucru problematic, deoarece creează confuzie în rândul beneficiarilor cu privire la modalitatea corectă de calculare a tarifului zilnic.

5.18. În cazul a două dintre operațiunile auditate din cadrul programului Orizont Europa, Curtea a constatat că beneficiarii nu își bazaseră declarațiile referitoare la costurile cu personalul pe tarife zilnice calculate. În *caseta 5.1* este prezentat un exemplu în acest sens.

Caseta 5.1

Proiect din cadrul Orizont Europa: exemplu de beneficiar care nu a calculat tarife zilnice

O entitate beneficiară non-profit din Belgia a primit un grant Orizont Europa și a declarat costurile cu personalul alocat proiectului aferente perioadei de raportare de 13 luni. Beneficiarul a declarat toate costurile suportate pentru o persoană, pe baza raționamentului că aceasta a lucrat exclusiv în cadrul proiectului. Beneficiarul nu a calculat deci un tarif zilnic pe care să îl aplice ulterior numărului de zile în care persoana a lucrat la proiect. Din registre a reieșit că persoana lucrase la proiect 208,5 zile în cursul perioadei de raportare, adică mai puțin decât timpul corespunzător unui echivalent normă întreagă definit pentru Orizont Europa (215 zile pe an, 233 de zile în cursul perioadei de raportare). Prin urmare, costurile declarate de beneficiar erau prea ridicate.

5.19. Deși eșantionul Curții aferent programului Orizont Europa a fost limitat în 2023 (doar trei acorduri de grant), în urma analizei reiese că problemele legate de costurile cu personalul riscă să persiste, în pofida eforturilor de simplificare depuse de Comisie.

Încălcări ale regulii privind dublul plafon

5.20. Regula privind dublul plafon stipulează că, în cazul proiectelor finanțate de UE, numărul total de ore declarate pentru o persoană într-un an nu poate depăși numărul anual de ore productive utilizat pentru calcularea tarifului orar. În plus, valoarea totală a costurilor cu personalul declarate (pentru a fi rambursate drept costuri reale) per persoană într-un anumit an nu poate depăși costurile totale cu personalul înregistrate în evidențele beneficiarului pentru persoana respectivă în anul în cauză. În 2023, Curtea a identificat acest tip de eroare în opt operațiuni. În cazurile

respectiv, beneficiarii au declarat costuri cu personalul care depășesc costurile suportate efectiv în cursul anului și au primit rambursarea acestora.

Alte erori la nivelul costurilor cu personalul

5.21. Alte erori la nivelul costurilor cu personalul au inclus declararea unor luni neeligibile în cazul personalului care a lucrat exclusiv în cadrul proiectului (de exemplu, luni declarate integral, chiar dacă personalul lucrase mai puțin de jumătate din zilele lucrătoare) și costuri cu personalul declarate (a) integral, fără prezentarea unor declarații de exclusivitate sau a unor fișe de pontaj, (b) pentru persoane a căror legătură cu proiectul nu a putut fi demonstrată și (c) integral, din cauza unor erori materiale.

Alte costuri directe neeligibile

5.22. O condiție esențială care reglementează eligibilitatea costurilor este aceea de a fi suportate în legătură cu acțiunea și de a fi necesare pentru implementarea acesteia. Ca și în 2022⁵, Curtea a constatat din nou, în 2023, opt cazuri în care costurile declarate nu îndeplineau această cerință. Beneficiarii au declarat costuri de deplasare și de cazare care nu erau necesare pentru punerea în aplicare a proiectului, costuri pentru servicii de consultanță în materie de gestiune financiară cu caracter general, precum și costuri de renovare și mobilare a unui laborator, deși acordul de grant autoriza numai consumabile.

5.23. Alte erori detectate în alte categorii de costuri au inclus: produse și servicii facturate intern neeligibile, costuri care nu au fost suportate, lipsa documentelor justificative și cursuri de schimb incorecte.

Operațiuni cu erori multiple

5.24. În repetate rânduri (în 12 dintre cele 32 de operațiuni cu erori cuantificabile), beneficiarii au declarat cheltuieli neeligibile în două sau mai multe categorii de costuri. Declarațiile de cheltuieli cu astfel de erori multiple provin atât de la beneficiari privați, cât și de la beneficiari publici, de la nou-veniți, dar și de la participanți experimentați. În *caseta 5.2* este prezentat un exemplu de astfel de erori.

⁵ Punctul 5.22 din [Raportul anual pe 2022](#).

Caseta 5.2

Exemplu de erori multiple în cadrul aceleiași declarații de cheltuieli

O organizație interguvernamentală publică beneficiară din Franța a declarat costuri cu personalul și legate de alte servicii. În cazul unui angajat, beneficiarul a inclus în costuri o primă care nu se baza pe niciun temei juridic și nu era însoțită de documente justificative. Pentru alt angajat, beneficiarul a aplicat un număr incorect de ore productive, ceea ce a condus la un tarif orar mult prea mare. În plus, la declararea costurilor aferente altor servicii, organizația respectivă nu a exclus TVA-ul, deși putea beneficia de rambursarea acestuia de către autoritatea fiscală franceză.

Întreprinderile nou-intrate pe piață și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) sunt mai predispuse la erori

5.25. Una dintre strategiile de stimulare a cercetării europene este de a spori participarea sectorului privat, în special a întreprinderilor nou-intrate pe piață și a IMM-urilor. IMM-urile au reprezentat 11 % din eșantion (14 din 127 de operațiuni), dar au contribuit cu 25 % la rata de eroare estimată. În plus, Curtea a identificat erori în declarațiile de cheltuieli ale 4 dintre cele 12 întreprinderi nou-intrate pe piață auditate, dintre care 2 erau IMM-uri. Aceste rezultate arată că IMM-urile și întreprinderile nou-intrate pe piață sunt mai predispuse la erori decât alți beneficiari, observație confirmată și de auditurile efectuate de Comisie⁶, precum și de rapoartele anuale precedente ale Curții⁷.

⁶ Punctul 4.16 din [Raportul anual pe 2019](#).

⁷ Punctul 5.19 din [Raportul anual pe 2018](#), punctul 4.16 din [Raportul anual pe 2019](#), punctul 4.20 din [Raportul anual pe 2021](#) și punctul 5.24 din [Raportul anual pe 2022](#).

Examinarea sistemului de control *ex ante* utilizat de CINEA pentru granturile MIE în sectoarele transporturilor și energiei

5.26. Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA) este responsabilă de punerea în aplicare a programului aferent Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE) pentru sectoarele transporturilor și energiei. În prezent, sunt în curs două perioade de programare: MIE 1 (2014-2020) și MIE 2 (2021-2027).

5.27. Potrivit Raportului anual de activitate pe 2022 al CINEA, pentru exercițiul respectiv, controalele *ex ante* ale agenției au condus la respingerea unor costuri declarate de 84,6 milioane de euro din cauza neeligibilității și a neregulilor (1,8 % din declarațiile de cheltuieli prezentate). Această sumă acoperă toate granturile gestionate de CINEA, granturile acordate din MIE pentru sectoarele transporturilor și energiei reprezentând aproximativ 70 % din plățile efectuate în 2022.

5.28. Strategia inițială de control *ex ante* pentru programul MIE 1 datează din 2016. Ea se axa pe riscurile cu cel mai mare impact asupra costurilor declarate de beneficiari pentru acțiunile în cauză (și anume anumite tipuri de costuri, un nivel ridicat al contribuției sau operațiunile cu costuri ridicate). În primă instanță, CINEA ia în considerare *certificatul referitor la situațiile financiare*, dacă acesta este solicitat. Un astfel de certificat este necesar în cazul în care contribuția UE la un proiect este de cel puțin 325 000 de euro. Având în vedere dimensiunea proiectelor, se preconizează că majoritatea beneficiarilor vor prezenta pe durata de viață a unui proiect un asemenea certificat. Acesta ar trebui să se bazeze pe un eșantion de 10 % din valoarea totală a costurilor declarate de beneficiar. Asigurarea *ex ante* se obține prin verificarea a cel puțin 25 % din costurile declarate. Prin urmare, în cazurile în care s-a prezentat un certificat referitor la situațiile financiare, verificările realizate de CINEA acoperă diferența de 15 % din costurile declarate.

5.29. CINEA a evaluat strategia *ex ante* în 2017 și a procedat la unele revizuiți minore ale acesteia (a se vedea comparația prezentată în [tabelul 5.1](#)).

5.30. Strategia de control pentru MIE 2 a ținut seama de învățămintele desprinse în urma controalelor *ex ante* realizate pentru MIE 1, în special în ceea ce privește metoda de eșantionare. Ea definește trei metode diferite de eșantionare (a se vedea comparația prezentată în [tabelul 5.1](#)).

Tabelul 5.1 – Acoperirea eșantionului utilizat pentru controalele *ex ante* din cadrul programelor MIE: comparație

Strategia de control <i>ex ante</i> pentru MIE 1	Strategia revizuită pentru MIE 1	Strategia de control <i>ex ante</i> pentru MIE 2
Acoperire a minimum 25 % din totalul costurilor declarate, per beneficiar care nu prezintă un certificat referitor la situațiile financiare	Acoperire a 15-20 % din totalul costurilor declarate, per beneficiar care nu prezintă un certificat referitor la situațiile financiare	Acoperire a 10-20 % din totalul costurilor declarate, per beneficiar, cu minimum trei elemente de cost de peste 5 000 de euro (<i>eșantionare consolidată</i>)
Acoperire a minimum 15 % din totalul costurilor declarate, per beneficiar care prezintă un certificat referitor la situațiile financiare	Acoperire a 10-15 % din totalul costurilor declarate, per beneficiar care prezintă un certificat referitor la situațiile financiare	Acoperire a 5-10 % din categoriile de costuri cu cea mai mare pondere (peste 15 % din totalul costurilor) declarate, per beneficiar, cu minimum trei elemente de cost de peste 10 000 de euro (<i>eșantionare standard</i>)
		Acoperire a maximum 5 % din totalul costurilor declarate, per beneficiar, sau fără eșantionare (<i>eșantionare redusă</i>)

5.31. Curtea a examinat strategia de control *ex ante* pentru MIE 1 și pe cea pentru MIE 2, precum și îmbunătățirile aduse de la o strategie la alta. S-a verificat dacă orientările reflectau strategiile și s-a analizat nivelul de asigurare care putea fi obținut în urma controalelor *ex ante*. S-au examinat, de asemenea, controalele *ex ante* efectuate pe un eșantion de zece declarații de cheltuieli: șapte pentru MIE 1 și trei pentru MIE 2 (MIE 2 se află încă într-un stadiu incipient de punere în aplicare). Pentru aceste zece dosare, Curtea a verificat respectarea orientărilor interne, documentarea activității și dacă au fost formulate concluzii corecte.

5.32. Cele două strategii se bazează pe o analiză solidă a riscurilor și a neregulilor din trecut. Cu toate acestea, deși a recunoscut că erorile din procedurile de achiziții publice au avut un impact major în cadrul MIE 1 și că nu toți auditorii responsabili de controlul certificatelor referitoare la situațiile financiare au neapărat suficientă experiență în auditarea procedurilor de achiziții publice, CINEA nu preconizează să efectueze verificări aprofundate ale achizițiilor din cadrul proiectelor aferente MIE 2 în anumite cazuri, de exemplu cele cu eșantionare redusă. În funcție de amploarea reală a eșantionării reduse, acest lucru ar putea scădea, în opinia Curții, nivelul de asigurare oferit de controalele *ex ante*.

5.33. Metodele de eșantionare ale strategiilor de control *ex ante* pentru MIE 1 și MIE 2 sunt corect descrise în orientările corespunzătoare. Orientările privind achizițiile publice nu sunt însă suficient de detaliate, deoarece nu precizează amploarea controalelor care trebuie efectuate asupra eșantioanelor.

5.34. În cursul examinării celor zece dosare menționate mai sus, Curtea a constatat că orientările fuseseră aplicate, dar nu existau dovezi care să ateste activitățile desfășurate. Nu se preciza decât rezultatul acestora, și anume decizia de acceptare sau de respingere a elementelor de cost. În unul dintre dosare, Curtea a constatat o reducere a numărului de elemente de cost incluse în eșantion, deși nici strategia, nici orientările nu prevăd o astfel de excepție. Curtea a examinat verificările făcute asupra facturilor și a procedurilor de achiziții publice și a constatat că, în general, concluziile corespunzătoare formulate erau corecte.

Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

5.35. Rapoartele anuale de activitate examinate de Curte (ale DG RTD și HADEA) reflectau informațiile disponibile în cadrul direcției generale/agenției respective și, pe baza acestor informații, au furnizat o evaluare corectă a gestiunii financiare în ceea ce privește *regularitatea* operațiunilor subiacente legate de cheltuielile de la rubrica 1 din CFM.

5.36. În ceea ce privește programul Orizont 2020, DG RTD a raportat o rată de eroare reprezentativă detectată cumulată de 2,57 % pentru toate direcțiile generale și celelalte organisme ale UE care gestionează cheltuielile UE în domeniul cercetării. *Rata de eroare reziduală* cumulată, care ține seama de acțiunile corective, este de 1,55 % (pentru DG RTD luată separat: 1,64 %). Auditurile *ex post* care au dus la stabilirea acestor rate de eroare au acoperit plățile efectuate în perioada 2014-2022. Începând din ianuarie 2023, DG RTD calculează o *rată de eroare reprezentativă* pe baza metodologiei recomandate de Curtea de Conturi Europeană⁸. Această modificare a fost prezentată în Raportul anual de activitate pe 2023 al DG RTD.

5.37. Întrucât campania de audit *ex post* pentru programul-cadru Orizont Europa urmează să fie lansată de-abia în 2024, DG RTD nu a raportat, în 2023, o rată de eroare pentru acest program. Obiectivul stabilit de Comisie pentru rata de eroare reziduală privind Orizont Europa este de maximum 2 % până la sfârșitul perioadei programului-cadru.

5.38. În Raportul său anual de activitate pe 2023, DG RTD a menționat nouă recomandări deschise care fuseseră formulate de Serviciul de Audit Intern (IAS). Trei dintre recomandările deschise fuseseră clasificate ca „foarte importante”. O *rezervă*, care fusese emisă din motive de reputație în Raportul anual de activitate pe 2022 al DG RTD, se referea la punerea în aplicare cu întârziere a sistemelor de guvernare și de control pentru componenta de investiții a instrumentului *Accelerator* al Consiliului European pentru Inovare și la deficiențe existente la nivelul acestor sisteme. Rezerva a fost ridicată deoarece au fost luate la timp măsuri de remediere. În plus, în urma auditului său de urmărire subsecventă realizat la începutul

⁸ Punctul 5.34 din [Raportul anual pe 2018](#).

anului 2024, IAS a reclassificat recomandarea din categoria „critică” în categoria „importantă”.

5.39. În 2023, principalele cheltuieli relevante de la rubrica 1 din CFM ale HADEA erau legate de Orizont Europa, de Orizont 2020 și de infrastructura de servicii digitale din cadrul componentei de telecomunicații a MIE. În ceea ce privește programul Orizont 2020, HADEA a raportat o rată de eroare reprezentativă detectată de 2,57 % și o rată de eroare reziduală de 1,74 %. Pentru infrastructura unică digitală din cadrul componentei de telecomunicații a MIE, ea a raportat o rată de eroare reprezentativă preconizată de 2,82 % și o rată de eroare reziduală de 2,46 %. Dată fiind importanța redusă a acestor erori pe plan financiar, nu a fost emisă nicio rezervă. Ratele de eroare determinate în cursul auditurilor *ex post* efectuate cu privire la programele rămase sunt relativ scăzute.

5.40. Curtea a examinat informațiile prezentate de Comisie în raportul anual pe 2023 privind gestiunea și performanța cu privire la riscul estimat la momentul plății pentru domeniile de politică incluse în rubrica 1 din CFM. Comisia a calculat pentru această rubrică o rată de eroare de 1,4 %. Acest procentaj se situează la limita inferioară a intervalului aferent nivelului de eroare estimat de Curte și este inferior pragului de semnificație.

Concluzie și recomandări

Concluzie

5.41. Probele generale de audit obținute și prezentate de Curte în acest capitol arată că nivelul de eroare al cheltuielilor aferente rubricii Piața unică, inovare și sectorul digital a fost semnificativ. Pentru această rubrică din CFM, testele efectuate de Curte pe operațiuni au indicat un nivel de eroare global estimat de 3,3 %. Cheltuielile cele mai afectate de eroare sunt cele din domeniul cercetării și inovării, în special în cazul costurilor cu personalul.

5.42. Riscul estimat la momentul plății prezentat în raportul anual privind gestiunea și performanța este de 1,4 %. Acest procentaj se situează la limita inferioară a intervalului aferent nivelului de eroare estimat de Curte și este inferior pragului de semnificație. În consecință, Curtea consideră că, în pofida măsurilor deja aplicate de Comisie, această rată de eroare continuă să fie subevaluată.

Recomandări

5.43. În *anexa 5.1* sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a acelor recomandări formulate în rapoartele sale anuale pe 2021 și pe 2022 care trebuiau puse în aplicare până în 2023. Comisia a pus în aplicare integral trei recomandări, în timp ce două recomandări au fost puse în aplicare în anumite privințe.

5.44. În urma acestei examinări și pe baza constatărilor și a concluziilor formulate pentru exercițiul 2023, Curtea recomandă Comisiei următoarele:

Recomandarea 5.1 – Să îmbunătățească respectarea de către beneficiari a normelor privind tarifele zilnice

În cazul raportării în cadrul programului Orizont Europa, să introducă măsuri care să meargă dincolo de acțiunile de sensibilizare întreprinse până în prezent, pentru a îmbunătăți respectarea de către beneficiari a normelor privind tarifele zilnice.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2025.

Recomandarea 5.2 – Să asigure claritatea documentației utilizate în cadrul programului Orizont Europa

Pentru programul Orizont Europa, să clarifice într-o mai mare măsură normele și metodele de calculare a tarifelor zilnice pentru costurile cu personalul utilizate în modelul de acord de grant.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului 2025.

Recomandarea 5.3 – Să dezvolte orientările pentru a include controalele *ex ante* cu privire la achizițiile publice

Să dezvolte în continuare orientările care descriu amploarea verificărilor ce trebuie efectuate în cadrul controalelor *ex ante* ale achizițiilor publice pentru proiectele aferente MIE în ceea ce privește concordanța criteriilor de selecție și a criteriilor de atribuire aplicate cu cele publicate în anunțul de participare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024.

Anexe

Anexa 5.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Piața unică, inovare și sectorul digital

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei ca, până la jumătatea anului 2023 (pentru Orizont 2020) și până la jumătatea anului 2024 (pentru Orizont Europa):</p> <p>Recomandarea 1:</p> <p>să încurajeze ferm utilizarea instrumentului <i>Personnel Costs Wizard</i> (a se vedea punctul 4.25) (pus la dispoziție pe portalul destinat participanților), în special de către anumite categorii de beneficiari care sunt mai predispuși să comită erori, cum ar fi IMM-urile și întreprinderile nou-intrate pe piață (pentru Orizont 2020).</p>		<p>Recomandarea a fost pusă în aplicare integral pentru Orizont 2020.</p> <p>Dezvoltarea software-ului pentru Orizont Europa a fost inclusă în Planul de lucru în domeniul tehnologiei informației pentru 2023 și se află în curs. Curtea va verifica punerea sa în aplicare pentru programul Orizont Europa anul viitor.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei ca, până la jumătatea anului 2023:</p> <p>Recomandarea 2:</p> <p>să emită orientări în atenția beneficiarilor cu privire la diferențele specifice, concentrându-se asupra aspectelor legate de eligibilitate din cadrul Orizont Europa, în comparație cu programul Orizont 2020 și cu programe similare.</p>		
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei ca, până la sfârșitul anului 2022:</p> <p>Recomandarea 3:</p> <p>în cazul programului Orizont 2020, să amelioreze controalele <i>ex ante</i> existente pentru a identifica și a elimina eventualele ajustări neeligibile aduse costurilor cu personalul prezentate de beneficiari în urma recalculării tarifelor orare.</p>		Comisia a realizat o evaluare a fezabilității și s-a angajat ca, până la finalul anului 2024, să adauge în sistem o atenționare care să le reamintească beneficiarilor, atunci când aceștia își completează situațiile financiare, că nu le este permis să recalculeze tarifele orare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei ca, până la jumătatea anului 2023:</p> <p>Recomandarea 4:</p> <p>să îmbunătățească în continuare orientările adresate auditorilor independenți ale căror servicii sunt contractate de beneficiari în vederea furnizării certificatelor privind situațiile financiare, pentru a reduce numărul mare de deficiențe identificate de Curte în cadrul auditurilor sale cu privire la aceste certificate.</p>		
2022	<p>Curtea recomandă Comisiei ca, până la sfârșitul anului 2023:</p> <p>Recomandarea 2 – Să îmbunătățească evaluările experților privind granturile pe bază de sume forfetare</p> <p>În cazul granturilor pe bază de sume forfetare, să asigure că evaluările experților privind cererile de grant, în special privind propunerile aferente de buget, sunt efectuate ținând seama în mod corespunzător de criteriile de referință relevante și sunt documentate în mod corespunzător.</p>		<p>Comisia a publicat o notă de informare în atenția experților, în care le solicită să utilizeze tabloul de bord cu date privind costurile cu personalul atunci când evaluează propunerile de buget. Cu toate acestea, experții nu au încă obligația de a-și documenta evaluările în mod corespunzător. Comisia s-a angajat să remedieze această problemă până la sfârșitul anului 2024.</p>

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 6

Coeziune, reziliență și valori

Cuprins

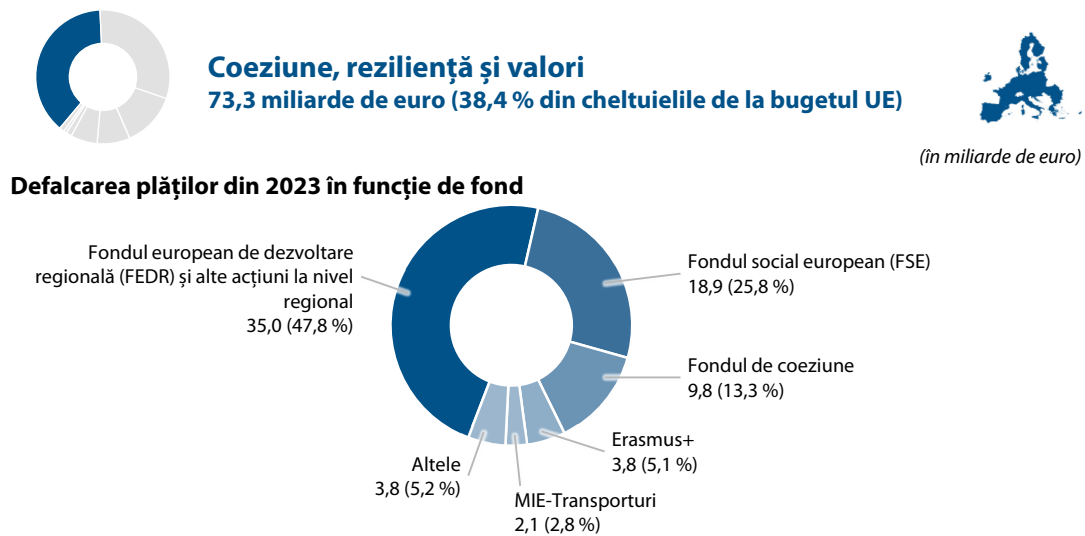
	Puncte
Introducere	6.1.-6.14.
Scurtă descriere	6.2.-6.5.
Obiectivele de politică și instrumentele de finanțare	6.2.
Gestionarea fondurilor	6.3.-6.5.
Sfera și abordarea auditului	6.6.-6.14.
Regularitatea operațiunilor, rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernanță	6.15.-6.71.
Rezultatele testelor efectuate de Curte pe operațiuni	6.15.-6.41.
Proiecte neeligibile identificate	6.21.
Costuri neeligibile detectate	6.22.-6.24.
Încălcări detectate ale normelor privind piața internă: achizițiile publice și ajutoarele de stat	6.25.-6.31.
Lipsa unor documente justificative esențiale	6.32.-6.33.
Probleme constatate în legătură cu instrumente financiare	6.34.-6.35.
Operațiuni gestionate direct sau indirect de către Comisie	6.36.-6.38.
Lipsa de monitorizare a angajamentului de a atinge obiectivele de performanță incluse în acordurile de grant	6.39.-6.41.
Evaluarea de către Curte a activității autorităților de audit în domeniul gestiunii partajate	6.42.-6.54.
Autoritățile de management reprezintă „prima linie de apărare” împotriva cheltuielilor neconforme, iar autoritățile de audit, „a doua linie de apărare”	6.42.-6.44.
Ratele de eroare reziduală depășesc pragul de semnificație pentru mai mult de 60 % din valoarea pachetelor de asigurare auditate de Curte în 2023	6.45.-6.49.
Deficiențele din activitatea autorităților de audit reduc măsura în care Comisia se poate baza pe rezultatele acestora	6.50.-6.54.
Analiza politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 evidențiază probleme persistente în materie de gestiune și de control	6.55.-6.56.

Activitatea Comisiei vizând furnizarea unei asigurări și rata de eroare reziduală prezentată în rapoartele sale anuale de activitate	6.57.-6.71.
Deficiențe persistente în sistemele de gestiune și de control	6.58.-6.61.
Comisia consideră că nivelul cheltuielilor neconforme cu reglementările din conturile acceptate este semnificativ pentru fondurile FEDR/Fondului de coeziune	6.62.-6.65.
Deficiențe detectate în activitățile desfășurate de Comisie în scopul obținerii asigurării	6.66.-6.67.
Incertitudini constatate cu privire la închiderea perioadei de programare 2014-2020	6.68.-6.71.
Concluzie și recomandări	6.72.-6.77.
Concluzie	6.72.-6.75.
Recomandări	6.76.-6.77.
Anexe	
Anexa 6.1 – Defalcarea eșantionului de operațiuni selectat de Curte și a constatărilor conexe în vederea declarației de asigurare pentru exercițiul 2023	
Anexa 6.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Coeziune, reziliență și valori	

Introducere

6.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la rubrica 2 din *cadrul financiar multianual (CFM)* – Coeziune, reziliență și valori. **Figura 6.1** oferă o imagine de ansamblu a principalelor fonduri de cheltuieli și a sumelor implicate pentru această rubrică în 2023.

Figura 6.1 – Plățile și populația auditată

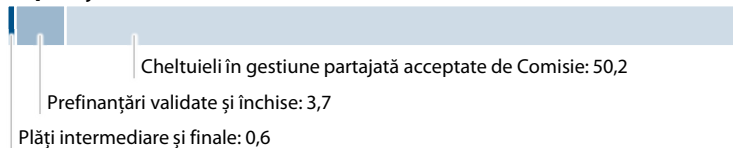
Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Coeziune economică, socială și teritorială (subrubrica 2a)

Plăți – total 65,7

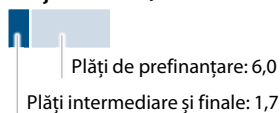

Populația auditată – total 54,5

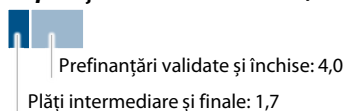

Reziliență și valori (subrubrica 2b)

Plăți – total 7,6

Populația auditată – total 5,6

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din *conturile consolidate* ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

Scurtă descriere

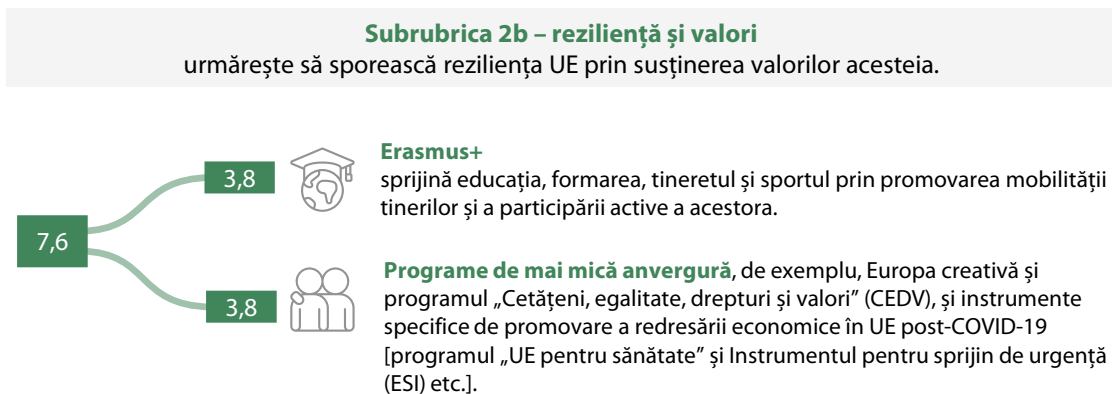
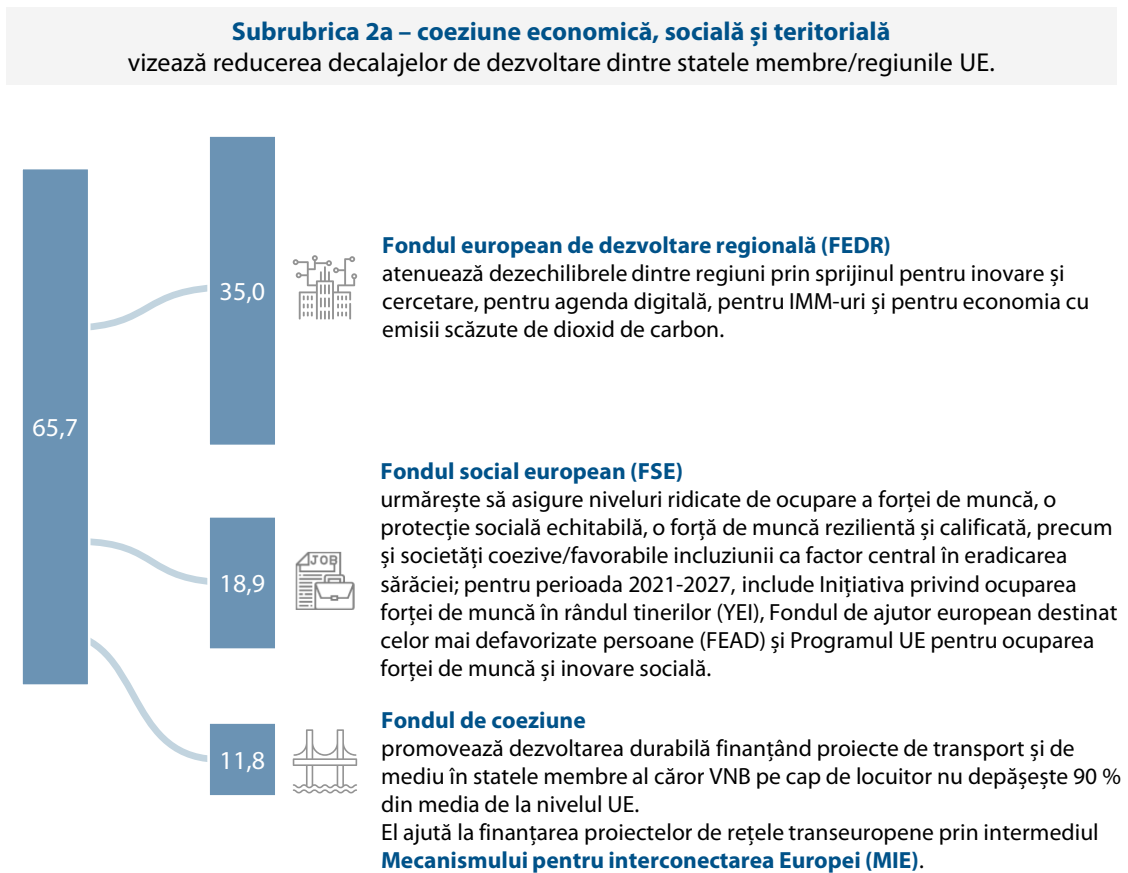
Obiectivele de politică și instrumentele de finanțare

6.2. Cheltuielile din cadrul acestei rubrici se axează pe reducerea decalajelor de dezvoltare dintre diferitele state membre și regiuni ale UE (subrubrica 2a), precum și pe acțiuni de sprijinire și protejare a valorilor UE și pe sporirea rezilienței UE la provocările prezente și viitoare (subrubrica 2b). *Figura 6.2* prezintă obiectivele de politică de la rubrica 2 – Coeziune, reziliență și valori (subrubrica 2a¹ și subrubrica 2b) din CFM, precum și fondurile și instrumentele aferente².

¹ Articolele 162 și 174-178 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#).

² Curtea raportează cu privire la cheltuielile pentru 2023 aferente *Mecanismului de redresare și reziliență (MRR)* în **capitolul 11**.

Figura 6.2 – Obiectivele urmărite în cadrul politicilor și plățile aferente (în miliarde de euro)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Gestionarea fondurilor

6.3. Fondurile din cadrul politicii de coeziune (*FEDR/Fondul de coeziune și FSE*) sunt executate în *gestiune partajată*. **Figura 6.3** descrie procesele de gestiune, de control și de asigurare, precum și rolurile și responsabilitățile aferente.

Figura 6.3 – Procesele de gestiune, de control și de asigurare din domeniul coeziunii

(*) Articolul 130 din [Regulamentul \(UE\) nr. 1303/2013](#) limitează rambursarea plăților intermediare la 90 %.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

6.4. *Autoritățile de audit* joacă un rol-cheie în cadrul de control și de asigurare pentru cheltuielile din perioada 2014-2020 care au făcut obiectul gestiunii partajate³. Prin raportarea *ratei de eroare reziduală*⁴, ele contribuie la asigurarea faptului că nivelul *neregulilor* din conturile anuale ale *programului operațional* rămâne sub pragul de 2 % (*pragul de semnificație pentru legalitate și regularitate*⁵) din suma declarată. În urma verificărilor efectuate de *autoritățile lor de management*, care sunt prima linie de apărare, statele membre certifică conturile anuale ale fiecărui program operațional și raportează Comisiei, care este responsabilă în ultimă instanță de execuția bugetului UE. În acest scop, procesul de control și de asigurare se bazează pe activitățile combinate referitoare la regularitate efectuate la toate cele trei niveluri, așa cum se prezintă în *figura 6.3* de mai sus.

6.5. Rubrica 2 – Coeziune, reziliență și valori din CFM acoperă, de asemenea, finanțarea acordată de UE prin *programe* sau acțiuni care sunt gestionate fie direct de direcțiile generale⁶ ale Comisiei, fie indirect, cu sprijinul unor organizații partenere sau al altor autorități, cum ar fi agențiile naționale *Erasmus+*, în principal în cadrul subrubricii 2b (a se vedea *figura 6.2*). În cazul schemelor de mai mici dimensiuni de la subrubrica 2b, Comisia este singura responsabilă de asigurarea regularității cheltuielilor.

Sfera și abordarea auditului

6.6. Obiectivul activității de audit a Curții a fost de a contribui la *declarația de asigurare* globală, astfel cum este descrisă în **anexa 1.1**, și de a furniza o evaluare a regularității cheltuielilor atât din cadrul rubricii 2 în ansamblu, cât și din cadrul fondurilor aferente politicii de coeziune (subrubrica 2a). În acest scop, Curtea a evaluat

³ Punctele 6.5-6.15 din [Raportul anual pe 2017](#) și figura 6.1 din [Raportul anual pe 2018](#).

⁴ În *rapoartele sale anuale de activitate*, Comisia folosește termenul „*rată a riscului rezidual*” atunci când se referă la procedura de închidere pentru *perioada de programare 2007-2013* și termenul „*rată totală de eroare reziduală*” (*RTER*) atunci când se referă la perioada de programare 2014-2020. În cadrul prezentului capitol, atunci când face referire la oricare dintre aceste rate, Curtea folosește termenul „*rată (rate) de eroare reziduală*”.

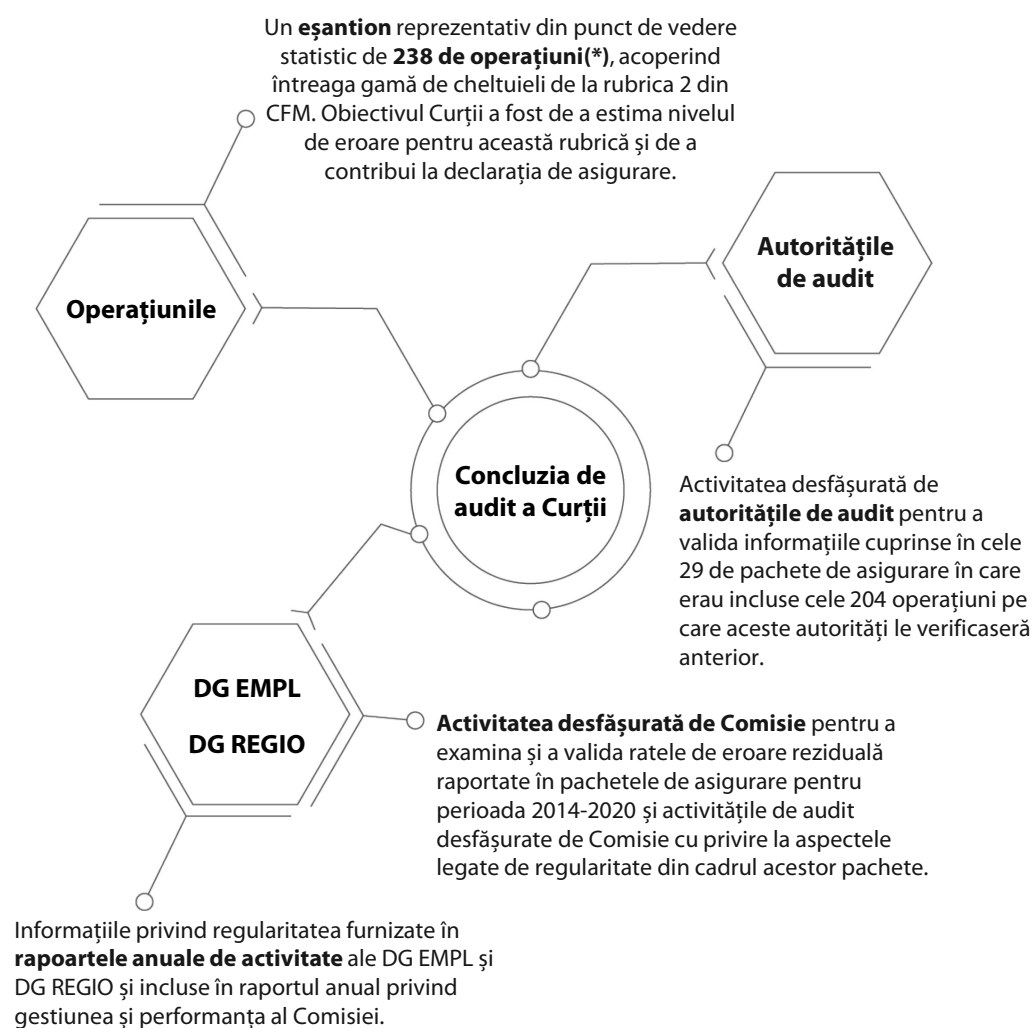
⁵ Articolul 28 alineatul (11) din [Regulamentul \(UE\) nr. 480/2014 de completare a Regulamentului \(UE\) nr. 1303/2013](#).

⁶ DG EAC, DG EMPL, DG HERA, DG REFORM, DG REGIO, DG SANTE și *Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA)* sub supravegherea DG MOVE în legătură cu cheltuielile din populația auditată de Curte pentru 2023.

fiabilitatea activităților de audit desfășurate de autoritățile de audit și de funcția de audit din cadrul Comisiei.

6.7. Pentru a formula aceste concluzii de audit, la fel ca în anii precedenți, Curtea a aplicat aceeași abordare și aceleași metode pentru auditarea cheltuielilor din domeniul coeziunii ca cele prezentate în **anexa 1.1**, examinând elementele descrise în **figura 6.4**.

Figura 6.4 – Elementele auditate

(*) În cazul fondurilor aferente politicii de coeziune, **eșantionul** a fost format din 204 *operațiuni* pentru care fuseseră certificate cheltuieli în *pachete de asigurare* (cheltuieli verificate anterior de o *autoritate de audit*), precum și din 12 *instrumente financiare* (subrubrica 2a). Eșantionul a inclus, de asemenea, 22 de operațiuni gestionate direct sau indirect de Comisie (8 pentru subrubrica 2a și 14 pentru subrubrica 2b).

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

6.8. Din populația totală de 60,2 miliarde de euro (a se vedea [figura 6.1](#)), cheltuielile în gestiune partajată din perioada 2014-2020 au reprezentat 50,2 miliarde de euro și au fost incluse în conturile acceptate prezentate în 416 programe operaționale și 357 de pachete de asigurare pentru exercițiul contabil 2021/2022. În plus, au fost incluse cheltuieli din perioada 2007-2013 din cadrul celor 9 programe operaționale pe care Comisia le închisese în totalitate sau parțial⁷ în 2023 (0,4 miliarde de euro).

6.9. În ceea ce privește perioada 2021-2027, Comisia a efectuat, în cursul anului 2023, plăți în avans în valoare de 3,9 miliarde de euro și plăți intermediare în valoare de 1,9 miliarde de euro. Curtea nu a selectat astfel de cheltuieli în eșantion, întrucât le include în populație numai atunci când cheltuielile plătite de beneficiari au fost rambursate, auditate de *autoritățile responsabile de programe*, incluse în cererile de plată plătite și încorporate în conturile acceptate de către Comisie⁸.

6.10. De la începutul anului 2020, UE a luat o serie de măsuri pentru a răspunde provocărilor aduse de pandemia de COVID-19 [*Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus (CRII)* și CRII+] și celor legate de refugiați și migranți [*Ațiunea de coeziune pentru refugiații din Europa (CARE)*]. Aceste acțiuni au inclus simplificări procedurale pentru fondurile politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020, inclusiv posibilitatea cofinanțării în proporție de 100 % de către UE. Eșantionul Curții a inclus și proiecte care au beneficiat de această posibilitate. În plus, inițiativa *REACT-EU* a oferit finanțare suplimentară cu o rată de cofinanțare din partea UE de până la 100 %. Întrucât perioada de eligibilitate pentru cheltuielile din perioada 2014-2020 se încheia la 31 decembrie 2023, este posibil ca finanțarea suplimentară furnizată prin *REACT-EU* să fi sporit presiunea de a cheltui banii⁹. În același timp, rata de cofinanțare de 100 % a permis o *absorbție* mai rapidă de către statele membre a finanțării disponibile pentru programele din perioada 2014-2020.

⁷ Comisia plătește numai sumele necontestate, iar problemele care au un impact semnificativ rămân deschise. Odată ce s-au soluționat toate problemele restante, soldul final se lichidează și programul operațional se încheie.

⁸ Până în aprilie 2024, Comisia adoptase 354 de programe aferente FEDR, Fondului de coeziune și FSE+ pentru perioada 2021-2027.

⁹ [Raportul special nr. 02/2023](#): „Adaptarea normelor politicii de coeziune pentru a răspunde la pandemia de COVID-19”.

6.11. Curtea a recurs la o abordare în două etape atunci când și-a selectat eșantionul de 204 operațiuni din rândul cheltuielilor certificate în pachete de asigurare în cursul exercițiului 2023. Mai întâi, au fost selectate 29 de pachete (35 pentru 2022) din perioada de programare 2014-2020, care acopereau 58 de *programe operaționale* (66 pentru 2022). Dintre acestea, Curtea a inclus în eșantion operațiuni care fuseseră verificate de autoritățile de audit. Pentru 2023, Curtea a efectuat vizite de audit la fața locului pentru 88 de operațiuni (67 pentru 2022). Aceste vizite i-au permis să desfășoare interviuri cu personalul autorităților responsabile de programe și cu beneficiarii, să obțină dovezi suplimentare precum documente originale și să inspecteze fizic *realizările* finanțate de UE.

6.12. Pentru exercițiul contabil 2021/2022, statele membre au raportat plăți efectuate prin intermediul instrumentelor financiare în cadrul a 124 de programe operaționale (3,0 miliarde de euro) (128 de programe operaționale și 5,5 miliarde de euro pentru 2022). Curtea a inclus în eșantion 12 instrumente financiare (15 în 2022) din perioada 2014-2020, din care fuseseră efectuate plăți către *destinatari finali*. Din acest eșantion, Curtea a auditat 67 de împrumuturi, 36 de comisioane de gestiune, 31 de *investiții de capital și cvasicapital* și 21 de garanții.

6.13. *Anexa 6.1* prezintă o defalcare a eșantionului de operațiuni al Curții și a constatărilor legate de operațiuni pe care aceasta le-a formulat în cele 27 de state membre și în Regatul Unit¹⁰ pentru subrubrica 2a.

6.14. Pentru testele efectuate de Curte pentru exercițiul 2023, Curtea a selectat și 22 de operațiuni din cadrul cheltuielilor în valoare de 6,9 miliarde de euro pentru programe care fac obiectul *gestiunii directe sau indirecte* asigurate de Comisie. Aceste operațiuni au acoperit contribuția din *Fondul de coeziune la Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)*, Acțiunile urbane inovatoare, Erasmus+, contribuția din *Instrumentul pentru sprijin de urgență (ESI)* la dezvoltarea și furnizarea de vaccinuri împotriva COVID-19, precum și operațiuni legate de contractele de servicii și de lucrări ale Comisiei.

¹⁰ Programele Regatului Unit din perioada 2014-2020 fac încă parte din cheltuielile rubricii 2 din CFM.

Regularitatea operațiunilor, rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernanță

Rezultatele testelor efectuate de Curte pe operațiuni

6.15. Pentru 2023, Curtea estimează că nivelul de eroare pentru rubrica 2 din CFM este de 9,3 %¹¹ (a se vedea *figura 6.5*). Această estimare se bazează pe auditul pe care l-a desfășurat cu privire la 238 de operațiuni, pentru care a identificat și a cuantificat 49 de erori (50 în 2022) care nu fuseseră detectate sau nu fuseseră corectate suficient de autoritățile de audit. Estimarea Curții ține seama și de constatările autorităților de audit, care au raportat 52 de erori (58 în 2022) în cadrul aceluiași operațiuni. Pentru a ajunge la această estimare, Curtea a luat în considerare corecțiile aplicate de autoritățile responsabile de programe (în valoare totală de 337,0 milioane de euro).

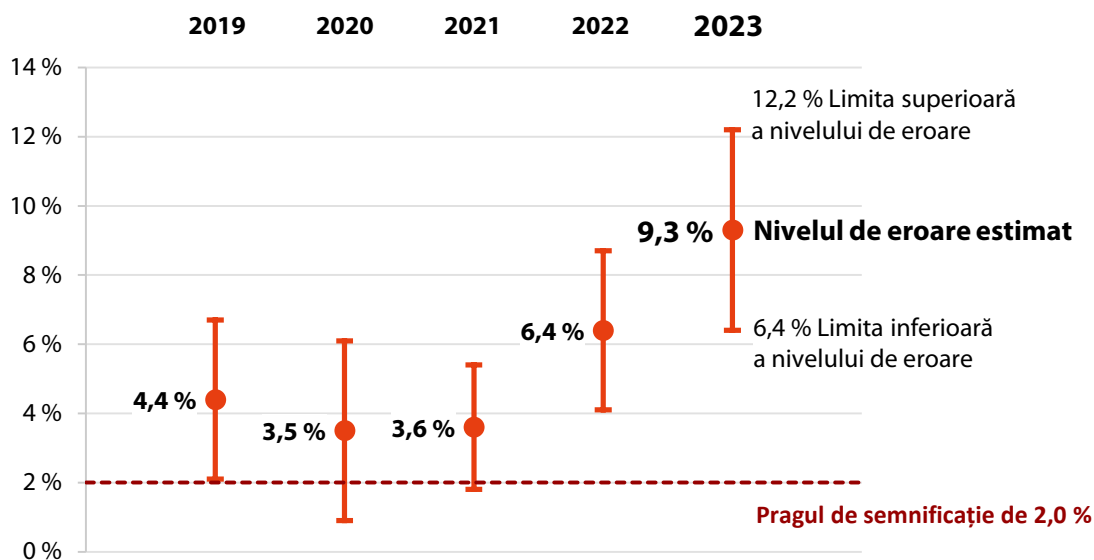
6.16. Conform articolului 287 alineatul (2) TFUE, „Curtea de Conturi examinează legalitatea și corectitudinea veniturilor și cheltuielilor și asigură buna gestiune financiară. În acest context, Curtea de Conturi semnalează îndeosebi orice neregulă.” Rata de eroare reprezintă partea din cheltuielile declarate în legătură cu care activitățile de audit ale Curții evidențiază că nu au fost respectate în unul sau mai multe moduri condițiile de plată prevăzute în *Regulamentul financiar*, în *Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC)* și în regulamentul privind protecția intereselor financiare ale UE. Erorile de acest tip conduc la un *impact* financiar direct și măsurabil asupra cuantumului plății ordonanțate la momentul respectiv din bugetul UE. Cu toate acestea, *nivelul estimat* de eroare pe care îl raportează Curtea nu ar trebui interpretat ca fiind echivalent cu valoarea potențială a *corecțiilor financiare* pe care Comisia le poate impune în conformitate cu normele aplicabile. Curtea efectuează în prezent un audit al *performanței* menit să determine dacă corecțiile financiare ale Comisiei în domeniul coeziunii sunt concepute și aplicate de așa manieră încât să protejeze bugetul UE. Prin acest audit, Curtea intenționează să evalueze dacă corecțiile financiare constituie un instrument eficace și dacă Comisia l-a utilizat în mod eficace

¹¹ Nivelul de eroare estimat numai pentru subrubrica 2a este de 10,1 % (limita inferioară a nivelului de eroare fiind de 6,9 % și limita superioară a nivelului de eroare fiind de 13,3 %). Nivelul de eroare estimat numai pentru fondurile din cadrul politicii de coeziune este de 10,1 % (limita inferioară a nivelului de eroare fiind de 6,8 % și limita superioară a nivelului de eroare fiind de 13,4 %).

pentru a proteja interesele financiare ale UE în perioada 2014-2020. *Rezultatele* acestui audit sunt planificate să fie publicate într-un raport special până la jumătatea anului 2025.

Figura 6.5 – Impactul estimat al erorilor cuantificabile

Nivelul de eroare estimat

Dimensiunea eșantionului (operațiuni)

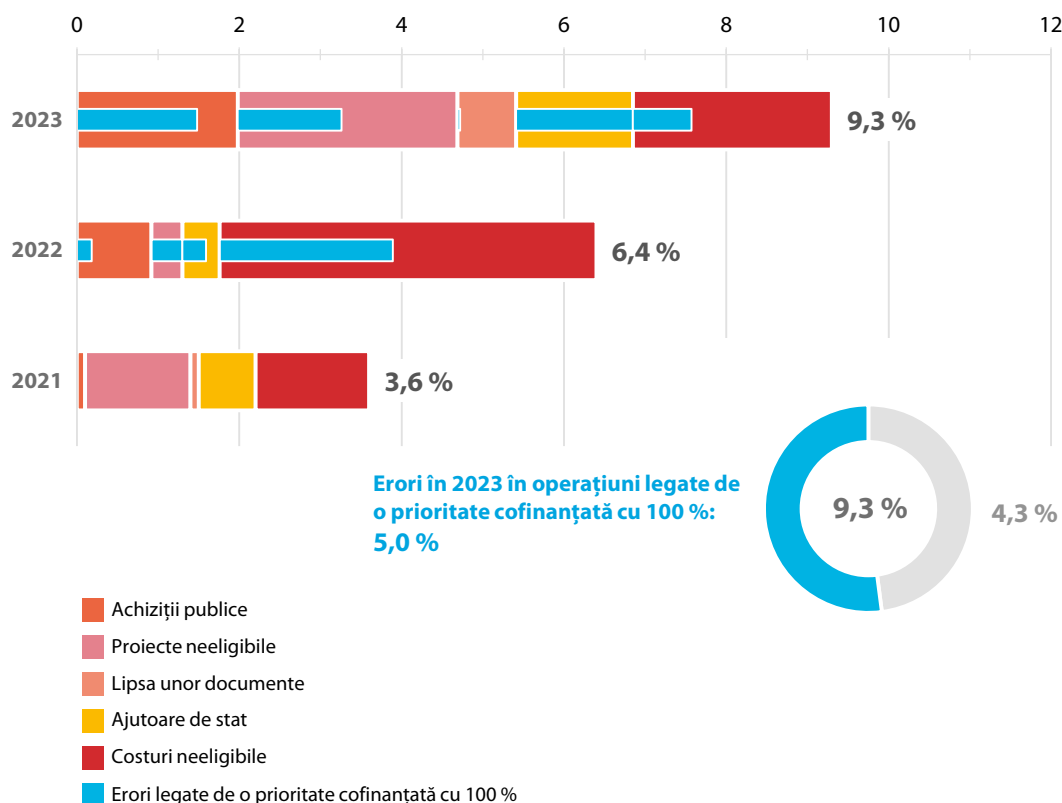
2019	2020	2021	2022	2023
236	213	243	260	238

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

6.17. Pentru 2023, rata de eroare estimată de Curte este din nou cu mult peste pragul de semnificație de 2 %. Curtea observă că mai mulți factori au exercitat o presiune suplimentară asupra administrațiilor statelor membre și au sporit riscul pentru capacitatea acestora de a asigura regularitatea cheltuielilor și conformitatea lor cu principiile *bunei gestiuni financiare*. Printre acești factori se numără punerea la dispoziție a unor resurse suplimentare semnificative prin REACT-EU și încheierea la 31 decembrie 2023 a perioadei de eligibilitate 2014-2020 din domeniul coeziunii, ai cărei ultimi ani se suprapun cu perioada de eligibilitate pentru MRR.

6.18. În [figura 6.6](#) se compară nivelul de eroare estimat pentru acest an, exprimat în puncte procentuale, cu cifrele pentru ultimii doi ani. Figura prezintă, de asemenea, contribuția totală (ilustrată prin bare albastre) a nivelurilor de eroare estimate legate de operațiunile care au beneficiat de finanțare suplimentară prin REACT-EU și de flexibilitate prin CRII+ și CARE.

Figura 6.6 – Comparație între contribuția fiecărei categorii la nivelul de eroare estimat (în puncte procentuale)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

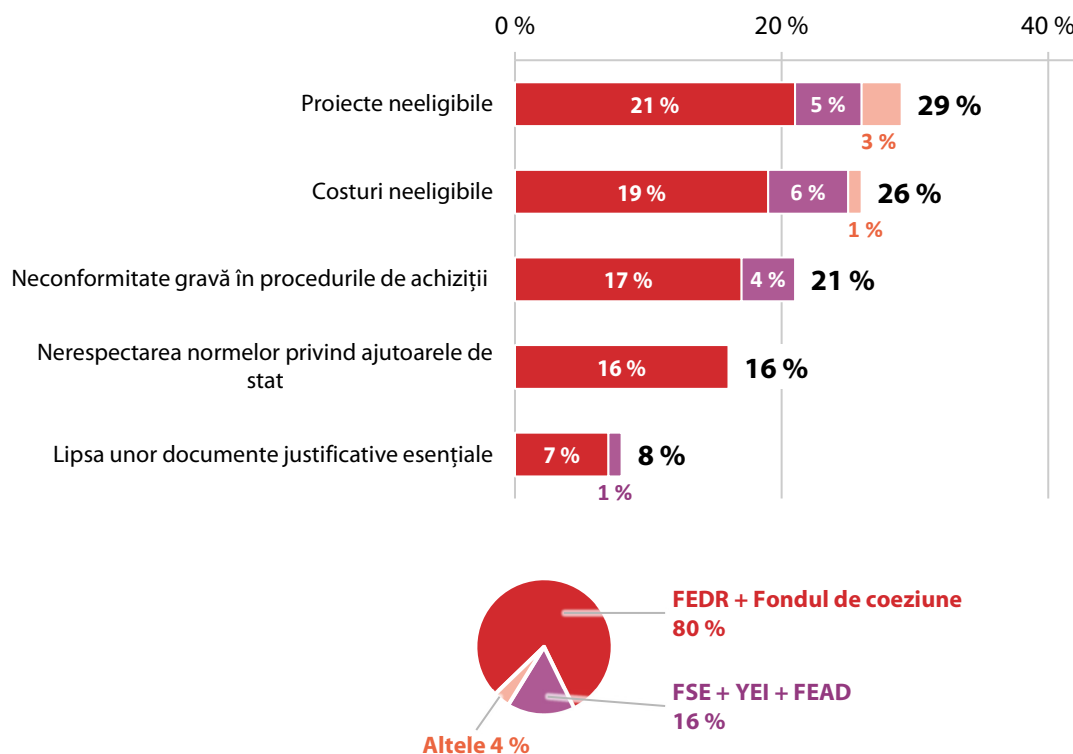
6.19. Cele 52 de *erori cuantificabile* semnalate de autoritățile de audit priveau costuri neeligibile (34), nereguli în *procedurile de achiziții publice* (12), lipsa documentelor justificative (3), erori de contabilitate și de calcul (3), *opțiunile simplificate în materie de costuri* (2) și încălcări ale normelor privind *ajutoarele de stat* (2)¹². Statele membre aplicaseră corecții financiare cu scopul de a corecta erorile individuale identificate și de a aduce ratele de eroare reziduală la un nivel egal cu pragul de semnificație de 2 % sau inferior acestuia. Rata de eroare calculată de Curte ține seama de corecțiile efectuate de autoritățile naționale.

6.20. *Figura 6.7* prezintă cele 49 de erori identificate de Curte în plus față de cele detectate sau corectate insuficient de autoritățile de audit cu privire la aceleași operațiuni. Figura oferă o analiză pe categorii (înainte de luarea în calcul a corecțiilor financiare) și pe fonduri ale UE. Categoriile care au contribuit în cea mai mare măsură la nivelul de eroare estimat de Curte sunt proiectele neeligibile, costurile neeligibile și

¹² O operațiune poate fi afectată de mai multe tipuri de eroare.

încălcările normelor privind achizițiile publice. Punctele 6.21-6.38 oferă mai multe informații cu privire la aceste erori.

Figura 6.7 – Contribuția erorilor identificate de Curte la rata de eroare globală

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Proiecte neeligibile identificate

6.21. Curtea a identificat șapte proiecte neeligibile (trei în Cehia, câte unul în Spania, Ungaria și Polonia și un proiect în gestiune directă). A se vedea un exemplu în [caseta 6.1](#). Aceste proiecte reprezentau 14,3 % din totalul erorilor cuantificabile detectate de Curte și contribuiau cu aproximativ 2,7 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat (o contribuție de 29 % la acesta).

Caseta 6.1

Proiect finanțat în pofida faptului că era neeligibil

O societate privată din Cehia a primit finanțare din FEDR pentru a achiziționa noi echipamente informatice în vederea creșterii vânzărilor și a competitivității. Cererea de propuneri de proiecte prevedea ca cererile de finanțare să cuprindă o descriere suficientă a elementelor individuale ale proiectului și să justifice legătura acestora cu activitățile proiectului, în caz contrar, cererea de finanțare urmând a fi exclusă.

Curtea a constatat că, în cererea sa de finanțare, societatea nu a descris și nu a justificat în mod suficient echipamentele informatice care urmau să fie achiziționate. În plus, majoritatea echipamentelor nu aveau o legătură directă cu activitățile proiectului și nici nu respectau criteriul „*economicității* proiectului”.

Autoritatea de management ar fi trebuit, așadar, să excludă de la finanțare cererea de finanțare a proiectului. În consecință, Curtea consideră proiectul ca fiind neeligibil.

Mai mult, în urma vizitei efectuate la fața locului de auditorii Curții, aceștia au constatat că o parte din echipamentele nou achiziționate nu erau utilizate de *beneficiar*, ci de o filială a acestuia, care nu era eligibilă pentru finanțare în cadrul apelului de proiecte lansat prin programul în cauză.

Prin urmare, Curtea consideră ca fiind neeligibile costurile aferente echipamentelor utilizate de filială.

Costuri neeligibile detectate

6.22. Atunci când declară Comisiei cheltuieli în conturile lor, autoritățile din statele membre certifică faptul că aceste cheltuieli au fost efectuate în conformitate cu normele UE și cu normele naționale aplicabile și că ajutorul a fost acordat unor beneficiari și unor operațiuni care îndeplineau cerințele de eligibilitate prevăzute de programul operațional. Pachetul de asigurare conține, în declarația de gestiune, chiar și o afirmație explicită conform căreia aceste cheltuieli sunt pe deplin conforme cu legile și reglementările.

6.23. În eșantionul său, Curtea a identificat 25 de cazuri de costuri neeligibile care nu fuseseră detectate de autoritățile de audit, în pofida faptului că acestea au verificat aceleași operațiuni. Principalele cauze de neeligibilitate erau declararea unor costuri care nu erau legate de proiect, ineligibilitatea participanților și declararea unor cheltuieli care nu fuseseră plătite de beneficiar. Aceste cazuri reprezentau 51 % din

numărul total de erori cuantificabile identificate de Curte și contribuiau cu aproximativ 2,4 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat (o contribuție de 26 % la acesta).

6.24. În *caseta 6.2* este prezentat un exemplu de cheltuieli neeligibile.

Caseta 6.2

Neeligibilitatea pentru sprijinul de urgență acordat în contextul pandemiei de COVID-19: declarațiile pe propria răspundere ale destinatarilor finali nu erau susținute cu dovezi

Curtea a auditat o operațiune regională din cadrul FEDR desfășurată în Italia care viza să ofere sprijin financiar în sectoarele afectate de restricțiile impuse în contextul pandemiei de COVID-19. În cadrul operațiunii auditate, regiunea a acordat sprijin pentru venit sub formă de *sume forfetare* nerambursabile unui număr de peste 1 500 de destinatari finali (IMM-uri, lucrători care desfășoară activități independente sau asociații) din sectoarele vizate, calculate pe baza cifrei de afaceri din anul 2019. Cererea de propuneri prevedea că destinatarii finali trebuiau să declare pe propria răspundere că îndeplinesc criteriile de eligibilitate.

Curtea a auditat cheltuielile efectuate în legătură cu 30 dintre acești destinatari finali. Ea a constatat că autoritatea de audit nu verificase declarațiile pe propria răspundere ale acestora în raport cu dovezi justificative adecvate. Unul dintre destinatarii finali a declarat că nu avea restanțe de rambursat în legătură cu un ajutor financiar anterior, în pofida faptului că nu rambursase un ajutor care îi fusese acordat anterior și care fusese apoi revocat de autoritățile regionale în anul anterior declarației pe propria răspundere. La solicitarea Curții, autoritățile au verificat declarația pe propria răspundere și au constatat că destinatarul final nu rambursase încă ajutorul revocat anterior. În consecință, ele au lansat o procedură pentru a revoca și sprijinul financiar auditat care a fost acordat din FEDR acestui destinatar final. Autoritățile au permis apoi destinatarului final să eșaloneze rambursarea ajutorului revocat anterior (cofinanțat în cadrul programului operațional pe 2007-2013 pentru FSE), considerând că acest lucru ar rezolva problema legată de eligibilitate pentru operațiunea din cadrul FEDR.

Curtea consideră însă aceste cheltuieli ca fiind neeligibile, întrucât destinatarul final nu îndeplinea criteriile de eligibilitate la momentul la care a solicitat finanțare din FEDR și a făcut o declarație care era contrazisă de documentele justificative disponibile, astfel încât inițiativa autorităților nu elimină neregula. În plus, Curtea a identificat alți doi destinatari finali ale căror declarații pe propria răspundere nu erau susținute cu dovezi adecvate, precum și trei destinatari finali care erau neeligibili din alte motive.

Această constatare confirmă că recomandarea¹³ formulată de Curte în Raportul anual pe 2022 cu privire la necesitatea ca autoritățile de audit să dispună de metode adecvate pentru a verifica validitatea și fiabilitatea declarațiilor pe proprie răspundere continuă să fie relevantă.

Încălări detectate ale normelor privind piața internă: achizițiile publice și ajutoarele de stat

27 de cazuri de nerespectare a normelor UE sau naționale privind achizițiile publice

6.25. Normele privind achizițiile publice sunt esențiale pentru a se asigura faptul că banii publici sunt cheltuiți într-un mod economic și eficient, cu respectarea principiilor transparenței, proporționalității, egalității de tratament și nediscriminării. Mai mult, achizițiile publice reprezintă un element esențial pentru funcționarea eficace a pieței unice a UE. Curtea auditează conformitatea operațiunilor cu normele UE prevăzute în RDC și cu cele naționale în materie de achiziții publice¹⁴.

6.26. În 27 de proceduri pe care le-a auditat în cadrul eșantionului, Curtea a identificat cazuri de nerespectare a normelor UE sau naționale privind achizițiile publice în Cehia, Ungaria, Portugalia, România, precum și un caz în *gestiune directă*. Erorile care constituie încălcări grave ale normelor UE și naționale în materie de achiziții au fost clasificate ca fiind cuantificabile. Curtea a identificat șapte astfel de cazuri în Cehia, Ungaria și Portugalia. Toate aceste nereguli au rămas nedetectate de autoritățile de audit, chiar dacă acestea din urmă au examinat aceleași operațiuni, sau au fost detectate, dar nu corectate suficient (Ungaria). **Caseta 6.3** oferă exemple de atribuire directă nejustificată a contractelor în Ungaria și Portugalia. Cele șapte cazuri pe care Curtea le-a clasificat drept cuantificabile reprezentau 14,3 % din totalul erorilor de acest tip detectate de Curte și contribuiau cu aproximativ 2,0 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat (o contribuție de 21 % la acesta).

¹³ Recomandarea 6.5 din [Raportul anual pe 2022](#).

¹⁴ Articolul 6 din RDC: „Operațiunile sprijinite de fondurile ESI sunt conforme cu dreptul Uniunii și cu legislația națională care vizează punerea sa în aplicare (denumite în continuare „dreptul aplicabil al Uniunii” și „legislația națională aplicabilă”).”

Caseta 6.3

Atribuire directă nejustificată a unor servicii de consultanță

În cazul unui proiect finanțat de FEDR în Portugalia, beneficiarul era o asociație din sectorul privat responsabilă de sprijinirea dezvoltării *întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri)* prin contractarea de servicii de consultanță care urmau să fie furnizate IMM-urilor pentru a le ajuta să acceseze piețe străine.

Asociația nu a organizat nicio procedură de achiziție publică pentru mai multe servicii de consultanță, deoarece a considerat că o astfel de procedură nu era necesară.

Dar, întrucât majoritatea veniturilor asociației proveneau din surse publice, aceasta avea obligația, în temeiul legislației naționale, de a lansa o procedură de achiziție publică. Autoritatea de audit nu a identificat această problemă atunci când a verificat proiectul.

În opinia Curții, beneficiarul a procedat la atribuirea directă nejustificată a contractului de servicii de consultanță, încălcând legislația națională în materie de achiziții publice.

Atribuire directă nejustificată a unor servicii de asistență juridică

În Ungaria, un consorțiu format din trei entități (beneficiarul) a primit un *grant* pentru a furniza asistență juridică gratuită angajaților și angajatorilor în legătură cu dreptul muncii, precum și în legătură cu alte chestiuni juridice și de afaceri.

Beneficiarul a lansat o procedură inițială deschisă de achiziție publică, deoarece suma implicată depășea pragul aplicabil în UE. Organismul național de control al achizițiilor publice a concluzionat însă că exista riscul ca comportamentul ofertanților să fi denaturat în mod ilegal concurența și, prin urmare, a emis un aviz negativ cu privire la procedură. Ulterior, beneficiarul a împărțit contractul inițial în mai multe contracte cu valoare mai scăzută. Fiecare contract avea, individual, o valoare mai mică decât pragul stabilit de Directiva UE privind achizițiile publice și, prin urmare, a fost acordat prin proceduri de atribuire directă, și nu prin procedură deschisă de achiziție. Beneficiarul a atribuit unul dintre aceste contracte unui ofertant care era implicat în presupusa coluziune identificată pentru procedura inițială de achiziție.

Curtea consideră că cheltuielile legate de aceste contracte sunt neeligibile din cauza lipsei unei proceduri de achiziție publică care să fie conformă cu Directiva UE privind achizițiile publice.

6.27. Celelalte 20 dintre cele 27 de cazuri de nerespectare a normelor UE sau naționale în materie de achiziții publice menționate la punctul **6.26** nu au avut un impact direct asupra plății efectuate. Prin urmare, Curtea nu le-a clasificat drept cuantificabile. Pentru 5 dintre aceste cazuri însă, statele membre ar fi trebuit să aplice o corecție financiară în conformitate cu orientările Comisiei¹⁵.

6.28. Legislația UE și cea națională prevăd că autoritățile contractante trebuie să evite conflictele de interese atunci când desfășoară proceduri de achiziții. **Caseta 6.4** prezintă două exemple în care Curtea a identificat conflicte de interese ce au avut un impact asupra rezultatului achiziției publice. Aceste constatări confirmă că recomandarea formulată de Curte în **Raportul anual pe 2022**¹⁶ cu privire la auditurile tematice privind conflictele de interese continuă să fie relevantă.

Caseta 6.4

Primarul a acționat în numele atât al autorității contractante, cât și al ofertantului câștigător

În Ungaria, autoritatea contractantă pentru un proiect FEDR auditat de Curte era o municipalitate care a lansat o procedură de achiziție publică pentru renovarea unei creșe municipale, întrucât valoarea contractului era mai mare decât pragul aplicabil la nivel național. Autoritatea nu a publicat însă un anunț de participare.

Organismul intermediar a constatat că primarul municipalității a fost implicat în elaborarea procedurii de achiziție și în procesul decizional, dar și că a acționat, totodată, în numele unei societăți care era deținută integral de municipalitate și exercita drepturi de proprietate asupra ofertantului câștigător. Cu alte cuvinte, primarul a acționat atât în numele autorității contractante, cât și în numele ofertantului câștigător, fără să fi luat măsuri adecvate pentru a atenua conflictul de interese.

Autoritatea de audit a detectat și a stabilit în mod corect existența unui conflict de interese. Cu toate acestea, în loc să aplice o corecție financiară de 100 %, așa cum prevedeau orientările Comisiei, autoritatea de audit a aplicat o corecție de doar 10 % la costurile afectate de această neregulă. În opinia Curții, autoritatea de audit

¹⁵ Decizia C(2019) 3452.

¹⁶ Recomandarea 6.3 din **Raportul anual pe 2022**.

a justificat în mod greșit, invocând circumstanțe atenuante, neatenuarea adecvată a conflictului de interese.

Ofertantul câștigător a participat la elaborarea caietului de sarcini

Curtea a auditat o operațiune din Cehia care a implicat construirea unei parcări automatizate de tip turn pentru biciclete. Autoritatea contractantă, un organism public, a organizat o procedură deschisă simplificată de achiziție publică. În cadrul procedurilor de acest tip, autoritățile trebuie să asigure un tratament egal al operatorilor economici, evitând discriminarea și conflictele de interese.

Curtea a constatat că o parte din specificațiile tehnice au fost elaborate de o societate deținută parțial de ofertantul unic și inclusă ca subcontractant principal. Partea generală a documentației de atribuire conținea o imagine a produsului ofertantului câștigător și includea o declarație generală de declinare a responsabilității conform căreia, deși în documentația de atribuire sunt menționate trimiteri la mărci concrete sau la produse specifice, sunt permise soluții „echivalente”. Contrar acestei afirmații generale, specificațiile erau adaptate la produsul ofertantului unic într-un mod atât de detaliat încât, *de facto*, nu era posibil să se atribue contractul unor produse echivalente. De exemplu, specificațiile stabileau o cerință pentru exact 118 locuri pentru biciclete, și anume capacitatea produsului ofertantului unic care a elaborat specificațiile tehnice, contravenind chiar studiului de fezabilitate, care a stabilit un număr de 126 de biciclete.

Specificațiile tehnice ale obiectului contractului nu erau justificate în mod obiectiv de nevoile autorității contractante, astfel cum prevede legislația națională. Prin faptul că a atribuit contractul ofertantului unic care a participat la elaborarea specificațiilor tehnice discriminatorii și care și-a asigurat astfel un avantaj în detrimentul altor producători de turnuri pentru biciclete de pe piața UE, autoritatea contractantă a acceptat un conflict de interese și a încălcat legislația națională privind achizițiile publice.

6.29. Curtea a auditat patru proceduri de achiziții publice din Ungaria pentru care se aplicase o corecție forfetară de 10 % pentru deficiențe ale sistemului de gestiune și de control descoperite anterior de Comisie. Comisia a recomandat autorității de audit să nu auditeze contractele inițiale pentru care se aplicase corecția forfetară, ci să își limiteze sfera auditului doar la modificările ulterioare aduse acestor contracte. Dacă se aplică această abordare, este puțin probabil să se detecteze cazuri de *fraudă* și de conflict de interese pentru contractele inițiale. În cazul celor patru proceduri de achiziții publice pe care le-a auditat, Curtea a identificat erori cu un impact mai mare de 10 %. În general, există riscul ca corecția de 10 % să nu fie suficientă și cazurile de fraudă să rămână nedetectate, ceea ce reprezintă un risc pentru interesele financiare ale UE.

Patru proiecte au încălcat normele în materie de ajutoare de stat

6.30. Pentru acest an, Curtea a identificat patru proiecte care au încălcat normele UE privind ajutoarele de stat în Polonia. În opinia sa, aceste proiecte ar fi trebuit fie să obțină o finanțare publică mai mică, fie chiar să nu obțină deloc finanțare publică. Aceste proiecte reprezentau 8,2 % din totalul erorilor cuantificabile detectate de Curte și contribuiau cu aproximativ 1,5 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat (o contribuție de 16 % la acesta).

6.31. În [caseta 6.5](#) este prezentat un exemplu de încălcare a normelor privind ajutoarele de stat în Polonia.

Caseta 6.5

Aplicarea inadecvată a normelor privind ajutoarele de stat: declararea incorectă a costurilor de investiții drept cheltuieli de funcționare în loc de amortizare

Trei întreprinderi private de mari dimensiuni din Polonia au primit granturi pentru proiecte de cercetare și dezvoltare în temeiul *Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA)*. Cele trei proiecte – care nu aveau legătură unele cu altele – vizau dezvoltarea de tehnologii inovatoare care urmau să fie utilizate pentru activitățile comerciale ale beneficiarilor după finalizarea proiectului.

Auditul Curții a arătat că, în cazul tuturor celor trei proiecte, nu era respectat articolul 25 din RGECA întrucât erau declarate în mod eronat costurile integrale aferente echipamentelor pentru noile linii de producție cofinanțate. Conform acestui articol, în cazul în care echipamentele sunt utilizate după încheierea proiectului, sunt eligibile pentru a fi cofinanțate de UE numai costurile de amortizare a investiției suportate pe durata de viață a proiectului.

Curtea a concluzionat, așadar, că o proporție semnificativă – cuprinsă între 69 % și 94 % – din ajutorul acordat pentru aceste proiecte era neconformă cu normele privind ajutoarele de stat și, prin urmare, nu era eligibilă pentru finanțare.

Curtea a raportat același tip de nerespectare a normelor în [Raportul său anual pe 2022](#)¹⁷ și totuși a identificat și pentru 2023 trei proiecte care erau afectate de acest tip de eroare, lucru ce indică o deficiență sistemică în această privință.

¹⁷ Caseta 6.5 din [Raportul anual pe 2022](#).

Lipsa unor documente justificative esențiale

6.32. Beneficiarii și autoritățile responsabile de programe trebuie să dispună de sisteme și de proceduri care să asigure o *pistă de audit* adecvată pentru a demonstra eligibilitatea cheltuielilor. Aceasta presupune ținerea unor evidențe documentare suficiente și adecvate să susțină concluziile auditului¹⁸. În plus, RDC prevede că documentația trebuie să fie păstrată timp de cel puțin 2 sau 3 ani după acceptarea conturilor¹⁹. Obținerea și păstrarea unei documentații adecvate sunt esențiale pentru funcționarea eficace a sistemelor de control.

6.33. Curtea a constatat că nu erau disponibile informații sau documente justificative în cazul a opt dintre operațiunile pe care le-a examinat. Ea a clasificat șase dintre aceste erori drept cuantificabile, deoarece nici autoritățile responsabile de programe, nici beneficiarii nu au putut furniza documente esențiale care să demonstreze respectarea condițiilor de eligibilitate. **Caseta 6.6** conține un exemplu în acest sens. Aceste erori au avut un impact financiar direct și măsurabil asupra cantumului aferent operațiunilor subiacente finanțate de la bugetul UE. Ele reprezentau aproximativ 12,2 % din operațiunile cuantificate de Curte și contribuiau cu aproximativ 0,7 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat (o contribuție de 8 % la acesta).

¹⁸ *Standardul internațional de audit (ISA) 500, „Probe de audit”, și Standardul internațional de audit 230, „Documentația de audit”.*

¹⁹ Articolul 140 alineatul (1) din RDC: „[...] operațiunile pentru care cheltuielile totale eligibile se cifrează la mai puțin de 1 000 000 EUR sunt puse la dispoziția Comisiei și a Curții de Conturi Europene, la cerere, pe o perioadă de trei ani [...]”.

Caseta 6.6

Pistă de audit insuficientă pentru implementarea proiectului

În Cehia, Curtea a auditat un proiect cofinanțat de UE axat pe dezvoltarea de metode noi de diagnosticare pentru detectarea plăcilor de aterom instabile și pe dezvoltarea și testarea a două prototipuri. Operațiunea a fost implementată în cadrul programului operațional „Întreprinderi și inovare pentru competitivitate”.

Deși dezvoltarea acestor metode noi de diagnostic constituia unul dintre obiectivele operațiunii auditate, beneficiarul nu a furnizat nicio dovadă care să ateste că a fost dezvoltată o astfel de metodă.

Beneficiarul ar fi trebuit, de asemenea, să țină o evidență detaliată a testării funcționalității prototipurilor, dar nu a pus la dispoziția Curții astfel de probe.

Nu existau probe care să demonstreze că proiectul a fost implementat așa cum se prevedea în acordul de grant. Această eroare a fost cuantificată de Curte având în vedere lipsa unor documente justificative esențiale.

Probleme constatate în legătură cu instrumente financiare

6.34. Instrumentele financiare – în principal împrumuturi, garanții și participarea la capital – sunt o formă rambursabilă de sprijin. Plățile efectuate prin intermediul instrumentelor financiare au scăzut de la 5,5 miliarde de euro în exercițiul contabil 2020/2021 la 3,0 miliarde de euro în exercițiul contabil 2021/2022 auditat.

6.35. În legătură cu cele 12 operațiuni auditate de Curte, care acopereau 119 destinatari finali și 36 de comisioane de gestiune, Curtea a identificat 7 destinatari finali care au primit sprijin în pofida faptului că fie își desfășurau activitatea într-un sector economic neeligibil (1 în Italia și 2 în Slovenia), fie nu respectau criteriile de eligibilitate (1 în Germania) sau acordul de finanțare (2 în Italia și 1 în Ungaria). Cazurile din Slovenia (a se vedea [caseta 6.7](#)) și Germania au fost cuantificate. Aceste cazuri vor rămâne neeligibile la *închiderea* programelor operaționale.

Caseta 6.7

Ajutor acordat într-un sector neeligibil

Curtea a auditat un instrument financiar din Slovenia care viza să promoveze spiritul antreprenorial prin îmbunătățirea accesului IMM-urilor la sursele de finanțare prin capital și cvasicapital. Acordurile-cadru naționale de finanțare exclud de la primirea ajutorului activitățile imobiliare și serviciile și investițiile informatice corespunzătoare.

Curtea a identificat doi destinatari finali care desfășurau activități imobiliare și legate de servicii informatice corespunzătoare, care erau deci neeligibile. Unul dintre ei crease și opera o platformă online pentru închirierea de birouri și de săli de conferință. Celălalt gestiona o platformă online care oferea spre vânzare sau închiriere locuințe mobile și de pe care se puteau și închiria terenuri pentru locuințe mobile. Prin urmare, cei doi destinatari finali și activitățile lor sprijinite de instrumentul financiar sunt neeligibile.

Operațiuni gestionate direct sau indirect de către Comisie

6.36. Această secțiune a raportului prezintă constatările Curții cu privire la cheltuielile aflate în gestiunea directă sau indirectă a Comisiei, și anume cele care nu fac obiectul gestiunii partajate. Curtea a identificat și a cuantificat cazul unui proiect neeligibil finanțat în gestiune directă prin intermediul instrumentului MIE în Slovacia (a se vedea [caseta 6.8](#)). În Slovenia și în Franța (în cadrul Acțiunii urbane inovatoare), s-au identificat și cazuri de nerespectare a normelor în materie de achiziții publice.

Caseta 6.8

Criteria de excludere neaplicate și interesele financiare ale UE neprotejate în suficientă măsură

În Slovacia, Curtea a auditat o operațiune care făcea parte dintr-un proiect mai larg implementat printr-o procedură de achiziție publică, cofinanțată atât prin Fondul de coeziune, cât și prin MIE.

Agencia executivă a Comisiei a aprobat grantul pe baza unei declarații pe proprie răspundere incorecte. Curtea a constatat că reprezentanții beneficiarului care aveau putere de decizie și de control fuseseră condamnați pentru abateri profesionale, ceea ce ar fi trebuit să antreneze excluderea beneficiarului din cererea de propuneri din cadrul MIE. Proiectul era, așadar, neeligibil pentru sprijin financiar din partea UE.

În plus, pentru partea din proiect finanțată din Fondul de coeziune, autoritatea de management a aplicat o corecție financiară de 25 % pentru prelungirea nejustificată a duratei proiectului.

Beneficiarul a raportat agenției executive relevante corecția financiară de 25 %. Acordul de grant pentru partea finanțată de MIE stabilește sancțiunile care trebuie aplicate beneficiarului în cazul unor încălcări grave în domeniul achizițiilor publice. Aceste sancțiuni pot ajunge până la 10 % din valoarea grantului. Agenția în cauză a efectuat însă plata finală fără a aplica reducerea posibilă prevăzută în acordul de grant.

Curtea a observat deci că aceeași neregulă în materie de achiziții publice a fost evaluată și corectată în mod diferit în comparație cu aceeași eroare din cadrul gestiunii partajate. Prin urmare, nu există același nivel de protecție a intereselor financiare în cazul unor erori în materie de achiziții publice.

6.37. Curtea a identificat un caz referitor la contribuția din ESI la dezvoltarea de vaccinuri împotriva COVID-19, care nu s-a soldat cu succes. Ea a constatat că Comisia a acceptat situația financiară a contractantului fără să analizeze operațiunile subiacente sau fără să solicite documente justificative și, prin urmare, nu a ridicat obiecții la sumele propuse în termenul de 30 de zile prevăzut în contract. Situația financiară prezentată de contractant cuprindea atât angajamentele asumate în cadrul proiectului, cât și cheltuielile efective pentru dezvoltarea vaccinurilor. Curtea a constatat că, pentru cel puțin 19,6 milioane de euro din angajamentele asumate, nu s-au suportat cheltuieli aferente. Ea a detectat, de asemenea, costuri neeligibile într-o acțiune finanțată în cadrul programului Erasmus+ în Spania.

6.38. În total, cazurile cuantificate din gestiunea directă și din cea indirectă reprezintă aproximativ 0,4 puncte procentuale din nivelul de eroare estimat de Curte. Contribuția cazurilor cuantificate de Curte este reflectată în [figura 6.6](#).

Lipsa de monitorizare a angajamentului de a atinge obiectivele de performanță incluse în acordurile de grant

6.39. În cursul activităților sale, Curtea identifică și semnalează și probleme care nu au un impact direct asupra plății inițiale către beneficiar, dar care implică un risc financiar și/sau ar putea conduce la corecții financiare, de exemplu, în cazul în care beneficiarul nu își respectă angajamentele de a atinge anumite *ținte* în materie de performanță.

6.40. UE sprijină proiecte care urmăresc să contribuie la îndeplinirea obiectivelor programelor operaționale. Prin urmare, beneficiarii sunt uneori obligați să își asume un angajament contractual de a atinge valoarea-țintă a *indicatorilor de rezultat* care contribuie la aceste obiective, fie la momentul plății, fie la un moment anume ulterior efectuării plății.

6.41. Curtea a identificat, în Bulgaria, două cazuri în care beneficiarul nu a îndeplinit indicatorul de performanță respectiv. Unul dintre aceste cazuri a fost cuantificat de Curte, deoarece autoritățile naționale ar fi trebuit să aplice o corecție financiară în conformitate cu acordul de grant înainte să certifice cheltuielile către Comisie. În celălalt caz, un beneficiar finalizase proiectul și avea obligația de a raporta cu privire la unul dintre indicatorii de rezultat doi ani mai târziu. În urma auditului, care a avut loc după ce indicatorii au devenit disponibili, Curtea a constatat că beneficiarul nu și-a îndeplinit acest angajament.

Evaluarea de către Curte a activității autorităților de audit în domeniul gestiunii partajate

Autoritățile de management reprezintă „prima linie de apărare” împotriva cheltuielilor neconforme, iar autoritățile de audit, „a doua linie de apărare”

6.42. Riscul inerent de eroare este ridicat în cazul cheltuielilor din domeniul coeziunii. Beneficiarii pot comite erori atunci când solicită finanțare din partea UE, fie neintenționat, inclusiv atunci când nu cunosc suficient normele adesea complexe, fie, uneori, chiar și în mod deliberat.

6.43. Autoritățile de management reprezintă „prima linie de apărare” în detectarea și corectarea erorilor din cheltuielile declarate de beneficiari. Verificările pe care le efectuează sunt importante pentru a asigura atât conformitatea operațiunilor cu cadrul juridic, cât și performanța acestora. Cu toate acestea, rezultatele auditurilor Curții din ultimii șapte ani demonstrează că aceste controale nu sunt încă suficient de eficiente.

6.44. Autoritățile de audit constituie cea de „a doua linie de apărare” în cadrul de asigurare și de control aferent cheltuielilor. Autoritățile de audit trebuie să fie independente din punct de vedere funcțional de autoritățile de management. Ele verifică, pe baza unui eșantion, regularitatea cheltuielilor pe care autoritățile de management le-au declarat Comisiei și solicită corectarea erorilor pe care le detectează, asigurându-se astfel că rata de eroare reziduală din aceste pachete de asigurare este mai mică de 2 % (pragul de semnificație).

Ratele de eroare reziduală depășesc pragul de semnificație pentru mai mult de 60 % din valoarea pachetelor de asigurare auditate de Curte în 2023

6.45. Curtea a evaluat activitatea a 19 dintre cele 116 autorități de audit din 13 state membre și Regatul Unit. Eșantionul său a fost constituit din 29 de pachete de asigurare. Cu excepția a 4 cazuri, autoritățile de audit raportaseră Comisiei o rată de eroare reziduală de 2 % sau mai mică.

6.46. În *rapoartele anuale de activitate* ale DG REGIO și DG EMPL, pe baza propriilor activități de audit și a rezultatelor preliminare ale auditurilor Curții pentru exercițiul financiar 2023, Comisia a ajustat la peste 2 % rata de eroare reziduală pentru 11 dintre cele 29 de pachete de asigurare din eșantionul Curții.

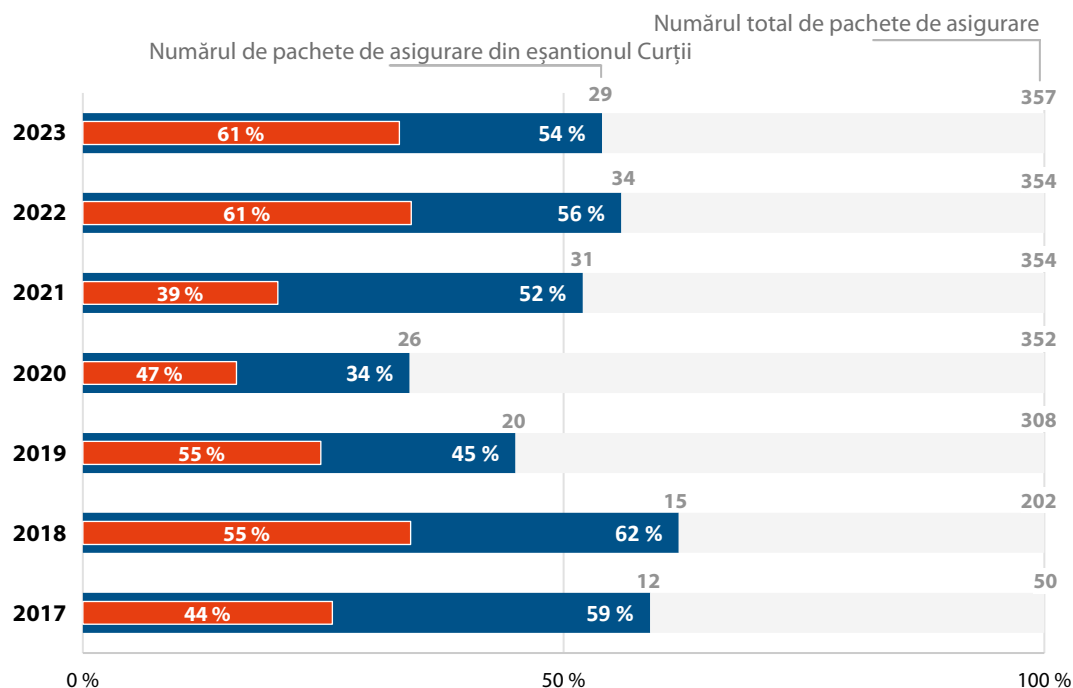
6.47. Ținând seama de erorile detectate de Comisie și de propriile constatări de audit, Curtea a conchis în urma activității sale cu privire la eșantionul din acest an că rata de eroare reziduală era de peste 2 % în cazul a 16 dintre cele 29 de pachete de asigurare auditate.

6.48. Pachetele de asigurare pe care le-a auditat Curtea reprezintă o pondere semnificativă din cheltuielile pe care autoritățile de certificare le certifică Comisiei (2023: 54 %). Din 2017, acoperirea eșantionului anual variază între 34 % și 62 % din cheltuielile certificate în conturile anuale (a se vedea barele albastre din [figura 6.8](#)).

6.49. Începând din 2017, Curtea a identificat erori pe care le-a clasificat drept cuantificabile în 58 din cele 99 de pachete de asigurare pe care le-a auditat cel puțin o dată. Este vorba de erori care nu au fost detectate în urma controalelor efectuate de autoritățile de audit cu privire la aceleași operațiuni. Curtea a constatat că rata de eroare era subevaluată pentru o proporție semnificativă din pachetele de asigurare pe care le auditează, rata de eroare reziduală efectivă depășind adesea pragul de semnificație de 2 %, în pofida faptului că se certificase contrariul. Această proporție variază de la 39 % în 2021 la 61 % în 2023 (a se vedea barele roșii din [figura 6.8](#)). Acest lucru demonstrează că în activitatea autorităților de audit persistă deficiențe care nu sunt remediate în mod suficient de activitățile desfășurate de Comisie în scopul asigurării.

Figura 6.8 – Pachetele de asigurare auditate cu o rată de eroare reziduală de peste 2 % (2017-2023)

Eșantionul Curții de pachete de asigurare (% din valoarea totală),
din care **pachete de asigurare cu o eroare reziduală de peste 2 %**

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Deficiențele din activitatea autorităților de audit reduc măsura în care Comisia se poate baza pe rezultatele acestora

6.50. Curtea a identificat diverse tipuri de deficiențe în activitățile tuturor celor 19 autorități de audit pe care le-a auditat. La fel ca pentru 2022, aceste deficiențe afectau mai mult de jumătate dintre operațiunile examinate de Curte. Erorile identificate de Curte în cadrul acestor operațiuni ar fi putut și ar fi trebuit să fie detectate de autoritățile de audit atunci când și-au efectuat verificările. Această situație reduce măsura în care Comisia se poate baza pe rezultatele activităților autorităților de audit.

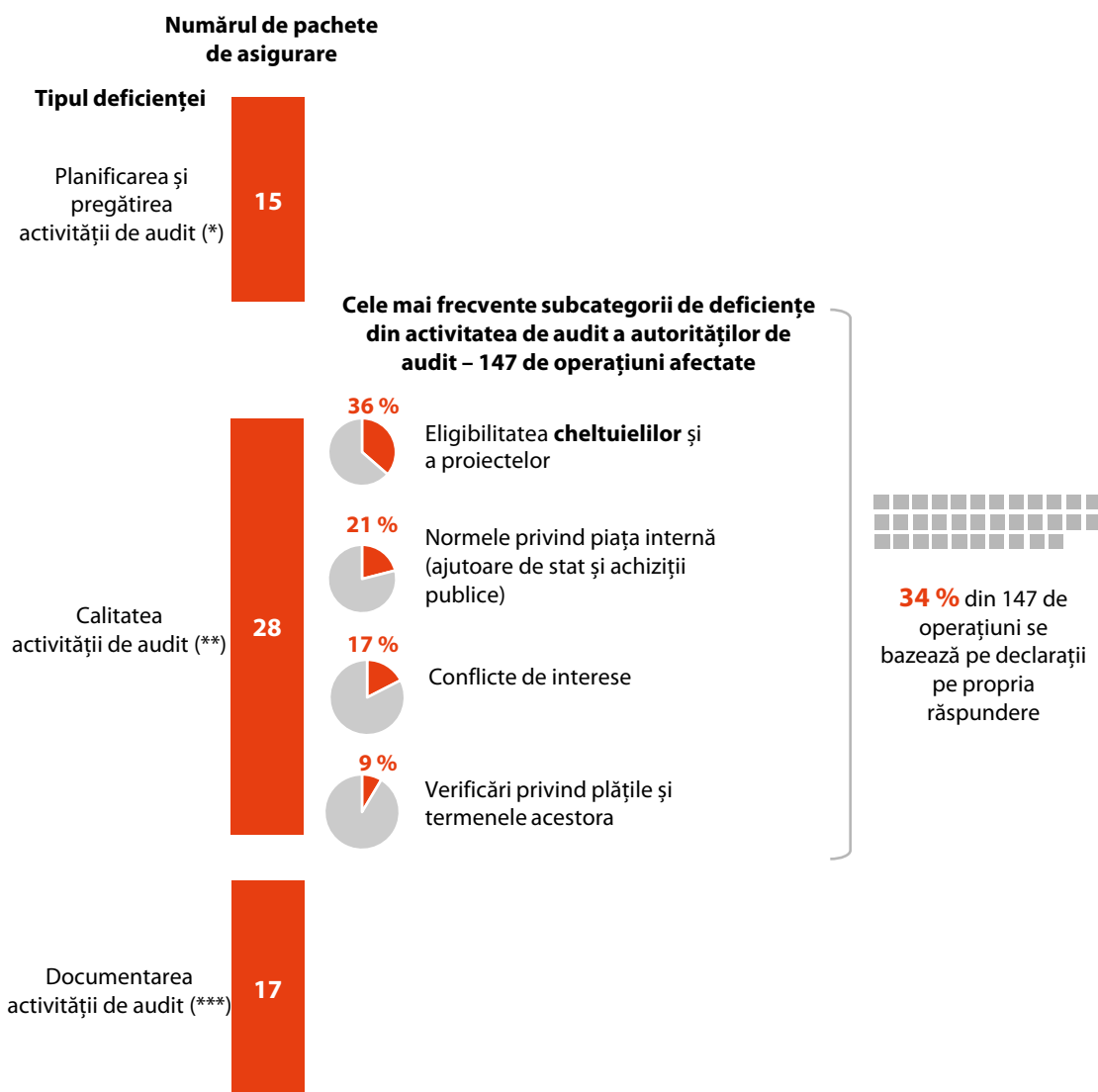
6.51. Pentru 2023, Curtea a identificat deficiențe la nivelul autorităților de audit în 157 dintre cele 204 operațiuni pe care le-a auditat. Deficiențe au fost detectate:

- o în planificarea și pregătirea activităților de audit ale autorităților. De exemplu, existau deficiențe în metodele de eșantionare și liste de verificare incomplete (precum liste de verificare care nu includ întrebări specifice cu privire la fraudă, la conflicte de interese, la dubla finanțare sau la ajutoarele de stat, chiar dacă autoritățile de audit sunt obligate să verifice aceste aspecte);
- o în calitatea activităților de audit (a se vedea *caseta 6.9* pentru exemple) și
- o în documentarea acestor activități.

6.52. Curtea a trebuit să reevalueze procedurile de audit corespunzătoare în cazul a 145 dintre aceste operațiuni (71 %). Pentru 88 de operațiuni (43 %), Curtea a trebuit să se adreseze autorităților de management, organismelor intermediare sau beneficiarilor pentru documentele justificative necesare și pentru alte probe, întrucât autoritățile de audit fie nu le colectaseră, fie nu le păstrasera, așa cum prevăd standardele de audit (a se vedea punctul *6.32*).

6.53. În *figura 6.9* se prezintă deficiențele identificate și raportate de Curte la nivelul autorităților de audit pentru fiecare pachet de asigurare.

Figura 6.9 – Tipuri de deficiențe identificate la nivelul autorităților de audit

(*) Belgia, Bulgaria, Cehia, Germania, Spania, Italia, Ungaria, Slovenia, Slovacia și cooperarea teritorială europeană (CTE).

(**) Belgia, Bulgaria, Cehia, Germania, Grecia, Spania, Franța, Italia, Ungaria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Regatul Unit și CTE.

(***) Belgia, Bulgaria, Cehia, Germania, Grecia, Spania, Italia, Ungaria, România, Slovenia, Slovacia, Regatul Unit și CTE.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Caseta 6.9

Lipsa unor verificări care ar fi trebuit efectuate de autoritățile de audit

În Ungaria, auditul Curții a relevat că autoritatea de audit nu a verificat anumite aspecte ale costurilor cu personalul. Este vorba de calificările personalului, de creșterile salariale și de orele lucrate de manageri. Autoritățile naționale aplicaseră o corecție forfetară, pe baza rezultatelor unui audit efectuat de Comisie, tuturor costurilor proiectelor din cadrul „*axei prioritare 2*” care fuseseră suportate înainte de februarie 2022.

Deși corecția forfetară este menită să compenseze orice eventuală supradecларare a costurilor cu personalul, autoritățile de audit sunt totuși obligate, potrivit RDC, să verifice dacă costurile sunt conforme cu legislația și eligibile, iar statele membre trebuie să recupereze de la beneficiari fondurile acordate necuvenit, conform articolului 122 alineatul (2) din RDC. Faptul că nu se efectuează verificări și recuperări subminează efectul disuasiv asupra beneficiarilor menit să asigure respectarea legislației aplicabile.

Așadar, Curtea clasifică lipsa activităților de audit privind costurile cu personalul din partea autorităților de audit ca fiind o deficiență majoră de sistem.

Opinie de audit exprimată, dar teste de audit incomplete

În Spania, Curtea a auditat un proiect din cadrul *Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI)*, care viza îmbunătățirea capacității de inserție profesională a tinerilor și a competențelor profesionale ale tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET), cu ajutorul unor cursuri și a unor ateliere. Autoritatea de audit exprimase o opinie fără rezerve privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor. Curtea a constatat că autoritatea de audit a început să verifice eligibilitatea participanților pe baza statutului NEET abia după ce fusese transmisă notificarea de audit a Curții. Altfel spus, autoritatea de audit și-a bazat opinia pe activități de audit incomplete. În opinia Curții, aceasta constituie o deficiență majoră de sistem și o încălcare a reglementărilor relevante²⁰.

6.54. Cu toate acestea, Curtea a identificat următoarele elemente de bune practici într-un program operațional regional din Polonia (a se vedea [caseta 6.10](#)).

²⁰ Articolul 27 din *Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014*.

Caseta 6.10

Exemplu de „bune practici” de verificare identificate într-un stat membru

În Polonia, Curtea a examinat șapte proiecte din cadrul programului operațional regional și a constatat că autoritatea de audit utilizase în mod adecvat listele de verificare și documentase în mod corespunzător activitatea de audit. Listele de verificare pentru auditul operațiunilor și documentația de lucru au acoperit toate aspectele relevante în mod suficient de detaliat. Acest lucru a permis Curții să urmărească pista de audit și să tragă concluzii cu privire la activitatea de audit desfășurată. Vizita efectuată de auditorii Curții la fața locului la două dintre proiecte nu a dat naștere unor constatări suplimentare. Dimpotrivă, ea a confirmat calitatea ridicată a activității desfășurate de autoritatea de audit respectivă atunci când a auditat operațiunile incluse în eșantion și a detectat erorile relevante.

Acest lucru demonstrează că, dacă autoritatea de audit planifică, desfășoară și documentează în mod adecvat toate activitățile de audit necesare pentru a formula o opinie de audit valabilă, este posibil să se pună în aplicare cadrul de asigurare din domeniul coeziunii prevăzut în RDC în așa fel încât să se furnizeze o asigurare suficientă cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor.

Analiza politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 evidențiază probleme persistente în materie de gestiune și de control

6.55. În iulie 2024, Curtea a publicat o analiză multianuală privind activitățile de audit cumulate efectuate cu privire la cheltuielile din perioada 2014-2020 – în mare parte în scopul declarației de asigurare –, precum și privind informații publicate de Comisie. Așa cum reiese din rezultatele sintetizate ale auditurilor din ultimii șase ani, combinate cu rezultatele obținute de la autoritățile de audit și de la Comisie, cadrul de asigurare pentru politica de coeziune a contribuit la reducerea nivelului general de eroare începând din 2007, dar nu a reușit să îl aducă sub pragul de semnificație normativ de 2 % nici pentru fiecare pachet de asigurare, nici, prin urmare, per ansamblu. Această analiză a arătat, de asemenea, că atât Curtea, cât și Comisia au reevaluat adesea pachetele de asigurare ale unor state membre ca având rate de eroare peste pragul de semnificație.

6.56. Combinând rezultatele sale anuale pentru perioada 2017-2022, Curtea estimează că nivelul de eroare pentru acești ani în ceea ce privește cheltuielile din domeniul coeziunii se situează cu mult peste 2 %. Așadar, este necesar ca Comisia să consolideze punerea în aplicare a cadrului de asigurare pentru cheltuielile din domeniul coeziunii din perioada 2021-2027, având în vedere că ei îi revine răspunderea finală pentru execuția bugetului UE.

Activitatea Comisiei vizând furnizarea unei asigurări și rata de eroare reziduală prezentată în rapoartele sale anuale de activitate

6.57. Rapoartele anuale de activitate constituie principalul instrument utilizat de direcțiile generale ale Comisiei pentru a declara în ce măsură dispun de o asigurare rezonabilă că procedurile de control garantează regularitatea cheltuielilor.

Deficiențe persistente în sistemele de gestiune și de control

6.58. În cadrul gestiunii partajate, Comisiei îi revine responsabilitatea de a se asigura că statele membre au instituit sisteme de gestiune și de control care funcționează în mod eficace pe parcursul punerii în aplicare a programelor²¹.

6.59. În cursul anului 2023, Comisia a evaluat din nou funcționarea sistemelor de gestiune și de control la nivel de stat membru (autorități de management/organisme intermediare sau autorități de audit) și a conchis că acestea nu funcționează în mod adecvat în cazul a 37 din 278 de programe operaționale conduse de DG REGIO (în principal legate de FEDR, Fondul de coeziune și REACT-EU) și a 13 din 133 de programe operaționale conduse de DG EMPL (în principal legate de FSE, YEI și FEAD). În 10 cazuri, Comisia a considerat că autoritățile de audit responsabile cu auditarea programelor operaționale în cauză aveau nevoie de îmbunătățiri.

6.60. Pe baza rezultatelor auditurilor desfășurate de Comisie și a rezultatelor Curții care au evidențiat 49 de erori ce nu fuseseră detectate (punctul 6.15) și având în vedere numeroasele deficiențe care afectau activitățile autorităților de audit (punctul 6.19), Curtea concluzionează că, la sfârșitul perioadei de eligibilitate (31 decembrie 2023), nu toate sistemele de gestiune și de control ale statelor membre funcționau în mod eficace. Prin urmare, este afectată și fiabilitatea ratelor de eroare

²¹ Articolul 75 alineatul (1) din RDC.

calculate de Comisie, deoarece acestea se bazează pe sisteme naționale, care nu funcționează în mod eficace (a se vedea, de asemenea, punctul 6.55).

6.61. *Caseta 6.11* oferă un exemplu de deficiență sistemică a sistemului de gestiune și de control care a rămas nedetectată până când activitatea de audit a Curții a condus la detectarea și corectarea ei.

Caseta 6.11

Deficiență sistemică corectată în urma auditului Curții

În *Raportul său anual pe 2021*, Curtea a inclus o observație referitoare la operațiuni vizând reduceri ale contribuțiilor angajatorilor la asigurările sociale în Spania care au fost finanțate prin YEI (a se vedea caseta 5.5). Observația privea înregistrarea retroactivă în sistemul național aferent *Garanției pentru tineret*, neverificarea respectării condițiilor de eligibilitate aferente NEET și cheltuieli neeligibile legate de lucrătorii înlocuiți (care nu erau NEET).

Comisia a întrerupt plățile pentru programul operațional, aplicând articolul 83 din RDC. Ea a solicitat autorităților să îmbunătățească funcționarea sistemului de gestiune și de control și să procedeze la corecțiile financiare necesare în ceea ce privește plățile anterioare. În urma întreruperii plăților, autoritățile naționale au pus în aplicare o corecție financiară de 50 de milioane de euro la cererea Comisiei. În plus, autoritatea de management a aplicat o corecție financiară suplimentară de 53 de milioane de euro.

Anul acesta, Curtea a detectat erori pentru același program operațional în legătură cu alte aspecte care nu fuseseră acoperite de corecție. De exemplu, una dintre operațiuni a fost finanțată din YEI. Ea a direcționat sprijinul către tinerii NEET în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul privind FSE, dar operațiunea a vizat participanți care nu îndeplineau cerințele NEET.

Comisia consideră că nivelul cheltuielilor neconforme cu reglementările din conturile acceptate este semnificativ pentru fondurile FEDR/Fondului de coeziune

6.62. În domeniul coeziunii, cu scopul de a calcula o medie ponderată a ratei de eroare reziduală, Comisia utilizează ratele de eroare reziduală raportate de fiecare stat membru, rezultatele propriilor activități de audit în materie de regularitate și alte informații disponibile, cum ar fi rezultatele activității de audit a Curții. Rata astfel calculată este prezentată de Comisie ca *indicator-cheie de performanță* cu privire la legalitatea și regularitatea programelor din perioada 2014-2020.

6.63. Pentru exercițiul contabil 2021/2022, DG REGIO a raportat o *rată totală de eroare reziduală* pentru programele perioadei 2014-2020 în gestiune partajată de 2,1 % și o „rată maximă” de 3,0 %²². Ratele calculate de DG EMPL au fost de 1,6 % în cazul ratei totale de eroare reziduală și de 2,6 %²³ în cazul ratei maxime. Rata maximă este menită să integreze riscul existenței unor erori în afara eșantionului de operațiuni din cadrul programelor operaționale pe care se bazează ratele de eroare. Ratele pot include, de asemenea, o „majorare” sau o rată forfetară pentru programele operaționale neauditare²⁴.

6.64. În *raportul anual privind gestiunea și performanța* pe 2023, indicatorii raportați de Comisie²⁵ sunt:

- pentru rubrica 2 din CFM în ansamblu, un risc combinat la momentul plății de 2,6 %, bazat pe sumele expuse riscului determinate de diferitele direcții generale. Curtea consideră că acest indicator depășește cu mult procentul de 1,9 % calculat de Comisie pentru bugetul UE în ansamblu;
- pentru toate fondurile politicii de coeziune luate în ansamblu, un risc combinat la momentul plății situat între 1,9 % și 2,8 %, bazat, și în acest caz, pe estimările direcțiilor generale cu privire la sumele expuse riscului și pe indicatorii-cheie de performanță ai acestora.

6.65. În ansamblu, DG REGIO concluzionează²⁶ că, pentru FEDR/Fondul de coeziune, în conturile acceptate rămâne un nivel semnificativ de cheltuieli neconforme cu reglementările, în pofida rezultatelor controalelor și a corecțiilor aplicate deja la nivelul statelor membre. În schimb, DG EMPL²⁷ concluzionează că există riscul ca, în conturile acceptate în 2023, să rămână nereguli semnificative în cheltuielile certificate Comisiei pentru FSE/YEI și FEAD.

²² Riscul global estimat la momentul plății pentru cheltuielile DG REGIO din 2023 (fiind incluse toate programele și modurile de gestiune) variază între 2,0 % și 2,9 %.

²³ Riscul global estimat la momentul plății pentru cheltuielile DG EMPL din 2023 (fiind incluse toate programele și modurile de gestiune) variază între 1,6 % și 2,5 %.

²⁴ Anexa 7A la rapoartele anuale de activitate pe 2023 ale DG REGIO și DG EMPL.

²⁵ Volumul II din Raportul anual pe 2023 privind gestiunea și performanța, anexa 2, p. 89 și 90, și volumul III, anexa 5, p. 12-14.

²⁶ Raportul anual de activitate pe 2023 al DG REGIO, p. 30.

²⁷ Raportul anual de activitate pe 2023 al DG EMPL, p. 30.

Deficiențe detectate în activitățile desfășurate de Comisie în scopul obținerii asigurării

6.66. Comisia efectuează examinări documentare și *audituri de conformitate* pentru a examina și a evalua activitatea autorităților de audit. Atunci când efectuează examinări documentare, ea verifică doar coerența informațiilor privind regularitatea furnizate în pachetele de asigurare. Prin urmare, examinările documentare realizate de Comisie au limitări inerente atunci când vine vorba de confirmarea ratei totale de eroare reziduală²⁸. Curtea a detectat și alte deficiențe în activitățile desfășurate de Comisie în scopul obținerii asigurării (a se vedea *caseta 6.12*).

Caseta 6.12

Comisia nu a reușit să identifice și să monitorizeze anumite deficiențe recurente

Curtea a auditat, în cadrul eșantionului, un proiect implementat în Germania în cadrul unui program operațional aferent FEDR din perioada 2014-2020. Pentru a determina costurile eligibile, beneficiarul a utilizat o metodă contabilă bazată pe costurile integrale, constând în costuri cu personalul, cheltuieli indirecte și costuri de amortizare. Autoritățile naționale au acceptat costurile ca fiind eligibile fără să efectueze vreo verificare.

În urma auditului, Curtea a constatat că beneficiarul declarase costuri neeligibile: au fost detectate o mare varietate de neconformități cu RDC și cu normele de eligibilitate specifice programului, precum și numeroase cazuri de costuri care nu aveau legătură cu proiectul și/sau nu contribuiau la acesta.

²⁸ [Raportul special nr. 26/2021](#): „Regularitatea cheltuielilor în cadrul politicii de coeziune a UE: nivelul de eroare estimat pe care îl prezintă anual Comisia este un nivel minim care nu este definitiv”.

- Cu privire în mod specific la acest beneficiar și la metoda contabilă bazată pe costuri integrale utilizată de acesta, Comisia indicase autorităților naționale și beneficiarului, încă din decembrie 2013, că costurile trebuiau să respecte normele naționale și normele specifice programului, iar cheltuielile indirecte trebuiau să fie legate de proiect sau să contribuie la acesta pentru a fi eligibile. Cu toate acestea, deși remarcase anterior că și în perioada de programare 2007-2013 beneficiarul declarase costuri neeligibile utilizând aceeași metodă, Comisia nu a luat măsurile adecvate pentru a se asigura că beneficiarul și autoritățile naționale pun în aplicare aceste cerințe la declararea cheltuielilor. Curtea a raportat deja, în contextul declarației de asigurare pentru 2017, că beneficiarul continua să declare cheltuieli neeligibile.
- Pentru perioada 2014-2020, Comisia a efectuat, în 2017 și în 2018, un audit privind sistemul de gestiune și de control pentru acest program operațional din cadrul FEDR 2014-2020. Ea a auditat, în eșantionul său, un alt proiect derulat de același beneficiar. Deși avea cunoștință de problemele legate de acest beneficiar în urma propriilor audituri și a auditului efectuat de Curte în scopul declarației de asigurare pentru 2017, Comisia nu a verificat în măsură suficientă eligibilitatea costurilor.

Prin urmare, Comisia nu a detectat faptul că beneficiarul a continuat să utilizeze metoda contabilă bazată pe costuri integrale pentru a declara costuri neeligibile în cadrul programului operațional din perioada 2014-2020 și nici faptul că autoritățile naționale nu verificaseră eligibilitatea acestor costuri.

Închiderea perioadei de programare 2007-2013 este încă în desfășurare

6.67. Termenul pentru depunerea de către statele membre a documentelor de închidere pentru perioada 2007-2013 a fost 31 martie 2017, dar, de foarte multe ori, acesta a fost depășit. La sfârșitul anului 2023, situația se prezenta după cum urmează:

- DG REGIO închisese 279 dintre cele 322 de programe operaționale pentru perioada 2007-2013, cu doar 3 mai multe decât în 2022. Pentru alte 42 de programe operaționale, DG REGIO efectuase plăți prealabile închiderii care acopereau numai sumele necontestate, în timp ce un program rămânea complet deschis. Probleme precum procedurile și investigațiile administrative sau judiciare în curs, constatările de audit cărora nu li se dăduse curs și recuperările restante rămâneau nesoluționate.
- DG EMPL închisese 102 și pre-închisese 13 dintre cele 118 programe operaționale. 3 programe rămâneau complet deschise din cauza unor probleme nesoluționate.

Incertitudini constatate cu privire la închiderea perioadei de programare 2014-2020

6.68. Perioada de eligibilitate pentru cheltuielile din domeniul coeziunii din perioada 2014-2020 este cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023. Termenul până la care statele membre trebuie să își prezinte declarația finală de cheltuieli a fost inițial jumătatea anului 2024, dar a fost prelungit recent până la jumătatea anului 2025²⁹.

6.69. Pentru perioada 2014-2020, închiderea programelor se va baza exclusiv pe documentele referitoare la ultimul exercițiu contabil și pe raportul final de implementare. Totuși, autoritățile responsabile de programe vor trebui să procedeze la evaluarea finală a eligibilității costurilor declarate pentru anumite operațiuni, în special pentru cele care implică investiții efectuate prin instrumente financiare, *validarea și închiderea* plăților în avans reprezentând ajutoare de stat, evaluarea finală a operațiunilor generatoare de venituri și tratarea operațiunilor nefuncționale. Acestea pot duce la corecții financiare suplimentare.

6.70. Comisia a raportat că două programe operaționale din perioada 2014-2020 erau închise în 2023. Este vorba de un program FEAD gestionat de DG EMPL și de un instrument financiar finanțat din FEDR sub responsabilitatea DG REGIO. Curtea a constatat că, în ambele cazuri, comunicările privind *lichidarea* sumelor acceptate continuau în 2024.

6.71. În urma unui audit³⁰ efectuat de Serviciul de Audit Intern al Comisiei (IAS) în septembrie 2023, s-a concluzionat că planificarea exercițiului de închidere pentru perioada 2014-2020 nu era suficient de avansată și că nu exista nicio asigurare că riscul rezidual va fi sub 2 % după procesul de închidere, deoarece activitățile de audit urmau să fie încă în desfășurare după plata soldului final. IAS și-a exprimat, de asemenea, îngrijorarea cu privire la definiția procesului de închidere, deoarece, în realitate, nici măcar nu s-a stabilit ce asigurare trebuie furnizată cu privire la legalitate și regularitate atunci când se închide un program operațional. Comisia a precizat că a luat, între timp, măsuri suplimentare pentru pregătirea procedurii de închidere.

²⁹ Articolul 14 alineatul (3) din [Regulamentul de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” \(STEP\)](#).

³⁰ Ares(2023)6301839, 18 septembrie 2023.

Concluzie și recomandări

Concluzie

6.72. Așa cum reiese din probele de audit obținute și prezentate de Curte în acest capitol, nivelul de eroare din cadrul cheltuielilor aferente rubricii Coeziune, reziliență și valori a fost semnificativ. Pentru rubrica 2 din CFM, testele efectuate de Curte pe operațiuni au indicat un nivel de eroare global estimat de 9,3 %.

6.73. Activitățile de audit ale Curții evidențiază că controalele efectuate de autoritățile de management nu previn întotdeauna sau nu detectează întotdeauna în mod eficace neregulile din cadrul cheltuielilor declarate de beneficiari. În plus, Curtea a identificat deficiențe semnificative în activitatea unui număr considerabil de autorități de audit incluse în eșantionul său (a se vedea punctele [6.42-6.54](#)). Acest lucru limitează fiabilitatea activităților lor. Rata de eroare recalculată se situa peste pragul de semnificație de 2 % în cazul a 16 dintre cele 29 de pachete de asigurare pentru perioada 2014-2020. Pentru 11 dintre aceste pachete, Comisia a ajustat ratele de eroare reziduală la un nivel mai mare de 2 %. În acest scop, Comisia a ținut seama și de activitățile de audit ale Curții.

6.74. Începând din 2017, pachetele de asigurare incluse în eșantioanele anuale ale Curții au acoperit sistematic peste o treime din cheltuielile acceptate de Comisie. Proporția cheltuielilor acoperite de pachetele de asigurare cu rate de eroare reziduală mai mari de 2 % a crescut de la 44 % în 2017 la 61 % în 2023 și în 2022 (a se vedea [figura 6.8](#)). Sunt în continuare necesare îmbunătățiri ale modului în care este pus în aplicare acest cadru, îmbunătățiri care trebuie aduse atât de către autoritățile responsabile de programe din statele membre, cât și de către Comisie.

6.75. În raportul anual pe 2023 privind gestiunea și performanța și în rapoartele anuale de activitate referitoare la 2023, Comisia este de acord cu opinia generală a Curții potrivit căreia există un nivel semnificativ de eroare în cadrul cheltuielilor din domeniul coeziunii. În același timp, estimările Comisiei cu privire la nivelul de eroare sunt semnificativ mai mici decât nivelul estimat de Curte (a se vedea punctele [6.63-6.64](#)). Ratele de eroare estimate de Comisie se bazează însă pe ratele de eroare reziduală raportate de statele membre și examinate și recalculat de Comisie. Prin urmare, fiabilitatea ratelor de eroare estimate de Comisie este afectată de deficiențele care există atât la nivelul sistemelor de gestiune și de control ale statelor membre, cât și la nivelul activităților de audit ale Comisiei. În special, rata de eroare

calculată de Curte include erorile care au rămas nedetectate de statele membre și de Comisie și demonstrează că ratele de eroare ale Comisiei sunt subestimate.

Recomandări

6.76. *Anexa 6.2* prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a unei recomandări formulate în [Raportul anual pe 2020](#). Comisia o pusese în aplicare în majoritatea privințelor. Curtea a examinat, de asemenea, recomandările pe care le-a formulat în [rapoartele anuale pe 2021](#) și [pe 2022](#) și care necesitau acțiuni imediate sau trebuiau să fie puse în aplicare în cursul anului 2023. Au fost evaluate, de asemenea, recomandările din [rapoartele anuale pe 2017](#), [pe 2018](#) și [pe 2019](#) care nu fuseseră încă puse în aplicare integral, dar care rămân relevante.

6.77. În urma acestei examinări și pe baza constatărilor și a concluziilor exprimate pentru exercițiul 2023, Curtea recomandă Comisiei următoarele.

Recomandarea 6.1 – Să monitorizeze deficiențele de la nivelul sistemelor de gestiune și de control ale statelor membre

- (a) Să urmărească în timp util situația în legătură cu toate deficiențele din sistemele de gestiune și de control ale statelor membre pe care Curtea le-a identificat și semnalat în contextul exercițiului său referitor la declarația de asigurare pentru perioada 2014-2020 încheiată.
- (b) Să identifice, împreună cu autoritățile de audit, principalele învățăminte desprinse în cursul procesului de urmărire a situației menționat la litera (a) și să le aplice mecanismelor pentru perioada 2021-2027, precum și să comunice autorităților responsabile de programe din statele membre acțiunile necesare și bunele practici corespunzătoare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2025.

Recomandarea 6.2 – Să asigure un tratament armonizat al erorilor legate de achiziții publice în cadrul gestiunii directe și al celei partajate

Să stabilească un tratament armonizat al neregulilor legate de achiziții publice în cazul proiectelor finanțate atât în cadrul gestiunii directe, cât și în cel al gestiunii partajate, cum ar fi proiectele finanțate atât prin MIE, cât și prin FEDR. Neregulile care rezultă din încălcarea aceluiași dispoziții legale ar trebui să beneficieze de aceeași evaluare și să ducă la aceeași rată de corecție.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2024.

Recomandarea 6.3 – Să combată riscurile financiare, verificând totodată îndeplinirea obiectivelor de performanță

Să se asigure că statele membre instituie un proces de verificare sistematică, după efectuarea plății, a îndeplinirii obligațiilor contractuale prin care beneficiarul s-a angajat să atingă anumiți indicatori de performanță legați de acțiunile desfășurate în urma implementării proiectului.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: la momentul transmiterii de către statele membre a documentelor de închidere a programelor operaționale și cel târziu în martie 2026.

Recomandarea 6.4 – Să asigure o pregătire solidă înainte de închiderea perioadei 2014-2020

Să elaboreze proceduri detaliate de închidere care să țină seama de riscurile identificate în rapoartele anuale ale Curții, prin:

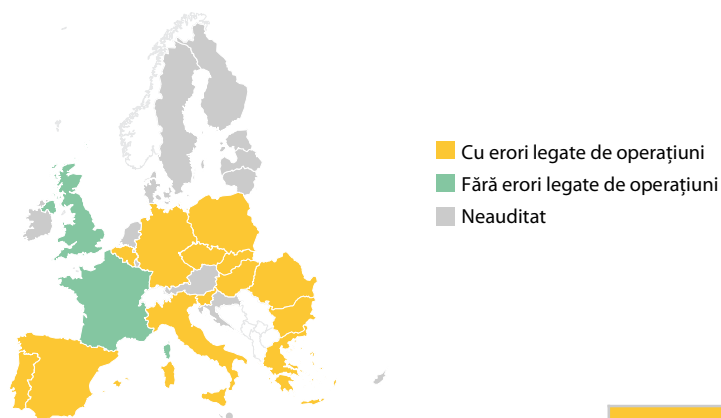
- (a) instituirea unui sistem de monitorizare a închiderii pentru a urmări situația tuturor programelor operaționale din perioada 2014-2020, sumele închise efectiv în cursul anului și cumulativ, sumele care încă nu au fost închise și acțiunile care sunt încă în așteptarea închiderii;
- (b) publicarea acestor informații în rapoartele anuale de activitate.

Aceste informații privind închiderile aferente perioadei 2014-2020 ar trebui să facă referire și la dezangajarea fondurilor aferente angajamentelor restante din conturile Comisiei.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2025.

Anexe

Anexa 6.1 – Defalcarea eșantionului de operațiuni selectat de Curte și a constatărilor conexe în vederea declarației de asigurare pentru exercițiul 2023

Stat membru (*)	Contribuția din partea UE (în milioane de euro)	Operațiuni auditate	Constatări legate de operațiuni	
			Erori cuantificabile	Erori necuantificabile
Polonia	11 105	41	5	3
Spania	4 026	19	6	7
Italia	3 986	18	4	6
România	3 866	23	4	6
Ungaria	3 659	18	5	16
Cehia	3 561	21	10	8
Grecia	3 500	13	2	3
Portugalia	3 445	12	4	5
Germania	2 481	9	3	4
Franța	2 190	6	-	-
Slovacia	1 693	8	-	2
CTE (**)	1 480	6	2	-
Regatul Unit	1 391	7	-	-
Bulgaria	1 239	7	1	3
Croația	1 010	--		
Lituania	944	--		
Slovenia	724	1	1	-
Letonia	551	--		
Estonia	486	--		
Belgia	275	7	-	2
Suedia	251	--		
Finlanda	228	--		
Austria	163	--		
Țările de Jos	154	--		
Malta	128	--		
Luxemburg	98	--		
Cipru	75	--		
Danemarca	65	--		
Irlanda	12	--		
TOTAL	52 786	216	47	65

(*) Eșantionul Curții nu este conceput pentru a formula concluzii la nivelul statelor membre.

(**) Contribuțiile CTE le includ pe cele dintr-un program bilateral dintre Spania și Portugalia. Aceste contribuții nu sunt incluse în această ilustrație.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Anexa 6.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Coeziune, reziliență și valori

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2017	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 1:</p> <p>să se asigure că dispozițiile în materie de audit privind instrumentele financiare gestionate de FEI sunt adecvate la nivelul intermediarilor financiari. Atunci când BEI/FEI utilizează proceduri convenite cu auditori externi, Comisia ar trebui, având în vedere necesitatea de a se furniza o asigurare, să definească condițiile minime aplicabile unor astfel de contracte, în special obligația de a se desfășura o activitate de audit suficientă la nivelul statului membru.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: imediat.)</p>		<p><i>Regulamentul Omnibus</i> a introdus o cerință pentru autoritățile de audit, și anume ca acestea să efectueze audituri ale sistemelor și audituri ale operațiunilor privind instrumentele financiare la nivelul intermediarilor financiari, inclusiv în ceea ce privește instrumentele financiare gestionate de Grupul BEI, dar excluzând programele din cadrul <i>Inițiativei pentru IMM-uri</i> adoptate înainte de 2 august 2018.</p> <p>Comisia a luat măsuri suplimentare, incluzând în metodologia de audit pentru instrumentele financiare o recomandare ca autoritățile de audit să auditeze intermediarii financiari pentru instrumentele implementate de Grupul BEI, indiferent de data la care acestea au fost create. Metodologia nu poate extinde însă mandatul încredințat prin legislație autorităților de audit. Comisia a furnizat dovezi care arată că, în unele state membre, autoritățile de audit efectuează deja verificări la nivelul intermediarilor financiari.</p> <p>Or, auditurile realizate de Curte pentru 2020 și 2022 (Inițiativa pentru IMM-uri Spania) au arătat că verificările respective nu sunt încă efectuate în mod sistematic (în statul membru auditat, nici auditorul extern, nici autoritățile de audit nu au efectuat audituri la nivelul intermediarilor financiari). Nu au fost furnizate elemente noi care să demonstreze că situația a fost corectată în 2023.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	<p>Recomandarea 3:</p> <p>să remedieze deficiențele identificate de Curte la nivelul verificării pe care Comisia o desfășoară cu privire la activitatea autorităților de audit în contextul auditurilor sale în materie de regularitate.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: imediat.)</p>		<p>A se vedea punctele 6.58-6.64 din Raportul anual pe 2018, punctele 5.48-5.62 din Raportul anual pe 2019, punctele 5.43-5.44 din Raportul anual pe 2020, punctele 5.40-5.43 din Raportul anual pe 2021, punctul 6.47 din Raportul anual pe 2022 și punctul 6.48 din Raportul anual pe 2023. În pofida intensificării de către Comisie a activităților de audit de conformitate, Curtea continuă să detecteze deficiențe în activitatea autorităților de audit.</p>
	<p>Recomandarea 4:</p> <p>să abordeze problema complexității informațiilor prezentate în rapoartele anuale de activitate ale DG REGIO și DG EMPL cu privire la cadrul de control și de asigurare din perioada 2014-2020:</p> <p>[...]</p> <p>(iii) prezentând o rată globală de eroare reziduală pentru subrubrica 1b din cadrul financiar multianual pentru fiecare exercițiu financiar.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2019).</p>		<p>Subpunctul (iii) a fost pus în aplicare în majoritatea privințelor, întrucât Comisia prezintă o estimare generală pentru subrubrica 2a din CFM în raportul anual privind gestiunea și performanța. Totuși, atunci când o direcție generală este responsabilă de execuția bugetului în cadrul mai multor rubrici din CFM, cheltuielile sunt alocate unei singure rubrici. În consecință, această estimare nu reflectă pe deplin cheltuielile subiacente.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	<p>Recomandarea 5:</p> <p>să se asigure că dispozițiile în materie de audit sunt modificate în conformitate cu propunerea prezentată de Comisie pentru instrumentele financiare în cadrul de reglementare pentru perioada de după 2020, astfel încât doar utilizarea efectivă a fondurilor la nivelul destinatarilor finali să fie luată în considerare pentru calculul ratelor de eroare reziduală.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: înainte de începerea implementării cadrului legislativ pentru perioada de după 2020.)</p>		<p>Noul RDC pentru perioada 2021-2027 [Regulamentul (UE) 2021/1060] prevede pentru instrumentele financiare o singură plată în avans care să fie inclusă în prima cerere de plată. În răspunsurile sale la situația acțiunilor întreprinse prezentată în Raportul anual pe 2020, Comisia a declarat că intenționează să adopte un act delegat prin care să solicite autorităților de audit să excludă acest avans din populația auditată. Comisia și-a revizuit acum poziția și a afirmat că avansul inițial va face parte în continuare din populația auditată aferentă exercițiului contabil în cauză.</p>
	<p>Recomandarea 6:</p> <p>să efectueze suficiente verificări ale regularității pentru a concluziona cu privire la <i>eficacitatea</i> activității autorităților de audit și pentru a obține o asigurare rezonabilă cu privire la regularitatea cheltuielilor cel târziu în rapoartele anuale de activitate pe care le publică după anul acceptării conturilor.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: imediat.)</p>		<p>A se vedea punctul 5.64 din Raportul anual pe 2021.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2018	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 6.1 – Dispoziții în materie de audit pentru programele din cadrul Inițiativei pentru IMM-uri</p> <p>Comisia trebuie să se asigure că:</p> <p>(a) sunt efectuate controale regulate, pe baza unui eșantion reprezentativ de plăți către beneficiari finali, la nivelul intermediarilor financiari, fie de către autoritatea de audit, fie de către un auditor selectat de Grupul BEI;</p> <p>(b) în cazul în care aceste controale nu sunt suficiente, elaborează și pune în aplicare măsuri de control adecvate pentru a preveni posibilitatea existenței unor cheltuieli neregulate semnificative la închidere.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: imediat.)</p>		<p>Auditorii anterioare ale Curții au confirmat faptul că FEI și-a îmbunătățit deja sau își îmbunătățește în prezent sistemele de monitorizare și control și a extins în mod voluntar utilizarea rapoartelor de asigurare rezonabilă la programele Inițiativei pentru IMM-uri. Curtea recunoaște că unele autorități de audit au efectuat deja verificări la nivelul intermediarilor financiari, dar încă nu a fost demonstrată întreaga eficacitate a acestor măsuri. Se poate menționa aici ca exemplu rezultatul auditului privind Inițiativa pentru IMM-uri Spania desfășurat în contextul <i>declarației de asigurare</i> pentru 2022.</p>
2019	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 5.1 – Condițiile de eligibilitate pentru proiecte</p> <p>Să clarifice ceea ce se înțelege prin operațiuni „încheiate în mod fizic” și/sau „implementate integral”. Acest lucru ar ajuta statele membre să verifice dacă operațiunile respectă prevederile articolului 65 alineatul (6) din Regulamentul de stabilire a dispozițiilor comune și să evite nedetectarea unor operațiuni neeligibile. Ar trebui să se clarifice faptul că această condiție se referă numai la lucrările sau activitățile</p>		

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	<p>care sunt necesare pentru a se obține realizările operațiunii, și nu la aspecte financiare și administrative.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: imediat.)</p>		
	<p>Recomandarea 5.2 – Măsuri care urmăresc creșterea fiabilității ratelor de eroare reziduală raportate de autoritățile de audit</p> <p>Să analizeze principalele surse ale erorilor nedetectate și să elaboreze, în cooperare cu autoritățile de audit, măsurile necesare pentru a îmbunătăți fiabilitatea ratelor de eroare reziduală raportate.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2021.)</p>		<p>În pofida eforturilor Comisiei, astfel cum sunt prezentate în rapoartele anuale de activitate ale DG REGIO (2019: p. 25 și 2020: p. 41-43 și 2021: p. 32-33) și ale DG EMPL (2019: p. 37, 2020: p. 43-44 și 2021: p. 49), activitatea de audit a Curții pentru 2020 nu a relevat o îmbunătățire semnificativă în această privință (a se vedea, de exemplu, punctul 5.38 din Raportul anual pe 2020, punctele 5.40 și 5.41 din Raportul anual pe 2021 și punctele 6.48, 6.49 și 6.50 din Raportul anual pe 2022).</p> <p>Comisia implementase analiza principalelor surse de erori nedetectate și diseminase tipologia actualizată a erorilor.</p>
2020	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 5.2 – Urmărirea riscului de fraudă în cadrul auditurilor pe care autoritățile de audit le desfășoară cu privire la operațiuni</p> <p>Să încurajeze în mod explicit autoritățile de audit să introducă în fișele lor de verificare întrebări specifice cu privire la riscurile de fraudă și să documenteze măsurile luate pentru a combate astfel de riscuri detectate în cursul unui audit.</p>		

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	<p>Autoritățile de audit ar trebui să colaboreze cu serviciile naționale de coordonare antifraudă (AFCOS) și să țină seama de cazurile de suspiciune de fraudă sau de fraudă constatată raportate Comisiei prin intermediul Sistemului de gestionare a neregulilor (IMS). A se vedea, de asemenea, recomandările Curții din Raportul special nr. 06/2019.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2022)</p>		
2021	<p>Recomandarea 5.1 – Metoda utilizată pentru rambursarea beneficiarilor atunci când se aplică opțiuni simplificate în materie de costuri pentru a determina contribuția din partea UE la program</p> <p>În cazul în care, pentru rambursarea beneficiarilor se recurge la o metodă diferită de opțiunile simplificate în materie de costuri care au fost utilizate pentru a calcula plățile către statele membre de la bugetul UE, să reamintească autorităților de management cerințele care se aplică la rambursarea beneficiarilor respectivi, ținând seama în special de situația detectată în acest an într-un program operațional al FSE din Irlanda.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2022)</p>		

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	<p>Recomandarea 5.2 – Contribuția programelor naționale la obiectivele FSE</p> <p>Să se asigure, atunci când programele operaționale se bazează pe programe naționale existente, că operațiunea implementată contribuie în mod eficace la obiectivele programului în cauză, ținând seama în special de situația constatată anul acesta în legătură cu participării NEET la programe operaționale finanțate în cadrul FSE/YEI în Spania.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: noiembrie 2022)</p>		<p>Comisia a luat măsuri în legătură cu cazul din Spania menționat în recomandare. Ea nu a abordat însă problema modului în care operațiunile finanțate prin programe operaționale, dar bazate pe sisteme naționale existente contribuie în mod eficace la obiectivele programelor.</p>
	<p>Recomandarea 5.6 – Statul de drept</p> <p>Să prezinte, în rapoartele sale anuale de activitate, informații cu privire la procedurile în curs privind statul de drept inițiate împotriva statelor membre, precum și cu privire la modul în care aceste proceduri afectează asigurarea cu privire la regularitatea cheltuielilor pe care Comisia o poate obține pe baza sistemelor de asigurare și de control ale țărilor respective.</p> <p>[Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: aprilie 2023 (următoarele rapoarte anuale de activitate)].</p>		<p>A se vedea punctul 6.76 din Raportul anual pe 2022. Comisia a respins această recomandare.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	<p>Recomandarea 6.5 – Fiabilitatea declarațiilor pe proprie răspundere</p> <p>Să asigure faptul că autoritățile de audit dispun de metode adecvate pentru a verifica validitatea și fiabilitatea declarațiilor pe proprie răspundere și să partajeze bunele practici, ținând seama în special de situația detectată în acest an.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2023.)</p>		Curtea ia act de faptul că Comisia a luat mai multe măsuri în acest sens și intenționează să facă schimb în continuare de bune practici.
	<p>Recomandarea 6.6 – Creșterea gradului de sensibilizare cu privire la riscul de fraudă pentru a asigura o raportare mai eficace a suspiciunilor de fraudă</p> <p>[...]</p> <p>(b) Să specifice cerințele minime pe care trebuie să le îndeplinească autoritățile de audit pentru a acoperi riscul de fraudă în fișele lor de verificare și în activitatea lor de audit.</p> <p>(c) Să reitereze în atenția statelor membre obligațiile care le revin în ceea ce privește raportarea fraudelor.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: [...] pentru literele (b) și (c), decembrie 2023.)</p>		

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 7

Resurse naturale și mediu

Cuprins

	Puncte
Introducere	7.1.-7.15.
Scurtă descriere	7.2.-7.13.
Obiectivele și domeniile politicii	7.2.-7.4.
Instrumente de cheltuieli	7.5.-7.13.
Sfera și abordarea auditului	7.14.-7.15.
Regularitatea operațiunilor	7.16.-7.26.
Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni	7.16.-7.26.
Plățile directe	7.20.
Dezvoltarea rurală, măsurile de piață și alte plăți	7.21.-7.26.
Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare	7.27.-7.37.
Informațiile raportate de DG AGRI și de DG ENV cu privire la regularitatea cheltuielilor	7.27.-7.31.
Raportul anual privind gestiunea și performanța al Comisiei	7.32.
Informațiile colectate cu privire la noile sisteme de raportare cu privire la performanță	7.33.-7.37.
Concluzie și recomandări	7.38.-7.41.
Concluzie	7.38.-7.39.
Recomandări	7.40.-7.41.
Anexe	
Anexa 7.1 – Informații privind acțiunea UE în statele membre și în Regatul Unit	
Anexa 7.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare	

Introducere

7.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la rubrica 3 – Resurse naturale și mediu din CFM. **Figura 7.1** oferă o imagine de ansamblu a principalelor activități și cheltuieli efectuate pentru această rubrică în 2023.

Figura 7.1 – Plățile și populația auditată

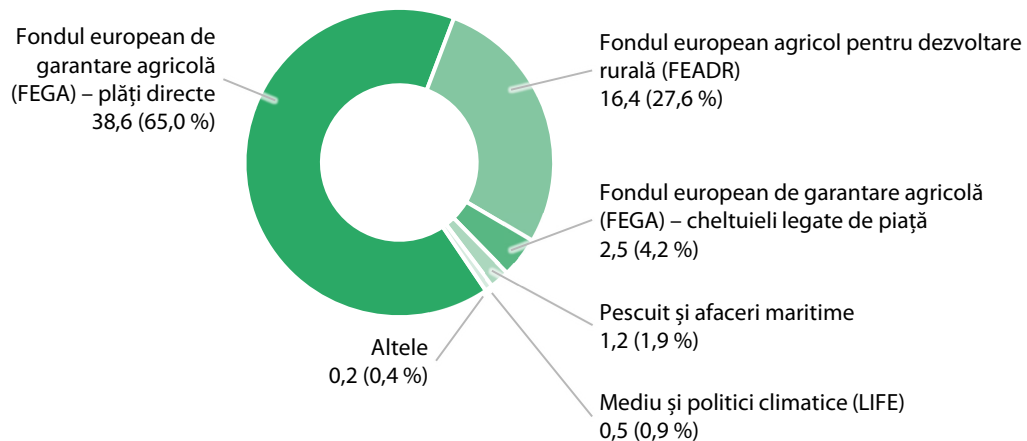

Resurse naturale și mediu
59,5 miliarde de euro (31,1 % din cheltuielile de la bugetul UE)

(în miliarde de euro)

Defalcarea plăților din 2023 în funcție de fond

Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Plăți – total 59,5

Populația auditată – total 58,6

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din *conturile consolidate* ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

Scurtă descriere

Obiectivele și domeniile politicii

7.2. Cheltuielile privind agricultura și dezvoltarea rurală reprezintă 97 % din cheltuielile UE aferente rubricii Resurse naturale și mediu și sunt puse în aplicare prin intermediul *politicii agricole comune* (PAC). PAC are trei obiective generale¹:

- producția viabilă de produse alimentare, acordând o atenție deosebită veniturilor agricole, productivității agricole și stabilității prețurilor;
- gestionarea durabilă a resurselor naturale și acțiunile de combatere a schimbărilor climatice, acordând o atenție deosebită emisiilor de gaze cu efect de seră, biodiversității, solului și apei;
- dezvoltarea teritorială echilibrată.

7.3. Responsabilitatea pentru PAC revine în ultimă instanță Comisiei Europene, în special Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală (DG AGRI), dar gestiunea punerii în aplicare a acestei politici este împărțită cu *agențiile de plăți* din statele membre. Începând din 2015, *organismele de certificare* independente din statele membre prezintă opinii anuale cu privire la *legalitatea și regularitatea* cheltuielilor declarate de agențiile de plăți.

7.4. Această rubrică din CFM acoperă, de asemenea, cheltuielile UE pentru politica în domeniul maritim și al pescuitului finanțate de *Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)*, sub responsabilitatea Direcției Generale Afaceri Maritime și Pescuit (DG MARE), și de *programul LIFE* pentru mediu și politici climatice, sub responsabilitatea Direcției Generale Mediu (DG ENV), a Direcției Generale Politici Climatice (DG CLIMA) și a Direcției Generale Energie (DG ENER).

¹ Articolul 110 alineatul (2) din [Regulamentul \(UE\) nr. 1306/2013](#) privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune.

Instrumente de cheltuieli

7.5. Deși 2023 a fost primul an al PAC aferent perioadei 2023-2027, aproape toate plățile din 2023 s-au bazat pe normele aplicabile instrumentelor de cheltuieli din PAC aferent perioadei 2014-2022, deoarece erau legate de cererile de sprijin din partea UE depuse de fermieri în 2022. În total, doar 0,9 miliarde de euro din plățile PAC în valoare de 57,5 miliarde de euro efectuate în 2023 făceau obiectul normelor aferente perioadei noi.

7.6. Pentru 2023, principalele instrumente de cheltuieli din cadrul PAC au fost:

- *plățile directe* către fermieri, finanțate integral de la bugetul UE;
- *programele de dezvoltare rurală* regionale și naționale ale statelor membre, cofinanțate de la bugetul UE și de către statele membre;
- *măsurile de piață* din domeniul agricol, finanțate integral din bugetul UE, cu excepția anumitor măsuri, cum ar fi măsurile de promovare a produselor agroalimentare, care sunt cofinanțate de statele membre.

7.7. Plățile directe au reprezentat 65 % din cheltuielile de la rubrica 3 din CFM (38,2 miliarde de euro în 2023). Principalele scheme din cadrul PAC au fost:

- „*schema de plată de bază*” (14,9 miliarde de euro) și „*schema de plată unică pe suprafață*” (4,6 miliarde de euro), care oferă sprijin pentru venit pe baza suprafeței de teren agricol declarate de fermieri;
- „*plata pentru înverzire*” (10,7 miliarde de euro), care sprijină practicile agricole benefice pentru climă și mediu;
- „*sprijinul cuplat facultativ*” (4,2 miliarde de euro), care privește categorii specifice de produse agricole, cum ar fi carnea de vită și mânzat, laptele sau culturile proteice.

7.8. Plățile directe către fermieri se bazează pe așa-numitele „drepturi la plată”, întrucât primirea lor depinde de îndeplinirea anumitor condiții. Dacă condițiile aferente nu sunt complexe, astfel de plăți prezintă un risc mai scăzut de eroare decât plățile bazate pe rambursarea costurilor (a se vedea punctul **1.18**). Plățile directe sunt gestionate prin *sistemul integrat de administrare și control (IACS)*, care interconectează bazele de date referitoare la exploatații, la cererile de ajutor, la registrele animalelor și la suprafețele agricole. IACS include *sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS)*, un sistem cu informații geografice bazate pe surse multiple. LPIS ajută fermierii să își completeze cererile de ajutor pe suprafață și permite agențiilor de plăți să le verifice ulterior. Acest lucru le dă posibilitatea de a corecta anumite erori din cererile de ajutor și de a reduce riscul de eroare.

7.9. Dezvoltarea rurală a reprezentat 27,6 % din cheltuielile de la rubrica 3 din CFM (16,4 miliarde de euro) și a constat în:

- o plăți efectuate către fermieri pe baza unor criterii legate de mediu și de climă (8,0 miliarde de euro) aplicate suprafeței agricole (*caseta 7.1* oferă un exemplu de sprijin pentru agricultura ecologică) sau pe baza numărului de animale din exploatație („plăți bazate pe suprafață/pe numărul de animale”);
- o ajutoare pentru proiecte de investiții (8,4 miliarde de euro) menite să sprijine dezvoltarea economică și socială în zonele rurale („plăți care nu sunt bazate pe suprafață”).

Caseta 7.1

Exemplu de sprijin pentru cultivarea măslinelor ecologice

În Spania, un mic producător de măslini a primit sprijin în cadrul măsurii 11 de dezvoltare rurală destinate agriculturii ecologice. Sprijinul a permis producătorului să conserve livezi de măslini cu pomi foarte bătrâni și să producă măslini fără îngrășăminte și fără pesticide pe parcele în pantă, unde nu era posibilă recoltarea mecanizată a măslinelor. În cursul auditului, Curtea a confirmat că *beneficiarul* respectase condițiile de eligibilitate. În fotografia de mai jos este ilustrată una dintre livezile de măslini.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

7.10. În 2023, statele membre au continuat să execute cheltuielile UE în cadrul programelor naționale și regionale de dezvoltare rurală care acopereau perioada 2014-2022. Comisia a aprobat 118 programe de dezvoltare rurală în statele membre pentru perioada 2014-2020, constând în 20 de măsuri. Ca urmare a întârzierilor înregistrate în adoptarea legislației pentru PAC post-2020, toate programele au fost prelungite până la sfârșitul anului 2022. În temeiul Acordului de retragere a Regatului Unit, programele de dezvoltare rurală ale acestui fost stat membru s-au derulat până la sfârșitul anului 2023 și vor fi închise în 2024. Au fost introduse măsuri suplimentare, în 2021, pentru a oferi un sprijin temporar excepțional ca răspuns la pandemia de COVID-19² și, în 2022, la impactul invadării Ucrainei de către Rusia³.

7.11. Măsurile de piață din domeniul agricol, care au reprezentat 4,2 % din cheltuielile de la rubrica 3 din CFM (2,5 miliarde de euro), includ o serie de scheme diverse, cum ar fi sprijinul pentru organizațiile de producători de fructe și legume sau cel pentru restructurarea plantațiilor viticole, fiecare cu propriile condiții de eligibilitate. Măsurile de piață din sectorul vitivinicol sprijină îmbunătățirea performanței întreprinderilor, sporindu-le competitivitatea și ajutându-le să se adapteze la cerințele pieței.

7.12. Restul de 3 % din cheltuielile de la rubrica 3 din CFM, care țin în principal de *FEPAM* și de *programele LIFE*, implică, de asemenea, o varietate de criterii de selecție, de cerințe de eligibilitate și de metode de plată.

7.13. Condițiile de eligibilitate pentru majoritatea cheltuielilor legate de dezvoltarea rurală, de măsurile de piață și de domeniile de politică din cadrul rubricii 3 a CFM care nu sunt acoperite de PAC sunt mai complexe decât condițiile aplicabile pentru plățile directe, iar riscul de eroare este mai mare (a se vedea punctul **1.18**).

² [Regulamentul \(UE\) 2020/872](#) de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește o măsură specifică de acordare a unui sprijin temporar cu caracter excepțional în cadrul *Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)* ca răspuns la epidemia de COVID-19.

³ [Regulamentul \(UE\) 2022/1033](#) de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește o măsură specifică de acordare a unui sprijin temporar cu caracter excepțional în cadrul *Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)* ca răspuns la invadarea Ucrainei de către Rusia.

Sfera și abordarea auditului

7.14. Obiectivul Curții a fost de a estima nivelul de eroare pentru această rubrică din CFM și de a contribui la *declarația de asigurare*. Aplicând abordarea și metodele de audit descrise în **anexa 1.1**, Curtea a examinat în 2023 pentru această rubrică din CFM:

- (a) un eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic de 218 *operațiuni*, acoperind toate cheltuielile de la această rubrică din CFM, mai precis:
 - (i) 88 de plăți directe, prin care erau acoperite principalele scheme;
 - (ii) 59 de operațiuni bazate pe suprafață/pe numărul de animale, realizate în cadrul programelor de dezvoltare rurală;
 - (iii) 49 de operațiuni de dezvoltare rurală care nu sunt bazate pe suprafață;
 - (iv) 14 operațiuni legate de măsurile de piață și
 - (v) 8 operațiuni realizate în cadrul unor domenii de cheltuieli din afara PAC, și anume: 4 operațiuni din cadrul FEPAM și 4 din cadrul programului LIFE;
- (b) informațiile privind regularitatea furnizate în *rapoartele anuale de activitate* ale DG AGRI și DG ENV și incluse ulterior în *raportul anual privind gestiunea și performanța* al Comisiei.

7.15. Cele 218 operațiuni auditate de Curte acoperă 20 de state membre⁴ și Regatul Unit. Au fost auditate plăți directe în 13 state membre, iar operațiuni din domeniul dezvoltării rurale au fost auditate în 16 state membre cărora le corespundeau 19 programe naționale și regionale.

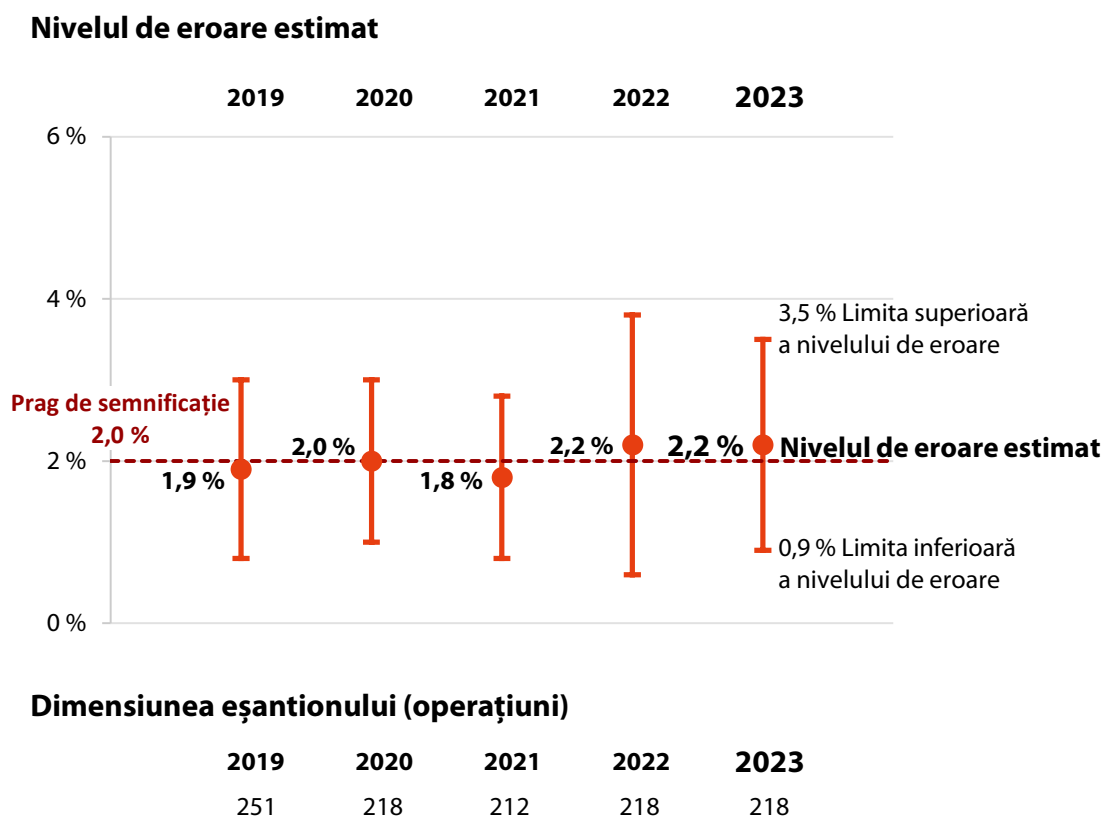
⁴ Belgia, Bulgaria, Cehia, Germania, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Croația, Italia, Letonia, Lituania, Ungaria, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Finlanda.

Regularitatea operațiunilor

Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni

7.16. Dintre cele 218 operațiuni examinate, 56 (26 %) conțineau erori. Pe baza celor 37 de erori cuantificate, Curtea estimează că nivelul de eroare pentru rubrica 3 din CFM este de 2,2 % (a se vedea *figura 7.2*).

Figura 7.2 – Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni

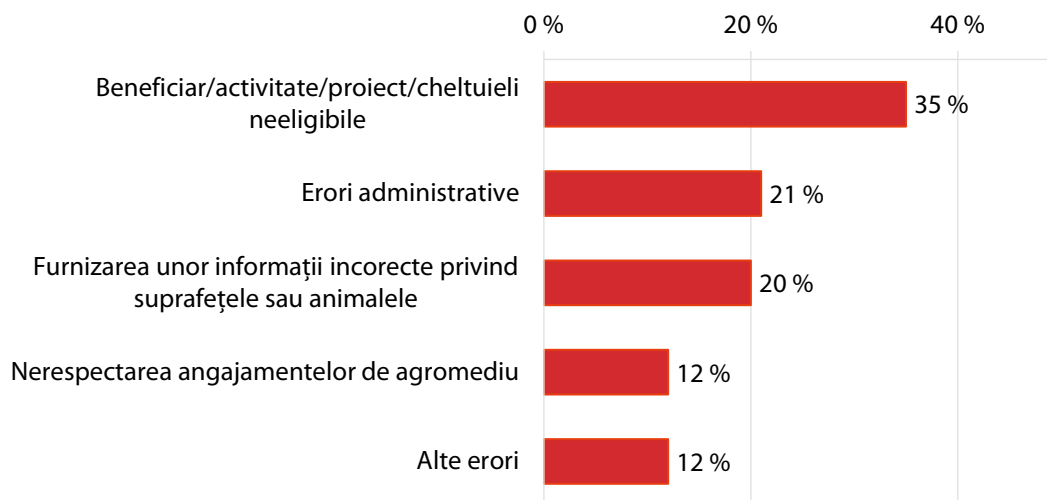

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

7.17. Numărul cel mai mare de erori cuantificate identificate de Curte (16) corespunde operațiunilor din domeniul dezvoltării rurale. Curtea a identificat 15 *erori cuantificabile* în plățile directe, 3 în măsurile de piață și 3 în cheltuielile din afara PAC. De asemenea, au fost identificate 19 probleme de conformitate fără impact asupra ratei de eroare. De exemplu, Curtea a identificat un caz în care normele statului membru nu impuneau beneficiarilor să păstreze documentele justificative după încheierea perioadei de angajament. În consecință, efectuarea de controale ulterioare de către autoritățile naționale, Comisie și Curte a fost imposibilă. **Anexa 7.1** oferă o privire de ansamblu asupra plăților de la rubrica 3 din CFM și a rezultatelor testelor efectuate de Curte pe operațiuni, per stat membru.

7.18. În **figura 7.3** se prezintă o repartizare pe categorii de erori a *nivelului de eroare estimat* de Curte pentru 2023.

Figura 7.3 – O mare parte din nivelul de eroare estimat este legată de cererile neeligibile de sprijin

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

7.19. Autoritățile statelor membre și Comisia aplicaseră măsuri corective care afectau în mod direct 39 dintre operațiunile incluse în eșantionul Curții. Aceste măsuri au fost relevante pentru calculele efectuate de Curte, întrucât au contribuit la reducerea nivelului de eroare estimat pentru acest capitol cu 0,5 puncte procentuale. În 30 de cazuri de *erori cuantificabile*, autoritățile statelor membre și Comisia avuseseră la dispoziție suficiente informații astfel încât să fi putut preveni sau detecta și corecta erorile respective înainte de acceptarea cheltuielilor. Dacă autoritățile statelor membre și Comisia ar fi utilizat în mod corespunzător toate informațiile aflate la dispoziția lor, nivelul de eroare estimat pentru acest capitol ar fi fost cu 1,0 puncte procentuale mai mic.

Plățile directe

7.20. În rândul celor 88 de operațiuni de plăți directe pentru care a efectuat teste, Curtea a identificat 15 erori cuantificabile, 8 dintre ele cauzate de supradecararea de către fermieri a suprafeței eligibile de teren agricol sau de calcularea incorectă a plăților (a se vedea **caseta 7.2**). Într-un caz, un beneficiar a evitat plafonarea cantumului maxim al sprijinului care putea fi primit prin înființarea mai multor societăți, lucru care i-a dat posibilitatea de a depune mai multe cereri de sprijin din partea UE.

Caseta 7.2

Un exemplu de supradecarare a suprafeței eligibile

În Lituania, un beneficiar avea la dispoziție pentru exploatarea sa o suprafață eligibilă determinată de 15,02 ha. În timpul vizitei la fața locului, auditorii Curții au confirmat suprafața determinată, cu excepția unei parcele în legătură cu care beneficiarul nu îndeplinea cerințele minime, deoarece o porțiune a acesteia era invadată de vegetație spontană și nedorită. În urma măsurătorii efectuate de auditori, suprafața eligibilă a parcelei a fost redusă cu 1,64 ha, ceea ce reprezintă o eroare cuantificabilă de peste 10 % pentru suprafața totală a exploatarei. Fotografia aeriană indică suprafața invadată de vegetație nedorită de pe parcelă care a fost detectată de auditorii Curții în timpul vizitei la fața locului.

Dezvoltarea rurală, măsurile de piață și alte plăți

Cheltuielile pentru dezvoltare rurală bazate pe suprafață/pe numărul de animale

7.21. Curtea a examinat 59 de plăți pentru dezvoltare rurală bazate pe suprafața sau pe numărul de animale declarate de fermieri. Au fost incluse aici plăți pentru îndeplinirea anumitor *angajamente în materie de agromediu și climă*, plăți compensatorii pentru agricultura ecologică, plăți către fermierii din zonele care se confruntă cu constrângeri naturale și plăți compensatorii pentru practicarea agriculturii în zonele protejate Natura 2000.

7.22. Dintre cele 59 de operațiuni – bazate de suprafață sau pe numărul de animale – din domeniul dezvoltării rurale pentru care s-au efectuat teste, 19 conțineau erori. Curtea a identificat 13 erori cuantificabile, dintre care 8 erau legate de supradeclararea suprafeței eligibile. În ceea ce privește celelalte 5 constatări, sursele de eroare includeau un calcul incorect al ajutorului, încălcări ale angajamentelor de agromediu și climă și un fermier care nu îndeplinea condițiile pentru a primi o plată compensatorie pentru suprafețe agricole în rețeaua Natura 2000 (a se vedea *caseta 7.3*).

Caseta 7.3

Un exemplu de fermier care nu îndeplinea condițiile de plată

În Ungaria, un fermier care desfășura activități agricole într-o zonă protejată Natura 2000 a solicitat o plată compensatorie pentru o parcelă. În cadrul măsurii 12 de dezvoltare rurală, beneficiarii pot primi o compensație pentru costurile suplimentare și pierderile de venit cauzate de restricțiile privind utilizarea terenurilor care se află în rețeaua Natura 2000. Drept condiție pentru primirea plății compensatorii, fermierul s-a angajat să cosească întreaga parcelă până la jumătatea lunii iunie și a primit o plată pentru acest lucru. Inspecția parcelei realizată de auditorii Curții în octombrie (a se vedea fotografia de mai jos), precum și fotografiile aeriene și imaginile prin satelit surprinse în lunile iunie și august au relevat că o parte semnificativă din parcelă nu fusese cosită.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Proiecte de investiții

7.23. Curtea a examinat 49 de plăți din domeniul dezvoltării rurale pentru proiecte de investiții, cum ar fi investiții în active fizice, ajutoare la înființarea de întreprinderi pentru tinerii fermieri și gestionarea riscurilor (asigurări).

7.24. Au fost cuantificate erori în trei plăți, rezultate din faptul că beneficiarii au declarat cheltuieli sau activități care nu îndeplineau condițiile de eligibilitate. Într-unul dintre cazuri, eroarea provenea din faptul că beneficiarul, un crescător de păsări de curte, a atribuit un contract pentru construirea infrastructurii agricole unei părți afiliate, o societate de construcții cu același beneficiar real.

Măsuri de piață

7.25. În cazul celor 14 operațiuni legate de *măsuri de piață*, s-au cuantificat erori în trei cazuri în care agențiile de plăți rambursaseră costuri neeligibile.

Afaceri maritime, pescuit, mediu și acțiuni climatice

7.26. În ceea ce privește afacerile maritime, pescuitul, mediul și acțiunile climatice, Curtea a auditat opt operațiuni și a identificat trei erori cuantificabile în cazul operațiunilor în *gestiune directă* din programul LIFE pentru mediu și politici climatice.

Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

Informațiile raportate de DG AGRI și de DG ENV cu privire la regularitatea cheltuielilor

7.27. Directorul fiecărei *agenții de plăți* transmite către DG AGRI o declarație anuală de gestiune cu privire la *eficacitatea* sistemelor de gestiune și de control ale agenției respective și la legalitatea și regularitatea cheltuielilor efectuate. În plus, statele membre raportează anual cu privire la controalele administrative și la fața locului pe care le realizează („statisticile de control”).

7.28. Începând din 2015, cu scopul de a furniza o asigurare suplimentară, organismele de certificare au obligația de a exprima o opinie anuală pentru fiecare agenție de plăți cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor a căror rambursare a fost solicitată de statele membre.

7.29. Pentru a calcula cifra care reprezintă „riscul la momentul plății” pentru plățile directe, dezvoltarea rurală și măsurile de piață, DG AGRI utilizează ratele de eroare raportate în statisticile de control, efectuând ajustări pe baza rezultatelor auditurilor efectuate de organismele de certificare, precum și pe baza propriilor audituri vizând sistemele și cheltuielile agențiilor de plăți. Ajustările care decurg din analiza proprie a DG AGRI conduc la corecții. DG AGRI deduce din suma aferentă „riscului la momentul plății” estimarea sa cu privire la viitoarele *corecții financiare* și la viitoarele recuperări, pentru a estima „suma finală expusă riscului”.

7.30. Statisticile de control raportate de agențiile de plăți indicau un nivel de eroare echivalent cu 1,1 % din ansamblul cheltuielilor PAC. Ținând seama de activitatea organismelor de certificare și de propriile audituri, DG AGRI a calculat „suma estimată expusă riscului la momentul plății” la 1 064 de milioane de euro, ceea ce reprezintă aproximativ 1,9 % din totalul cheltuielilor PAC în 2023. Potrivit estimărilor realizate de DG AGRI, riscul la momentul plății (rata de eroare ajustată) era de aproximativ 1,5 % pentru plățile directe, de 2,8 % pentru dezvoltarea rurală și de 2,3 % pentru măsurile de piață.

7.31. Curtea a procedat, de asemenea, la o examinare limitată a informațiilor privind regularitatea din raportul anual de activitate al DG ENV. Ea a observat că metodologia utilizată pentru calcularea riscului la momentul plății și la *închidere* pentru DG AGRI și DG ENV era conformă cu orientările Comisiei.

Raportul anual privind gestiunea și performanța al Comisiei

7.32. În raportul său anual privind gestiunea și performanța, Comisia a estimat riscul la momentul plății pentru rubrica Resurse naturale la 1,9 %.

Informațiile colectate cu privire la noile sisteme de raportare cu privire la performanță

7.33. În cadrul auditului său privind exercițiul 2023, Curtea a colectat informații cu privire la introducerea *rapoartelor anuale privind performanța*, un element-cheie al noului model de acordare a finanțării bazat pe *performanță* pentru PAC 2023-2027. Pe baza documentelor, a interviurilor și a vizitelor la fața locului efectuate în perioada ianuarie-aprilie 2024, Curtea a examinat progresele înregistrate de agențiile de plăți din Bulgaria, Croația și Grecia în ceea ce privește dezvoltarea raportării anuale cu privire la performanță.

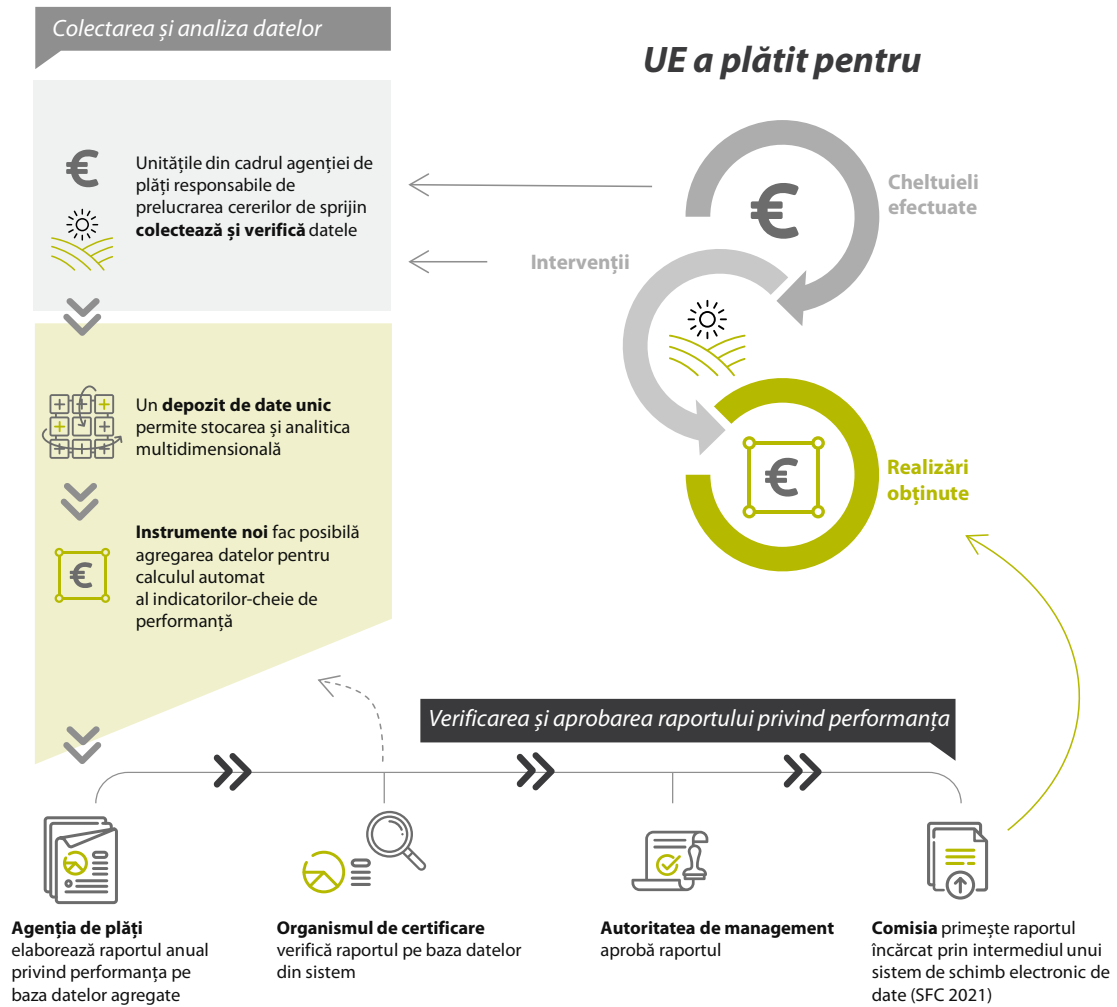
7.34. În cadrul PAC 2023-2027, pentru a fi eligibile pentru sprijin din partea UE, cheltuielilor declarate de agențiile de plăți în *planurile lor strategice PAC* trebuie să le corespundă realizări raportate. În rapoartele lor anuale privind performanța pentru un anumit exercițiu financiar (N), statele membre trebuie să prezinte Comisiei, până la data de 15 februarie a anului următor (N+1), informații cu privire la realizările obținute și la cheltuielile efectuate. Comisia verifică dacă cheltuielilor declarate le corespund *realizări* raportate și, în cazul în care nu sunt furnizate justificări acceptabile pentru cheltuielile fără o realizare corespunzătoare, poate reduce sprijinul din partea UE prin adoptarea unei decizii referitoare la verificarea performanței până la 15 octombrie N+1.

7.35. Statele membre și-au prezentat primele rapoarte anuale privind performanța – care acopereau exercițiul financiar 2023 – în februarie 2024. Întrucât majoritatea cheltuielilor din cadrul PAC referitoare la 2023 intrau sub incidența normelor pentru perioada anterioară, s-au raportat realizări doar pentru 63 de milioane de euro din cheltuielile declarate ale agențiilor de plăți. Din această sumă, 37 de milioane de euro erau legați de *apicultură*. Cele trei state membre vizitate au utilizat o abordare manuală sau parțial automatizată pentru a raporta cu privire la apicultură, reunind date din sistemele existente și din surse externe. Unitățile din cadrul agențiilor de plăți care erau responsabile de prelucrarea cererilor de intervenție în domeniul apiculturii au verificat datele transmise de beneficiari și le-au transmis unităților responsabile cu raportarea. Acestea din urmă au agregat manual datele și au elaborat raportul anual privind performanța în formatul standard necesar pentru a putea fi încărcat în sistemul de schimb electronic de date al Comisiei (SFC 2021).

7.36. Curtea a constatat, de asemenea, că în 2023 cele trei agenții de plăți erau în curs de a-și proiecta sistemele în așa fel încât să fie pregătite pentru a raporta, până la 15 februarie 2025, cu privire la toate intervențiile din planurile strategice în raportul lor anual privind performanța pe 2024. În acest scop, ele au lansat proceduri de *achiziții publice* pentru a contracta furnizori externi pentru activitățile de dezvoltare, care trebuie să respecte standardele internaționale în materie de securitate a informațiilor (cerințele ISO 27001) aplicabile agențiilor de plăți acreditate.

7.37. Pentru raportul anual privind performanța pe 2024, agențiile de plăți intenționează să adopte abordări similare, și anume unitățile responsabile de gestionarea intervențiilor specifice urmează să compileze și să verifice datele necesare pentru acest raport. Fiecare dintre agențiile de plăți vizitate intenționează să extragă automat date din sistemele de prelucrare a cererilor de sprijin și să le stocheze într-un depozit de date, unde se va recurge la instrumente analitice pentru a calcula automat cheltuielile declarate, cuantumul unitare și indicatorii de realizare corespunzători pentru diferitele intervenții. Informațiile din rapoartele anuale privind performanța vor fi apoi verificate de organisme de certificare și aprobate de *autoritatea de management* a statului membru înainte de a fi încărcate pe platforma SFC 2021 a Comisiei. Agențiile de plăți au subliniat că va fi dificil să se implementeze sistemele referitoare la rapoartele anuale privind performanța pentru toate intervențiile până la 15 februarie 2025 și că ar putea fi necesare soluții alternative de raportare în caz de întârzieri. În *figura 7.4* este prezentată sintetic abordarea adoptată de statele membre vizitate pentru elaborarea rapoartelor lor anuale privind performanța.

Figura 7.4 – Elaborarea rapoartelor anuale privind performanța

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Concluzie și recomandări

Concluzie

7.38. Așa cum reiese din ansamblul probelor de audit obținute de Curte și prezentate în acest capitol, nivelul de eroare din cadrul cheltuielilor aferente rubricii Resurse naturale și mediu per ansamblu era semnificativ (a se vedea punctul **7.16**). Pentru această rubrică din CFM, testele efectuate de Curte pe operațiuni au indicat un nivel de eroare global estimat de 2,2 %.

7.39. Rezultatele obținute indică faptul că nivelul de eroare nu era semnificativ în cazul plăților directe, care reprezentau 66 % din cheltuielile de la această rubrică din CFM, dar că era în continuare semnificativ în cazul altor domenii de cheltuieli luate în ansamblu (dezvoltarea rurală, măsurile de piață, afacerile maritime, pescuitul, mediul și acțiunile climatice), care reprezentau 34 % din cheltuieli.

Recomandări

7.40. Curtea a examinat recomandările pe care le-a formulat în ultimele trei rapoarte anuale și care fie necesitau acțiuni imediate, fie trebuiau să fie puse în aplicare în cursul anului 2023. Două recomandări formulate în Raportul anual pe 2021 trebuiau să fie puse în aplicare în 2023. **Anexa 7.2** prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a celor două recomandări formulate în Raportul anual pe 2021. În opinia Curții, recomandarea 6.1 privind sprijinirea utilizării noilor tehnologii pentru prevenirea erorilor în cadrul plăților din PAC a fost pusă în aplicare integral, iar partea din recomandarea 6.2 care se referea la auditul plăților de sprijin temporar cu caracter excepțional acordat în cadrul măsurii M21 de dezvoltare rurală a fost pusă în aplicare integral.

7.41. Pe baza constatărilor și a concluziilor formulate pentru exercițiul 2023, Curtea recomandă Comisiei:

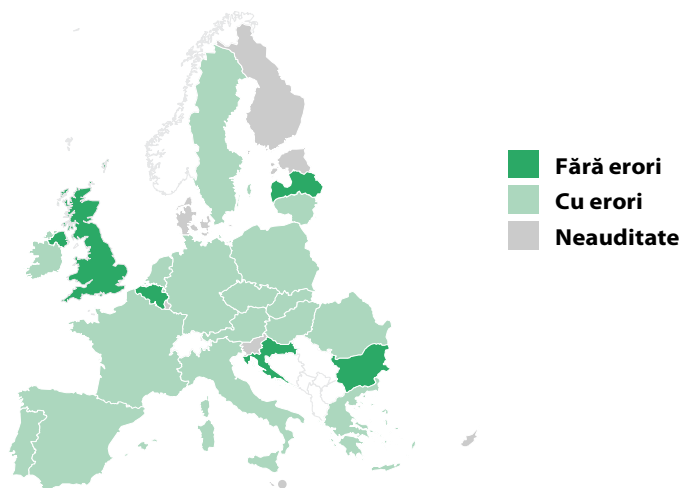
Recomandarea 7.1 – Să examineze eficacitatea mecanismelor naționale de plafonare a sprijinului acordat de UE fermelor de mari dimensiuni

Având în vedere responsabilitatea statelor membre de a direcționa sprijinul pentru venit către cei care au cel mai mult nevoie de acesta, să examineze eficacitatea măsurilor luate de statele membre pentru a limita plățile directe pentru fermele de mari dimensiuni.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2025.

Anexe

Anexa 7.1 – Informații privind acțiunea UE în statele membre și în Regatul Unit

Statul membru/țara	Contribuția UE (in milioane de euro)	Operațiuni auditare	Erori cuantificabile	Erori necuantificabile
Cheltuieli PAC	57 547	210	34	17
Franța	9 448	28	2	3
Spania	7 042	36	5	1
Germania	6 356	16	2	1
Italia	5 890	20	4	6
Polonia	5 034	20	2	1
România	3 203	12		2
Grecia	2 944	8	4	
Ungaria	2 183	12	3	
Irlanda	1 495	4	3	1
Portugalia	1 501	10	1	
Cehia	1 246	8	1	
Austria	1 350	4	2	
Bulgaria	1 116	4		
Suedia	983	4	1	1
Țările de Jos	842	4	1	1
Lituania	833	4	2	
Belgia	654	8		
Croația	753	4		
Slovacia	563	4	1	
Letonia	474	0		
Regatul Unit	71	0		
State membre neauditare	3 566	—	—	—
Alte cheltuieli	1 930	8	3	2
TOTAL	59 477	218	37	19

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei.

Anexa 7.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 6.1:</p> <p>Sprijinirea utilizării noilor tehnologii pentru prevenirea erorilor în cadrul plăților din PAC</p> <p>Pe baza experienței rezultate din utilizarea „controalelor prin monitorizare”, să faciliteze schimbul de bune practici cu privire la utilizarea de către statele membre a noilor tehnologii pentru desfășurarea controalelor lor vizând plățile din PAC, cu scopul de a sprijini statele membre în procesul de implementare a Sistemului de monitorizare a suprafețelor începând din 2023.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2023.)</p>		<p>Comisia a organizat reuniuni periodice ale GREX (reuniuni ale grupului de experți privind punerea în aplicare a PAC), ateliere referitoare la IACS și conferințe de tip Panta Rhei ca forum pentru facilitarea schimbului de bune practici în ceea ce privește utilizarea noilor tehnologii. Pe baza experienței dobândite în 2023, Sistemul de monitorizare a suprafețelor (<i>Area Monitoring System – AMS</i>) a devenit pe deplin operațional la 1 ianuarie 2024. Acest sistem combină utilizarea imaginilor obținute de la sateliți Sentinel din cadrul Copernicus, a fotografiilor cu etichetare geografică și a unor tehnologii echivalente pentru a observa, a urmări și a evalua toate condițiile de eligibilitate care pot fi monitorizate și care sunt aplicabile intervențiilor bazate pe suprafață din cadrul PAC.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 6.2:</p> <p>Verificarea plăților aferente măsurii M21</p> <p>Să efectueze audituri și să asigure monitorizarea și evaluarea pentru a confirma că finanțarea prin măsura M21 a fost direcționată în mod corespunzător către beneficiari eligibili care se confruntau cu probleme de lichiditate de natură să pună în pericol continuitatea activităților lor agricole sau comerciale.</p> <p>(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2023 pentru audit; 2025 pentru monitorizare și evaluare.)</p>		<p>În 2022 și 2023, auditurile desfășurate de Comisie cu privire la dezvoltarea rurală în trei state membre au acoperit măsura 21 și, într-unul dintre cazuri, au dus la formularea unor constatări privind această măsură, cuantumul aferent erorii fiind limitat. Constatările fac obiectul procedurii contradictorii cu statul membru în cauză, cu respectarea termenelor legale.</p>

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 8

**Migrație și gestionarea frontierelor
Securitate și apărare**

Cuprins

	Puncte
Introducere	8.1.-8.7.
Scurtă descriere	8.2.-8.6.
Migrație și gestionarea frontierelor	8.2.-8.3.
Securitate și apărare	8.4.
Punerea în aplicare a programelor în gestiune partajată	8.5.-8.6.
Sfera și abordarea auditului	8.7.
Regularitatea operațiunilor	8.8.-8.10.
Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern	8.11.-8.15.
Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare	8.16.-8.18.
Concluzie și recomandări	8.19.-8.21.
Concluzie	8.19.
Recomandări	8.20.-8.21.
Anexe	
Anexa 8.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubricile Migrație și gestionarea frontierelor și Securitate și apărare	

Introducere

8.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la rubrica 4 – Migrație și gestionarea frontierelor și la rubrica 5 – Securitate și cetățenie din *cadrul financiar multianual (CFM)*. În perioada CFM-ului anterior, cheltuielile de la aceste rubrici au fost în cea mai mare parte înscrise în buget și înregistrate la o singură rubrică din CFM, și anume la rubrica 3 – Securitate și cetățenie. **Figura 8.1** și **figura 8.2** oferă o imagine de ansamblu a principalelor activități și cheltuieli efectuate în cadrul acestor rubrici în 2023.

Figura 8.1 – Plățile și populația auditată – Migrație și gestionarea frontierelor

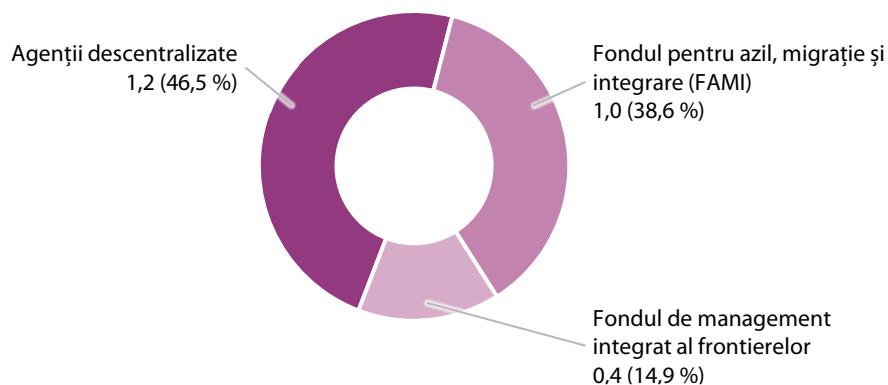

Migrație și gestionarea frontierelor
2,7 miliarde de euro (1,4 % din cheltuielile de la bugetul UE)

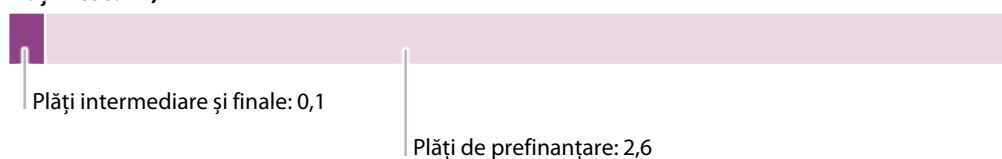
(în miliarde de euro)

Defalcarea plăților din 2023 în funcție de fond

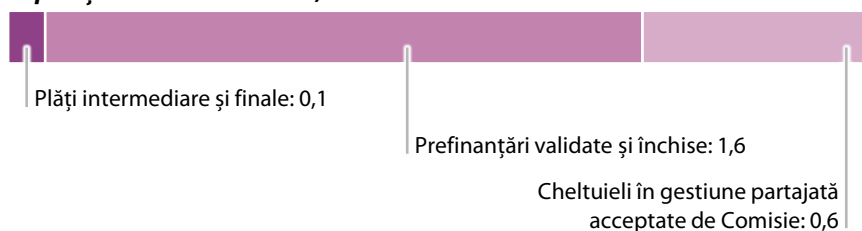

Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Plăți – total 2,7

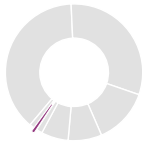

Populația auditată – total 2,2

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din *conturile consolidate* ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

Figura 8.2 – Plățile și populația auditată – Securitate și apărare

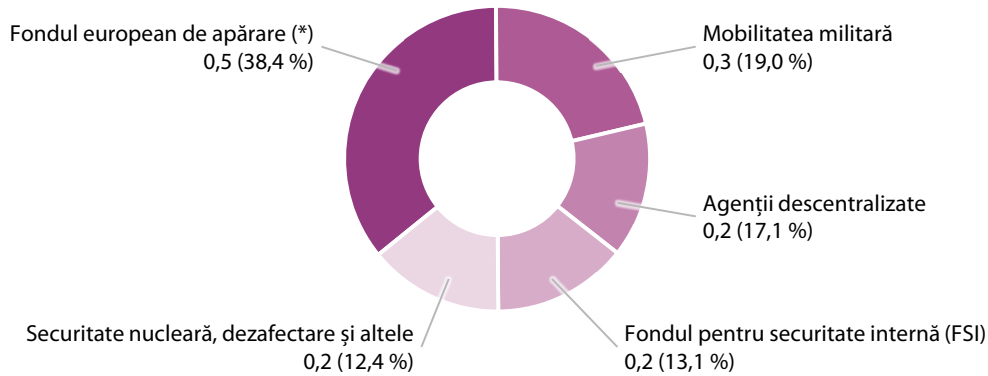
Securitate și apărare

1,4 miliarde de euro (0,7 % din cheltuielile de la bugetul UE)

(în miliarde de euro)

Defalcarea plăților din 2023 în funcție de fond

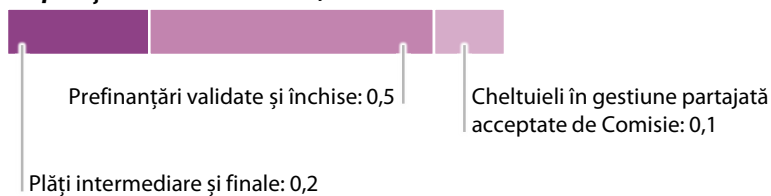

Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Plăți – total 1,4

Populația auditată – total 0,7

(*) Inclusiv programele legate de industriile din domeniul apărării.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din conturile consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

Scurtă descriere

Migrație și gestionarea frontierelor

8.2. Având în vedere importanța tot mai mare pe care au căpătat-o migrația și gestionarea frontierelor în ultimii ani, UE a creat rubrica 4 în CFM 2021-2027 în mod specific pentru aceste domenii de politică, așa cum se arată în *figura 8.1*. O parte semnificativă a cheltuielilor de la această rubrică în 2023 era în continuare legată de finalizarea proiectelor și a schemelor rămase din CFM 2014-2020. Astfel, cea mai mare parte a cheltuielilor corespunde lichidării *Fondului pentru azil, migrație și integrare*¹ (FAMI) din perioada 2014-2020, precum și terminării finanțării provenite din *Fondul pentru securitate internă* – componenta frontiere și vize² (FSI-FV). Aceste fonduri din perioada 2014-2020 au fost înlocuite în CFM 2021-2027 cu un nou FAMI³ și, respectiv, cu *Instrumentul de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize*⁴ (IMFV) din cadrul *Fondului de management integrat al frontierelor*.

8.3. Un alt domeniu de cheltuieli important de la rubrica 4 constă în finanțarea unor *agenții descentralizate* (*Agencia Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă – Frontex*, *Agencia Uniunii Europene pentru Azil – EUAA* și *Agencia Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție – eu-LISA*). Curtea se ocupă în mod separat de acestea în raportul său anual consacrat agențiilor UE.

Securitate și apărare

8.4. În CFM 2021-2027, rubrica 5 este consacrată securității și apărării, așa cum se arată în *figura 8.2*. Componenta de „securitate” include finanțarea din *Fondul pentru securitate internă* (FSI) pentru perioada 2021-2027⁵ și finalizarea proiectelor și a schemelor finanțate din componenta de cooperare polițienească a acestuia (FSI-P)

¹ [Regulamentul \(UE\) nr. 516/2014](#) de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare.

² [Regulamentul \(UE\) nr. 515/2014](#) de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru frontiere externe și vize.

³ [Regulamentul \(UE\) 2021/1147](#) de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare.

⁴ [Regulamentul \(UE\) 2021/1148](#) de instituire, ca parte a Fondului de management integrat al frontierelor, a Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

⁵ [Regulamentul \(UE\) 2021/1149](#) de instituire a Fondului pentru securitate internă.

pentru perioada 2014-2020⁶. Ele reprezentau o parte semnificativă a cheltuielilor din domeniu efectuate în 2023. Această componentă include finanțarea pentru dezafectarea unor instalații nucleare din Bulgaria, din Lituania și din Slovacia, precum și finanțarea acordată pentru agențiile descentralizate ale UE din domeniul securității ([Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie – EMCDDA](#), [Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii – Europol](#) și [Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii – CEPOL](#)). Componenta de „apărare” include Fondul european de apărare⁷, care sprijină proiecte de colaborare în domeniul apărării, în toate etapele aferente cercetării și dezvoltării. Ea sprijină, de asemenea, mobilitatea militară printr-un buget specific în cadrul *Mecanismului pentru interconectarea Europei*⁸, care este consacrat adaptării unor tronsoane ale *rețelei transeuropene de transport* în scopuri cu dublă utilizare, civilă și militară.

Punerea în aplicare a programelor în gestiune partajată

8.5. Gestionarea celei mai mari părți a finanțării din FAMI și din FSI pentru perioada 2014-2020 și a celei mai mari părți a finanțării din FAMI, IMFV și FSI pentru perioada 2021-2027 este partajată între statele membre (sau țările asociate spațiului Schengen), pe de o parte, și Direcția Generală Migrație și Afaceri Interne (DG HOME) din cadrul Comisiei, de cealaltă parte. Prin această metodă de gestiune, statele membre pun în aplicare *programe* multianuale care sunt în prealabil aprobate de Comisie.

8.6. Din 2020, statele membre au accelerat punerea în aplicare a programelor lor din cadrul FAMI și al FSI pentru *perioada de programare* 2014-2020. Finanțarea pentru această perioadă trebuia cheltuită până în iunie 2024⁹. Cu toate acestea, conturile Comisiei pentru 2023 au arătat că statele membre nu au declarat încă sume importante (18 % pentru FAMI și 25 % pentru FSI). În [figura 8.3](#) sunt prezentate

⁶ [Regulamentul \(UE\) nr. 513/2014](#) de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor.

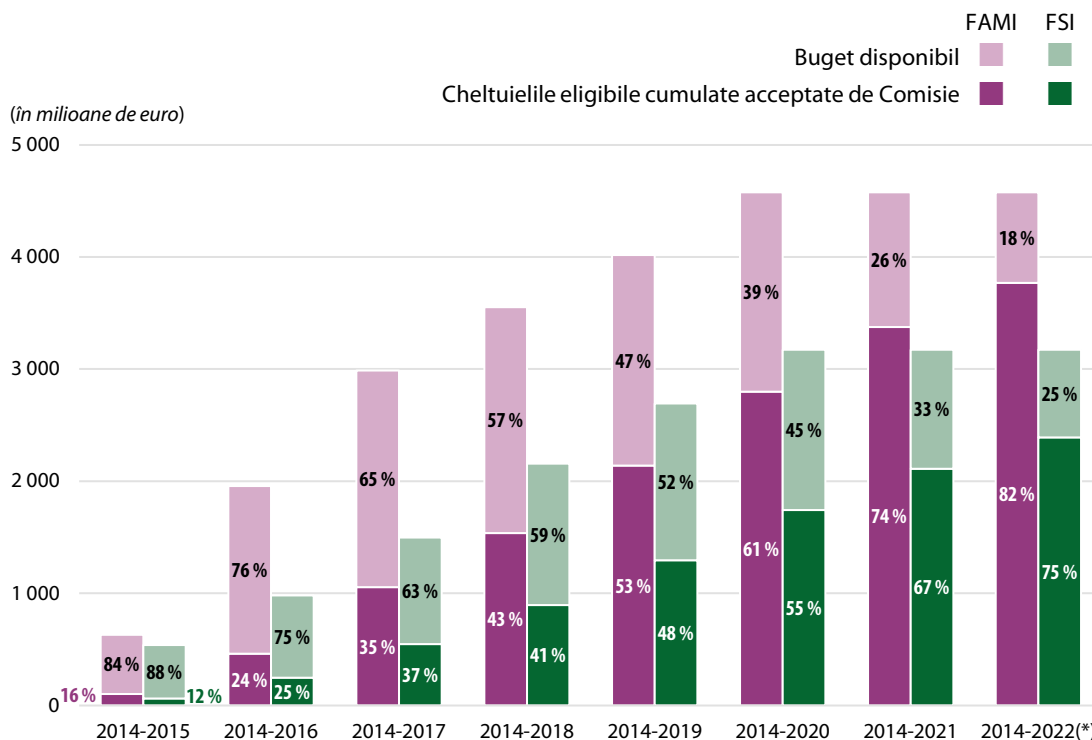
⁷ [Regulamentul \(UE\) 2021/697](#) de instituire a Fondului european de apărare.

⁸ [Regulamentul \(UE\) 2021/1153](#) de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1316/2013 și (UE) nr. 283/2014.

⁹ [Regulamentul \(UE\) 2022/585](#) de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 514/2014, 516/2014 și 2021/1147.

cheltuielile pe care statele membre le-au raportat Comisiei, de la începutul *perioadei de programare* 2014-2020, în vederea rambursării.

Figura 8.3 – Progresele înregistrate în execuția programelor din cadrul FAMI și al FSI pentru perioada 2014-2020

(*) Cheltuielile aferente FAMI/FSI la nivel de stat membru sunt declarate Comisiei și aprobate de aceasta în anul următor efectuării lor. Astfel, conturile Comisiei pe 2023 arată cheltuielile efectuate de statele membre în 2022.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei (programe și decizii de *validare și închidere* a conturilor luate până la sfârșitul anului 2023).

Sfera și abordarea auditului

8.7. Aplicând abordarea și metodele de audit descrise în *anexa 1.1*:

- (a) Curtea a examinat un eșantion de 23 de *operațiuni* care, deși contribuie la *declarația de asigurare* globală a Curții, nu permite *estimarea unei rate de eroare* pentru aceste rubrici. Eșantionul a fost format din:
- 12 operațiuni în cadrul *gestiunii partajate* (câte 2 din: Germania, Franța, Ungaria, Polonia și Regatul Unit pentru rubrica 4 din CFM; Letonia pentru rubrica 5 din CFM);

- 10 operațiuni aflate în *gestiunea directă* a Comisiei (8 pentru rubrica 4 din CFM și 2 pentru rubrica 5);
 - o operațiune aflată în *gestiune indirectă* (rubrica 5 din CFM);
 - Curtea a luat în considerare și rezultatele *auditurilor de conformitate* pe care le-a efectuat cu privire la agenții.
- (b) Curtea a examinat informațiile privind *regularitatea* prezentate în *raportul anual de activitate* al DG HOME și incluse ulterior în *raportul anual al Comisiei privind gestiunea și performanța*;
- (c) În ceea ce privește sistemele de control intern ale Comisiei, Curtea a evaluat cum a distribuit DG HOME finanțarea între programele naționale ale statelor membre și „facilitățile tematice” ale celor trei fonduri (FAMI, IMFV și FSI); cum a sprijinit aceasta statele membre în tranziția către *Regulamentul privind dispozițiile comune*¹⁰ (RDC) în ceea ce privește gestiunea partajată în cadrul FAMI, al IMFV și al FSI; și cum *autoritățile de audit* din cinci state membre (Germania și Franța pentru FAMI; Ungaria și Polonia pentru IMFV; și Letonia pentru FSI) s-au pregătit pentru aplicarea FAMI, IMFV și FSI din perioada 2021-2027.

¹⁰ [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#) de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Regularitatea operațiunilor

8.8. Dintre cele 23 de operațiuni examinate, 7 erau afectate de *erori*. Curtea a cuantificat 4 erori care au avut un impact financiar asupra sumelor imputate bugetului UE. Ele erau legate de cheltuieli neeligibile, de lipsa documentelor justificative (de exemplu, nepăstrarea unor documente de călătorie esențiale) și de probleme în *achizițiile publice*. **Caseta 8.1** prezintă un exemplu de eroare cuantificată de Curte.

Caseta 8.1

Lipseau documente justificative esențiale

DG HOME

Curtea a auditat un proiect FAMI care făcea obiectul gestiunii partajate cu Regatul Unit și pentru care Comisia a acceptat cheltuieli eligibile în valoare de 2,47 milioane de euro. Proiectul a fost pus în aplicare în perioada octombrie 2020-decembrie 2022 și a constatat în furnizarea de servicii de securitate și de zboruri pentru facilitarea îndepărtării din Regatul Unit a resortisanților țărilor terțe care nu mai aveau permisiunea de ședere.

Curtea a identificat cheltuieli neeligibile pentru toate cele zece elemente examinate. Acestea priveau costuri aferente zborurilor și costuri ale serviciilor furnizate de echipele de securitate care însoțesc fiecare persoană returnată. Contrar celor prevăzute de orientările naționale privind FAMI, autoritățile britanice nu au păstrat documentele esențiale în niciunul dintre cazuri, în special cărțile de îmbarcare sau alte documente justificative echivalente. În consecință, Curtea nu a obținut suficiente documente care să confirme că escortele individuale de securitate participaseră la operațiunile de îndepărtare în cauză. Nu s-a putut deci verifica dacă aceste costuri fuseseră suportate efectiv.

Astfel, Curtea a considerat că 100 % din cheltuielile examinate nu erau eligibile pentru finanțare din partea UE. *Beneficiarul* a prezentat certificate de audit în sprijinul declarațiilor sale de cheltuieli, dar niciuna dintre erorile descrise mai sus nu fusese raportată de auditorii externi.

În plus, Curtea a constatat deficiențe în procedurile de stabilire a numărului de escorte de securitate care trebuiau să însoțească persoanele returnate din Regatul Unit, precum și deficiențe în procedurile de stabilire a celei mai avantajoase opțiuni de zbor pentru returnare. Ambele situații se regăseau frecvent în eșantionul Curții.

8.9. Curtea a identificat, de asemenea, 10 cazuri de nerespectare a dispozițiilor juridice și financiare în cadrul a 7 operațiuni (care nu au avut însă un impact financiar direct asupra bugetului UE). Acestea erau legate, de exemplu, de deficiențe în procedurile de atribuire a *granturilor*, de probleme în achizițiile publice și de nerespectarea parametrilor tehnici de eligibilitate. *Caseta 8.2* și *caseta 8.3* prezintă exemple de erori identificate de Curte.

Caseta 8.2

Deficiențe în procedurile de acordare a granturilor

DG HOME

Curtea a auditat trei cereri de propuneri deschise publicate în 2016, 2019 și 2020 în cadrul gestiunii partajate pentru FAMI. Acestea cereau solicitanților de finanțare să furnizeze servicii care să faciliteze integrarea resortisanților țărilor terțe în statele membre (cele incluse în eșantionul Curții erau Germania și Franța, la care se adaugă Regatul Unit).

În două cazuri, Curtea a constatat că solicitanții de granturi nu fuseseră informați în mod corespunzător cu privire la procesul de evaluare. Nu fuseseră publicate informații importante privind metodologia de evaluare, cum ar fi pragurile aplicabile sau diferitele ponderi aplicabile criteriilor individuale (Franța și Regatul Unit). În cazul Regatului Unit, dreptul solicitanților de a introduce o cale de atac împotriva deciziei de atribuire nu a fost recunoscut. În altă parte, Curtea a observat că criteriile de selecție fuseseră modificate în cursul procedurii de selecție, ceea ce a dus la un tratament inegal al candidaților (Germania).

Per ansamblu, Curtea a considerat că aceste deficiențe contravin principiilor transparenței și egalității de tratament și, într-un caz, contravin și drepturilor fundamentale ale solicitanților de a introduce o cale de atac împotriva deciziilor administrative care au un efect negativ asupra lor.

Caseta 8.3

Aplicarea inconsecventă a criteriilor de atribuire și a sprijinului UE pentru proiecte care depășeau nivelul cerut pentru dubla utilizare

DG MOVE

Curtea a auditat un proiect de infrastructură de mobilitate militară în Germania, atribuit de Comisie. Proiectul consta în modernizarea infrastructurii feroviare, cu scopul ca anumite elemente ale rețelei transeuropene de transport să poată fi adaptate pentru o dublă utilizare, militară și civilă. Totalul cheltuielilor eligibile era de 99,18 milioane de euro, din care contribuția UE a fost de 50 %.

Curtea a constatat că propunerea beneficiarului nu identifica modul în care proiectul urma să contribuie la adaptarea sarcinii pe osie a podurilor feroviare pentru dubla utilizare, în special deoarece nu prezenta capacitățile respective pentru fiecare pod înainte și după finalizarea proiectului. Sarcina pe osie este un criteriu esențial de eligibilitate, care, în consecință, nu a putut fi examinat în procesul de evaluare. În plus, evaluarea propunerilor în raport cu criteriile publicate nu a fost întotdeauna consecventă, în special în ceea ce privește criteriul care prevedea că finanțarea din partea UE ar trebui să permită depășirea unui deficit financiar și să aibă un efect de pârghie semnificativ pentru accelerarea punerii în aplicare a proiectului.

În urma auditului, s-a stabilit că toate podurile feroviare examinate obținuseră o sarcină care depășea, în medie, cu 27 % nivelul cerut pentru dubla utilizare (25 de tone/osie). Deși acest lucru nu antrenează neeligibilitatea podurilor, normele aplicabile prevăd și că costurile de construcție legate de o sarcină care depășește nivelul cerut nu sunt eligibile pentru finanțarea din partea UE. Comisia nu a aplicat această limită și a considerat toate costurile ca fiind eligibile. Întrucât aceste structuri de poduri erau proiectate și construite pentru a ține seama de sarcinile specifice pe osie prevăzute în ghidurile naționale, Curtea nu a fost în măsură să separe acele elemente ale construcției care depășeau cerințele privind dubla utilizare. În consecință, cheltuielile neeligibile nu pot fi cuantificate.

8.10. De asemenea, Curtea a identificat trei operațiuni care nu respectau principiile *bunei gestiuni financiare*, dar care nu erau totuși afectate de erori de regularitate. Problemele erau legate de rambursarea *taxei pe valoarea adăugată* către organismele publice și de lipsa unei baze obiective pentru aplicarea unor indemnizații salariale suplimentare. **Caseta 8.4** prezintă un exemplu de eroare identificată de Curte.

Caseta 8.4

Probleme legate de rambursarea TVA-ului declarat de organismele publice

DG HOME

Curtea a auditat un proiect FAMI cofinanțat în proporție de 100 % de UE cu 1 milion de euro în cadrul gestiunii partajate cu Ungaria. Proiectul consta în modernizarea Sistemului de informații Schengen. Acest sistem este utilizat pentru securitatea și gestionarea frontierelor în Europa și permite autorităților naționale competente să introducă și să consulte semnalări privind persoane sau obiecte. Declarația de cheltuieli auditată, în valoare de 213 098 de euro, includea 45 304 euro reprezentând TVA.

Pentru acest proiect, s-a constatat că declarația de cheltuieli nu era conformă cu orientările emise de Comisie ca răspuns la o [recomandare](#) anterioară a Curții potrivit căreia cofinanțarea din partea UE nu poate depăși totalul cheltuielilor eligibile fără TVA. În acest caz, suma solicitată de organismul public depășea costul total al proiectului fără TVA.

Curtea a raportat cu privire la astfel de cazuri în 2017¹¹ și a identificat cazuri similare în cursul activității sale de audit din 2021 și 2022. Întrucât TVA-ul perceput de un prestator de servicii se varsă automat la bugetul național, acest lucru generează venituri bugetare suplimentare pentru statele membre.

¹¹ Punctul 8.7 și caseta 8.3 din [Raportul anual pe 2017](#), însoțit de răspunsurile Comisiei.

Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern

8.11. Curtea a evaluat modul în care DG HOME a instituit facilitățile tematice pentru CFM 2021-2027 și a recalculat alocațiile și ponderile pentru distribuirea finanțării între programele naționale ale statelor membre din cadrul FAMI, al IMFV și al FSI. Regulamentele referitoare la FAMI și IMFV stabilesc anumite cerințe pentru facilitățile lor tematice, iar metodologiile de alocare stabilite în anexa I la regulamentele privind FAMI, IMFV și FSI prevăd calcule și ponderi specifice bazate pe datele statistice furnizate de Eurostat și Frontex.

8.12. Curtea a confirmat că facilitățile tematice instituite de DG HOME și implementarea de către aceasta a metodologiilor de alocare erau conforme cu cerințele regulamentelor relevante.

8.13. Curtea a evaluat, de asemenea, sprijinul și orientările oferite de DG HOME autorităților statelor membre în ceea ce privește gestionarea tranziției fondurilor FAMI, IMFV și FSI către noul Regulament privind dispozițiile comune aplicabil în CFM 2021-2027. S-a analizat activitatea pregătitoare desfășurată de autoritățile de audit din cinci state membre (Germania și Franța pentru FAMI, Ungaria și Polonia pentru IMFV, Letonia pentru FSI), cu accent pe:

- (a) modul în care punerea în aplicare a RDC afecta aceste autorități de audit;
- (b) cum au ținut seama autoritățile de audit de cerințele specifice ale RDC în ceea ce privește FAMI, IMFV și FSI.

8.14. În temeiul RDC, fiecare stat membru trebuia să dispună, cel târziu până la 30 iunie 2023, de o descriere a sistemului său de gestiune și de control. Aceasta este o condiție prealabilă care permite autorităților de audit să își definească strategia de audit pentru auditurile de sistem și auditurile operațiunilor. La momentul auditului Curții, cele cinci state membre selectate finalizaseră descrierea sistemelor lor de gestiune și de control, iar majoritatea erau pe punctul de a-și finaliza strategiile de audit (o strategie fusese deja finalizată). Aceste autorități aveau o imagine clară a principalelor modificări care erau necesare în strategia de audit și la nivelul auditurilor de sistem și al auditurilor operațiunilor în comparație cu perioada de programare 2014-2020. Cele cinci state membre vizitate de Curte urmau să transmită Comisiei primele lor conturi anuale pentru FAMI, IMFV și FSI cel mai devreme în 2024.

8.15. În ansamblu, cele cinci autorități de audit considerau că sprijinul acordat de DG HOME statelor membre a fost satisfăcător. Aceste autorități au înregistrat progrese rezonabile în pregătirile pentru FAMI, IMFV și FSI din perioada 2021-2027.

Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernanță

8.16. Pentru exercițiul financiar 2023, Curtea a examinat raportul anual de activitate al DG HOME. S-a analizat dacă DG HOME prezentase informațiile privind regularitatea în raportul său anual de activitate în conformitate cu instrucțiunile Comisiei și dacă informațiile respective erau coerente cu cele obținute de Curte în cursul auditurilor sale. Curtea nu a identificat nicio informație care să vină în contradicție cu constatările sale.

8.17. Curtea a examinat estimările realizate de DG HOME pentru riscul la momentul plății și riscul la închidere. Ea a constatat că estimările fuseseră calculate și prezentate în raportul anual privind gestiunea și performanța în conformitate cu metodologia internă. Din cuantumul total al cheltuielilor din 2023 (3 046 de milioane de euro), DG HOME a estimat la 34 de milioane de euro (1,1 %) suma totală expusă riscului la momentul plății și la 3 milioane de euro corecțiile rezultate în urma controalelor sale din exercițiile următoare.

8.18. Directorul general al DG HOME a declarat că dispunea de o asigurare rezonabilă că resursele alocate activităților descrise în raportul anual de activitate fuseseră utilizate în scopul preconizat și în conformitate cu principiile bunei gestiuni, dar a formulat și unele *rezerve*. Întrucât numărul de operațiuni verificate de Curte acoperă doar o mică parte din operațiunile aflate sub responsabilitatea DG HOME, Curtea nu este în măsură să coroboreze declarația de asigurare a directorului general al acesteia pe baza rezultatelor activității sale de audit.

Concluzie și recomandări

Concluzie

8.19. Deși nu a auditat suficiente operațiuni pentru a estima nivelul de eroare pentru aceste rubrici din CFM (a se vedea punctul **8.7**), rezultatele auditului Curții arată că este vorba de un domeniu cu risc ridicat. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni contribuie la declarația de asigurare a Curții.

Recomandări

8.20. *Anexa 8.1* prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a recomandărilor formulate în Raportul său anual pe 2021 care trebuiau să fie puse în aplicare până la sfârșitul anului 2023. Aceste recomandări cereau să se ofere orientări beneficiarilor *acțiunilor Uniunii* și ai asistenței de urgență, precum și autorităților statelor membre responsabile de execuția fondurilor puse la dispoziție de DG HOME. Orientările respective ar trebui să se refere la menținerea unei *piste de audit* adecvate și la respectarea normelor privind achizițiile publice. În ceea ce privește asistența de urgență, Curtea a recomandat, de asemenea, o mai bună direcționare a controalelor *ex ante* pentru proiectele finanțate prin acest tip de sprijin. Deși DG HOME a fost de acord inițial să pună în aplicare aceste recomandări până la sfârșitul anului 2023, aceasta a informat Curtea că intenționează să finalizeze punerea în aplicare în cursul anului 2024, așa cum se explică în anexa menționată mai sus.

8.21. Pe baza constatărilor și a concluziilor sale, Curtea recomandă Comisiei:

Recomandarea 8.1 – Să ofere orientări suplimentare statelor membre cu privire la normele aplicabile

Să pună la dispoziția autorităților statelor membre responsabile de execuția fondurilor acordate de DG HOME în gestiune partajată orientări suplimentare cu privire la respectarea:

- (a) normelor referitoare la păstrarea unor documente justificative adecvate care să poată fi prezentate în cazul unor verificări sau al unor audituri;
- (b) obligației de a asigura conformitatea cu normele naționale și ale UE privind transparența și egalitatea de tratament atunci când se acordă granturi în urma unor cereri de propuneri deschise.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Recomandarea 8.2 – Să verifice aspectele tehnice ale proiectelor înainte de acordarea granturilor

Să verifice și să documenteze cu atenție, în cursul procedurii de acordare a granturilor, aspectele tehnice ale cererilor de grant pentru mobilitate militară depuse în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei. În special, să identifice dacă proiectele de infrastructură cu dublă utilizare îndeplinesc condițiile de eligibilitate și să se asigure că sprijinul financiar din partea UE nu depășește nivelul cerințelor necesare pentru dubla utilizare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Anexe

Anexa 8.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubricile Migrație și gestionarea frontierelor și Securitate și apărare

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 1:</p> <p>Să ofere orientări suplimentare <i>beneficiarilor</i> acțiunii Uniunii și ai asistenței de urgență a acesteia, precum și autorităților statelor membre responsabile de punerea în aplicare a finanțării furnizate prin DG HOME, cu privire la respectarea:</p> <p>(a) normelor de colectare a unor documente justificative adecvate care să poată fi prezentate în cazul unor verificări sau al unor audituri;</p>		<p>Recomandarea a fost pusă în aplicare în anumite privințe.</p> <p>În legătură cu acțiunile Uniunii și cu asistența de urgență, Comisia a pus la dispoziție orientări în cadrul diferitor reuniuni (cum ar fi reuniuni de lansare, reuniuni tehnice <i>ad hoc</i>, reuniuni de monitorizare) desfășurate cu beneficiari, pentru a da curs primei părți din recomandare referitoare la normele privind menținerea unei piste de audit adecvate.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	(b) obligației de a asigura conformitatea cu normele naționale privind achizițiile publice la achiziția de bunuri sau servicii.		<p>Comisia intenționează să găzduiască la jumătatea anului 2024 un webinar destinat autorităților din statele membre responsabile de execuția finanțării acordate de DG HOME.</p> <p>Comisia a comunicat Curții o dată revizuită pentru punerea în aplicare a recomandării, și anume jumătatea anului 2024.</p>
2021	<p>Recomandarea 2:</p> <p>Să desfășoare controale <i>ex ante</i> mai bine direcționate cu privire la eligibilitatea cheltuielilor, în special în cazul asistenței de urgență, cu un accent special pe riscurile potențiale legate de:</p> <p>(a) tipul de cheltuieli (de exemplu, achiziții) și</p> <p>(b) tipul de beneficiar (de exemplu, beneficiari cu o experiență redusă sau beneficiari fără experiență în ceea ce privește finanțarea din partea UE).</p>		<p>Recomandarea a fost pusă în aplicare în anumite privințe.</p> <p>Comisia lucrează la elaborarea unei strategii la nivel de DG, în care să reunească diferitele elemente existente, inclusiv controalele <i>ex ante</i>. Întrucât Curtea a emis în Raportul anual pe 2022 o recomandare similară referitoare la acțiunile Uniunii, Comisia a decis să implementeze împreună cele două recomandări, pentru a asigura o abordare coerentă a tuturor acțiunilor gestionate direct de DG HOME.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	În acest sens, Comisia ar trebui să ia în considerare faptul că utilizarea certificatelor de audit în sprijinul cererilor de plată ale beneficiarilor prezintă limitări.		Comisia a comunicat Curții o dată revizuită pentru punerea în aplicare a recomandării, și anume sfârșitul anului 2024.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 9

Vecinătate și întreaga lume

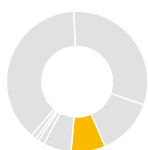
Cuprins

	Puncte
Introducere	9.1.
Scurtă descriere	9.2.-9.7.
Sfera și abordarea auditului	9.8.
Regularitatea operațiunilor	9.9.-9.17.
Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern	9.18.-9.20.
Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare	9.21.-9.25.
Raportul anual de activitate al FPI	9.21.-9.24.
Raportul anual de activitate al DG INTPA	9.25.
Concluzie și recomandări	9.26.-9.29.
Concluzie	9.26.
Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare	9.27.-9.28.
Recomandări	9.29.
Anexe	
Anexa 9.1 – Plățile per țară pentru DG NEAR și DG INTPA	
Anexa 9.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Vecinătate și întreaga lume	

Introducere

9.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la rubrica 6 – Vecinătate și întreaga lume din CFM. **Figura 9.1** oferă o imagine de ansamblu a principalelor activități și cheltuieli efectuate pentru această rubrică în 2023.

Figura 9.1 – Plățile și populația auditată

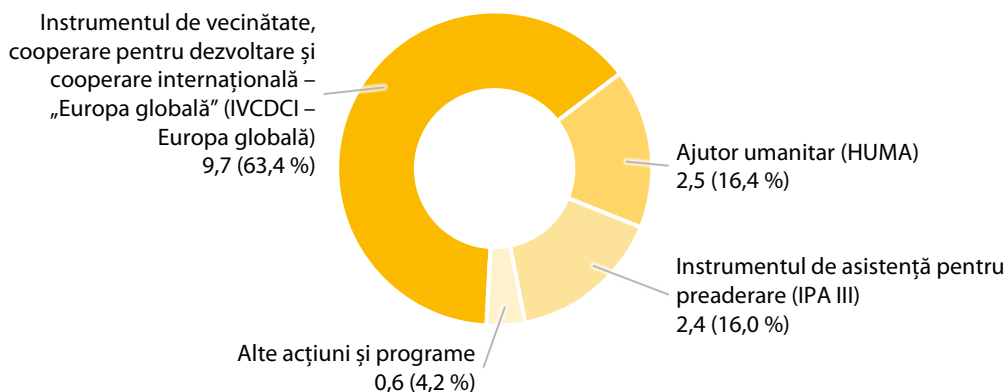

Vecinătate și întreaga lume
15,2 miliarde de euro (7,9 % din cheltuielile de la bugetul UE)

Defalcarea plăților din 2023 în funcție de fond

(în miliarde de euro)

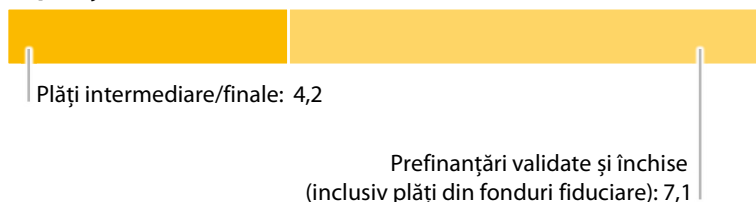

Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Plăți – total 15,2

Populația auditată – total 11,3

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din *conturile consolidate* ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

Scurtă descriere

9.2. Domeniul de cheltuieli cuprinde mai multe instrumente de finanțare, în special *Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVCDCI – Europa globală)*¹, Instrumentul de asistență pentru preaderare² și bugetul pentru ajutor umanitar.

9.3. Obiectivul general al IVCDCI – Europa globală este de a afirma și de a promova valorile, principiile și interesele fundamentale ale UE în întreaga lume, precum și de a contribui la promovarea multilateralismului și a parteneriatelor mai puternice cu țările din afara UE. Instrumentul reflectă două schimbări majore față de CFM 2014-2020 în modul în care UE finanțează *acțiunea externă* (politica externă):

- (a) cooperarea cu țările partenere din Africa, zona Caraibilor și Pacific, finanțată anterior din fondurile europene de dezvoltare, este acum inclusă în bugetul general al UE;
- (b) această cooperare și politica de vecinătate a UE sunt finanțate în prezent în cadrul aceluiași instrument IVCDCI – Europa globală, menținând, în același timp, caracteristicile specifice ale ambelor tipuri de sprijin.

9.4. Obiectivul general al Instrumentului de asistență pentru preaderare este de a ajuta țările *beneficiare* să adopte și să pună în aplicare reformele necesare pentru alinierea la valorile UE în vederea aderării, contribuind astfel la stabilitatea, securitatea și prosperitatea acestora.

9.5. De asemenea, UE oferă asistență umanitară bazată pe nevoi persoanelor afectate de dezastre naturale și de cele provocate de om, cu un accent deosebit pe persoanele cele mai vulnerabile.

¹ [Regulamentul \(UE\) 2021/947](#) referitor la Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”.

² [Regulamentul \(UE\) 2021/1529](#) de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III).

9.6. Principalele direcții generale și servicii implicate în implementarea acțiunii externe a UE sunt Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extinderea (DG NEAR), Direcția Generală Parteneriate Internaționale (DG INTPA), Direcția Generală Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene (DG ECHO) și Serviciul Instrumente de Politică Externă (FPI).

9.7. În 2023, plățile pentru rubrica Vecinătate și întreaga lume s-au ridicat la 15,2 miliarde de euro (plăți de prefinanțare, plăți intermediare și plăți finale) și au fost efectuate cu ajutorul mai multor instrumente (a se vedea [figura 9.1](#)) și metode de execuție. Acestea includ contracte de lucrări/de furnizare de bunuri/de prestare de servicii, *granturi*, împrumuturi speciale, garanții pentru împrumuturi și asistență financiară, *sprijin bugetar* și alte forme direcționate de ajutor bugetar în țările terțe (a se vedea [anexa 9.1](#)). Plățile totale de la această rubrică au crescut de la 14,5 miliarde de euro în 2022 la 15,2 miliarde de euro în 2023.

Sfera și abordarea auditului

9.8. Aplicând abordarea și metodele de audit descrise în **anexa 1.1**, Curtea a examinat următoarele:

- (a) un eșantion de 72 de *operațiuni* care, deși contribuie la declarația de asigurare globală a Curții, nu permite estimarea unei rate de eroare pentru această rubrică. A fost extras un eșantion de 32 de operațiuni pentru DG NEAR, 23 pentru DG INTPA, 12 pentru DG ECHO și 3 pentru FPI, precum și 2 operațiuni pentru alte direcții generale;
- (b) informațiile privind regularitatea furnizate în *raportul anual de activitate* al FPI și în cel al DG INTPA și incluse ulterior în *raportul anual privind gestiunea și performanța* al Comisiei Europene;
- (c) sisteme selectate din cinci delegații ale UE, inclusiv sistemele lor pentru:
 - (i) guvernanță și funcționare – Curtea a examinat rapoartele disponibile, cum ar fi rapoartele privind gestionarea asistenței externe, rapoartele privind cadrul de gestionare a riscurilor și rapoartele misiunilor de supraveghere, și a efectuat interviuri cu personalul relevant în cursul vizitei sale;
 - (ii) audit, verificare și urmărire – Curtea a evaluat dacă punerea în aplicare a planurilor anuale de audit și de verificare a fost adecvată și conformă cu normele și orientările aplicabile;
 - (iii) prevenirea fraudei și etică – Curtea a evaluat dacă personalul a beneficiat de o formare adecvată în domeniul prevenirii fraudei și al eticii și dacă avea cunoștință de procedurile și obligațiile aplicabile în cazurile de suspiciune de fraudă.

Regularitatea operațiunilor

9.9. Dintre cele 72 de operațiuni examinate, 37 (51,4 %) erau afectate de erori. În pofida dimensiunii limitate a eșantionului, rezultatele auditului Curții arată că riscul de eroare pentru această rubrică din CFM este ridicat. Curtea nu a fost în măsură să concluzioneze cu privire la regularitatea unei operațiuni puse în aplicare în Fâșia Gaza, deoarece nu a primit dovezile necesare din cauza unei situații de forță majoră, și anume conflictul de pe acest teritoriu. Au fost cuantificate 31 de erori care au avut un *impact* financiar asupra sumelor imputate bugetului UE. Aceste erori erau legate de beneficiari neeligibili, costuri neeligibile, cheltuieli nesuportate și *achiziții publice*. **Caseta 9.1** prezintă exemple ale unor astfel de erori cuantificate de Curte.

Caseta 9.1

Execuție bugetară încredințată unui beneficiar neeligibil

DG INTPA

Curtea a auditat o factură în valoare de 3,5 milioane de euro din cadrul unui acord de delegare încheiat cu un partener de implementare care făcuse obiectul evaluării pe piloni. După semnarea acordului, partenerul de implementare a subdelegat întreaga execuție unei societăți private înregistrate în temeiul legislației naționale a unui stat membru al UE. Această societate nu și-a putut demonstra misiunea de serviciu public și, astfel, nici eligibilitatea sa de a fi supusă *evaluării bazate pe piloni* și de a gestiona fonduri ale UE în numele Comisiei.

Cu toate acestea, nici Comisia, nici partenerul de implementare nu au solicitat clarificări cu privire la eligibilitatea societății din statul membru și, în special, cu privire la posibilitatea de a considera această societate ca având o misiune de serviciu public. De asemenea, societatea nu a fost supusă evaluării *ex ante* necesare înainte de semnarea contractului de subdelegare.

În consecință, partenerul de implementare a subdelegat punerea în aplicare a acordului de delegare auditat unei entități neeligibile, ceea ce face ca plata aferentă să fie neeligibilă.

Contribuție neconformă cu temeiul juridic al finanțării nelegate de costuri

DG INTPA

Curtea a auditat o factură în valoare de 227 de milioane de euro în temeiul unui acord de *contribuție* semnat cu o instituție financiară internațională, pus în aplicare în cadrul *gestiunii directe*, cu sprijin acordat sub formă de finanțare nelegată de costuri.

În temeiul *Regulamentului financiar al UE* și al normelor de punere în aplicare ale Comisiei, pentru contribuțiile de acest tip din partea UE, trebuie să se stabilească anumite condiții în norme sectoriale sau în decizii ale Comisiei sau anumite rezultate care trebuie obținute. Aceste condiții trebuie îndeplinite sau rezultatele trebuie obținute înainte de a se putea efectua orice plată din finanțarea UE nelegată de costuri.

Cu toate acestea, nici deciziile Comisiei, nici acordul de contribuție nu condiționau plățile de îndeplinirea unor condiții sau de obținerea unor rezultate. Plata facturii auditate s-a bazat exclusiv pe contrasemnarea acordului de contribuție. Curtea o consideră, așadar, ca fiind neeligibilă.

Sumă validată în exces în cazul unor costuri care nu au fost suportate

DG NEAR

Curtea a auditat o factură în valoare de 11,8 milioane de euro din cadrul unui acord de contribuție semnat cu o organizație internațională și executat în cadrul *gestiunii indirecte*.

Din cauza finalizării cu întârziere a lucrărilor de reconstrucție, organizația internațională a decis să transfere o sumă în valoare de 925 873 de euro din contractul auditat (faza II) către un alt contract (faza I) care finanța un proiect similar al UE. Aceasta însemna că cheltuielile aferente nu mai reprezentau costuri suportate în cadrul contractului auditat. Transferul respectiv a permis să se evite riscul ca în cadrul celui alt contract fondurile să rămână neutilizate.

Operațiunea contabilă pentru acest transfer a avut loc după sfârșitul perioadei de raportare. Organizația internațională a reflectat operațiunea în sistemul său contabil, dar nu a inclus-o în raportul său anual către Comisie. Ea nu a notificat fără întârziere Comisiei consecințele financiare ale acestei operațiuni. Curtea a considerat că 925 873 de euro nu fuseseră suportați pentru contractul auditat și a concluzionat că Comisia a validat această sumă în exces.

9.10. Curtea a identificat, de asemenea, 19 cazuri de nerespectare a dispozițiilor juridice și financiare (care nu au avut însă un impact financiar direct asupra bugetului UE). Ele se refereau, de exemplu, la achiziții publice, la o alocare neclară a costurilor, la nerespectarea normelor privind vizibilitatea și la dovezi insuficiente.

Caseta 9.2 prezintă exemple de erori necuantificate de Curte.

Caseta 9.2

Negocierea unei cereri de finanțare după atribuire

DG INTPA

Curtea a auditat o factură în valoare de 1 milion de euro din cadrul unui contract de grant semnat cu organizații neguvernamentale (ONG-uri). Costurile estimate ale acțiunii s-au ridicat la 5,6 milioane de euro (contribuția UE de 90 %).

Contractul a fost atribuit în urma unei cereri de propuneri. Comisia de evaluare a recomandat ca grantul să fie acordat cererii depuse de beneficiarii facturii auditate și nu a identificat nicio problemă care să aibă nevoie de corectare. Comisia, în calitate de autoritate contractantă, a acceptat recomandarea comisiei de evaluare.

După decizia de atribuire și înainte de semnarea acordului de grant, Comisia a inițiat negocieri cu solicitantul, ceea ce a condus la modificări ale descrierii acțiunii și ale bugetului propus. Modificările au constat în corecții semnificative și nu au vizat aspecte clar identificate de comisia de evaluare. Ele nu vizau nici să țină cont de modificări ale circumstanțelor care au avut loc după data prezentării propunerii. Prin urmare, conform normelor Comisiei, modificările nu ar fi trebuit să fie permise.

Alocarea incorectă a cheltuielilor partajate

DG NEAR și DG INTPA

Curtea a auditat cheltuieli declarate prin intermediul a cinci facturi diferite din cadrul unor contracte de grant încheiate cu ONG-uri și al unor acorduri de contribuție și de delegare încheiate cu organizații internaționale. Facturile includeau costuri partajate între proiecte finanțate de UE și alte proiecte. Curtea a constatat că imputarea acestor costuri partajate la bugetul UE nu s-a bazat pe o metodologie de alocare obiectivă care să reflecte proporția fondurilor utilizate efectiv pentru proiectele finanțate de UE.

Nerespectarea normelor privind vizibilitatea

DG NEAR

Curtea a auditat o factură în valoare de 21,2 milioane de euro din cadrul unui acord de contribuție semnat cu o organizație internațională și executat sub gestiune indirectă. Obiectivul proiectului a fost de a sprijini țările Parteneriatului estic în combaterea COVID-19. Costul total al acțiunii a fost de 35,2 milioane de euro, contribuția din partea UE ridicându-se la 34,7 milioane de euro (99 %). Beneficiarii fondurilor UE trebuie să facă cunoscut în mod clar faptul că UE a fost cea care a finanțat sau cofinanțat acțiunea pe care o pun în aplicare.

Cu toate acestea, Curtea a constatat că majoritatea chitanțelor de donație pe care le-a verificat nu conțineau nicio recunoaștere a faptului că echipamentele medicale donate erau finanțate de UE.

9.11. Curtea a identificat, de asemenea, un caz de nerespectare a principiului bunești gestiuni financiare în legătură cu achiziționarea de bunuri peste prețul pieței.

Caseta 9.3 prezintă detalii cu privire la acest caz.

Caseta 9.3

Combustibil achiziționat la un preț mai mare decât prețul mediu publicat

DG ECHO

Curtea a auditat o factură în valoare de 5,9 milioane de euro din cadrul unui contract de grant semnat cu un ONG. Acțiunea este pusă în aplicare într-o regiune a unei țări africane, cu costuri estimate la 7 milioane de euro, din care contribuția din partea UE este de 5,9 milioane de euro (84 %).

Pentru auditul cheltuielilor declarate în cadrul acestui grant, Curtea a inclus în eșantion un element de cost legat de achiziționarea de combustibil. S-a constatat că, în cursul executării contractului, furnizorul beneficiarului modificase prețul combustibilului în mai multe rânduri. Prețurile furnizorului au fost cu 0,35 % până la 62 % mai mari decât prețurile medii publicate pentru perioada vizată, fapt coroborat cu datele furnizate de Biroul Național de Statistică pentru această regiune.

Astfel, beneficiarul a plătit mult mai mult decât prețul mediu publicat și a facturat această sumă la bugetul UE. Curtea concluzionează că această practică contravine principiului bunești gestiuni financiare.

9.12. Curtea a identificat două domenii de cheltuieli în care, datorită condițiilor specifice de plată, operațiunile sunt, în general, mai puțin predispuse la erori. Aceste domenii sunt (i) sprijinul bugetar și (ii) proiectele puse în aplicare de organizații internaționale în temeiul „*abordării noționale*”. În 2023, Curtea a auditat trei operațiuni de sprijin bugetar și nouă operațiuni în care s-a aplicat „*abordarea noțională*”.

9.13. Sprijinul bugetar reprezintă o contribuție la bugetul general al unui stat sau la bugetul pe care acesta îl consacră unei politici sau unui obiectiv specific. Plățile de sprijin bugetar finanțate de la bugetul general al UE s-au ridicat în 2023 la 1,4 miliarde de euro. Curtea a examinat dacă Comisia respectase condițiile aplicabile pentru efectuarea de plăți de sprijin bugetar în favoarea țărilor partenere și dacă verificase respectarea condițiilor de eligibilitate de către aceste țări (cum ar fi obținerea unor îmbunătățiri satisfăcătoare în ceea ce privește gestiunea finanțelor publice). Auditul efectuat de Curte cu privire la regularitate nu poate acoperi ceea ce se întâmplă după momentul în care Comisia plătește ajutorul în favoarea țării beneficiare, întrucât fondurile transferate sunt ulterior integrate în resursele bugetare ale țării respective.

9.14. Conform „*abordării noționale*”, atunci când contribuțiile Comisiei la proiectele cu donatori multipli sunt puse în comun cu contribuțiile altor donatori și nu sunt alocate în vederea finanțării unor cheltuieli specifice clar identificabile, Comisia presupune că cheltuielile respectă normele UE privind eligibilitatea atât timp cât fondurile totale puse în comun includ cheltuieli eligibile suficiente pentru a acoperi contribuția UE. Curtea a ținut seama de această abordare pentru testele de fond pe care le-a efectuat. În 2023, plățile de la bugetul general al UE efectuate în favoarea organizațiilor internaționale s-au ridicat la 4,6 miliarde de euro. Nu se poate preciza proporția din această sumă pentru care se aplică „*abordarea noțională*”, întrucât Comisia nu o monitorizează.

9.15. Atunci când a examinat regularitatea operațiunilor, Curtea a observat, de asemenea, exemple de controale eficace realizate de către Comisie. În [caseta 9.4](#) este prezentat un astfel de exemplu.

Caseta 9.4

Reducerea contribuției UE din cauza performanței slabe

DG ECHO

Curtea a auditat o factură în valoare de 3,3 milioane de euro care face parte dintr-un acord de delegare semnat cu o organizație internațională. Costurile estimate ale acțiunii s-au ridicat la 4,5 milioane de euro, din care contribuția UE a fost de 4,1 milioane de euro (91 %). Obiectivul proiectului a fost de a oferi asistență de urgență pentru a spori capacitatea de producție alimentară și pentru a consolida reziliența în rândul populațiilor vulnerabile afectate de conflicte într-o țară africană.

În urma analizei raportului final al proiectului și a unei vizite de monitorizare pe teren, Comisia a identificat deficiențe de partea organizației internaționale. Comisia a constatat, printre altele, că semințele erau de slabă calitate sau erau distribuite în afara perioadei adecvate. Întrucât aceste deficiențe au avut un impact grav asupra realizării obiectivelor operaționale ale proiectului, Comisia a decis să reducă contribuția UE cu 820 000 de euro, ceea ce corespunde unui procent de 20 % din suma convenită.

9.16. Pentru operațiunile legate de contracte în gestiune indirectă cu organizații care au făcut obiectul evaluării pe piloni (organizații internaționale, instituții financiare internaționale și agenții de stat), Comisia a acceptat cheltuielile pe baza unui raport financiar și a unei declarații de gestiune. Aceasta din urmă este o declarație pe proprie răspundere din partea organizației evaluate pe piloni prin care aceasta certifică faptul că informațiile financiare depuse sunt prezentate în mod corespunzător, complete și exacte și în conformitate cu obligațiile prevăzute în contract. Curtea a identificat însă erori în cadrul operațiunilor implementate de organizațiile evaluate pe piloni care indică faptul că rapoartele lor financiare nu sunt lipsite de erori și că aceste erori nu sunt raportate în declarațiile lor de gestiune.

9.17. La fel ca în anii precedenți, unele organizații internaționale și instituții financiare internaționale au trimis cu întârziere Curții documentația solicitată, întârzieri care s-au repercutat în desfășurarea activității acestora (a se vedea [anexa 9.2](#), recomandarea 1 din raportul pe 2020). Aceste organizații au oferit doar un acces limitat la documente (de exemplu, într-un format care permite numai citirea), ceea ce a îngreunat planificarea, executarea și controlul calității auditului Curții. Această situație a vizat 12 operațiuni auditate de Curte. Dificultățile de acest tip au persistat în ciuda încercărilor Comisiei de a le soluționa printr-o comunicare continuă cu organizațiile internaționale în cauză.

Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern

9.18. Curtea a vizitat cinci delegații ale UE (în Albania, Armenia, Cambodgia, Georgia și India) și a examinat elemente ale sistemelor lor de control intern (a se vedea punctul 9.8).

9.19. Curtea a identificat unele deficiențe în funcționarea elementelor sistemelor de control intern pe care le-a examinat. Aceste deficiențe erau legate, de exemplu, de un buget insuficient pentru vizitele de monitorizare și de întârzieri în punerea în aplicare a contractelor de finanțare mixtă. **Caseta 9.5** prezintă exemple de astfel de deficiențe.

Caseta 9.5

Buget insuficient pentru vizitele de monitorizare pe teren

DG NEAR

Vizitele de monitorizare pe teren reprezintă un element-cheie al sistemului de control intern al Comisiei. Ele permit Comisiei să urmărească punerea în aplicare a activităților din cadrul proiectelor și obținerea rezultatelor scontate.

În cazul uneia dintre delegațiile UE pe care le-a vizitat, Curtea a constatat că bugetul pe 2023 pentru aceste vizite a scăzut cu aproape 20 % față de 2022. Potrivit raportului de gestiune pe 2023 al delegației, bugetul limitat a constituit un impediment în efectuarea vizitelor de monitorizare pe teren în cursul implementării proiectelor, în special pentru managerii de contracte din secțiunea Finanțe, contracte și audit a delegației.

Întârzieri în implementarea contractelor de finanțare mixtă

DG NEAR și DG INTPA

În cursul vizitelor sale la două delegații ale UE, Curtea a identificat întârzieri semnificative în punerea în aplicare a contractelor de finanțare mixtă aflate sub gestiune indirectă, care au devenit din ce în ce mai importante în portofoliul Comisiei. Aceste întârzieri au fost legate în principal de eșecuri în punerea în aplicare a activităților din cadrul proiectelor. Prin urmare, rezultatele scontate nu au fost obținute la timp din cauza întârzierilor înregistrate de băncile de dezvoltare în efectuarea investițiilor sprijinite de operațiunile de finanțare mixtă.

În una dintre aceste delegații, potrivit raportului său de gestiune pe 2023, aceste întârzieri au creat dificultăți în atingerea a doi indicatori-cheie de performanță: unul privind utilizarea („absorbția”) de către beneficiari a sumelor care urmau să fie plătite și unul privind verificarea și validarea prefinanțărilor deja plătite.

9.20. În urma observației formulate anul trecut cu privire la faptul că sistemul de informații OPSYS al Comisiei nu era pe deplin operațional³, Curtea a efectuat un audit informatic cu privire la componenta de gestionare a accesului utilizatorilor și a drepturilor utilizatorilor din cadrul acestui sistem. **Caseta 9.6** oferă informații detaliate cu privire la rezultatul acestui audit informatic.

³ Caseta 9.4 din [Raportul anual pe 2022](#) al Curții.

Caseta 9.6

Deficiențe în funcționarea unei componente a ecosistemului informatic OPSYS

DG INTPA

În urmă cu câțiva ani, DG INTPA, DG NEAR și FPI au lansat un program informatic de transformare operațională la scară largă, denumit OPSYS, pentru a gestiona întregul portofoliu aferent acțiunii externe a UE. Ecosistemul informatic OPSYS cuprinde un set de componente, printre care un instrument de gestionare a accesului instituțional, deținut de o altă direcție generală, care este utilizat pentru gestionarea drepturilor de acces ale utilizatorilor. Curtea a efectuat un audit informatic cu privire la această componentă.

Curtea a constatat, printre altele, că deși DG INTPA dispunea de o procedură pentru acordarea și revocarea drepturilor de acces pentru administratorii de sistem și pentru utilizatorii standard, aceasta nu fusese formalizată. În plus, în cursul verificărilor efectuate cu privire la 41 de membri ai personalului, Curtea a identificat 4 cazuri în care utilizatorii standard dispuneau de mai multe drepturi de acces decât aveau nevoie pentru a se achita de sarcinile lor. Acest lucru contravine standardelor informatice ale Comisiei.

În plus, Curtea a constatat că DG INTPA nu gestiona toate conturile de administratori aparținând personalului altor direcții generale.

Curtea consideră că aceste deficiențe sporesc riscul unui acces inadecvat la sistem și subminează integritatea proceselor și a datelor sistemului. Ele sporesc, de asemenea, riscul de nerespectare a normelor și a procedurilor stabilite de diferitele direcții generale pentru punerea în aplicare a proiectelor de acțiune externă.

Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

Raportul anual de activitate al FPI

9.21. Curtea a examinat Raportul anual de activitate al FPI pentru exercițiul financiar 2023. S-a analizat dacă FPI prezentase informațiile privind regularitatea în acest raport în conformitate cu instrucțiunile Comisiei și dacă aplicase în mod consecvent metodologia de estimare a corecțiilor și a recuperărilor viitoare.

9.22. Din totalul cheltuielilor acceptate în 2023 (865 de milioane de euro), FPI a estimat că suma totală expusă riscului la momentul efectuării plății se ridica la 7,2 milioane de euro (0,83 %). Valoarea corecțiilor rezultate în urma controalelor sale din exercițiile ulterioare a fost estimată de FPI la 0,9 milioane de euro (0,1 % din cheltuielile totale relevante). Acest lucru a determinat directorul FPI să declare că expunerea financiară a serviciului se situa sub pragul de semnificație de 2 %.

9.23. Întrucât nu dispune de un eșantion reprezentativ pentru a putea estima o rată de eroare pentru rubrica 6 din CFM – Vecinătate și întreaga lume, Curtea nu este în măsură să indice dacă această declarație contrazice rezultatele activității sale de audit. În plus, doar 4 % din verificările efectuate de Curte în 2023 au vizat plăți aflate sub responsabilitatea FPI.

9.24. Examinarea efectuată de Curte cu privire la Raportul anual de activitate pe 2023 al FPI și verificările efectuate de Curte cu privire la plățile care țineau de responsabilitatea FPI în 2023 nu au evidențiat erori sau deficiențe.

Raportul anual de activitate al DG INTPA

9.25. Analiza efectuată de Curte cu privire la Raportul anual de activitate pe 2023 al DG INTPA este prezentată în detaliu în raportul anual al Curții referitor la AI nouălea, AI zecelea și AI unsprezecelea fond european de dezvoltare (FED).

Concluzie și recomandări

Concluzie

9.26. Deși nu a auditat suficiente operațiuni pentru a estima nivelul de eroare pentru această rubrică din CFM (a se vedea punctul **9.8**), rezultatele auditului Curții arată că este vorba de un domeniu cu risc ridicat. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni contribuie la declarația de asigurare a Curții.

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

9.27. *Anexa 9.2* prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a recomandării 1 formulate în Raportul anual pe 2020. După cum s-a indicat deja în Raportul anual pe 2022 al Curții, Comisia pusese în aplicare integral recomandările 2 și 3. Curtea consideră însă că recomandarea 1 privind accesul complet și în timp util la documente a fost pusă în aplicare numai în anumite privințe.

9.28. Curtea a examinat, de asemenea, recomandările pe care le-a formulat în rapoartele anuale pe 2021 și pe 2022 și care necesitau acțiuni imediate sau trebuiau să fie puse în aplicare în cursul anului 2023. Comisia pusese în aplicare patru recomandări în toate privințele (*anexa 9.2*).

Recomandări

9.29. În urma acestei examinări și pe baza constatărilor și a concluziilor formulate pentru exercițiul 2023, Curtea adresează Comisiei următoarele recomandări:

Recomandarea 9.1 – Să ia măsuri în vederea îmbunătățirii sistemelor de control utilizate pentru validarea și închiderea prefinanțurilor

Înainte de validarea și închiderea prefinanțurilor plătite organizațiilor care execută contracte în cadrul gestiunii indirecte, să obțină informații detaliate cu privire la orice prefinanțuri pe care aceste organizații, la rândul lor, le-au plătit și le-au inclus în cheltuielile lor declarate.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

Recomandarea 9.2 – Să se pună la dispoziția beneficiarilor orientări privind alocarea costurilor partajate

Să furnizeze beneficiarilor orientări pentru a se asigura că aceștia își alocă costurile partajate pe baza utilizării efective a fondurilor pentru fiecare proiect finanțat de UE.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

Recomandarea 9.3 – Să se asigure că sunt respectate normele privind vizibilitatea

Să consolideze controalele pentru a se asigura că organizațiile care execută contracte în cadrul gestiunii indirecte respectă normele privind vizibilitatea.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

Recomandarea 9.4 – Să se asigure că delegațiile UE efectuează suficiente vizite de monitorizare pe teren

Să se asigure că delegațiile UE efectuează suficiente vizite de monitorizare pe teren.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

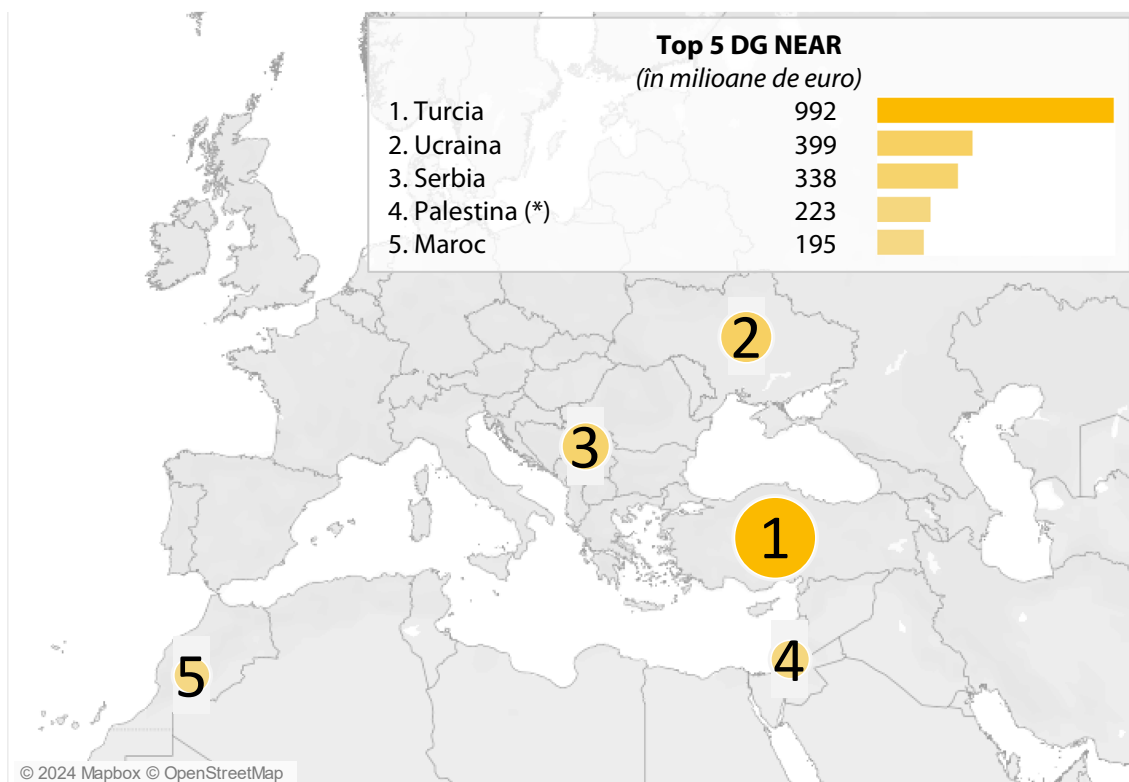
Recomandarea 9.5 – Să consolideze mecanismele de monitorizare și de coordonare pentru operațiunile de finanțare mixtă

Să consolideze mecanismele de monitorizare și de coordonare pentru operațiunile de finanțare mixtă pentru a atenua riscul de întârzieri în punerea în aplicare a acțiunilor.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026.

Anexe

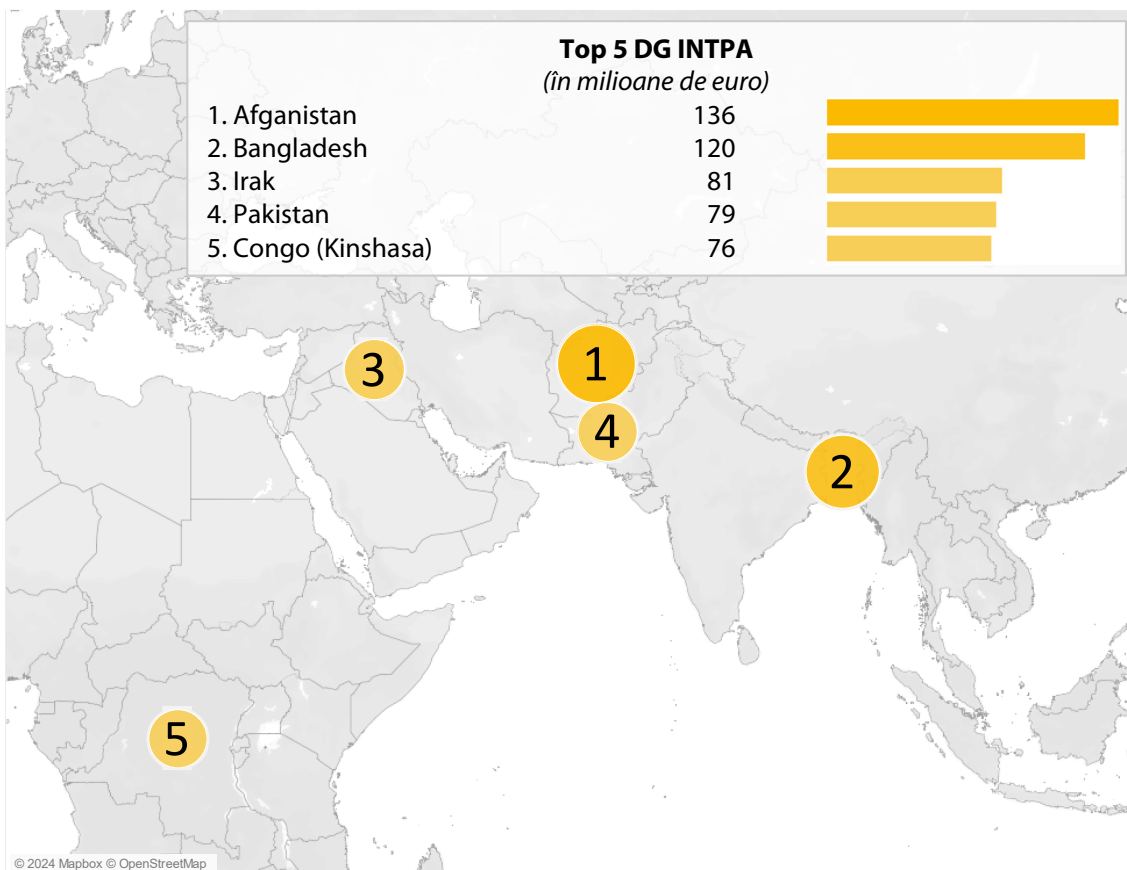
Anexa 9.1 – Plățile per țară pentru DG NEAR și DG INTPA

Sursa: harta de fundal ©Mapbox și © OpenStreetMap sub licența Creative Commons Atribuire-Partajare în condiții identice 2.0 (CC BY-SA).

<i>Top 5 țări pentru DG NEAR (în milioane de euro)</i>							
<i>2022</i>		<i>2021</i>		<i>2020</i>		<i>2019</i>	
Ucraina	714	Turcia	127	Maroc	411	Palestina (*)	145
Tunisia	268	Republica Moldova	109	Turcia	314	Maroc	135
Egipt	124	Maroc	106	Tunisia	248	Turcia	99
Palestina (*)	120	Egipt	88	Palestina (*)	174	Tunisia	86
Maroc	102	Iordania	70	Georgia	119	Republica Moldova	65

(*) Această denumire nu trebuie interpretată ca o recunoaștere a statului Palestina și nu aduce atingere pozițiilor individuale ale statelor membre privind această chestiune.

Sursa: harta de fundal ©Mapbox și © OpenStreetMap sub licența Creative Commons Atribuire-Partajare în condiții identice 2.0 (CC BY-SA).

<i>Top 5 țări pentru DG INTPA (în milioane de euro)</i>							
<i>2022</i>		<i>2021</i>		<i>2020</i>		<i>2019</i>	
Afganistan	200	Bangladesh	140	Bangladesh	153	Afganistan	125
Congo (Kinshasa)	79	Irak	103	Afganistan	138	Niger	94
Pakistan	76	Pakistan	89	Myanmar/Birmania	74	Burkina Faso	84
Etiopia	76	Nepal	85	Irak	59	Mali	83
Yemen	69	Afganistan	77	Cambodgia	50	Etiopia	65

Anexa 9.2 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Vecinătate și întreaga lume

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2020	<p>Curtea recomandă Comisiei următoarele:</p> <p>Recomandarea 1: Să ia măsuri astfel încât organizațiile internaționale să acorde Curții acces complet, nelimitat și în timp util la documentele necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin acesteia în temeiul TFUE, și nu doar într-un format care permite numai citirea.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2021.</p>		<p>Comisia și-a intensificat comunicarea cu organizațiile internaționale în ceea ce privește accesul Curții de Conturi Europene la documente. Unele entități internaționale, cum ar fi Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Grupul Băncii Mondiale, continuă să ofere acces la documente justificative într-un format care permite numai citirea sau nu oferă acces la toate documentele justificative solicitate.</p>
2021	<p>Curtea recomandă DG NEAR:</p> <p>Recomandarea 1: Să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că eventualele angajamente sau plăți în avans declarate drept costuri suportate de beneficiari în rapoartele lor financiare sunt deduse înainte de efectuarea plăților sau înainte de validare și închidere.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2023.</p>		

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Curtea recomandă DG NEAR:</p> <p>Recomandarea 2:</p> <p>Să consolideze controalele atunci când elaborează acordurile de finanțare pentru operațiunile de sprijin bugetar, cu scopul de a stabili condiții clare în aceste acorduri cu privire la transferul de fonduri către contul trezoreriei de la banca centrală din țara beneficiară și la cursul de schimb aplicabil; aceste condiții ar trebui să fie coerente cu orientările privind sprijinul bugetar.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2023.</p>		
2021	<p>Curtea recomandă DG NEAR:</p> <p>Recomandarea 3:</p> <p>Să prezinte tipul și valoarea contractelor excluse din populația utilizată pentru studiul privind rata de eroare reziduală în raportul anual de activitate pe 2022 și în viitoarele rapoarte anuale de activitate.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: în raportul anual de activitate pe 2022.</p>		

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	<p>Curtea recomandă DG NEAR:</p> <p>Recomandarea 4:</p> <p>Să consolideze controalele pentru a preveni modificarea neconformă a propunerilor în etapa de contractare atunci când atribuie granturi pe baza unei cereri de propuneri.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2024.</p>		

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 10

Administrația publică europeană

Cuprins

	Puncte
Introducere	10.1.-10.2.
Scurtă descriere	10.3.
Sfera și abordarea auditului	10.4.-10.5.
Regularitatea operațiunilor	10.6.-10.20.
Observații cu privire la operațiunile examinate	10.7.-10.18.
Parlamentul European	10.8.-10.12.
Consiliul Uniunii Europene	10.13.
Comisia Europeană	10.14.-10.15.
Serviciul European de Acțiune Externă	10.16.
Comitetul European al Regiunilor	10.17.
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	10.18.
Observații cu privire la sistemele de supraveghere și de control	10.19.-10.20.
Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernanță	10.21.
Concluzie și recomandări	10.22.-10.25.
Concluzie	10.22.
Recomandări	10.23.-10.25.
Anexe	
Anexa 10.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Administrația publică europeană	

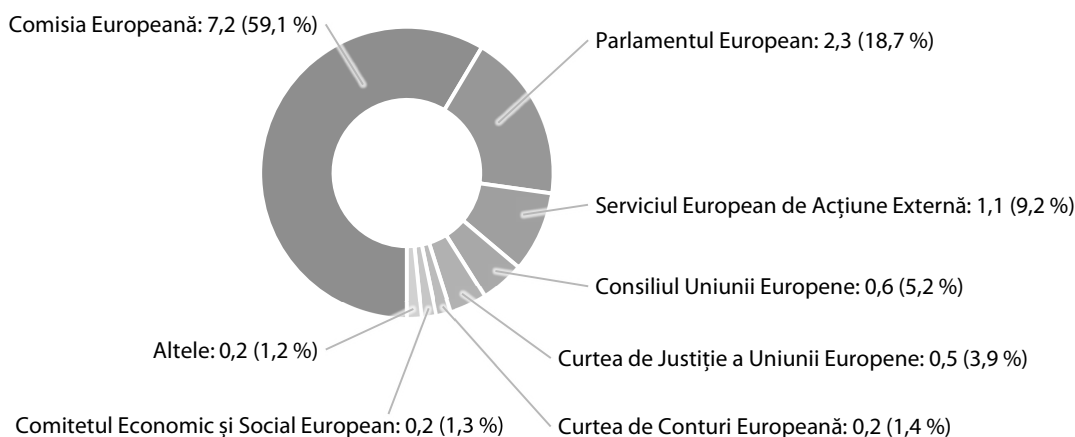
Introducere

10.1. Acest capitol prezintă constatările Curții cu privire la rubrica 7 – Administrația publică europeană din CFM. **Figura 10.1** oferă o imagine de ansamblu a cheltuielilor efectuate de instituțiile și de organele UE pentru această rubrică în 2023.

Figura 10.1 – Plățile și populația auditată

Defalcarea plăților din 2023 în funcție de instituție

Populația auditată pentru 2023 în comparație cu plățile

Plăți – total 12,3

Populația auditată – total 12,3

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor provenite din *conturile consolidate* ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2023.

10.2. Curtea publică rapoarte separate referitoare la agențiile UE, la alte entități ale UE și la Școlile Europene. Rapoartele anuale specifice ale Curții privind aceste organisme sunt publicate pe [site-ul](#) său. Mandatul Curții nu include auditul financiar al Băncii Centrale Europene.

Scurtă descriere

10.3. Cheltuielile administrative cuprind cheltuielile cu resursele umane (inclusiv pensiile), care au reprezentat în 2023 aproximativ 70 % din total, precum și cheltuielile referitoare la clădiri, echipamente, energie, comunicații și tehnologia informației. Activitatea desfășurată de Curte de-a lungul mai multor ani indică faptul că, per ansamblu, aceste cheltuieli prezintă un risc scăzut.

Sfera și abordarea auditului

10.4. Aplicând abordarea și metodele de audit descrise în **anexa 1.1**, Curtea a examinat în 2023 pentru această rubrică din CFM:

- (a) un eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic de 70 de *operațiuni*, acoperind întreaga gamă de cheltuieli de la această rubrică din CFM. Obiectivul Curții a fost de a estima nivelul de *eroare* pentru această rubrică din CFM și de a contribui la *declarația de asigurare*;
- (b) sistemele de supraveghere și de control ale Parlamentului European, în special punerea în aplicare a standardelor de control intern, gestionarea riscurilor și funcționarea controalelor-cheie definite în *Regulamentul financiar*, inclusiv controalele *ex ante* și *ex post* cu privire la plăți;
- (c) informațiile privind *regularitatea* prezentate în *rapoartele anuale de activitate* ale tuturor instituțiilor și organelor UE, inclusiv cele ale direcțiilor generale și ale oficiilor Comisiei care sunt în principal responsabile de cheltuielile administrative¹, informații incluse ulterior în *raportul anual al Comisiei privind gestiunea și performanța*.

10.5. Cheltuielile Curții de Conturi Europene sunt auditate de un auditor extern².

¹ DG Resurse Umane și Securitate, Oficiul pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale, Oficiile pentru Infrastructură și Logistică din Bruxelles și din Luxemburg și DG Servicii Digitale.

² ACG Auditing & Consulting Group S.r.l.

Regularitatea operațiunilor

10.6. Dintre cele 70 de operațiuni examinate, 21 (30 %) conțineau erori. Pe baza celor 5 erori pe care le-a cuantificat, Curtea estimează că nivelul de eroare se situează sub pragul de semnificație.

Observații cu privire la operațiunile examinate

10.7. Observațiile Curții se referă la Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene, Comisia Europeană, Serviciul European de Acțiune Externă, Comitetul European al Regiunilor și Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor. Curtea nu a identificat nicio problemă semnificativă în ceea ce privește Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Comitetul Economic și Social European sau Ombudsmanul European. Auditorul extern al Curții nu a raportat nicio problemă specifică.

Parlamentul European

10.8. Eșantionul utilizat de Curte, constituit din 16 operațiuni, includea 2 plăți către grupuri politice și o plată către un partid politic. După cum a indicat Curtea la punctul 10.9 din [Raportul său anual pe 2022](#), normele interne³ privind gestionarea *creditelor* de către grupurile politice din Parlament, astfel cum au fost adoptate de Biroul Parlamentului European, nu erau în conformitate cu Regulamentul financiar. Aceste norme interne nu impun utilizarea unor proceduri de achiziții deschise sau a unor *proceduri restrânse* pentru contractele cu valoare ridicată, ci prevăd utilizarea *procedurilor de negociere*, ceea ce limitează concurența.

10.9. În 2023, Curtea a constatat că ambele grupuri politice examinate atribuiseră un astfel de contract cu valoare ridicată. În plus, au fost identificate alte două cazuri în care grupul politic nu a respectat normele Parlamentului European⁴, deoarece nu a solicitat suficiente oferte. Unul dintre aceste cazuri a implicat o coordonare insuficientă cu administrația Parlamentului în ceea ce privește posibila utilizare a unuia

³ Norme privind utilizarea creditelor de la postul bugetar 400, astfel cum au fost modificate ultima dată la 4 iulie 2022.

⁴ *Ibidem*.

dintre contractele-cadru ale Parlamentului, ceea ce a împiedicat aplicarea unei proceduri de achiziții adecvate.

10.10. Curtea a identificat, de asemenea, erori necuantificabile legate de cele două plăți efectuate către grupuri politice. Aceste erori priveau cazuri în care: decizia de atribuire a contractului nu a fost documentată în mod corespunzător deoarece lipseau procedurile relevante; plata unor cheltuieli de deplasare la o rată forfetară se efectuase fără să existe dovezi suficiente că au fost suportate cheltuieli reale; fuseseră comandate materiale prin telefon fără a ține o evidență oficială.

10.11. Curtea a identificat erori necuantificabile în cadrul operațiunii care implica partidul politic european. În timpul pandemiei de COVID-19, a fost semnat cu un contractant un nou acord, care a modificat considerabil natura serviciilor furnizate, fără a se lansa o nouă procedură de achiziții. În plus, Curtea a constatat că partidul politic nu dispunea de proceduri specifice de prevenire a conflictelor de interese în cadrul procedurilor sale de achiziții.

10.12. Curtea a identificat deficiențe și în 2 proceduri de achiziții din cadrul celorlalte 13 operațiuni pe care le-a examinat. Acestea includeau un caz în care Parlamentul European a lansat o procedură de ofertare pentru închirierea de vehicule, care preciza modele specifice de mașini. Procedura de licitație includea criterii de evaluare a prețului și a calității ofertelor, dar nu permitea ofertanților să propună modele alternative.

Consiliul Uniunii Europene

10.13. Curtea nu a identificat *erori cuantificabile* în cadrul celor patru plăți examinate. Într-un caz, legat de întreținerea clădirilor, Consiliul a semnat contractul-cadru pe o durată de maximum 10 ani. În opinia Curții, chiar dacă o durată de peste 4 ani era justificată prin natura contractului, durata specifică de 10 ani nu a fost clar explicată la momentul asumării *angajamentului*.

Comisia Europeană

10.14. Curtea a identificat 2 erori cuantificabile în cadrul celor 26 de plăți examinate. Una se referea la neaplicarea de către Comisie a reducerii impozitului UE la care avea dreptul un angajat în ceea ce privește alocațiile familiale. Această situație a fost cauzată de o eroare în sistemele informatice subiacente, existând riscul ca același tip de eroare să fie repetat în alte plăți. Cealaltă se referea la o plată excedentară

relativ mică pentru lucrări de construcție, ca urmare a utilizării unui preț mai mare decât cel convenit în contract.

10.15. Curtea a semnalat patru erori necuantificabile, inclusiv un caz în care Comisia și-a asumat un angajament juridic pentru aprovizionarea cu energie înainte de a-și asuma angajamentul bugetar, fără a înregistra acest lucru în mod corect ca excepție. De asemenea, a fost identificat un caz în care un dosar de pensii nu conținea un certificat de viață recent pentru partenerul pensionarului respectiv. Certificatele de viață sunt necesare pentru a demonstra menținerea dreptului la diferitele indemnizații. Într-un caz, cele mai recente informații privind drepturile la alocații familiale și la alocații pentru copii ale unui funcționar datau din 2020. Întârzierile în primirea și verificarea acestor informații sporesc riscul unor plăți neeligibile. În mod similar cu problema raportată pentru Consiliu (a se vedea punctul **10.13**), Curtea consideră că durata de 11 ani a unui contract din domeniul informatic pe care l-a examinat nu era suficient justificată.

Serviciul European de Acțiune Externă

10.16. Curtea a identificat o eroare cuantificabilă în cazul uneia dintre cele 13 plăți examinate, legată de lipsa unei proceduri de achiziții valabile înainte de semnarea unui contract de închiriere pentru o delegație a UE. În plus, au fost formulate șase constatări necuantificabile privind achizițiile publice în cadrul delegațiilor UE, printre care deficiențe în metodologia de selecție a ofertanților și de evaluare a ofertelor și asumarea unui angajament juridic înainte de asumarea angajamentului bugetar. Curtea a constatat, de asemenea, că chiriile pentru sediul unei delegații dintr-o anumită țară au fost plătite într-un cont bancar dintr-o altă țară, care figura pe lista oficială a UE cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale. O astfel de situație nu era în concordanță cu eforturile continue ale UE de promovare a bunei guvernante fiscale.

Comitetul European al Regiunilor

10.17. În mod similar cu problema raportată pentru Consiliu (a se vedea punctul **10.13**), Curtea consideră că durata de 10 ani a unui contract de întreținere a clădirilor nu era suficient justificată în cazul uneia dintre cele două operațiuni pe care le-a examinat.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

10.18. Operațiunea examinată de Curte se referea la o plată salarială. La momentul auditului Curții, funcționarul respectiv făcuse ultima dată o declarație cu privire la drepturile sale la alocații familiale și la alocații pentru copii în 2020. Întârzierile în primirea și verificarea acestor declarații sporesc riscul unor plăți neeligibile.

Observații cu privire la sistemele de supraveghere și de control

10.19. Curtea a examinat sistemele de supraveghere și de control ale Parlamentului European, astfel cum se descrie la punctul 10.4 litera (b), concentrându-se asupra celor patru direcții generale cu cele mai mari cheltuieli. Direcțiile generale au adoptat abordări diferite pentru efectuarea controalelor *ex ante* și *ex post* cu privire la cheltuieli. Intensitatea controalelor *ex ante* a reflectat diferitele tipuri de cheltuieli și a luat în considerare factorii de risc. Nu exista însă o metodologie comună pentru a defini abordarea care să fie aplicată în materie de controale *ex ante* sau pentru a armoniza modul de clasificare a erorilor detectate. Controalele *ex post* sunt opționale. Dintre cele 14 direcții generale, 6 au inclus *rezultate* ale controalelor *ex post* în rapoartele lor anuale de activitate pe 2022. Metodologiile de control *ex post* utilizate în direcțiile generale examinate de Curte nu specificau întotdeauna cum trebuie stabilite dimensiunile adecvate ale eșantioanelor sau cum ar trebui prezentat impactul rezultatele controalelor *ex post* în *declarația de asigurare* anuală semnată de *ordonatorii de credite*.

10.20. Parlamentul European a luat inițiative pentru a preveni și a detecta *frauda*. Printre acestea se numără deciziile Biroului privind avertizarea în interes public, deciziile secretarului general privind tratarea *neregulilor* financiare, conținutul de pe site-ul intranet al Parlamentului menit să sensibilizeze cu privire la fraudă, activitățile de formare și acțiunile conexe privind etica. Unele direcții generale aveau strategii antifraudă, dar la nivelul de ansamblu al Parlamentului nu exista o astfel de strategie care să coordoneze acțiunile în cadrul întregii instituții.

Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

10.21. Rapoartele anuale de activitate examinate de Curte nu au identificat niveluri semnificative de eroare, ceea ce concordă cu constatările de audit ale Curții (a se vedea punctul [10.6](#)).

Concluzie și recomandări

Concluzie

10.22. Așa cum reiese din ansamblul probelor de audit obținute și prezentate de Curte în acest capitol, nivelul de eroare din cadrul cheltuielilor aferente rubricii Administrația publică europeană nu era semnificativ.

Recomandări

10.23. În *anexa 10.1* sunt prezentate constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a recomandărilor adresate Parlamentului European și Comisiei în Raportul anual pe 2020. Curtea consideră că ambele recomandări au fost puse în aplicare în anumite privințe.

10.24. În rapoartele sale anuale referitoare la exercițiul 2021 și la exercițiul 2022, Curtea a adresat recomandări⁵ Parlamentului European cu privire la creditele de plată destinate grupurilor politice. În urma constatărilor sale pentru exercițiul 2023, Curtea consideră că aceste recomandări rămân extrem de relevante.

10.25. Pe baza activității sale de audit, Curtea recomandă următoarele:

Recomandarea 10.1 – Să se consolideze acțiunile de combatere a fraudei în cadrul Parlamentului European

Parlamentul European ar trebui să își dezvolte acțiunile existente de combatere a fraudei, prin elaborarea unei strategii antifraudă la nivelul întregii instituții și prin asigurarea aplicării acesteia în ansamblul organizației.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

⁵ A se vedea punctul 10.19 din *Raportul anual pe 2022* și punctul 9.20 din *Raportul anual pe 2021*.

Anexe

Anexa 10.1 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare formulate cu privire la rubrica Administrația publică europeană

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2020	<p>Curtea recomandă următoarele:</p> <p>Recomandarea 1:</p> <p>Parlamentul ar trebui să implementeze modificările necesare pentru a se asigura că plătește diurne numai deputaților care întrunesc condițiile necesare pentru a beneficia de acestea.</p>		<p>Administrația Parlamentului European a propus Biroului să se înlocuiască actualul registru de prezență pe hârtie cu un sistem biometric. Biroul a decis în octombrie 2023 că serviciile competente ar trebui să continue să studieze chestiunea. În februarie 2024, administrația a prezentat o nouă propunere. Biroul a decis să se utilizeze un sistem bazat pe legitimațiile de acces, completat cu un sistem biometric voluntar, la care se adaugă posibilitatea ca prezența să fie dovedită în continuare pe baza actualului registru pe hârtie. Administrația Parlamentului lucrează la implementarea acestui nou sistem.</p>

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2020	<p>Curtea recomandă următoarele:</p> <p>Recomandarea 2:</p> <p>Pentru a-și îmbunătăți sistemul de gestionare a alocațiilor familiale prevăzute de reglementări, Comisia ar trebui să intensifice verificările privind consecvența declarațiilor personalului cu privire la alocațiile primite din alte surse și să sensibilizeze personalul în legătură cu această chestiune.</p>		<p>Comisia a mărit capacitatea echipei sale de verificare care se ocupă de acest aspect și a dezvoltat un sistem de controale automatizate, care nu era încă operațional. Constatările auditului referitor la exercițiul 2023 arată că sunt necesare eforturi continue pentru o mai bună verificare a acestor alocații.</p>

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Capitolul 11

Mecanismul de redresare și reziliență

Cuprins

	Puncte
Introducere	11.1.-11.10.
Scurtă descriere a MRR	11.1.-11.8.
Obiectivele de politică	11.3.
Cadrul de gestiune și control	11.4.-11.6.
Stadiul punerii în aplicare	11.7.-11.8.
Sfera și abordarea auditului	11.9.-11.10.
Opinia de audit a Curții nu acoperă regularitatea cheltuielilor efectuate de destinatarii finali	11.11.-11.15.
Evaluarea Curții cu privire la respectarea condițiilor de plată și de eligibilitate	11.16.-11.28.
Îndeplinirea nesatisfăcătoare a anumitor jaloane/ținte	11.20.
Unele măsuri au fost demarate înainte de perioada de eligibilitate, iar altele au presupus o înlocuire a cheltuielilor bugetare naționale recurente, fără o justificare corespunzătoare	11.21.-11.25.
Jaloanele și țintele nu sunt întotdeauna clar definite	11.26.-11.28.
Examinarea de către Curte a sistemelor selectate de monitorizare și de control	11.29.-11.43.
Există în continuare anumite deficiențe la nivelul auditurilor <i>ex post</i> desfășurate de Comisie	11.29.-11.32.
Persistă deficiențe în sistemele de monitorizare și de control ale statelor membre	11.33.-11.42.
Deficiențe în ceea ce privește cererile de plată	11.43.
Probleme legate de <i>buna gestiune financiară</i>	11.44.-11.47.
Rapoartele anuale de activitate și raportul anual privind gestiunea și performanța	11.48.-11.50.

Concluzii și recomandări 11.51.-11.53.

Concluzii 11.51.-11.52.

Recomandări 11.53.

Anexe

Anexa 11.1 – Abordarea și metodologia auditului

Anexa 11.2 – Rezultatele auditului

Anexa 11.3 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Introducere

Scurtă descriere a MRR

11.1. *Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)* a fost creat prin [Regulamentul \(UE\) 2021/241](#) (denumit în continuare „regulamentul”), care a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Acesta a fost modificat în februarie 2023, pentru a permite statelor membre să adauge un „capitol privind REPowerEU” în planurile lor de redresare și reziliență (PNRR-uri)¹. MRR a sprijinit reforme și investiții în statele membre din februarie 2020, adică de la începutul pandemiei de COVID-19 (de la 1 februarie 2022 în cazul REPowerEU), și se va desfășura până în 2026.

11.2. MRR a dispus inițial de un buget de 723 de miliarde de euro sub formă de contribuții financiare nerambursabile („granturi”) (338 de miliarde de euro) și de credite (385 de miliarde de euro). La sfârșitul anului 2023, angajamentele efectuate se ridicau la 648 de miliarde de euro, constând în 356,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 290,9 miliarde de euro sub formă de credite. Această sumă include modificarea legată de REpowerEU. Dat fiind că termenul până la care se puteau solicita credite a fost august 2023, 94,5 miliarde de euro nu mai sunt disponibili pentru credite.

Obiectivele de politică

11.3. Principalul obiectiv al MRR este de a atenua consecințele economice și sociale ale pandemiei de COVID-19 și de a face totodată economiile statelor membre mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările viitoare, inclusiv prin accelerarea tranziției lor verzi și a celei digitale. Planul REPowerEU – răspunsul UE la perturbările de pe piața mondială a energiei cauzate de războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei – a adăugat încă un obiectiv, și anume de a pune capăt dependenței UE de combustibilii fosili ruși prin transformarea sistemului energetic al UE.

¹ [Regulamentul \(UE\) 2023/435](#).

Cadrul de gestiune și control

11.4. Comisia pune în aplicare MRR prin gestiune directă, ceea ce înseamnă că ea este direct responsabilă de punerea în aplicare a mecanismului. Plățile din MRR sunt condiționate de atingerea în mod satisfăcător de către statul membru a *jaloanelor* și a *țintelor* stabilite în anexa la *decizia de punere în aplicare a Consiliului* prin care este aprobat PNRR-ul său². Alte cerințe care trebuie respectate: jaloanele sau țintele care au fost îndeplinite anterior în mod satisfăcător trebuie să nu fi fost revocate și principiul privind evitarea dublei finanțări trebuie să nu fi fost încălcat. Printre condițiile de eligibilitate prevăzute în regulament se numără: respectarea perioadei de eligibilitate și a principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, precum și neînlocuirea cheltuielilor bugetare naționale recurente³. Statele membre pot solicita plăți de două ori pe an, cu condiția să prezinte o justificare suficientă că jaloanele și țintele relevante au fost îndeplinite în mod satisfăcător. De asemenea, ele trebuie să atașeze la cererile de plată un rezumat al auditurilor efectuate și o declarație de gestiune privind informațiile furnizate.

11.5. Sistemul de control al Comisiei trebuie să asigure legalitatea și regularitatea plăților din MRR, aspecte care depind în principal de îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. În acest scop, sistemele de control ale Comisiei prevăd evaluări preliminare (verificări *ex ante*) ale cererilor de plată ale statelor membre și audituri *ex post* în statele membre, realizate după efectuarea plății.

² Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 24 alineatul (2).

³ *Ibidem*, articolele 5 și 9, articolul 17 alineatul (2) și articolul 24 alineatul (3).

11.6. Întrucât este responsabilă, în ultimă instanță, pentru bugetul UE⁴, Comisia trebuie, de asemenea, să obțină asigurări suficiente din partea statelor membre că interesele financiare ale UE sunt protejate în mod eficace. Statele membre trebuie să pună în aplicare sisteme de control care să asigure conformitatea măsurilor MRR cu legislația UE și cu legislația națională, în special în ceea ce privește prevenirea, detectarea și corectarea *fraudei*, a corupției și a conflictelor de interese. Comisia poate aplica *corecții financiare* (o reducere a nivelului de sprijin acordat sau recuperarea fondurilor deja plătite) în cazul în care constată:

- o nereguli grave care aduc atingere intereselor financiare ale UE și care nu au fost corectate de statul membru; sau
- o încălcări grave ale obligațiilor prevăzute în acordurile de finanțare sau de împrumut.

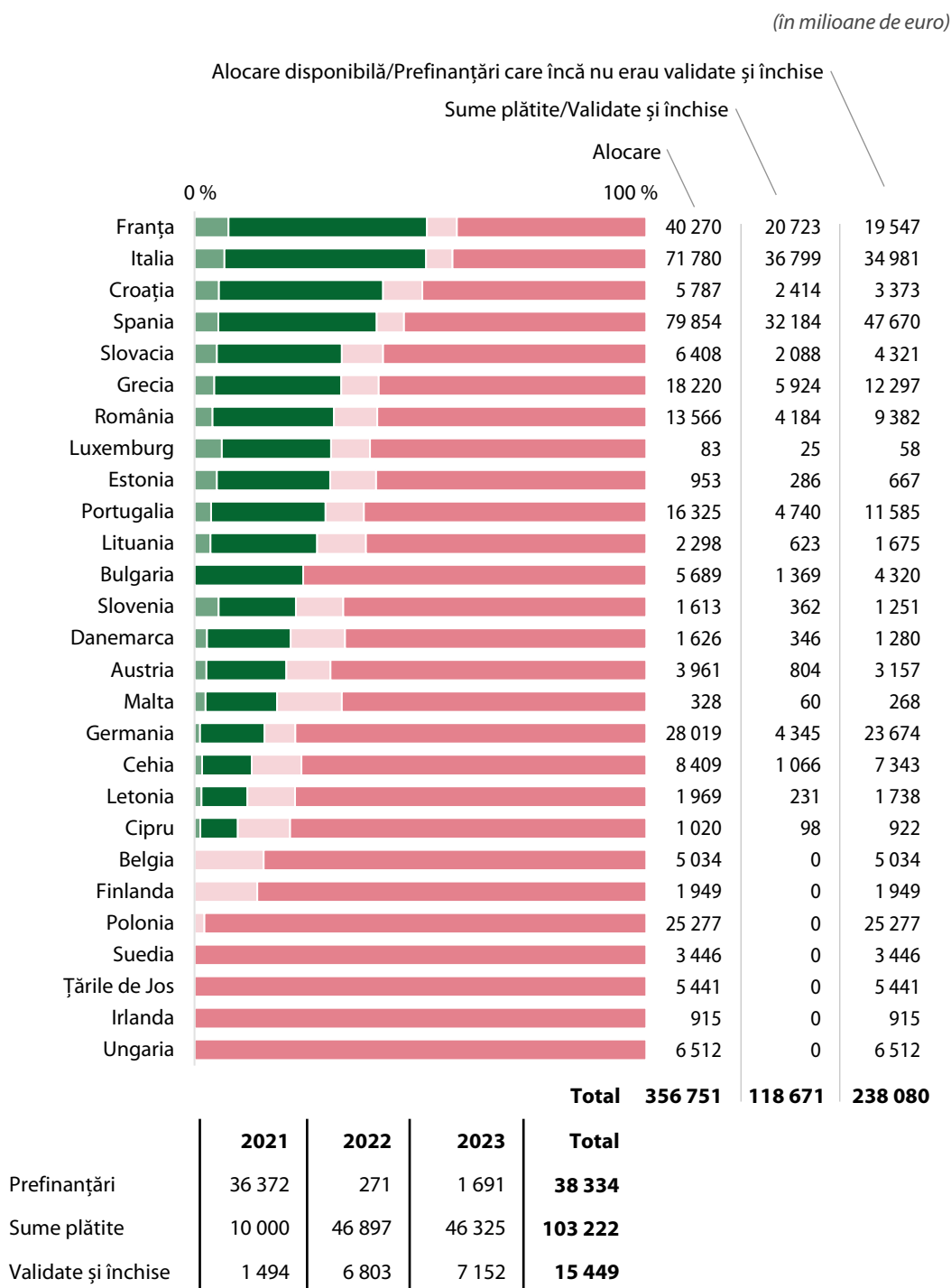
Stadiul punerii în aplicare

11.7. Până la sfârșitul anului 2023, PNRR-urile tuturor statelor membre fuseseră aprobate de Consiliu și 22 de state membre primiseră prefinanțare. Până la 1 februarie 2024, toate statele membre transmiseseră cereri de modificare a planurilor lor de redresare și reziliență (23 includeau un capitol privind REPowerEU), care au fost apoi aprobate de Consiliu. Până la sfârșitul anului 2023, Comisia efectuase 37 de plăți aferente granturilor (una în 2021, 13 în 2022 și 23 în 2023), în valoare totală de 141,6 miliarde de euro, inclusiv 22,7 miliarde de euro reprezentând prefinanțări care nu erau încă validate și închise. Rata de execuție era astfel de 33,3 % la sfârșitul anului 2023, în contextul în care perioada de punere în aplicare a MRR se încheie în 2026 (a se vedea [figura 11.1](#)). Nu există disponibile informații cu privire la totalitatea sumelor plătite de statele membre *destinatarilor finali*⁵.

⁴ Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), [articolul 317](#).

⁵ [Raportul special nr. 13/2024](#): „Absorbția fondurilor din Mecanismul de redresare și reziliență – Progrese afectate de întâzieri și riscuri pentru finalizarea măsurilor și, prin urmare, pentru realizarea obiectivelor mecanismului”, punctele 53-54.

Figura 11.1 – Plățile de grant din MRR către statele membre (situația la 31 decembrie 2023)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

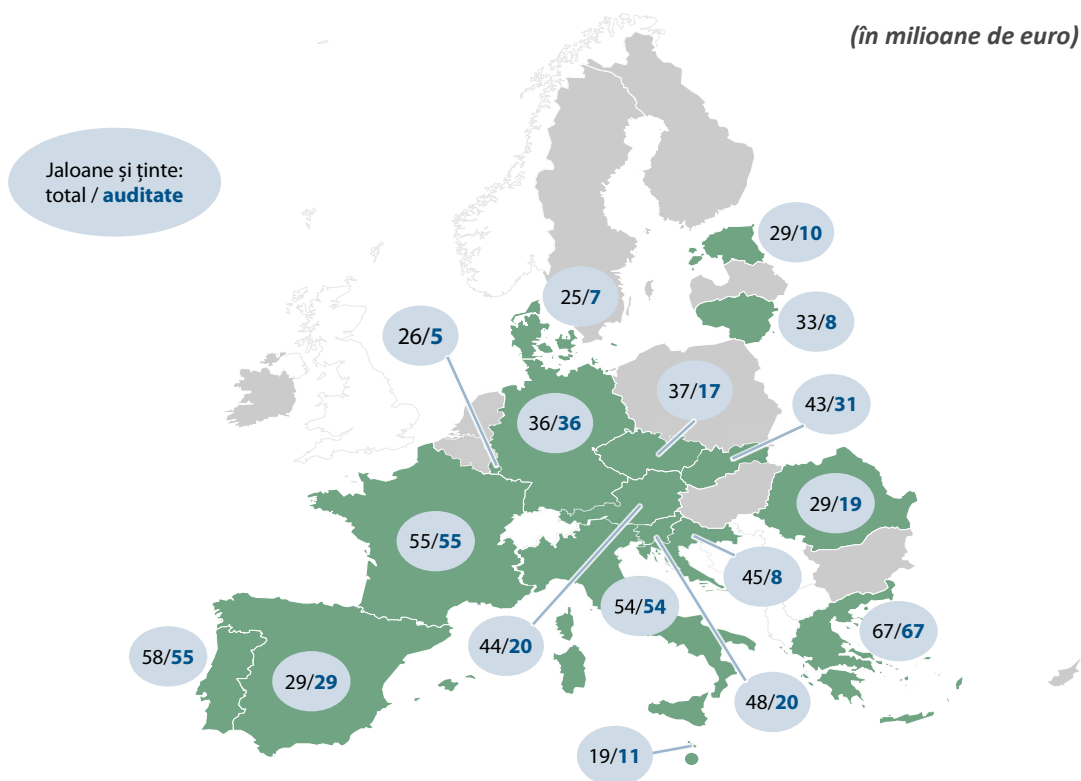
11.8. În 2023, în urma evaluărilor sale preliminare, Comisia a identificat cinci jaloane și ținte care nu fuseseră îndeplinite în mod satisfăcător în două cereri de plată a granturilor. Prin urmare, ea a suspendat parțial plățile:

- o în cazul Lituaniei, Comisia a considerat că 2 dintre cele 33 de jaloane nu au fost îndeplinite în mod satisfăcător și a suspendat suma de 26,2 milioane de euro. Pe baza măsurilor luate de Lituania în termen de 6 luni de la suspendare, Comisia a concluzionat că un jalon fusese îndeplinit în mod satisfăcător, iar celălalt parțial. Prin urmare, Comisia a efectuat o plată în valoare de 17,5 milioane de euro, reducând astfel sprijinul acordat Lituaniei prin MRR cu 8,7 milioane de euro;
- o în ceea ce privește Portugalia, Comisia a considerat că 2 jaloane și o țintă dintre cele 40 de jaloane/ținte nu au fost atinse în mod satisfăcător și a efectuat o plată parțială de 1 874,5 milioane de euro pentru cele 37 de jaloane și ținte îndeplinite în mod satisfăcător. Comisia a suspendat suma de 810,4 milioane de euro pentru cele 3 jaloane/ținte care nu fuseseră îndeplinite în mod satisfăcător. Pe baza măsurilor luate de Portugalia în termen de 6 luni de la suspendare, Comisia a concluzionat că cele 2 jaloane și ținta fuseseră îndeplinite în mod satisfăcător.

Sfera și abordarea auditului

11.9. Cheltuielile efectuate din MRR în 2023 s-au ridicat la 53,5 miliarde de euro. Auditul Curții a acoperit toate cele 23 de plăți de granturi, în valoare totală de 46,3 miliarde de euro, precum și prefinanțările conexe *validate și închise*, în valoare totală de 7,2 miliarde de euro. Aceste 23 de plăți de granturi și prefinanțările validate și închise („cheltuielile din MRR”) au fost efectuate pentru 17 state membre și erau legate de îndeplinirea a 542 de jaloane și a 135 de ținte (a se vedea [figura 11.2](#)). Auditul Curții nu acoperă componenta de credite a MRR (a se vedea [anexa 11.1](#)).

Figura 11.2 – Jaloanele și țintele care stau la baza cheltuielilor din MRR efectuate în 2023: raportul dintre cele auditate și numărul lor total

Stat membru	Total jaloane	Total ținte	Jaloane auditate	Ținte auditate	Cheltuieli
Cehia	31	6	11	6	1 067
Danemarca	23	2	5	2	346
Germania	28	8	28	8	4 345
Estonia	28	1	9	1	286
Grecia (*)	63	4	63	4	3 949
Spania	24	5	24	5	6 897
Franța	16	39	16	39	12 217
Croația	32	13	2	6	805
Italia (*)	41	13	41	13	13 810
Lituania	33	0	8	0	623
Luxemburg	24	2	3	2	25
Malta	16	3	8	3	60
Austria	40	4	16	4	805
Portugalia (*)	35	23	33	22	4 104
România	28	1	18	1	2 147
Slovenia (*)	45	3	17	3	361
Slovacia (*)	35	8	23	8	1 629
Total	542	135	325	127	53 476

(*) În 2023 s-au efectuat mai multe plăți.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

11.10. În conformitate cu abordarea sa de audit descrisă în *anexa 11.1*, Curtea a examinat, în vederea exprimării unei opinii cu privire la regularitatea cheltuielilor din MRR efectuate în 2023:

- (a) 325 de jaloane și 127 de ținte incluse în cele 23 de plăți de granturi efectuate în 2023, pentru a evalua dacă ele respectă condițiile de eligibilitate și de plată.
Evaluarea a constatat în:
 - (i) o examinare documentară a evaluărilor preliminare efectuate de Comisie, inclusiv a celor referitoare la cele 15 jaloane și ținte legate de sistemele de audit și de control ale statelor membre;
 - (ii) vizite la fața locului în legătură cu 30 de ținte și jaloane în șase state membre (Cehia, Spania, Franța, Croația, Italia și Portugalia);
- (b) cinci *audituri ex post* desfășurate de Comisie (Cehia, Danemarca, Grecia, Spania și Austria), scopul fiind de a evalua dacă acestea au fost efectuate în mod eficace pentru a oferi un nivel de asigurare;
- (c) raportarea realizată de DG ECFIN cu privire la regularitatea cheltuielilor din MRR efectuate în 2023 în *raportul său anual de activitate* și modul în care aceste informații sunt prezentate în *raportul anual privind gestiunea și performanța*.

Opinia de audit a Curții nu acoperă regularitatea cheltuielilor efectuate de destinatarii finali

11.11. MRR se bazează pe modelul de „finanțare nelegată de costuri”⁶. Principala condiție pentru ca Comisia să efectueze plățile către statele membre este îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor sau a țintelor predefinite. Alte cerințe care trebuie respectate: jaloanele sau țintele care au fost îndeplinite anterior în mod satisfăcător trebuie să nu fi fost revocate și principiul privind evitarea dublei finanțări trebuie să nu fi fost încălcat. Printre condițiile de eligibilitate prevăzute în [regulament](#) se numără și: respectarea perioadei de eligibilitate și a principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, precum și neînlocuirea cheltuielilor bugetare naționale recurente⁷.

11.12. Statele membre au obligația de a dispune de sisteme de control intern eficace și eficiente⁸, însă plățile din MRR către statele membre nu sunt condiționate de conformitatea cheltuielilor suportate de destinatarii finali și de organismele de punere în aplicare cu normele UE și cu cele naționale. Prin urmare, în auditul său cu privire la regularitatea plăților aferente granturilor din cadrul MRR către statele membre, Curtea examinează, în principal, dacă jaloanele și țintele predefinite au fost îndeplinite în mod satisfăcător și dacă condițiile de eligibilitate stabilite în [regulament](#) au fost respectate.

11.13. După cum s-a semnalat și în anii precedenți, pentru cheltuielile din MRR, Curtea desfășoară o activitate de audit semnificativ diferită⁹ de cea care vizează alte domenii ale bugetului UE. În cazul acestora din urmă, Curtea evaluează conformitatea cu toate normele UE și naționale relevante până la nivelul destinatarului final (de exemplu, eligibilitatea costurilor suportate și respectarea normelor privind *ajutoarele de stat* și *achizițiile publice*). [Figura 11.3](#) prezintă o comparație între elementele auditate, pe de o parte, în cazul cheltuielilor aferente politicii de coeziune și, pe de altă parte, în cazul celor din cadrul MRR și ilustrează diferențele dintre activitățile desfășurate de Curte în cele două domenii.

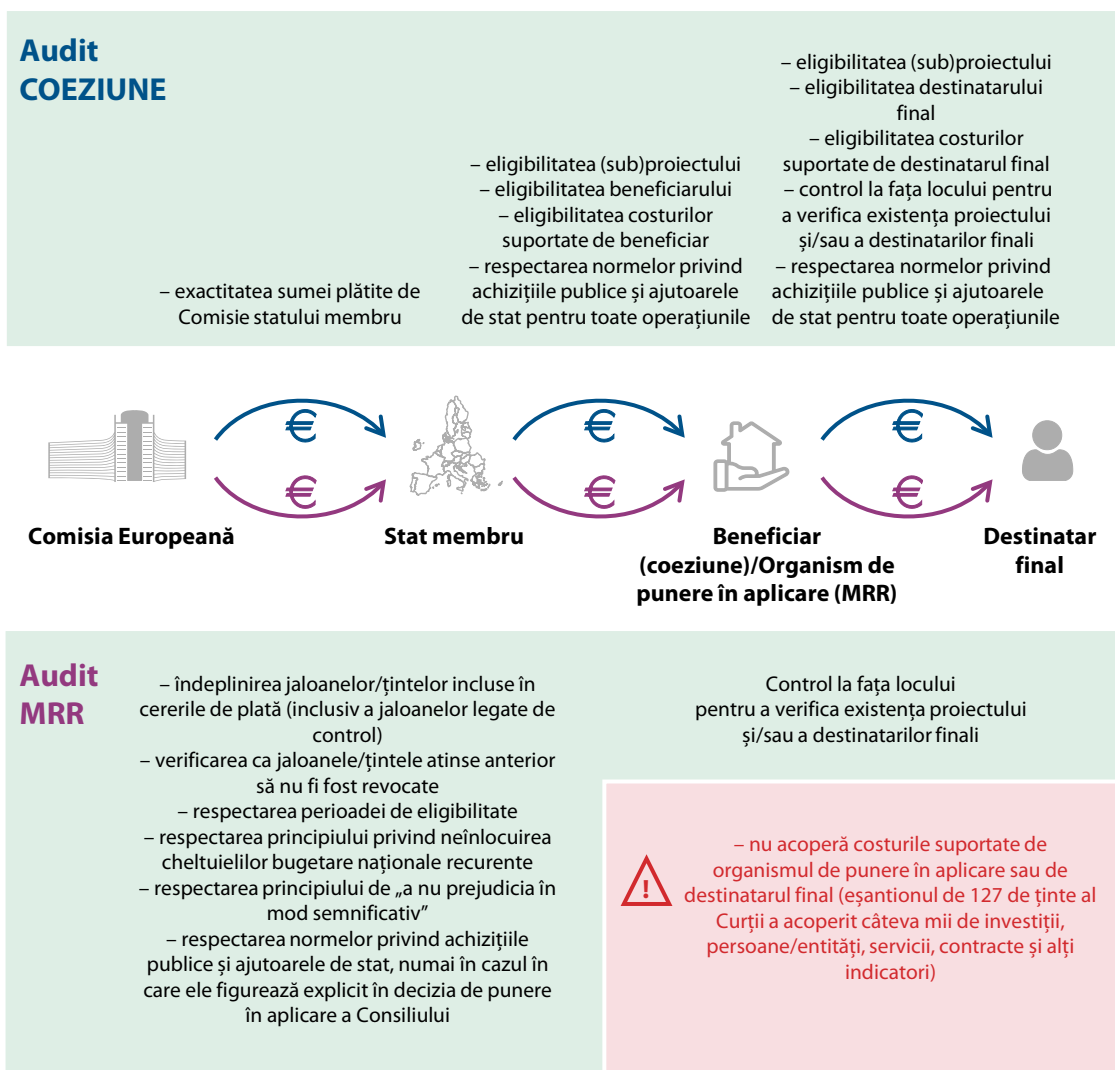
⁶ [Regulamentul financiar](#), articolul 125 alineatul (1) litera (a) punctul (ii).

⁷ [Regulamentul \(UE\) 2021/241](#), articolele 5 și 9, articolul 17 alineatul (2) și articolul 24 alineatul (3).

⁸ *Ibidem*, articolul 22.

⁹ [Raportul anual pe 2022](#), punctul XXXVII.

Figura 11.3 – Activitățile de audit ale Curții legate de regularitatea cheltuielilor aferente politicii de coeziune și MRR

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

11.14. În cazul MRR, statele membre trebuiau să transmită estimări ale costurilor aferente reformelor și investițiilor planificate, care urmau să servească drept bază pentru evaluarea de către Comisie a planurilor lor de redresare și reziliență. Plățile către statele membre nu sunt însă legate nici de costurile estimate ale măsurilor MRR, nici de costurile reale suportate de destinatarii finali. Conform regulamentului, statele membre nu au obligația de a transmite, împreună cu cererea lor de plată, informații cu privire la cheltuielile suportate de destinatarii finali cu ocazia punerii în aplicare a jaloanelor sau a țintelor. Aceasta înseamnă că, în cadrul auditului său, Curtea nu evaluează dacă costurile reale ale punerii în aplicare a unui jalon sau a unei ținte sunt proporționale cu plata din MRR sau cu costul estimat – o altă diferență în comparație cu activitatea de audit desfășurată de Curte în alte domenii ale bugetului UE.

11.15. Într-un raport anterior¹⁰, Curtea a constatat că sistemul de control al MRR nu oferă, la nivelul UE, decât puține informații care să arate dacă proiectele de investiții finanțate prin MRR respectă normele UE și normele naționale. Acest lucru are un impact asupra asigurării pe care Comisia o poate oferi și conduce la un deficit de răspundere de gestiune la nivelul UE. Curtea desfășoară în prezent un audit pentru a examina acțiunile întreprinse de Comisie în acest domeniu (a se vedea punctul **11.49**) și sistemele de control ale statelor membre menite să asigure conformitatea cu normele naționale și ale UE.

¹⁰ Raportul special nr. 07/2023. „Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR”.

Evaluarea Curții cu privire la respectarea condițiilor de plată și de eligibilitate

11.16. În conformitate cu regulamentul¹¹, Comisia ar trebui să evalueze cererile de plată fără întârzieri nejustificate și cel târziu în termen de 2 luni de la primirea cererii. Acordurile de finanțare semnate de Comisie cu statele membre¹² îi conferă acestora dreptul de a „opri ceasul” în cazurile în care îi solicită unui stat membru să furnizeze informații suplimentare esențiale sau să realizeze corecții ale cererii de plată introduse.

11.17. Curtea a examinat de cât timp a avut nevoie Comisia pentru a realiza evaluarea preliminară a plăților de grant efectuate în 2023. Ea a constatat că Comisia nu respectase termenul de 2 luni decât în cazul a 3 dintre cele 23 de plăți în cauză. În general, întârzierile au survenit în urma solicitărilor din partea statelor membre de a suspenda evaluarea pentru a furniza mai multe informații, deși o astfel de opțiune nu este prevăzută nici de regulament, nici de acordul de finanțare.

11.18. Curtea a observat că 16 din totalul de 325 de jaloane și de 127 de ținte examinate au fost afectate de constatări cu un impact financiar (a se vedea [anexa 11.2](#)). Acestea priveau 7 dintre cele 23 de plăți din MRR (și prefinanțările conexe validate și închise).

11.19. Dată fiind natura modelului de cheltuieli din cadrul MRR și având în vedere că metodologia Comisiei pentru suspendarea plăților¹³ se bazează pe numeroase aprecieri, care pot duce la interpretări diferite, Curtea nu prezintă o rată de eroare comparabilă cu cea estimată pentru alte domenii de cheltuieli ale UE (a se vedea [anexa 11.1](#)). În acest context, Curtea estimează că impactul financiar minim al acestor constatări cantitative depășește pragul de semnificație fixat de Curte.

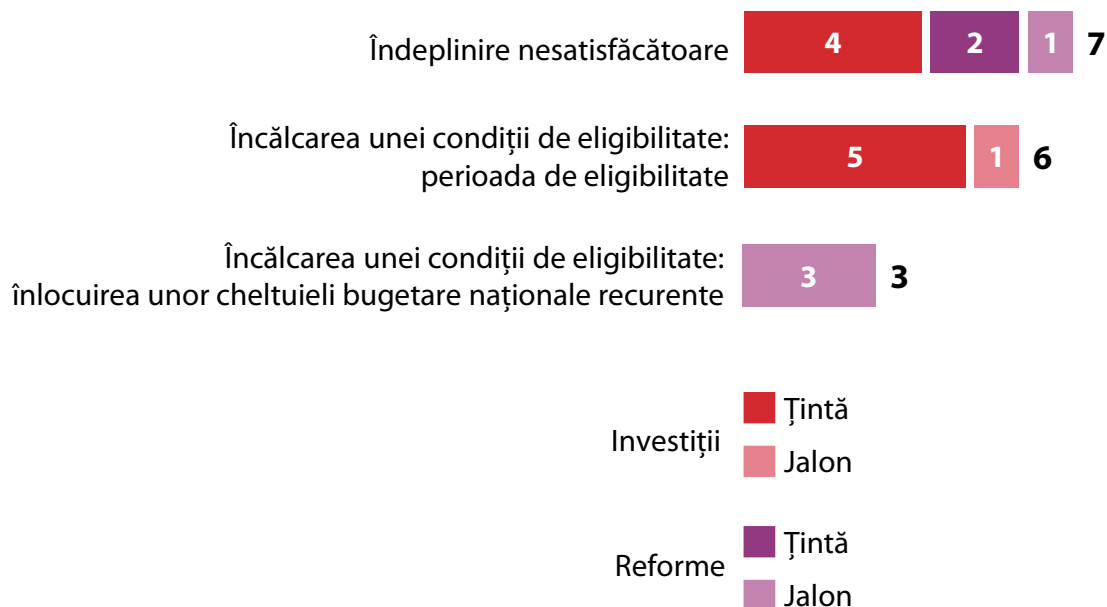
¹¹ Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 24 alineatul (3).

¹² Acordul de finanțare, articolul 6 alineatul (4).

¹³ Anexa 2 la COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU: „Mecanismul de redresare și reziliență: situația după doi ani – Un instrument unic aflat în centrul transformării verzi și digitale a UE” [COM(2023) 99].

Figura 11.4 prezintă o repartizare pe categorii a constatărilor Curții cu privire la încălcările condițiilor de plată și de eligibilitate.

Figura 11.4 – Repartizarea pe categorii a constatărilor cantitative

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Îndeplinirea nesatisfăcătoare a anumitor jaloane/ținte

11.20. În urma verificărilor efectuate de Curte, au fost identificate 7 jaloane și ținte – în cadrul a 6 plăți – care nu fuseseră îndeplinite în mod satisfăcător. Curtea a constatat că nu au fost îndeplinite toate elementele impuse de jalon sau de țintă și că aceste elemente care lipseau reprezentau mai mult decât o abatere minimă acceptabilă (a se vedea [caseta 11.1](#)). Comisia efectuase însă plățile corespunzătoare. Curtea a identificat în evaluarea Comisiei și alte 14 cazuri de deficiențe care nu au însă un impact asupra corectitudinii evaluării în ansamblul său.

Caseta 11.1

Exemplu de țintă care nu a fost îndeplinită în mod satisfăcător

Italia: ținta M1C1-9 – „Sprijin pentru modernizarea structurilor de securitate T1”

Descrierea țintei în decizia de punere în aplicare a Consiliului referitoare la Italia:

„Cel puțin cinci intervenții de consolidare a structurilor de securitate finalizate în cadrul sistemelor de securitate națională (National Security Perimeter for Cyber – PSNC) și al rețelelor și sistemelor informatice (NIS). [...]”

Italia a furnizat șapte rapoarte pentru a dovedi intervențiile de consolidare a structurilor de securitate. Rapoartele includeau analiza posturii de securitate și analiza riscurilor și a impactului. Potrivit Directivei NIS 2, aceste acțiuni constituie însă doar unul dintre cele 10 elemente necesare pentru gestionarea riscului la adresa securității rețelelor și a sistemelor informatice.

Comisia a considerat că aceste șapte rapoarte corespundeau unor intervenții de consolidare.

În opinia Curții însă, șase dintre cele șapte rapoarte nu dovedeau îmbunătățiri ale capacităților interne de monitorizare și control, ci doar analizau aceste capacități. Respectivul intervenții au oferit baza pentru planurile de consolidare a apărării cibernetice, dar nu au constituit intervenții de consolidare a structurilor de securitate, astfel cum era prevăzut în decizia de punere în aplicare a Consiliului.

Curtea a identificat și în Austria, Cehia, Franța, Grecia și Portugalia diferite jaloane/ținte care nu au fost îndeplinite în mod satisfăcător.

Unele măsuri au fost demarate înainte de perioada de eligibilitate, iar altele au presupus o înlocuire a cheltuielilor bugetare naționale recurente, fără o justificare corespunzătoare

11.21. Regulamentul prevede două condiții de eligibilitate principale care stabilesc orizontul de timp și natura măsurilor finanțate în cadrul MRR, și anume:

- (a) sunt eligibile măsurile inițiate începând cu 1 februarie 2020¹⁴;
- (b) sprijinul din MRR nu ar trebui să înlocuiască cheltuielile bugetare naționale recurente, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat în mod corespunzător¹⁵.

11.22. Regulamentul nu prevede criterii suplimentare pentru a defini ce anume constituie „inițierea” unei măsuri sau „înlocuirea cheltuielilor bugetare naționale recurente”. Comisia a evaluat conformitatea cu aceste cerințe la momentul aprobării planurilor. În orientările sale¹⁶, Comisia precizează că „mecanismul poate sprijini doar măsuri a căror punere în aplicare (pentru care sunt suportate costurile) a fost inițiată cel devreme la 1 februarie 2020 și care constituie parte integrantă a investiției/reforme incluse în planuri”. Curtea consideră mai degrabă că inițierea unei măsuri ar trebui să fie data primului *angajament* (juridic), deoarece acesta constituie deja începutul unei activități, sub forma unui contract sau a unei decizii de finanțare. În plus, nu este clar care ar trebui considerat în cazul reformelor momentul inițierii măsurilor.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 17 alineatul (2).

¹⁵ *Ibidem*, articolul 5 alineatul (1).

¹⁶ Document de lucru al serviciilor Comisiei – *Guidance to member states – Recovery and resilience plans*, SWD(2021) 12 final.

11.23. În ceea ce privește cheltuielile bugetare naționale recurente, în orientările sale cu privire la elaborarea de către statele membre a planurilor naționale de redresare și reziliență¹⁷, Comisia face distincție între costurile recurente și cele nerecurente și menționează cheltuielile administrative, cum ar fi costurile cu personalul și costurile de funcționare. De exemplu, Comisia consideră că costurile recurente de întreținere a infrastructurilor nu sunt eligibile, dar că investițiile în vederea unor modernizări ale acestora (inclusiv a unei întrețineri extensive sau întârziate) ar putea fi eligibile, în urma unei analize de la caz la caz.

11.24. În cazul a patru plăți, Curtea a constatat că activitățile legate de cinci ținte și de un jalon fuseseră inițiate înainte de luna februarie 2020. Prin urmare, aceste jaloane/ținte nu ar fi trebuit să fie finanțate prin MRR (a se vedea *caseta 11.2*).

Caseta 11.2

Exemplu de nerespectare a perioadei de eligibilitate

Franta: ținta 3-7 – „Linii aeriene de contact”

Descrierea țintei în decizia de punere în aplicare a Consiliului referitoare la Franța:

„Kilometri de noi linii aeriene de contact instalate (în total).”

Pentru a dovedi îndeplinirea țintei, autoritățile franceze au transmis Comisiei o listă de șapte proiecte feroviare în cadrul cărora s-au instalat 233,9 km de noi linii electrice aeriene („linii aeriene de contact”). Analizând bonurile de comandă, Curtea a constatat că, în cazul a patru proiecte, care acopereau instalarea a 155 km de linii aeriene de contact, comenzile fuseseră emise înainte de luna februarie 2020.

Curtea a identificat cazuri de nerespectare a perioadei de eligibilitate și cu privire la plăți către Cehia, Italia și Austria.

¹⁷ *Ibidem.*

11.25. Curtea a constatat, de asemenea, că trei jaloane înlocuiau cheltuieli bugetare naționale recurente fără o justificare adecvată (a se vedea [caseta 11.3](#)).

Caseta 11.3

Exemplu de înlocuire a unor cheltuieli bugetare naționale recurente

Austria: jalonul 134 – „Al patrulea raport privind cultura clădirilor”

Descrierea jalonului în decizia de punere în aplicare a Consiliului referitoare la Austria:

„Al patrulea raport privind cultura clădirilor a fost publicat. Acesta stabilește agenda pentru o reformă a culturii construcțiilor în Austria pentru anii următori și prezintă măsuri concrete pentru un program de cultură a clădirilor.”

Al patrulea raport privind cultura clădirilor comandat de guvernul federal austriac reprezintă continuarea unei inițiative lansate de Parlamentul Austriei în 2005. Această inițiativă impune publicarea recurentă (o dată la 5 ani) a unui astfel de raport pentru a promova măsuri de dezvoltare și diseminare a unor soluții și practici optime în domeniul culturii referitoare la clădiri în Austria. Primele trei rapoarte au fost publicate în 2006, 2011 și 2017.

Curtea consideră că elaborarea și publicarea rapoartelor privind cultura clădirilor este o activitate recurentă, care trebuie realizată o dată la 5 ani și care, până în prezent, a fost finanțată din bugetul național. În plus, raportul nu conținea nicio îmbunătățire semnificativă față de rapoartele anterioare. Prin urmare, acest jalon nu ar fi trebuit să fie finanțat din MRR.

Curtea a identificat cheltuieli bugetare naționale recurente finanțate din MRR și în cazul unor plăți către Grecia și Malta.

Jaloanele și țintele nu sunt întotdeauna clar definite

11.26. În cadrul unui model de finanțare în care plățile sunt condiționate de îndeplinirea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor stabilite anterior, pentru o evaluare solidă a regularității unei plăți sunt esențiali indicatori clari și lipsiți de ambiguitate și o definiție clară a îndeplinirii „în mod satisfăcător”. Dacă jaloanele și țintele sunt definite în termeni vagi, criteriile de evaluare a îndeplinirii lor vor fi de asemenea vagi.

11.27. Regulamentul nu prevede criteriile privind modul de interpretare a expresiei „în mod satisfăcător”. În conformitate cu orientările Comisiei¹⁸, îndeplinirea „în mod satisfăcător” înseamnă că – cu excepția abaterilor minime (adică o diferență de sub 5 % în raport cu ținta vizată) – cerințele au fost îndeplinite (a se vedea [anexa 11.1](#)). Atunci când evaluează dacă jaloanele și țintele au fost îndeplinite în mod satisfăcător, Comisia acceptă abateri minime în ceea ce privește fondul, forma, orizontul de timp și contextul. Prin urmare, Curtea utilizează aceste abateri minime drept criteriu de audit. Curtea observă că, în funcție de plata din MRR în cauză, partea din plată care corespunde abaterilor acceptate se poate ridica la câteva milioane de euro. În plus, evaluarea îndeplinirii „în mod satisfăcător” a criteriilor calitative presupune numeroase aprecieri, care pot conduce la mai multe interpretări diferite legate de îndeplinirea sau nu în mod satisfăcător a jalonului/țintei.

11.28. După cum s-a mai raportat în trecut¹⁹, Curtea a subliniat riscul ca îndeplinirea jaloanelor și a țintelor să fie dificil de evaluat sau ca obiectivul inițial să nu fie îndeplinit dacă jaloanele și țintele nu sunt clare. În perspectiva viitoarelor revizuri ale planurilor, Curtea a recomandat Comisiei să se asigure că jaloanele și țintele sunt suficient de clare. În activitatea sa cu privire la regularitatea cheltuielilor din 2023 din cadrul MRR, Curtea a identificat în eșantionul său 15 cazuri de jaloane sau ținte definite în termeni vagi (Curtea observă că, în 12 dintre cazuri, Comisia a identificat și a documentat aceste deficiențe în evaluarea sa preliminară) ([caseta 11.4](#)).

¹⁸ Anexa 1 la [COM\(2023\) 99](#).

¹⁹ [Raportul anual pe 2022](#), punctul 11.36 și recomandarea 11.2.

[Raportul special nr. 21/2022](#): „Evaluarea planurilor naționale de redresare și reziliență de către Comisie – În general adecvată, dar persistă riscuri legate de punerea în aplicare”, punctul 82.

[Raportul special nr. 26/2023](#): „Cadrul de monitorizare a performanței Mecanismului de redresare și reziliență – Măsoară progresele înregistrate în punerea în aplicare, dar nu este suficient pentru a surprinde performanța”.

Caseta 11.4

Exemplu de jalon care nu era suficient de specific

Spania: jalonul 2 – „Modificări ale Codului tehnic al clădirilor (de confirmat), Regulamentul electrotehnic de joasă tensiune (LVER) și aprobarea unui decret regal de reglementare a serviciilor publice de reîncărcare”.

Descrierea jalonului în decizia de punere în aplicare a Consiliului referitoare la Spania:

„Data intrării în vigoare a: [...] ii) modificări ale Regulamentului electrotehnic de joasă tensiune (LVER) pentru a include obligații privind infrastructura de încărcare a parcarilor auto care nu sunt legate de o clădire și; [...].”

Jalonul impune, printre altele, modificarea Regulamentului electrotehnic de joasă tensiune, pentru a include obligația de a instala puncte de încărcare în parcări auto care nu sunt legate de o clădire. El nu precizează însă sfera de aplicare a obligației, mai exact câte puncte de încărcare ar trebui instalate sau în ce proporție. Astfel, orice modificare, oricât de puțin exigentă, ar fi suficientă pentru ca jalonul să fie îndeplinit în mod satisfăcător.

Examinarea de către Curte a sistemelor selectate de monitorizare și de control

Există în continuare anumite deficiențe la nivelul auditurilor *ex post* desfășurate de Comisie

11.29. Conform *Regulamentului financiar*²⁰ și acordurilor de finanțare semnate cu statele membre, auditurile *ex post* urmăresc să detecteze și să corecteze erorile legate de operațiuni după ce acestea au fost autorizate. Obiectivul acestor audituri este de a verifica legalitatea și regularitatea plăților efectuate de Comisie, examinând dacă au fost atinse jaloanele și țintele aferente cererilor de plată.

11.30. În 2023, Comisia a efectuat 8 audituri *ex post* ale jaloanelor și țintelor pentru a evalua măsura în care fuseseră îndeplinite 10 ținte și 8 jaloane. Unele dintre aceste audituri au fost combinate cu audituri de sistem. Comisia a concluzionat că toate jaloanele și țintele fuseseră îndeplinite în mod satisfăcător. În 2024, Comisia a continuat să realizeze audituri *ex post* ale jaloanelor/țintelor corespunzătoare unor plăți efectuate în 2023.

11.31. În *Raportul său anual pe 2022*²¹, Curtea a constatat că procedurile de audit *ex post* nu prevăd controale prin care să se verifice dacă țintele auditate care au fost evaluate anterior ca fiind îndeplinite nu au fost revocate după efectuarea plății sau dacă măsurile respectau criteriul perioadei de eligibilitate și principiul înlocuirii cheltuielilor bugetare naționale recurente. Până în prezent, recomandarea corespunzătoare a Curții, pe care Comisia a acceptat-o parțial, nu a fost pusă în aplicare decât în anumite privințe (a se vedea [anexa 11.3](#)).

11.32. Curtea a examinat activitatea desfășurată de Comisie în cadrul a cinci audituri *ex post* cu privire la 10 jaloane/ținte (vizând Cehia, Danemarca, Grecia, Spania și Austria). Ea a observat că Comisia și-a actualizat strategia de audit pentru a include controale care permit identificarea unei eventuale revocări a jaloanelor/țintelor atinse anterior, dar nu și a unei înlocuiri a cheltuielilor bugetare naționale recurente. Cu toate acestea, până la momentul auditului Curții, Comisia nu își actualizase încă listele de verificare utilizate în audit pentru a include controalele legate de eventuale revocări

²⁰ *Regulamentul financiar*, articolul 74 alineatul (6).

²¹ *Raportul anual pe 2022*, punctul 11.46 și recomandarea 11.1.

ale jaloanelor/țintelor. Curtea a constatat și că auditurile *ex post* includeau anumite controale privind respectarea perioadei de eligibilitate. În cadrul acestora se considera însă că inițierea măsurii corespundea momentului în care fuseseră suportate costurile, nu datei angajamentului juridic relevant (a se vedea punctul 11.21). Prin urmare, în cazul uneia dintre ținte, Comisia nu a identificat o încălcare a criteriului perioadei de eligibilitate. În ceea ce privește o altă țintă, Curtea a constatat că auditul *ex post* se baza pe date incomplete.

Persistă deficiențe în sistemele de monitorizare și de control ale statelor membre

11.33. Întrucât sistemele de monitorizare și de control ale statelor membre nu erau pe deplin operaționale la momentul la care au fost aprobate planurile de redresare și reziliență²², Comisia a introdus jaloane/ținte specifice (denumite în continuare „*jaloane legate de control*”) pentru a remedia lacunele sau deficiențele din sistemele de control. Jaloanele legate de control impuneau statelor membre să pună în aplicare măsuri suplimentare înainte de a putea primi prima plată.

11.34. Inițial, Comisia solicitase unui număr de 16 state membre să includă jaloane specifice legate de control. În cursul revizuirii din 2023 a PNRR-urilor, Comisia a adăugat încă 10 jaloane legate de control vizând șapte state membre, în vederea remedierii unor deficiențe nou identificate în sistemele de control ale acestora. O parte dintre aceste șapte state membre nu aveau niciun jalon de control legat de prima lor cerere de plată (Danemarca, Cipru, Austria și Portugalia), iar celelalte nu prezentaseră încă prima cerere de plată (Belgia, Irlanda și Finlanda). În plus, pentru primele trei state membre (Danemarca, Cipru și Austria), nu este prevăzut niciun termen specific de punere în aplicare. Aceste jaloane vor trebui să fie îndeplinite doar înainte ca statul membru în cauză să își prezinte următoarea cerere de plată (preconizată pentru 2024).

11.35. În general, Curtea este de părere că introducerea de jaloane legate de control înseamnă că sistemele în cauză nu erau pe deplin funcționale atunci când au început să fie puse în aplicare planurile. Pentru statele membre în cazul cărora a doua sau a treia plată era condiționată de îndeplinirea jaloanelor legate de control, deficiențele din sistemele lor de control prezintă un risc pentru protecția intereselor financiare ale UE, cu un impact potențial asupra regularității cheltuielilor.

²² Raportul special nr. 21/2022, punctele 102-104.

11.36. Curtea a evaluat realizarea a 15 jaloane legate de control din 6 state membre (Cehia, Estonia, Lituania, Luxemburg, Portugalia și Slovenia). Activitatea Curții nu urmărește să emită o opinie cu privire la *eficacitatea* globală a sistemelor de control ale statelor membre pentru gestionarea MRR, însă ea a permis Curții să evalueze componentele-cheie ale acestor sisteme. Curtea sau Comisia a identificat următoarele deficiențe în două state membre (Cehia și Lituania):

- (a) o lipsă de informații cu privire la progresele înregistrate în direcția realizării jaloanelor/țintelor încă neîndeplinite (Cehia);
- (b) deficiențe în sistemele de colectare a datelor privind destinatarii finali, contractanții, subcontractanții și beneficiarii reali (Lituania).

11.37. La fel ca anul trecut, Curtea a constatat că jaloanele legate de control variau în mod semnificativ, de la un stat membru la altul, în ceea ce privește cerințele și nivelul lor de detaliere. De exemplu, în Cehia, Lituania, Luxemburg și Slovenia, jaloanele legate de control impun existența unui sistem de repertorii (adică de înregistrare a datelor și de monitorizare a progreselor în punerea în aplicare) operațional, în timp ce, în Estonia, jalonul legat de control constă în intrarea în vigoare a cadrului juridic al MRR. În Raportul său anual pe 2022, Curtea a identificat o deficiență orizontală care afectează cinci state membre (Bulgaria, Grecia, Croația, Italia și România) – dar cu implicații potențiale pentru sistemele tuturor statelor membre – în ceea ce privește colectarea de date privind beneficiarii reali ai societăților străine. Curtea a observat și anul acesta deficiențe similare în Cehia, Spania, Lituania și Luxemburg.

11.38. Curtea a monitorizat și deficiențele pe care le-a identificat atunci când a evaluat dacă au fost îndeplinite jaloanele legate de control conexe plăților din 2022 (Spania, Franța și Croația) și a constatat că respectivele deficiențe încă există (a se vedea *caseta 11.5*).

Caseta 11.5

Deficiențele din sistemele de control ale statelor membre raportate de Curte în 2022 persistă

Spania: în sistemul de raportare nu se regăsesc informații complete cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește jaloanele/țintele neatinse și cu privire la beneficiarii reali, la sursele de finanțare din partea UE și la sumele plătite.

Franța: sistemul de gestionare și de raportare nu este interconectat cu alte sisteme informatice pentru gestionarea măsurilor MRR. În lipsa unui sistem informatic integrat specific PNRR-ului, fluxul de informații nu este automatizat, ceea ce prezintă un risc pentru calitatea datelor.

Croația: sistemul de repertorii încă nu este în măsură să furnizeze date privind cererile de propuneri care au fost atribuite înainte de instituirea sa.

11.39. Curtea observă că Comisia a emis opinii cu rezerve cu privire la sistemele de control sau la atingerea jaloanelor și a țintelor în trei dintre cele patru rapoarte finale de audit *ex post* disponibile la momentul auditului Curții (Grecia, Croația și Slovacia). Pe lângă acestea, Curtea a examinat și raportul final privind Austria (pentru care Comisia a emis o opinie fără rezerve), precum și proiectele de rapoarte de audit (Cehia, Danemarca, Spania, Luxemburg) care erau disponibile la momentul auditului Curții. **Tabelul 11.1** prezintă constatările formulate în toate aceste rapoarte. Este posibil ca unele dintre observațiile din proiectele de rapoarte să sufere modificări în momentul redactării rapoartelor finale.

Tabelul 11.1 – Deficiențe identificate în urma auditurilor *ex post*

	Numărul de state membre vizate
Deficiențe în sistemele de control ale statelor membre și legate de protejarea intereselor financiare ale UE	
Deficiențe la nivelul controalelor privind conflictele de interese, dubla finanțare, fraudă și corupția	7
Controale inadecvate sau insuficiente privind respectarea normelor UE și a celor naționale (inclusiv în domeniul achizițiilor publice și al ajutoarelor de stat) sau a principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative”	6
Caz de suspiciune de fraudă	1
Neutilizarea sau utilizarea limitată a instrumentului ARACHNE pentru detectarea riscurilor	2
Deficiențe în ceea ce privește cererea de plată	
Proiecte sau elemente de cost declarate care erau neeligibile	1
Deficiențe în auditurile efectuate de organismele naționale de audit (evaluare incorectă, deficiențe metodologice etc.)	3
<i>Pistă de audit</i> sau proces de gestionare a datelor inadecvat(ă) sau deficitar(ă)	7
Alte deficiențe (inclusiv în sistemul de repertorii)	
Colectarea inadecvată a datelor, contrar dispozițiilor de la articolul 22 alineatul (2) litera (d) din regulament	4
Lipsa capacității administrative sau a unei structuri organizaționale clare	2
Nerespectarea normelor privind publicitatea	5

Sursa: analiza Curții de Conturi Europene, pe baza rapoartelor de audit *ex post* ale Comisiei.

11.40. Atât constatările Comisiei, cât și cele ale Curții indică persistența unor deficiențe în punerea în aplicare a sistemelor de control ale statelor membre. Acest lucru riscă să compromită disponibilitatea unor date complete și exacte subiacente cererilor de plată, accesul la aceste cereri în scopuri de control și funcționarea eficace a sistemelor de control ale statelor membre menite să protejeze interesele financiare ale UE. Toate acestea reprezintă un motiv de îngrijorare, deoarece sistemele de control ale statelor membre joacă un rol esențial în asigurarea unei protecții eficace a intereselor financiare ale UE²³.

²³ Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 22 alineatul (1).

11.41. În ceea ce privește protecția intereselor financiare ale UE, într-un document de analiză anterior, Curtea a subliniat că Comisia trebuie să obțină o asigurare suficientă de la statele membre cu privire la eficacitatea sistemelor naționale de a preveni, a detecta și a corecta fraudă, corupția și conflictele de interese²⁴. Aceasta înseamnă că, în comparație cu fondurile politicii de coeziune, în cazul MRR, Comisia se bazează într-o mai mare măsură pe sistemele statelor membre. Curtea a mai observat și că, spre deosebire de cum stau lucrurile în cazul fondurilor politicii de coeziune, pentru raportarea fraudelor legate de fondurile MRR nu există o abordare standardizată și centralizată²⁵. Statele membre sunt obligate să raporteze cazurile de suspiciune de fraudă în declarația de gestiune care însoțește fiecare cerere de plată, nu într-un sistem informatic integrat. Nu există însă orientări clare care să precizeze în ce moment ar trebui raportat un caz de suspiciune de fraudă, dacă există un prag de raportare și ce informații standard ar trebui prezentate pentru fiecare caz în parte și cu privire la măsurile de remediere luate²⁶.

11.42. Amploarea fraudelor detectate este unul dintre indicatorii-cheie ai riscului de fraudă. Curtea a constatat că, până la sfârșitul anului 2023, statele membre nu raportaseră nici măcar un caz de suspiciune de fraudă detectată în declarațiile lor de gestiune. Singurele date disponibile la nivelul UE cu privire la amploarea suspiciunilor de fraudă detectate provin din raportul anual pe 2023 al Parchetului European (EPPO). La sfârșitul anului 2023, EPPO avea 206 investigații active legate de fonduri ale MRR și estima daune potențiale de peste 1,8 miliarde de euro. Cele 206 investigații deschise vizează 10 state membre, iar aproximativ 75 % din aceste cazuri provin din Italia. Cifrele prezentate de EPPO confirmă existența unui risc de fraudă la nivelul MRR. De asemenea, ele pun sub semnul întrebării fiabilitatea declarațiilor de gestiune ale statelor membre în ceea ce privește raportarea cazurilor de fraudă detectate și a măsurilor de remediere luate.

²⁴ Documentul de analiză nr. 01/2023: „Finanțarea pusă la dispoziție de UE prin politica de coeziune și prin Mecanismul de redresare și reziliență: o analiză comparativă”, punctul 107.

²⁵ Raportul special nr. 07/2023, punctele 80-81.

²⁶ *Ibidem*.

Deficiențe în ceea ce privește cererile de plată

11.43. În cazul a trei state membre (Grecia, Malta și Portugalia), Curtea a constatat că, până la momentul transmiterii cererilor de plată către Comisie, autoritățile de audit nu își finalizaseră activitatea pentru a redacta rezumatele auditurilor care trebuie să însoțească declarațiile de gestiune și cererile de plată. Curtea a identificat și opt cazuri de probleme legate de fiabilitatea informațiilor pe care autoritățile a cinci state membre le-au inclus în declarațiile lor de gestiune. Scopul acestor declarații este de a oferi o asigurare că informațiile prezentate împreună cu cererile de plată sunt complete, exacte și fiabile²⁷. Atunci când este cazul, în declarațiile lor de gestiune, statele membre ar trebui să includă *rezerve* și să atragă atenția Comisiei că lipsesc dovezi cu privire la atingerea jaloanelor și a țintelor. Niciunul dintre statele membre nu a formulat însă o astfel de rezervă (a se vedea *caseta 11.6*).

Caseta 11.6

Exemplu de declarație de gestiune nefiabilă

Slovenia: jalonul 128 – „Acordarea de granturi pentru proiecte de sprijinire a dezvoltării regionale”

Descrierea jalonului în decizia de punere în aplicare a Consiliului referitoare la Slovenia:

„Acordarea de granturi pentru proiecte de sprijinire a dezvoltării regionale prin investiții în active fixe corporale și necorporale. Proiectele se atribuie pe baza Legii privind promovarea dezvoltării regionale și în conformitate cu Orientările tehnice de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01) prin utilizarea unei liste de excludere și a cerinței de conformitate cu legislația UE și națională relevantă în materie de mediu.”

Curtea a constatat că doar două dintre cele trei decizii de acordare a fondurilor au fost emise înainte de cererea de plată. Cea de a treia a fost emisă în cursul evaluării preliminare a Comisiei. Declarația de gestiune nu includea nicio rezervă care să precizeze că jalonul nu era îndeplinit decât parțial.

Curtea a identificat declarații de gestiune nefiabibile și în legătură cu plăți pentru Austria, Grecia, Portugalia și România.

²⁷ Articolul 22 alineatul (2) litera (c) din [Regulamentul \(UE\) 2021/241](#).

Probleme legate de *buna gestiune financiară*

11.44. Această parte a capitolului prezintă probleme care nu sunt direct legate de *declarația de asigurare* a Curții. Ea evidențiază deficiențe în concepția măsurilor, a jaloanelor și a țintelor. Anumite rapoarte speciale²⁸ ale Curții oferă o imagine mai cuprinzătoare a aspectelor legate de buna gestiune financiară în ceea ce privește MRR.

11.45. Jaloanele și țintele ar trebui să măsoare progresele înregistrate de statele membre în punerea în aplicare a investițiilor și a reformelor cuprinse în planurile lor naționale de redresare și reziliență – și, prin urmare, în realizarea obiectivelor MRR. Pentru a se asigura că aceste jaloane și ținte sunt pertinente și în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare, este important ca ele să acopere toate elementele principale ale reformei sau investiției subiacente și, în special, finalizarea acesteia²⁹.

11.46. În eșantionul său de jaloane și ținte (a se vedea punctul [11.10](#)), Curtea a identificat 14 cazuri de reforme sau de investiții în care nu existau jaloane sau ținte pentru toate elementele măsurii sau în care finalizarea nu era reflectată de niciun jalon/nicio țintă. Aceasta înseamnă că plățile din MRR sunt efectuate chiar dacă reforma sau investiția aferentă nu este pusă în aplicare integral (a se vedea [casetă 11.7](#)).

²⁸ [Raportul special nr. 21/2022](#): „Evaluarea planurilor naționale de redresare și reziliență de către Comisie – În general adecvată, dar persistă riscuri legate de punerea în aplicare”; [Raportul special nr. 26/2023](#): „Cadrul de monitorizare a performanței Mecanismului de redresare și reziliență – Măsoară progresele înregistrate în punerea în aplicare, dar nu este suficient pentru a surprinde performanța”; [Raportul special nr. 13/2024](#): „Absorbția fondurilor din Mecanismul de redresare și reziliență – Progrese afectate de întâzieri și riscuri pentru finalizarea măsurilor și, prin urmare, pentru realizarea obiectivelor mecanismului”.

²⁹ [Raportul special nr. 26/2023](#), punctele 30-32.

Caseta 11.7

Exemplu de reformă care nu este acoperită integral de jaloane

Spania: reforma 4 (C28.R4) – Reforma măsurilor fiscale care contribuie la tranziția ecologică (decizia de punere în aplicare a Consiliului):

„Această reformă conține măsuri fiscale care vizează sprijinirea tranziției verzi. Printre aceste măsuri se numără următoarele cinci elemente: (a) instituirea unei taxe pe depozitarea deșeurilor în depozitele de deșeuri și în instalațiile de incinerare; (b) introducerea unei taxe pe ambalajele din plastic de unică folosință; (c) modificarea taxei pe gazele fluorurate cu efect de seră; (d) taxe sau plăți legate de mobilitate, cum ar fi taxele rutiere și taxele de înmatriculare a vehiculelor, precum și (e) revizuirea subvențiilor pentru uleiurile minerale utilizate drept combustibil. Punerea în aplicare a măsurii se finalizează până la 30 iunie 2022.”

Primele patru elemente sunt acoperite de trei jaloane (jaloanele 389, 391 și 390). Al cincilea element – revizuirea subvențiilor pentru uleiurile minerale utilizate drept combustibil – nu este acoperit de niciun jalon/nicio țintă din decizia de punere în aplicare a Consiliului. Faptul că acest element al reformei nu este inclus în decizia de punere în aplicare a Consiliului împiedică monitorizarea punerii în aplicare a reformei și, în cele din urmă, generează o situație în care toate plățile din MRR legate de reformă ar putea fi efectuate chiar dacă aceasta nu este pusă în aplicare pe deplin.

Curtea a identificat cazuri similare în ceea ce privește plăți pentru Franța, Grecia, Italia, Portugalia și Slovacia.

11.47. Curtea a constatat și că costurile estimate de către statul membru pentru o investiție în momentul prezentării planului național de redresare și reziliență Comisiei erau semnificativ mai mari decât suma necesară pentru îndeplinirea țintei de investiții în cauză, astfel cum era aceasta definită în decizia de punere în aplicare a Consiliului (a se vedea [caseta 11.8](#)). Cu alte cuvinte, investiția putea fi realizată de statul membru cu mai puține fonduri decât cele estimate.

Caseta 11.8

Exemplu de investiție cu costuri de punere în aplicare semnificativ mai mici decât cele estimate în planul național

Austria: investiția ID 4.B.4 – „Investiții în punerea în aplicare a asistenței medicale comunitare”

„[...] Investiția constă în crearea unei rețele de asistenți medicali comunitari în apropierea pacienților lor. [...] În cursul proiectului, 150 de asistenți medicali comunitari sunt detașați la nivel național ca parte a proiectului-pilot în cadrul contractelor de muncă pe durată determinată. [...]”.

Investiția are prevăzute două ținte: punerea la dispoziție a 150 de asistenți medicali comunitari și elaborarea unui raport intermediar de evaluare. Descrierea din decizia de punere în aplicare a Consiliului nu preciza dacă asistenții medicali trebuiau să lucreze cu normă întreagă sau cu fracțiune de normă. Singura cerință era ca asistenții să fi început să își desfășoare activitatea.

În anexa la planul de redresare și reziliență, costul total estimat al investiției se baza pe costul aferent echivalentului normă întreagă al unui post de asistent (100 000 de euro pe an pentru fiecare asistent medical). Conform contractelor de muncă, timpul mediu de lucru al asistenților medicali angajați în cadrul investiției era de 68 % dintr-un echivalent normă întreagă. Din cauza definirii în termeni vagi a țintei în planul de redresare și reziliență, costul investiției va fi, în realitate, mai mic decât cel estimat.

Rapoartele anuale de activitate și raportul anual privind gestiunea și performanța

11.48. Rapoartele anuale de activitate constituie principalul instrument utilizat de direcțiile generale ale Comisiei pentru a declara dacă dispun de o asigurare rezonabilă că procedurile de control garantează regularitatea cheltuielilor. Pentru 2023, directorul general al DG ECFIN oferă o asigurare rezonabilă cu privire la următoarele trei elemente:

- (a) legalitatea și regularitatea plăților din MRR pentru 2023;
- (b) în domeniul achizițiilor publice și al ajutoarelor de stat, chestiunea dacă statele membre verifică cu regularitate că finanțarea din MRR a fost utilizată în conformitate cu toate normele aplicabile și că măsurile de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor de investiții au respectat toate normele aplicabile, în special în ceea ce privește prevenirea, depistarea și corectarea fraudei, a corupției și a conflictelor de interese³⁰;
- (c) în ceea ce privește protecția intereselor financiare ale Uniunii, punerea în aplicare a unor reduceri proporționale ale sprijinului acordat din MRR și recuperarea oricărui quantum datorat bugetului UE sau solicitarea rambursării anticipate a creditului, în cazuri de fraudă, corupție și conflict de interese care afectează interesele financiare ale UE și care nu au fost corectate de statul membru sau în cazul unei încălcări grave a unei obligații care decurge din acordul de finanțare³¹.

³⁰ Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 22 alineatul (2).

³¹ *Ibidem*, nota de subsol 2, articolul 22 alineatul (5).

11.49. La fel ca în anii precedenți, Comisia nu estimează un risc cuantificabil la momentul plății pe motiv că nu se poate determina o rată de eroare pertinentă. În schimb, Comisia atribuie un nivel de risc (scăzut, mediu sau ridicat) pentru legalitatea și regularitatea fiecărei plăți din MRR, pe baza rezultatelor *evaluărilor preliminare* pe care le realizează și a rezultatelor auditurilor sale *ex post* cu privire la jaloane și ținte și la sistemele de raportare. Plățile cu nivel de risc ridicat din MRR care depășesc *pragul de minimis* ar trebui să facă obiectul unei rezerve. Comisia a evaluat toate jaloanele și țintele ca fiind îndeplinite în mod satisfăcător și a concluzionat că 22 de plăți prezentau un risc scăzut, iar o plată un risc mediu. Pe această bază, directorul general al DG ECFIN oferă asigurări că plățile din MRR aferente exercițiului 2023 sunt conforme cu legile și reglementările aplicabile. Acest lucru nu este însă în concordanță cu constatările Curții.

11.50. Într-un raport anterior³², Curtea a constatat că sistemul de control al MRR nu oferea, la nivelul UE, decât puține informații care să arate dacă proiectele de investiții finanțate prin MRR respectau normele UE și normele naționale. Curtea a subliniat, de asemenea, că lipsa unor astfel de informații avea un impact asupra asigurării pe care Comisia o poate oferi și conducea astfel la un deficit în materie de asigurare. Potrivit raportului anual de activitate pe 2023, Comisia a actualizat strategiile de control și de audit al MRR, incluzând verificări consolidate ale sistemelor de control ale statelor membre. Cu toate acestea, asigurarea pentru exercițiul financiar 2023 furnizată de DG ECFIN indică doar faptul că statele membre efectuează verificări periodice, dar tot nu acoperă eficacitatea respectivelor verificări. Acest lucru este deosebit de îngrijorător, deoarece în cadrul altor programe de cheltuieli ale UE deja se întâmplă frecvent ca normele UE și cele naționale privind achizițiile publice, ajutoarele de stat și eligibilitatea să nu fie respectate (a se vedea **figura 1.8**), iar sistemele de control ale statelor membre sunt afectate de deficiențe (a se vedea **tabelul 11.1**).

³² Raportul special nr. 07/2023.

Concluzii și recomandări

Concluzii

11.51. În comparație cu cheltuielile din cadrul bugetului general al UE, modelul de cheltuieli al MRR are un impact semnificativ asupra sferei auditului Curții privind regularitatea și asupra asigurării pe care o poate oferi Curtea, întrucât regularitatea cheltuielilor suportate de destinatarii finali nu constituie o condiție pentru efectuarea plăților către statele membre. Ansamblul probelor de audit pe care le-a obținut Curtea prin activitatea sa și care sunt prezentate în acest capitol arată următoarele:

- (a) 16 dintre cele 452 de jaloane și ținte examinate de Curte nu respectau condițiile de plată și de eligibilitate. Ele privesc șapte plăți către șapte state membre (a se vedea punctele [11.20-11.25](#));
- (b) s-au constatat 15 cazuri de jaloane și ținte definite în termeni vagi și 14 deficiențe în concepția măsurilor și a jaloanelor/țintelor, care au contribuit la o evaluare mai discreționară a îndeplinirii satisfăcătoare a acestora și/sau care subminează capacitatea MRR de a obține rezultatele scontate (a se vedea punctele [11.28 și 11.44-11.47](#));
- (c) Comisia și-a actualizat strategia de audit *ex post* pentru a include controale care permit identificarea unei eventuale revocări a jaloanelor/țintelor care fuseseră atinse anterior, dar nu și a unei înlocuiri a cheltuielilor bugetare naționale recurente. Auditurile *ex post* includ în prezent anumite controale privind respectarea perioadei de eligibilitate. În cadrul acestora se consideră însă că inițierea măsurii corespunde momentului în care au fost suportate costurile, nu datei angajamentului juridic relevant (a se vedea punctele [11.31-11.32](#));
- (d) pentru statele membre în cazul cărora a doua sau a treia plată era condiționată de îndeplinirea jaloanelor legate de control, deficiențele din sistemele lor de control prezintă un risc pentru protecția intereselor financiare ale UE, cu un impact potențial asupra regularității cheltuielilor (a se vedea punctele [11.33-11.35](#));
- (e) persistau deficiențe în sistemele de raportare și de control ale statelor membre. Acest lucru riscă să compromită disponibilitatea unor date complete și exacte subiacente cererilor de plată, accesul la aceste cereri în scopuri de control și funcționarea eficace a sistemelor de control ale statelor membre menite să protejeze interesele financiare ale UE (a se vedea punctele [11.36-11.42](#));

- (f) informațiile pe care statele membre le-au inclus în declarațiile lor de gestiune nu erau întotdeauna fiabile (a se vedea punctul [11.43](#)).

11.52. Constatările și concluziile Curții nu coroborează declarația furnizată de *ordonatorul de credite* al DG ECFIN.

Recomandări

11.53. *Anexa 11.3* prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a celor trei recomandări pe care aceasta le-a formulat în *Raportul anual pe 2021* și în *Raportul anual pe 2022*. În urma examinării recomandărilor formulate de Curte anterior și pe baza constatărilor și a concluziilor formulate pentru exercițiul 2023, Curtea recomandă Comisiei:

Recomandarea 11.1 – Să aplice criteriile mai stricte atunci când evaluează dacă a fost respectată perioada de eligibilitate

Să evalueze respectarea condițiilor de eligibilitate considerând că data primului angajament (juridic) constituie momentul inițierii măsurii.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024.

Recomandarea 11.2 – Să definească criteriile specifice în funcție de care să evalueze dacă s-au înlocuit cheltuieli bugetare naționale recurente

Să evalueze respectarea condițiilor de eligibilitate definind criteriile specifice pentru a stabili ce anume constituie o înlocuire a cheltuielilor bugetare naționale recurente.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024.

Recomandarea 11.3 – Să remedieze deficiențele rămase în sistemele de control ale statelor membre

Să se asigure că statele membre iau cu promptitudine măsuri corective pentru a remedia deficiențele rămase în sistemele lor de control.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024.

Recomandarea 11.4 – Să ofere asigurări cu privire la funcționarea eficace a sistemelor de control ale statelor membre

Să utilizeze rezultatele obținute în urma verificărilor pe care le realizează asupra sistemelor de control ale statelor membre pentru a exprima o concluzie clară cu privire la eficacitatea acestora.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: momentul elaborării Raportului anual de activitate pe 2024.

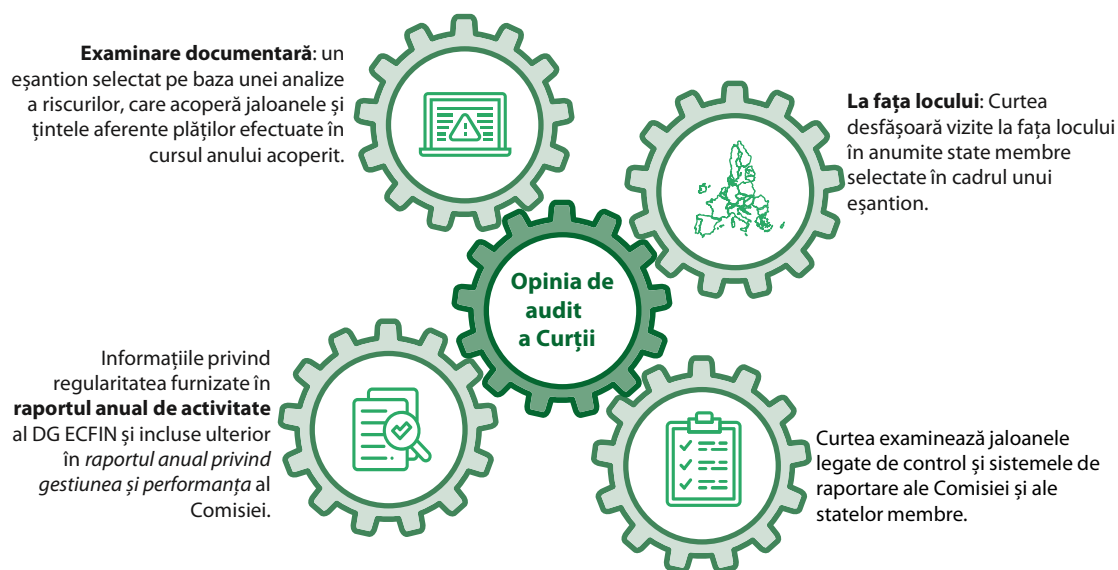
Anexe

Anexa 11.1 – Abordarea și metodologia auditului

Remarci de ordin general

- (1) Prezenta anexă descrie abordarea și metodologia de audit a Curții pentru declarația de asigurare cu privire la regularitatea cheltuielilor din MRR.
- (2) Curtea exprimă, în cadrul declarației sale de asigurare privind bugetul UE, o opinie separată cu privire la regularitatea cheltuielilor din MRR, întrucât consideră că modelul de acordare a finanțării în cadrul acestui mecanism este diferit și că acesta este un instrument temporar. Prin intermediul acestei opinii, Curtea urmărește să ofere o asigurare rezonabilă cu privire la plăți și să furnizeze informații detaliate pe baza acestei opinii în declarația de asigurare.
- (3) Cea mai mare parte a asigurării pe care o obține Curtea se bazează pe teste de fond și pe evaluarea sistemelor de supraveghere și de control. Asigurarea pe care o obține este completată de rapoartele anuale de activitate și de raportul anual privind gestiunea și performanța, precum și de rapoartele Serviciului de Audit Intern (a se vedea *figura 11.5*).

Figura 11.5 – Opinia de audit

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

- (4) Activitatea Curții este conformă cu standardele internaționale de audit și asigură faptul că opiniile de audit ale acesteia se sprijină pe probe de audit suficiente și adecvate.
- (5) În ceea ce privește procedurile de audit legate de fraudă, Curtea urmează abordarea descrisă în mod detaliat în partea 3 din **anexa 1.1**.

Regularitatea *operațiunilor*

Cum sunt definite operațiunile subiacente și cum sunt acestea testate de Curte?

- (6) Operațiunile subiacente relevante pentru activitatea legată de declarația de asigurare privind MRR sunt plățile de granturi efectuate către statele membre și/sau validarea și închiderea prefinanțărilor anterioare. Spre deosebire de majoritatea cheltuielilor aferente *cadrlui financiar multianual*, cererile de plată din MRR nu se fondează pe costurile suportate, ci pe justificarea îndeplinirii satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. Întrucât creditele din partea MRR nu sunt recunoscute drept cheltuieli în conturile UE, ele nu sunt acoperite de auditul Curții.
- (7) Testele de fond efectuate de Curte constau în principal în a evalua dacă plățile din MRR au fost efectuate în conformitate cu condițiile de plată prevăzute în [regulament](#)³³. În cazul în care este fezabil, Curtea verifică și dacă s-a înregistrat vreo revocare a măsurilor ale căror jaloane și ținte au fost îndeplinite anterior și acoperă principiul privind evitarea dublei finanțări. Ea evaluează și îndeplinirea altor condiții de eligibilitate, cum ar fi neînlocuirea cheltuielilor bugetare naționale recurente, respectarea perioadei de eligibilitate sau respectarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”³⁴.

³³ Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 24 alineatul (3).

³⁴ *Ibidem*, articolele 5 și 9 și articolul 17 alineatul (2).

- (8) Pentru a ajunge la o concluzie, Curtea a utilizat mai întâi un eșantion selectat pe baza unei analize a riscurilor pentru a examina dacă Comisia colectase probe suficiente și adecvate în cursul evaluărilor sale preliminare pentru a sta la baza evaluării sale cu privire la îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. În cazul în care consideră că probele disponibile în dosarele Comisiei nu sunt suficiente pentru a-i permite să ajungă la o concluzie, Curtea solicită direct statului membru să furnizeze probe suplimentare. De asemenea, Curtea desfășoară vizite la fața locului în anumite state membre selectate în cadrul unui eșantion.
- (9) Mai întâi, se selectează jaloane legate de control și jaloane legate de *regimul general de condiționalitate* pentru protecția bugetului Uniunii³⁵. O serie de criterii de risc sunt apoi aplicate pentru a se selecta restul eșantionului.
- (10) Pentru a determina dacă diferitele jaloane și ținte au fost îndeplinite în mod satisfăcător, Curtea utilizează cadrul Comisiei³⁶. În conformitate cu acest cadru, dacă natura jalonului (și, după caz, natura țintei) nu permite o evaluare bazată pe elemente cantitative, Curtea va accepta abateri minime în ceea ce privește fondul, forma și orizontul de timp. În cazul jaloanelor sau al țintelor pentru care este posibilă o evaluare bazată pe elemente cantitative, se vor accepta abateri mai mici de 5 %.
- (11) Curtea poate detecta cazuri de fraudă, de corupție, de conflicte de interese, de dublă finanțare sau de nerespectare a acordului de finanțare (de exemplu, indisponibilitatea informațiilor privind destinatarii finali sau finanțarea din alte fonduri ale UE). În aceste cazuri, se evaluează (acolo unde este fezabil) modul în care aceste „nereguli grave” afectează legalitatea și regularitatea cheltuielilor din MRR.

Cum evaluează Curtea rezultatele testelor efectuate pe operațiuni?

- (12) Curtea determină tipul fiecărei constatări.
- (13) Constatățile cantitative sunt legate de cazuri de nerespectare a condițiilor de plată și de eligibilitate prevăzute în **regulament**: îndeplinirea nesatisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor; revocarea unor jaloane sau a unor ținte îndeplinite anterior; nerespectarea perioadei de eligibilitate, a principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” și a condiției referitoare la dubla finanțare.

³⁵ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092.

³⁶ COM(2023) 99.

În conformitate cu standardele de audit, auditorul ar trebui să ia în considerare utilizarea criteriilor existente³⁷. Așadar, pentru a cuantifica impactul financiar al acestor constatări, Curtea utilizează ca bază metodologia Comisiei de suspendare a plăților³⁸. Această metodologie implică o abordare în trei etape pentru a se determina suma care va fi suspendată:

- (i) determinarea valorii unitare a unui jalon sau a unei ținte incluse într-un plan;
- (ii) corectarea valorilor unitare prin aplicarea unui coeficient și
- (iii) ajustarea valorilor unitare corectate.

Curtea nu estimează în mod sistematic un impact financiar atunci când jalonul sau ținta este îndeplinit(ă) în mod satisfăcător în termen de 6 luni³⁹ de la efectuarea plății și în cursul anului auditat.

(14) Constatările legate de suspiciuni de fraudă, de corupție și de conflicte de interese sunt cuantificate numai dacă există probe suficiente care să ateste că au un impact asupra îndeplinirii unui jalon sau a unei ținte (de exemplu, un caz de fraudă care pune sub semnul întrebării existența elementelor unei proceduri de achiziții sau chiar a procedurii în sine).

(15) Constatările fără impact financiar sunt constatări calitative.

Examinarea sistemelor de supraveghere și de control

(16) Examinarea de către Curte a sistemelor de supraveghere și de control poate permite identificarea:

- (i) unor deficiențe în activitățile de control și de audit ale Comisiei și ale statelor membre destinate să asigure regularitatea cheltuielilor din MRR și protecția intereselor financiare ale UE;
- (ii) unor deficiențe în ceea ce privește disponibilitatea listei destinatarilor finali, a contractanților, a subcontractanților și a beneficiarilor reali;

³⁷ ISSAI 4000.

³⁸ Anexa 2 la COM(2023) 99.

³⁹ Regulamentul (UE) 2021/241, articolul 24 alineatul (8).

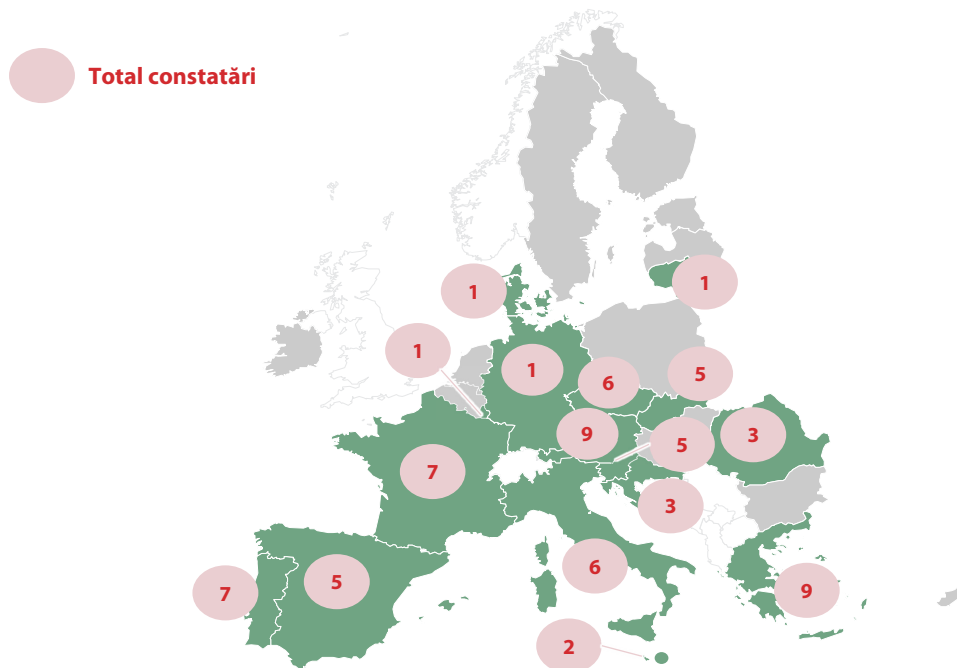
- (iii) unor deficiențe în ceea ce privește disponibilitatea informațiilor cu privire la măsură și la finanțarea publică totală implicată;
 - (iv) unor deficiențe în ceea ce privește ținerea evidențelor.
- (17) Astfel de deficiențe ar putea afecta regularitatea cheltuielilor din MRR la nivelul statelor membre și pot conduce la o recuperare (mai precis, o reducere a cuantumului total aferent planului) după ce Comisia a efectuat plata către statul membru. În cazul unor încălcări grave, acordurile de finanțare prevăd corecții forfetare, care țin seama de frecvența și de amploarea acestor încălcări. În scopul evaluării sale, Curtea consideră deficiențele de sistem și încălcările acordurilor de finanțare drept constatări calitative.
- (18) Curtea evaluează, de asemenea, auditurile *ex post* desfășurate de Comisie. Aceste audituri pot permite identificarea jaloanelor și a țințelor neîndeplinite în mod satisfăcător. Acolo unde este posibil, Curtea utilizează, pentru a-și formula opinia, constatările pentru care nu s-au făcut corecții în cursul anului în care a fost efectuată plata.

Formularea opiniei de audit a Curții

- (19) Importanța semnificativă este un concept fundamental, deoarece corespunde nivelului de abatere care, în opinia Curții, riscă să influențeze deciziile părților interesate.
- (20) Curtea definește importanța semnificativă din punct de vedere atât cantitativ, cât și calitativ.
- (21) Prin analogie cu alte audituri, Curtea utilizează nivelul de 2 % ca prag de semnificație pentru opinia sa și ține seama, de asemenea, de natura, de valoarea și de contextul erorilor, precum și de alte informații disponibile.
- (22) Constatările cantitative constituie un element important pentru formularea concluziei Curții. Pentru a evalua regularitatea cheltuielilor din MRR, Curtea va formula o concluzie – pe baza constatărilor cantitative – cu privire la cum se raportează valoarea estimată a erorii la pragul de semnificație. Pentru a calcula impactul global al constatărilor cantitative (inclusiv al celor identificate inițial în cadrul controalelor *ex post* ale Comisiei), Curtea utilizează ca bază metodologia Comisiei de suspendare a plăților.

- (23) Curtea ia în considerare și impactul constatărilor calitative și pe cel al deficiențelor de sistem. Pe lângă raționamentul său profesional, Curtea ține seama de numărul acestor constatări și de importanța plăților vizate.
- (24) Opinia de audit a Curții nu prezintă o valoare a erorii/o rată de eroare. Având în vedere modelul de cheltuieli utilizat de MRR, nu este posibil să se determine o rată de eroare comparabilă cu cele raportate în alte capitole referitoare la CFM, deoarece nu există nicio legătură între plățile din MRR și costurile suportate de destinarii finali. În plus, natura jaloanelor și a țintelor și eșantionarea bazată pe analiza riscurilor nu permit extrapolarea rezultatelor Curții. Prin urmare, rezultatele testelor efectuate de Curte oferă doar o estimare a valorii minime a erorii.

Anexa 11.2 – Rezultatele auditului

Stat membru	Constatări cantitative	Constatări calitative	Deficiențe de sistem	Total constatări
Cehia	4	1	1	6
Danemarca	0	1	0	1
Germania	0	1	0	1
Grecia (*)	2	4	3	9
Spania	0	4	1	5
Franța	2	4	1	7
Croația	0	2	1	3
Italia (*)	3	3	0	6
Lituania	0	0	1	1
Luxemburg	0	0	1	1
Malta	1	0	1	2
Austria	3	5	1	9
Portugalia (*)	1	3	3	7
România	0	1	2	3
Slovenia (*)	0	2	3	5
Slovacia (*)	0	5	0	5
Total	16	36	19	71

(*) În 2023 s-au efectuat mai multe plăți.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană

Anexa 11.3 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Nivelul de punere în aplicare pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Anul	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2021	<p>Recomandarea 1: să justifice în mod clar și transparent elementele cuprinse în acordurile operaționale și în decizia de punere în aplicare a Consiliului care nu sunt considerate relevante de aceasta pentru îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor.</p> <p>Recomandarea 3: să îmbunătățească modul în care este susținută prin documente evaluarea jaloanelor și a țintelor, prin documentarea completă a tuturor elementelor examinate în cursul activității <i>ex ante</i>.</p>		În cursul auditului său cu privire la 2023, Curtea nu a identificat nicio problemă similară.
2022	<p>Recomandarea 1 litera (a): să acopere, în evaluările sale preliminare și în auditurile sale <i>ex post</i>, respectarea perioadei de eligibilitate și a principiului neînlocuirii cheltuielilor bugetare naționale recurente;</p>		Evaluările preliminare și auditurile <i>ex post</i> ale Comisiei includ anumite controale referitoare la respectarea perioadei de eligibilitate, dar nu și a principiului neînlocuirii cheltuielilor bugetare naționale recurente. Cu toate acestea, se consideră că o măsură a fost inițiată odată cu demararea efectivă a lucrărilor, și nu în momentul semnării primului angajament juridic.

Anul	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	Recomandarea 1 litera (b): să revizuiască procedurile sale de audit <i>ex post</i> astfel încât acestea să prevadă controale prin care să se verifice dacă țintele auditate care au fost evaluate anterior ca fiind îndeplinite nu au fost revocate după efectuarea plății.		Strategia de audit <i>ex post</i> a fost actualizată pentru a include controale care permit identificarea unei eventuale revocări a jaloanelor/țintelor atinse anterior, dar până la momentul auditului Curții, Comisia nu își actualizase încă listele de verificare.
2022	Recomandarea 2: pe baza experienței dobândite în cursul punerii în aplicare a MRR, să verifice dacă planurile examinate definesc în mod clar toate jaloanele și țintele și dacă toate elementele-cheie ale unei măsuri sunt acoperite de jaloane și ținte.		Auditul Curții cu privire la 2023 a identificat opt cereri de plată depuse pe baza planurilor revizuite. Pentru patru dintre ele, Curtea a identificat șapte cazuri de deficiențe în concepția deciziei de punere în aplicare a Consiliului.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Apendice

Raport

**[în temeiul articolului 92 alineatul (4) din Regulamentul (UE)
nr. 806/2014]**

**cu privire la orice datorie contingentă rezultată, pentru
exercițiul financiar 2023, ca urmare a îndeplinirii de către
Comisie și de către Consiliu a sarcinilor care le revin în temeiul
acestui regulament**

Introducere

Temei juridic

01 Articolul 92 alineatul (4) din [Regulamentul](#) privind mecanismul unic de rezoluție (MUR) prevede obligația Curții de Conturi Europene de „[a raporta] cu privire la orice datorie contingentă (pentru [C]omitet[ul Unic de Rezoluție – SRB], Consiliu, Comisie sau pentru altă entitate) rezultată ca urmare a îndeplinirii de către [SRB], Consiliu sau Comisie a sarcinilor care le revin în temeiul [acestui] regulament”. Prezentul apendice se referă la datoriile contingente legate de MUR ale Comisiei și ale Consiliului. Datoriile contingente ale SRB sunt acoperite în raportul anual privind agențiile UE.

Datorii contingente: definiție și criterii de recunoaștere

02 O datorie contingentă este definită după cum urmează:

- o obligație posibilă, apărută ca urmare a unor evenimente anterioare și a cărei existență va fi confirmată doar de apariția sau neapariția unuia sau a mai multor evenimente viitoare incerte, care nu depind în totalitate de controlul Uniunii Europene,
- sau o obligație curentă, apărută ca urmare a unor evenimente anterioare, dar care nu este recunoscută, deoarece este puțin probabil să fie nevoie de ieșiri de resurse economice încorporând beneficii economice sau potențial de servicii pentru stingerea obligației sau deoarece valoarea obligației nu poate fi măsurată cu suficientă fiabilitate.

03 Pentru a stabili dacă trebuie prezentată o datorie contingentă sau dacă trebuie recunoscut un provizion, este necesar să se evalueze probabilitatea unei ieșiri de resurse economice (de numerar, în general). În cazul în care o ieșire viitoare de resurse:

- este probabilă, trebuie prezentat un provizion;
- este posibilă, trebuie prezentată o datorie contingentă;
- are o probabilitate redusă, nu este necesară prezentarea niciunei informații.

Informații contextuale privind datoriile contingente legate de mecanismul unic de rezoluție

04 În contextul îndeplinirii sarcinilor care le revin în temeiul [Regulamentului MUR](#), SRB, Consiliul și Comisia pot contracta datorii contingente legate de proceduri judiciare pendinte (în fața instanțelor UE sau a unor instanțe naționale) în legătură cu:

- o **deciziile de rezoluție și cele de neinițiere a rezoluției pe care le-au adoptat¹** – atât decizia de a aplica, cât și cea de a nu aplica instrumente de rezoluție pot fi atacate în instanță;
- o **principiul potrivit căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat:** pentru a garanta respectarea drepturilor de proprietate fundamentale, [Regulamentul MUR](#) prevede că niciun creditor nu trebuie să fie mai dezavantajat în cadrul procedurii de rezoluție decât ar fi în cadrul procedurii obișnuite de insolvență. Conform acestui principiu, toți creditorii care ar fi beneficiat de un tratament mai bun în cadrul procedurii obișnuite de insolvență trebuie să fie despăgubiți din Fondul unic de rezoluție. Pentru a se evalua tratamentul creditorilor și al acționarilor, trebuie efectuată o evaluare a diferenței de tratament.

¹ În hotărârea sa din 18 iunie 2024 ([C-551/22 P](#)), Curtea de Justiție a pronunțat că numai deciziile de aprobare ale Comisiei pot fi contestate în fața instanțelor UE.

Observații

Partea I – Datoriile contingente ale Comisiei

05 În *tabelul 1* este prezentat numărul de proceduri judiciare legate de MUR care afectează Comisia, precum și datoriile contingente aferente, în valoare de 0 milioane de euro, prezentate în conturile Comisiei.

Tabelul 1 – Procedurile judiciare legate de MUR care afectează Comisia și datoriile contingente aferente

Cauze legate de	Numărul cauzelor aflate pe rolul instanțelor UE care afectează datoriile contingente ale Comisiei	Datoriile contingente aferente prezentate în conturile Comisiei (în milioane de euro)
Decizii de rezoluție și decizii de neinițiere a rezoluției	12	0
<i>Rezoluția Banco Popular Español S.A. (BPE)</i>	8	0
<i>Neinițierea rezoluției pentru ABLV</i>	0	nu se aplică
<i>Rezoluția Sberbank d.d. și a Sberbank banka d.d. și neinițierea rezoluției pentru Sberbank Europe AG</i>	4	0
Deciziile în cazul BPE întemeiate pe principiul potrivit căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat	0	nu se aplică
TOTAL	12	0

Sursa: conturile Comisiei pentru exercițiul 2023 și alte surse.

06 Comisia este pârâtă în cele patru recursuri introduse împotriva hotărârilor Tribunalului Uniunii Europene referitoare la cauzele-pilot legate de BPE². Unul dintre

² Cauzele C-448/22 P, C-535/22 P, C-539/22 P și C-541/22 P.

ele a fost retras de partea care a formulat recursul³. Comisia este partea chemată în judecată și în patru noi acțiuni în despăgubiri care au fost introduse în 2022 la Tribunal cu privire la rezoluția BPE⁴. În opinia Comisiei, probabilitatea unei ieșiri de resurse economice în legătură cu aceste cauze este scăzută. În plus, Comisia a introdus recurs împotriva hotărârii Tribunalului într-o altă cauză⁵, legată de faptul că cererea a fost formulată numai împotriva deciziei de rezoluție a SRB⁶, și nu împotriva deciziei Comisiei de aprobare a schemei de rezoluție a SRB. Cu toate acestea, în opinia Comisiei, chiar și în eventualitatea unui rezultat defavorabil în urma recursului său, singura ieșire de resurse economice pentru Comisie ar fi doar cheltuielile de judecată.

07 Sberbank Austria AG a depus două cereri prin care solicită anularea aprobării de către Comisie a deciziei de rezoluție adoptate de SRB în ceea ce privește Sberbank banka d.d., filiala sa slovenă, și Sberbank d.d., filiala sa croată⁷. Sberbank Russia OAO a depus alte două cereri prin care solicită anularea aprobării de către Comisie a aceluiași decizii de rezoluție adoptate de SRB, dar aceste cereri au fost declarate inadmisibile⁸. Reclamanta a atacat ordonanțele de respingere⁹. În opinia Comisiei, probabilitatea unui rezultat defavorabil în legătură cu aceste cauze este scăzută.

08 Comisia nu a prezentat datorii contingente în legătură cu cauzele menționate mai sus.

Partea II – Datoriile contingente ale Consiliului

09 În *tabelul 2* este prezentat numărul de proceduri judiciare legate de MUR care afectează Consiliul, precum și datoriile contingente aferente, în valoare de 0 milioane de euro, prezentate în conturile Consiliului.

³ Cauza [C-539/22 P](#).

⁴ Cauzele [T-294/22](#), [T-474/22](#), [T-475/22](#) și [T-477/22](#).

⁵ Cauza [T-481/17](#).

⁶ Cauza [C-551/22 P](#).

⁷ Cauzele [T-523/22](#) și [T-524/22](#).

⁸ Cauzele [T-525/22](#) și [T-526/22](#), care au fost declarate inadmisibile de Tribunal (Ordonanța din 10 octombrie 2023).

⁹ Cauzele [C-791/23 P](#) și [C-792/23 P](#).

Tabelul 2 – Procedurile judiciare legate de MUR care afectează Consiliul și datoriile contingente aferente

Cauze legate de	Numărul cauzelor aflate pe rolul instanțelor UE care afectează datoriile contingente ale Consiliului	Datoriile contingente aferente prezentate în conturile Consiliului (în milioane de euro)
Decizii de rezoluție și decizii de neinițiere a rezoluției	0	nu se aplică
<i>Rezoluția Banco Popular Español S.A. (BPE)</i>	0	nu se aplică
<i>Neinițierea rezoluției pentru ABLV</i>	0	nu se aplică
<i>Rezoluția Sberbank d.d. și a Sberbank banka d.d. și neinițierea rezoluției pentru Sberbank Europe AG</i>	0	nu se aplică
Deciziile în cazul BPE întemeiate pe principiul potrivit căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat	0	nu se aplică
TOTAL	0	nu se aplică

Sursa: conturile Consiliului pentru exercițiul 2023 și alte surse.

10 Consiliul nu a prezentat nicio datorie contingentă rezultată ca urmare a îndeplinirii sarcinilor care îi revin în temeiul [Regulamentului MUR](#), deoarece nu există cauze pendinte în fața instanțelor UE în care Consiliul să fie pârât și care să poată antrena datorii contingente.

Răspunsurile instituțiilor la raportul anual privind execuția bugetului UE pentru exercițiul financiar 2023

Cuprins

		Pagina
Capitolul 1	Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia	
	Răspunsurile Comisiei Europene	438
Capitolul 2	Gestiunea bugetară și financiară	
	Răspunsurile Comisiei Europene	447
Capitolul 3	Obținerea de rezultate pornind de la bugetul UE	
	Răspunsurile Comisiei Europene	458
	Răspunsurile Rețelei agențiilor UE	477
Capitolul 4	Venituri	
	Răspunsurile Comisiei Europene	478
Capitolul 5	Piața unică, inovare și sectorul digital	
	Răspunsurile Comisiei Europene	483
Capitolul 6	Coeziune, reziliență și valori	
	Răspunsurile Comisiei Europene	489
Capitolul 7	Resurse naturale și mediu	
	Răspunsurile Comisiei Europene	503
Capitolul 8	Migrație și gestionarea frontierelor Securitate și apărare	
	Răspunsurile Comisiei Europene	507
Capitolul 9	Vecinătate și întreaga lume	
	Răspunsurile Comisiei Europene	511

Capitolul 10	Administrația publică europeană	
	Răspunsurile Parlamentului European	517
	Răspunsurile Comisiei Europene	520
	Răspunsurile Comitetului European al Regiunilor	521
	Răspunsurile Autorității Europene pentru Protecția Datelor	522
Capitolul 11	Mecanismul de redresare și reziliență	
	Replica Curții de Conturi Europene la răspunsurile Comisiei	523
	Răspunsurile Comisiei Europene	525

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE, CAPITOLUL 1: DECLARAȚIA DE ASIGURARE ȘI INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL ACESTEIA

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Mandatul actualei Comisii a fost marcat de o serie de crize fără precedent, care au necesitat soluții rapide și eficiente pentru a proteja viețile și mijloacele de subsistență ale cetățenilor Uniunii Europene. 2023 a fost, la rândul său, un an semnificativ, în care UE a continuat să răspundă aspirațiilor cetățenilor săi și să abordeze provocările pe măsură ce acestea vor fi apărut.

Comisia a considerat că, în aceste vremuri fără precedent, este deosebit de important să utilizeze banii contribuabililor în mod optim și să se asigure că bugetul UE este cheltuit în mod responsabil și corect, acordând o mare atenție și colaborării cu toate părțile implicate, inclusiv cu statele membre, pentru a se asigura că acesta produce rezultate concrete pe teren.

Execuția bugetului UE implică gestionarea a milioane de operațiuni și a sute de mii de controale, în cadrul tuturor programelor și al modurilor de gestiune. Comisia și autoritățile statelor membre în cadrul gestiunii partajate au instituit strategii multianuale de control solide, menite să prevină și să detecteze deficiențele și să le corecteze atunci când au fost identificate. Ori de câte ori este necesar, Comisia ajustează, dezvoltă și îmbunătățește în continuare aceste strategii și depune eforturi neîntrerupte pentru a efectua simplificări suplimentare în cadrul programelor. Datorită acestor controale și pe baza rezultatelor lor, **Comisia este convinsă că informațiile privind riscul la momentul plății (1,9 % în 2023, stabil din 2020) prezentat în raportul anual privind gestiunea și performanța (RAGP) este reprezentativ pentru nivelul de eroare la momentul plății.** Această stabilitate este susținută, de asemenea, de faptul că o parte semnificativă a cheltuielilor din 2023 se referă în continuare la perioada de programare 2014-2020, pentru care normele, sistemele și organismele de punere în aplicare nu s-au schimbat în comparație cu anii precedenți.

În acest context, Comisia ia act de nivelul de eroare estimat care a fost raportat de CCE (5,6 %), cel mai ridicat nivel din 2008 (5,2 %). Astfel cum s-a menționat mai sus, acest lucru nu este în rezonanță nici cu evaluarea generală efectuată de Comisie, nici cu eforturile Comisiei, ale statelor membre și ale altor parteneri de implementare de a îmbunătăți în permanență gestiunea fondurilor europene în perioadele 2007-2013, 2014-2020 și 2021-2027.

Pentru 2023, **diferența dintre riscul la momentul plății estimat de Comisie și nivelul de eroare estimat de Curtea de Conturi Europeană (CCE)** este semnificativă pentru rubrica „Coeziune, reziliență și valori”, datorându-se în principal interpretării uneori diferite a faptelor sau a normelor aplicabile, precum și abordărilor metodologice distincte practicate de cele două instituții. Acest lucru se datorează în principal diferitelor roluri și mandate ale Comisiei (responsabile de buna gestiune financiară a bugetului UE) și ale Curții de Conturi Europene (în calitate de auditor extern independent). Comisia ia act de rata de eroare ridicată estimată de CCE în acest an și anul trecut, în comparație cu un nivel de eroare relativ stabil raportat pentru perioada 2016-2021. Pentru 2023, nivelul maxim de risc la momentul plății estimat de Comisie (luând în considerare potențialele riscuri suplimentare) pentru această rubrică a rămas peste pragul de semnificație de 2,6 %¹. Acesta este în concordanță cu anii precedenți, deși la un nivel mai scăzut

¹ Pentru fondurile politicii de coeziune, în 2023, riscul estimat la momentul plății era de 2,8 %.

decât cel calculat de CCE. În eșantionul său de operațiuni, CCE cuantifică erorile legate de orice încălcare a normelor aplicabile care au un impact asupra plății aferente (punctul 6.16). Comisia nu consideră neapărat că acele cheltuieli legate de constatările CCE sunt neeligibile și nici că toate cazurile cuantificate de CCE reprezintă nereguli în sensul articolului 2 alineatul (36) din Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), care îi oferă Comisiei temeiul juridic pentru a impune corecții financiare.

În plus, Comisia consideră că indicatorul care reprezintă cel mai bine toate acțiunile întreprinse atât de statele membre, cât și de serviciile sale este **riscul la închidere**, care măsoară nivelul de eroare rămas după efectuarea tuturor controalelor *ex post* și a corecțiilor suplimentare. Pentru 2023, riscul global la închidere este estimat la 0,9 %, respectiv cu mult sub pragul de semnificație de 2 %, și este în concordanță cu nivelul din anii precedenți (0,8 % în 2021 și 0,9 % în 2022). În domeniul politicii de coeziune, pentru perioada 2007-2013 și pentru exercițiul contabil al perioadei 2014-2020 și până în 2022, Comisia dispune de dovezi care confirmă faptul că **riscul real la închidere este cu mult sub 2 %**.

În general, Comisia se străduiește să găsească echilibrul corect între un nivel scăzut de eroare, plăți rapide și costuri rezonabile ale controalelor pentru a-și pune prompt în practică toate obiectivele de politică și pentru a îmbunătăți viața europenilor.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Constatările auditului

Fiabilitatea conturilor

Comisia salută faptul că, pentru al 17-lea an consecutiv, **s-a considerat că conturile UE nu sunt afectate de un nivel de eroare semnificativ**.

Regularitatea operațiunilor

În ceea ce privește partea de venituri a bugetului UE (punctul 1.14a), Comisia salută, încă o dată, faptul că **CCE consideră că veniturile nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare** și că sistemele de gestionare a veniturilor au fost, în general, eficiente.

În mai 2023, Comisia a propus cea mai ambițioasă **reformă a uniunii vamale** de la crearea sa, reformă care este în prezent în curs de negociere cu colegiuitorii. Pentru elaborarea acestei propuneri, Comisia a anticipat acțiunea 17 din planul de acțiune vamală privind posibila creare a unei agenții/autorități vamale a UE. De asemenea, multe alte acțiuni au fost incluse și consolidate în propunere, pentru a le oferi un temei juridic și o bază digitală mai solide. Odată ce va fi convenită și pusă în aplicare, această reformă va consolida puternic capacitățile de analiză, de gestionare a riscurilor și de control ale uniunii vamale. Astfel, Comisia și-a exercitat cu diligență dreptul de inițiativă și, în prezent, investește semnificativ în colaborarea strânsă cu Consiliul și cu Parlamentul European pentru a înregistra progrese în acest dosar într-un mod cât mai eficient posibil. Prin urmare, deși Comisia recunoaște că există o întârziere în punerea în aplicare a unora dintre acțiunile din plan, este important de remarcat și faptul că doar patru dintre toate acțiunile din Planul de acțiune vamală au fost identificate anterior ca având potențialul de a contribui la reducerea deficitului de colectare a taxelor vamale.

Eroare la nivelul anumitor tipuri de cheltuieli

În ceea ce privește **regularitatea cheltuielilor** (punctul 1.14b), pe baza numeroaselor audituri și controale efectuate, estimarea proprie a Comisiei cu privire la **riscul la momentul plății**, și anume nivelul de eroare rămas la momentul plății, după efectuarea controalelor preventive, a rămas stabil, situându-se la **1,9 %** din cheltuielile relevante, adică la același nivel timp de patru ani la rând.

Având în vedere **caracterul multianual al cheltuielilor sale și al strategiilor sale diferențiate de control**, Comisia depune eforturi substanțiale, împreună cu statele membre în cadrul gestiunii partajate, pentru a efectua controale și pentru a opera corecții după efectuarea plăților și până la sfârșitul ciclului de programare. Aceste eforturi se reflectă în **riscul la închiderea programului, care este estimat la 0,9 % în total**. Acest procent se situează cu mult sub pragul de semnificație de 2 % și este în concordanță atât cu nivelurile atinse în anii anteriori începând cu 2016, cât și cu obiectivul Comisiei.

Impactul normelor și al modului în care sunt plătite fondurile UE asupra riscului de eroare

Comisia împărtășește opinia CCE potrivit căreia **modul în care sunt plătite fondurile are un impact asupra riscului de eroare** (punctul 1.16) și, în special, riscul de eroare este mai mic pentru cheltuielile care fac obiectul normelor simplificate (în principal pentru plățile bazate pe drepturi).

Prin urmare, în concordanță cu solicitările Parlamentului European², Comisia continuă să ia măsuri pentru a simplifica normele. Aceasta include, printre altele, promovarea opțiunilor simplificate privind costurile și finanțarea nelegată de costuri: anul 2023 a fost marcat de recurgerea sporită la astfel de sisteme simplificate în mai multe domenii de politică (de exemplu, sume forfetare în favoarea cercetării și a sănătății sau finanțări nelegate de costuri în cadrul politicii de coeziune). Trecerea politicii agricole comune la un model de punere în aplicare bazat pe performanță, în care toate intervențiile sunt planificate *ex ante*, fiind corelate cu indicatori de realizare și plătite pe baza acestor indicatori, merge în aceeași direcție.

Totuși, pe baza informațiilor detaliate de care dispune, Comisia consideră că **riscurile la momentul plății nu sunt în mod uniform semnificative pentru plățile bazate pe rambursare**. Expunerea la risc ar putea fi diferită în cadrul aceluiași domeniu de politică și chiar în cadrul aceluiași program de cheltuieli.

Mai precis, datorită informațiilor fiabile, bazate pe dovezi, obținute în urma controalelor sale și a analizei detaliate a acestora, inclusiv cu privire la rezultatele controalelor efectuate de statele membre, Comisia este în măsură **să împartă cheltuielile relevante**³ în:

- **cheltuieli cu risc scăzut**, în cazul cărora riscul la momentul plății este sub 2 %, reprezentând **67 %** din cheltuielile totale;
- **cheltuieli cu risc mediu**, în cazul cărora riscul la momentul plății se situează între 2 % și 2,5 %, reprezentând **9 %** din cheltuielile totale, și

² Rezoluția Parlamentului European din 11 aprilie 2024 privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2022, secțiunea III – Comisia și agențiile executive [2023/2129(DEC)] – a se vedea în special punctele 57(iii), 95(iii), 134(xi), 134(xii), 286(viii).

³ Mai multe detalii se găsesc în Raportul anual privind gestiunea și performanța pe 2022, volumul II, pagina 57.

- **cheltuieli cu risc ridicat**, în cazul cărora riscul la momentul plății depășește 2,5 %, reprezentând **24 %** din cheltuielile totale din 2023⁴.

Datorită acestei abordări, Comisia poate prezenta o imagine nuanțată a nivelului de risc, la **nivel detaliat**. De exemplu, în cadrul fondurilor politicii de coeziune, pentru care a estimat un risc global la momentul plății la 2,8 % în 2023, Comisia este în măsură să identifice programele operaționale (sau elemente ale programelor) care prezintă deficiențe grave, să solicite îmbunătățiri din partea autorităților responsabile de programe și să aplice corecții financiare proporționale, specifice și justificate din punct de vedere juridic. Prin urmare, Comisia a putut concluziona că sistemele de gestiune și control funcționează bine pentru 93 % din cele 441 de programe din cadrul politicii de coeziune. În ceea ce privește celelalte 30 de programe și elemente ale altor 25 de programe, deficiențele au persistat în principal la nivelul autorităților de management sau al organismelor intermediare ale acestora (astfel cum se detaliază în răspunsurile Comisiei la capitolul 6 și în rapoartele anuale de activitate ale DG REGIO și DG EMPL).

Comisia adoptă **măsuri de remediere specifice** pentru categoriile de cheltuieli cu risc mediu și ridicat. Printre aceste măsuri se numără sensibilizarea beneficiarilor și a partenerilor de implementare cu privire la normele aplicabile ale UE și la problemele recurente în vederea îmbunătățirii capacității de detectare a erorilor, ajustarea strategiilor de control la nivelul riscurilor, aplicarea lecțiilor învățate în cadrul programelor viitoare și simplificarea normelor ori de câte ori este posibil. În același timp, pot fi necesare condiții și norme de eligibilitate complexe atunci când, pentru a atinge obiective de politică ambițioase sau pentru a respecta principiile fundamentale ale pieței unice (normele privind achizițiile publice sau ajutoarele de stat), se impune direcționarea ajutorului. Prin urmare, simplificarea normelor trebuie **conciliată cu îndeplinirea obiectivelor de politică**, ținând totodată seama de costurile de administrare și control.

Cheltuieli cu risc ridicat

În ceea ce privește **cheltuielile cu risc ridicat** (punctele 1.18-1.27), pe baza analizei detaliate pe domenii de cheltuieli și segmente de cheltuieli din cadrul domeniilor de cheltuieli, estimarea Comisiei este că, pentru 33 % din cheltuieli, riscul la momentul plății depășește 2 %.

Concret:

- În domeniul „**Piața unică, inovare și sectorul digital**” (punctul 1.20), Comisia recunoaște că există un nivel semnificativ de eroare pentru granturile aferente programului Orizont 2020 și pentru alte granturi complexe din cadrul rubricii respective. În timp ce costurile cu personalul reprezintă principala sursă de erori, programul Orizont 2020 a reprezentat un important pas înainte în simplificarea și armonizarea normelor privind eligibilitatea costurilor, inclusiv în ceea ce privește calcularea costurilor cu personalul. În ceea ce privește alte costuri directe, la fel ca în cazul erorilor la nivelul costurilor cu personalul, Comisia atenuază riscul de eroare prin organizarea unor evenimente de comunicare în scopuri de informare și a unor seminare online, prin orientările furnizate în modelul adnotat de acord de grant aferent programului Orizont 2020 și în acordul de grant adnotat pentru programul Orizont Europa, precum și prin încurajarea utilizării Serviciului de informare în domeniul cercetării. În plus, utilizarea sporită a finanțării pe bază de sume forfetare în cadrul programului Orizont Europa și introducerea recentă a costului unitar

⁴ În cazul Fondului european de dezvoltare regională, al Fondului de coeziune și al Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, nivelul de risc a fost considerat, de asemenea, ridicat, indiferent de riscul la momentul plății, atunci când opinia de audit emisă în rapoartele anuale de activitate cu privire la funcționarea sistemului de gestiune și control al programelor a fost fie adversă, fie cu rezerve.

pentru costurile cu personalul reduc sarcina administrativă pentru beneficiari și se preconizează că vor reduce și mai mult riscul de eroare.

- În domeniul de politică **„Coeziune, reziliență și valori”** (punctul 1.21), astfel cum s-a menționat mai sus, riscul maxim la momentul plății estimat de Comisie pentru coeziune la 2,8 % în 2023 se bazează pe o revizuire cuprinzătoare a tuturor opiniilor de audit și a ratelor de eroare raportate de autoritățile de audit aferente programelor, ajustate de Comisie, dacă este cazul, în urma propriei evaluări și a auditurilor bazate pe riscuri și ținând seama, de asemenea, de rezultatele auditului Curții. Comisia atribuie diferența dintre riscul pe care l-a estimat la momentul plății și nivelul de eroare estimat de CCE unor interpretări uneori diferite ale faptelor sau ale normelor aplicabile, precum și unor abordări metodologice distincte. Acest lucru se datorează în principal diferitelor roluri și mandate ale Comisiei (responsabile de buna gestiune financiară a bugetului UE) și ale Curții de Conturi Europene (în calitate de auditor extern independent). Comisia observă că, pentru al doilea an succesiv, această diferență este deosebit de mare în comparație cu exercițiile financiare 2016-2021. În eșantionul său de operațiuni, CCE raportează erori cuantificate legate de orice încălcare a normelor aplicabile care au un impact asupra plății aferente, nu numai a celor pentru care Comisia este în măsură să aplice corecții financiare în temeiul RDC (punctul 6.16).

În plus, Comisia subliniază importanța rolului autorităților de audit în detectarea erorilor, deși recunoaște că, în unele cazuri este necesar să existe o cooperare și un sprijin continuu pentru a asigura o mai bună capacitate de detectare, precum și eficacitatea capacității de corecție multianuale care permite ca riscul la închidere să fie adus sub pragul de semnificație. Autoritățile responsabile de programe retrag periodic din conturile certificate sumele declarate anterior care se dovedesc a fi neconforme sau expuse riscului (astfel cum se detaliază în răspunsurile Comisiei la capitolul 6 și în rapoartele anuale de activitate ale DG REGIO și DG EMPL). Acest lucru se datorează, de asemenea, dispoziției privind posibile corecții financiare nete în RDC, care ar avea drept rezultat, dacă s-ar aplica condițiile legale, o pierdere directă de finanțare pentru statele membre în cauză dacă acestea nu iau măsuri de remediere în timp util pentru a aborda deficiențele grave.

- În ceea ce privește domeniul de politică **„Resurse naturale și mediu”** (punctul 1.22): evaluarea CCE privind măsurile de piață și dezvoltarea rurală este în concordanță cu cea efectuată de Comisie, care constată, de asemenea, că riscul de eroare este mai ridicat în aceste domenii. În cadrul legislativ al PAC pentru perioada 2014-2022, se aplică condiții și norme de eligibilitate complexe în cazul în care, pentru a se atinge obiectivele de politică ambițioase, este necesară direcționarea ajutorului. Prin urmare, este nevoie să se asigure un echilibru între considerațiile legate de legalitate și regularitate și îndeplinirea obiectivelor de politică, ținându-se seama, în același timp, de costurile de realizare. PAC bazată pe performanță pentru perioada 2023-2027 a oferit statelor membre posibilitatea de a concepe intervențiile din planurile lor strategice PAC și, prin urmare, de a-și raționaliza sistemele de control, inclusiv prin utilizarea sporită a noilor tehnologii și a opțiunilor simplificate privind costurile.
- În ceea ce privește rubrica **„Vecinătate și întreaga lume”** (punctul 1.23), Comisia consideră că cheltuielile cu risc scăzut din cadrul acestui capitol nu se limitează doar la plățile corespunzătoare sprijinului bugetar și la cheltuielile administrative, ci includ și alte cheltuieli din cadrul segmentelor care fac obiectul gestiunii directe și indirecte și care prezintă un risc scăzut sau mediu la momentul plății. Prin urmare, riscul la momentul plății pentru această rubrică este de 0,85 %, cu mult sub pragul de semnificație de 2 %. Comisia consideră, de asemenea, că erorile legate de validarea și închiderea prefinanțării au un caracter temporar, întrucât orice astfel de eroare este menită să fie ajustată odată cu

acceptarea finală a costurilor. Din acest motiv, acest tip de eroare nu va antrena o recuperare a costurilor.

În ceea ce privește normele privind achizițiile publice ([punctul 1.26](#)), și anume una dintre cele mai mari surse de eroare raportate de CCE în acest an pentru politica de coeziune, Comisia observă că o serie de cazuri raportate vizau contracte de achiziții publice situate sub pragurile stabilite în directivele UE. În afară de principiile transparenței și nediscriminării ale Uniunii, achizițiile publice sub pragurile prevăzute de directive fac obiectul unei legislații naționale care poate stabili norme diferite și/sau suplimentare față de directivele UE (în cazul în care nu este implicat niciun efect transfrontalier). Comisia nu este cea mai în măsură să detecteze și să evalueze astfel de încălcări ale legislației naționale în vederea constatării neregulilor.

Comisia va continua să sprijine autoritățile responsabile de programe prin măsurile concepute în cadrul planurilor sale de acțiune privind achizițiile publice și ajutoarele de stat, pentru a asigura o bună înțelegere și o punere în aplicare corectă a respectivelor dispoziții ale Uniunii privind piața internă și, după caz, a dispozițiilor naționale, inclusiv pentru a evita situațiile de conflict de interese.

Cheltuieli cu risc scăzut

Comisia salută concluzia CCE potrivit căreia nu există erori semnificative în ceea ce privește **ajutoarele directe pentru fermieri** ([punctul 1.28](#)), confirmând rolul important al Sistemului integrat de administrare și control, care include și Sistemul de identificare a parcelelor agricole, în ceea ce privește prevenirea erorilor și reducerea nivelului de eroare.

Informațiile Comisiei cu privire la regularitate

Rata de eroare estimată de Comisie

Obiectivul Comisiei este de a identifica problemele și de a lua măsuri de remediere adecvate și specifice. În acest scop, **Comisia și-a consolidat asigurarea în sens ascendent și la un nivel detaliat**, și anume în funcție de program sau de alt segment relevant de cheltuieli, deoarece punerea în aplicare nu este omogenă între programe și între statele membre. Acest lucru este, de asemenea, necesar pentru a le permite ordonatorilor de credite delegați ai Comisiei să își exercite responsabilitatea.

În raportul anual privind gestiunea și performanța, Comisia raportează cu privire la riscurile la momentul plății prezentate de serviciile sale în rapoartele lor anuale de activitate, reprezentând totodată cele mai bune estimări ale serviciilor, pe baza a sute de mii de controale efectuate în fiecare an de Comisie și de statele membre, în conformitate cu strategii de control stabilite cu atenție, care sunt adaptate particularităților fiecărui program de cheltuieli.

Comisia monitorizează îndeaproape riscul la momentul plății și riscul la închidere, cu obiectivul de a menține riscul la închidere sub pragul de semnificație de 2 %.

Abordarea Comisiei, în calitate de gestionar al bugetului UE, este diferită de cea urmată de CCE în rolul său de auditor extern. Acest lucru poate conduce la unele diferențe în estimarea nivelului de eroare de către cele două instituții.

În plus, Comisia nu este întotdeauna de acord cu evaluarea CCE privind erorile individuale. Cu toate acestea, Comisia observă că estimările sale privind **riscul la momentul plății se încadrează în intervalul nivelurilor de eroare estimate de CCE** pentru rubricile bugetare „Piața unică, inovare și sectorul digital” și „Resurse naturale și mediu”, însă nu și pentru domeniul „Coeziune, reziliență și valori”.

Pentru acest domeniu, Comisia raportează în continuare un **risc semnificativ la momentul plății** (și anume, peste pragul de semnificație de 2 %), dar, în ansamblu, sub nivelul de eroare estimat de CCE. Comisia observă că estimarea sa reflectă neregulile, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (36) din RDC, făcând astfel încât cheltuielile subiacente să fie neeligibile, pentru care Comisia (și statele membre) pot aplica în mod eficace corecții financiare, în timp ce estimarea CCE reflectă toate tipurile de încălcări ale normelor aplicabile care au un impact asupra plăților aferente, inclusiv cele care nu conduc la o neregulă, astfel cum este definită în RDC.

Evaluarea riscurilor efectuată de Comisie

Comisia continuă să ia **măsuri pentru a îmbunătăți eficacitatea controalelor ex post**. Cu toate acestea, Comisia reamintește că, pentru a rămâne eficiente din punctul de vedere al costurilor, controalele trebuie să fie specifice și bazate pe riscuri.

În domeniul „**Cercetare și inovare**”, Comisia intenționează să utilizeze cât mai eficient resursele Serviciului comun de audit al DG RTD pentru a garanta că obiectivele sale sunt îndeplinite în mod efectiv, menținând în același timp un echilibru adecvat între încredere și control și luând în considerare costurile administrative și cele de altă natură aferente controalelor la toate nivelurile, inclusiv pentru beneficiari. În ceea ce privește campania de audit *ex post* pentru actualul program-cadru Orizont Europa, în noiembrie 2023, Comisia a adoptat strategia de control pentru programul Orizont Europa.

În domeniul **politicii de coeziune**, Comisia consideră că, în general, se poate acorda încredere activității autorităților de audit și a organismelor lor de control, cu excepția unui număr limitat dintre acestea, pentru care identifică în fiecare an necesitatea unor îmbunătățiri (în 2023, a fost cazul unui număr de 10 autorități de audit sau organisme de control ale acestora dintr-un total de 116, astfel cum s-a menționat în rapoartele anuale de activitate). În unele cazuri, erorile care nu fuseseră detectate anterior de către autoritățile de audit nu indică neapărat o deficiență sistemică în activitatea autorității de audit în cauză, chiar dacă afectează rata de eroare recalculată în anul de raportare. Comisia va continua să lucreze în strânsă colaborare cu toate autoritățile responsabile de programe pentru a perfecționa sistemele de gestiune și control și pentru a elimina cauzele profunde ale erorilor, prin acțiuni specifice, cum ar fi:

- audituri continue cu privire la programele sau domeniile considerate a fi cele mai predispuse la erori, pe baza unei evaluări a riscurilor;
- monitorizarea și analiza continuă a erorilor, precum și transmiterea acestor rezultate autorităților responsabile de programe pentru a împărtăși o înțelegere comună a normelor aplicabile și pentru a preveni repetarea erorilor;
- promovarea unor opțiuni simplificate privind costurile, mai puțin expuse riscului de erori, precum și a unor finanțări care nu sunt legate de costuri;
- utilizarea instrumentelor de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor, cum ar fi Arachne, inclusiv utilizarea inteligenței artificiale, care sporesc capacitatea de a detecta neregulile, suspiciunile de fraudă sau posibilele conflicte de interese.

În ceea ce privește observațiile CCE cu privire la verificările documentare din cadrul programelor de coeziune (**punctul 1.35**), Comisia își exprimă încrederea că **evaluarea sa detaliată bazată pe o combinație de activități de audit documentare și la fața locului** care acoperă diferitele programe individuale și pachete de asigurare, în funcție de riscurile atribuite acestora, îi permite să stabilească o estimare rezonabilă și corectă a ratelor de eroare pentru fiecare program, în fiecare an, și, cumulativ, pentru întreaga perioadă de programare pentru fondurile politicii de coeziune.

Comisia consideră că verificările sale documentare sistematice constituie o **abordare eficientă și proporțională** pentru programele despre care s-a constatat că raportează în mod fiabil rate de eroare scăzute an de an⁵. În cazul programelor cu un grad mai mare de risc, examinarea documentară este completată de audituri care includ **reefectuarea unor eșantioane ale activității de audit efectuate de autoritățile responsabile de programe**, pentru a testa fiabilitatea activității acestora.

În domeniul de politică „**Vecinătate și întreaga lume**”, Comisia consideră că studiul privind rata de eroare reziduală (RER) – care nu este nici o misiune de asigurare, nici un audit – este adecvat scopului și nu face obiectul unor limitări care pot contribui la o subestimare a erorilor. Este în curs o analiză cu privire la strategia globală de control, iar Comisia va propune acțiuni care se preconizează că vor contribui la abordarea recomandărilor CCE în legătură cu studiul privind rata de eroare reziduală.

2. Raportul privind suspiciunile de fraudă

Comisia reamintește că **nu toate neregulile sau cazurile de nerespectare a normelor constituie o fraudă**.

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) confirmă un număr de 20 de cazuri care prezentau suspiciuni de fraudă raportate de CCE în 2023 și un număr de patru investigații pe care le-a deschis pe baza acestei raportări ([punctul 1.40](#)). În plus, OLAF a raportat către Parchetul European (EPPO) un caz care i-a fost înaintat de CCE.

Comisia ia act de observațiile CCE în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor privind riscul de fraudă de către Comisie și statele membre în temeiul capitolului 6 ([punctul 1.42](#)) și reamintește că autoritățile responsabile de programe au obligația de a institui măsuri antifraudă eficace și proporționale la începutul perioadei de programare, pe baza unei evaluări a riscului de fraudă, precum și de a le pune în aplicare. Aceste măsuri sunt structurate în jurul celor patru elemente ale ciclului antifraudă: prevenire, detectare, corectare și urmărirea penală. Ca parte a unei note de orientare privind măsurile antifraudă, Comisia a elaborat, pentru perioada 2014-2020, un instrument de evaluare a riscului de fraudă care este încă aplicabil și utilizat de către autoritățile responsabile de programe pentru programele din perioada 2021-2027. **Comisia oferă sprijin antifraudă statelor membre** prin: (i) acordarea de acces gratuit la instrumentul de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor Arachne pentru a-și spori capacitățile de detectare a suspiciunilor de fraudă sau a posibilelor conflicte de interese; (ii) furnizarea periodică de cursuri de formare antifraudă destinate personalului autorităților naționale care se ocupă de fondurile politicii de coeziune; (iii) partajarea listelor sale de verificare de audit, inclusiv a elementelor referitoare la evaluarea eficacității măsurilor antifraudă în vigoare sau la necesitatea de a documenta orice suspiciune de fraudă în auditurile operațiunilor individuale. Din aceste motive, Comisia consideră că a pus în aplicare integral recomandarea aferentă a CCE din raportul său anual pe 2022 și că este de competența autorităților responsabile de programe din statele membre să aplice măsuri eficace de combatere a fraudei.

În ceea ce privește concluziile CCE referitoare la riscurile de fraudă legate de auditul privind conceperea sistemului de control al Comisiei pentru MRR ([punctul 1.43](#)), Comisia face trimitere la răspunsul său la raportul special relevant al CCE și, în special, la răspunsul său la recomandarea 4,

⁵ Trebuie remarcat faptul că, pentru programele în cazul cărora verificările documentare nu sunt completate de activități de reeefectuare, Comisia calculează un nivel maxim pentru riscul la momentul plății, care ia în considerare toate informațiile care sunt încă în curs de validare, precum și o „suplimentare” a riscurilor pentru programele care nu au fost niciodată auditate de Comisie sau pentru care auditurile precedente au evidențiat anumite nereguli care ar putea fi repetate în cazul programelor neauditate.

în care reamintește CCE că, în prezent, nu dispune de niciun instrument juridic pentru a obliga statele membre să raporteze într-un mod armonizat fraudele legate de MRR în declarațiile lor de gestiune și că, prin urmare, nu ar fi în măsură să pună în aplicare integral recomandarea.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA CONCLUZIE

Comisia își menține încrederea cu privire la faptul că informațiile privind riscurile la momentul plății (1,9 %) prezentate în raportul anual privind gestiunea și performanța pentru 2023 sunt reprezentative pentru nivelul de eroare la momentul plății. Acesta este în concordanță cu nivelurile raportate în anii anteriori. Această stabilitate este susținută, de asemenea, de faptul că o parte semnificativă a cheltuielilor din 2023 se referă în continuare la perioada de programare 2014-2020, pentru care normele, sistemele și organismele de punere în aplicare nu s-au schimbat în comparație cu anii precedenți.

În ceea ce privește concluzia CCE potrivit căreia riscul la momentul plății estimat de Comisie este cu mult sub intervalul său ([punctul 1.47](#)), Comisia observă că acest lucru se datorează unor cazuri specifice referitoare la cheltuielile din eșantion, pentru care Comisia nu este întotdeauna de acord cu evaluarea faptelor, cu interpretarea juridică sau cu cuantificarea realizate de ECA.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE CAPITOLUL 2: GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia ia toate măsurile necesare pentru a asigura **execuția deplină și eficientă a bugetului UE** în conformitate cu cadrul financiar și juridic existent. Comisia monitorizează în mod constant execuția bugetară și evoluția angajamentelor restante, precum și factorii subiacenți aferenți. Comisia informează periodic Consiliul și Parlamentul European cu privire la nevoile previzionate (pentru un anumit an, precum și pentru anii următori) și la riscurile potențiale pentru viitor și prezintă și explică periodic situația execuției bugetare. Principalele documente furnizate în acest sens sunt: Documentul de lucru V anexat la proiectul de buget, raportul anual referitor la previziunile pe termen lung privind viitoarele intrări și ieșiri din bugetul UE, care face parte din rapoartele financiare și de răspundere integrate, și documentele de lucru pentru reuniunile interinstituționale privind plățile.

În ceea ce privește **execuția bugetară a fondurilor cu gestiune partajată**, Comisia **monitorizează îndeaproape** situația și colaborează cu statele membre pentru a asigura buna execuție și pentru a evita **riscul dezangajării** la sfârșitul anului 2025 și în anii următori.

Valoarea totală a **angajamentelor restante** („RAL” – *reste à liquider*) se ridică la 543 de miliarde EUR la sfârșitul anului 2023. Partea de sprijin nerambursabil din NextGenerationEU a contribuit cu 238,6 miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproape 44 % din totalul RAL. Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a nivelului global al angajamentelor restante și va continua, de asemenea, să propună, în cadrul procedurilor bugetare anuale, niveluri ale creditelor de plată care să răspundă în mod adecvat nevoilor de plată.

Ca răspuns la **riscurile și provocările sporite** cu care se confruntă bugetul UE în contextul viitoarelor obligații financiare legate de **nivelul crescut al împrumuturilor NGEU**, Comisia a comunicat cuantumul veniturilor pe care se așteaptă să le colecteze din noile resurse proprii, care sunt suficiente pentru a onora toate obligațiile legate de rambursarea sprijinului nerambursabil din NGEU. În ceea ce privește expunerea financiară legată de **războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei**, Comisia reamintește că marja de manevră oferă o garanție de 100 % pentru împrumuturile acordate Ucrainei. În plus, bonitatea ridicată a unei astfel de protecții a fost recunoscută în mod repetat de agențiile de rating.

Comisia este pe deplin transparentă și tratează **datoriile contingente** în conformitate cu standardele internaționale de contabilitate. Datoriile contingente sunt prezentate în conturile anuale ale UE și sunt evaluate periodic. Datorită cadrului său solid de gestionare a riscurilor corporative și de raportare, Comisia asigură o supraveghere eficientă a gestionării datoriilor, activelor și datoriilor contingente, în vederea asigurării sustenabilității bugetului UE. În plus, Comisia este pe punctul de a finaliza un „model unificat de risc de credit” pentru a dezvolta o bază comună de evaluare a riscului de credit în toate portofoliile de datorii acoperite de garanții bugetare.

În ceea ce privește **performanța fondului comun de provizionare (FCP)**, eforturile Comisiei de a diversifica universul investițiilor fondului comun de provizionare prin autorizarea investițiilor de capital prin intermediul fondurilor tranzacționate la bursă au fost, de asemenea, menite să optimizeze parametrii de risc și randamentul preconizat al portofoliului pe termen mai lung. Deși

volatilitatea pieței a rămas semnificativă în 2023, presiunea inflaționistă a început să scadă în ultimele două luni ale anului, iar fondul comun de provizionare a înregistrat o rată anuală de rentabilitate de + 5,21 % în 2023, în conformitate cu indicele său de referință pentru portofoliu (+ 5,40 %).

Comisia monitorizează îndeaproape evoluția **inflației** și impactul acesteia asupra bugetului UE. UE are în continuare încredere că bugetul UE dispune de garanțiile necesare pentru a-și îndeplini obligațiile legale și contractuale.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Gestiunea bugetară și financiară în 2023

Execuția bugetului UE

Comisia observă că CCE a inclus în analiză toate tipurile de credite. Atunci când analizează **ratele finale de execuție** a bugetului UE, Comisia reamintește că Regulamentul financiar și/sau unele dintre temeiurile juridice prevăd posibilitatea reportării în exercițiul următor a creditelor de angajament și de plată care nu au fost executate la încheierea exercițiului. Aceasta este o practică obișnuită în special în cazul veniturilor alocate.

După cum a subliniat CCE la punctul 2.7, aproximativ 0,8 miliarde EUR din creditele de angajament votate au fost reportate (din care 0,3 miliarde EUR reprezentând credite de angajament au fost reportate prin decizia Comisiei¹, iar 0,5 miliarde EUR reprezentând credite de angajament au fost reportate automat). Ținând seama de reportări, execuția bugetului votat pentru secțiunea Comisiei a atins 99,3 % pentru angajamente. Din creditele de angajament neexecutate, 218,8 milioane EUR au fost anulate la sfârșitul exercițiului (din care 197 milioane EUR pentru Fondul european de ajustare la globalizare, care nu a fost mobilizat, în timp ce suma rămasă s-a datorat sumelor limitate rămase în mod tipic după finalizarea procedurilor de achiziții sau de acordare de granturi); în plus, 1 miliard EUR din angajamentele anulate se referă la creditele de angajament suspendate în urma Deciziei de punere în aplicare 2022/2506 a Consiliului din 15 decembrie 2022 privind măsurile de protecție a bugetului Uniunii împotriva încălcărilor principiilor statului de drept în Ungaria.

În ceea ce privește **creditele de plată**, Comisia ar dori să adauge la elementele prezentate la punctul 2.10 că 1,1 miliarde EUR reprezentând credite de plată votate au fost reportate în 2024 prin decizia Comisiei² și că au fost reportate automat credite de plată în valoare de 1,9 miliarde EUR. Ținând seama de reportarea creditelor din 2023 în 2024, execuția a atins 99,9 % din totalul plăților disponibile. Prin urmare, doar 0,2 miliarde EUR (sau 0,1 %) din creditele de plată votate au rămas neutilizate la încheierea exercițiului. În plus, au fost reportate în 2024 venituri alocate în cuantum de 23,2 miliarde EUR.

¹ C(2024) 780 final, 5.2.2024.

² C(2024) 780 final, 5.2.2024.

Execuția bugetară a fondurilor cu gestiune partajată

De la vârful atins în 2021, **plățile pentru programele** finanțate din **fondurile structurale și de investiții europene (ESIF)** din perioada **2014-2020** sunt în scădere, tendință care este în concordanță cu profilul obișnuit de punere în aplicare atunci când se apropie închiderea programelor. Absorbția globală la sfârșitul anului 2023 a fost de peste 90 %. Prolungirea termenelor de depunere a cererilor de plată intermediară și a documentelor de încheiere acordate în temeiul Regulamentului STEP permite statelor membre să raporteze cu privire la utilizarea resurselor încă disponibile până la jumătatea anului 2025 și, prin urmare, se preconizează că rata efectivă de execuție pentru programele finanțate din fondurile ESI pentru perioada 2014-2020 va fi și mai mare.

În ceea ce privește **plățile efectuate în perioada 2021-2027 din fonduri cu gestiune partajată în temeiul Regulamentului privind dispozițiile comune (RDC), majoritatea sumelor** plătite în 2023 au fost legate de prefinanțare, având în vedere întârzierile în adoptarea programelor pentru perioada 2021-2027. Comisia preconizează o accelerare semnificativă a plăților intermediare în anii următori, determinată de creșterea nivelului de selecție a proiectelor, având în vedere experiența dobândită în perioada de programare precedentă.

Până în acest moment, execuția bugetară din 2024 arată că plățile din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (**FEADR**) **în cadrul planurilor strategice ale politicii agricole comune (PAC)** se efectuează din ce în ce mai rapid.

Plăți din MRR și din programele complementare NGEU

Creditele NGEU, și anume 421,1 miliarde EUR în credite de angajament, au fost înscrise integral în 2021. În 2023, ultimul an pentru care au putut fi asumate angajamentele juridice aferente, au fost angajate 99,8 % din angajamentele disponibile în cadrul NGEU și doar 0,4 milioane EUR au trebuit anulate.

În 2023, creditele de plată aferente NGEU au fost executate în proporție de 95,5 %. Suma rămasă din creditele de plată a fost reportată în 2024.

Nivelul angajamentelor în curs

Totalul **angajamentelor restante** („reste à liquider” – **RAL**) se ridică la 543 miliarde EUR la sfârșitul anului 2023, când, potrivit analizei Comisiei, s-a atins valoarea maximă.

Principalul factor determinant al creșterii RAL din 2023 a fost, la fel ca în ultimii doi ani, **execuția părții de sprijin nerambursabil din NextGenerationEU**, care a contribuit cu 238,6 miliarde EUR (44 %) la totalul RAL la sfârșitul anului 2023. După cum s-a arătat mai sus, 2023 a fost ultimul an în care a fost posibilă angajarea creditelor NextGenerationEU. Plățile aferente acestor angajamente sunt planificate să fie efectuate până în 2026 și, prin urmare, începând cu 2024, valoarea nominală a RAL ar trebui să scadă, iar efectul temporar pe care NextGenerationEU l-a avut asupra RAL ar trebui să dispară complet.

2. Riscuri și provocări

Nivelul dezangajărilor în fondurile politicii de coeziune pentru CFM 2021-2027

În ceea ce privește observațiile CCE de la punctele 2.33-2.34, în pofida întârzierilor inițiale în programarea pentru perioada 2021-2027, selecția operațiunilor din cadrul politicii de coeziune din perioada de programare 2021-2027 se accelerează. Comisia s-a implicat proactiv alături de statele membre pentru a accelera programarea și execuția pentru perioada 2021-2027, inclusiv implicarea în crearea structurilor administrative și de gestionare relevante, pregătirea criteriilor de selecție, furnizarea de instrumente de consolidare a capacității administrative, cursuri de formare, seminare online, promovarea utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri etc. Conform rapoartelor trimise de statele membre la sfârșitul lunii martie 2024, patru state membre au selectat operațiuni care acoperă peste 40 % din alocarea lor, în timp ce în alte șapte state membre rata de selecție este de peste 25 %. Acest lucru arată că sunt posibile progrese satisfăcătoare, în pofida întârzierilor legate de demarare. În plus, punerea în aplicare a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ) a atins media celorlalte fonduri ale politicii de coeziune.

În ceea ce privește previziunile pentru 2023 privind riscul substanțial de dezangajare la sfârșitul anului 2025, ar trebui remarcat faptul că previziunile bugetare actualizate din ianuarie 2024 indică o tendință pozitivă care arată că nu se așteaptă dezangajări la sfârșitul anului 2025 pentru fondurile politicii de coeziune. Aceste previziuni iau în considerare ritmul accelerat de execuție, impactul măsurilor STEP și proiecțiile profilului de plată bazate pe date bugetare istorice.

Comisia monitorizează îndeaproape situația și colaborează cu statele membre pentru a asigura buna execuție și pentru a evita riscul de dezangajare la sfârșitul anului 2025 și în anii următori.

Nivelul datoriei UE din împrumuturi

Creșterea împrumuturilor NGEU până în 2026 și rambursarea acestora

Comisia a comunicat³ cuantumul veniturilor pe care se așteaptă să le colecteze din noile resurse proprii și faptul că acestea sunt suficiente pentru a onora toate obligațiile legate de rambursarea granturilor NGEU. Mai precis, „Pachetul de măsuri adaptate pentru următoarea generație de resurse proprii” din 20 iunie 2023 a menționat cifre detaliate cu privire la veniturile pe care fiecare nouă resursă proprie⁴ urma să le genereze pentru bugetul UE. Aceste surse au subliniat că, „odată intrat în vigoare, acest pachet de noi resurse proprii va asigura o finanțare adecvată pe termen lung a bugetului, inclusiv rambursarea *NextGenerationEU*”.

În ceea ce privește profilul de rambursare al principalului împrumutat pentru sprijinul nerambursabil *NextGenerationEU*, articolul 5 din [Decizia \(UE\) 2020/2053 a Consiliului](#)⁵ prevede că aceste rambursări vor urma o reducere constantă și previzibilă a datoriei până în 2058.

³ Comunicat de presă: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_23_3328

Fișă informativă: https://commission.europa.eu/document/6edb3f23-9373-4560-aa46-2d894e9b45c5_en

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei: https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/SWD_2023_331_1_EN_autre_document_travail_service_part1_v4.pdf

⁴ Acestea sunt: ETS, mecanismul de ajustare la frontieră în funcție de carbon și resursa proprie statistică bazată pe profiturile întreprinderilor.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2053>

Comisia nu poate comunica un profil exact de rambursare din două motive. În primul rând, cuantumul exacte ale rambursărilor și dobânda anuală pentru sprijinul nerambursabil acordat prin *NextGenerationEU* nu se pot stabili în această etapă, deoarece depind în mod esențial de îndeplinirea jaloanelor și a țintelor MRR și de cererile de plată ale statelor membre până la sfârșitul anului 2026. În al doilea rând, profilul de rambursare a datoriei al sprijinului nerambursabil acordat prin NGEU nu este de competența Comisiei, ci este decis de autoritatea bugetară (Parlamentul European și Consiliul) ca parte a următorului cadru financiar multianual.

Impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei asupra viitoarelor bugete ale UE

Marja de manevră bugetară asociată **Mecanismului pentru Ucraina** menționată la punctul 2.55 corespunde unei garanții de 100 % pentru împrumuturile acordate Ucrainei, o valoare similară celei asociate asistenței macrofinanciare + (AMF +). Bonitatea ridicată a protecției oferite de marja de manevră a fost, de asemenea, recunoscută în mod repetat de agențiile de rating. Pe baza unei evaluări a riscului, ar fi fost necesară o provizionare egală cu 70 % din valoarea împrumutului, dacă împrumutul ar fi garantat de Fondul comun de provizionare. Acest lucru ar însemna ca bugetul UE să pună la dispoziție și să blocheze în avans 23 de miliarde EUR pentru datoriile cu scadență pe termen lung. Comisia consideră că provizionarea în avans a unei sume atât de mari nu ar fi cea mai bună modalitate de utilizare a resurselor publice.

Performanța cumulată a fondului comun de provizionare

Comisia subliniază că fondul comun de provizionare (FCP) este un portofoliu de obligațiuni lichid și bine diversificat. Investițiile exclusiv în instrumente de datorie cu rating ridicat au adus beneficii portofoliilor Comisiei de-a lungul timpului. Cu toate acestea, strategia aplicată nu a putut proteja portofoliile de creșterea bruscă a randamentelor înregistrată în 2022 la toate nivelurile, ca urmare a creșterii persistente a inflației și a înăsprii puternice a politicii monetare de către băncile centrale. Performanța fondului comun de provizionare a fost, de asemenea, afectată negativ, deși a rămas în conformitate cu valoarea sa de referință.

În 2022, Comisia a luat măsuri pentru **a diversifica universul de investiții al fondului comun de provizionare** prin atenuarea riscului generat de investițiile în stocurile întreprinderilor individuale. Incluziunea acțiunilor ca nouă clasă de active în universul investițiilor fondului comun de provizionare s-a bazat pe o analiză aprofundată și a optimizat parametrii de risc și randamentul preconizat al portofoliului pe termen mai lung.

În 2023, volatilitatea pieței a rămas semnificativă. Cu toate acestea, în ultimele două luni ale anului 2023, presiunea inflaționistă a început să scadă, ceea ce a condus la o **inversare parțială a dinamicii** observate în 2022 și la **un impuls pozitiv asupra valorii obligațiunilor de rambursat** deținute de FCP.

În acest context, fondul comun de provizionare a obținut o rentabilitate anuală de + 5,21 % în 2023, în conformitate cu indicele de referință al portofoliului său (+ 5,40 %). Partea de capital nou introdusă (în medie, aproximativ 3,1 % în cursul anului 2023) a contribuit cu + 0,38 % la randamentul total al portofoliului. Analizată separat, investiția de capital a oferit un randament de aproximativ + 12,5 %, ceea ce reprezintă de peste două ori randamentul părții din venitul fix în 2023.

Efectele nivelului inflației asupra bugetului UE

Comisia **monitorizează îndeaproape** evoluția **inflației** și impactul acesteia asupra bugetului UE. O astfel de evaluare a fost efectuată și în cadrul evaluării la jumătatea perioadei a CFM. Comisia recunoaște că inflația ridicată înregistrată în perioada 2022-2023 afectează în mod diferit diversele tipuri de cheltuieli și de programe. Cu toate acestea, impactul global va depinde de rezultatul real al inflației pe parcursul CFM, care ar putea fi supus unui anumit grad de volatilitate.

Comisia observă că, în ciuda efectului negativ al inflației, **bugetul UE dispune de garanțiile necesare** pentru a-și îndeplini obligațiile legale și contractuale. Pentru a consolida aceste garanții în ceea ce privește costurile de finanțare ale NextGenerationEU, a fost introdus un mecanism în cascadă cu un nou instrument special (instrumentul EURI) ca mecanism de sprijin, odată cu modificarea Regulamentului privind CFM, adoptată la 29 februarie 2024, ca parte a revizuirii la jumătatea perioadei a CFM.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Recomandarea 2.1 – Să se atenueze riscul dezangajărilor

Pentru a atenua riscul dezangajărilor, Comisia ar trebui să monitorizeze îndeaproape progresele înregistrate în selectarea operațiunilor și să ia măsurile necesare în ceea ce privește programele expuse riscului.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Comisia **acceptă** această recomandare.

Comisia colaborează în permanență cu statele membre și monitorizează îndeaproape progresele înregistrate în punerea în aplicare a programelor și instrumentelor UE, inclusiv sprijinul pentru programare în vederea utilizării noilor inițiative legislative și de programare, cum ar fi STEP, consolidând astfel și punerea în aplicare. În toate statele membre au loc reuniuni periodice ale comitetului de monitorizare cel puțin o dată pe an și se efectuează anual o evaluare a performanței, în special pentru a examina performanța programelor și problemele întâlnite, precum și măsurile luate pentru a aborda aceste aspecte. În plus, au loc evenimente mai formale, reuniuni tehnice, schimburi de scrisori și alte comunicări informale, după caz. În cazul în care se identifică blocaje, Comisia colaborează îndeaproape cu autoritățile competente pentru a le soluționa, cu ajutorul diferitelor instrumente de asistență tehnică.

Buna guvernare, esențială pentru dezvoltarea economică, necesită o capacitate administrativă eficientă și eficace pentru punerea în aplicare a proiectelor de investiții. Având în vedere cele de mai sus, Comisia continuă să promoveze elaborarea unor foi de parcurs pentru consolidarea capacității administrative în statele membre. Până la sfârșitul anului 2023, 15 state membre finalizaseră astfel de foi de parcurs.

Pentru a accelera și a simplifica punerea în aplicare, Comisia și-a continuat, de asemenea, eforturile de a spori utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri (opțiuni simplificate în materie de costuri) și a finanțării nelegate de costuri (FNLC), oferind sprijin statelor membre în conceperea, verificarea și transmiterea metodologiilor lor respective. În această etapă, 145 de metodologii aferente opțiunilor simplificate în materie de costuri din 12 state membre, care acoperă 6,5 miliarde EUR, și schemele de finanțare nelegată de costuri din patru state membre, care acoperă 1,3 miliarde EUR, fac în prezent parte din programele FEDR pentru perioada

2021-2027. În cazul FSE +, 230 de opțiuni simplificate în materie de costuri și 6 scheme de finanțare nelegată de costuri beneficiază de sprijin în 20 state membre, cu un buget total planificat de 18,1 miliarde EUR.

De asemenea, Comisia a prezentat recent statelor membre metodologia pentru dezangajările N+3 în legătură cu programele din perioada 2021-2027. Pe această bază, statele membre vor fi informate deja în luna februarie a anului respectiv cu privire la sumele expuse riscului de dezangajare la sfârșitul anului N+3. Trimiterea timpurie a scrisorii de avertizare, în comparație cu procedura aplicată în perioada de programare anterioară, urmărește să informeze statele membre cu privire la riscurile N+3 în timp util și să le permită acestora să ia toate măsurile necesare pentru a evita riscul dezangajării. Se preconizează că acest lucru va stimula și mai mult punerea în aplicare globală și va evita orice potențial blocaj tehnic. Cele mai recente previziuni ale statelor membre privind cererile de plăți intermediare din ianuarie 2024 pentru anii 2024 și 2025 confirmă că nu există niciun risc identificat de dezangajări N+3 la sfârșitul anului 2025.

Serviciile Comisiei vor continua să asigure o cooperare strânsă cu autoritățile naționale și regionale respective pentru a gestiona în mod eficace riscurile identificate și pentru a asigura punerea în aplicare optimă.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE, CAPITOLUL 3: OBȚINEREA DE REZULTATE PORNIND DE LA BUGETUL UE

Partea 1 – Rezultatele auditurilor performanței efectuate de Curte: mesajele principale

Concluziile prezentate în partea 1 din capitolul 3 se bazează pe rapoartele speciale ale Curții, publicate în 2023. Aceste rapoarte speciale au făcut obiectul unei ample lichidări și al unor proceduri contradictorii, în conformitate cu cerințele Regulamentului financiar. Răspunsurile detaliate ale Comisiei care reflectă poziția Comisiei cu privire la rapoartele speciale și recomandările aferente au fost publicate împreună cu rapoartele și sunt puse la dispoziția publicului.

Comisia ia act de rezumatele Curții privind declarațiile Parlamentului European și ale Consiliului emise după publicarea rapoartelor speciale întocmite în 2023 și enumerate în partea 1 din capitolul 3.

Comisia subliniază că rata de acceptare a recomandărilor Curții, astfel cum este reflectată în partea 1 (punctul 3.6), este, în general, foarte ridicată, ilustrând abordarea constructivă a Comisiei în ceea ce privește abordarea problemelor identificate de Curte. Comisia a acceptat recomandările, cu excepția a 4 % din acestea.

Mai precis, Comisia ar dori să reamintească poziția sa cu privire la mai multe rapoarte speciale menționate de Curte în partea 1 din capitolul 3.

În ceea ce privește Raportul special nr. 07/2023 al Curții intitulat **Proiectarea sistemului de control al Comisiei pentru MRR**, deși Comisia a fost de acord cu părți substanțiale din raportul special, aceasta nu a aprobat pe deplin și nici nu a fost de acord cu toate observațiile Curții și cu concluziile conexe. În special, Comisia consideră că sistemul de control al MRR nu prezintă lacune în materie de asigurare și de răspundere de gestiune la nivelul UE. Cadrul de control al MRR este adaptat la structura juridică a MRR, care atribuie Comisiei o responsabilitate clară pentru evaluarea jaloanelor și a țintelor, dar și o responsabilitate clară statelor membre – în calitate de beneficiari – de a lua „toate măsurile adecvate pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii și pentru a se asigura că utilizarea fondurilor în legătură cu măsurile sprijinite de mecanism respectă normele aplicabile din dreptul Uniunii și din dreptul intern” (articolul 22 din Regulamentul MRR). Cu toate acestea, Comisia este implicată activ în asigurarea unei protecții adecvate a intereselor financiare ale Uniunii. În primul rând, Comisia a efectuat o evaluare aprofundată a caracterului adecvat al sistemelor naționale de control în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență. În al doilea rând, acolo unde acest lucru este justificat, Comisia a insistat pe lângă statele membre asupra unor îmbunătățiri suplimentare și cu termene precise ale acestor sisteme, ca o condiție prealabilă pentru plățile viitoare. În al treilea rând, aceasta a efectuat cel puțin un audit de sistem pentru fiecare stat membru și înregistrează progrese în ceea ce privește realizarea calendarului său de audit. Având în vedere importanța protejării intereselor financiare ale Uniunii, Comisia este, de asemenea, pregătită să își intensifice auditurile dincolo de obiectivele menționate în planul său de audit, dacă se consideră necesar.

În ceea ce privește Raportul special nr. 26/2023 al CCE privind **cadrul de monitorizare a performanței Mecanismului de redresare și reziliență**, Comisia a constatat că mecanismul este un instrument inovator, bazat pe performanțe, în cadrul căruia se efectuează plăți către statele membre, în calitate de beneficiari, după realizarea reformelor și a investițiilor convenite în prealabil în planurile naționale de redresare și reziliență, ceea ce înseamnă că plățile din cadrul MRR sunt – prin natura lor – legate de îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. Jaloanele și țintele reprezintă elementul central al cadrului de monitorizare a performanței MRR, iar CCE recunoaște că, în general, jaloanele și țintele sunt adecvate pentru a măsura progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a investițiilor și a reformelor, ceea ce, potrivit Comisiei, este principalul lor scop. Printre alte elemente de monitorizare a performanței mecanismului se numără indicatorii comuni, care măsoară – în cea mai mare măsură posibilă – progresele înregistrate de întregul mecanism în direcția îndeplinirii obiectivelor sale. Cu toate acestea, Comisia a reamintit faptul că nu există nicio cerință legală de a distinge între indicatorii comuni bazați pe rezultate și cei bazați pe realizări, nici de a reflecta impactul mecanismului. De asemenea, Comisia a considerat că recomandarea CCE de a raporta cheltuielile reale pe piloni ar fi imposibilă din punct de vedere tehnic și juridic, deoarece statele membre nu sunt obligate să raporteze costurile suportate în temeiul Regulamentului privind MRR.

În ceea ce privește Raportul special nr. 16/2023 al CCE privind **administrarea datoriei NGEU la nivelul Comisiei**, Regulamentul financiar¹ revizuit și decizia conexă de punere în aplicare a Comisiei privind guvernanta² vor permite acum Comisiei să elaboreze o strategie globală de administrare a datoriei pentru operațiunile sale, în conformitate cu recomandările CCE. Comisia nu a putut pune în aplicare anterior o strategie unică și cuprinzătoare de gestionare a datoriei, deoarece era obligată să gestioneze nu numai strategia de finanțare diversificată a NextGenerationEU, ci și o serie de programe finanțate printr-o altă metodă și utilizând tehnici diferite. Pe baza strategiei de finanțare instituite pentru NextGenerationEU, Comisia va efectua, de acum înainte, toate operațiunile de împrumut și de creditare pentru politicile UE respectând abordarea de finanțare unificată din planurile sale de finanțare și raportarea aferentă, în timp ce directorul responsabil cu gestionarea riscurilor va supraveghea, de asemenea, alte împrumuturi (care nu sunt legate de NextGenerationEU). La stabilirea strategiei sale de gestionare a datoriilor și a sistemelor de raportare în cadrul abordării de finanțare unificate, Comisia a acordat cea mai mare atenție recomandărilor CCE.

În ceea ce privește Raportul special nr. 05/2023 al CCE intitulat **„Peisajul financiar al UE”**, Comisia a recunoscut diversitatea componentelor peisajului financiar al UE. Cu toate acestea, Comisia nu a fost de acord cu concluzia Curții potrivit căreia un astfel de peisaj conduce la o construcție eterogenă, întrucât toate instrumentele au fost adoptate pe deplin în ceea ce privește temeiurile juridice relevante, obiectivele de politică specifice, precum și procedurile interinstituționale relevante și procesului de luare a deciziilor politice. Diversitatea componentelor peisajului financiar nu echivalează în sine cu o lipsă de eficiență sau de adecvare. De fapt, datorită acestei diversități s-au putut realiza priorități și obiective de politică ale Uniunii multiple și din ce în ce mai complexe. Amploarea și complexitatea tot mai mari ale provocărilor economice, societale și globale au necesitat elaborarea unor răspunsuri comune și mobilizarea unor resurse semnificative. Acest lucru a condus la o diversificare a intervențiilor și a instrumentelor financiare, inclusiv prin mobilizarea investițiilor publice și private, la nivelul UE și al zonei euro, dar și prin cooperarea specifică cu statele membre și cu organizațiile și instituțiile internaționale.

¹ Regulamentul (UE, EURATOM) 2022/2434 [EUR-Lex - 32022R2434 - RO - EUR-Lex (europa.eu)].

² Decizia de punere în aplicare (UE, Euratom) 2022/2544 a Comisiei din 19 decembrie 2022 de stabilire a măsurilor necesare pentru administrarea și realizarea operațiunilor UE de împrumut și de gestionare a datoriei în cadrul strategiei de finanțare diversificate și a operațiunilor de credit conexe.

Partea 2 – Performanța programelor de la rubrica 4 din CFM

Cadrul de raportare cu privire la performanță

Comisia este de acord cu concluzia Curții potrivit căreia cadrul de raportare cu privire la performanță pentru Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI) și Fondul pentru securitate internă - componenta frontiere și vize/Instrumentul pentru managementul frontierelor și politica de vize (FSI - FV/IMFV) s-a îmbunătățit în comparație cu cadrul anterior pentru perioada 2014-2020 (punctele 3.39-3.41). Printre aceste îmbunătățiri se numără raportarea mai frecventă a datelor financiare și de performanță, distincția dintre indicatorii de realizare și de rezultat și stabilirea unor metadate care să furnizeze principalele caracteristici tehnice ale indicatorilor.

Informațiile privind performanța pentru actuala perioadă 2021-2027

În ceea ce privește progresele slabe înregistrate în atingerea obiectivelor (punctele 3.42-3.43) din actuala perioadă 2021-2027, se preconizează că raportarea privind indicatorii-cheie de performanță (indicatorii de rezultat) se va materializa într-o etapă ulterioară, după încheierea primelor operațiuni și consolidarea și raportarea datelor. Astfel, întrucât până la sfârșitul anului 2022, programele statelor membre tocmai începuseră, o evaluare a performanței programelor în fișele de performanță a programelor nu era încă posibilă. În plus, în primele etape ale punerii în aplicare, este posibil ca rezultatele obținute pe teren să nu fie încă vizibile în datele transmise Comisiei din cauza unui decalaj natural între momentul lansării operațiunilor și cel al raportării rezultatelor.

În ceea ce privește evaluarea performanței din fișele de performanță a programelor (FPP) la sfârșitul anului 2022, nu este posibil să se exprime o opinie cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare, având în vedere adoptarea programelor statelor membre în ultimul trimestru al anului 2022 și faptul că multe state membre nu finalizaseră încă nicio operațiune.

În ceea ce privește Instrumentul de sprijin financiar pentru echipamente de control vamal (CCEI), indicatorul principal al instrumentului indică un progres de 12 % în direcția atingerii țintei și se preconizează că tendința pozitivă va continua odată cu finalizarea viitoare a proiectelor CCEI. Indicatorul de bază al CCEI se calculează luând în considerare un model/o matrice care definește lista comună a echipamentelor care trebuie să fie disponibile la punctele de trecere a frontierei.

Punerea în aplicare a CCEI se bazează pe o abordare pe două niveluri: încheierea de acorduri de grant cu statele membre, care sunt urmate de proceduri naționale de achiziționare a echipamentelor pentru care a fost acordată cofinanțare la nivelul UE. Astfel de proceduri durează până la trei ani, în unele cazuri chiar mai mult (ținând seama și de faptul că programul a început târziu în 2021 și nu a existat niciun program anterior pe ale cărui rezultate să se bazeze procedurile). Raportarea în caseta „Programul pe scurt” cu privire la numărul de acorduri încheiate pentru 2022 (în cadrul primului program de lucru 2021-2022) nu ar fi permis cititorului să înțeleagă intervenția instrumentului. Din acest motiv, s-a considerat oportun să se prezinte rezultatele preconizate (și anume realizările viitoare) în temeiul acordurilor de grant încheiate, a căror punere în aplicare era în derulare și, în majoritatea cazurilor, încă este în derulare. Atunci când a fost cazul, rezultatele au fost comunicate într-un mod transparent.

În cele din urmă, Comisia ar dori să sublinieze faptul că raportul privind fișele de performanță a programelor include diverse secțiuni, cum ar fi programul pe scurt, execuția bugetară și evaluarea performanței bugetare.

Informații privind performanța pentru perioada 2014-2020

Indicatorii de performanță pentru perioada 2014-2020 arată progrese satisfăcătoare, dar trebuie să fie completați cu mai multe dovezi provenite din evaluări specifice. În consecință, țintele stabilite pentru indicatori trebuie să fie realiste și proporționale cu resursele alocate pentru a oferi informații utile privind monitorizarea, gestionarea și punerea în aplicare a activităților. Stabilirea țintelor este completă (și relevantă numai dacă se bazează pe resursele disponibile, care ar trebui, în mod normal, să fie direcționate către acțiuni cu cea mai mare valoare adăugată europeană într-un cadru complex în care fondurile UE trebuie să fie complementare resurselor naționale).

Rolul Comisiei este de a se asigura că țintele propuse de statele membre sunt realiste, având în vedere resursele alocate, și că reflectă în mod corect ipotezele metodologice și dovezile subiacente (de exemplu, costurile istorice).

Răspunsurile Comisiei la recomandări

Recomandarea 3.1 – Să amelioreze calitatea informațiilor referitoare la performanță prezentate în fișele de performanță a programelor pentru rubrica 4 din CFM

- (a) să prezinte în secțiunea „Programme in a nutshell” a fișei de performanță realizările efective, și nu realizările potențiale preconizate;
- (b) să prezinte în raportul său anual privind gestiunea și performanța ce indicatori-cheie de performanță aveau la bază alte surse decât rapoartele anuale de implementare transmise de statele membre.

[Data-țintă pentru punerea în aplicare: literele (a) și (b) – AMPR 2024]

Comisia **acceptă recomandarea 3.1 a.**

Comisia **acceptă recomandarea 3.1 b.**

Partea 3 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în Raportul Curții privind performanța bugetului UE – situația la sfârșitul exercițiului 2020

Comisia acordă cea mai mare importanță punerii în aplicare a tuturor recomandărilor acceptate. Monitorizarea și punerea în aplicare fac parte integrantă din sistemul de guvernanță al Comisiei. În ceea ce privește nivelul de punere în aplicare a recomandării 1.2, Comisia face trimitere la proiectul interinstituțional pentru un portal legislativ comun care a fost lansat în 2022 pe baza unui acord între toate instituțiile importante. În cursul anului 2023 s-au înregistrat progrese satisfăcătoare, ceea ce a permis lansarea unei prime versiuni a portalului în aprilie 2024.

Având în vedere lucrările în curs privind portalul legislativ comun și progresele înregistrate până în prezent, precum și faptul că evaluările impactului și evaluările sunt publicate, de asemenea, în Registrul documentelor Comisiei³ și pe portalul „Exprimați-vă părerea”⁴, Comisia consideră că nu este eficient din punctul de vedere al costurilor să se înființeze un ghișeu unic doar pentru acest scop și va continua să studieze noi posibilități de îmbunătățire a legăturilor dintre platformele existente.

Partea 4 – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate de Curte în rapoartele sale speciale publicate în 2020

În ceea ce privește recomandările Curții de Conturi Europene (CCE) adresate Comisiei (punctele 3.73-3.76), **Comisia acordă cea mai mare importanță punerii în aplicare a tuturor recomandărilor acceptate.** Comisia monitorizează acțiunile pe care s-a angajat să le întreprindă și care intră sub incidența mandatului său. Totuși, nu poate fi exclus faptul că CCE consideră că recomandările au fost puse în aplicare parțial atunci când Comisia le consideră ca fiind puse în aplicare integral. Într-adevăr, Curtea evaluează nivelul de punere în aplicare în raport cu recomandarea pe care a formulat-o, indiferent dacă a fost sau nu acceptată integral de către Comisie. Pe de altă parte, Comisia evaluează nivelul de punere în aplicare în raport cu angajamentul pe care și l-a asumat în răspunsurile la rapoartele speciale.

În acest context, Comisia ia act de faptul că **nivelurile de punere în aplicare a recomandărilor adresate Comisiei rămân în mare măsură în concordanță cu nivelurile de anul trecut**, 68 % dintre recomandări fiind puse în aplicare integral sau în majoritatea privințelor, față de 70 % anul trecut.

Mai precis, în ceea ce privește nivelul de acceptare a recomandărilor (punctul 3.70), numărul de recomandări care nu au fost acceptate de Comisie în 2020 a rămas stabil în comparație cu 2019 (aproximativ șapte procente din recomandările emise în 2020, față de 6 % în 2019). **În ceea ce privește neacceptarea sau acceptarea parțială a recomandărilor**, aceasta poate avea mai

³ <https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/>.

⁴ Exprimați-vă părerea – Consultări publice și feedback (europa.eu).

multe motive. Acestea acoperă, de exemplu, (i) limitele impuse de cadrul de reglementare existent și/sau dificultatea de a anticipa viitoarea legislație a UE, (ii) sfera rolurilor și a competențelor (inclusiv mecanismele privind responsabilitatea și răspunderea) între diferitele instituții, organisme, state membre și părți interesate ale UE, (iii) complementaritatea cu politicile, legislația și programele, (iv) evaluarea de către Comisie a fezabilității recomandărilor și/sau implicațiile în materie de resurse și calendar.

În ceea ce privește punerea în aplicare **la timp a recomandărilor** (punctele 3.80-3.81), Comisia salută concluzia CCE potrivit căreia proporția recomandărilor puse în aplicare la timp de către Comisie a crescut. Comisia observă, în acest context, că respectarea termenelor punerii în aplicare trebuie analizate, de asemenea, în coroborare cu nivelul de acceptare a recomandărilor CCE. Comisia își menține integral angajamentul să pună în aplicare toate recomandările acceptate în termenele stabilite în rapoartele speciale ale CCE. Acest lucru nu este însă valabil pentru recomandările pe care Comisia nu le-a acceptat inițial, din motivele prezentate în răspunsurile publicate la raportul special în cauză.

În unele cazuri, punerea în aplicare poate necesita mai mult timp decât s-a preconizat inițial, din cauza complexității măsurilor, a evoluțiilor legislative sau în materie de politică, a constrângerilor legate de resurse, a factorilor externi sau a necesității de a implica alte instituții sau entități. Faptul că o recomandare nu este pusă în aplicare integral până la data de finalizare prevăzută inițial nu înseamnă că această recomandare nu va fi pusă în aplicare ulterior. Evoluția circumstanțelor sau schimbările în contextul politic sau al politicilor pot conduce, de obicei, la stabilirea de noi priorități de acțiune.

Anexă – Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor din rapoartele speciale din 2020 – Comisia Europeană

Raportul special 01/2020: Acțiunile UE în domeniul proiectării ecologice și al etichetării energetice: o contribuție importantă la o eficiență energetică mai mare, în pofida unor întârzieri semnificative și a nerespectării reglementărilor

Răspunsul la recomandarea 1 litera (c), punctul 77: Comisia nu a acceptat recomandarea pe motiv că nu se poate pronunța în prealabil asupra poziției sale față de eventuale măsuri viitoare.

În Planul său de lucru privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică pentru perioada 2022-2024, Comisia a precizat că: „[p]entru a evita întârzierile inutile, Comisia va adopta de acum înainte măsuri individuale pentru grupuri specifice de produse ori de câte ori acestea sunt pregătite, cu excepția cazului în care circumstanțe excepționale justifică contrariul”. Prin urmare, Comisia este de părere că dreptul său de inițiativă implică dreptul de a adopta măsuri de proiectare ecologică și de etichetare energetică sub forma unui pachet, dar consideră că acest lucru este adecvat numai în circumstanțe excepționale. În practică, de la publicarea auditului, toate măsurile noi privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică au fost întotdeauna adoptate atunci când erau finalizate. În plus, au fost luate măsuri pentru a raționaliza lucrările pregătitoare pentru adoptarea de regulamente noi sau revizuite. Prin urmare, Comisia consideră că a oferit răspuns preocupărilor exprimate de CCE, rămânând în același timp consecventă cu dreptul său de inițiativă.

Raportul special 01/2020: Acțiunile UE în domeniul proiectării ecologice și al etichetării energetice: o contribuție importantă la o eficiență energetică mai mare, în pofida unor întârzieri semnificative și a nerespectării reglementărilor

Răspunsul la recomandarea 2 litera (a), punctul 78: Colectarea datelor necesare pentru punerea în aplicare a prezentei recomandări este îngreunată de constrângeri complexe. Regulamentul 2019/1020 privind supravegherea pieței [articolul 11 alineatul (3)] impune autorităților să adopte o abordare bazată pe riscuri, atunci când decid cu privire la ce controale să efectueze, pentru ce tip de produse și la ce scară. Prin urmare, există incertitudini legate de numărul de eșantioane. În plus, rezultatele inspecțiilor și testelor efectuate de autoritățile de supraveghere a pieței nu pot fi considerate ca reprezentând ratele reale de conformitate ale produselor introduse pe piața UE.

Cu toate acestea, Comisia consideră că a pus parțial în aplicare recomandarea, deoarece a luat măsuri pentru a putea colecta date privind utilizarea produselor în condiții reale. Numai atunci când astfel de date devin disponibile, va fi posibil să se evalueze în mod obiectiv abaterile de performanță între condițiile „reale” și cele de testare și apoi să se ia în considerare acest lucru în contabilizarea impactului.

Raportul special 03/2020: Comisia contribuie la securitatea nucleară în UE, dar sunt necesare actualizări

Răspunsul la recomandarea 1, punctul 76: Comisia intenționează să pună în aplicare această recomandare, după caz, cu un an înainte de termenul de transpunere a oricăror eventuale directive Euratom viitoare.

Raportul special 03/2020: Comisia contribuie la securitatea nucleară în UE, dar sunt necesare actualizări

Răspunsul la recomandarea 2, punctul 79: În acest stadiu, Comisia nu a luat nicio decizie de a-și utiliza dreptul de inițiativă în domeniul respectiv. În acest stadiu, nu sunt posibile acțiuni suplimentare.

Raportul special 05/2020: Utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor: progrese limitate în măsurarea și în reducerea riscurilor

Răspunsul la recomandarea 3, punctul 75: Ameliorarea indicatorului de risc armonizat II (HRI2) impune, în primul rând, acordul statelor membre să furnizeze datele relevante privind suprafețele agricole pe care se utilizează produsul (produsele) de protecție a plantelor în cauză. Întrucât acest lucru nu se află pe deplin sub controlul Comisiei, recomandarea CCE a fost acceptată doar parțial. Comisia analizează modul în care ar putea fi obținute date suplimentare de la statele membre și ar putea fi luate în considerare în viitor pentru HRI2. În ceea ce privește propunerea Comisiei de regulament privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor, în urma respingerii de către Parlamentul European, a solicitării acestuia de a retrage propunerea și în conformitate cu discursul Președintei în Parlamentul European din 6 februarie 2024, propunerea Comisiei a fost retrasă.

Raportul special 06/2020: Mobilitatea urbană durabilă în UE: nu sunt posibile îmbunătățiri substanțiale fără un angajament din partea statelor membre

Răspunsul la recomandarea 2 litera (a) și la recomandarea 1 litera (b), punctul 75: Comisia reiterează faptul că a acceptat parțial recomandarea și consideră că a luat măsurile pentru care și-a asumat angajamentul.

Comisia a luat în considerare recomandarea în propunerea legislativă de revizuire a Regulamentului privind rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T). Se preconizează că regulamentele TEN-T revizuite vor intra în vigoare până în T2 2024. Ulterior, în termen de un an, Comisia va elabora actul de punere în aplicare care va stabili obligația legală a statelor membre de a furniza Comisiei date privind mobilitatea urbană.

Raportul special 07/2020: Punerea în aplicare a politicii de coeziune: costuri relativ scăzute, dar informații insuficiente pentru evaluarea economiilor aduse de simplificare

Răspunsul la recomandarea 1 litera (b), punctul 68: Comisia a trebuit să revizuiască data inițială de finalizare a acestei recomandări pentru a reflecta adoptarea programelor pentru perioada 2021-2027. Statele membre au fost informate cu privire la domeniul de aplicare al studiului și al anchetelor sale, precum și cu privire la calendarul orientativ. Studiul este în derulare, iar raportul său final este așteptat până la sfârșitul anului 2024.

Raportul special 07/2020: Punerea în aplicare a politicii de coeziune: costuri relativ scăzute, dar informații insuficiente pentru evaluarea economiilor aduse de simplificare

Răspunsul la recomandarea 1 litera (c), punctul 68: Comisia observă că termenul pentru punerea în aplicare a acestei recomandări nu a expirat încă. Studiul este în derulare, iar raportul său final este așteptat până la sfârșitul anului 2024, în conformitate cu termenul limită pentru această recomandare. Experții responsabili de studiu mențin legătura cu autoritățile responsabile de programe și cu organismele naționale de coordonare pentru a le sprijini în acest demers.

Raportul special 07/2020: Punerea în aplicare a politicii de coeziune: costuri relativ scăzute, dar informații insuficiente pentru evaluarea economiilor aduse de simplificare

Răspunsul la recomandarea 1 litera (d), punctul 68: Comisia observă că termenul pentru punerea în aplicare a acestei recomandări nu a expirat încă. Studiul este în derulare, iar raportul său final este așteptat până la sfârșitul anului 2024, în conformitate cu termenul limită pentru această recomandare. Comisia este pregătită să se asigure că datele colectate sunt verificate, pentru a se asigura că acestea au un nivel de calitate suficient.

Raportul special 07/2020: Punerea în aplicare a politicii de coeziune: costuri relativ scăzute, dar informații insuficiente pentru evaluarea economiilor aduse de simplificare

Răspunsul la recomandarea 2 punctul 70: Comisia a trebuit să revizuiască data inițială de finalizare a acestei recomandări pentru a reflecta adoptarea programelor pentru perioada 2021-2027. Statele membre au fost informate cu privire la domeniul de aplicare al studiului și al anchetelor sale, precum și cu privire la calendarul orientativ. Studiul este în derulare, iar raportul său final este așteptat până la sfârșitul anului 2024.

Raportul special 8/2020: Investițiile UE în siturile culturale: un domeniu care merită o mai bună orientare și coordonare

Răspunsul la recomandarea 1 litera (a), punctul 99: Comisia a acționat cât se poate de mult în cadrul competențelor sale în domeniul culturii, planul de lucru în domeniul culturii fiind un document adoptat de Consiliu, în care Comisia nu poate impune obiective sau măsuri de monitorizare în cazul în care statele membre nu sunt de acord în mod explicit să le instituie. Cu toate acestea, Comisia a testat în mod corespunzător posibilitatea de a lua măsurile recomandate de Curte atunci când consultă statele membre cu privire la ideile lor pentru viitorul plan de lucru. Această consultare a avut loc atât pe cale orală cu președinția Republicii Cehe responsabilă cu elaborarea noului plan de lucru la momentul respectiv, cât și în contextul raportului Comisiei privind punerea în aplicare a Planului de lucru anterior în domeniul culturii pentru perioada 2019-2022, care includea, de asemenea, o secțiune prospectivă. Raportul menționat a fost publicat în iunie 2022 și, în concluziile sale, s-a pledat pentru un cadru strategic mai integrat al UE pentru cooperarea în domeniul culturii, în conformitate cu recomandările CCE.

Raportul special 8/2020: Investițiile UE în siturile culturale: un domeniu care merită o mai bună orientare și coordonare

Răspunsul la recomandarea 1 litera (b), punctul 99: Comisia consideră că această recomandare a fost „pusă în aplicare în anumite privințe”.

Comisia a susținut cât de mult a putut lansarea unei noi inițiative vizând un cadru strategic al UE pentru cultură. Reflecțiile au fost lansate la diferite niveluri și, cel mai important, Comisia a inclus această idee și recomandare în toate publicațiile/procesele relevante. În special, Comisia a introdus ideea unui cadru strategic pentru cultură în două rapoarte oficiale: planul de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2019-2022 și dimensiunea culturală a dezvoltării durabile. De asemenea, datorită acestor lucrări, Consiliul a convenit să includă o invitație adresată Comisiei și Înalțului Reprezentant în concluziile Consiliului din rezoluția sa privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026.

Raportul special 8/2020: Investițiile UE în siturile culturale: un domeniu care merită o mai bună orientare și coordonare

Răspunsul la recomandarea 2 litera (c), punctul 99: Comisia consideră că această recomandare a fost „pusă în aplicare în anumite privințe”.

În septembrie 2021, Comisia a lansat CulturEU, care este atât un instrument web, cât și un ghid de finanțare menit să ajute părțile interesate din UE să se orienteze printre fondurile UE disponibile pentru cultură pentru perioada 2021-2027. În prezent, acesta este disponibil în toate limbile UE și oferă acces la peste 75 de oportunități de finanțare pentru cultură prin intermediul a 21 de programe/instrumente de finanțare ale UE. În plus, Comisia a prezentat acest instrument web și ghid pentru un public foarte larg în cadrul a numeroase conferințe și evenimente, inclusiv birourile „Europa creativă” din statele membre ale UE.

În plus, în 2022, platforma CreativesUnite, finanțată de UE, și-a îmbunătățit site-ul, adăugând un instrument intitulat „So you need money!” (Deci ai nevoie de bani!), care permite părților interesate să găsească surse alternative de finanțare pentru proiectele și activitățile lor: investitori privați, organizații filantropice, (micro)credite, finanțare participativă, creditare participativă, împrumuturi etc.

În plus, Comisia a organizat un atelier privind sursele complementare de finanțare pentru patrimoniul cultural, care a vizat statele membre ale UE și părțile interesate din domeniul patrimoniului. Acest atelier s-a axat pe schimbul de bune practici din statele membre, cu participarea Institutului Băncii Europene de Investiții pentru a clarifica modul în care patrimoniul cultural poate fi atractiv pentru investitorii privați. Fundația culturală europeană a contribuit, de asemenea, la discuție prin explorarea rolului organizațiilor filantropice și al fundațiilor.

În cele din urmă, Comisia a publicat pe site-ul său bunele practici selectate privind finanțarea complementară a patrimoniului cultural.

Raportul special 8/2020: Investițiile UE în siturile culturale: un domeniu care merită o mai bună orientare și coordonare

Răspunsul la recomandarea 3, punctul 105: Comisia consideră că această recomandare este pusă în aplicare integral.

Comisia a examinat și a propus forme simplificate de sprijin pentru investițiile din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) în situri culturale și, în limitele competențelor sale în contextul gestiunii partajate a fondurilor politicii de coeziune, a depus eforturi considerabile în timpul negocierilor privind programele din perioada 2021-2027 pentru a obliga autoritățile de management să îmbunătățească și să asigure sustenabilitatea financiară a siturilor culturale care ar urma să fie sprijinite prin investiții din FEDR.

Raportul special 9/2020: Rețeaua rutieră centrală a UE: timpii de călătorie sunt mai scurți, dar rețeaua nu este încă pe deplin funcțională

Răspunsul la recomandarea 1 litera (b), punctul 71: Comisia consideră că recomandarea este pusă în aplicare integral.

Comisia a luat măsuri adecvate pentru ca statele membre să acorde prioritate Fondului de coeziune și FEDR disponibile pentru investițiile în rețeaua centrală în vederea finalizării acestora până în 2030. La adoptarea acordurilor de parteneriat și a programelor pentru perioada 2021-2027, serviciile Comisiei erau pe deplin conștiente de necesitatea urgentă de a sprijini finalizarea rețelei centrale TEN-T, în special în statele membre și în regiunile rămase în

urmă. Prin urmare, aproape 4,5 miliarde EUR din bugetul UE (sau 24,6 % din totalul alocărilor pentru drumuri din FEDR/FC – Fondul de coeziune – 2021-2027) au fost alocate în cadrul programelor FC/FEDR pentru a sprijini rețeaua rutieră centrală TEN-T. În plus, având în vedere evoluția către reducerea bugetelor pentru transporturi în cadrul politicii de coeziune și importanța tot mai mare a sprijinirii unor forme de transport mai durabile ca parte a Agendei verzi a UE, precum și obiectivul principal al politicii de coeziune de a îmbunătăți conectivitatea în regiunile mai puțin dezvoltate și cu acestea, 24,6 % reprezintă încă o cotă substanțială.

În plus, programarea FEDR și FC a recunoscut necesitatea de a îmbunătăți siguranța rutieră. Condiția favorizantă 3.1 (8) „Planificarea cuprinzătoare a transporturilor la nivelul corespunzător” prevede în mod clar că cartografierea multimodală de către statele membre a infrastructurilor existente și planificate [...] prezintă rezultatele evaluării riscurilor în materie de siguranță rutieră în conformitate cu strategiile naționale existente în materie de siguranță rutieră, împreună cu o cartografiere a drumurilor și tronsoanelor afectate și prevăzând o prioritizare a investițiilor corespunzătoare.

Raportul special 9/2020: Rețeaua rutieră centrală a UE: timpii de călătorie sunt mai scurți, dar rețeaua nu este încă pe deplin funcțională

Răspunsul la recomandarea 2 litera (a), punctul 72: Comisia consideră că a întreprins acțiunile care intră în sfera sa de competență.

Comisia a luat în considerare recomandarea în propunerea legislativă de revizuire a Regulamentului TEN-T. În decembrie 2023, s-a ajuns la un acord politic între colegiitori. Procesul de adoptare oficială intră în sfera de competență a Parlamentului European și a Consiliului. Se preconizează că regulamentele TEN-T revizuite vor intra în vigoare în T2 2024. În regulamentul, Comisia pune un accent deosebit pe îmbunătățirea siguranței și a securității rutiere prin standarde rutiere ambițioase, precum și prin ținte bazate pe distanța minimă pentru dezvoltarea zonelor de odihnă și a parcărilor sigure și securizate. Comisia vizează, de asemenea, îmbunătățirea condițiilor sociale și de muncă ale lucrătorilor din sectorul transporturilor.

Raportul special 9/2020: Rețeaua rutieră centrală a UE: timpii de călătorie sunt mai scurți, dar rețeaua nu este încă pe deplin funcțională

Răspunsul la recomandarea 2 litera (b), punctul 72: Comisia elaborează în prezent o nouă versiune a TENtec, care va conține o parte extinsă de analiză și statistică, ceea ce va permite monitorizarea și evaluarea mai eficientă a caracterului complet al rețelei centrale. Disponibilitatea unor seturi de date mai precise și mai complete, împreună cu instrumente de analiză îmbunătățite, va oferi posibilitatea de a monitoriza mai bine performanța rețelei TEN-T, de exemplu evoluția în timp a vitezei de circulație a trenurilor de marfă.

Raportul special 10/2020: Infrastructurile de transport din UE: pentru ca efectele de rețea să se materializeze la timp, este necesar ca implementarea megaproiectelor să prindă viteză

Răspunsul la recomandarea 2 literele (a) și (b), recomandarea 3 literele (a), (b) și (c), recomandarea 4 litera (b), punctele 83, 86 și 89: Comisia reiterează faptul că nu a acceptat recomandarea.

Raportul special 10/2020: Infrastructurile de transport din UE: pentru ca efectele de rețea să se materializeze la timp, este necesar ca implementarea megaproiectelor să prindă viteză

Răspunsul la recomandarea 4 litera (a), punctul 89: Comisia a acceptat parțial recomandarea și consideră că a întreprins acțiunile pentru care și-a asumat angajamentul și care intră în sfera sa de competență.

Comisia a luat în considerare recomandarea în propunerea legislativă de revizuire a Regulamentului TEN-T, care consolidează rolul coordonatorilor europeni. Actele de punere în aplicare prevăzute în acordul politic privind revizuirea TEN-T abordează aspectele majore formulate în acest raport special în ceea ce privește domeniul de aplicare (proiecte transfrontaliere majore, priorități orizontale și coridoare întregi) și ținte (implementarea legăturilor lipsă, eliminarea blocajelor majore, asigurarea unei stabiliri coerente a priorităților pentru planificarea infrastructurii și a investițiilor, stabilirea unor etape orientative și a termenelor preconizate).

Raportul special 10/2020: Infrastructurile de transport din UE: pentru ca efectele de rețea să se materializeze la timp, este necesar ca implementarea megaproiectelor să prindă viteză

Răspunsul la recomandarea 4 litera (c), punctul 89: Comisia consideră că a întreprins acțiunile care intră în sfera sa de competență.

Comisia a luat în considerare recomandarea în propunerea legislativă de revizuire a Regulamentului TEN-T. Se preconizează că regulamentele TEN-T revizuite vor intra în vigoare în T2 2024 și vor autoriza Comisia să adopte acte de punere în aplicare pentru implementarea coridoarelor europene de transport. Acestea se vor baza pe planurile de lucru ale coordonatorilor, care le consolidează în mod semnificativ rolul. În plus, regulamentul prevede participarea coordonatorilor la activitatea organismelor de supraveghere sau a organismelor de coordonare similare ale unei entități unice, pentru coordonarea, construirea și/sau gestionarea proiectelor transfrontaliere de infrastructură.

Raportul special 11/2020: Eficiența energetică a clădirilor: este în continuare necesar să se pună un accent mai mare pe raportul cost-eficacitate

Răspunsul la recomandarea 2 punctul 92: Comisia consideră că a pus în aplicare integral partea din recomandare pe care a acceptat-o.

Comisia a acceptat parțial această recomandare, subliniind că selecția proiectelor în cadrul gestiunii partajate ține de mandatul și responsabilitățile autorităților de management ale statelor membre. Comisia observă că Regulamentul privind dispozițiile comune 2021-2027 obligă autoritățile de management să se asigure că operațiunile selectate prezintă cel mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor. Prin criteriile și procedurile de selecție ar trebui, totodată, să se acorde prioritate operațiunilor care maximizează contribuția finanțării din partea UE la îndeplinirea obiectivelor programului. Aceste dispoziții urmăresc să împiedice selectarea proiectelor care au o contribuție redusă la realizarea obiectivelor programului. De asemenea, Comisia menționează că trebuie respectate dispozițiile Directivei privind performanța energetică a clădirilor, inclusiv noua cerință aplicabilă statelor membre de a corela măsurile financiare referitoare la îmbunătățirile în materie de eficiență energetică în cadrul renovării clădirilor cu economiile de energie urmărite sau realizate.

Raportul special 11/2020: Eficiența energetică a clădirilor: este în continuare necesar să se pună un accent mai mare pe raportul cost-eficacitate

Răspunsul la recomandarea 3 litera (c), punctul 93: Comisia reiterează faptul că nu a acceptat recomandarea.

Raportul special 12/2020: Platforma europeană de consiliere în materie de investiții – Lansată cu scopul de a stimula investițiile în UE, impactul platformei rămâne limitat

Răspunsul la recomandarea 4 punctul (i), punctul 64: Un grup de lucru intern al Comisiei, care include toate direcțiile generale de politici, active în cadrul Platformei de consiliere InvestEU, a evaluat opțiunile posibile și etapele următoare pentru a simplifica și, eventual, a fuziona asistența tehnică a UE pentru proiectele de investiții de la nivelul Comisiei. În plus, direcțiile generale de politici ale Comisiei au fost și sunt foarte strâns implicate în negocierile privind acordurile de consiliere cu BEI și cu alți parteneri de consiliere pentru a stabili domeniul de aplicare al inițiativelor în materie de consiliere pentru fiecare dintre acestea.

Comisia consideră că recomandarea 4 punctul (i) este pusă în aplicare integral și în timp util.

Raportul special 12/2020: Platforma europeană de consiliere în materie de investiții – Lansată cu scopul de a stimula investițiile în UE, impactul platformei rămâne limitat

Răspunsul la recomandarea 4 punctul (ii) punctul 64: Toate acordurile de consiliere semnate în cadrul Programului InvestEU au drept obiectiv ca minim 50 % din cuantumul total al contribuției UE disponibile în cadrul inițiativelor de consiliere să fie utilizat pentru a oferi asistență consultativă sau granturi în beneficiul proiectelor care sunt potențial eligibile pentru a primi finanțare ulterioară sprijinită cu ajutorul garanției InvestEU.

În plus, o serie de inițiative de consiliere sunt legate de produse financiare specifice InvestEU și dezvoltă o rezervă de proiecte pentru aceste produse specifice.

Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că recomandarea 4 punctul (ii) a fost finalizată integral și în timp util.

Raportul special 12/2020: Platforma europeană de consiliere în materie de investiții – Lansată cu scopul de a stimula investițiile în UE, impactul platformei rămâne limitat

Răspunsul la recomandarea 4 punctul (iii), punctul 64: Acoperirea geografică a Platformei de consiliere InvestEU a fost extinsă prin acorduri cu două instituții financiare internaționale: Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) acoperă o serie de state membre (Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Republica Slovacă și Slovenia), iar Banca Consiliului Europei (CEB) acoperă toate statele membre, cu excepția Austriei. Au fost semnate trei acorduri cu băncile sau instituțiile naționale de promovare (BINP) (două cu BINP din Franța și unul cu o BINP din Italia). În plus, acordurile de cooperare menționate de CCE, și anume memorandumurile de înțelegere semnate între Banca Europeană de Investiții și o serie de BINP, nu pot fi comparate cu acordurile de consiliere din cadrul InvestEU. În timp ce cele din urmă sunt acorduri juridice care prezintă implicații bugetare, primele sunt acorduri de cooperare fără caracter juridic obligatoriu.

Comisia consideră că recomandarea 4 punctul (iii) este pusă în aplicare integral și în timp util.

Raportul special 12/2020: Platforma europeană de consiliere în materie de investiții – Lansată cu scopul de a stimula investițiile în UE, impactul platformei rămâne limitat

Răspunsul la recomandarea 4 punctul (iv), punctul 64: Platforma de consiliere InvestEU este activă prin intermediul partenerilor săi de consiliere în toate statele membre ale UE. Unii dintre acești parteneri de consiliere sunt mai activi în anumite state membre și au stabilit o prezență locală prin intermediul birourilor locale bine cunoscute și recunoscute în statele membre respective.

Comisia consideră că recomandarea 4 punctul (iv) este pusă în aplicare integral și în timp util.

Raportul special 12/2020: Platforma europeană de consiliere în materie de investiții – Lansată cu scopul de a stimula investițiile în UE, impactul platformei rămâne limitat

Răspunsul la recomandarea 4 punctul (vi), punctul 64: Anexa 4 (Principiile „Raportării operaționale”) la Acordul consultativ cu Banca Europeană de Investiții este derivată într-un document mai detaliat, și anume metodologia indicatorilor-cheie de performanță/a indicatorilor-cheie de monitorizare, care este pusă în aplicare prin raportarea periodică transmisă prin intermediul Sistemului informatic de gestionare a programului InvestEU. Costurile misiunilor de consiliere, precum și beneficiile (de exemplu, investițiile mobilizate, persoanele instruite) sunt raportate de toți partenerii de consiliere. Primele rezultate au fost raportate pentru sfârșitul anului 2023, pe măsură ce au fost finalizate primele misiuni de consiliere. Pentru o analiză mai cuprinzătoare, ar trebui colectate rapoarte consultative privind rezultatele pe o perioadă mai lungă de punere în aplicare.

Comisia consideră că recomandarea 4 punctul (vi) este pusă în aplicare integral și în timp util.

Raportul special 14/2020: Ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE Kenyei

Răspunsul la recomandarea 1 litera (b), punctul 83: Comisia reiterează faptul că nu a acceptat recomandarea, astfel cum se explică în răspunsurile sale la Raportul special 14/2020.

Raportul special 14/2020: Ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE Kenyei

Răspunsul la recomandarea 2 punctul 84: Noțiunea de masă critică în sectoarele prioritare a fost stabilită ca parte a exercițiului de programare și se bazează pe cunoștințe, resurse umane (capacitatea de dialog politic) și resurse financiare. Adoptarea programului indicativ multianual (PIM) pentru Kenya a marcat astfel data de finalizare a punerii în aplicare a recomandării.

Raportul special 14/2020: Ajutorul pentru dezvoltare acordat de UE Kenyei

Răspunsul la recomandarea 3 punctul 89: Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare integral.

PIM se bazează pe trei domenii prioritare (1. Tranziția verde: Durabilitatea și reziliența mediului; 2. A nu lăsa pe nimeni în urmă: Dezvoltarea umană și incluziunea digitală; 3. Guvernanță democratică, pace și stabilitate), cu câte trei sectoare fiecare (1.1. Capitalul natural și reziliența; 1.2 Economia verde și întreprinderile durabile; 1.3. Energia durabilă; 2.1. Educația și competențele pentru ocuparea forței de muncă; 2.2. Capacitatea femeilor și a tinerilor; 2.3. Urbanizarea favorabilă incluziunii și rezilientă; 3.1. Guvernanța democratică și economică; 3.2. Conflicte, pace și securitate; 3.3. Migrația și strămutarea forțată).

Acestora li se acordă prioritate, astfel cum se arată în distribuția între alocările financiare în Planul anual de acțiune pentru 2022 adoptat și în Planul de acțiune multianual 2023-24 (<https://international-partnerships.ec.europa.eu/action->

[plans_en?f%5B0%5D=countries_countries_multiple_%3Ahttp%3A//publications.europa.eu/resource/authority/country/KEN](https://publications.europa.eu/resource/authority/country/KEN)).

Raportul special 15/2020: Protejarea polenizatorilor sălbatici în UE – inițiativele Comisiei nu au dat roade

Răspunsul la recomandarea 1 litera (b), punctul 66: Comisia consideră că această recomandare a fost pusă în aplicare integral, întrucât responsabilitățile partajate între cele trei direcții generale (DG) în revizuirea inițiativei și punerea sa în aplicare au fost stabilite în mod clar de la început, în conformitate cu competențele fiecărei direcții generale.

Comisia reiterează faptul că a furnizat dovezi privind structura guvernantei externe (statele membre, părțile interesate).

În ceea ce privește guvernanta internă, trei direcții generale (DG ENV, DG AGRI, DG SANTE) coordonează în mod oficial inițiativa revizuită, astfel cum reiese din foaia de parcurs (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13142-EU-pollinators-initiative-revision_ro). Prin urmare, responsabilitățile sunt stabilite în mod clar, fiecare direcție generală fiind responsabilă în domeniul de politică care țin de competența sa: DG AGRI se ocupă de agricultură (politica agricolă comună) în contextul acțiunii 5, DG SANTE se ocupă de pesticide și biocide în contextul acțiunii 6 și DG ENV gestionează politicile de mediu, inclusiv coordonarea generală a inițiativei.

Raportul special 15/2020: Protejarea polenizatorilor sălbatici în UE – inițiativele Comisiei nu au dat roade

Răspunsul la recomandarea 2 litera (a), punctul 68: Formatul cadrelor multianuale de acțiuni prioritare convenit cu statele membre în mai 2018 nu a furnizat o secțiune specifică referitoare la polenizatori, dar secțiunea privind cadrele de acțiuni prioritare privind valoarea adăugată suplimentară a măsurilor prioritare ar putea fi deja utilizată pentru a descrie măsurile pentru protecția polenizatorilor. Prin urmare, necesitatea de a aborda acțiunile prioritare pentru habitatele importante ale polenizatorilor în cadrele de acțiuni prioritare a fost ridicată oral și în scris în cadrul reuniunii Grupului de experți pentru directivele „Păsări” și „Habitat” (reuniunea NADEG) din 29-30 noiembrie 2018. Ulterior, în cadrul reuniunii NADEG din 6-7 mai 2020, Comisia a solicitat din nou includerea măsurilor pentru protecția polenizatorilor în cadrele de acțiuni prioritare, în lista de verificare actualizată pentru evaluarea cadrelor de acțiuni prioritare, cu o întrebare privind polenizatorii. Prin urmare, numai cadrele de acțiuni prioritare actualizate sau prezentate după luna mai 2020 au fost evaluate de Comisie în ceea ce privește polenizatorii.

Raportul special 15/2020: Protejarea polenizatorilor sălbatici în UE – inițiativele Comisiei nu au dat roade

Răspunsul la recomandarea 3 litera (a), punctul 69: Comisia a pus în aplicare recomandarea propunând modificarea regulamentelor de punere în aplicare privind produsele de protecție a plantelor (PPP) cu scopul de a include dispoziții de protecție pentru albinele sălbatice. Comisia a transmis primele propuneri statelor membre în decembrie 2023. Încă din 2021, Comisia și-a completat orientările privind autorizațiile de urgență cu trei pagini suplimentare pentru a oferi instrucțiuni statelor membre în ceea ce privește justificările. În plus, Comisia a mandatat Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) să elaboreze noi protocoale pentru a efectua verificări ale autorizațiilor de urgență.

Raportul special 15/2020: Protejarea polenizatorilor sălbatici în UE – inițiativele Comisiei nu au dat roade

Răspunsul la recomandarea 3 litera (b), punctul 69: Comisia a pus în aplicare integral recomandarea și se angajează, împreună cu statele membre, să dea curs planului de lucru prezentat în octombrie 2023 pentru dezvoltarea unor metode de testare axate pe polenizatorii sălbatici. Comisia a reușit să găsească trei state membre dispuse să acționeze ca țări principale pentru prezentarea a trei proiecte de protocoale de testare privind albinele către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în 2023. Din cauza lipsei unor dovezi suficient de solide, majoritatea statelor membre au sprijinit în 2022 o abordare nedefinită bazată pe praguri ca obiectiv specific de protecție atât pentru bondari, cât și pentru albinele solitare până când vor deveni disponibile date suplimentare. În practică, acest lucru înseamnă că vor fi necesare studii de teren, cu excepția cazului în care o substanță îndeplinește anumite criterii. Aceste criterii vor fi incluse în Regulamentul Comisiei de stabilire a principiilor uniforme de evaluare și autorizare a produselor de protecție a plantelor.

Raportul special nr. 16/2020: Semestrul european – Recomandările specifice fiecărei țări abordează probleme importante însă punerea lor în aplicare trebuie să fie ameliorată

Răspunsul la recomandarea 1 litera (b), punctul 59: Introducerea planurilor de redresare și reziliență (PNRR) în 2021 a oferit stimulente clare statelor membre pentru a consolida punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări (CSR), având în vedere că acestea trebuie să abordeze toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări formulate de Consiliu, inclusiv cele legate de ocuparea forței de muncă și reducerea sărăciei, cercetare și dezvoltare. În ultimii ani, în recomandările specifice fiecărei țări s-a pus accentul pe punerea în aplicare a planurilor de redresare și reziliență.

Raportul special nr. 16/2020: Semestrul european – Recomandările specifice fiecărei țări abordează probleme importante însă punerea lor în aplicare trebuie să fie ameliorată

Răspunsul la recomandarea 2 litera (c) punctul 61 și la recomandarea 5 litera (b) punctul 64: Comisia nu a acceptat recomandarea.

Raportul special 17/2020: Instrumentele de apărare comercială: sistemul de protecție a întreprinderilor din UE împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții funcționează bine

Răspunsul la recomandarea 4 punctul 2, punctul 98: Comisia a amânat până în 2025 punerea în aplicare a recomandării. Punerea în aplicare a recomandării se reflectă în planul multianual de evaluare al DG TRADE, prin programarea unei evaluări a instrumentelor de apărare comercială ale UE în 2025.

Această dată a fost aleasă pentru a acorda mai mult timp pentru colectarea de date suficiente, în urma punerii în aplicare a modificărilor legislative în domeniul instrumentelor de apărare comercială în decembrie 2017 și în iunie 2018, pentru a permite o evaluare *ex post* adecvată. Intervalul de timp ia în considerare durata procedurilor de apărare comercială, de la depunerea plângerilor până la impunerea de măsuri și, respectiv, până la efectuarea de reexaminări.

Raportul special 17/2020: Instrumentele de apărare comercială: sistemul de protecție a întreprinderilor din UE împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții funcționează bine

Răspunsul la recomandarea 5, punctul 99: Comisia consideră recomandarea implementată. Comisia a specificat criteriile de deschidere a unei anchete *ex officio* prin actualizarea site-urilor sale web și a deschis recent anchete din oficiu, cum ar fi ancheta antisubvenție care a vizat vehiculele electrice pe bază de baterii provenite din China. Comisia reiterează faptul că motivul pentru care deschiderea anchetelor *ex officio* este justificată numai în circumstanțe excepționale este faptul că numărul mare de probe necesare pentru deschiderea unui caz este, în mod normal, disponibil numai pentru producătorii europeni în cauză. Prin urmare, acest lucru necesită cunoștințe și probe care să ateste că importurile unui anumit produs ar face obiectul unui dumping sau al unor subvenții, inclusiv accesul la date care constituie obiectul dreptului de proprietate al întreprinderilor referitoare la performanța unei industrii la nivelul respectivului produs specific.

Raportul special 21/2020: Controlul ajutoarelor de stat în favoarea instituțiilor financiare în UE: o verificare a adecvării se impune

Răspunsul la recomandarea 1 punctul 2, punctul 72: Având în vedere că evaluarea nu a fost finalizată de către Comisie (recomandarea 1 punctul 1), aceasta nu a putut întreprinde nicio acțiune subsecventă în conformitate cu recomandarea.

Raportul special 21/2020: Controlul ajutoarelor de stat în favoarea instituțiilor financiare în UE: o verificare a adecvării se impune

Răspunsul la recomandarea 3, punctul 74: Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare integral.

În primul rând, Comisia ar dori să reamintească faptul că este foarte dificil să se definească indicatori simpli de performanță care să ofere o evaluare semnificativă a modului în care sunt îndeplinite în fiecare an obiectivele sale.

În al doilea rând, nici numărul limitat de decizii privind ajutorul bancar din ultimii ani nu ar oferi o bază solidă pentru a formula concluzii generale pe baza indicatorilor de performanță care, datorită naturii lor anuale, s-ar baza pe puține observații.

În cele din urmă, indicatorii de performanță specifici sunt în mod normal rezervați pentru prioritățile actuale ale Comisiei, iar numărul mult mai mic de cazuri de ajutor bancar în comparație cu consecințele crizei financiare face dificilă justificarea necesității unor indicatori specifici pentru ajutorul bancar.

Din aceste motive, Comisia va reexamina, la începutul următorului mandat, dacă este oportun și necesar să se mențină indicatori de performanță specifici pentru ajutoarele de stat acordate sectorului bancar.

Raportul special 22/2020: Viitorul agențiilor UE – Există potențial pentru o mai mare flexibilitate și cooperare

Răspunsul la recomandarea 2 litera (b), punctul 86: Comisia subliniază că termenul nu a expirat încă. De asemenea, Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare în măsura posibilului în această etapă, întrucât punerea în aplicare ulterioară va avea loc conform planificării în contextul procesului de pregătire a cadrului financiar multianual (CFM).

Orice trimitere la planificarea finală în ceea ce privește pregătirea CFM post-2027 este mult prea prematură. Prioritățile fiecărei agenții vor fi revizuite în timp util înainte de începerea noii perioade a CFM. Evaluarea poate începe în cursul anului 2025. Așa cum s-a procedat și pentru actualul CFM, următoarea propunere privind CFM va acoperi agențiile și va reflecta prioritățile revizuite. Comisia confirmă că evaluarea priorităților și a nevoilor agențiilor va începe în timp util pentru următorul CFM.

Cu toate acestea, este important de remarcat faptul că, în mod regulat și continuu, Comisia revizuieste pentru fiecare agenție în parte și cu o abordare diferențiată nevoile de resurse ale fiecărei agenții și propune majorări ale bugetelor sale ori de câte ori acest lucru este justificat și posibil în cadrul CFM și al procedurii bugetare. Pentru mai multe informații cu privire la evaluările în curs, a se vedea răspunsul la recomandarea 2 litera (c) din Raportul special 22/2020 și tabelele de evoluție generală din proiectul de buget pentru 2025.

Raportul special 22/2020: Viitorul agențiilor UE – Există potențial pentru o mai mare flexibilitate și cooperare

Răspunsul la recomandarea 2 litera (c), punctul 86: Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare în timp util și integral, după cum o ilustrează mai multe exemple privind proiectul de buget, bugetele rectificative și transferurile.

Comisia revizuieste resursele financiare și umane ale agențiilor în fiecare an în cursul audierilor bugetare, pe baza cererilor bugetare ale agențiilor, transmise Comisiei. Cererile și nevoile agențiilor sunt luate în considerare în mod corespunzător și ajustate ori de câte ori acest lucru este justificat și posibil în cadrul CFM.

Tabelul sinoptic de la paginile 84 și 85 din Punctele principale ale situației estimărilor pentru bugetul pentru 2025 ilustrează în mod concret faptul că creșterea propusă a bugetului și creșterea personalului pentru fiecare agenție variază foarte mult și este adaptată fiecărei situații individuale. Subvenția propusă de la bugetul UE în 2025, comparativ cu 2024, variază de la minus 100 % la plus 174 %, fiind diferită pentru fiecare agenție. Evoluția propusă a posturilor din schema de personal variază de la o agenție la alta de la menținerea stabilă efectivului de personal la o creștere de 242 de posturi.

Pe lângă procedura bugetară, înainte de a emite noi propuneri legislative, Comisia efectuează evaluări ale impactului și consultă agențiile cu privire la resursele necesare pentru finalizarea noilor sarcini propuse. Aceste resurse și justificarea lor sunt apoi incluse în fișele financiare legislative care însoțesc propunerile legislative ale Comisiei. Aceste noi resurse pot fi, de asemenea, revizuite în continuare în timpul negocierilor cu privire la aceste propuneri și înainte de adoptarea oficială a legislației de către colegiitori pentru a realinia resursele cu calendarele de punere în aplicare revizuite sau cu sarcinile revizuite decise de colegiitori în cursul negocierilor.

Nu în ultimul rând, Comisia monitorizează îndeaproape și execuția bugetară a agenției și este pregătită să sprijine agenția în ceea ce privește ajustările bugetare ori de câte ori este necesar. De exemplu, o agenție are posibilitatea de a returna creditele, pe care nu le poate utiliza, atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător, în cadrul exercițiului global de transfer din toamna fiecărui an.

Prin urmare, nevoile în continuă evoluție ale agențiilor sunt luate în considerare în mod corespunzător pe tot parcursul anului, în cadrul normelor financiare aplicabile și în limitele impuse de CFM.

Autoritatea bugetară nu poate îndeplini toate cererile agențiilor descentralizate, deoarece acest lucru ar pune în pericol respectarea plafoanelor CFM. O abordare mai flexibilă în ceea ce privește

efectivele de personal ar reduce, la rândul său, resursele disponibile pentru cheltuielile operaționale din bugetele agențiilor și ar spori presiunea asupra cheltuielilor administrative din bugetul Uniunii care decurge din viitoarele cheltuieli cu pensiile. Comisia ia în considerare aceste aspecte atunci când analizează cererile agențiilor descentralizate.

Comisia ia act de faptul că nevoile excepționale și în continuă evoluție ale agențiilor sunt evaluate pe tot parcursul anului în limitele impuse de CFM și sunt luate în considerare în mod corespunzător, dacă este cazul, în proiectul (proiectele) rectificativ(e) de buget și în transferuri. Prin urmare, acest proces permite ajustări în cursul anului și nu numai în anul X + 2.

Raportul special 22/2020: Viitorul agențiilor UE – Există potențial pentru o mai mare flexibilitate și cooperare

Răspunsul la recomandarea 3 litera (b), punctul 88: Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare în timp util și integral.

Începând din 2021, în avizele sale privind documentele unice de programare ale agențiilor descentralizate, Comisia solicită o legătură mai strânsă între indicatorii de performanță și contribuția agențiilor la punerea în aplicare a politicilor UE, în loc să se pună un accent excesiv pe realizări și activități.

Prin urmare, agențiile sunt încurajate și invitate să definească indicatorii de performanță astfel încât să existe o legătură clară cu obiectivele de politică relevante. Direcțiile generale partenere se vor concentra mai mult asupra acestui aspect în monitorizarea agențiilor lor respective. Pe baza acestor eforturi, ne așteptăm ca informațiile privind performanța furnizate de agenții să se îmbunătățească treptat de-a lungul anilor.

Cu toate acestea, agențiile descentralizate rămân direct responsabile pentru informațiile furnizate în documentele unice de programare și în alte documente justificative prezentate autorității bugetare. Comisia reiterează faptul că nu poate decât să încurajeze agențiile să definească indicatori de performanță adecvați, dar acestea sunt responsabile pentru monitorizarea performanței lor.

Raportul special 22/2020: Viitorul agențiilor UE – Există potențial pentru o mai mare flexibilitate și cooperare

Răspunsul la recomandarea 3 litera (c), punctul 88: Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare integral.

Comisia subliniază că abordarea comună rămâne principalul cadru politic al instituțiilor pentru a asigura o structură de guvernare solidă și funcțională pentru agenții. Abordarea comună stabilește o componentă standard a consiliului de administrație al agențiilor, fără a aduce atingere dispozițiilor relevante pentru agențiile existente. Comisia evaluează guvernarea agențiilor și, după caz, prezintă propuneri legislative în conformitate cu abordarea comună. Luând în considerare acest lucru, Comisia nu a considerat necesară sau justificată modificarea dimensiunii consiliilor de administrație pentru niciuna dintre revizuirile actelor de înființare ale agențiilor efectuate începând cu septembrie 2020, deoarece aceasta reflecta abordarea comună; începând din 2021, au fost lansate 12 evaluări externe, inclusiv evaluarea transversală a agențiilor de ocupare a forței de muncă (Cedefop, EU-OSHA, Eurofound și ETF) – acestea din urmă fiind agențiile pentru care este deosebit de relevantă chestiunea dimensiunii consiliului de administrație. Această evaluare este în curs de finalizare.

Raportul special 24/2020: Procedurile Comisiei în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice la nivelul UE: supravegherea pieței trebuie intensificată

Răspunsul la recomandarea 1, punctul 94: Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare integral.

Comisia a extins și a utilizat mai bine canalele de informare deja existente pentru a colecta informații cu privire la posibile încălcări ale legislației în materie de concurență, în special cartelurile. Aceste măsuri au fost deja puse în aplicare și necesită investiții continue. De asemenea, Comisia a extins domeniul de aplicare al instrumentului său de avertizare anonimă pentru a acoperi în mod explicit și alte forme de încălcare a concurenței, însoțită de o campanie pe platformele de comunicare socială și de un site actualizat pentru a asigura o mai bună cunoaștere a normelor. Aceasta a dezvăluit în mod public că mai multe dintre controalele inopinate care au vizat cartelurile, efectuate în ultimii doi ani, au fost declanșate pe baza unor informații obținute de pe piață, nu de la societățile implicate în programul de clemență. Aceste acțiuni ilustrează faptul că măsurile puse în aplicare de la auditul Curții generează deja rezultate. Pentru a îmbunătăți detectarea *ex officio*, Comisia a colaborat cu autoritățile naționale de aplicare a legii pentru a detecta practicile anti-concurențiale. Pentru a-și consolida capacitatea de a identifica și de a colecta în mod proactiv, inclusiv în contextul punerii în aplicare *ex officio*, informații relevante pentru piață furnizate din surse online accesibile publicului, Comisia a înființat o echipă de experți responsabili cu tehnologia.

Comisia nu a acceptat și nu a pus în aplicare a doua parte a recomandării, deoarece consideră că metodologia sa de stabilire a priorităților în materie de antitrust este bine echilibrată pentru a acorda prioritate încălcărilor potențiale care au un impact semnificativ asupra pieței interne.

Raportul special 24/2020: Procedurile Comisiei în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice la nivelul UE: supravegherea pieței trebuie intensificată

Răspunsul la recomandarea 2 litera (a), punctul 99: Comisia a îmbunătățit și mai mult procedura simplificată menită să reducă cerințele de informare pentru notificările privind concentrările economice, a oferit orientări pentru a asigura o mai bună acoperire a tranzacțiilor relevante pentru piața unică și este pe punctul de a lansa o aplicație de notificare electronică.

Comisia reiterează faptul că a doua parte a recomandării – și anume efectuarea unei analize detaliate a costurilor și beneficiilor percepției de taxe pentru înregistrarea unei concentrări economice – nu a fost acceptată.

Raportul special 24/2020: Procedurile Comisiei în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice la nivelul UE: supravegherea pieței trebuie intensificată

Răspunsul la recomandarea 2 litera (c), punctul 99: Comisia a lansat o evaluare cu privire la efectul disuasiv al acțiunilor UE de asigurare a respectării normelor în materie de concurență, inclusiv al amenziilor. Raportul final este planificat pentru 30 noiembrie 2024. Ca atare, metodologia nu a fost încă actualizată.

Raportul special 24/2020: Procedurile Comisiei în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice la nivelul UE: supravegherea pieței trebuie intensificată

Răspunsul la recomandarea 4 litera (b), punctul 103: Comisia reiterează faptul că nu a acceptat și nici nu a pus în aplicare recomandarea 4 litera (b). Comisia nu a acceptat și nu a pus în aplicare recomandarea, deoarece consideră că OCDE este bine plasată pentru a efectua astfel de evaluări *inter pares*, având în vedere independența sa și faptul că are expertiza necesară. Începând din 1998, OCDE a efectuat analize aprofundate ale legislației și politicilor în materie de concurență în diferite jurisdicții (inclusiv în Uniunea Europeană). Comisia ar dori, de asemenea, să reamintească faptul că nu are competența de a obliga autoritățile naționale de concurență (ANC) să se implice în astfel de evaluări *inter pares*. Cu toate acestea, Comisia observă că ANC participă la activitatea Grupului de lucru privind eficacitatea Agenției Rețelei Internaționale a Concurenței (ICN).

Raportul special 25/2020: Uniunea piețelor de capital – Un demaraj lent în direcția unui obiectiv ambițios

Răspunsul la recomandarea 2 litera (a), punctul 132: Comisia reiterează faptul că nu a acceptat recomandarea.

Comisia a revizuit deja cele mai bune practici și a subliniat direcțiile pe care le-ar putea adopta actorii de la diferite niveluri⁵. Următorul pas ar fi ca statele membre să se bazeze pe acest lucru. Mai multe state membre au colaborat pentru a elabora strategiile naționale privind piețele de capital. Comisia va urmări îndeaproape și va sprijini progresele înregistrate în construirea unui ecosistem interconectat al unor piețe de capital puternice, transparente și accesibile în UE, inclusiv prin continuarea sprijinului tehnic. Comisia își propune să consolideze monitorizarea și dialogul cu statele membre și să își continue eforturile pentru a aborda nevoile piețelor locale.

Raportul special 25/2020: Uniunea piețelor de capital – Un demaraj lent în direcția unui obiectiv ambițios

Răspunsul la recomandarea 2 litera (b), punctul 132: Comisia consideră că această recomandare este pusă în aplicare.

În fața pandemiei și a crizei provocate de războiul din Ucraina, accentul s-a mutat pe acțiuni precum sprijinul de urgență pentru cetățeni și întreprinderi și procesul semestrului european și, prin urmare, publicarea rapoartelor și a recomandărilor specifice fiecărei țări a fost suspendată temporar.

Cu toate acestea, piețele de capital au fost în continuare evaluate, deși într-o măsură diferită, în 19 rapoarte de țară referitoare la 2020. Mai multe state membre (de exemplu, Bulgaria, Cipru, România, Grecia, Estonia, Letonia) au primit recomandări specifice fiecărei țări care vizează piețele lor de capital. De exemplu, Cipru a primit recomandarea de a asigura un acces adecvat la finanțare și lichidități, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, care este mai extins și cuprinde atât accesul la finanțare bancară, cât și la piețele de capital. Pe de altă parte, recomandarea primită de Estonia de a asigura un acces suficient la finanțare este mai limitată și se referă la evoluția pieței de capital din statele membre.

⁵ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2019) 99: „Capital Markets Union: progress on building a single market for capital for a strong Economic and Monetary Union” (Uniunea piețelor de capital: progrese în ceea ce privește construirea unei piețe unice de capital pentru o uniune economică și monetară puternică).

Între timp, a fost instituit instrumentul Mecanismului de redresare și reziliență pentru a ajuta statele membre să întreprindă reforme și investiții care să abordeze provocările identificate în recomandările anterioare specifice fiecărei țări.

Raportul special 25/2020: Uniunea piețelor de capital – Un demaraj lent în direcția unui obiectiv ambițios

Răspunsul la recomandarea 2 litera (c), punctul 132: Comisia ia act de evaluarea recomandării, efectuată de către Curte. Cu toate acestea, Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare, în măsura posibilului, în temeiul Regulamentului privind instrumentul de sprijin tehnic (IST).

Abordarea bazată pe cerere, astfel cum este prevăzută în Regulamentul privind Instrumentul de sprijin tehnic (IST), permite fiecărui stat membru să depună o cerere de sprijin care va fi selectată pentru finanțare, cu condiția să îndeplinească criteriile de selecție definite și să primească o evaluare și o validare pozitivă din partea colegiului. În opinia Comisiei, inițiativele de informare asociate cererilor anuale depuse în cadrul IST asigură faptul că fiecare stat membru care are nevoie de sprijin primește informații complete și este încurajat să solicite sprijin pentru dezvoltarea piețelor locale de capital.

Raportul special 26/2020: Mediul marin: protecția oferită de UE este extinsă, dar lipsită de profunzime

Răspunsul la recomandarea 1 (prima liniuță), punctul 88: Comisia ar dori să reamintească faptul că planul de acțiune pentru mediul marin este o inițiativă de politică aprobată de colegiul în cadrul Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030. Aceasta contribuie la ținta de a proteja în mod legal și eficace 30 % din zona maritimă a UE până în 2030, protejând cu strictețe o treime din zonele protejate. Deși evaluarea Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin” (DCSMM) nu a fost încă finalizată, punerea sa în aplicare este totuși în curs. Adoptarea recentă și punerea în aplicare în curs de către statele membre a valorilor prag în temeiul Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin” merită menționate: - două valori-limită pentru integritatea fundului mării (descriptorul 6 în temeiul Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin”) - două valori prag pentru zgomot (descriptorul 11 din DCSMM, de asemenea un rezultat al planului de acțiune pentru mediul marin). În plus, adoptarea valorilor prag pentru speciile sensibile (descriptorul 1 din Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”, precum și un rezultat al planului de acțiune pentru mediul marin) este în curs.

Raportul special 26/2020: Mediul marin: protecția oferită de UE este extinsă, dar lipsită de profunzime

Răspunsul la recomandarea 1 (a doua liniuță), punctul 88: În primul rând, Comisia ar dori să își reitereze răspunsul anterior potrivit căruia toate speciile și habitatele marine din apele marine ale statelor membre ale UE sunt protejate de Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”. De asemenea, întrucât conservarea resurselor biologice marine este de competența exclusivă a Uniunii Europene în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), atunci când statele membre adoptă măsuri privind activitățile de pescuit, acestea sunt supuse normelor și procedurilor din cadrul PCP. Astfel, este de competența statelor membre să conceapă măsuri adecvate de conservare în domeniul pescuitului, la nivel național sau regional, pentru a contribui la îmbunătățirea protecției speciilor și habitatelor sensibile.

În plus, deși propunerea de regulament privind refacerea naturii vizează creșterea acoperirii habitatelor protejate și nu se referă la speciile protejate, aceasta va aduce beneficii și speciilor prin îmbunătățirea și extinderea habitatelor acestora.

În cele din urmă, planul de acțiune pentru mediul marin propune mai multe acțiuni care ar trebui să reducă capturile accidentale de specii periclitare. Deși în 2023 planul de acțiune se concentrează asupra a două specii aflate într-o situație dificilă, dar care sunt deja protejate de dreptul Uniunii (și anume marsuinul din Oceanul Atlantic Iberic, Marea Baltică și Marea Neagră și delfinul comun din Golful Biscaya), în 2024 se axează pe alte specii care nu sunt incluse în anexele la Directiva „Păsări” și la Directiva „Habitat”, cum ar fi rechinii și vulpile de mare. Până în 2030, necesitatea ca statele membre să pună în aplicare măsuri este extinsă pentru a include toate speciile aflate într-o stare de conservare nefavorabilă sau cele pe cale de dispariție și protejate în temeiul dreptului Uniunii, precum și orice alte specii marine sensibile care au nevoie de protecție.

RĂSPUNSURILE REȚELEI AGENȚIILOR UE LA RAPORTUL ANUAL AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE PENTRU 2023, CAPITOLUL 3: OBTINEREA DE REZULTATE CU AJUTORUL BUGETULUI UE

Recomandarea 2(a)

Răspunsul EUAN:

Rețeaua este de acord cu concluzia Curții.

Rețeaua dorește să reitereze necesitatea unei abordări coordonate din partea serviciilor Comisiei cu privire la includerea agențiilor în procesul de evaluare.

Recomandarea 3(a)

Răspunsul EUAN:

Rețeaua este de acord cu concluzia Curții.

Rețeaua consideră că fiecare obiectiv de politică al Comisiei din cadrul financiar multianual (CFM) trebuie să aibă indicatori-cheie de performanță exacti, astfel încât agențiile să-și poată corela rezultatele documentului unic de programare (DUP) cu indicatorii-cheie de performanță relevanți în materie de politici, care ar putea fi revizuiți pe parcursul ciclului CFM. Astfel s-ar asigura aplicarea corespunzătoare a logicii de intervenție, plecând de la obiectivele de politică/efectele preconizate până la contribuțiile specifice.

Recomandarea 4(a)

Răspunsul EUAN:

Rețeaua este de acord cu concluzia Curții.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE – CAPITOLUL 4: VENITURI

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia salută aprecierea Curții de Conturi Europene (CCE) că, în continuare, nu există erori semnificative în nivelul de eroare din cadrul operațiunilor aferente veniturilor și că sistemele legate de venituri examinate au fost, în general, eficiente. Comisia va monitoriza aspectele identificate de ECA și prin propria sa activitate de control și audit.

În ceea ce privește **venitul național brut (VNB)**, Comisia acordă o importanță deosebită monitorizării atente a promptitudinii prezentării activităților privind rezervele legate de VNB de către statele membre și a instituit un sistem de monitorizare a respectării de către statele membre a cerințelor legale. Comisia și-a continuat activitatea cu privire la actualul ciclu de verificare legat de VNB pentru perioada 2020-2024, în conformitate cu documentele-cadru relevante și cu calendarul convenit. Comisia și țările continuă să urmărească aspectele legate de globalizare în conturile naționale, inclusiv aspectele legate de VNB-ul pentru resursele proprii.

În ceea ce privește **resursa proprie bazată pe TVA**, Comisia își continuă eforturile de a reduce numărul de rezerve deschise privind raportările individuale ale situațiilor TVA.

În ceea ce privește **resursele proprii tradiționale (RPT)**, Comisia va continua monitorizarea punctelor deschise în legătură cu resursele proprii tradiționale și a inclus fiabilitatea conturilor A și B ca subiect specific în programul de inspecție pentru 2024 pentru 12 state membre. De asemenea, Comisia confirmă că până la 31 decembrie 2024 se așteaptă să finalizeze recalcularea sumelor finale datorate de statele membre pentru subevaluarea articolelor textile și de încălțăminte importate din China. În plus, în 2023, Comisia a propus cea mai ambițioasă reformă a uniunii vamale, care este în prezent în curs de negociere cu colegiuitorii. Odată ce va fi convenită și pusă în aplicare, această reformă va consolida în mod considerabil capacitățile de analiză, de gestionare a riscurilor și de control ale uniunii vamale.

În ceea ce privește **veniturile UE provenite din deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate**, Comisia își continuă în mod activ demersurile vizând punerea în aplicare a acestei noi resurse proprii.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern

Activitatea de verificare legată de VNB

Comisia acordă o importanță deosebită monitorizării atente a promptitudinii transmiterii lucrărilor privind rezervele legate de VNB de către statele membre (punctele 4.9-4.11). Comisia a instituit un sistem de monitorizare a respectării de către statele membre a cerințelor legale și informează părțile interesate în mod transparent cu privire la statutul rezervelor.

Comisia și-a continuat activitatea cu privire la actualul ciclu de verificare legat de VNB pentru perioada 2020-2024, în conformitate cu documentele-cadru relevante și cu calendarul convenit. Aceasta a vizat în special verificările inventarelor VNB ale statelor membre și ale Regatului Unit, inclusiv vizite de informare referitoare la VNB în țările respective și formularea de puncte de acțiune și de rezerve¹, după caz.

În 2023, Comisia a retras rezerva privind VNB legată de globalizare pentru toate statele membre, cu excepția Luxemburgului, pentru care discuțiile sunt în curs de finalizare. Comisia și statele membre continuă să urmărească aspectele legate de globalizare în conturile naționale, inclusiv VNB-ul pentru resursele proprii.

Rezerve privind VNB

În ceea ce privește observațiile CCE cu privire la perceperea de penalități de întârziere atunci când rezervele privind VNB au fost soluționate după expirarea termenului stabilit (punctul 4.14), Comisia ar dori să sublinieze faptul că a evaluat, în toate cazurile relevante, dacă dispozițiile legale referitoare la penalitățile de întârziere erau aplicabile. Pe baza metodologiei deja existente, Comisia a concluzionat că nu au existat astfel de cazuri pentru rezervele privind VNB retrase în anul 2023.

Rezerve privind TVA

În ceea ce privește resursa proprie bazată pe TVA și gestionarea rezervelor aferente (punctul 4.16), Comisia consideră că s-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește reducerea numărului de rezerve nesoluționate, inclusiv privind rezervele deschise de mai mult de cinci ani. Curtea recunoaște, de asemenea, că soluționarea problemelor care există de mult timp depinde în mare măsură de furnizarea de informații relevante de către statele membre.

¹ Rezervele referitoare la VNB sunt formulate de Comisie atunci când sunt identificate deficiențe în ceea ce privește modul în care un stat membru și-a compilat cifrele referitoare la VNB. Rezervele sunt formulate în caz de probleme cu un impact potențial semnificativ și rămân deschise până la soluționarea acestora.

Fiabilitatea și comparabilitatea datelor utilizate pentru calcularea veniturilor UE bazate pe deșeurile de plastic

În ceea ce privește veniturile UE bazate pe deșeurile de plastic (punctele 4.23-4.24), această resursă proprie a fost introdusă în 2021, iar primele situații întocmite au fost primite în iulie 2023. Primele inspecții au avut loc în al treilea trimestru al anului 2023 și au fost finalizate în 2024. Activitatea Comisiei vizând asigurarea caracterului adecvat, a fiabilității și a comparabilității datelor utilizate în scopul determinării resurselor proprii este în curs, iar aspectele menționate în raport sunt luate în considerare în mod corespunzător în cursul acestui proces. În 2023, veniturile au fost calculate și colectate pe baza previziunilor și ajustate ulterior prin exercițiul privind soldurile. Acesta este un exercițiu standard bazat pe normele prevăzute în regulamentele privind punerea la dispoziție, aplicabile VNB, TVA și resurselor proprii bazate pe deșeurile de plastic. Prin urmare, depunerea cu întârziere a declarației Greciei nu a avut niciun impact asupra veniturilor pentru 2023. În acest caz, diferența dintre previziuni și declarație a fost acoperită temporar din resursa proprie bazată pe VNB. Aceasta va fi inclusă în exercițiul privind soldurile pentru 2024 (care urmează să fie comunicat în 2025) și va fi colectată în conformitate cu normele obișnuite.

Problemele legate de calitatea statisticilor la nivelul statelor membre nu reprezintă o deficiență a sistemului de control intern al Comisiei. În plus, acestea nu conduc la erori în ceea ce privește colectarea veniturilor UE. Calitatea statisticilor statelor membre este analizată în mod corespunzător în cursul inspecțiilor Comisiei. Orice deficiență identificată va conduce la formularea unei rezerve care trebuie soluționată înainte ca sumele pentru resursa proprie corespunzătoare să fie acceptate și să devină definitive.

Răspuns referitor la caseta 4.2

Deficiențe legate de fiabilitatea și comparabilitatea datelor

Punct de măsurare

În cursul vizitelor sale de inspecție privind resursa proprie bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic, Comisia, împreună cu autoritățile naționale competente verifică dacă sumele sunt raportate la punctul de calcul, și anume la intrarea în operațiunea de reciclare sau, prin derogare, la ieșirea din operațiunile de sortare și, în acest caz, modul în care este pusă în aplicare această derogare. În toate cazurile în care punerea în aplicare a derogării nu este satisfăcătoare, Comisia formulează rezerve în funcție de necesități pentru a asigura comparabilitatea.

Cerința din legislația privind ambalajele este de a utiliza ratele medii de pierdere numai în cazul în care nu pot fi obținute date fiabile în alt mod. În 2021 Comisia a propus un act delegat privind ratele medii de pierdere armonizate. Acesta a fost respins de Consiliu. Comisia lucrează în prezent la o nouă versiune a unui act legislativ privind ratele medii de pierdere.

Metode de elaborare a statisticilor

Modelul de declarație statistică include informații cu privire la două metode și o decizie de echilibrare, pe care statele membre trebuie să le raporteze. În cursul vizitelor sale de inspecție, Comisia verifică dacă se utilizează una sau două metode și formulează rezerve ori de câte ori se utilizează o singură metodă sau nu se aplică un echilibru între cele două metode sau dacă una dintre cele două metode prezintă inconsecvențe.

Asigurarea faptului că deșeurile de plastic sunt cu adevărat reciclate

Unele state membre auditează unitățile de reciclare de pe teritoriul lor și chiar din țări terțe. În patru dintre cele opt state membre în care au avut loc inspecții până în prezent, organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorului sau auditorii externi auditează cantitățile reciclate, precum și unitățile de reciclare. Trebuie remarcat faptul că statele membre în care au avut loc inspecții până în prezent fac parte din grupul cu cel mai mare grad de risc, motiv pentru care au fost prioritizate pentru inspecție. Comisia formulează rezerve referitoare la cifrele privind reciclarea care nu pot fi verificate în timpul inspecțiilor.

Planul de acțiune vamală

Comisia a propus cea mai ambițioasă reformă a uniunii vamale de la crearea acesteia, care este în prezent în curs de negociere cu colegiilor (punctele 4.25-4.29). Pentru elaborarea acestei propuneri, Comisia a anticipat acțiunea 17 din planul de acțiune vamală privind posibila creare a unei agenții/autorități vamale a UE. De asemenea, multe alte acțiuni au fost incluse și consolidate în propunere, pentru a le oferi un temelie juridic și o bază digitală mai solide. Odată ce va fi convenită și pusă în aplicare, această reformă va consolida în mod considerabil capacitățile de analiză, de gestionare a riscurilor și de control ale uniunii vamale. Astfel, Comisia și-a exercitat cu diligență dreptul de inițiativă și, în prezent, investește în mod semnificativ în colaborarea strânsă cu Consiliul și cu Parlamentul European pentru a înregistra progrese în acest dosar cât mai eficient posibil. Prin urmare, deși Comisia recunoaște că există o întârziere înregistrată în punerea în aplicare a unora dintre acțiunile din plan, este important de remarcat și faptul că doar patru dintre toate acțiunile din Planul de acțiune vamală au fost identificate anterior ca având potențialul de a contribui la reducerea deficitului de colectare a taxelor vamale.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Recomandarea 4.1 – Solicitarea de dobânzi de întârziere de la statele membre în cazul în care rezervele referitoare la VNB nu sunt soluționate integral până la expirarea termenului

Să se perceapă dobânzi de întârziere atunci când statele membre nu furnizează toate informațiile necesare pentru a soluționa integral rezervele și pentru a corecta datele referitoare la VNB până la termenul stabilit.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: până la jumătatea anului 2025)

Comisia **nu acceptă** această recomandare.

În conformitate cu interpretarea Comisiei cu privire la legislația aplicabilă, Comisia Europeană percepe dobânzi de la statele membre atunci când rezervele privind VNB sunt soluționate integral după expirarea termenului stabilit. Perceperea dobânzilor de întârziere atunci când informațiile sunt furnizate parțial până la termenul stabilit nu este menționată în legislație. Prin urmare, Comisia nu este în măsură să accepte această recomandare.

Recomandarea 4.2 – Să verifice progresele raportate de statele membre și să identifice ce elemente-cheie ale cadrului CRF trebuie puse în aplicare

Să verifice, prin vizite de monitorizare pe bază de eșantion, stadiul punerii în aplicare a cadrului CRF în statele membre, să identifice ce elemente ale acestuia ar trebui implementate cu prioritate și să ia măsurile necesare pentru a sprijini statele membre în punerea lor în aplicare fără întârziere.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: până la sfârșitul anului 2026)

Comisia **acceptă** această recomandare.

În plus, Comisia subliniază că modificarea Deciziei privind criteriile de risc financiar (CRF) a fost adoptată la 4 aprilie 2024, în conformitate cu recomandările CCE din Raportul special nr. 04/2021 privind controalele vamale.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE CAPITOLUL 5: PIAȚA UNICĂ, INOVARE ȘI SECTORUL DIGITAL

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Plățile efectuate în cadrul rubricii 1 din Cadrul financiar multianual „Piața unică, inovare și sectorul digital” (CFM 1) acoperă mai multe programe, cum ar fi **Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE), Orizont 2020 și Orizont Europa**.

Comisia ia notă de **nivelul de eroare** calculat de Curtea de Conturi Europeană (CCE) (punctul 5.7), care se situează în intervalul stabilit în ultimii ani.

Orizont Europa este cel mai mare program de cercetare și inovare din Europa. Acest program se bazează pe experiența dobândită în cadrul programului Orizont 2020.

Modul în care fondurile sunt cheltuite are un impact direct asupra riscului de eroare. Comisia este de acord că simplificarea normelor are potențialul de a reduce acest risc. Prin urmare, Programul Orizont Europa utilizează un **model standard de acord de grant**, astfel cum figurează în anexa la normele interne ale Comisiei¹, pentru toate programele de finanțare ale UE, utilizează pe scară largă opțiuni simplificate în materie de costuri (costuri unitare, rate forfetare și sume forfetare), folosește sisteme simplificate de rambursare a costurilor în domeniile corespunzătoare și pune în aplicare un sistem de audit eficientizat. Orientări suplimentare cu privire la modelul standard de acord de grant sunt furnizate în **acordul de grant adnotat (AGA)**. Comisia își menține angajamentul deplin de a simplifica și mai mult normele și procedurile pentru a reduce atât riscul de eroare, cât și sarcina pentru beneficiari.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Regularitatea operațiunilor

Comisia ia notă de nivelul de eroare de 3,3 % calculat de CCE (punctul 5.7) și va monitoriza problemele identificate de CCE (a se vedea [punctele 5.7-5.25](#) din raportul CCE), astfel cum sunt prezentate în secțiunile de mai jos.

Comisia ia notă de cazurile de erori cuantificabile raportate de CCE pentru acțiuni suplimentare. Comisia remarcă, de asemenea, faptul că măsurile corective pe care le-a aplicat în cadrul sistemelor sale de control au contribuit la reducerea nivelului de eroare estimat pentru acest capitol (punctul 5.11).

¹ Anexa 23 la Decizia C(2022) 9304 final a Comisiei privind normele interne de execuție a secțiunii „Comisia” din bugetul general al Uniunii Europene

În ceea ce privește cazurile în care auditorii contractați de beneficiari să emită certificate privind situațiile financiare (auditorii CSF) nu au detectat erorile constatate de CCE (punctul 5.11), Comisia, pentru a îmbunătăți în continuare calitatea și fiabilitatea CSF, organizează seminare online specifice pentru auditorii CSF, pentru a-i sensibiliza cu privire la cele mai frecvente erori constatate în cursul auditurilor (de exemplu, costurile cu personalul, subcontractarea și alte costuri directe etc.). Pe lângă modelul explicativ pentru certificatele aferente programului Orizont 2020, Comisia oferă feedback auditorilor CSF atunci când sunt identificate erori în CSF prin intermediul auditurilor financiare *ex post*. În cele din urmă, Serviciul de informare în domeniul cercetării (un serviciu de asistență dedicat programelor de cercetare ale UE) oferă orientări auditorilor CSF prin intermediul unor cereri online.

Costurile cu personalul

Costurile cu personalul afectate de erori

Comisia recunoaște că principala sursă de erori o reprezintă costurile cu personalul (punctul 5.13), ceea ce pare a fi, cel puțin parțial, o consecință logică a faptului că aceste costuri reprezintă cea mai mare parte din costurile totale declarate de beneficiari, atât în cadrul programului Orizont 2020, cât și în cadrul programului Orizont Europa.

Programul Orizont 2020 a reprezentat un important pas înainte în simplificarea și armonizarea normelor privind eligibilitatea costurilor, inclusiv în ceea ce privește calcularea costurilor cu personalul.

Comisia a oferit orientări și exemple practice în modelul adnotat de acord de grant al programului Orizont 2020 și și-a continuat activitățile de sensibilizare cu privire la programul Orizont 2020 prin intermediul unui chestionar interactiv trimis participanților în cadrul unei sesiuni de raportare, care a oferit consiliere relevantă în funcție de răspunsurile beneficiarului. Comisia a organizat, de asemenea, un seminar online adresat furnizorilor de certificate referitoare la situațiile financiare în cadrul granturilor aferente programului Orizont 2020. De asemenea, beneficiarii sunt încurajați să utilizeze Serviciul de informare în domeniul cercetării pentru a solicita clarificări cu privire la gestionarea granturilor, inclusiv exemple practice privind calcularea costurilor cu personalul. Comisia își confirmă angajamentul de a consolida campaniile de informare care îi vizează în special pe beneficiarii predispuși la erori.

Pentru programul Orizont Europa, Comisia utilizează modelul standard de acord de grant corporativ aplicabil de la începutul CFM 2021-2027 și a emis orientări instituționale pentru punerea în aplicare concretă, prevăzând o metodă mai simplă pentru imputarea costurilor cu personalul, pe baza unui calcul al tarifului zilnic, care înlocuiește metodele expuse riscului de eroare utilizate în cadrul programului Orizont 2020. Pe lângă modelul standard de acord de grant, acordul de grant adnotat conține exemple practice privind bonusurile și calcularea tarifelor zilnice. Printre documentele sale de orientare, Comisia furnizează, de asemenea, o listă care prezintă modul în care pot fi abordate costurile specifice fiecărei țări.

În plus, Comisia și-a reconceptualizat activitățile de formare și de informare pentru participanții la granturile din cadrul programului Orizont Europa, incluzând în mod mai sistematic informații menite să limiteze riscul de erori. De asemenea, Comisia a optimizat în continuare interacțiunile cu punctele de contact naționale juridice și financiare, care fac parte din structura de sprijin, pentru a informa beneficiarii cu privire la modul corect de declarare a costurilor.

Comisia simplifică și mai mult normele pentru declararea costurilor cu personalul în cadrul programului Orizont Europa prin introducerea (începând din mai 2024) costului unitar pentru costurile cu personalul, care are scopul de a reduce riscul de erori în cazul beneficiarilor care

optează pentru acesta. Campaniile de comunicare ale Comisiei vor promova utilizarea pe o scară cât mai largă a acestei opțiuni de către beneficiarii programului Orizont Europa.

Calcularea tarifelor zilnice pentru granturile din cadrul programului Orizont Europa

Costurile cu personalul sunt calculate, ca principiu general, pe baza unei metode prin care costurile anuale cu personalul pentru persoana în cauză se împart la 215, în conformitate cu articolul 6.2.A.1 „Costuri cu angajații (sau echivalent)” din modelul standard de acord de grant (denumită în continuare „metoda 215”). Acordul de grant adnotat oferă orientări pentru a operaționaliza acest principiu, în conformitate cu modelul standard de acord de grant și într-un mod menit să simplifice calculele în toate domeniile, pentru a evita erorile. În majoritatea cazurilor, aplicarea acestei metode în practică necesită orientări interpretative pentru a permite operaționalizarea acesteia în diferite scenarii privind ocuparea forței de muncă (durate diferite ale perioadelor de raportare, durată variată a angajării, angajat cu normă întreagă/cu fracțiuni de normă, concediu pentru creșterea copilului etc.). Ca atare, „metoda 215” de bază nu este menită și, în mod normal, nu poate fi aplicată direct, fără să fie adaptată la circumstanțele individuale.

În Acordul de grant adnotat, Comisia clarifică faptul că acceptă utilizarea „metodei 215” ca măsură de simplificare suplimentară prin intermediul unui calcul unic consolidat pentru fiecare perioadă de raportare per angajat. Aceasta integrează într-un singur calcul (majoritatea) variabilelor, cum ar fi timpul de lucru și durata perioadei de raportare.

Alte costuri directe neeligibile și tranzacții cu erori multiple

Comisia ia act de faptul că CCE a identificat alte costuri directe care nu au respectat unele dintre condițiile generale de eligibilitate a costurilor și, în special, care nu au fost suportate în legătură cu acțiunea (punctul 5.22). În plus, Curtea a identificat cazuri în care beneficiarii au declarat cheltuieli neeligibile în două sau mai multe categorii de costuri (punctul 5.24).

La fel ca în cazul erorilor la nivelul costurilor cu personalul, Comisia atenuează aceste probleme prin evenimente de comunicare în scopuri de informare și seminare online (privind evitarea erorilor în declararea altor costuri directe în cadrul programului Orizont 2020), prin orientările furnizate în modelul adnotat de acord de grant din cadrul proiectului Orizont 2020 și în acordul de grant adnotat pentru programul Orizont Europa, precum și prin încurajarea utilizării Serviciului de informare în domeniul cercetării.

Întreprinderile nou-intrate pe piață și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri)

Comisia este de acord cu evaluarea CCE (punctul 5.25) potrivit căreia IMM-urile și întreprinderile nou-intrate pe piață sunt beneficiarii cei mai predispuși la erori. Cu toate acestea, participarea acestora este considerată esențială pentru succesul programului și este încurajată de Comisie la toate nivelurile.

Pentru a atenua riscul de erori, Comisia oferă sprijin solicitanților și beneficiarilor prin campanii de informare și comunicare online și prin ateliere privind modul în care aceștia pot evita erorile atunci când declară costurile. Aceste acțiuni vizează entitățile mai „predispușe la erori”, cum ar fi întreprinderile mici și mijlocii și întreprinderile nou-intrate pe piață (a se vedea, de asemenea, răspunsurile de la rubrica „Costuri cu personalul afectate de eroare” și „Alte costuri directe neeligibile”).

În plus, utilizarea sporită a finanțării pe bază de sume forfetare în cadrul programului Orizont Europa și introducerea recentă a costului unitar pentru costurile cu personalul reduc sarcina administrativă pentru beneficiari și se preconizează că vor reduce și mai mult riscul de eroare.

2. Revizuirea sistemului de control *ex ante* al CINEA pentru granturile MIE în sectoarele transporturilor și al energiei

Comisia observă că, în general, CCE consideră că strategia de control *ex ante* bazată pe riscuri pentru programul MIE se întemeiază pe o analiză solidă a riscurilor și pe experiența dobândită de-a lungul timpului.

Cu toate acestea, CCE observă că dacă nu se efectuează controale aprofundate privind achizițiile publice, în anumite cazuri s-ar putea reduce nivelul de asigurare oferit de controalele *ex ante* (punctul 5.32). Comisia consideră că, atunci când se efectuează astfel de controale, pentru ca acestea să fie eficiente din punctul de vedere al costurilor și adaptate la riscurile financiare, este necesar să se facă o diferențiere între situații.

Comisia va dezvolta în continuare orientările pentru a include o verificare a coerenței dintre criteriile utilizate în raportul de evaluare și cele stabilite în anunțul de participare (punctul 5.33).

3. Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

Comisia salută observația CCE potrivit căreia rapoartele anuale de activitate ale DG RTD și HADEA furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor subiacente (punctul 5.35).

În ceea ce privește nivelul de eroare raportat în raportul său anual de activitate (punctul 5.36), DG RTD raportează o rată de eroare reprezentativă cumulată pentru programul Orizont 2020 de 2,57 % și o rată de eroare reziduală de 1,64 %. Ambele rate de eroare se bazează pe rezultatele auditurilor efectuate de Comisie în cadrul programului Orizont 2020 (2014-2021) și, pentru rata de eroare reziduală, pe rezultatul corecțiilor efectuate.

În ceea ce privește campania de audit *ex post* pentru noul program-cadru Orizont Europa (punctul 5.37), în noiembrie 2023 Comisia a adoptat strategia de control pentru programul Orizont Europa. În acest context, în 2024 a început campania de audit pentru programul Orizont Europa. Obiectivul stabilit de Comisie pentru programul Orizont Europa este ca rata de eroare reprezentativă cumulată și rata de eroare reziduală cumulată, adică nivelul erorilor care rămân nedetectate și necorectate, să nu depășească 2 % anual și până la sfârșitul perioadei programului-cadru.

În ceea ce privește cele nouă recomandări formulate de Serviciul de Audit Intern (IAS) adresate DG RTD și deschise la sfârșitul anului 2022 (punctul 5.38), acestea au fost luate în considerare în evaluarea sistemului de control intern al DG RTD. Au fost elaborate și sunt în curs de punere în aplicare planuri de acțiune pentru toate recomandările. Recomandarea critică emisă în 2022 privind cadrul de guvernare al programului Consiliului European pentru Inovare (CEI) a fost reclasificată ca fiind „importantă”, deoarece majoritatea acțiunilor de atenuare au fost puse în aplicare.

În raportul anual privind gestiunea și performanța bugetului UE (punctul 5.40), Comisia utilizează riscurile la momentul plății prezentate de direcțiile generale în rapoartele lor anuale de activitate, care corespund celei mai bune estimări și care au făcut obiectul unei evaluări atente și structurate a calității.

Pe baza activității desfășurate, Comisia consideră că riscul la momentul plății prezentat în raportul anual privind gestiunea și performanța bugetului UE pentru CFM 1 este reprezentativ și oferă o

imagine fidelă a nivelului de eroare. Această estimare are la bază o metodologie care permite Comisiei, în calitate de administrator al bugetului UE, să identifice domeniile cu risc mai ridicat, mediu și mai scăzut, să facă distincție între acestea, prin urmare, să își concentreze eforturile pe atenuarea riscului.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Acțiuni subsecvente recomandărilor precedente

În ceea ce privește monitorizarea de către CCE a recomandării 3/2021, Comisia a finalizat evaluarea fezabilității în ceea ce privește adăugarea unei atenționări care apare în momentul completării situațiilor financiare ale beneficiarilor și va adăuga această caracteristică până la sfârșitul anului 2024.

În ceea ce privește recomandarea 2/2022: „evaluarea propunerilor din cadrul programului Orizont Europa – notă de informare standard” menționează deja, la pagina 76, o obligație de documentare. Obligația de a documenta evaluarea în rapoartele de evaluare este, de asemenea, inclusă în orientările pentru personalul Comisiei care efectuează evaluări privind sumele forfetare: În ghidul „Lump sum guide A to Z” („Orientări privind sumele forfetare”, pagina 10). Nota de informare standard a experților (secțiunea privind sumele forfetare) va fi îmbunătățită pentru a clarifica faptul că evaluarea bugetară trebuie să fie documentată.

Recomandarea 5.1 – Asigurarea unei respectări mai stricte de către beneficiari a normelor privind tarifele zilnice

În ceea ce privește raportarea în cadrul programului Orizont Europa, să introducă măsuri care depășesc acțiunile de sensibilizare întreprinse până în prezent pentru a asigura o respectare mai strictă de către beneficiari a normelor privind tarifele zilnice.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului -2025)

Comisia **acceptă** această recomandare.

Recomandarea 5.2 – Asigurarea clarității la nivelul documentației privind programul Orizont Europa

Pentru programul Orizont Europa, să clarifice în continuare normele și metodele de calculare a tarifelor zilnice pentru costurile cu personalul utilizate în modelul de acord de grant.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: jumătatea anului -2025)

Comisia **acceptă** această recomandare.

Orientările furnizate în acordul de grant adnotat (AGA) pentru punerea în aplicare a principiilor stabilite în modelul standard de acord de grant au fost analizate cu atenție pentru a oferi gradul maxim de simplificare pentru beneficiari în cadrul programelor Uniunii și, în cele din urmă, pentru a reduce erorile. În acest sens, „metoda 215” prevăzută în modelul standard de acord de grant oferă baza pe care acordul de grant adnotat oferă îndrumări concise de punere în aplicare pentru o

multitudine de scenarii diferite privind ocuparea forței de muncă, cazuri specifice și combinații dintre acestea.

Comisia va îmbunătăți, acolo unde este necesar, claritatea în ceea ce privește calcularea tarifelor zilnice pentru costurile cu personalul, de exemplu în modelele sale, în activitățile sale de orientare, de informare și de sensibilizare, pentru a reduce și mai mult orice risc de confuzie în ceea ce privește normele privind costurile cu personalul pentru beneficiari.

Recomandarea 5.3 – Extinderea orientărilor pentru a include controalele *ex ante* cu privire la achizițiile

Să se dezvolte în continuare orientările pentru a include precizări cu privire la amploarea verificărilor care trebuie efectuate în cadrul controalelor *ex ante* cu privire la achizițiile publice pentru proiectele aferente MIE, în ceea ce privește coerența criteriilor de selecție și de atribuire aplicate cu cele publicate în anunțul de participare.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024)

Comisia **acceptă** această recomandare.

Comisia va dezvolta în continuare orientările pentru a include o verificare a coerenței dintre criteriile utilizate în raportul de evaluare și cele stabilite în anunțul de participare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE – CAPITOLUL 6: COEZIUNE, REZILIENȚĂ ȘI VALORI

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Fondurile dedicate coeziunii economice, sociale și teritoriale în UE sunt cheltuite printr-un sistem de gestiune partajată între Comisia Europeană și autoritățile naționale.

Statele membre sunt responsabile de punerea în aplicare a unor sisteme solide de gestiune și control, precum și de prevenirea, detectarea și corectarea neregulilor în ceea ce privește cheltuielile aferente. Comisia supraveghează și evaluează eficacitatea funcționării acestor sisteme pe baza tuturor rezultatelor auditului, inclusiv pe baza propriilor sale audituri, formulând recomandări pentru îmbunătățiri în funcție de necesități și urmărind obținerea unei asigurări rezonabile că rata anuală de eroare pentru fiecare program se situează sub pragul de semnificație de 2 %. Atunci când este necesar, Comisia poate impune corecții financiare suplimentare față de cele deja aplicate de statele membre.

Strategia de audit unic a Comisiei pentru politica de coeziune ține seama de responsabilitățile în materie de gestiune, control și audit în temeiul gestiunii partajate, în cadrul căreia autoritățile de audit din statele membre sunt principalele responsabile de efectuarea auditurilor cheltuielilor din fondurile de coeziune raportate Comisiei. Pentru a reduce sarcina de audit asupra beneficiarilor, pentru a simplifica procesul de audit și pentru a evita dublarea eforturilor, Comisia, în cadrul abordării auditului unic, urmărește să obțină o asigurare rezonabilă prin verificări documentare ale rezultatelor auditurilor naționale și ale opiniilor pentru toate programele, combinate cu audituri specifice bazate pe riscuri. Acestea din urmă au inclus testarea și reefectuarea activității autorităților responsabile de programe, inclusiv a autorităților de audit, pentru a evalua fiabilitatea activității lor de verificare și a raportării. Abordarea de audit este completată, de asemenea, de acțiuni de consolidare a capacităților, inclusiv de partajarea metodologiilor comune, de acțiuni corective recomandate și de feedback cu privire la erorile detectate. Autoritățile responsabile de programe dispun astfel de o bază pentru a-și îmbunătăți activitatea, acolo unde este necesar.

Prin urmare, Comisia evaluează calitatea sistemelor de gestiune și control analizând diferite programe pe baza unei evaluări a riscurilor, luând în considerare toate rezultatele disponibile ale auditului, inclusiv pe cele ale Curții de Conturi Europene (CCE). Procedând astfel, Comisia poate identifica programele sau părțile din programe cu deficiențe sau cu cea mai mare probabilitate de eroare și își poate concentra activitatea de audit și măsurile corective asupra acestor domenii. Comisia poate evalua dacă deficiențele sau neregulile respective au apărut în alte părți ale programului, în alte programe din același stat membru sau din alte state membre. Comisia poate astfel solicita autorităților responsabile de programe îmbunătățiri specifice și proporționale ale sistemului pentru a reduce recurența unor astfel de erori în viitor și corecții financiare pentru corectarea cheltuielilor anterioare.

Pe baza rezultatelor auditului disponibile la nivel național și la nivelul Comisiei, Comisia a concluzionat în raportul anual privind gestiunea și performanța că riscul global combinat de cheltuieli neconforme cu reglementările pentru politica de coeziune în ansamblu a rămas stabil în comparație cu anii precedenți, în pofida unei creșteri înregistrate în 2022. De asemenea, Comisia a concluzionat că sistemele de gestiune și control funcționează bine pentru 93 % din cele 441 de programe din cadrul politicii de coeziune. În cazul celorlalte 30 de programe și al unor părți din alte 25 de programe, deficiențele persistă în principal la nivelul autorităților de management sau al

organismelor intermediare ale acestora (deficiențe în ceea ce privește controalele de gestiune, controalele de prim nivel). În plus, unele erori au rămas nedetectate de unele autorități de audit, dar acest lucru nu a pus sub semnul întrebării fiabilitatea activității globale de audit desfășurate, cu excepția unui număr limitat de 10 autorități de audit (sau a organismelor lor de control) din totalul de 116.

În sfârșit, Comisia subliniază eficacitatea capacității de corecție multianuale care permite aducerea riscului la închidere sub pragul de semnificație. Autoritățile responsabile de programe retrag periodic din conturile certificate sumele care au fost deja declarate care s-au dovedit a fi neconforme sau expuse riscului. De la începutul perioadei de programare 2014-2020, aceste retrageri au totalizat 12,8 miliarde EUR pentru FEDR/FC și 3,56 miliarde EUR pentru FSE/YEI/FEAD. Acest lucru se datorează, de asemenea, prevederii unor posibile corecții financiare nete în Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), care ar conduce, dacă s-ar aplica condițiile juridice, la o pierdere directă de finanțare pentru statele membre în cauză. Statele membre ar putea reintroduce (după ce li se confirmă eligibilitatea) o parte din aceste sume retrase sau le-ar putea înlocui cu alte cheltuieli eligibile în cadrul aceluiași programe, deoarece condițiile RDC privind corecțiile financiare nete nu au fost evaluate ca aplicându-se în niciun caz până în prezent. În plus, în aceeași perioadă, ca urmare a activității sale de audit și a rolului său de supraveghere, Comisia a solicitat corecții financiare în valoare de peste 1,54 miliarde EUR pentru contribuțiile din cadrul politicii de coeziune. După punerea în aplicare a tuturor măsurilor corective, Comisia a raportat în rapoartele anuale de activitate că riscul la închidere este în prezent de sub 2 % pentru toate exercițiile financiare de până în 2022. În același timp, continuă să se aplice măsuri corective suplimentare.

Prin urmare, Comisia a concluzionat că are garanția că sistemele de gestiune și control funcționează, în general, relativ bine pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente și că se iau măsuri corective proporționale și eficiente atunci când sunt identificate încălcări ale normelor aplicabile care amenință legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

Acest cadru general de gestionare a permis, de asemenea, politicii de coeziune să acționeze ca factor-cheie în reducerea disparităților economice în Uniunea Europeană, contribuind la convergența nivelurilor veniturilor, la creșterea economică, la reducerea șomajului și a competitivității, astfel cum a subliniat cel de al 9-lea raport privind coeziunea¹, publicat recent. De exemplu, în Europa Centrală și de Est în ansamblu, venitul pe cap de locuitor a crescut de la 52 % din media UE în 2004 la aproape 80 % în prezent. În același timp, rata șomajului a scăzut de la 13 % la 4 %.

Politica de coeziune a jucat, de asemenea, un rol vital în sprijinirea regiunilor europene în timpul pandemiei de COVID-19 și al crizelor ulterioare, datorită adoptării rapide a unor măsuri specifice care abordează impactul sanitar, economic și social al acestor crize asupra celor mai vulnerabile persoane din societate și din economie. Politica de coeziune a oferit imediat sprijin regiunilor, reducând riscul de agravare a disparităților, a injectat lichiditățile atât de necesare pentru a sprijini întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), introducând, în același timp, programe de păstrare a locurilor de muncă pentru a proteja mijloacele de subsistență a milioane de europeni și a propus flexibilitatea necesară pentru a sprijini continuarea proiectelor. Astfel, fondurile politicii de coeziune au fost mobilizate și, acolo unde a fost necesar, au fost reprogramate și completate de finanțarea reparării și redresării în cadrul NextGenerationEU, pentru a permite statelor membre să abordeze

¹ Inforegio – Al nouălea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială (europa.eu); a se vedea, de asemenea, realizările politicii de coeziune prezentate în rapoartele anuale de activitate pe 2023 ale REGIO și EMPL.

aceste provocări pe termen scurt și mediu. În acest context, în 2023, Comisia a continuat să solicite autorităților responsabile de programe să acorde o atenție deosebită noilor riscuri legate de finanțarea suplimentară pusă la dispoziție, în special dublei finanțări, conflictului de interese, fraudei sau corupției, sau utilizării nejustificate a procedurilor de achiziții publice de urgență. Rapoartele anuale de activitate ale Direcției Generale Politică Regională și Urbană (REGIO) și ale Direcției Generale Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune (EMPL) au făcut obiectul unei raportări transparente cu privire la încălcările identificate conexe.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Rezultatele testelor efectuate de CCE pe operațiuni

Comisia ia act în mod corespunzător de creșterea ratei de eroare estimate de CCE în ultimii doi ani ([punctul 6.15](#)), în comparație cu un nivel de eroare relativ stabil raportat atât de CCE, cât și de Comisie în perioada 2016-2021. Nivelul riscului la momentul plății prezentat de Comisie, estimat la 2,8 % în 2023 pentru coeziune, se bazează pe o analiză cuprinzătoare a tuturor opiniilor de audit și a ratelor de eroare raportate de autoritățile de audit ale programelor, ajustat de Comisie, dacă este cazul, în urma propriei sale evaluări și ținând seama, de asemenea, de rezultatele auditului CCE. Abordarea Comisiei îi permite să formuleze concluzii la nivelul statelor membre și chiar la nivel de program individual (a se vedea clarificările CCE furnizate la [punctul 1.11](#)). Pe baza tuturor rezultatelor de audit disponibile, inclusiv a rezultatelor auditului CCE, în rapoartele anuale de activitate pe 2023, Comisia a raportat riscuri la momentul plății și riscuri maxime comparabile cu cele din anii anteriori și cu cele globale semnificative, deși la un nivel mai scăzut decât cel calculat de CCE.

Comisia atribuie această diferență unor interpretări uneori diferite ale faptelor sau ale normelor aplicabile, precum și unor abordări metodologice distincte. Acest lucru se datorează în principal diferitelor roluri și mandate ale Comisiei (responsabile de buna gestiune financiară a bugetului UE) și ale Curții de Conturi Europene (în calitate de auditor extern independent). Comisia observă că, pentru al doilea an succesiv, această diferență este deosebit de mare în comparație cu exercițiile financiare anterioare. În eșantionul său de operațiuni, CCE cuantifică erorile legate de încălcarea normelor aplicabile care au un impact asupra plății aferente ([punctul 6.16](#)). CCE a extrapolat aceste erori pentru a estima rata de eroare aplicabilă în domeniul coeziunii, rezilienței și valorilor.

În ceea ce o privește, Comisia a efectuat o evaluare a fiecărui program în parte și a agregat rezultatele (a se vedea mai sus, partea I din răspunsul Comisiei).

Comisia nu consideră neapărat că acele cheltuieli legate de constatările CCE sunt neeligibile și nici că toate cazurile cuantificate de CCE reprezintă nereguli în sensul articolului 2 alineatul (36) din RDC, care îi oferă Comisiei temeiul juridic pentru a impune corecții financiare.

De exemplu, pe lângă neregulile în sensul RDC, CCE cuantifică, de asemenea, problemele legate de lipsa unei piste de audit sau de metodele de repartizare a costurilor reale pentru a evita costurile administrative excesive, conflictele de interese aparente, erorile din procedurile de achiziții publice aflate sub pragurile UE intrând astfel adesea sub incidența legislației naționale (a se vedea secțiunea „Respectarea normelor pieței interne” de mai jos). Comisia observă că, în unul dintre cazuri, corecțiile efectuate de statul membru erau în curs în urma unui audit al Comisiei care l-a precedat imediat pe cel al CCE.

În același timp, Comisia recunoaște că anumite probleme de sistem detectate de CCE (norme greșite de calculare a ajutoarelor de stat pentru investiții în Polonia, [caseta 6.3](#), calcularea inadecvată a cheltuielilor generale pentru un mare beneficiar din Germania) vor necesita o monitorizare riguroasă și specifică a autorităților statelor membre în cauză. În plus, în 2023, este posibil ca unele autorități responsabile de programe să fi efectuat controale și verificări mai puțin eficiente din cauza supraîncărcării mari și a presiunii tot mai puternice exercitate de punerea în aplicare în paralel a programelor pentru perioada 2014-2020 și de finanțare suplimentară în cadrul NextGenerationEU (a se vedea, de asemenea, [punctul 1.22](#)). Comisia reamintește că, în urma modificărilor legislative recente², termenele administrative pentru închidere au fost prelungite, iar autoritățile responsabile de programe au la dispoziție încă două exerciții contabile pentru a declara și a corecta cheltuielile. Conturile finale vor trebui prezentate abia până în februarie 2026. Prin urmare, statele membre pot beneficia de mai mult timp pentru a efectua controale administrative și corecții suplimentare având în vedere declarațiile de cheltuieli de închidere.

Comisia va monitoriza în mod corespunzător toate erorile raportate de CCE pe care le acceptă și va solicita măsuri corective sau corecții financiare, atunci când acest lucru este fezabil din punct de vedere juridic. De asemenea, Comisia va recomanda autorităților responsabile de programe în cauză să îmbunătățească în continuare sistemele de gestiune și control, după caz, inclusiv în perspectiva perioadei 2021-2027.

În plus, Comisia subliniază importanța rolului autorităților de audit în detectarea erorilor, astfel cum este ilustrat de cele 52 de erori cuantificabile raportate de autoritățile de audit ale programelor cu privire la operațiunile din eșantionul CCE ([punctul 6.19](#)). În plus, autoritățile de management ar fi trebuit să prevină sau să detecteze aceste erori în primă instanță (a se vedea [punctul 6.43](#)). În exercițiul contabil analizat, autoritățile de audit au raportat rate totale de eroare de peste 2 % pentru aproximativ o treime din programe, ceea ce arată că controalele de prim nivel necesită îmbunătățiri pentru aceste programe. Corecțiile aplicate au redus rata de eroare reziduală la sub 2 % în toate cazurile, cu excepția a 29 de cazuri. Capacitatea de detectare la nivel de program și de stat membru a condus la corecții financiare și retrageri semnificative înainte de transmiterea către Comisie a conturilor programului (a se vedea secțiunea I de mai sus din răspunsul Comisiei).

Cu toate acestea, Comisia este de acord că, în anumite cazuri, unele erori au rămas nedetectate la nivelul autorităților de gestionare și/sau de audit sau au fost luate în considerare în mod necorespunzător la calcularea ratelor de eroare raportate. Din acest motiv și în urma unei evaluări a fiecărui program în parte, direcțiile generale REGIO și EMPL au ajustat ratele de eroare raportate de statele membre pentru a estima un nivel maxim de risc la momentul plății [indicator-cheie de performanță (ICP) privind legalitatea și regularitatea] în rapoartele lor anuale de activitate respective, ținând seama, de asemenea, de rezultatele CCE. Acest lucru a condus la un nivel de eroare mai scăzut decât cel calculat de CCE prin extrapolarea statistică a erorilor pe care le-a detectat.

În ceea ce privește tipurile de erori ([punctul 6.20](#)), pe baza tipologiei lor comune, Comisia și autoritățile de audit au identificat, în general, aceleași categorii de nereguli ca și CCE, și anume: cheltuielile neeligibile, achizițiile publice, piste de audit și ajutoarele de stat. Comisia va continua să colaboreze cu autoritățile relevante responsabile de programe pentru a contribui la îmbunătățirea capacităților acestora și pentru a preveni și detecta mai bine astfel de nereguli, promovând în continuare utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri sau a finanțării care nu este legată de costuri, pentru a evita astfel de erori inerente declarării costurilor reale de către mii de beneficiari.

² Regulamentul (UE) 2024/795 de instituire a platformei *Tehnologii strategice pentru Europa (STEP)*, adoptat de colegiitori la 29 februarie 2024.

În sfârșit, Comisia consideră că erorile raportate de CCE, posibil din cauza unor norme complexe sau a lipsei sau insuficienței documentației justificative, nu pun neapărat sub semnul întrebării realizările sau impactul proiectelor cofinanțate.

Respectarea normelor privind piața internă: achizițiile publice și ajutoarele de stat

În ceea ce privește normele privind achizițiile publice, Comisia observă că trei dintre cele șapte cazuri cuantificate de CCE au vizat contracte de achiziții publice cu valoare scăzută, sub pragul UE, pentru care se aplică legislația națională (mai degrabă decât directivele UE, cu excepția situațiilor specifice de interes transfrontalier), caz în care pot fi permise norme diferite de normele UE. Prin urmare, Comisia nu este nici în măsură, nici competentă să considere astfel de cazuri drept nereguli în sensul articolului 2 alineatul (36) din RDC atunci când Comisia și autoritățile responsabile de programe consideră că legislația națională a fost respectată.

Comisia va continua să sprijine autoritățile responsabile de programe prin măsurile concepute în cadrul planurilor sale de acțiune privind achizițiile publice și ajutoarele de stat, pentru a asigura o bună înțelegere și o punere în aplicare corectă a respectivelor dispoziții privind piața internă atunci când se aplică directivele și legislația UE, inclusiv pentru a evita situațiile de conflict de interese (punctul 6.24). Cu toate acestea, Comisia observă că, pentru exemplul maghiar citat în [caseta 6.2](#), autoritatea de audit a luat în considerare diferiți factori pentru a concluziona că conflictul de interese nu necesita o respingere în proporție de 100 % a contractului, deoarece societatea municipală în cauză nu era o societate cu scop lucrativ [a se vedea Orientările Comisiei C (2019) 3452 final (secțiunea 1.4)]. Pentru exemplul ceh, Comisia observă că implicarea prealabilă a societății care a depus o ofertă și a obținut contractul a fost comunicată în mod transparent în caietul de sarcini, în conformitate cu normele aplicabile, și că a fost prevăzută o clauză care să permită specificații tehnice echivalente. În plus, legislația națională permite să se facă referire la anumite produse brevetate dacă acest lucru este justificat de normele privind achizițiile publice, inclusiv în acest caz.

De asemenea, Comisia consideră că, atunci când aplică o corecție forfetară pentru toate contractele de achiziții publice până la o dată-limită, așa cum a fost cazul corecției forfetare de 10 % aplicate în Ungaria (punctul 6.25), toate problemele potențiale legate de achizițiile publice sunt abordate în programele în cauză. Principiul unei corecții forfetare, prevăzut la articolul 144 din RDC, este că unele contracte pot fi afectate de rate de corecție variabile, de exemplu de la 5 % până la 100 % în temeiul orientărilor Comisiei privind achizițiile publice, iar altele pot să nu fie deloc afectate (0 %). Nivelul ratei forfetare impuse în urma auditului Comisiei s-a bazat pe eșantionul său auditat în funcție de risc, format din 29 de contracte, pe baza cărora s-au constatat probleme de natură și gravitate diferite în cazul a 21 de contracte. Prin urmare, corecția forfetară de 10 % prevăzută în regulament a fost considerată adecvată în raport cu rezultatele auditului Comisiei și a condus la corecții financiare *ex ante* și *ex post* în valoare de peste 1 miliard EUR. Prin urmare, Comisia este convinsă că corecția pe care a aplicat-o a protejat în mod adecvat interesele financiare ale UE împotriva oricărei eventuale nereguli care afectează populația de peste zece mii de contracte vizate. În plus, Comisia a efectuat un audit de urmărire subsecventă în 2022 cu privire la contractele de achiziții publice din Ungaria lansate după data-limită a corecției forfetare pentru a verifica dacă îmbunătățirile necesare în sistemele de gestiune și control au fost aplicate în mod adecvat și eficiente. De asemenea, Comisia intenționează să efectueze un audit orizontal privind achizițiile publice în 2025.

Disponibilitatea unor documente justificative esențiale

În ceea ce privește [punctul 6.29](#), Comisia este de acord că sunt necesare documente esențiale pentru a asigura o pistă de audit adecvată a cheltuielilor declarate pentru fiecare operațiune, în conformitate cu articolul 72 litera (g) din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada 2014-2020; în caz contrar, eligibilitatea operațiunii care beneficiază de sprijin poate fi pusă sub semnul întrebării (a se vedea exemplul citat în [casetă 6.5](#)). Cu toate acestea, Comisia subliniază, de asemenea, că informațiile solicitate beneficiarilor și autorităților responsabile de programe ar trebui să rămână proporționale în fiecare caz, ținând seama de impactul și de costurile administrative ale cererilor de documente și de solicitările părților interesate de simplificare suplimentară a execuției fondurilor UE.

În ceea ce privește documentarea proceselor lor de audit de către autoritățile de audit ([punctul 6.50](#)), respectarea standardelor de audit ar trebui să fie echilibrată cu proceduri administrative proporționale. În 2019 și 2020, Comisia a instituit împreună cu autoritățile de audit un grup de lucru menit să îmbunătățească documentația de audit și să ofere recomandări minime, respectând în același timp proporționalitatea costurilor administrative. Acest lucru a condus la un document de reflecție privind documentația de audit, astfel cum a fost raportat de CCE în Raportul său anual pe 2019 ([casetă 5.8](#)).

Instrumente financiare

Orice neregulă identificată la nivelul destinatarilor finali ai instrumentelor financiare (a se vedea exemplul Sloveniei din [casetă 6.7](#)) poate fi corectată și înlocuită cu cheltuieli eligibile până la închidere. Acest lucru se datorează RDC, care prevede că eligibilitatea tranzacțiilor subiacente și a cheltuielilor pentru instrumentele financiare se stabilește la închidere (articolul 42). Prin urmare, astfel de nereguli la nivelul destinatarilor finali pot fi înlocuite și nu afectează plățile în avans efectuate de UE în cursul punerii în aplicare a programului la nivelul superior al instrumentului. Strategiile de audit ale Comisiei și ale autorităților de audit au în vedere pregătirea specifică a auditurilor de închidere pentru a stabili eligibilitatea cheltuielilor și a destinatarilor finali declarați în cadrul instrumentelor financiare la închidere.

Operațiuni gestionate direct sau indirect de către Comisie

În ceea ce privește proiectul cofinanțat din Fondul de coeziune și din Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) și prezentat în [casetă 6.8](#), Comisia consideră că solicitantul a completat declarația în mod corect, iar semnatarii au fost autorizați să îl reprezinte pe solicitant.

Corecția financiară de 25 % a fost o decizie luată de autoritatea de management responsabilă de programul cofinanțat din Fondul de coeziune în cauză, în conformitate cu orientările Comisiei aplicabile în cadrul gestiunii partajate. Pe de altă parte, finanțarea în cadrul MIE a fost acordată pe baza unui cadru juridic și contractual diferit: un acord de granturi directe. Ar putea fi luate măsuri corective numai în cazul în care Comisia ar identifica o încălcare a termenilor acordului de grant semnat și în conformitate cu măsurile specifice permise. În acest caz specific însă, Comisia nu a identificat nicio încălcare a acordului de grant în cauză și, prin urmare, nu a impus nicio sancțiune.

În ceea ce privește [punctul 6.37](#), referitor la contribuția ESI la dezvoltarea nereușită a unui vaccin împotriva COVID-19, contractantul a furnizat o situație financiară în care detaliază cheltuielile pentru care a fost utilizată plata în avans. În conformitate cu articolul II.14.5 litera (a) din contractul relevant, cheltuielile care trebuie luate în considerare au inclus sumele suportate și, în mod egal, sumele care au fost angajate sau care erau legate de angajamente asumate de contractant la momentul notificării Comisiei. În plus, în 2023, Comisia a decis să efectueze un audit la fața locului cu privire la această operațiune, care urma să fie inițiat în iunie 2024. Numai după finalizarea acestui audit se poate efectua o evaluare finală a eligibilității cheltuielilor. CCE nu a

cuantificat impactul financiar al constatării sale și, prin urmare, nu a inclus această operațiune în calculul ratei de eroare.

Angajamentul de a atinge obiectivul de performanță inclus în acordurile de grant

Progresele înregistrate în raport cu cadrul de performanță al programelor sunt monitorizate periodic de Comisie și de fiecare comitet de monitorizare și fac apoi obiectul unor rapoarte de implementare. Rapoartele finale de implementare a programelor vor conține informații și concluzii privind situația cadrului de performanță la închidere. La nivel de proiect, nivelul definitiv al plăților publice poate fi legat, în acordurile de grant, de obținerea anumitor rezultate, pe baza normelor naționale de eligibilitate.

În conformitate cu RDC și cu orientările pentru statele membre privind cadrul de performanță, revizuirea și rezerva, Comisia poate aplica corecții financiare la sfârșitul perioadei în cazul în care examinarea raportului final de implementare a programului stabilește o neîndeplinire gravă a obiectivelor legate de indicatorii financiari și/sau de realizare stabiliți în cadrul de performanță.

2. Evaluarea de către CCE a activității autorităților de audit în domeniul gestiunii partajate

Autoritățile de management reprezintă „prima linie de apărare” împotriva cheltuielilor neconforme, iar autoritățile de audit, „a doua linie de apărare”

În cadrul gestiunii partajate, autoritățile responsabile de programe sunt responsabile în primul rând de prevenirea, detectarea și corectarea neregulilor în ceea ce privește cheltuielile declarate de beneficiari prin intermediul controalelor de gestiune efectuate de autoritățile de management cu privire la cheltuielile declarate de beneficiari și al auditurilor eșantioanelor reprezentative de cheltuieli efectuate de autoritățile de audit, înainte de certificarea cheltuielilor în conturile anuale ale programului. Aceste audituri vizează testarea eficacității controalelor de prim nivel prin intermediul unor eșantioane statistice de operațiuni și efectuarea unor corecții extrapolate suplimentare atunci când ratele de eroare raportate depășesc 2 %.

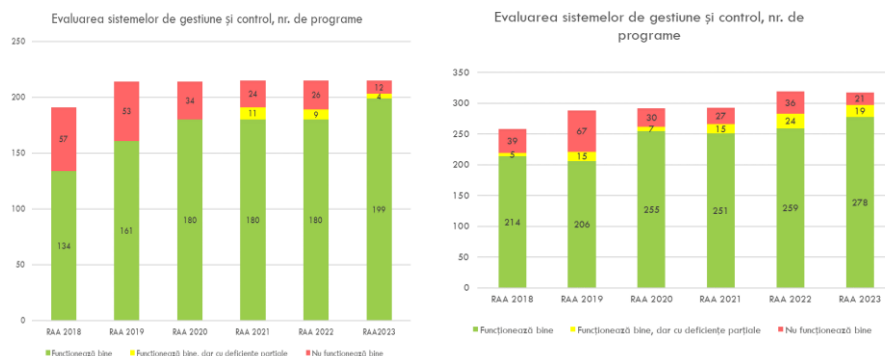
Comisia cooperează pe scară largă cu toate autoritățile responsabile de programe pentru a asigura punerea în aplicare a unui cadru de asigurare și control coerent și solid.

În fiecare an, pentru fiecare program care face obiectul gestiunii partajate, pe baza tuturor rezultatelor raportate ale auditului și a propriilor sale audituri, Comisia efectuează o evaluare individuală a eficacității sistemelor de gestiune și control și a legalității și regularității cheltuielilor din conturile acceptate în anul de raportare. Această abordare este menită să raporteze asigurarea obținută și deficiențele detectate și să confirme ratele individuale de risc pentru fiecare program. Prin urmare, Comisia este în măsură să identifice programele care funcționează bine, care prezintă în continuare deficiențe și ce tip de măsuri de remediere sunt necesare, precum și programele pentru care sunt necesare sau probabile corecții financiare suplimentare, pe baza posibilelor riscuri suplimentare care fac obiectul evaluării. Această evaluare diferențiată și individuală este apoi prezentată în rapoartele anuale de activitate ale DG REGIO și DG EMPL (a se vedea în special anexele 7B și 7C).

Astfel cum s-a raportat în rapoartele anuale de activitate pe 2023, Comisia a concluzionat că sistemele de gestiune și control funcționează (suficient de) bine pentru peste 93 % din totalul programelor. Aceasta a identificat deficiențe pentru anumite programe sau părți ale programelor și

a solicitat îmbunătățiri pentru 55 de autorități de management ale FEDR/FC sau FSE din cele 441 de programe aferente politicii de coeziune și pentru 10 autorități de audit (sau organismele lor de control) din 116 (responsabile cu auditarea a mai puțin de 4 % și, respectiv, 7 % din cheltuielile FEDR/FC și FSE/YEI/FEAD).

Evoluția evaluării sistemelor de gestiune și control ale DG EMPL și DG REGIO (2018-2023)

Prin această abordare, Comisia intenționează, atunci când este necesar, să solicite îmbunătățiri din partea autorităților responsabile de programe, să aplice corecții financiare proporționale, specifice și justificate din punct de vedere juridic pentru cheltuielile anterioare și să evite repetarea unor astfel de erori în cadrul aceluiași program în viitor.

Ratele de eroare reziduală legate de pachetele de asigurare auditate de CCE în 2023

Pentru conturile acceptate în 2023, Comisia a validat, în rapoartele anuale de activitate pentru 2023 publicate în 2024, o rată de eroare reziduală:

— sub pragul de semnificație (inclusiv, în unele cazuri, după ajustări fără impact semnificativ) pentru 271 de programe REGIO³ (85 %) și 179 de programe EMPL (83 %) și

— peste pragul de semnificație pentru 48 de programe REGIO (15 %) și 36 de programe EMPL (17 %). Aceste programe cu o rată reziduală care depășește pragul de semnificație reprezintă o proporție relativ stabilă a programelor din cadrul politicii de coeziune.

Pentru aceste programe cu o rată de eroare reziduală recalculată de peste 2 %, inclusiv pentru cazurile raportate de CCE (punctul 6.46), atunci când Comisia consideră că este posibil din punct de vedere juridic, aceasta trebuie să aplice corecții financiare suplimentare, astfel încât, în cele din urmă, „riscul la închidere” pentru toate programele din perioada 2014-2020 să se situeze sub pragul de semnificație. În prezent, pe baza corecțiilor suplimentare necesare pentru exercițiul contabil care face obiectul evaluării de către CCE și de către rapoartele anuale de activitate ale Comisiei, Comisia estimează că „riscul la închidere” este de 1,3 %. Pentru toate exercițiile contabile anterioare, pe baza activității de audit suplimentare și a corecțiilor financiare suplimentare solicitate de Comisie și acceptate de autoritățile responsabile de programul în cauză, se confirmă că riscul la închidere este sub 2 %. Acest lucru reflectă mecanismul multianual de asigurare a capacității de corecție a politicii de coeziune.

³ Finanțate în cadrul FEDR, al Fondului de coeziune sau cu sprijinul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA-CTF) sau al Instrumentului european de vecinătate (IEV-CTF).

Comisia observă că, din cele șaisprezece pachete de asigurare auditate de CCE în acest an cu rate de eroare reziduală recalculată de CCE de peste 2 %, Comisia ajustase deja zece dintre acestea la peste 2 % ([punctul 6.45](#)) și consideră că mai multe recalculări efectuate de CCE se datorează parțial diferențelor în evaluarea unor erori (a se vedea mai sus secțiunea II.1 din răspunsul Comisiei).

Comisia continuă să colaboreze îndeaproape cu autoritățile de audit pentru a asigura o înțelegere comună a cadrului juridic și de punere în aplicare comun, precum și cu CCE pentru a clarifica posibilele interpretări diferite.

Fiabilitatea activității autorităților de audit

Comisia ia act de concluziile CCE din acest an, care sunt în concordanță cu anii precedenți ([punctul 6.50](#)). Comisia evaluează eficacitatea și fiabilitatea activității unei autorități de audit pe baza diferitelor aspecte, rata de eroare (astfel cum a fost utilizată de CCE, a se vedea figura 6.8) fiind unul dintre acestea. De exemplu, unele erori care nu fuseseră detectate anterior de către autoritățile de audit nu indică neapărat o deficiență sistemică în activitatea autorității de audit în cauză, chiar dacă afectează rata de eroare recalculată în anul de raportare.

Ținând seama de aceste criterii, de probele de audit colectate de Comisie, inclusiv de rezultatele CCE din acest an, Comisia evaluează eficacitatea activității autorităților de audit ca fiind similară cu cea raportată în anii anteriori. Comisia va continua să solicite îmbunătățiri din partea autorităților de audit vizate în cazul în care auditurile proprii sau ale CCE au detectat deficiențe de importanță variabilă (a se vedea [punctul 6.51](#) și figura 6.9), inclusiv pentru cele zece autorități de audit în cazul cărora Comisia a raportat probleme semnificative în rapoartele anuale de activitate.

În ceea ce privește cazul maghiar descris în [caseta 6.9](#), corecția financiară forfetară aplicată ca urmare a auditului Comisiei a vizat calificările personalului, creșterile salariale și orele lucrate de manageri. Efectuarea unor verificări suplimentare cu privire la aspectele salariale acoperite de rata forfetară nu ar fi condus la corecții suplimentare sau diferite. Autoritatea de audit a verificat toate celelalte aspecte ale regularității și legalității elementelor de cheltuieli afectate, în conformitate cu obligațiile sale (de exemplu, supradecларarea costurilor cu personalul care nu au fost acoperite de corecția forfetară). Prin urmare, Comisia consideră că riscurile pentru cheltuielile în cauză au fost abordate în mod corespunzător de către autoritatea de audit.

Comisia ia act, de asemenea, de exemplul de „bune practici” de verificare identificate de CCE în [caseta 6.10](#) și de impactul pozitiv al acestora asupra pistei de audit. Comisia va lua în considerare acest exemplu pentru schimburile sale de bune practici în cadrul comunității de audit.

3. Analiza aspectelor legate de gestiune și control în cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020

Comisia ia act de concluzia generală a CCE potrivit căreia cadrul de asigurare 2014-2020 a contribuit la o reducere a ratei de eroare globale în comparație cu perioada 2007-2013 și a oferit mai multe instrumente principalilor actori ai sistemelor de gestiune și control din cadrul politicii de coeziune pentru a asigura protecția bugetului UE. Cu toate acestea, nu toate autoritățile responsabile de programe au fost în măsură să prevină și/sau să detecteze erori în anumite cazuri. În vederea consolidării în continuare a punerii în aplicare a cadrului de asigurare pentru cheltuielile din domeniul coeziunii pentru perioada 2021-2027, Comisia va continua să lucreze în strânsă colaborare cu autoritățile responsabile de programe pentru a perfecționa sistemele de gestiune și control și pentru a aborda cauzele profunde ale erorilor. Acest lucru se va realiza prin acțiuni

specifice, cum ar fi monitorizarea și analiza continuă a erorilor, promovarea unor opțiuni simplificate în materie de costuri mai puțin expuse la erori și finanțarea care nu este legată de costuri. Comisia va promova în continuare utilizarea instrumentelor de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor, cum ar fi Arachne, precum și a metodelor bazate pe inteligența artificială. În ansamblu, acest lucru ar trebui să consolideze capacitatea de detectare a neregulilor, a suspiciunilor de fraudă și a posibilelor conflicte de interese.

4. Activitatea Comisiei vizând furnizarea unei asigurări și raportarea ratei de eroare reziduale prezentate în rapoartele sale anuale de activitate

În ceea ce privește evaluarea CCE potrivit căreia, la sfârșitul perioadei, nu toate sistemele funcționează în mod eficace (punctul 6.59), Comisia face trimitere la propria sa evaluare privind autoritățile de management și de audit pe baza tuturor rezultatelor de audit disponibile, inclusiv a auditurilor de sistem efectuate în mod sistematic asupra autorităților responsabile de programe în fiecare an. Atunci când sunt identificate deficiențe care conduc la cheltuieli neeligibile, sunt puse în aplicare corecții financiare, astfel cum se ilustrează în exemplul spaniol din [caseta 6.11](#). În urma neregulilor individuale detectate de CCE în raportul său anual pe 2021, Comisia a solicitat autorităților responsabile de programe să aplice o corecție sistemică de 50 de milioane EUR. Odată cu activitatea suplimentară desfășurată de autoritatea de management pe baza activității CCE și a CE, peste 103 milioane EUR au făcut obiectul unei corecții în acest caz specific, ceea ce arată că se iau măsuri ferme. Constatarea suplimentară formulată de CCE în raportul anual din acest an se referă la o problemă diferită (verificarea statutului NEET – „care nu este încadrat profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare” în temeiul legislației naționale) de cea acoperită de corecția financiară anterioară. În plus, această constatare este contestată de statul membru.

Atunci când deficiențele grave identificate afectează în mod specific activitatea autorităților de audit, Comisia nu se bazează pe ratele de eroare raportate, ci își desfășoară propriile activități de reevaluare sau cuantifică riscurile utilizând rate forfetare, astfel cum se reflectă în riscul la momentul plății și în riscurile maxime raportate în rapoartele anuale de activitate și în raportul anual privind gestionarea și performanța, pe care Comisia le consideră, prin urmare, ca reflectând în mod corect situația de pe teren.

Comisia și-a proiectat sistemul de asigurare astfel încât să le permită directorilor generali ai DG EMPL și DG REGIO să furnizeze asigurări pentru fiecare dintre cele 441 de programe din cadrul politicii de coeziune, în conformitate cu obligația care le revine în calitate de ordonatori de credite prin delegare.

Pe baza acestei evaluări detaliate pentru fiecare program în parte și a ratei totale de eroare reziduală agregate (riscul la momentul plății) pentru fondurile pe care le gestionează, directorii generali au fost în măsură să concluzioneze, în rapoartele lor anuale de activitate respective, că nereguli semnificative (FEDR și Fondul de coeziune) sau un risc de nereguli semnificative (FSE/YEI) există în continuare în cheltuielile certificate Comisiei pentru fondurile respective în conturile acceptate în 2023 (punctul 6.63). De asemenea, aceștia au fost în măsură să identifice programele sau părți ale programelor care prezintă deficiențe grave (a se vedea, de exemplu, anexa 7.B la rapoartele anuale de activitate și secțiunea I de mai sus din prezentul răspuns al Comisiei), pentru care au fost solicitate acțiuni corective, și au raportat cu privire la corecțiile financiare efectuate pentru a monitoriza neregulile detectate în anii anteriori (a se vedea [caseta 6.11](#) ca exemplu de acțiuni întreprinse de Comisie atunci când sunt identificate deficiențe în urma unui audit).

Comisia a raportat în detaliu în RAA programele pentru care rezultatele auditului indică necesitatea unor eventuale corecții financiare suplimentare, pe baza unei metodologii temeinice și solide aplicate pentru fiecare program. Pentru a răspunde observației formulate de CCE referitoare la limitările inerente ale verificărilor documentare în ceea ce privește confirmarea ratelor de eroare reziduală, atunci când acestea nu sunt completate de activități de reefectuare, Comisia calculează un nivel maxim al riscului la momentul plății, care ia în considerare toate informațiile care sunt încă în curs de validare, precum și o „suplimentare” a riscurilor pentru programele care nu au fost niciodată auditate de Comisie sau pentru care auditurile precedente au evidențiat anumite nereguli care ar s-ar putea repeta în cazul programelor neauditate. Prin urmare, Comisia este convinsă că calculele indicatorilor-cheie de performanță, inclusiv riscurile maxime, care iau în considerare rezultatele CCE fără extrapolare, dar în urma unei evaluări atente pentru a stabili dacă alte programe ar putea fi afectate, constituie o reprezentare fidelă a realității de pe teren, ținând seama de riscurile identificate pentru fiecare program.

În ceea ce privește modul neeligibil de declarare a costurilor de către un beneficiar în cadrul unui program german (a se vedea [punctul 6.64](#) și [caseta 6.12](#)), Comisia a furnizat recomandări specifice statului membru la sfârșitul perioadei de programare anterioare, dar constată că statul membru și beneficiarul specific nu le-au respectat în mod corespunzător în cadrul programului (programele) din perioada 2014-2020. Comisia a planificat un audit înainte de închidere pentru a analiza amploarea posibilă a constatărilor CCE cu privire la acest program și, eventual, cu privire la alte programe germane.

În sfârșit, în ceea ce privește închiderea perioadei 2014-2020 ([punctele 6.65 - 6.69](#)), în urma auditului IAS privind pregătirea pentru închidere, Comisia a clarificat faptul că verificarea legalității și regularității cheltuielilor poate continua după plata soldului final al ultimului exercițiu contabil. O astfel de asigurare cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor subiacente din conturi poate fi obținută numai după ce Comisia se asigură că rata totală de eroare reziduală confirmată per program nu depășește 2 % pentru fiecare exercițiu contabil, inclusiv pentru ultimul exercițiu contabil, și că toate neregulile și riscurile identificate au fost abordate în mod corespunzător de către autoritățile responsabile de programe pe întreaga durată a programului. Acest lucru poate implica audituri de conformitate cu privire la cheltuielile din ultimul exercițiu contabil și/sau monitorizarea oricăror probleme nesoluționate pentru fiecare program, cum ar fi întreruperi ale plăților, suspendări sau corecții financiare în curs, care decurg din activitățile de audit anterioare.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Comisia **dă curs în mod sistematic tuturor recomandărilor** emise de CCE în rapoartele sale anuale **pe care le-a acceptat**. În ceea ce privește recomandările anterioare ale CCE raportate în anexa 6.2 la Raportul anual pe 2023, Comisia consideră că **a pus în aplicare toate recomandările acceptate** în măsura în care a putut acționa (a se vedea, de exemplu, recomandările 5.2 din Raportul anual pe 2020 și 6.6 din Raportul anual pe 2022) și a furnizat CCE o imagine de ansamblu cuprinzătoare a diferitelor măsuri pe care le-a luat în vederea punerii lor în aplicare.

În ceea ce privește **recomandarea 5.6 referitoare la raportarea procedurilor privind statul de drept** împotriva statelor membre, emisă în Raportul anual pe 2021, Comisia reamintește că recomandarea a fost respinsă. Cu toate acestea, Comisia prezintă o actualizare relevantă a situației în raportul său anual privind gestiunea și performanța și în rapoartele anuale de activitate respective, după caz.

Recomandarea 6.1 – Să monitorizeze deficiențele de la nivelul sistemelor de gestiune și de control ale statelor membre

(a) Să urmărească în timp util situația în legătură cu toate deficiențele din sistemele de gestiune și de control ale statelor membre pe care Curtea le-a identificat și semnalat în contextul exercițiului său referitor la declarația de asigurare pentru perioada 2014-2020 încheiată.

(b) Să identifice, împreună cu autoritățile de audit, principalele învățăminte desprinse în cursul procesului de urmărire a situației menționat la litera (a) și să le aplice mecanismelor pentru perioada 2021-2027, precum și să comunice autorităților responsabile de programe din statele membre acțiunile necesare și bunele practici corespunzătoare.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2025)

Comisia **acceptă** recomandarea.

Comisia va continua să colaboreze cu statele membre în cauză și cu autoritățile responsabile de programe pentru a monitoriza în timp util îmbunătățirile necesare în ceea ce privește sistemele de gestiune și control acolo unde auditurile sale sau cele efectuate de Curte în vederea declarației de asigurare din 2023 au indicat puncte slabe sau deficiențe specifice ale sistemului, utilizând toate instrumentele juridice de care dispune, după caz (întreruperi, suspendări, corecții financiare).

În special în ceea ce privește diferitele deficiențe identificate în auditurile CCE din 2023 pentru unele autorități de audit, în cadrul reuniunilor tehnice periodice pe care Comisia le are cu autoritățile de audit (în special în cadrul reuniunii din 2024 a Grupului omologilor, o reuniune anuală a reprezentanților la nivel înalt ai comunității de audit cu Comisia care va avea loc în octombrie 2024), Comisia organizează o sesiune care vizează monitorizarea deficiențelor și a erorilor identificate care nu au fost detectate de autoritățile de audit. Rezultatul va fi un plan de acțiune care va contribui la activitatea autorităților de audit pentru perioada 2021-2027. Acesta va fi, de asemenea, o sursă de informații pentru evaluarea riscurilor efectuată de Comisie atunci când aceasta își pregătește planurile de audit ulterioare. În plus, auditurile de conformitate ale Comisiei din perioada 2021-2027 vor include în mod sistematic în domeniul de aplicare al auditului identificări ale lacunelor din listele de verificare pentru audit utilizate (inclusiv pentru aspectele identificate de CCE), ca parte a evaluării cerinței-cheie nr. 11 privind sistemele de gestiune și control. Comisia va continua să încurajeze schimbul de bune practici în cadrul comunității de audit și va raporta cu privire la punerea în aplicare a planului de acțiune în rapoartele anuale de activitate.

Recomandarea 6.2 – Să asigure un tratament armonizat al erorilor legate de achiziții publice în cadrul gestiunii directe și al celei partajate

Să stabilească un tratament armonizat al neregulilor legate de achiziții publice în cazul proiectelor finanțate atât în cadrul gestiunii directe, cât și în cel al gestiunii partajate, cum ar fi proiectele finanțate atât prin MIE, cât și prin FEDR. Neregulile care rezultă din încălcarea aceluiași dispoziții legale ar trebui să beneficieze de aceeași evaluare și să ducă la aceeași rată de corecție.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: decembrie 2024)

Comisia **nu acceptă** această recomandare.

În cazul specific analizat de CCE, ordonatorul de credite responsabil pentru grantul MIE a constatat că modificările aduse contractului de achiziții publice nu constituiau o încălcare a obligațiilor care decurg din acordul de grant semnat cu beneficiarul. Prin urmare, nu au putut fi aplicate măsuri corective.

Chiar și atunci când se aplică cadre similare în cadrul programelor de gestiune partajată și directă pentru evaluarea posibilelor nereguli, deciziile ordonatorilor de credite și cele ale autorităților naționale necesită deopotrivă un element discreționar care poate conduce la rezultate diferite.

Cu toate acestea, în orice altă situație în care un ordonator de credite pentru un program gestionat direct identifică o încălcare a obligației, acesta poate lua măsuri pe baza dispozițiilor prevăzute în acordul de grant relevant. În primul rând, costurile afectate ar putea fi respinse. În plus, ordonatorul de credite ar putea impune o reducere a cuantumului total al grantului de până la 100 % din valoarea totală a grantului în cazul unor erori, nereguli sau fraude substanțiale sau în cazul unei încălcări grave a obligațiilor.

În 2024 a fost publicat un document de orientare actualizat⁴ privind modul în care pot fi impuse astfel de reduceri ale granturilor. Prin urmare, Comisia dispune deja de un sistem solid pentru a impune măsuri corective unui beneficiar atunci când ordonatorul de credite identifică o încălcare a obligației. Cu toate acestea, având în vedere obligațiile ordonatorilor de credite responsabili în cadrul gestiunii partajate și al gestiunii directe care decurg din natura specifică a fiecărui acord de grant respectiv pe care l-au semnat cu beneficiarul, nu este posibil să se asigure că măsurile corective vor fi aceleași în toate cazurile.

Recomandarea 6.3 – Să combată riscurile financiare, verificând totodată îndeplinirea obiectivelor de performanță

Să se asigure că statele membre instituie un proces de verificare sistematică, după efectuarea plății, a îndeplinirii obligațiilor contractuale prin care beneficiarul s-a angajat să atingă anumiți indicatori de performanță legați de acțiunile desfășurate în urma implementării proiectului.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: la momentul transmiterii de către statele membre a documentelor de închidere a programelor operaționale și până cel târziu în martie 2026)

⁴ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/guidance-on-grant-reductions_en.pdf

Comisia **acceptă** recomandarea.

Statele membre au obligația, în primă instanță, de a verifica în mod sistematic dacă beneficiarii aplică în mod eficace obligațiile privind granturile. Acestea raportează Comisiei cu privire la îndeplinirea efectivă a cadrului de performanță pe baza datelor agregate privind operațiunile individuale la nivel de program în fiecare raport final de implementare la închidere. Comisia evaluează în mod sistematic aceste rapoarte finale de implementare la închidere, ținând seama de toate rezultatele disponibile ale auditului, de exemplu în ceea ce privește durabilitatea operațiunilor sau dacă autoritățile responsabile de programe au verificat, chiar și după încheierea perioadei de implementare, că operațiunile au contribuit la indicatorii programului, conform planificării. Autoritățile de audit trebuie, de asemenea, să confirme la închidere, pe baza auditurilor lor, că indicatorii de performanță a datelor, raportați în rapoartele de implementare la închidere, sunt fiabili. În acest sens, listele de verificare pentru audit aferente ale Comisiei pentru auditurile tematice privind pregătirea pentru închidere includ întrebări specifice cu privire la astfel de aspecte și au fost comunicate în mod transparent tuturor autorităților de audit prevăzute în RDC.

Recomandarea 6.4 – Să asigure o pregătire solidă înainte de închiderea perioadei 2014-2020

Să elaboreze proceduri detaliate de închidere care să țină seama de riscurile identificate în rapoartele anuale ale Curții, prin:

- (a) instituirea unui sistem de monitorizare a închiderii pentru a urmări situația tuturor programelor operaționale din perioada 2014-2020, sumele închise sau pre-închise în cursul anului și cumulativ, sumele care încă nu au fost închise și acțiunile care sunt încă în așteptarea închiderii și**
- (b) publicarea acestor informații în rapoartele anuale de activitate.**

Aceste informații privind închiderea perioadei 2014-2020 ar trebui să facă referire și la dezangajarea fondurilor aferente angajamentelor restante din conturile Comisiei.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: iunie 2025)

Comisia **acceptă** recomandarea.

În ceea ce privește data-țintă pentru această recomandare, Comisia subliniază că, odată cu noul termen pentru prezentarea documentelor de încheiere în urma modificării STEP la RDC, Comisia poate primi documentele de încheiere pentru multe programe abia în februarie 2026, ceea ce înseamnă, de asemenea, că eventualele dezangajări la închidere pentru programele în cauză vor fi efectuate începând cu 2026.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE, CAPITOLUL 7: RESURSE NATURALE ȘI MEDIU

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Rubrica 3 din cadrul financiar multianual (CFM), „Resurse naturale și mediu”, acoperă cheltuielile UE pentru politica agricolă comună (PAC), politica maritimă și de pescuit FEPAM/FEAMPA și programul LIFE pentru mediu și politici climatice.

Politica agricolă comună (PAC), care reprezintă cea mai mare parte a cheltuielilor de la această rubrică, este o politică cu adevărat europeană, deoarece statele membre își pun în comun resursele pentru a aplica o politică comună unică, cu un buget european unic. Obiectivele PAC, astfel cum sunt prevăzute în tratat și în regulamentele privind PAC, sunt: creșterea productivității agricole, asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, stabilizarea piețelor, garantarea disponibilității aprovizionărilor și asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.

Cu 6,2 milioane de beneficiari în exercițiul financiar 2023, PAC este pusă în aplicare în cadrul gestiunii partajate prin intermediul unui sistem cuprinzător de gestiune și de control. Modelul solid de asigurare al PAC include controalele efectuate la primul nivel de către agențiile de plăți, activitățile de audit desfășurate de organisme de certificare independente și activitățile proprii ale Comisiei în ceea ce privește verificarea conturilor.

Comisia salută concluzia CCE potrivit căreia nu există erori semnificative în ceea ce privește plățile directe, confirmând astfel din nou rolul important al Sistemului integrat de administrare și control (IACS), care include Sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS), în prevenirea erorilor și în reducerea nivelului de eroare. Comisia ia notă de nivelul de eroare estimat de CCE pentru rubrica 3 a CFM în ansamblu ([punctul 7.39](#)). Estimarea proprie a Comisiei cu privire la riscul la momentul plății pentru PAC, astfel cum este prezentată în raportul anual de activitate (RAA) al DG AGRI, rămâne sub pragul de semnificație și a rămas stabilă de-a lungul anilor. Acest lucru este deosebit de relevant având în vedere că exercițiul financiar 2023 (anul de cerere 2022) a fost ultimul an de punere în aplicare a PAC în temeiul cadrului legislativ 2014-2022, iar această tendință stabilă a nivelului de eroare, împreună cu buna funcționare a organismelor de guvernare ale PAC, deschide calea către punerea în aplicare a PAC 2023-2027 în cadrul noului său model bazat pe performanță.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Regularitatea operațiunilor

Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni

Comisia ia notă de nivelul de eroare estimat de CCE la 2,2 % pentru rubrica 3 a CFM.

Plățile directe

Comisia salută evaluarea CCE potrivit căreia nu există erori semnificative în ceea ce privește plățile directe. În cazul în care au fost identificate patru erori cuantificabile, plățile au fost afectate de un calcul eronat al drepturilor la plată pentru anul de cerere 2022. Înainte de auditul CCE, autoritățile statelor membre identificaseră deja plățile în exces, iar organismul de certificare a inclus aceste constatări în raportul și în avizul anual (a se vedea, de asemenea, raportul anual de activitate al DG AGRI, anexa 7). De asemenea, Comisia va urmări situația prin propria sa activitate de audit, asigurându-se că bugetul UE este protejat în mod corespunzător.

2. Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

Informațiile raportate de DG AGRI și de DG ENV cu privire la regularitatea cheltuielilor

De nouă ani, organismele de certificare emit un aviz cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor. Datorită acțiunilor de consolidare a capacităților întreprinse de Comisie (emiterea de orientări, reuniuni periodice ale grupurilor de experți), rapoartele acestora conțin informații solide, substanțiale și valoroase cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor. Aceste informații sunt examinate în detaliu de DG AGRI și au stat la baza calculării ratei de eroare ajustate a DG AGRI pentru exercițiul financiar 2023. Comisia subliniază, de asemenea, că, în urma tuturor acțiunilor corective pentru PAC (estimate la 1,34 %), suma finală expusă riscului (risc la închidere) pentru PAC în 2023 este estimată la 0,53 %, astfel cum se prezintă în raportul anual de activitate pe 2023 al DG AGRI.

Comisia salută observația CCE potrivit căreia metodologia DG AGRI și DG ENV pentru calcularea riscului final la momentul plății (sau la închidere) a fost în continuare conformă cu orientările Comisiei.

Raportul anual privind gestiunea și performanța al Comisiei

În raportul anual privind gestiunea și performanța bugetului UE, Comisia utilizează riscurile la momentul plății prezentate de direcțiile generale în rapoartele lor anuale de activitate, care corespund celei mai bune estimări a nivelului de eroare din cheltuielile efectuate, în urma unei examinări atente și structurate a calității.

În ansamblu, Comisia raportează un risc nematerial la momentul plății pentru rubrica 3 „Resurse naturale și mediu”, pe baza a sute de mii de controale efectuate în fiecare an de statele membre, în conformitate cu strategiile lor de control stabilite cu atenție, adaptate la particularitățile fondurilor, precum și pe baza auditurilor efectuate de organismele de certificare și de Comisie. Prin

abordarea sa detaliată, Comisia este în măsură să identifice părțile specifice ale programului care sunt cele mai susceptibile de a fi afectate de erori, să identifice în mod clar domeniile în care sunt necesare îmbunătățiri, să aplice corecții financiare acolo unde este cazul și să ofere o imagine diferențiată a nivelului de eroare la nivelul plăților efectuate. Pe baza activității desfășurate, Comisia consideră că riscul la momentul plății prezentat în raportul anual privind gestiunea și performanța pentru rubrica 3 „Resurse naturale și mediu” este reprezentativ pentru nivelul de eroare.

Informațiile colectate cu privire la noile sisteme de raportare cu privire la performanță

Comisia ia act de observațiile CCE în ceea ce privește sistemele de raportare cu privire la performanță. În perioada iunie 2023-martie 2024, Comisia a efectuat, de asemenea, patru audituri informatice preventive pilot referitoare la noile sisteme de raportare cu privire la performanță. Obiectivul acestor controale-pilot a avut două componente: evaluarea stadiului implementării sistemelor informatice pentru raportarea cu privire la performanță (cu accent pe proiectarea și arhitectura sistemelor, prelucrarea datelor – colectarea datelor de intrare, calcularea indicatorilor și elaborarea raportului privind performanța și securitatea informațiilor) și elaborarea unei metodologii de audit care să ofere orientări organismelor de certificare pentru activitatea lor anuală de audit în ceea ce privește sistemele informatice pentru raportarea cu privire la performanță și pentru raportul anual privind performanța.

Pe baza activității desfășurate până în prezent, observațiile Comisiei sunt similare cu cele ale CCE în ceea ce privește provocările generate de dezvoltarea sistemelor de raportare cu privire la performanță. Cu toate acestea, în statele membre vizate de auditurile informatice preventive pilot ale DG AGRI, autoritățile naționale și-au exprimat mai multă încredere în ceea ce privește respectarea termenului (în special pentru exercițiul financiar 2023) și nu au indicat posibilitatea de a utiliza soluții alternative pentru procedura de raportare în caz de întârzieri.

Pentru a diminua și mai mult riscurile asociate sistemelor informatice nou instituite pentru raportarea cu privire la performanță, în 2024 DG AGRI va continua să efectueze audituri informatice cu privire la aceste sisteme în alte patru state membre.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Ațiuni subsecvente recomandărilor formulate în anii precedenți

Comisia salută evaluarea CCE potrivit căreia recomandările 6.1 și 6.2 (partea referitoare la auditul privind măsura 21), care trebuiau puse în aplicare până la sfârșitul anului 2023, au fost puse în aplicare integral.

Recomandarea 7.1 – Examinarea eficacității mecanismelor naționale de plafonare a sprijinului acordat de UE fermelor de mari dimensiuni

Având în vedere responsabilitatea statelor membre de a direcționa sprijinul pentru venit către cei care au cel mai mult nevoie de acesta, să examineze eficacitatea măsurilor

luate de statele membre pentru a limita plățile directe pentru fermele de mari dimensiuni.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2025)

Comisia **acceptă** această recomandare. Comisia va analiza contribuția diferitelor instrumente la o mai bună redistribuire și direcționare a plăților directe, inclusiv plafonarea, în cadrul pregătirii propunerii Comisiei privind PAC după 2027.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE, CAPITOLUL 8: MIGRAȚIE ȘI GESTIONAREA FRONTIERELOR – SECURITATE ȘI APĂRARE

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia salută concluziile Curții de Conturi Europene potrivit cărora instituirea facilităților tematice pentru cadrul financiar multianual 2021-2027 și punerea în aplicare a metodologiilor de alocare au respectat cerința prevăzută în regulamentele relevante. De asemenea, Comisia ia act de faptul că au fost raportate eforturile depuse pentru pregătirea CFM 2021-2027 și de faptul că autoritățile de audit vizitate sunt mulțumite de sprijinul oferit de Comisie.

Comisia se angajează să își continue eforturile în domeniile în care au fost identificate deficiențe, pentru a reduce riscul de erori în viitor.

În ceea ce privește punctul 8.19, Comisia consideră că cheltuielile pentru migrație, gestionarea frontierelor, securitate și apărare reprezintă cheltuieli cu risc scăzut¹. Conform estimării Comisiei, riscul la momentul plății este sub 2 % din cheltuieli; această estimare se bazează pe toate controalele și auditurile² efectuate de Comisie și de statele membre, în cursul cărora au fost testate numeroase operațiuni.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

În ceea ce privește observația de la punctul 8.6 potrivit căreia statele membre nu au nedeclarat sume importante [18 % pentru Fondul pentru azil, migrație și integrare (FAMI) și 25 % pentru Fondul pentru securitate internă (FSI)], Comisia ar dori să aducă la cunoștința CCE faptul că, până la sfârșitul lunii mai 2024, după finalizarea activității de audit, sumele nedeclarate pentru FAMI sunt de 11 %, iar cele aferente FSI sunt de 9 %.

1. Regularitatea operațiunilor

În ceea ce privește operațiunile examinate care erau afectate de erori (punctul 8.8), Comisia se angajează să remedieze problemele identificate, consolidând orientările, acolo unde este necesar, pentru a reduce numărul de erori în viitor.

¹ RAPORTUL ANUAL PE 2024 PRIVIND GESTIUNEA ȘI PERFORMANȚA: volumul II, anexa 2, secțiunea 2.1.2

² Cu titlu indicativ, la sfârșitul anului 2023, 25 % din cheltuielile aferente perioadei de programare 2014-2020 au făcut obiectul unui audit pentru gestiunea directă.

Răspunsul referitor la caseta 8.1

Lipseau documente justificative esențiale

Proiectul FAMI care făcea obiectul gestiunii partajate cu Regatul Unit, ilustrat de CCE în caseta 8.1, a constatat în furnizarea de servicii de securitate și de zboruri pentru facilitarea îndepărtării din Regatul Unit a resortisanților țărilor terțe care nu mai aveau permisiunea de ședere.

Autoritățile britanice consideră că raportul privind încheierea activității este un document justificativ suficient pe baza căruia se poate considera că resortisantul țărilor terțe a fost îndepărtat de pe teritoriul național.

Comisia consideră că au fost furnizate suficiente dovezi, cum ar fi rapoartele privind încheierea activității, cu informații detaliate privind locul, data și ora, pentru a demonstra, în completarea билетelor de avion existente, că evenimentele care au generat cheltuielile s-au produs într-adevăr.

Răspunsul referitor la caseta 8.3

Aplicarea inconsecventă a criteriilor de atribuire și a sprijinului UE pentru proiecte care depășeau nivelul necesar pentru dubla utilizare

Comisia nu este de acord cu evaluarea prezentată în caseta 8.3 și consideră că propunerea a inclus informațiile necesare pentru a demonstra modul în care adaptarea ar permite conformitatea cu reglementările privind dubla utilizare.

Podurile feroviare se aflau la sfârșitul duratei lor de viață și erau, în marea lor majoritate, clasificate în categoria 4, ceea ce înseamnă că prezentau daune sau deficiențe grave. Comisia consideră că cererea a demonstrat în mod corespunzător că înlocuirea acestora era necesară pentru a evita restricții operaționale.

Comisia ia notă de faptul că în cadrul evaluării s-au verificat în mod corespunzător toate criteriile de eligibilitate, inclusiv conformitatea cu cerința privind sarcina pe osie, pe baza informațiilor furnizate în cerere. În plus, evaluarea a fost efectuată în conformitate cu procedura de evaluare și de atribuire aplicabilă cererii de propuneri.

Comisia consideră că Regulamentul de punere în aplicare 2021/1328 al Comisiei nu stabilește un plafon pentru capacitatea de încărcare, ci un prag minim și o valoare recomandată. Articolul 12 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul 2021/1153 privind MIE prevede că costurile ar trebui să fie eligibile până la nivelul costurilor care corespund nivelului de cerințe necesar pentru dubla utilizare. Cerința efectivă pentru un anumit element de infrastructură trebuie evaluată de la caz la caz. În cazul specific avut în vedere, Comisia consideră că cheltuielile aferente acestei infrastructuri erau eligibile.

Răspunsul referitor la caseta 8.4

Probleme legate de rambursarea TVA-ului declarat de organismele publice

În caseta 8.4, CCE se referă la un proiect FAMI care face obiectul gestiunii partajate cu Ungaria, în cadrul căruia beneficiarul a declarat TVA-ul nerecuperabil, acesta fiind plătit de Comisie.

Comisia ia act de faptul că eligibilitatea TVA-ului declarat nu este pusă sub semnul întrebării. În CFM 2014-2020, Comisia a încurajat statele membre să își revizuiască mecanismele prin prisma observațiilor și a recomandărilor anterioare ale CCE.

Ungaria a considerat că atât legislația UE, cât și legislația națională fuseseră aplicate în mod corect și că tratamentul în materie de TVA îndeplinește, de asemenea, cerința bunei gestiuni financiare.

2. Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern

Comisia salută concluziile CCE potrivit cărora instituirea facilităților tematice pentru CFM 2021-2027 și punerea în aplicare a metodologiilor de alocare au respectat cerința prevăzută în regulamentele relevante.

De asemenea, Comisia salută faptul că CCE menționează, în raportul său, eforturile depuse de Comisie pentru pregătirea CFM 2021-2027 și faptul că autoritățile de audit vizitate sunt mulțumite de sprijinul oferit de Comisie.

Comisia va continua să sprijine autoritățile statelor membre în ceea ce privește CFM 2021-2027 și tranziția către Regulamentul privind dispozițiile comune.

3. Rapoartele anuale de activitate și alte mecanisme de guvernare

În ceea ce privește examinarea declarației de asigurare a raportului anual de activitate (punctul 8.18), Comisia reamintește că declarația de asigurare a directorului general se bazează pe examinarea mai multor informații din surse multiple care asigură fiabilitatea acestora (autoevaluare, controale *ex post*, rapoarte ale Serviciului de Audit Intern și ale CCE).

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Referitor la acțiunile întreprinse în urma recomandărilor formulate în Raportul anual al CCE pe 2021:

- punerea în aplicare a recomandării privind pista de audit și achizițiile publice a fost încheiată la sfârșitul lunii iunie 2024, după ce CCE își finalizase activitatea de audit. La 10 iunie, Comisia a organizat un webinar cu autoritățile statelor membre pentru a le reaminti necesitatea de a respecta normele privind achizițiile publice și pista de audit. Webinarul a evidențiat cele mai frecvente deficiențe identificate în aceste domenii atât de auditurile efectuate de CCE, cât și de cele efectuate de Comisie.

La 25 iunie 2024, Comisia a organizat o conferință care a reunit toți beneficiarii proiectelor finanțate de DG HOME în ultimii doi ani, precum și autoritățile de management și de audit din statele membre. O sesiune specifică a fost consacrată eligibilității costurilor.

- În ceea ce privește recomandarea privind eligibilitatea costurilor aferente proiectelor pentru acțiuni de urgență care fac obiectul gestiunii directe, punerea sa în aplicare este întârziată, deoarece s-a decis ca acestei recomandări să i se dea curs concomitent cu punerea în aplicare

a unei recomandări similare formulate în Raportul anual al CCE pentru 2022 de îmbunătățire a controalelor privind eligibilitatea costurilor aferente proiectelor legate de acțiuni ale Uniunii. Acest lucru va asigura o abordare coerentă a acțiunilor gestionate direct de DG HOME.

Recomandarea 8.1 – Să ofere orientări suplimentare statelor membre cu privire la normele aplicabile

Să ofere orientări suplimentare autorităților statelor membre responsabile de execuția fondurilor acordate de DG HOME în gestiune partajată cu privire la respectarea:

- (a) normelor referitoare la păstrarea unor documente justificative adecvate care să poată fi prezentate în cazul unor verificări sau al unor audituri;
- (b) obligației de a asigura conformitatea cu normele naționale și ale UE privind transparența și egalitatea de tratament atunci când se acordă granturi, în urma unor cereri de propuneri deschise.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025)

Comisia **acceptă** această recomandare.

În ceea ce privește recomandarea de la litera (a), Comisia a luat măsuri pentru a o pune în aplicare, printre altele prin organizarea, la 10 iunie 2024, a unui webinar ad-hoc axat pe normele privind achizițiile publice, dar și pe pista de audit. A fost îndeplinită obligația de a păstra documentele justificative adecvate care să poată fi prezentate în cazul unor verificări sau al unor audituri și au fost furnizate exemple cu privire la unele dintre cele mai frecvente cazuri de nereguli identificate atât de auditurile Comisiei, cât și de cele ale CCE.

În ceea ce privește recomandarea de la litera (b), Comisia va organiza o sesiune cu autoritățile statelor membre responsabile cu execuția fondurilor acordate de DG HOME în gestiune partajată pentru a le reaminti obligația de a respecta normele privind transparența și egalitatea de tratament atunci când acordă granturi, în urma unor cereri de propuneri deschise.

Recomandarea 8.2 – Să verifice aspectele tehnice ale proiectelor înainte de acordarea granturilor

Să verifice și să documenteze cu atenție, în cursul procedurii de acordare a granturilor, aspectele tehnice ale cererilor de grant pentru mobilitate militară depuse în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei. În special, să identifice dacă proiectele de infrastructură cu dublă utilizare îndeplinesc condițiile de eligibilitate și să se asigure că sprijinul financiar din partea UE nu depășește nivelul cerințelor necesare pentru dubla utilizare.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025)

Comisia **nu acceptă** această recomandare, deoarece în cadrul proceselor actuale se verifică deja dacă proiectele de infrastructură cu dublă utilizare îndeplinesc condițiile de eligibilitate.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE, CAPITOLUL 9: VECINĂTATE ȘI ÎNTREAGA LUME

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia ia act de constatările CCE cu privire la acest capitol și se angajează să pună în aplicare măsurile de remediere adecvate, dacă este necesar. Comisia salută faptul că CCE menționează în raportul său exemple de controale eficiente care au fost realizate de Comisie. Comisia ia, de asemenea, notă de faptul că, potrivit aprecierii CCE, patru dintre cele cinci recomandări pe care le-a formulat în rapoartele sale anuale pe 2021 și pe 2022 au fost puse în aplicare integral, iar una dintre recomandări a fost pusă în aplicare în anumite privințe.

În ceea ce privește unele observații cu privire la regularitatea operațiunilor auditate, Comisia oferă clarificări cu privire la erorile raportate în acest capitol din raportul anual. Comisia consideră că erorile legate de validarea și închiderea prefinanțării au un caracter temporar, întrucât orice supracompensare a costurilor este ajustată odată cu acceptarea finală a costurilor. Din acest motiv, acest tip de eroare nu va antrena o recuperare a costurilor.

Comisia clarifică, de asemenea, faptul că împarte cheltuielile în segmente cu diferite niveluri de risc: risc scăzut (sub 2 %), risc mediu (între 2 % și 2,5 %) și risc ridicat (peste 2,5 %). În 2023, Comisia a evaluat cheltuielile de la rubrica CFM intitulată „Vecinătate și întreaga lume” ca fiind de „risc mediu” pentru segmentul care corespunde exclusiv granturilor în gestiune directă. Comisia a evaluat celelalte segmente ca prezentând un risc scăzut. În 2023, rata de eroare reziduală pentru întregul capitol rămâne sub pragul de semnificație de 2 %. Evaluarea nivelurilor de risc se realizează în conformitate cu metodologia Comisiei și este prezentată în Raportul anual al Comisiei pentru 2023 privind gestiunea și performanța¹.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CURȚII DE CONTURI EUROPENE

1. Regularitatea operațiunilor

Comisia consideră că erorile legate de validarea și închiderea prefinanțării au un caracter temporar, întrucât orice supracompensare este ajustată odată cu acceptarea finală a costurilor. Capacitatea de corecție a Comisiei nu a fost epuizată în momentul auditării de către CCE a plăților incluse în eșantion, deoarece vor avea loc în continuare controale, inclusiv audituri înainte și după încheierea contractelor.

Cu toate acestea, pentru a răspunde observațiilor care decurg din declarația de asigurare din anii precedenți și pentru a reduce aceste erori temporare, Comisia a solicitat deja partenerilor săi să revizuiască modelele de raportare, astfel încât cheltuielile suportate să poată fi identificate mai

¹ Rapoartele anuale privind gestiunea și performanța (europa.eu).

ușor. Comisia continuă să sensibilizeze publicul cu privire la această chestiune și în cadrul reuniunilor cu partenerii.

Răspunsul referitor la caseta 9.1

Contribuție neconformă cu temeiul juridic al finanțării nelegate de costuri

DG INTPA

În ceea ce privește cea de a doua constatare din caseta 9.1 referitoare la acordul de contribuție semnat cu o instituție financiară internațională, Comisia este de părere că legalitatea contribuției UE sub formă de finanțare nelegată de costuri și condițiile de plată a finanțării UE sunt conforme cu normele în vigoare în temeiul Regulamentului financiar și cu normele interne ale Comisiei privind execuția bugetului.

Mai precis, în cazul de față, Comisia nu împărtășește opinia CCE potrivit căreia efectuarea oricărei plăți este condiționată de obținerea prealabilă de rezultate. Recurgerea la „finanțarea nelegată de costuri” care, ca atare, constituie o formă de contribuție a Uniunii, a fost autorizată, în concordanță cu articolul 125 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul financiar al UE, pe baza obținerii rezultatelor definite în cadrul privind rezultatele aferent inițiativei. În plus, Comisia consideră că plata contribuției Uniunii sub formă de „finanțare nelegată de costuri” este conformă cu articolul 181 alineatul (4) din Regulamentul financiar al UE, fiind declanșată de semnarea acordului corespunzător cu instituția financiară internațională.

Validare în exces în cazul unor costuri care nu au fost suportate

DG NEAR

Pentru exemplul descris în caseta 9.1, Comisia consideră că unul dintre proiectele din cadrul contractului nu a putut fi finalizat. Organizația internațională a efectuat transferul cuantumului neutilizat de 925 873 EUR din contractul auditat către un alt contract care finanța faza anterioară.

După transfer, cheltuielile aferente nu mai reprezentau costuri suportate în cadrul contractului auditat. Operațiunea contabilă legată de transferul respectiv a avut loc după ce s-a încheiat perioada de raportare.

Organizația a reflectat operațiunea în sistemul său contabil, dar nu a inclus-o în raportul său anual către Comisie, deoarece transferul s-a produs în intervalul de timp cuprins între sfârșitul perioadei de raportare și data emiterii raportului. Comisia consideră că orice eveniment ulterior datei de raportare care afectează perioada de raportare ar trebui să i se comunice în raportul ulterior. În consecință, organizația a notificat Comisiei operațiunea contabilă efectuată și consecințele financiare ale unei astfel de operațiuni într-o etapă ulterioară.

Comisia consideră că nu a fost validată nicio sumă în exces și că factura în valoare de 11,8 milioane EUR reflectă în mod corect datele raportate la sfârșitul perioadei de raportare.

Răspunsul referitor la caseta 9.2

Alocarea incorectă a cheltuielilor partajate

DG NEAR, DG INTPA

Comisia este conștientă de aceste [cinci] cazuri în care partenerii de implementare au aplicat în mod incorect metodologia de alocare a costurilor partajate. Când se detectează astfel de erori, Comisia ia măsurile de corecție necesare.

Răspunsul referitor la caseta 9.3

Combustibil achiziționat la un preț mai mare decât prețul mediu publicat

DG ECHO

Comisia ar dori să sublinieze contextul complex al pieței produselor combustibile din regiunea relevantă a țării africane în cauză, caracterizat de numeroși factori, printre care se numără disponibilitatea și calitatea combustibililor, fluctuația monedei locale și volatilitatea prețurilor cauzată de această situație. Ca urmare a acestor circumstanțe, auditorii au identificat discrepanțe între prețurile medii publicate și sumele cheltuite de un beneficiar de fonduri ale UE.

Comparând prețurile combustibililor convenite prin contract între beneficiar și furnizor și prețurile medii raportate de Biroul Național de Statistică pe durata acordului, Comisia a concluzionat că prețul mediu pe litru plătit a fost cu 24 % și cu 7,4 % mai mare decât prețurile medii raportate pentru benzină și, respectiv, motorină.

2. Examinarea unor elemente ale sistemelor de control intern

Răspunsul referitor la caseta 9.5

Buget insuficient pentru vizitele de monitorizare pe teren

DG NEAR

Comisia clarifică faptul că vizitele de monitorizare sunt organizate periodic, în cadrul alocărilor bugetare existente și în funcție de necesități: nu toate proiectele necesită același tip și aceeași intensitate a monitorizării, iar Comisia aplică și alte abordări în materie de monitorizare care nu necesită vizite pe teren efectuate de propriul personal, cum ar fi monitorizarea orientată spre rezultate și monitorizarea de către terți (monitorizarea efectuată de părți terțe selectate de Comisie atunci când personalul delegațiilor UE nu se află în țară, și anume din motive de securitate, sau monitorizarea domeniilor de politică sensibile care impun confidențialitatea pentru protecția beneficiarilor vulnerabili).

Răspunsul referitor la caseta 9.6

Deficiențe în funcționarea unei componente a sistemului informatic OPSYS

DG INTPA

Auditul vizează funcționarea unei componente a sistemului informatic OPSYS, instrumentul de gestionare a accesului. Aceasta este o componentă reutilizabilă deținută de o altă direcție a Comisiei și este utilizată în cadrul multor sisteme pentru a gestiona rolurile și drepturile de acces în sistemele respective.

În urma raportului Curții de Conturi, procedura în vigoare în cadrul DG INTPA pentru gestionarea drepturilor de acces a fost formalizată.

În ceea ce privește constatarea Curții potrivit căreia patru utilizatori dispuneau de mai multe drepturi de acces decât aveau nevoie, Comisia este de acord în cazul a trei dintre aceștia și a remediat problema.

În ceea ce privește gestionarea conturilor administratorilor din alte direcții generale, acordul de lucru existent va fi formalizat.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Pentru a da curs recomandării 1 din Raportul anual pe 2020 al CCE, Comisia și-a intensificat comunicarea cu organizațiile internaționale cu scopul de a sensibiliza opinia publică în privința necesității de a se asigura că auditorii CCE obțin acces la documente atunci când auditează proiecte finanțate de UE.

Comisia a luat multe măsuri în acest sens: Comisia a facilitat discuțiile dintre Organizația Națiunilor Unite și CCE și a sprijinit toate inițiativele prin care se căutau soluții permanente privind accesul la documente și păstrarea acestora. Chestiunea este inclusă în mod regulat pe ordinea de zi a reuniunilor cu partenerii, inclusiv a reuniunii oficiale a Grupului UE-ONU privind Acordul-cadru financiar și administrativ și a Grupului comun de referință mai operațional, care discută în mod sistematic aspecte legate de audit și control.

Cu toate acestea, Comisia recunoaște că, în pofida tuturor eforturilor, persistă unele constrângeri în ceea ce privește accesul la documente din cauza cadrelor juridice existente ale partenerilor de implementare, care se preconizează că nu se vor schimba în viitorul apropiat. Comisia va continua să ofere sprijin auditorilor și să colaboreze cu organizațiile partenere pentru a facilita auditerile CCE.

În ceea ce privește toate celelalte recomandări menționate în anexa 9.2 la capitol, Comisia salută concluzia potrivit căreia aceste recomandări au fost puse în aplicare pe deplin.

Recomandarea 9.1 – Să ia măsuri în vederea îmbunătățirii sistemelor de control utilizate pentru validarea și închiderea prefinanțării

Înainte de validarea și închiderea prefinanțării plătite organizațiilor care execută contracte în cadrul gestiunii indirecte, să obțină informații detaliate cu privire la orice prefinanțare pe care aceste organizații, la rândul lor, au plătit-o și au inclus-o în cheltuielile lor declarate.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026

Comisia **acceptă** această recomandare și va consolida controalele *ex ante*, orientările și cerințele de raportare.

Recomandarea 9.2 – Să le ofere beneficiarilor orientări cu privire la alocarea costurilor partajate

Să le ofere beneficiarilor orientări pentru a se asigura că aceștia își bazează alocarea costurilor partajate pe utilizarea efectivă a fondurilor pentru fiecare proiect finanțat de UE.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026

Comisia **acceptă** această recomandare.

Recomandarea 9.3 – Să se asigure că sunt respectate normele privind vizibilitatea

Să consolideze controalele pentru a se asigura că organizațiile care execută contracte în cadrul gestiunii indirecte respectă normele privind vizibilitatea.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026

Comisia **acceptă parțial** această recomandare.

Comisia este de părere că se realizează controale adecvate și că nu este necesar ca acestea să fie consolidate și mai mult. Comisia este însă conștientă de faptul că apar erori legate de respectarea normelor privind vizibilitatea, în special în relația cu organizațiile internaționale, și se angajează să remedieze această problemă. Pentru a îmbunătăți respectarea normelor existente, Comisia continuă să sensibilizeze organizațiile care primesc fonduri din partea UE cu privire la cerințele existente în materie de comunicare și de vizibilitate. În iunie 2022 au fost publicate noi orientări privind comunicarea și vizibilitatea pentru acțiunile externe, acestea aplicându-se acțiunilor externe. Mai mult, Comisia revizuieste în prezent orientările comune ale UE/ONU privind comunicarea și vizibilitatea, care țin seama de lecțiile învățate. Se preconizează că aceste orientări și activitățile de comunicare legate de lansarea lor vor da rezultate pozitive. Prin urmare, se preconizează că personalul Comisiei va identifica, cu ocazia controalelor pe care le va efectua, niveluri mai scăzute de erori.

Recomandarea 9.4 – Să se asigure că delegațiile UE efectuează suficiente vizite de monitorizare pe teren

Să se asigure că delegațiile UE efectuează suficiente vizite de monitorizare pe teren.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026

Comisia **nu acceptă** această recomandare.

Vizitele de monitorizare sunt organizate periodic, în cadrul alocărilor bugetare existente și în funcție de necesități: nu toate proiectele necesită același tip și aceeași intensitate a monitorizării, iar Comisia aplică și alte abordări în materie de monitorizare care nu necesită vizite pe teren efectuate de propriul personal, cum ar fi monitorizarea orientată spre rezultate și monitorizarea de către terți.

Având în vedere constrângerile bugetare impuse Comisiei, care afectează și disponibilitatea personalului din delegațiile UE, Comisia nu se poate angaja să pună în aplicare această recomandare prin suplimentarea resurselor umane și financiare consacrate unui număr mai mare de vizite de monitorizare pe teren.

Recomandarea 9.5 – Să consolideze mecanismele de monitorizare și de coordonare pentru operațiunile de finanțare mixtă

Să consolideze mecanismele de monitorizare și de coordonare pentru operațiunile de finanțare mixtă pentru a atenua riscul de întârzieri în punerea în aplicare a acțiunilor.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2026

Comisia **acceptă** această recomandare. Comisia intenționează să consolideze mecanismele de monitorizare și de coordonare existente prin întărirea rolului delegațiilor UE față de instituțiile financiare internaționale, astfel încât acestea să poată supraveghea proiectele de finanțare mixtă, după caz.

RĂSPUNSURI ALE PARLAMENTULUI EUROPEAN LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE CAPITOLUL 10: ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ EUROPEANĂ

I. RĂSPUNSURI ALE PARLAMENTULUI EUROPEAN LA OBSERVAȚII

1. Regularitatea operațiunilor

10.8. În conformitate cu articolul 1 din „Normele privind utilizarea creditelor din postul bugetar 400”, grupurile politice gestionează fondurile care le sunt alocate cu aplicarea prin analogie a articolului 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar. Aceste norme înlocuiesc „acordurile de contribuție” [menționate la articolul 155 alineatul (6) din Regulamentul financiar].

Administrația Parlamentului este supusă Regulamentului financiar și normelor sale privind achizițiile publice. Cu toate acestea, pentru grupurile politice și numai pentru acestea, Biroul a adoptat Normele privind utilizarea creditelor din postul bugetar 400, care conține o serie de dispoziții specifice pentru procedurile de achiziții, ținând seama de situația specifică a grupurilor politice.

Parlamentul ia act de observațiile Curții de Conturi (CCE). În conformitate cu articolul 1.4 din Normele privind utilizarea creditelor din postul bugetar 400, grupurile politice răspund în fața instituției pentru gestionarea creditului bugetar. Acestea se asigură că creditele sunt gestionate în conformitate cu Normele privind utilizarea creditelor din postul bugetar 400.

Administrația Parlamentului a depus eforturi continue pentru a ajuta grupurile politice să își orienteze cunoștințele și capacitățile în materie de gestiune financiară, așa cum s-a întâmplat în cursul sesiunii de formare din 30 noiembrie 2023 pe această temă. Serviciile competente ale Parlamentului oferă întotdeauna consiliere personalizată cu privire la chestiuni generale și cazuri individuale, la cererea grupurilor politice. Administrația Parlamentului va continua să ofere orientări grupurilor politice.

10.9. Parlamentul ia act de observațiile CCE.

Pentru a evita în viitor cazurile de coordonare insuficientă între administrație și grupurile politice, orientările vor fi îmbunătățite. Aceste măsuri procedurale vor fi completate de cursuri de formare oferite părților interesate relevante.

10.10. Parlamentul ia act de observațiile CCE.

Grupurile politice sunt responsabile cu documentarea și formalizarea corespunzătoare a procedurilor. Cu toate acestea, administrația Parlamentului va continua să le ofere consiliere individuală și formare adecvată.

10.11. Parlamentul ia act de observațiile CCE.

Parlamentul va continua să efectueze verificări și să ofere orientări tuturor partidelor și fundațiilor politice europene în domeniul achizițiilor publice, inclusiv în ceea ce privește procedurile interne și evitarea conflictelor de interese. Parlamentul a oferit partidelor politice o formare specifică în iulie 2023, iar de două ori pe an au loc reuniuni de informare.

10.12. Parlamentul ia act de observațiile CCE.

Au fost deja puse în aplicare măsuri corective și documentate. Această nouă procedură se aplică viitoarelor proceduri de achiziții publice.

2. Sisteme de supraveghere și de control

10.19. Parlamentul ia act de observațiile CCE.

Parlamentul este de acord cu concluziile Curții privind necesitatea armonizării și profesionalizării controalelor *ex ante* la nivelul tuturor direcțiilor generale (DG-urilor) și al serviciilor.

Pentru a mări standardizarea procedurilor de control *ex ante* în cadrul Parlamentului, Direcția Generală Finanțe a Parlamentului va crea un forum pentru verificatorii *ex-ante*, va pune în aplicare un program anual de formare specifică și va oferi orientări periodice.

10.20. Parlamentul ia act de observațiile CCE.

A se vedea răspunsul la punctul 10.25.

II. RĂSPUNSURI ALE PARLAMENTULUI EUROPEAN LA RECOMANDĂRI

10.24. Parlamentul este de acord să ofere mai multe orientări administrative grupurilor politice cu privire la execuția corespunzătoare a fondurilor în temeiul Normelor privind utilizarea creditelor din postul bugetar 400 și să acorde asistență grupurilor politice cu scopul de a îmbunătăți gestiunea financiară internă a acestora. În special, va clarifica și mai mult orientările privind achizițiile efectuate de grupurile politice, așa cum s-a întâmplat deja în cadrul unei sesiuni de formare care a avut loc la 30 noiembrie 2023 în acest scop.

10.25.

„Recomandarea 10.1 – Consolidarea acțiunilor de combatere a fraudei în Parlamentul European

Parlamentul European ar trebui să se bazeze pe acțiunile sale existente de combatere a fraudei prin elaborarea unei strategii antifraudă la nivelul întregii instituții și prin asigurarea aplicării acesteia în întreaga organizație.

Data-țintă pentru punerea în aplicare: până la sfârșitul anului 2025”

Parlamentul **acceptă parțial** recomandarea CCE.

În conformitate cu Regulamentul financiar, prevenirea, detectarea, corectarea și urmărirea

fraudelor și a neregulilor sunt obiective esențiale ale cadrului de control intern al fiecărei direcții generale.

Parlamentul va încredința serviciilor sale competente sarcina de a-și evalua acțiunile existente de combatere a fraudei și, dacă este cazul, de a elabora un cadru general aplicabil administrației Parlamentului.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE, CAPITOLUL 10: ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ EUROPEANĂ

Comisia salută faptul că cheltuielile administrative nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

În ceea ce privește acțiunile întreprinse în urma recomandării formulate în Raportul anual al CCE pe 2020, care vizează îmbunătățirea sistemului Comisiei de gestionare a alocațiilor familiale prevăzute de reglementări¹, Comisia a redus considerabil riscul de eroare prin:

- creșterea capacității echipei sale de a verifica declarațiile personalului cu privire la alocațiile primite;
- dezvoltarea unui sistem de indexare automatizată a cuantumurilor declarate de personal, care este în curs de implementare începând din iunie 2024.

Acest lucru ar trebui să contribuie în viitor la evitarea cazurilor de erori în ceea ce privește primirea și verificarea dreptului la alocații, astfel cum au fost identificate de CCE². Prin urmare, Comisia consideră că recomandarea a fost pusă în aplicare în majoritatea privințelor.

¹ A se vedea recomandarea 2 din anexa 10.1.

² A se vedea punctul 10.15 din observațiile CCE.

RĂSPUNSURILE COMITETULUI EUROPEAN AL REGIUNILOR
LA RAPORTUL ANUAL AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE PENTRU 2023,
CAPITOLUL 10:

Comitetul European al Regiunilor (CoR) consideră că s-a oferit o explicație clară a motivelor economice care justifică prelungirea la 10 ani a duratei acestui contract specific de întreținere a clădirilor, iar prelungirea a fost acordată, printre altele, după verificarea încrucișată a practicilor din alte instituții.

În cursul procesului de audit din 2023, au fost furnizate CCE explicații mai specifice și mai detaliate.

Ca urmare a procesului de audit, CoR va solicita Unității comune CoR/CESE pentru achiziții publice și gestiune financiară să emită o instrucțiune de serviciu către toate serviciile comune, solicitându-le, printre altele, să explice mai precis și mai detaliat astfel de prelungiri de contracte în viitor.

RO

RĂSPUNSUL ALE AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE
CAPITOLUL 10: Administrația publică europeană

În urma detectării constatării necuantificabile, descrisă ca „Întârzierile în primirea și verificarea acestor declarații măresc riscul de plăți neeligibile”, AEPD a introdus o atenționare periodică adresată personalului pentru declararea modificărilor aferente, conform obligației stabilite de Statutul funcționarilor de a informa autoritatea împuternicită să facă numiri cu privire la orice modificări. Curtea observă, de asemenea, că, în conformitate cu titlul II articolul 13 din Statutul funcționarilor privind indemnizațiile personalului, responsabilitatea de a informa instituția cu privire la eventualele modificări revine membrului personalului.

Replica Curții de Conturi Europene la răspunsurile Comisiei la capitolul 11

Curtea de Conturi Europeană este o instituție de audit independentă care își desfășoară auditurile în conformitate cu standardele internaționale de audit.

În temeiul articolului 287 alineatul (4) TFUE, Comisia, în calitate de entitate auditată de Curte, are dreptul de a publica un răspuns la observațiile și concluziile de audit ale Curții.

Comisia contestă anumite aspecte ale abordării de audit a Curții, precum și măsura în care observațiile acesteia sunt aliniate la cadrul legislativ aplicabil. Curtea consideră că, având în vedere rolurile distincte și separate ale celor două instituții, contestarea abordării sale de audit nu se încadrează în dreptul la replică al entității auditate.

Comisia își exprimă punctul de vedere cu privire la observații care nu figurează în raportul Curții și nu prezintă cu acuratețe și în mod cuprinzător elementele subiacente. Curtea constată că, în toate aceste cazuri, diferențele dintre evaluări rezultă din abordarea diferită utilizată. Pentru a evalua dacă îndeplinirea este satisfăcătoare, Curtea se bazează pe formularea efectivă din decizia de punere în aplicare a Consiliului. Astfel se asigură o bază coerentă și obiectivă a evaluării Curții. În schimb, evaluările Comisiei se întemeiază în principal pe interpretări ale intenției legiuitorului în momentul elaborării deciziilor de punere în aplicare ale Consiliului și iau în considerare informații din documente care nu fac parte din deciziile respective.

Comisia nu este de acord cu observațiile Curții. Curtea nu este de acord cu următoarele considerații prezentate de Comisie în răspunsul său:

- Comisia contestă erorile privind eligibilitatea identificate de Curte, susținând că nu poate să treacă peste decizia Consiliului și să hotărască ea că o anumită măsură nu ar trebui să fie plătită în cadrul MRR. Curtea recunoaște că planurile naționale au fost aprobate de Consiliu. Mandatul Curții însă este de a audita cheltuielile UE ulterior adoptării planurilor naționale;
- Comisia susține că, în scopul evaluării eligibilității unei măsuri, se consideră că aceasta începe în momentul în care sunt suportate costurile. Curtea este de părere că inițierea unei măsuri corespunde datei angajamentului juridic, deoarece acela este momentul la care se stabilește o obligație, care conduce ulterior la o plată și la recunoașterea cheltuielilor în sarcina bugetului;

- o Comisia nu este de acord cu Curtea, care consideră că jaloanele și țintele ar trebui să acopere toate elementele principale ale reformei sau investiției subiacente și, în special, finalizarea acesteia. În opinia Curții, acest aspect este important pentru a se asigura că măsurile sunt puse în aplicare pe deplin.

În Raportul său special nr. 07/2023, Curtea a indicat existența unui deficit în materie de asigurare la nivelul UE în ceea ce privește respectarea normelor UE și a normelor naționale. Comisia susține că asigurarea furnizată de DG ECFIN acoperă eficacitatea controalelor realizate de statele membre cu privire la respectarea normelor în materie de achiziții publice și de ajutor de stat. Cu toate acestea, raportul anual de activitate al DG ECFIN face referire la evaluările Comisiei privind existența și eficacitatea controalelor realizate de statele membre, dar nu conține nicio concluzie cu privire la eficacitatea acestor controale. În opinia Curții, acest lucru reprezintă o limitare importantă a sferei declarației de asigurare a Comisiei. Cu alte cuvinte, Comisia tot nu oferă o asigurare completă cu privire la conformitatea cu normele a cheltuielilor din MRR – pe care Comisia le gestionează în mod direct.

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL ANUAL PE 2023 AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE – CAPITOLUL 11: MECANISMUL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia ia act de capitolul 11 al raportului anual al CCE, care se referă la Mecanismul de redresare și reziliență (MRR).

În 2023, Comisia a efectuat plăți pe baza îndeplinirii satisfăcătoare a 741 de jaloane și ținte în total. În ceea ce privește declarația de asigurare pentru 2023, Curtea a auditat toate cele 23 de plăți aferente granturilor, în valoare totală de 53,5 miliarde EUR. Aceste plăți sub formă de granturi au fost efectuate către 17 state membre și au vizat 677 de jaloane și ținte. O sumă suplimentară de 32,8 miliarde EUR a fost plătită în legătură cu nouă plăți pentru împrumuturi.

În capitolul 11 se menționează că 16 jaloane și ținte au fost vizate de constatări pe care CCE le consideră ca având un impact financiar, acestea acoperind șapte plăți efectuate în șapte state membre. Dintre aceste 16 constatări, șapte se referă la opinia CCE cu privire la evaluarea incorectă a îndeplinirii satisfăcătoare, în timp ce nouă se referă la opinia CCE privind „încălcarea condițiilor de eligibilitate”.

Comisia salută activitatea CCE în ceea ce privește Mecanismul de redresare și reziliență, inclusiv în cadrul acestui proces privind declarația de asigurare. Activitatea CCE de-a lungul anilor a avut un impact pozitiv asupra mecanismului, (i) abordarea Comisiei în ceea ce privește evaluarea jaloanelor și a țintelor, (ii) elaborarea de propuneri de decizii de punere în aplicare ale Consiliului și (iii) abordarea Comisiei privind protecția intereselor financiare ale Uniunii beneficiind de pe urma luării în considerare a constatărilor și recomandărilor CCE. Comisia respectă pe deplin dreptul autonom al CCE de a stabili domeniul de aplicare și metodologia auditurilor sale, menținându-și în același timp dreptul de a nu fi de acord cu observațiile CCE, inclusiv cu privire la ceea ce constituie interpretarea corectă a legislației UE sub controlul Curții de Justiție a Uniunii Europene. În acest context, Comisia observă că există în continuare câteva domenii unde interpretările sunt diferite în rândul instituțiilor, dar își va continua eforturile de reducere a sferei unor astfel de chestiuni în viitor, inclusiv prin clarificarea orientărilor Comisiei, în cazul în care este necesar.

După ce a examinat cu atenție constatările CCE privind neîndeplinirea a șapte jaloane și ținte, Comisia a ajuns la concluzia că a aplicat în mod corect metodologia sa privind atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor¹ și își menține evaluările inițiale ale „îndeplinirii satisfăcătoare”. Comisia observă că aceste concluzii ale CCE potrivit cărora unele jaloane și ținte „nu au fost atinse în mod satisfăcător” se bazează în principal pe diferențe de interpretare a cerințelor legale sau pe diferențe de apreciere calitativă.

În ceea ce privește constatările referitoare la două tipuri diferite de „nerespectare a condițiilor de eligibilitate”², CCE își menține interpretarea Regulamentului privind MRR pe care Comisia nu o

¹ COM(2023) 99 final din 21.2.2023: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – Mecanismul de redresare și reziliență: situația după doi ani - Un instrument unic aflat în centrul transformării verzi și digitale a UE.

² În ceea ce privește articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul privind MRR („Sprijinul acordat în cadrul mecanismului nu se substituie cheltuielilor bugetare naționale recurente”) și articolul 17 alineatul (2) din

împărtășește. Pentru fiecare dintre aceste nouă constatări, Comisia nu este de acord cu evaluarea CCE și susține că aceste măsuri sunt în conformitate cu dispozițiile Regulamentului privind MRR și cu orientările Comisiei. Având în vedere aceste diferențe fundamentale de interpretare, Comisia se așteaptă ca astfel de constatări să continue pe întreaga durată de viață a MRR. În plus, aceste constatări nu au, în opinia Comisiei, niciun impact asupra legalității și regularității plăților. Astfel cum s-a menționat în răspunsul Comisiei la observațiile din capitolul privind MRR din raportul anual pe 2022 al CCE³, după evaluarea de către Comisie a eligibilității măsurilor în cursul evaluării planurilor de redresare și reziliență, Consiliul decide, prin intermediul unei decizii de punere în aplicare a Consiliului, dacă o măsură este sau nu eligibilă. Comisia nu poate anula decizia Consiliului în etapa de plată pe motiv că o măsură este sau nu eligibilă. În fine, în ceea ce privește tipul de constatare privind „nerespectarea condiției de eligibilitate: substituirea cheltuielilor bugetare naționale recurente”, Comisia observă că CCE nu aplică orientările publicate de Comisie și că a aplicat o evaluare de la caz la caz. Deși Comisia a luat act cu atenție de explicațiile din scrisorile de confirmare a situației constatate, aceasta nu a fost în măsură să transpună evaluarea CCE de la caz la caz în criteriile de evaluare general aplicabile.

Având în vedere cele de mai sus, Comisia nu consideră că jaloanele și țintele au fost plătite în mod eronat și, în conformitate cu raportul anual de activitate al DG ECFIN⁴, consideră că în cazul plăților din cadrul MRR din 2023 a existat un nivel scăzut de risc.

De asemenea, Comisia observă că, în conformitate cu metodologia sa pentru suspendări⁵ publicată, ar fi aplicat ajustări ale sumelor suspendate în mod diferit pentru a ține seama pe deplin de progresele înregistrate în punerea în aplicare și/sau de importanța măsurii, ceea ce ar fi condus la o valoare mai mică utilizată la calculul ratei de eroare. Comisia observă, de asemenea, că, în lipsa constatărilor privind eligibilitatea – în cazul în care Comisia și CCE nu sunt de acord cu privire la modul de interpretare și de aplicare a dispozițiilor regulamentului – impactul financiar estimat de CCE ar fi cu mult sub pragul de semnificație și că cele șapte constatări care se referă la îndeplinirea satisfăcătoare reprezintă mai puțin de 1 % din jaloanele și țintele evaluate de Comisie. În fine, Comisia observă că CCE a modificat aplicarea metodologiei sale față de Raportul anual pe 2022. CCE nu mai ia în considerare niciun impact financiar în toate cazurile în care jalonul sau ținta este atinsă în mod satisfăcător în 6 luni. Comisia observă că acest lucru conduce la o valoare mai mare considerată a fi afectată de eroare.

În concluzie – și după o analiză foarte atentă a tuturor constatărilor CCE – Comisia nu împărtășește evaluarea CCE potrivit căreia impactul financiar minim depășește pragul de semnificație.

În ceea ce privește auditurile sale *ex post*, Comisia ia act de constatarea CCE potrivit căreia și-a actualizat strategia de audit pentru a reflecta recomandările CCE acceptate anterior. Comisia ia act, de asemenea, de constatarea CCE potrivit căreia nu a actualizat această strategie de audit pentru a reflecta recomandările CCE neacceptate anterior, întrucât, în opinia Comisiei, recomandarea a depășit ceea ce este prevăzut în temeiul juridic. Comisia susține în continuare că nu este în măsură să accepte recomandările pe care le consideră contrare Regulamentului privind MRR. Având în

Regulamentul privind MRR („Măsurile inițiate începând cu 1 februarie 2020 sunt eligibile cu condiția să respecte cerințele prevăzute în prezentul regulament.”),

³ Răspunsuri la Raportul anual al CCE pentru 2022, pagina 453: https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/AR-2022/AR-2022_RO.pdf

⁴ Raportul anual de activitate pe 2023 al Direcției Generale Afaceri Economice și Financiare (DG ECFIN): https://commission.europa.eu/publications/annual-activity-report-2023-economic-and-financial-affairs_ro

⁵ COM(2023) 99 final din 21.2.2023: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – Mecanismul de redresare și reziliență: situația după doi ani - Un instrument unic aflat în centrul transformării verzi și digitale a UE.

vedere poziția CCE, Comisia se așteaptă ca astfel de constatări să continue pe întreaga durată de viață a MRR.

În plus, în ceea ce privește jaloanele legate de control și de audit, Comisia observă că, atunci când a identificat riscuri potențiale pentru interesele financiare ale Uniunii prin intermediul auditurilor sale privind sistemele de control ale statelor membre, Comisia a solicitat statelor membre să ia măsuri pentru a aborda astfel de riscuri. În cazul în care o astfel de acțiune nu a fost pusă în aplicare până la momentul modificării unui plan de redresare și reziliență, Comisia a convenit cu statele membre asupra introducerii unor jaloane legate de audit și de control, solicitând ca problema să fie abordată înainte de efectuarea oricărei (alte) plăți. Astfel de jaloane legate de audit și de control oferă un nivel suplimentar de asigurare, venind în completarea acțiunilor întreprinse în mod obișnuit în urma auditurilor Comisiei. Comisia observă că această introducere proactivă a jaloanelor legate de audit și de control protejează și mai mult interesele financiare ale Uniunii și reamintește că eventuala necesitate a unor astfel de jaloane a fost recunoscută de colegiitori, care au introdus un temei juridic specific în acest scop la articolul 20 alineatul (5) litera (e) din Regulamentul privind MRR.

În fine, Comisia reamintește că a extins domeniul de aplicare al activității sale de audit dincolo de ceea ce se prevede în Regulamentul privind MRR, pentru a verifica în mod sistematic dacă statele membre verifică periodic conformitatea cu normele privind achizițiile publice și ajutoarele de stat, inclusiv eficacitatea unor astfel de controale, și consideră că acest aspect este acoperit de concluziile raportului anual de activitate al DG ECFIN.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Stadiul implementării

Comisia reamintește că MRR este un instrument bazat pe rezultate, ai cărui beneficiari sunt statele membre. Cu toate acestea, colegiitorii au solicitat statelor membre să pună la dispoziție informații cu privire la cei mai mari 100 de destinatari finali ai fondurilor MRR. Deși Comisia este, în general, în favoarea unei transparențe depline a beneficiarilor finali și a prezentat, de fapt, propuneri legislative în acest sens⁶, ea observă că legislația privind MRR nu conține o astfel de obligație în plus față de cei mai mari 100 de destinatari financiari. (punctul 11.7).

2. Evaluarea plăților și a condițiilor de eligibilitate

CCE menționează că pentru a efectua o evaluare preliminară a fiecărei cereri de plată Comisia are la dispoziție două luni, dar afirmă că nici regulamentul, nici acordul de finanțare nu oferă statelor membre opțiunea de a suspenda calendarul evaluării pentru a furniza mai multe informații (a se vedea [punctele 11.16-11.17](#)). Regulamentul privind MRR prevede că această evaluare începe numai după prezentarea unei cereri de plată justificate în mod corespunzător și, în cazul în care Comisia

⁶ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare) [COM(2022) 223]: [EUR-Lex - 52022PC0223 - RO - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

sau statul membru constată, în cursul procesului de evaluare, că nu este cazul, termenul de două luni nu se aplică. În acest sens, acordul de finanțare prevede în mod explicit posibilitatea de a suspenda calendarul în cazul în care Comisia solicită dovezi suplimentare. Prin urmare, Comisia consideră că a respectat pe deplin termenele prevăzute în cadrul juridic.

Diferențe de opinie cu privire la atingerea jaloanelor și a țintelor

Pe baza cadrului său de evaluare a îndeplinirii satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor, Comisia nu împărtășește evaluarea CCE potrivit căreia, pentru șapte jaloane și ținte, cerințele deciziei de punere în aplicare a Consiliului nu au fost îndeplinite în mod satisfăcător (punctul 11.20). În majoritatea cazurilor, concluziile CCE se bazează în principal pe diferențele de interpretare a cerințelor stabilite de Consiliu pe care Comisia și statele membre le-au aplicat atunci când au evaluat jalonul sau ținta sau pe diferențele de apreciere calitativă. Comisia și-a publicat în mod transparent evaluarea în fiecare caz, justificându-și interpretarea în conformitate cu cadrul aplicabil și primind atât avizul pozitiv al Comitetului economic și financiar, cât și pe cel al comitetului de comitologie al experților din statele membre⁷ cu privire la abordarea sa și la interpretarea fiecărui caz. Comisia subliniază că, în fiecare caz, divergențele dintre Comisie și evaluarea CCE sunt specifice cazului respectiv.

Comisia ia act de cazurile în care CCE are o interpretare juridică diferită a cerințelor privind jaloanele sau țintele individuale sau a dovezilor necesare pentru a demonstra îndeplinirea lor satisfăcătoare și, pe această bază, în contradicție cu Comisia, consideră că o cerință nu este îndeplinită. Din motive de transparență, un rezumat al raționamentului Comisiei privind cele șapte jaloane și ținte în cauză este prezentat mai jos.

- Primul caz se referă la o țintă pentru „Numărul de studenți cărora li s-a acordat un grant de cercetare”. Decizia de punere în aplicare a Consiliului precizează un nivel de referință de 50 care reprezintă situația de la începutul MRR și a indicat numărul 300 drept obiectiv al țintei. Comisia a considerat că acest lucru indica în mod clar că măsura sprijinea un număr suplimentar de 250 de burse pentru studenți în domeniul cercetării, în loc de 300. Comisia observă că această cifră „250” a fost susținută atât de planul de redresare și reziliență, cât și de calcularea costurilor. Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că scenariul de referință care prevede 50 a fost pe deplin vizat și că interpretarea corectă a obiectivului a fost încă 250 (un obiectiv de 300 minus o valoare de referință de 50). Prin urmare, Comisia susține că obiectivul a fost atins în mod satisfăcător.
- Al doilea caz se referă la intrarea în vigoare a unei noi legi în domeniul construcțiilor. Cerința din decizia de punere în aplicare a Consiliului privind intrarea în vigoare a acestei legi a fost literalmente îndeplinită, dar anumite dispoziții ale legii au avut o dată de aplicare amânată. Deși Comisia recunoaște că, atunci când evaluează o cerință de intrare în vigoare, insistă, în mod normal, asupra faptului că legislația relevantă a intrat în vigoare pe deplin, aceasta observă că, în acest caz specific, din textul deciziei de punere în aplicare a Consiliului reiese în mod clar faptul că anumite elemente ale legii ar intra în vigoare abia într-o etapă ulterioară. Acest lucru se referă în special la crearea unei noi structuri de stat a Biroului Suprem pentru Construcții, care face obiectul unui jalon ulterior. Dacă toate elementele din legislația în domeniul construcțiilor ar fi intrat în vigoare, jalonul ulterior nu ar avea niciun sens și, de fapt, orice plată în cadrul acestui jalon ulterior ar constitui o dublă finanțare, deoarece plățile pentru aceleași rezultate au fost deja efectuate în cadrul jalonului auditat. Prin urmare, Comisia consideră că a evaluat în mod corect jalonul ca fiind îndeplinit.
- Al treilea caz se referă la o țintă legată de accesul la comunicații mobile securizate, care a impus ca 95 % dintr-o serie de angajați ai administrației publice să aibă acces la un sistem

⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C102400/consult?lang=ro>

securizat pentru schimbul de informații secrete și clasificate. Comisia a considerat că statul membru în cauză a exclus în mod corect accesul anumitor angajați, cum ar fi personalul de curățenie sau șoferii de vehicule de serviciu, de la această țintă, întrucât Comisia a considerat că cerința ca persoanele care îndeplinesc aceste funcții să aibă acces la informații secrete și clasificate nu era, în mod evident, intenția planului de redresare și reziliență și a deciziei de punere în aplicare a Consiliului. Prin urmare, Comisia susține că obiectivul a fost îndeplinit în mod satisfăcător.

- Al patrulea caz se referă la o țintă pentru o măsură de securitate cibernetică, care a impus statului membru în cauză să pună în aplicare „intervenții de consolidare” pentru modernizarea structurilor de securitate. Comisia consideră că rapoartele furnizate de statul membru în cauză, care au implicat, în general, o analiză a riscurilor privind procedurile, procesele și organizarea, inclusiv planurile de acțiune pentru abordarea constatărilor, reprezintă intervenții de consolidare. Comisia observă că acest tip de intervenții de consolidare este prevăzut în legislația UE, întrucât Directiva NIS⁸, la care se face referire în descrierea măsurii, consideră în mod explicit că „*analiza riscurilor și securitatea sistemelor informatice*” este un tip de „*măsuri de gestionare a riscurilor în materie de securitate cibernetică*” pe care statele membre ar trebui să le pună în aplicare. Prin urmare, Comisia susține că obiectivul este îndeplinit în mod satisfăcător.
- Al cincilea caz se referă la o țintă privind „*Numărul de proiecte pentru care a fost semnat un grant în vederea unei operațiuni de reciclare a terenurilor uzate sau a zonelor urbanizate*” Deși decizia de punere în aplicare a Consiliului consideră „*proprietarii sitului*” drept beneficiari, fondul stabilit de statele membre în cauză impunea ca beneficiarii să fie „*dezvoltatorii de proiect*”. Comisia a observat în mod transparent în evaluarea sa preliminară, în conformitate cu cadrul de evaluare⁹, că a considerat că această diferență de formulare este o abatere minimă acceptabilă, deoarece nu a avut un impact asupra rezultatului, având în vedere natura proiectelor finanțate. Statul membru în cauză a prezentat dovezi că această modificare nu a avut niciun impact asupra rezultatului. Prin urmare, Comisia susține că ținta a fost îndeplinită în mod satisfăcător.
- Al șaselea caz se referă la o reformă „*fără costuri*” care stimulează șomerii de lungă durată să participe la cursuri de formare. Condiția de eligibilitate a schemei privind durata formării (și anume, o durată de cel puțin 4 luni) face parte din legislația națională, astfel cum s-a confirmat de către evaluarea Comisiei, și este verificată în consecință de autoritățile naționale atunci când stabilesc eligibilitatea pentru stimulent. Pe lângă evaluarea de către Comisie a aspectului menționat în cadrul acestui jalon anterior, statul membru în cauză a prevăzut capturi de ecran ulterioare ale jalonului din cadrul sistemului său informatic intern care monitorizează această cerință pentru a demonstra că, în fiecare caz de stimulent acordat, această cerință a fost îndeplinită, împreună cu dovezi ale modului în care funcționează sistemul său de control pentru a asigura corectitudinea datelor (alături de dovezi practice ale corecțiilor efectuate de sistemul său de control). Acest aspect a fost auditat în continuare de autoritățile statelor membre și, în cele din urmă, de auditorii Comisiei, ambii confirmând funcționarea sistemelor de monitorizare și asigurarea respectării acestei cerințe. Comisia a considerat că dispune de o asigurare rezonabilă că cerințele din decizia de punere în aplicare a Consiliului au fost îndeplinite și a considerat, de asemenea, că solicitarea fișelor individuale de înscriere pentru fiecare zi de formare individuală ar fi impus o sarcină administrativă inutil de mare statelor membre. Prin urmare, Comisia susține în continuare că jalonul a fost îndeplinit în mod satisfăcător.

⁸ Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2)

⁹ Anexa I la COM(2023) 99 final: https://commission.europa.eu/publications/communication-implementation-recovery-and-resilience-facility_ro

- Al șaptelea caz se referă la o țintă legată de înființarea de unități de sănătate mintală. Comisia nu a considerat că, pentru a fi pe deplin operaționale, unitățile au avut nevoie să angajeze numărul minim de membri ai personalului pentru a acoperi numărul teoretic maxim de pacienți pe care unitatea ar putea să îi gestioneze. Pentru Comisie, pe deplin operațional înseamnă că unitățile dispun de personal suficient pentru a gestiona numărul real de pacienți, mai degrabă decât numărul maxim teoretic, ceea ce s-a și întâmplat. Prin urmare, Comisia susține în continuare că jalonul a fost îndeplinit în mod satisfăcător.

Condițiile de eligibilitate ale MRR

Comisia reamintește răspunsul său la Raportul anual pe 2022: „...după evaluarea eligibilității măsurilor în cursul evaluării planurilor de redresare și reziliență, Consiliul decide, prin intermediul unei decizii de punere în aplicare a Consiliului, dacă o măsură este sau nu eligibilă. În etapa de plată, Comisia nu poate anula decizia Consiliului privind neplata unei anumite măsuri în cadrul MRR. În acest sens, atât timp cât jaloanele și țintele din decizia de punere în aplicare a Consiliului sunt îndeplinite în mod satisfăcător, plata aferentă din partea Comisiei nu poate fi afectată de o eroare.”¹⁰ Constatările legate de unități sau activități individuale raportate drept parte a îndeplinirii unui jalon sau a unei ținte nu pun în discuție faptul că o măsură este sau nu eligibilă, ci mai degrabă dacă unele dovezi furnizate de statele membre erau eligibile (a se vedea [punctul 11.21](#)).

Această considerație se aplică în special celor șase constatări privind „Nerespectarea condiției de eligibilitate: perioada de eligibilitate”, identificată de CCE. CCE și Comisia au opinii diferite cu privire la modul de stabilire a eligibilității investițiilor și reformelor, care, în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul privind MRR, trebuie să fi fost „inițiate începând” din februarie 2020. Comisia a oferit orientări statelor membre, care se axează pe punerea în aplicare începând cu 1 februarie 2020, iar toate costurile asociate se materializează de la data respectivă. Ca atare, Comisia, spre deosebire de CCE, nu leagă inițierea măsurii de data primului angajament (juridic) (a se vedea [punctul 11.22](#)). Comisia reamintește că propunerea legislativă privind MRR a fost prezentată în mai 2020, iar regulamentul a intrat în vigoare în februarie 2021. Clauza de „eligibilitate” introdusă de colegiitori este, de fapt, o clauză de *retroactivitate*, care permite includerea în planurile de redresare și reziliență a unor măsuri *inițiate începând cu 1 februarie 2020*. Prin această clauză de retroactivitate s-a urmărit să se ofere statelor membre, deja în cursul procesului legislativ al MRR, asigurări că măsurile vor fi incluse și să se asigure că statele membre nu vor opri sau reduce investițiile în contextul crizei economice și sociale grave cauzate de pandemie, tocmai pentru a nu accentua și mai mult contracția economică.¹¹ În ianuarie 2021, Comisia a oferit orientări statelor membre (și anume, chiar înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului privind MRR) cu privire la modul în care va aplica această clauză, care a fost ulterior aplicată în mod consecvent de Comisie și de statele membre. Caseta 11.2 oferă un exemplu care ilustrează diferența de opinii. CCE constată că, pentru șapte proiecte feroviare din Franța, comenzile de achiziție au fost emise înainte de februarie 2020 și, pe această bază, consideră că măsura este neeligibilă. În schimb, întrucât lucrările în cadrul acestei măsuri au fost inițiate după 1 februarie 2020, Comisia consideră că cele șapte proiecte respectă perioada de eligibilitate și sunt în conformitate cu orientările Comisiei. Având în vedere aceste diferențe fundamentale de interpretare, Comisia se așteaptă ca astfel de constatări să continue pe întreaga durată de viață a MRR.

În ceea ce privește cele trei constatări ale CCE privind „Nerespectarea condiției de eligibilitate: substituirea cheltuielilor bugetare naționale recurente”, Comisia reamintește că articolul 5

¹⁰ Răspunsurile Comisiei europene la Raportul anual pe 2022 al CCE, pagina 453:
https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/AR-2022/AR-2022_RO.pdf

¹¹ A se vedea, în special, considerentele 6-8 din Regulamentul privind MRR.

alineatul (1) din Regulamentul privind MRR prevede în mod clar că „Sprijinul acordat în cadrul mecanismului nu se substituie cheltuielilor bugetare naționale recurente, decât în cazuri justificate corespunzător”. După cum a subliniat deja în răspunsurile sale la Raportul anual al CCE pe 2022, Comisia și CCE interpretează această dispoziție în mod diferit. Comisia interpretează această dispoziție în sensul că se referă la „substituirea cheltuielilor bugetare naționale recurente”, mai degrabă decât la conceptul de ineligibilitate a anumitor tipuri de „activități recurente”, și anume cele „finanțate din cheltuielile bugetare naționale”. În opinia Comisiei, textul juridic al MRR nu sprijină această din urmă poziție. Deși CCE nu aplică orientările publicate de Comisie, Comisia observă că CCE a aplicat o evaluare de la caz la caz. Deși Comisia a luat act de argumentele CEE pentru fiecare caz, aceasta nu a fost în măsură să transpună evaluarea de la caz la caz a CCE în criteriile de evaluare general aplicabile.

În fine, și mai ales, Comisia observă că toate cele trei constatări privind „substituirea cheltuielilor bugetare naționale recurente” sunt legate de reforme. Astfel cum s-a menționat în răspunsul la Raportul anual pe 2022 al CCE¹², dacă un stat membru a indicat, pentru o măsură, că niciun cost nu va fi acoperit de MRR, așa cum este cazul pentru majoritatea reformelor, Comisia consideră că MRR nu poate substitui nicio cheltuială națională, deoarece niciun fond MRR nu este legat de această măsură. Includerea măsurilor „fără costuri” nu mărește alocarea financiară a statului membru, deși statul membru se angajează totuși să le pună în aplicare (a se vedea [punctul 11.23](#)). Comisia reamintește că includerea reformelor în planurile de redresare și reziliență este un element esențial pentru realizarea unor schimbări sistemice în statele membre și o condiție pentru o evaluare pozitivă a planurilor de redresare și reziliență de către Comisie.

Abordările diferite ale Comisiei și ale CCE sunt demonstrate de exemplul din caseta 11.3 privind jalonul „Al patrulea raport privind cultura clădirilor” al Austriei.¹³ Astfel cum remarcă CCE în exemplu, Austria a prevăzut anterior „rapoarte privind cultura clădirilor” în 2006, 2011 și 2017 și, ca parte a unei reforme incluse în planul său de reziliență și redresare, s-a angajat să facă acest lucru din nou, fără a indica vreun cost pentru această reformă. Comisia consideră că acest lucru nu reprezintă un caz de „substituire a cheltuielilor bugetare recurente” (1) întrucât raportul nu implică astfel de cheltuieli, (2) întrucât Austria nu a indicat niciun cost în cadrul MRR, nu poate exista nicio substituție a cheltuielilor naționale, (3) întrucât raportul este diferit din punct de vedere calitativ de rapoartele anterioare și (4) deoarece nu s-a stabilit că acest caz nu poate fi o „excepție justificată în mod corespunzător”, astfel cum permite Regulamentul privind MRR. În schimb, CCE consideră că acesta este un tip de activitate recurentă finanțată din cheltuielile bugetare naționale și, prin urmare, consideră că este o eroare.

Claritatea jaloanelor și a țintelor din decizia de punere în aplicare a Consiliului

CCE observă că, în cadrul modelului de finanțare al MRR, indicatorii clari și lipsiți de ambiguitate și o definiție clară a îndeplinirii „satisfăcătoare” sunt extrem de importanți. Comisia este de acord că jaloanele și țintele clare sunt fundamentale pentru program. Cu toate acestea, observă că cerința colegiuitorilor ca „îndeplinirea satisfăcătoare” să fie evaluată de Comisie oferă în mod explicit acesteia o marjă de apreciere. În Raportul său anual pe 2022, CCE a recunoscut această marjă largă de apreciere conferită Comisiei prin Regulamentul privind MRR¹⁴. Comisia și-a încadrat în mod transparent exercitarea acestei marje de apreciere printr-un cadru specific¹⁵ în raport cu care sunt

¹² Ibidem, p. 449.

¹³ A se vedea evaluarea preliminară a Comisiei (publicată la 22 martie 2023), pagina 90: https://commission.europa.eu/publications/preliminary-assessment-first-payment-request-austria_en

¹⁴ Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul financiar 2022, punctul 11.22.

¹⁵ COM (2023) 99 final, anexa I, „Cadru pentru evaluarea jaloanelor și a țintelor în temeiul Regulamentului privind MRR”: https://commission.europa.eu/publications/communication-implementation-recovery-and-resilience-facility_ro

evaluate toate plățile, asigurând transparența și egalitatea de tratament (a se vedea [punctele 11.26-11.28](#)).

Din cele 452 de jaloane și ținte pe care le-a examinat, CCE observă 15 cazuri de jaloane și ținte pe care le consideră a nu fi pe deplin clare ([punctul 11.28](#)), dintre care 12 au fost identificate și evidențiate în mod transparent de către Comisie, de exemplu cazuri de erori materiale care au apărut în elaborarea propunerilor Comisiei privind deciziile de punere în aplicare ale Consiliului. Comisia observă că aceste constatări reprezintă, prin urmare, probleme pe care Comisia le-a detectat și le-a corectat deja pe deplin prin intermediul sistemului său de control și care nu afectează în niciun fel legalitatea și regularitatea plăților din MRR.

Comisia nu este de acord cu toate constatările legate de lipsa de claritate a jaloanelor și a țintelor, care, în unele cazuri, reflectă mai degrabă preferințele de politică decât lipsa de claritate. Caseta 11.4 oferă un exemplu de jalon spaniol pentru care CCE consideră că o anumită cerință nu este suficient de specifică. Jalonul a impus Spaniei să modifice legislația pentru a introduce noi obligații de instalare a infrastructurii de încărcare a vehiculelor electrice, dar, astfel cum observă CCE, nu stabilește detalii calitative sau cantitative pentru această cerință. În primul rând, Comisia observă că aceasta este doar una dintre mai multe cerințe pentru acest jalon, care a impus în mod explicit introducerea unei noi obligații legale, și, în al doilea rând, că un jalon din decizia de punere în aplicare a Consiliului nu poate prevedea toate detaliile legislației naționale viitoare; în acest caz, cerința este clară cu privire la faptul că trebuie introdusă o obligație specifică.

3. Sisteme de monitorizare și control:

Auditurile ex post ale Comisiei

Pentru a obține o asigurare cu privire la legalitatea și regularitatea plăților în cadrul MRR, Comisia efectuează controale *ex ante* ample și controale *ex post* bazate pe riscuri cu privire la îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor, în conformitate cu strategiile sale de audit și de control. În ceea ce privește plățile efectuate în 2023, Comisia a efectuat 17 audituri *ex post* pentru 82 de jaloane și de ținte. Astfel cum a remarcat CCE ([punctul 11.30](#)), Comisia a concluzionat, pentru toate jaloanele și țintele auditate, că s-a evaluat în mod corect că acestea au fost îndeplinite în mod satisfăcător.

CCE reamintește recomandările sale din Raportul anual pe 2022 și afirmă că acestea au fost puse în aplicare doar parțial ([punctul 11.31](#)). Comisia observă că a acceptat doar parțial recomandarea 2022.11.1 litera (a) și a pus în aplicare integral partea acceptată. Partea neacceptată se referă la dezacordurile discutate și în secțiunea 2 de mai sus cu privire la modul de interpretare a termenului „inițierea măsurilor” și la ceea ce reprezintă începutul perioadei de eligibilitate și conceptul de „substituire a cheltuielilor bugetare naționale recurente”. Comisia a integrat în mod corespunzător controalele privind eligibilitatea elementelor de probă în procedurile sale *ex ante* și a continuat să aplice controalele care erau deja în vigoare pentru procedurile sale *ex post*. Dezacordul juridic explică, de asemenea, afirmația CCE potrivit căreia Comisia „nu a identificat o încălcare a criteriului perioadei de eligibilitate”, întrucât CCE oferă propria interpretare diferită a orientărilor Comisiei și a conceptului de eligibilitate din regulament. CCE recunoaște, în ceea ce privește 2022.11.1 litera (b), că strategia de audit *ex post* a Comisiei a fost actualizată, iar Comisia oficializează listele de verificare ale auditului actualizate pentru a face trimitere în mod explicit la regrese, reflectând practica aplicată deja de auditori. În fine, Comisia observă că acea constatare a CCE potrivit căreia auditul *ex post* pentru o țintă s-a bazat pe date incomplete rezultă din interpretări diferite ale deciziei de punere în aplicare a Consiliului, în care auditul *ex post* a urmat abordarea activității *ex ante* a Comisiei.

La 19 septembrie 2023¹⁶, Comisia a publicat, de asemenea, cadrul de aplicare a articolului 24 alineatul (3) din Regulamentul privind MRR în ceea ce privește regresele. Acest cadru indică modul în care Comisia va aborda cazurile de regres.

Sistemele de monitorizare și control ale statelor membre

Regulamentul privind MRR prevede că planurile de redresare și reziliență, inclusiv sistemele lor de control, trebuie evaluate de Comisie pe baza modului în care sunt concepute în planurile de redresare și reziliență și, prin urmare, înainte de punerea lor în aplicare. Numai un sistem de control adecvat în ansamblu poate duce la o evaluare pozitivă a planului de redresare și reziliență. În acest context, statele membre se pot angaja să ia măsuri suplimentare și să introducă „jaloane legate de audit și de control” specifice pentru a asigura adecvarea deplină a sistemelor lor naționale în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii, în conformitate cu articolul 20 alineatul (5) litera (d) din Regulamentul privind MRR. Pe parcursul punerii în aplicare a MRR, Comisia efectuează, în plus, audituri de sistem cu privire la sistemele naționale de control și, în cazul în care statul membru își revizuieste planul de redresare și reziliență, va analiza dacă trebuie să solicite statelor membre, pe baza deficiențelor identificate, să introducă jaloane suplimentare legate de audit și de control în cazul în care își revizuiască planurile de redresare și reziliență. Aceste jaloane trebuie îndeplinite înainte de efectuarea oricărei plăți ulterioare și, prin urmare, trebuie să ofere o asigurare suplimentară cu privire la caracterul adecvat al sistemelor de control la momentul plății. Zece astfel de jaloane suplimentare legate de audit și de control au fost introduse în cursul revizuirilor planului de redresare și reziliență pentru șapte state membre, în scopul remedierii deficiențelor care nu pun la îndoială caracterul adecvat al sistemului național de control în ansamblu, cum ar fi semnarea de acorduri care asigură colectarea datelor sau verificări specifice privind dubla finanțare (a se vedea [punctele 11.33-11.35](#)).

La [punctul 11.35](#), CCE observă că riscurile la adresa protecției intereselor financiare ale UE pot avea un impact potențial asupra regularității cheltuielilor. Comisia reamintește textul CCE de la [punctul 11.12](#), potrivit căruia „Statele membre au obligația de a dispune de sisteme de control intern eficiente și eficiente, însă plățile din MRR către statele membre nu sunt condiționate de conformitatea cheltuielilor suportate de destinatarii finali și de organismele de punere în aplicare cu normele UE și cu cele naționale. Prin urmare, în auditul său cu privire la regularitatea plăților aferente granturilor din cadrul MRR către statele membre, Curtea examinează, în principal, dacă jaloanele și țintele predefinite au fost îndeplinite în mod satisfăcător și dacă condițiile de eligibilitate stabilite în *regulament* au fost respectate”. În acest sens, Comisia este de acord cu poziția CCE de la [punctul 11.12](#), dar ia act de dezacordul său cu privire la impactul potențial asupra regularității cheltuielilor exprimat la [punctul 11.35](#). Mai precis, Comisia reamintește că regularitatea se bazează exclusiv pe îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. Atunci când sunt detectate aspecte legate de protecția intereselor financiare ale Uniunii, regulamentul stabilește: (i) sisteme suplimentare de corecții pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii în temeiul articolului 22 alineatul (5), cu privire la care Comisia oferă o asigurare în raportul anual de activitate al DG ECFIN și care sunt acoperite de Cadrul pentru reducere și recuperare¹⁷, și (ii) conceptul de regres. În ceea ce privește acest din urmă aspect, Comisia a clarificat, în plus, în metodologia privind regresul, modul în care va aplica acest concept din regulamentul privind MRR pentru a aborda, printre altele, situațiile în care jaloanele/țintele nu mai sunt considerate ca fiind îndeplinite în mod satisfăcător, inclusiv în cazul în care au apărut ulterior aspecte legate de protecția intereselor financiare ale Uniunii.

¹⁶ Raport privind implementarea MRR [COM (2023) 545 final]

¹⁷ A se vedea anexa IV la Orientările privind planurile de redresare și reziliență.

https://commission.europa.eu/publications/draft-guidance-recovery-and-resilience-plans_ro

CCE observă că jaloanele legate de control variază semnificativ de la un stat membru la altul ([punctul 11.37](#)). Comisia reamintește că, întrucât articolul 22 din Regulamentul privind MRR permite statelor membre să se bazeze pe sistemele lor obișnuite de control intern, toate jaloanele trebuie să reflecte în mod necesar particularitățile acestor sisteme. Astfel de constatări pot varia în ceea ce privește gravitatea și conținutul lor și nu pot fi comparate pur și simplu din punct de vedere numeric. În plus, întrucât introducerea unor astfel de jaloane are ca scop remedierea deficiențelor care au fost identificate, Comisia consideră că este evident că aceste jaloane sunt adaptate la deficiența specifică a statului membru respectiv. În acest sens, Comisia insistă asupra faptului că este esențial să se adapteze jaloane la problemele specifice ale statelor membre, o abordare orizontală conducând fie la redundanțe uriașe (acoperind aspecte pe care Comisia nu le-a considerat problematice în majoritatea statelor membre), fie, chiar mai rău, lăsând lacune în eforturile de protejare a intereselor financiare ale Uniunii.

În ceea ce privește [punctele 11.38-11.39](#), caseta 11.5 și tabelul 11.1, Comisia observă că auditurile au vizat entități specifice dintr-un stat membru (cum ar fi un minister individual) și că acest lucru nu oferă o imagine asupra întregului sistem de control intern al unui stat membru. Comisia ar dori să reitereze faptul că, deși au existat constatări sistemice, acestea s-au limitat adesea la un anumit organism de punere în aplicare și, ca atare, nu pot fi generalizate la întregul sistem de control intern al unui stat membru. Întrucât tabelul oferă doar o imagine statică a situației, Comisia observă că multe dintre constatări și recomandările aferente au fost între timp soluționate.

Bazându-se în principal pe rapoartele de audit ale Comisiei, CCE consideră că există deficiențe persistente în punerea în aplicare a sistemelor naționale de control și, pe această bază, identifică riscuri ([punctul 11.40](#)). Comisia consideră că intensificarea activității sale de audit a evidențiat deficiențele existente și că îmbunătățirile ulterioare aduse de statele membre sistemelor naționale de control au îmbunătățit nivelul de asigurare. În 2023, Comisia a efectuat 14 audituri de sistem privind protecția intereselor financiare ale Uniunii și, până în prezent, a auditat fiecare stat membru cel puțin o dată. CCE reamintește, de asemenea, constatările rapoartelor anterioare care critică faptul că temeiul juridic al MRR nu impune o raportare standardizată a fraudelor; în acest sens, Comisia reamintește că Regulamentul financiar reformat prevede raportarea centralizată a fraudelor pentru programele viitoare. Comisia observă, de asemenea, că, deși MRR nu impune o raportare standardizată, statele membre au raportat în mod corespunzător Comisiei și OLAF, inclusiv în afara declarațiilor de gestiune, cazurile de suspiciune de fraudă, ceea ce este mai oportun decât a aștepta următoarea cerere de plată (a se vedea [punctele 11.41-42](#)). În plus, pe baza obligației lor legale, statele membre au raportat cazuri către EPPO¹⁸, fapt care, potrivit Comisiei, reflectă o mare parte din cazurile de suspiciune de fraudă care fac obiectul unei investigații raportate de EPPO. Un exemplu din 2023 este suspiciunea de fraudă în cadrul măsurii Austriei privind „bonusul pentru reparații”¹⁹.

Documentația cererii de plată

CCE constată că, în cazul a trei cereri de plată, activitatea de audit nu a fost finalizată la momentul depunerii unei cereri de plată. Comisia reamintește că rezumatul auditului oferă informații cu privire la auditurile efectuate de statul membru până la momentul respectiv și furnizează Comisiei informații privind sistemul de monitorizare și control. Cu toate acestea, statul membru nu are obligația de a finaliza un anumit număr de audituri înainte de fiecare cerere de plată.

¹⁸Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European („EPPO”) articolul 24 alineatul (1)

¹⁹ <https://infothek.bmk.gv.at/nach-betrugsverdacht-reparaturbonus-erhaelt-zusaetzliches-sicherheitsnetz/>

În cazul a opt cereri de plată, CCE consideră că a identificat probleme legate de „fiabilitatea” declarațiilor de gestiune. Comisia este de acord în unele cazuri. Cu toate acestea, declarația de gestiune ar trebui să se bazeze pe cele mai bune cunoștințe ale semnatarului, iar veridicitatea sa nu este afectată de evoluțiile ulterioare, cum ar fi întrebările ulterioare adresate de Comisie. În mod similar, nu se poate aștepta ca declarația de gestiune să sintetizeze toate celelalte informații. De exemplu, în ceea ce privește ținta 8.14 a Portugaliei, documentația statului membru a indicat în mod corect o întârziere minoră în ceea ce privește punerea în aplicare, care, în opinia Curții, ar fi trebuit să fie indicată ca o limitare în declarația de gestiune (punctul 11.43). Comisia nu consideră că o astfel de repetare este necesară. În mod similar, pentru exemplul din caseta 11.6 privind jalonul 128 al Sloveniei, informațiile privind o întârziere au fost puse la dispoziția Comisiei; deși o rezervă ar fi fost preferabilă, Comisia nu consideră că acest lucru afectează fiabilitatea documentației aferente cererii de plată, care trebuie luată în considerare în întregime.

4. Buna gestiune financiară

CCE afirmă că jaloanele și țintele ar trebui „să acopere toate elementele principale ale reformei sau investiției subiacente și, în special, finalizarea acesteia” (punctul 11.45). Comisia nu împărtășește această interpretare a temeiului juridic, care definește jaloanele și țintele drept ”măsuri de progres”.²⁰ De exemplu, la fel ca situația prezentată în caseta 11.4 (discutată mai sus), Comisia consideră oportun ca jaloanele privind reformele juridice să impună prezența unor dispoziții specifice esențiale, dar să nu prevadă fiecare element al unei legi naționale care face obiectul unui proces democratic.²¹ Comisia a explicat în răspunsul său la un raport de audit anterior motivul pentru care jaloanele de finalizare nu sunt întotdeauna relevante sau posibile²² și constată că a acceptat deja să verifice, atunci când este posibil în contextul revizuirilor planului de redresare și reziliență, dacă toate elementele-cheie ale unei măsuri sunt acoperite de jaloane și ținte²³.

5. Rapoartele anuale de activitate și raportul anual privind gestiunea și performanța

CCE reamintește că, în opinia sa, există un deficit de asigurare la nivelul UE în ceea ce privește conformitatea proiectelor de investiții finanțate prin MRR cu normele UE și cu normele naționale și ia act de faptul că Comisia și-a revizuit strategia de audit și de control prevăzând desfășurarea de controale privind achizițiile publice și ajutoarele de stat. Comisia respinge în continuare constatarea CCE cu privire la existența unui deficit de asigurare la nivelul UE, având în vedere structura unică de control instituită prin Regulamentul privind MRR. Cu toate acestea, astfel cum a explicat în mai multe locuri în raportul anual de activitate pe 2023 al DG ECFIN, Comisia a extins domeniul de aplicare al activității sale de audit dincolo de ceea ce se prevede în Regulamentul privind MRR, pentru a verifica în mod sistematic dacă statele membre verifică periodic conformitatea cu normele privind achizițiile publice și ajutoarele de stat, inclusiv eficacitatea unor astfel de controale, și consideră că acest aspect este acoperit de concluziile raportului anual de activitate. În acest sens,

²⁰ Regulamentul privind MRR articolul 2 alineatul (4): „«jaloane și ținte» înseamnă măsuri de progres în direcția realizării unei reforme sau a unei investiții, jaloanele fiind realizări calitative, iar țintele fiind realizări cantitative”

²¹ A se vedea evaluarea preliminară a Comisiei, pagina 31:
https://commission.europa.eu/document/download/401e9dde-6d23-4f96-96bb-67a1952362e1_en?filename=C_2022_8763_1_EN_annexe_acte_autonome_nlw_part1_v2.pdf

²² Răspunsul la Raportul special al CCE 26/2023, pagina 5: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/COM-Replies-SR-2023-26/COM-Replies-SR-2023-26_RO.pdf

²³ Răspunsul la recomandarea 2022.11.2; Raportul anual al CCE pentru 2022, pagina 460.
https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/AR-2022/AR-2022_RO.pdf

Comisia nu este de acord cu declarația CCE potrivit căreia asigurarea furnizată de DG ECFIN nu acoperă eficacitatea controalelor efectuate de statele membre ([punctul 11.50](#)).

Activitatea de audit desfășurată de Comisie în legătură cu achizițiile publice și ajutoarele de stat a vizat toate cele 17 state membre care au primit o plată în cursul anului 2023. Pe baza dovezilor colectate și evaluate, Comisia consideră că procedurile de control instituite în statele membre oferă asigurarea necesară că statele membre verifică în mod regulat și cu eficacitate respectarea normelor privind achizițiile publice și ajutoarele de stat pentru măsurile MRR. Acest lucru este evidențiat și de punerea în aplicare a metodologiei de evaluare a riscurilor, astfel cum este prezentată în anexa 5 la raportul anual de activitate pe 2023 al DG ECFIN. Evaluarea riscurilor se bazează, printre altele, pe rezultatele activității de audit desfășurate de Comisie, care vizează regularitatea și eficacitatea controalelor efectuate de statele membre în ceea ce privește respectarea normelor privind achizițiile publice și ajutoarele de stat (a se vedea în acest sens secțiunea 2.2. din raportul anual de activitate al DG ECFIN). Cu alte cuvinte, în cazul în care Comisia ar fi concluzionat pe această bază că nu dispunea de asigurarea necesară, acest lucru ar fi fost transpus în niveluri de risc mai ridicate, afectând în mod direct concluziile asigurării.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Recomandarea 11.1 – Să aplice criteriile mai stricte pentru evaluarea respectării condițiilor de eligibilitate

Să evalueze respectarea condițiilor de eligibilitate prin aplicarea datei primului angajament (juridic) ca moment al inițierii măsurii.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024

Comisia **nu acceptă recomandarea 11.1.**

Regulamentul privind MRR prevede criteriile de eligibilitate care trebuie evaluate la prezentarea planurilor inițiale de redresare și reziliență, inclusiv dacă o măsură a fost inițiată „începând cu 1 februarie 2020”. Această evaluare a fost finalizată pentru toate statele membre. Comisia nu împărtășește interpretarea dată de CCE Regulamentului privind MRR, care nu este în concordanță cu orientările Comisiei care au fost publicate și ulterior aplicate de toate statele membre atunci când și-au prezentat planurile de redresare și reziliență. Astfel cum se menționează în raportul anual de activitate pe 2023 al ECFIN, Comisia va emite orientări suplimentare privind data de începere a eligibilității. Cu toate acestea, Comisia nu acceptă să aducă atingere conținutului acestor orientări viitoare.

Recomandarea 11.2 – Să definească criteriile specifice pentru a stabili ce anume constituie cheltuieli bugetare naționale recurente

Să evalueze respectarea condițiilor de eligibilitate prin definirea unor criterii specifice pentru ceea ce constituie substituirea cheltuielilor bugetare naționale recurente.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024

Comisia **acceptă** recomandarea 11.2.

Comisia acceptă să își clarifice în continuare orientările existente privind „substituirea cheltuielilor bugetare naționale recurente”.

Recomandarea 11.3 – Remedierea deficiențelor rămase în sistemele de control ale statelor membre

Să se asigure că statele membre iau cu promptitudine măsuri corective pentru a remedia deficiențele rămase în sistemele de control.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2024

Comisia **acceptă** recomandarea 11.3.

Rapoartele de audit ale Comisiei sunt monitorizate cu atenție pentru a se asigura că statele membre pun în aplicare recomandările de audit. În cazul în care planurile de redresare și reziliență sunt revizuite, Comisia reexaminează caracterul adecvat al sistemelor naționale de control pe baza informațiilor disponibile, cum ar fi propriile sale audituri. Dacă este necesar, se introduc noi jaloane legate de control, pe care statele membre trebuie să le îndeplinească înainte de efectuarea unei alte plăți. Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape punerea în aplicare a recomandărilor de audit și va lua măsurile corespunzătoare în cazul în care aceste recomandări nu sunt puse în aplicare de statele membre.

Recomandarea 11.4 – Asigurarea funcționării eficiente a sistemelor de control ale statelor membre

Să utilizeze rezultatele verificărilor efectuate de Comisie cu privire la sistemele de control ale statelor membre pentru a exprima o concluzie clară cu privire la eficacitatea acestora.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: RAA pe 2024

Comisia **nu acceptă** recomandarea 11.4.

Comisia reamintește cadrul unic al MRR, care prevede că statele membre iau toate măsurile adecvate pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii. Comisia a extins deja domeniul de aplicare al activității sale de audit dincolo de ceea ce consideră că este impus de articolul 22 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul privind MRR, de articolul 11 din acordul de finanțare și, după caz, de articolul 20 din acordul de împrumut, pentru a verifica dacă procedurile de control instituite în statele membre oferă asigurarea necesară că statele membre verifică în mod regulat și cu eficacitate respectarea normelor privind achizițiile publice și ajutoarele de stat, precum și eligibilitatea pentru măsurile MRR. Comisia reamintește că acest domeniu de aplicare extins este acoperit de concluziile raportului anual de activitate pe 2023 al DG ECFIN.

**Raportul anual privind activitățile
finanțate de Al nouălea, Al zecelea și
Al unsprezecelea fond european de
dezvoltare pentru exercițiul
financiar 2023**

Cuprins

	Pagina
Raportul anual privind activitățile finanțate de Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea fond european de dezvoltare pentru exercițiul financiar 2023	539
Răspunsurile Comisiei Europene	580

Cuprins

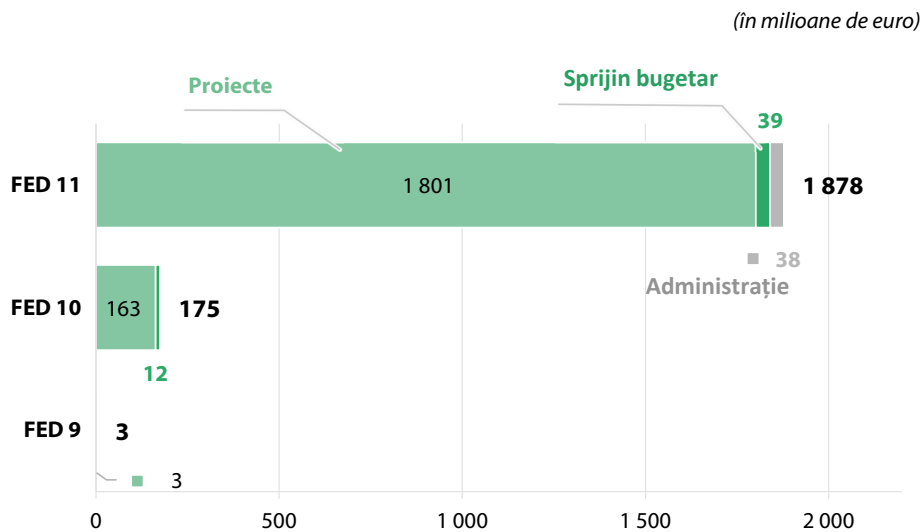
	Puncte
Introducere	01-06
Scurtă descriere	02-06
Execuția financiară a celui de Al nouălea, a celui de Al zecelea și a celui de Al unsprezecelea FED	07-09
Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene cu privire la fondurile europene de dezvoltare	1.-37
Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului cu privire la cel de Al nouălea, cel de Al zecelea și cel de Al unsprezecelea FED – Raportul auditorului independent	I.-XXI.
Informații în sprijinul declarației de asigurare	10-37
Sfera și abordarea auditului	10-14
Fiabilitatea conturilor	15-18
Regularitatea operațiunilor	19-37
Concluzie și recomandări	38-43
Concluzie	38-39
Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare	40-41
Recomandări	42-43
Evaluarea indicatorilor de performanță ai proiectelor în cursul vizitelor de audit efectuate de Curte	44-45
Anexe	
Anexa I – Plăți efectuate din FED-uri către principalele țări beneficiare: Africa, Pacific și zona Caraibilor	
Anexa II – Stadiul punerii în aplicare a planurilor de acțiune	
Anexa III – Acțiuni întreprinse ca urmare a recomandărilor	

Introducere

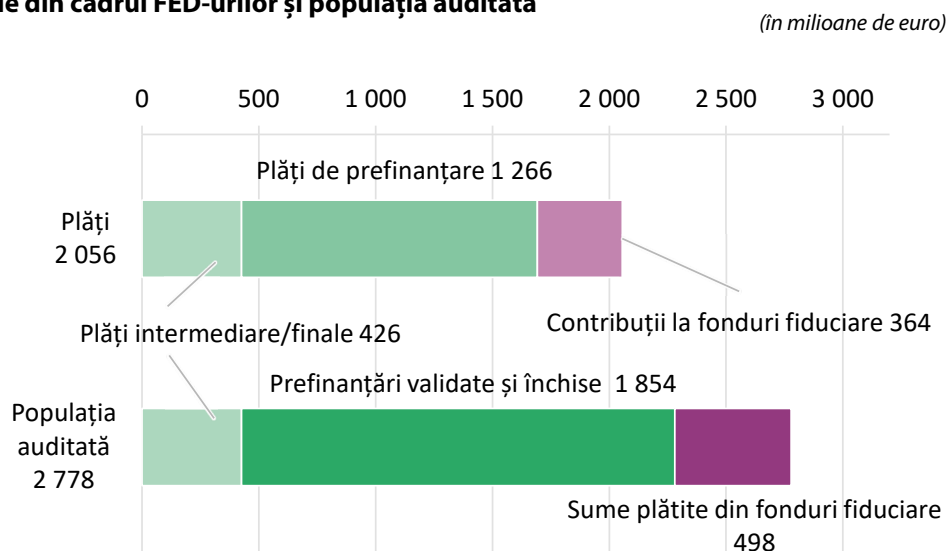
01 Acest raport anual prezintă constatările Curții cu privire la AI nouălea, AI zecelea și AI unsprezecelea fond european de dezvoltare (denumite în continuare „FED-uri”). **Figura 1** oferă o imagine de ansamblu a activităților și a cheltuielilor efectuate pentru acest domeniu în 2023.

Figura 1 – Fondurile europene de dezvoltare: sinteză financiară pentru 2023

Plăți din cadrul FED-urilor, pe linii bugetare și pe tipuri

Plățile din cadrul FED-urilor și populația auditată

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale pentru 2023 aferente celui de AI nouălea, celui de AI zecelea și celui de AI unsprezecelea FED.

Scurtă descriere

02 Lansate în 1959, fondurile europene de dezvoltare au fost principalele instrumente prin care Uniunea Europeană (UE) a finanțat cooperarea pentru dezvoltare cu țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP) și cu *țările și teritoriile de peste mări* până la sfârșitul anului 2020. Obiectivul principal al FED-urilor este de a reduce și, în cele din urmă, a eradica sărăcia, în conformitate cu obiectivul principal al cooperării pentru dezvoltare, astfel cum este prevăzut la articolul 208 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#) (TFUE). Cel de Al unsprezecelea FED (care este și ultimul) acoperă *cadrul financiar multianual (CFM) 2014-2020*.

03 Pentru CFM 2021-2027, cooperarea pentru dezvoltare cu țările ACP a fost integrată în *Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”*, care face parte din bugetul general al UE, iar cooperarea cu țările și teritoriile de peste mări este integrată în [Decizia privind asocierea peste mări, inclusiv Groenlanda](#). Cu toate acestea, cel de Al nouălea, cel de Al zecelea și cel de Al unsprezecelea FED nu au fost integrate în bugetul general al UE, ci continuă să fie executate separat și fac obiectul unei raportări distincte până la închiderea lor.

04 Fondurile europene de dezvoltare prezintă anumite particularități. Astfel:

- (a) fondurile sunt finanțate în mod direct prin contribuții ale statelor membre și ale Regatului Unit care se bazează pe cote sau „chei de contribuție”, stabilite de guvernele naționale în cadrul Consiliului Uniunii Europene prin intermediul unor acorduri interne încheiate ulterior între reprezentanții statelor membre ale UE reuniți în cadrul Consiliului;
- (b) fondurile sunt gestionate de Comisie, în afara cadrului aferent bugetului general al UE, și de către Banca Europeană de Investiții (BEI);

- (c) având în vedere caracterul interguvernamental al FED-urilor, Parlamentul European are un rol mai limitat în funcționarea acestor fonduri, în comparație cu rolul pe care îl joacă în legătură cu instrumentele de cooperare pentru dezvoltare finanțate din bugetul general al UE; în special, Parlamentul nu este implicat în procesul de stabilire și de alocare a resurselor FED. Cu toate acestea, Parlamentul European rămâne autoritatea care acordă *descărcarea de gestiune*, dar nu și în cazul Facilității pentru investiții, care este gestionată de BEI. Un acord tripartit încheiat în 2012 între BEI, Comisie și Curte [articolul 134 din [Regulamentul \(CE\) nr. 215/2008](#) privind regulamentul financiar aplicabil celui de Al zecelea FED] prevede normele referitoare la accesul Curții la informațiile deținute de BEI cu privire la aceste operațiuni.
- (d) principiul *anualității* nu se aplică în cazul FED-urilor: acordurile privind FED-urile se încheiau, de regulă, pentru o perioadă de *angajament* de 5 până la 7 ani, iar plățile pot fi efectuate pe parcursul unei perioade mult mai lungi, deoarece Acordul intern de creare a celui de Al unsprezecelea FED va rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru ca toate operațiunile să fie executate integral¹.

05 FED-urile sunt gestionate aproape în totalitate de Direcția Generală Parteneriate Internaționale (DG INTPA) din cadrul Comisiei. O proporție mică (7 %) din plățile efectuate în 2023 din FED-uri a fost gestionată de Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extinderea.

06 Cheltuielile care fac obiectul prezentului raport vizează sprijinul acordat în 76 de țări (a se vedea principalele țări beneficiare în [anexa I](#)) prin intermediul unei game largi de metode, cum ar fi contracte de lucrări/de furnizare de bunuri/de prestare de servicii, *granturi*, *sprijin bugetar*, *devize de program* și *acorduri de delegare* și de contribuție încheiate cu entități care au făcut obiectul unei *evaluări bazate pe piloni* (de exemplu, organizații internaționale).

¹ Articolul 14 alineatul (3) din [Acordul intern](#) de instituire a celui de Al unsprezecelea FED.

Execuția financiară a celui de Al nouălea, a celui de Al zecelea și a celui de Al unsprezecelea FED

07 Bugetul celui de Al nouălea FED (2000-2007) se ridică la 13,8 miliarde de euro, iar bugetul celui de Al zecelea FED (2008-2013), la 22,7 miliarde de euro. [Acordul intern de instituire a celui de Al unsprezecelea FED \(2014-2020\)](#) a intrat în vigoare la 1 martie 2015. Acesta pune la dispoziție 30,5 miliarde de euro, din care 29,1 miliarde de euro sunt alocați țărilor ACP, 0,4 miliarde de euro, țărilor și teritoriilor de peste mări, iar 1 miliard de euro, cheltuielilor administrative.

08 În [figura 2](#) se prezintă utilizarea resurselor FED atât în 2023, cât și cumulativ pentru Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea FED.

Figura 2 – Situația la 31 decembrie 2023 privind utilizarea resurselor FED

(în milioane de euro)

	Situația la sfârșitul exercițiului 2022		Execuția bugetară în cursul exercițiului financiar 2023 (angajamente nete după dezangajări/plăți nete după recuperări)				Situația la sfârșitul exercițiului 2023				
	Cuquantum total (rotunjit)	Rata de execuție (% din resurse)	FED 9 ²	FED 10 ²	FED 11 ²	Cuquantum total (rotunjit)	FED 9	FED 10	FED 11	Cuquantum total (rotunjit)	Rata de execuție (% din resurse)
A – RESURSE^{1,4}	66 021		-6	-96	71	-31	15 239	21 146	29 605	65 990	
B – UTILIZARE											
1. Angajamentele globale (decizii de finanțare)	65 682	99,5 %	-5	-84	-168	-257	15 239	21 078	29 106	65 423	99,1 %
2. Angajamentele individuale (contracte la nivel individual)	63 891	96,8 %	-6	158	562	714	15 238	20 999	28 368	64 605	97,9 %
3. Plăți	57 432	87,0 %	3	175	1 878	2 056	15 221	20 477	23 791	59 489	90,1 %
C – Angajamentele restante (B1-B3)	8 250	12,5 %					18	601	5 315	5 934	9,0 %
D – Soldul disponibil (A-B1)³	339	0,5 %					0	68	499	567	0,9 %

¹ Includ alocările inițiale pentru Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea FED, cofinanțări, dobânzi, resurse diverse și transferuri de la FED-uri anterioare.

² Valorile negative corespund *dezangajărilor*.

³ Soldul disponibil include „rezerva care nu poate fi mobilizată” (nu poate fi utilizată fără o decizie unanimă a Consiliului).

⁴ În ceea ce privește resursele totale, diferența de 335 de milioane de euro față de suma indicată anterior pentru situația de la sfârșitul anului 2022 se explică prin: (i) o diferență de +377 de milioane de euro corespunzătoare sumelor returnate de delegațiile UE, care nu au fost luate în considerare în calculul resurselor totale la sfârșitul anului 2022; și (ii) o diferență de -42 de milioane de euro între sumele prezentate în conturile preliminare și cele prezentate în conturile finale pentru 2022. Sumele prezentate la rubrica „Resurse” se referă la conturi bugetare care nu fac obiectul auditului Curții privind fiabilitatea conturilor.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza conturilor anuale pentru 2023 aferente celui de Al nouălea, celui de Al zecelea și celui de Al unsprezecelea FED și pe baza informațiilor suplimentare furnizate de Comisie. Cifrele prezentate nu acoperă partea din FED-uri care este gestionată de BEI.

09 În fiecare an, DG INTPA își stabilește *indicatori-cheie de performanță* și valorile-țintă aferente pentru *buna gestiune financiară* și utilizarea eficientă a resurselor. Indicatorii și valorile-țintă aferente acoperă întreaga sferă de competență a DG INTPA, care cuprinde bugetul general al UE, FED-urile și fondurile fiduciare ale UE. Pentru 2023, DG INTPA a introdus doi indicatori-cheie de performanță noi referitori la buna gestiune financiară și la utilizarea eficientă a resurselor UE (a se vedea [caseta 1](#)).

Caseta 1

Indicatorii-cheie de performanță (ICP) ai DG INTPA referitori la validarea și închiderea și dezangajarea în timp util, precum și la reducerea angajamentelor necheltuite

În 2023, DG INTPA a pus în aplicare mai multe măsuri de simplificare pentru a-și reduce numărul de indicatori-cheie de performanță de la 29 la 24 și pentru a le restrânge sfera de aplicare. Printre cei 24 de indicatori-cheie de performanță se numărau 2 noi: ICP 7 privind *validarea și închiderea prefinanțărilor* în timp util și ICP 8 privind dezangajarea în timp util a fondurilor neutilizate.

ICP 7 arată câte facturi de prefinanțare a validat și închis DG INTPA până la termenul de plată prevăzut în Regulamentul financiar pentru fiecare tip de contract. DG INTPA a depășit obiectivul de 85 % pentru întreaga sa sferă de competență. Ea utilizează ICP 8 pentru a măsura respectarea termenelor-limită prevăzute pentru dezangajarea fondurilor neutilizate. DG INTPA nu a îndeplinit obiectivul de a dezangaja până la termen 85 % din fonduri, atingând 83,48 % pentru bugetul general și 81,62 % pentru FED-uri. Acest lucru se explică prin faptul că unele angajamente expirau în ultimele săptămâni ale anului, DG INTPA neavând astfel suficient timp pentru a finaliza cu succes procesul de dezangajare.

În ceea ce privește ICP 9 referitor la reducerea angajamentelor necheltuite, DG INTPA și-a menținut obiectivul din anul precedent, și anume de 35 %. Ea a atins acest obiectiv pentru bugetul general al UE (39,30 %), dar nu și pentru FED-uri (34,04 %), din cauza naturii portofoliului, care include contracte în țări afectate, în ultima vreme, în special de probleme de securitate și de o instabilitate politică.

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene cu privire la fondurile europene de dezvoltare

Declarația de asigurare a Curții de Conturi Europene prezentată Parlamentului European și Consiliului cu privire la cel de Al nouălea, cel de Al zecelea și cel de Al unsprezecelea FED – Raportul auditorului independent

Opinie

I. Curtea a auditat următoarele:

- (a) conturile anuale aferente celui de Al nouălea, celui de Al zecelea și celui de Al unsprezecelea FED, aprobate la 25 iunie 2024, care cuprind bilanțul, situația performanței financiare, situația fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, notele la situațiile financiare, precum și raportul privind execuția financiară pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023;
- (b) *legalitatea și regularitatea operațiunilor* care sunt subiacente acestor conturi și a căror gestiune financiară se află în sarcina Comisiei².

² În temeiul articolelor 43, 48-50 și 58 din Regulamentul financiar aplicabil celui de Al unsprezecelea FED, resursele FED care sunt gestionate de BEI nu fac obiectul prezentei declarații de asigurare.

Fiabilitatea conturilor

Opinia privind fiabilitatea conturilor

II. În opinia Curții, conturile anuale aferente celui de Al nouălea, celui de Al zecelea și celui de Al unsprezecelea FED pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2023 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestor fonduri la 31 decembrie 2023, *rezultatele* operațiunilor lor, fluxurile de numerar ale acestora și modificările în structura activelor lor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar aplicabil FED-urilor și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

Legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Veniturile

Opinia privind legalitatea și regularitatea veniturilor

III. În opinia Curții, operațiunile de venituri subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023 sunt conforme cu legile și reglementările sub toate aspectele semnificative.

Cheltuielile

Opinie contrară privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor

IV. În opinia Curții, având în vedere importanța aspectelor descrise în secțiunea „Baza pentru opinia contrară privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor”, cheltuielile acceptate în conturile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2023 sunt afectate de un nivel semnificativ de *eroare*.

Baza pentru opinie

V. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu *standardele internaționale de audit (ISA)* și codul etic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) formulate de INTOSAI. Responsabilitățile care revin Curții în conformitate cu aceste standarde și cu acest cod sunt descrise mai detaliat în secțiunea intitulată „Responsabilitățile auditorului” din prezentul raport. Totodată, Curtea a respectat cerințele de independență și a îndeplinit obligațiile etice care îi revin în conformitate cu Codul etic pentru profesioniștii contabili al Consiliului pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili. Curtea consideră că probele de audit pe care le-a obținut sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniei sale.

Baza pentru opinia contrară privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor

VI. Nivelul de eroare global estimat de Curte pentru cheltuielile acceptate în conturile aferente celui de Al nouălea, celui de Al zecelea și celui de Al unsprezecelea FED pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2023 este de 8,9 %. O proporție importantă din aceste cheltuieli (în valoare de 2,7 miliarde de euro în 2023 și care reprezintă 96 % din populația auditată de Curte) este afectată de un nivel semnificativ de eroare. Acest lucru este valabil pentru aproape toate cheltuielile, cu excepția sprijinului bugetar și a cheltuielilor administrative. Efectele erorilor constatate de Curte sunt, prin urmare, atât semnificative, cât și generalizate în rândul cheltuielilor acceptate aferente exercițiului.

Aspecte-cheie ale auditului

VII. Aspectele-cheie ale auditului sunt acele chestiuni care, pe baza raționamentului profesional al Curții, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada avută în vedere. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului realizat de Curte cu privire la situațiile financiare în ansamblu și în vederea formulării opiniei sale asupra situațiilor respective, însă Curtea nu prezintă o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Cheltuielile angajate

VIII. Curtea a evaluat cheltuielile angajate care sunt prezentate în conturi și care se bazează în mare parte pe estimări. La sfârșitul exercițiului 2023, Comisia a estimat la 5 074 de milioane de euro cheltuielile eligibile efectuate, dar încă neraportate de beneficiari (la sfârșitul exercițiului 2022: 5 427 de milioane de euro).

IX. Curtea a examinat modul de calcul al acestor estimări privind cheltuielile angajate și a analizat un eșantion de 30 de plăți de prefinanțare individuale și de 18 facturi înregistrate, dar neverificate încă, pentru a testa în ce măsură aceste cheltuieli angajate erau afectate de denaturări. Activitatea desfășurată a permis Curții să concluzioneze că valoarea cheltuielilor angajate prezentate în conturile finale era corespunzătoare.

Impactul pe care îl poate avea retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană asupra conturilor FED pentru exercițiul 2023

X. La 1 februarie 2020, Regatul Unit a încetat să mai fie stat membru al UE. În urma încheierii Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Acordul de retragere”) între cele două părți, Regatul Unit s-a angajat să rămână parte la FED până la închiderea celui de Al unsprezecelea FED și a tuturor

fondurilor europene de dezvoltare anterioare neînchise. Regatul Unit își va asuma aceleași obligații ca și statele membre în temeiul acordului intern prin care a fost înființat cel de Al unsprezecelea FED, precum și obligațiile care decurg din FED-urile anterioare până la închiderea acestora.

XI. Acordul de retragere prevede, de asemenea, că, în cazul în care sumele aferente unor proiecte desfășurate în cadrul celui de Al zecelea FED sau al FED-urilor anterioare nu au fost angajate sau au fost dezangajate până la data intrării în vigoare a acestui acord, partea din aceste sume care corespunde Regatului Unit nu va fi reutilizată. Același principiu se aplică și pentru partea care corespunde Regatului Unit din fondurile neangajate sau dezangajate din cadrul celui de Al unsprezecelea FED după 31 decembrie 2023.

XII. Având în vedere cele expuse mai sus, precum și examinarea realizată de Curte, nu există niciun impact financiar de raportat cu privire la conturile FED aferente exercițiului 2023. Curtea concluzionează că, așa cum se prezentau la 31 decembrie 2023, conturile FED reflectă în mod corect situația procesului de retragere de la data respectivă.

Responsabilitățile conducerii (Comisia)

XIII. În conformitate cu articolele 310-325 TFUE și cu Regulamentul financiar aplicabil celui de Al unsprezecelea FED, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea conturilor anuale ale fondurilor europene de dezvoltare pe baza standardelor de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor. Această responsabilitate include conceperea, implementarea și menținerea controalelor interne necesare pentru întocmirea și prezentarea unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de *fraudă*, fie rezultate din erori. Responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor FED aparține conducerii.

XIV. În procesul de întocmire a conturilor FED, conducerea este responsabilă de evaluarea capacității FED de a-și continua activitatea, prezentând orice aspecte relevante și utilizând principiul contabil al continuității activității, cu excepția cazului în care intenționează să lichideze entitatea sau să oprească operațiunile sau nu are nicio altă soluție realistă decât aceea de a face acest lucru.

XV. Conducerea este responsabilă de supravegherea procesului de raportare financiară cu privire la FED.

Responsabilitățile auditorului cu privire la auditul conturilor FED și al operațiunilor subiacente

XVI. Obiectivul Curții este, pe de o parte, de a obține o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor FED și la conformitatea operațiunilor subiacente conturilor cu legile și reglementările și, pe de altă parte, de a furniza Parlamentului European și Consiliului o *declarație de asigurare* cu privire la fiabilitatea conturilor și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora, pe baza auditului său. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel de asigurare ridicat, dar nu este o garanție a faptului că auditul a detectat neapărat toate cazurile de denaturări sau de neconformități semnificative existente. Acestea pot apărea ca rezultat fie al unei fraude, fie al unei erori și sunt considerate a fi semnificative dacă se estimează, în mod rezonabil, că ele ar putea influența, în mod individual sau agregat, orice decizii economice luate pe baza acestor conturi FED.

XVII. În ceea ce privește veniturile, Curtea examinează toate contribuțiile din partea statelor membre și un eșantion de alte tipuri de operațiuni aferente veniturilor.

XVIII. În ceea ce privește cheltuielile, Curtea examinează operațiunile de plăți la momentul la care cheltuielile au fost efectuate, înregistrate și acceptate. Examinarea acoperă toate categoriile de plăți (cu excepția plăților în avans) la momentul la care sunt efectuate. Plățile în avans sunt examinate după ce *destinatarul* fondurilor a furnizat probe cu privire la utilizarea lor corespunzătoare, iar instituția sau organismul a acceptat aceste probe prin validarea și închiderea plății în avans, lucru care poate să aibă loc abia în unul dintre exercițiile ulterioare.

XIX. Curtea își exercită raționamentul profesional și își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului. De asemenea:

- Curtea identifică și evaluează riscul de denaturare semnificativă a conturilor FED și riscul ca operațiunile subiacente să prezinte neconformități semnificative cu cerințele cadrului juridic aplicabil FED, fie că aceste denaturări sau neconformități semnificative rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Curtea concepe și desfășoară proceduri de audit care să abordeze riscurile respective și obține probe de audit suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniei sale. Situațiile în care există denaturări sau neconformități semnificative cauzate de fraudă sunt mai dificil de detectat decât cele în care denaturările sau neconformitățile semnificative sunt cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune coluziune, fals, omisiuni intenționate, declarații false sau evitarea controlului intern. În consecință, există un risc mai mare ca astfel de situații să nu fie detectate;

- Curtea ia în considerare controlul intern relevant pentru audit în vederea elaborării de proceduri de audit adecvate, dar nu în scopul exprimării unei opinii cu privire la *eficacitatea* controlului intern;
- Curtea evaluează gradul de adecvare al politicilor contabile utilizate de conducere și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către aceasta;
- Curtea formulează o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a principiului contabil privind continuitatea activității și determină, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă din cauza unor evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea FED de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionează că există o astfel de incertitudine semnificativă, Curtea trebuie să atragă atenția, în raportul său, asupra prezentărilor aferente din conturile FED sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să își modifice opinia. Concluziile Curții se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului său. Cu toate acestea, evenimente sau condiții ulterioare pot determina FED să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității;
- Curtea evaluează prezentarea, structura și conținutul general al conturilor anuale, inclusiv toate prezentările de informații, precum și măsura în care conturile anuale reflectă în mod fidel operațiunile și evenimentele subiacente.

XX. Curtea comunică conducerii, printre alte aspecte, sfera planificată și programarea în timp a auditului, precum și constatările principale ale auditului, inclusiv constatările cu privire la eventuale deficiențe semnificative ale controlului intern.

XXI. Dintre aspectele discutate cu Comisia, Curtea stabilește care au fost chestiunile cele mai importante pentru auditul conturilor FED și care reprezintă, prin urmare, aspectele-cheie ale auditului pentru perioada curentă. Curtea descrie aceste aspecte în raportul său, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea lor publică sau cu excepția cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, Curtea consideră că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul său deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile pentru interesul public vor fi depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

5 iulie 2024

Tony Murphy
Președinte

Curtea de Conturi Europeană

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxemburg

Informații în sprijinul declarației de asigurare

Sfera și abordarea auditului

10 *Anexa 1.1* la Raportul anual pe 2023 al Curții privind execuția bugetului UE descrie abordarea și metodologia de audit a Curții, care se aplică și pentru auditul privind FED-urile.

11 Observațiile Curții cu privire la fiabilitatea conturilor aferente FED-urilor se bazează pe situațiile financiare³ ale celui de Al nouălea, Al zecelea și Al unsprezecelea fond european de dezvoltare, astfel cum au fost aprobate de Comisie⁴, alături de scrisoarea de reprezentare a contabilului, primită la 28 iunie 2024. Curtea a testat sumele și informațiile prezentate și a evaluat principiile contabile aplicate, precum și toate estimările semnificative întocmite de Comisie și prezentarea globală a conturilor.

12 Pentru a audita regularitatea operațiunilor, Curtea a examinat un eșantion de 140 de operațiuni care erau reprezentative pentru întreaga gamă de cheltuieli din cadrul FED-urilor. Acestea au inclus 31 de operațiuni legate de *Fondul fiduciar de urgență pentru Africa*, 3 operațiuni legate de *Fondul fiduciar Bêkou*, 87 de operațiuni ordonanțate de 14 delegații ale UE (Angola, Benin, Côte d’Ivoire, Fiji, Ghana, Guineea-

³ Articolul 38 din [Regulamentul \(UE\) 2018/1877](#).

⁴ Articolul 38 alineatul (3) din [Regulamentul \(UE\) 2018/1877](#).

Bissau, Kenya, Madagascar, Malawi, Mauritius, Mozambic, Gambia, Togo și Uganda) și 19 operațiuni aprobate de serviciile centrale ale Comisiei. Atunci când a detectat erori la nivelul operațiunilor, Curtea a analizat cauzele subiacente pentru a identifica posibilele deficiențe.

13 De asemenea, Curtea a examinat pentru exercițiul 2023 următoarele aspecte:

- (a) toate contribuțiile din partea statelor membre și un eșantion de alte tipuri de operațiuni aferente veniturilor, cum ar fi contribuții de cofinanțare din partea altor țări;
- (b) sistemele utilizate de DG INTPA și de delegațiile UE pentru: (i) verificările *ex ante* realizate de membri ai personalului Comisiei și de auditori externi (contractați de Comisie sau de beneficiari) înainte de efectuarea plăților și (ii) monitorizarea și supravegherea, în special urmărirea modului în care s-a dat curs concluziilor auditurilor externe și ale studiului privind *rata de eroare reziduală (RER)*;
- (c) informațiile cu privire la regularitate prezentate în *raportul anual de activitate* al DG INTPA, coerența metodologiei de estimare a sumelor expuse riscului și a viitoarelor corecții și recuperări, precum și includerea acestor informații în *raportul anual privind gestiunea și performanța* al Comisiei;
- (d) situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare ale Curții.

14 Astfel cum se menționează la punctul **05**, DG INTPA implementează majoritatea instrumentelor de ajutor extern finanțate atât din bugetul general al UE, cât și din FED-uri. Observațiile Curții cu privire la raportul anual de activitate se referă la întreaga sferă de competență a DG INTPA, nu numai la FED-uri.

Fiabilitatea conturilor

15 Curtea a constatat că conturile nu au fost afectate de denaturări semnificative.

16 În *Raportul său anual pe 2022*, Curtea a constatat că închiderea contabilă completă a celui de Al optulea FED nu avusese loc în timp util. În 2023, Comisia a validat și a închis toate soldurile contabile aferente celui de Al optulea FED. Comisia a anunțat că depune eforturi în vederea închiderii celui de Al nouălea FED. În 2023, Comisia a continuat să finalizeze activitățile și proiectele din cadrul celui de Al nouălea FED. Au rămas 10 contracte în curs, în valoare de 102 milioane de euro, care ar trebui să se încheie în 2024.

17 În cursul verificării facturilor și a operațiunilor de prefinanțare, Curtea a observat îmbunătățiri în ceea ce privește validarea și închiderea în timp util a facturilor. Auditorii au constatat însă că unele plăți de prefinanțare rămăseseră nevalidate și neînchise pentru o perioadă de până la 13 ani – inclusiv peste 300 de milioane de euro timp de mai mult de 10 ani. Comisia nu a validat și închis întotdeauna plățile de prefinanțare cu regularitate pentru a reflecta în mod corespunzător sumele efective care trebuiau rambursate Comisiei de către beneficiari. În 2022 și 2023, Curtea a informat Comisia cu privire la aceste cazuri detectate în eșantionul său. Măsurile luate de Comisie pentru a corecta aceste probleme nu au produs rezultatele scontate.

18 În cursul examinării calculelor aferente separării exercițiilor financiare, Curtea a identificat 2 cazuri – dintre cele 30 examinate – în care perioadele de punere în aplicare a contractelor fuseseră prelungite prin acte adiționale. Respectivul acte adiționale fuseseră semnate ulterior datei de raportare, dar înainte de transmiterea conturilor preliminare către Curte. Comisia nu luase în considerare aceste prelungiri atunci când a calculat estimările aferente separării exercițiilor financiare. Acest lucru a condus la o supraestimare, în situația performanței financiare, a cheltuielilor estimate în contextul separării exercițiilor financiare (fără să rezulte însă o denaturare semnificativă) și la o subestimare în consecință a activelor reprezentate de prefinanțări în bilanț.

Regularitatea operațiunilor

Veniturile

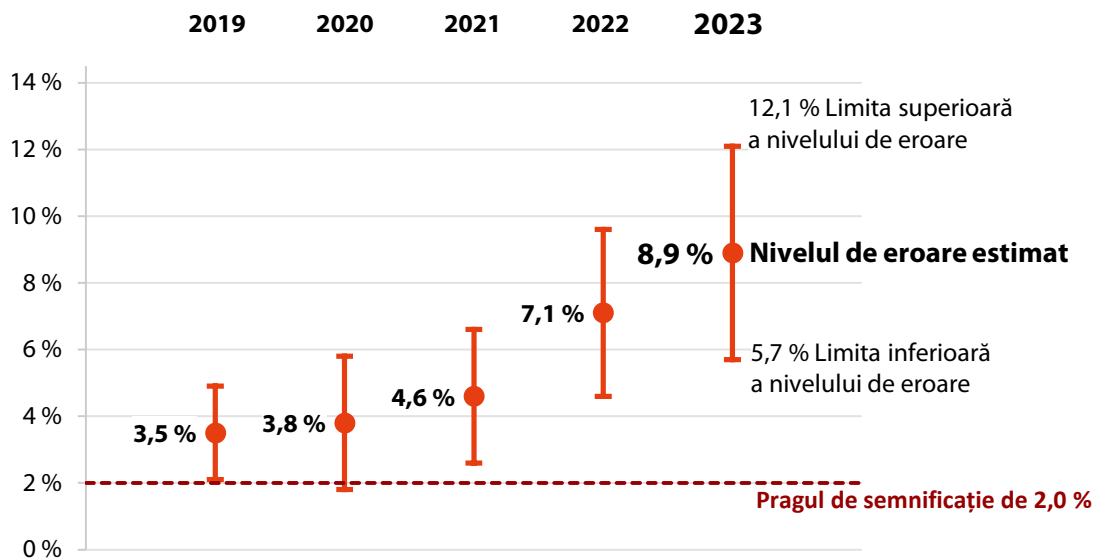
19 Operațiunile aferente veniturilor nu prezentau un nivel semnificativ de eroare.

Cheltuielile

20 Dintre cele 140 de operațiuni examinate, 62 (44,3 %) conțineau erori. Pe baza celor 52 de erori cuantificate, Curtea estimează că nivelul de eroare este de 8,9 % (*figura 3*).

Figura 3 – Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni

Nivelul de eroare estimat

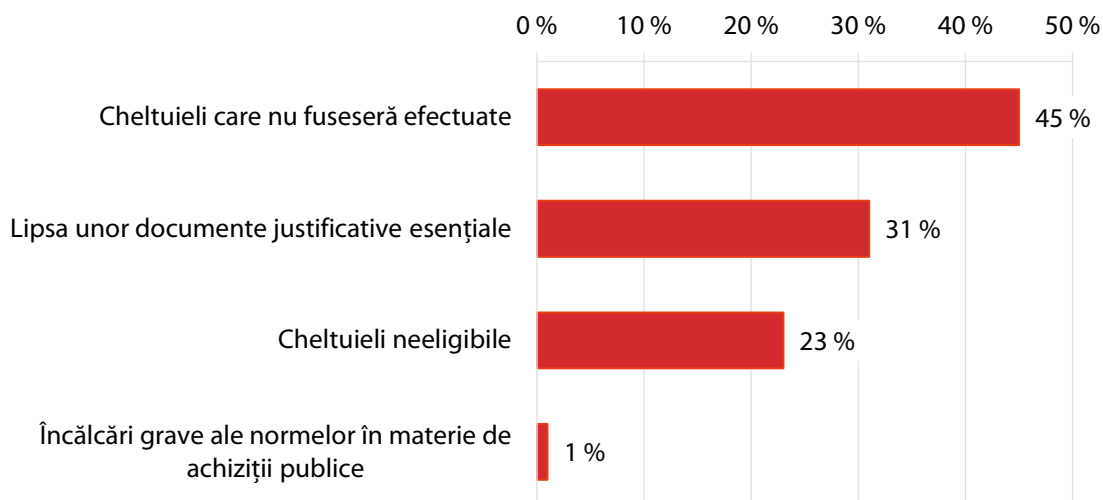
Dimensiunea eșantionului (operațiuni)

2019	2020	2021	2022	2023
140	140	140	140	140

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

21 În *figura 4* se prezintă repartizarea pe tipuri de erori a nivelului de eroare estimat de Curte pentru 2023.

Figura 4 – Repartizarea pe tipuri de erori a nivelului de eroare estimat

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

22 *Caseta 2* prezintă exemple de erori cuantificate de Curte.

Caseta 2

Cheltuieli nesuportate: sume validate și închise în exces pentru prefinanțări

Curtea a auditat o factură în valoare de 2,3 milioane de euro în temeiul unui *acord de contribuție* semnat cu o organizație internațională, care era executat în cadrul *gestiunii indirecte* și finanțat integral de UE.

Factura viza validarea și închiderea costurilor pe baza raportului financiar prezentat de organizația internațională pentru perioada care se încheia la 15°aprilie°2023.

În cursul auditului său, Curtea a constatat că acest raport financiar includea plăți în avans în valoare de 1,8 milioane de euro, care nu pot fi considerate costuri suportate și, prin urmare, sunt neeligibile.

Curtea a observat și că Comisia nu pusese în aplicare suficiente controale pentru a atenua riscul de validare și închidere a unor cheltuieli neeligibile.

Au fost identificate 14 operațiuni cu erori similare.

Lipsa unor documente justificative esențiale pentru un contract de lucrări

Comisia a încheiat un acord de contribuție cu o organizație internațională pentru a consolida capacitatea instituțiilor somaleze în domeniul alimentelor, al nutriției, al securității mijloacelor de subsistență, al apei și al securității terenurilor. Acordul, care avea o valoare de 2 milioane de euro, era finanțat integral de UE.

În cadrul proiectului, lucrările de reparare a unui perete perimetral și a unei săli de conferințe au fost subcontractate unei firme locale de construcții. Curtea a auditat *plata intermediară* inițială pentru aceste lucrări, care se ridica la 33 000 de euro. Inginerul-șef de lucrări a emis un certificat de plată intermediară care confirma finalizarea lucrărilor, dar beneficiarul nu a furnizat alături de acest certificat și documente justificative esențiale care să dovedească progresul real al lucrărilor (cum ar fi o listă detaliată a cantităților și fișele de măsurare ale șefului de lucrări). Curtea a considerat că suma de 33 000 de euro este neeligibilă.

Taxă pe valoarea adăugată (TVA) neeligibilă imputată proiectului

Comisia a semnat un acord de contribuție cu o organizație internațională pentru o acțiune de consolidare a rezilienței micilor fermieri familiali, a producției durabile și a securității alimentare și nutriționale. Costul total al acțiunii se ridica la 6,6 milioane de euro, iar contribuția din partea UE la 5,5 milioane de euro.

Organizația internațională a achiziționat 18 motociclete pentru a implementa acțiunea și a imputat proiectului suma de 24 113 euro, din care 2 961 de euro reprezentau TVA. TVA-ul deductibil nu este considerat drept cheltuială eligibilă și, prin urmare, nu ar fi trebuit să fie imputat proiectului.

Au fost identificate șase operațiuni cu erori similare.

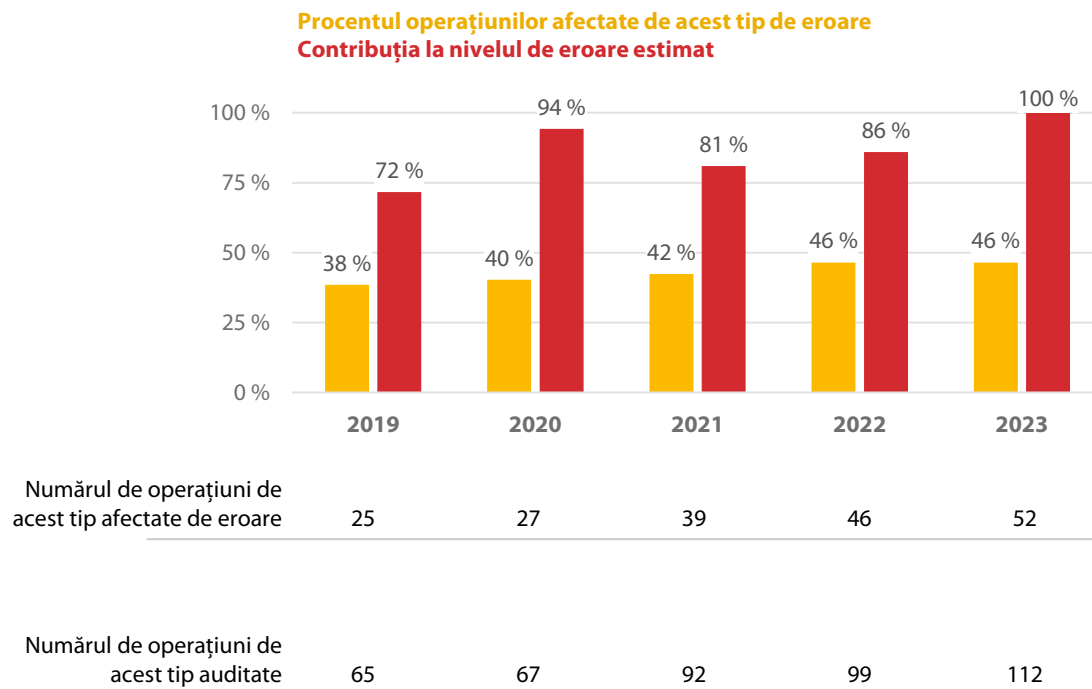
Cheltuieli neeligibile: costuri neprevăzute în contract

Comisia a semnat un acord de delegare cu o organizație internațională din Uganda pentru a promova investițiile sectorului privat în plantații forestiere în scop comercial, oferind granturi și *asistență tehnică*. Valoarea totală a acordului se ridică la 16 040 000 de euro, iar contribuția din partea UE la 16 milioane de euro.

Când a auditat cheltuielile declarate în temeiul acestui acord de delegare, Curtea a selectat un element de cost legat de achiziționarea de utilaje industriale în valoare totală de 27 256 de euro. Factura aferentă acoperea costurile de transport, de instalare, de formare și de servicii postvânzare. Ea includea însă și un serviciu postvânzare suplimentar evaluat la 9 399 de euro, care nu fusese menționat inițial în contractul încheiat între organizația internațională și furnizor și care nu figura în comanda de achiziție. Prin urmare, Curtea a considerat că suma de 9 399 de euro este neeligibilă.

23 În 2023, toate *erorile cuantificabile* detectate erau la nivelul operațiunilor legate de devizele de program, de granturi și de acordurile de contribuție și de delegare încheiate cu țări beneficiare, organizații internaționale și agenții ale statelor membre. Dintre cele 112 operațiuni de acest tip care au fost examinate de Curte, 52 conțineau erori cuantificabile, care reprezentau 100 % din nivelul de eroare estimat (a se vedea [figura 5](#)). 32 de operațiuni erau afectate de erori recurente, cum ar fi plăți în avans declarate drept costuri suportate, *costuri indirecte* declarate drept *costuri directe* sau includerea TVA-ului neeligibil (a se vedea câteva exemple în [caseta 2](#)).

Figura 5 – Operațiuni cu erori cuantificabile legate de devizele de program, de granturi și de acordurile de contribuție și de delegare în perioada 2019-2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

24 În 10 cazuri de erori cuantificabile, Comisia dispunea de suficiente informații astfel încât să fi putut preveni sau detecta și corecta erorile respective înainte de acceptarea cheltuielilor. Dacă Comisia ar fi utilizat în mod corespunzător toate informațiile aflate la dispoziția sa, nivelul de eroare estimat ar fi fost cu 3,0 puncte procentuale mai mic.

25 Dintre cele 76 de operațiuni legate de contracte în gestiune indirectă cu organizații evaluate pe piloni (organizații internaționale și agenții de stat), 38 erau afectate de erori cuantificabile, contribuind cu 7,0 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat. Pentru astfel de contracte, Comisia acceptă cheltuieli pe baza unui raport financiar și a unei declarații de gestiune. Aceasta din urmă este o declarație pe proprie răspundere din partea organizației evaluate pe piloni care certifică faptul că informațiile financiare depuse sunt prezentate în mod corespunzător, complete și exacte și în conformitate cu obligațiile prevăzute în contract.

26 Dintre cele 52 de operațiuni care conțineau erori cuantificabile, 12 – care au contribuit cu 1,6 puncte procentuale la nivelul de eroare estimat – au făcut obiectul unui audit sau al unei verificări a cheltuielilor. Sistemul de control al DG INTPA se bazează pe verificări *ex ante* care evaluează eligibilitatea cheltuielilor înainte de

contractare și înainte de acceptarea acestora. Informațiile furnizate în rapoartele de audit/de verificare care descriu activitățile desfășurate efectiv nu au permis Curții, în toate cazurile, să evalueze dacă erorile ar fi putut fi detectate și corectate prin aceste verificări *ex ante*. Rapoartele nu acoperă 100 % din cheltuielile raportate și nici nu oferă întotdeauna detalii suficiente care să confirme dacă elementele în legătură cu care Curtea a identificat erori făcuseră parte din eșantionul lor.

27 Curtea a identificat, de asemenea, 13 cazuri de nerespectare a dispozițiilor juridice și financiare (care nu au avut însă un impact financiar direct asupra bugetului UE). Ele se refereau, de exemplu, la *achiziții publice*, la nerealizarea de evaluări pe piloni complementare sau la lipsa garanțiilor pentru prefinanțări.

Caseta 3 prezintă un exemplu de astfel de erori identificate de Curte.

Caseta 3

Lipsa criteriilor de selecție și de atribuire din dosarul de licitație

Comisia a semnat un contract de grant cu o organizație neguvernamentală pentru un proiect menit să consolideze capacitatea sectorului educației și să îmbunătățească accesul la educație în Mozambic. Proiectul, cu o valoare de 900 000 de euro, era finanțat în proporție de 100 % de UE.

Organizația neguvernamentală a decis să achiziționeze un autoturism pentru activitățile sale. Ea a lansat o procedură de achiziție, dar în anunțul de participare nu figurau nici criteriile de selecție tehnice și economice, nici criteriile de atribuire. Organizația nu a respectat, prin urmare, cerințele de transparentă. În plus, comitetul de evaluare nu a atribuit contractul ofertantului care a propus cel mai mic preț. Pe baza documentelor justificative furnizate de organizația neguvernamentală nu s-a putut stabili dacă contractul fusese acordat ofertantului care a propus cel mai bun raport calitate-preț și, prin urmare, nici dacă operațiunea era afectată de „o altă problemă de conformitate”.

28 Curtea a identificat două domenii de cheltuieli în care, datorită condițiilor specifice de plată, operațiunile sunt mai puțin predispuse la erori. Aceste domenii sunt (i) sprijinul bugetar și (ii) proiectele cu donatori multipli implementate de organizații internaționale și supuse „*abordării noționale*”. În 2023, Curtea a auditat 2 operațiuni de sprijin bugetar și 14 proiecte bazate pe „*abordarea noțională*” gestionate de organizații internaționale. Punctele **9.13-9.14** din **capitolul 9** al Raportului anual pe 2023 al Curții privind execuția bugetului conțin mai multe detalii referitoare la sprijinul bugetar și la abordarea noțională.

29 La fel ca în anii precedenți, unele organizații internaționale au trimis cu întârziere Curții documentația solicitată, întârzieri care s-au repercutat în desfășurarea activității acesteia. Aceste organizații au oferit doar un acces limitat la documente (de exemplu, într-un format care permite numai citirea), ceea ce a îngreunat planificarea, executarea și controlul calității auditului Curții. Dificultățile de acest tip au persistat în ciuda încercărilor Comisiei de a le soluționa printr-o comunicare continuă cu organizațiile internaționale în cauză (a se vedea *anexa III*).

Raportul anual de activitate și alte mecanisme de guvernare

30 La fel ca în anii precedenți, DG INTPA a publicat un plan de acțiune cu scopul de a remedia deficiențele din implementarea sistemului său de control. În 2021 și în 2022, Curtea a recunoscut progresele satisfăcătoare realizate în ceea ce privește planurile de acțiune pentru 2020 și pentru 2021 (a se vedea *anexa II*).

31 În aprilie 2024, punerea în aplicare a planului de acțiune pentru 2021 progresase în comparație cu anul precedent. Comisia finalizase încă o acțiune (C5), numărul total al acțiunilor finalizate ajungând la 5. 3 acțiuni încă erau în curs. În planul său de acțiune pentru 2022, DG INTPA a crescut încă o dată numărul de acțiuni, de data aceasta la 10. 4 fuseseră finalizate și 6 erau încă în curs.

32 Planul de acțiune pentru 2023 constă în 13 acțiuni, inclusiv 4 acțiuni noi: (i) consolidarea analizei și a documentării caracterului rezonabil al costurilor înscrise în bugetul acțiunilor; (ii) punerea în aplicare a recomandărilor formulate în raportul Serviciului de Audit Intern al Comisiei cu privire la Fondul european pentru dezvoltare durabilă (FEDD); (iii) asigurarea validării și închiderii la timp a soldurilor contabile aferente FED-urilor închise; (iv) îmbunătățirea orientărilor privind controalele *ex ante*. Conform situației valabile în aprilie 2024, 5 acțiuni fuseseră finalizate și 8 erau încă în desfășurare (a se vedea *anexa II*).

Studiul din 2023 privind rata de eroare reziduală

33 În 2023, DG INTPA a dispus efectuarea celui de al doisprezecelea studiu privind rata de eroare reziduală de către un contractant extern. Scopul studiului este de a estima rata erorilor care nu au fost detectate de niciunul dintre controalele de gestiune ale DG INTPA menite să prevină, să detecteze și să corecteze astfel de erori în întreaga sa sferă de competență și de a concluziona cu privire la eficacitatea controalelor respective. Studiul este un element important pentru declarația de asigurare a directorului general și contribuie la informațiile privind regularitatea

referitoare la *acțiunea externă* cuprinse în raportul anual al Comisiei privind gestiunea și performanța.

34 Studiul referitor la rata de eroare reziduală nu constituie o *misiune de asigurare* sau un audit. Acest studiu se bazează pe metodologia și pe manualul privind rata de eroare reziduală puse la dispoziție de DG INTPA. Rapoartele anuale anterioare ale Curții⁵ referitoare la FED-uri au descris deja limitările existente în aceste studii, care este posibil să fi contribuit la subestimarea ratei de eroare reziduale. Pentru studiul privind rata de eroare reziduală din 2023, DG INTPA a utilizat un eșantion cu o dimensiune de 480 de operațiuni, la fel ca în anii precedenți (unele dintre operațiunile incluse în eșantion au avut o valoare care depășea *intervalul de eșantionare*, dimensiunea finală a eșantionului fiind, prin urmare, de 413 operațiuni). Rata de eroare reziduală globală estimată în acest studiu este de 0,97 % – sub *pragul de semnificație* de 2 % stabilit de Comisie, pentru al optulea an la rând.

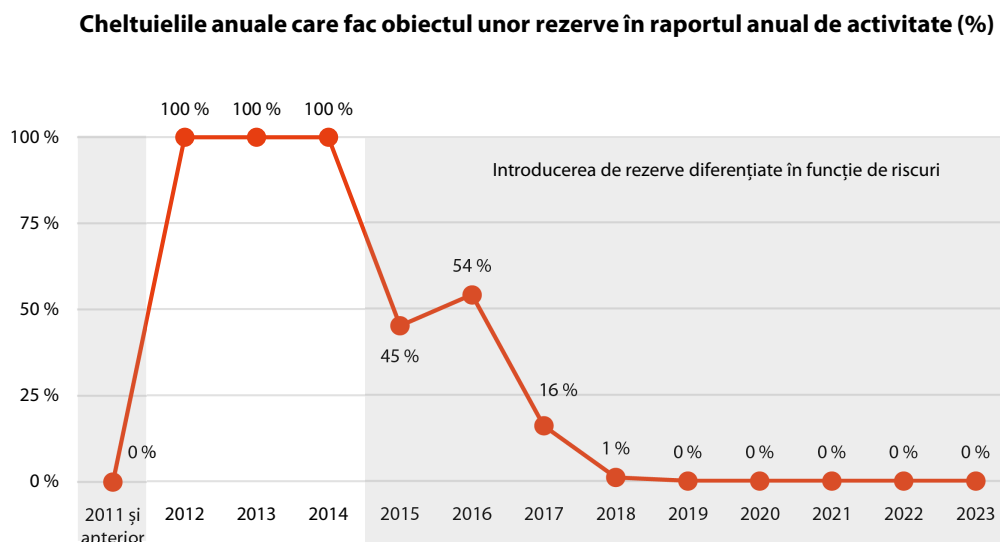
35 La fel ca în anii precedenți, Curtea a observat, printre altele, că metodologia privind rata de eroare reziduală permite contractantului să se bazeze în întregime pe rezultatele controalelor de gestiune efectuate de DG INTPA. Curtea își menține opinia potrivit căreia atribuirea unei fiabilități ridicate activității altor auditori este în contradicție cu scopul studiului privind rata de eroare reziduală, care este tocmai acela de a estima rata erorilor care au scăpat tuturor controalelor de gestiune efectuate de DG INTPA cu scopul de a preveni, precum și de a detecta și a corecta astfel de erori. În cazul în care controalele anterioare au fost efectuate în temeiul *Acordului-cadru financiar și administrativ* dintre Comisia Europeană și Organizația Națiunilor Unite, contractantul nu este întotdeauna în măsură să efectueze teste de fond suplimentare, deoarece acest acord limitează drepturile de verificare ale Comisiei.

Examinarea raportului anual de activitate pe 2023

36 Declarația de asigurare a directorului general din raportul anual de activitate pe 2023 nu include nicio *rezervă*. Începând din 2018, DG INTPA a redus semnificativ sfera de cuprindere a rezervelor (adică ponderea din cheltuieli acoperită de aceste rezerve), inițial de la 16 % la 1 % și apoi la zero. **Figura 6** ilustrează sfera rezervelor prezentate în fiecare an în rapoartele anuale de activitate din 2011 până în 2023.

⁵ Rapoartele anuale ale Curții pe 2017, 2018, 2019 și 2020 referitoare la FED-uri.

Figura 6 – Rezervele exprimate în rapoartele anuale de activitate ale DG INTPA din perioada 2011-2023

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor din rapoartele anuale de activitate ale DG INTPA pentru anii 2011-2023.

37 DG INTPA estimează că suma globală expusă riscului la momentul plății este de 75,2 milioane de euro (1,05 % din cheltuielile aferente exercițiului 2023) și că suma globală expusă riscului la închidere este de 63,9 milioane de euro (0,89 % din cheltuielile aferente exercițiului 2023). Din suma expusă riscului la momentul plății, DG INTPA estimează, pe baza datelor istorice medii, că pentru 11,3 milioane de euro (15 %) se vor efectua corecții grație controalelor sale din anii următori (această sumă este cunoscută sub denumirea de „capacitate de corecție”). Din această sumă estimată, Comisia a raportat că s-au executat efectiv corecții pentru o sumă de 5,3 milioane de euro pentru exercițiul 2023. Curtea a efectuat verificări pentru 62,7 % din această sumă corectată (3,3 milioane de euro) și a constatat că 0,7 milioane de euro nu ar fi trebuit să fie declarați drept capacitate de corecție executată.

Concluzie și recomandări

Concluzie

38 Ansamblul probelor de audit indică faptul că conturile anuale aferente celui de Al nouălea, celui de Al zecelea și celui de Al unsprezecelea FED pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestor fonduri, rezultatele operațiunilor lor, fluxurile de numerar ale acestora și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul respectiv, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar aplicabil FED-urilor și cu normele contabile bazate pe standardele de contabilitate pentru sectorul public acceptate la nivel internațional.

39 Ansamblul probelor de audit indică faptul că, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2023:

- (a) veniturile fondurilor europene de dezvoltare nu erau afectate de un nivel semnificativ de eroare;
- (b) operațiunile de plată aferente FED-urilor erau afectate de un nivel semnificativ de eroare (punctele **21-30**). Pe baza testelor efectuate pe operațiuni, Curtea estimează că nivelul de eroare este de 8,9 %.

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

40 *Anexa III* prezintă constatările rezultate în urma examinării de către Curte a situației acțiunilor întreprinse ca urmare a celor trei recomandări formulate în Raportul anual pe 2020. Comisia pusese în aplicare integral una dintre recomandări, în timp ce una fusese pusă în aplicare în anumite privințe, iar una nu fusese pusă în aplicare deloc.

41 Curtea a examinat, de asemenea, două recomandări formulate în Raportul său anual pe 2021 referitor la FED-uri și o recomandare din Raportul său anual pe 2022 referitor la FED-uri, care necesitau acțiuni imediate. Comisia pusese în aplicare în anumite privințe cele două recomandări din raportul pe 2021 și pe deplin pe cea din raportul pe 2022 (a se vedea *anexa III*).

Recomandări

42 Curtea reamintește recomandările adresate Comisiei în rapoartele sale anuale pe 2018 și pe 2020 cu privire la faptul că organizațiile internaționale trebuie să acorde Curții acces la documentele de care aceasta are nevoie pentru a-și îndeplini sarcinile în conformitate cu TFUE. În urma constatărilor sale pentru exercițiul 2023, Curtea consideră că această recomandare rămâne extrem de relevantă.

43 În urma acestei examinări și pe baza constatărilor și a concluziilor formulate pentru exercițiul 2023, Curtea adresează Comisiei următoarele recomandări:

Recomandarea 1 – Să ia în considerare modificările aduse contractelor ulterior perioadei de raportare atunci când calculează estimările aferente separării exercițiilor financiare

Atunci când calculează estimările aferente separării exercițiilor financiare în cursul întocmirii conturilor provizorii, să țină seama de modificările aduse contractelor după încheierea perioadei de raportare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: începând cu conturile aferente exercițiului 2024.

Recomandarea 2 – Să consolideze controalele prealabile efectuării plăților

Să aplice controale mai amănunțite pentru a evita erorile legate de plăți în avans declarate drept costuri suportate, de costuri indirecte declarate drept costuri directe și de TVA neeligibil.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Recomandarea 3 – Să ia măsuri în vederea îmbunătățirii sistemelor de control utilizate pentru validarea și închiderea prefinanțurilor plătite organizațiilor evaluate pe piloni

Atunci când validează și închide prefinanțurile plătite organizațiilor evaluate pe piloni, să intensifice controalele pentru a identifica și a exclude prefinanțurile declarate în rapoartele financiare drept cheltuieli suportate.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025.

Evaluarea indicatorilor de performanță ai proiectelor în cursul vizitelor de audit efectuate de Curte

44 Anul acesta, în cadrul vizitelor sale de audit, Curtea a evaluat și gradul de realizare a indicatorilor de performanță pentru proiectele care fie erau finalizate, fie erau aproape de finalizare. Scopul său a fost de a formula observații cu privire la aspecte legate de *performanță* dincolo de regularitatea operațiunilor. Evaluarea sa a inclus o analiză a indicatorilor de *realizare* și de efecte, precum și a rezultatelor proiectelor, fără însă a se limita la aceasta.

45 Verificările efectuate de Curte au pus în evidență cazuri în care finanțarea fusese utilizată în mod eficace și contribuisese la realizarea obiectivelor proiectului respectiv. Curtea a identificat, de asemenea, cazuri în care, din cauza lipsei de eficiență în organizarea unui proiect, s-au pierdut fonduri ale UE și în care rezultatele proiectelor fuseseră afectate în mod negativ de lipsa de voință politică și de o lipsă de comunicare și coordonare între părțile interesate de la nivel local – a se vedea [caseta 4](#).

Caseta 4

Exemple de observații referitoare la performanță

- (a) Pierderea de fonduri ale UE din cauza lipsei de eficiență în organizarea unui proiect

Comisia a semnat un acord de grant cu o organizație internațională pentru a contribui la îmbunătățirea protecției sociale a grupurilor vulnerabile dintr-o țară africană. Un aspect al proiectului consta în transferul de fonduri pentru a ajuta la îndeplinirea nevoilor nutriționale ale copiilor mai mici de 5 ani. Aceste transferuri s-au efectuat către conturi bancare deținute de tutorii legali ai copiilor (fie mamele, fie bunicile destinatarilor). În urma examinării de către Curte a elementelor subiacente din eșantionul său, s-a constatat că o parte din fondurile transferate în respectivele conturi bancare nu a fost niciodată retrasă, ceea ce înseamnă că nu a ajuns la destinatarii vizați și nu a produs efectele scontate.

În urma discuțiilor de la fața locului, Curtea a descoperit că unele dintre aceste fonduri neaccesate erau deținute în conturi ai căror titulari erau decedați. Dreptul național nu permite retragerea fondurilor după ce acestea au fost transferate într-un cont bancar al tutorelui legal. Complexitatea procedurilor administrative existente împiedică alte rude să retragă fondurile. În consecință, o parte din finanțarea din FED-uri a fost efectiv pierdută, iar scopul urmărit nu a fost atins.

(b) Rezultate ale unui proiect afectate de lipsa de voință politică și de o comunicare deficitară între părțile interesate de la nivel local

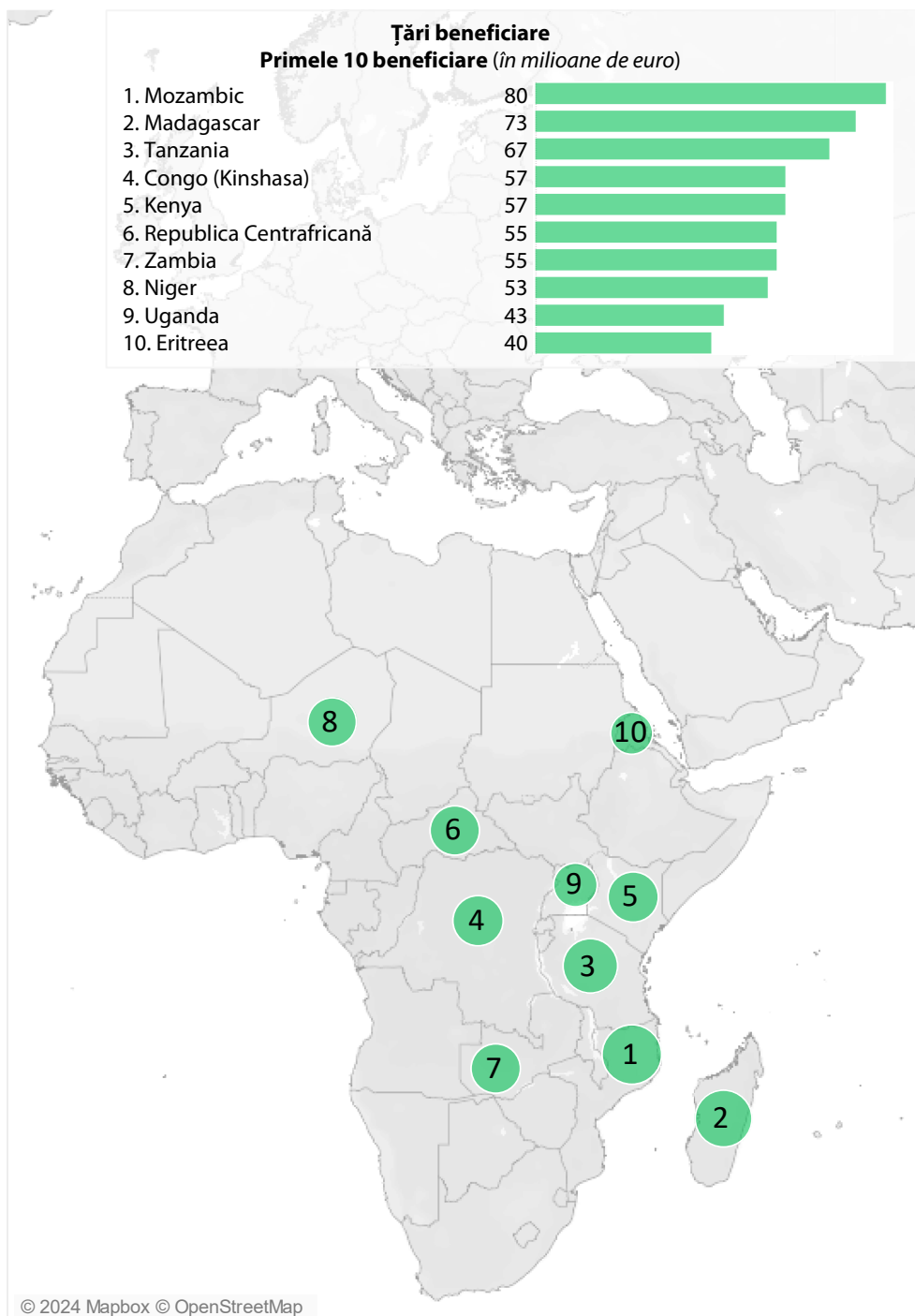
Comisia a semnat un contract de servicii în valoare de 285 000 de euro cu o societate de consultanță pentru a consolida sistemele de monitorizare și evaluare în domeniul agricol într-o țară africană. Aceste obiective trebuiau să fie atinse prin îmbunătățirea capacității autorităților locale de a colecta, a analiza și a raporta date agricole. Până la sfârșitul proiectului, bugetul acestuia crescuse la 405 000 de euro, iar durata sa fusese prelungită de la 18 la 34 de luni.

Vizita de audit a Curții a confirmat că punerea în aplicare a proiectului a fost afectată de o lipsă de voință politică și de lipsa de asumare la nivelul unui minister, precum și de o comunicare deficitară între diferite ministere. Această lipsă de coordonare a afectat negativ rezultatele proiectului.

Anexe

Anexa I – Plăți efectuate din FED-uri către principalele țări beneficiare: Africa, Pacific și zona Caraibilor

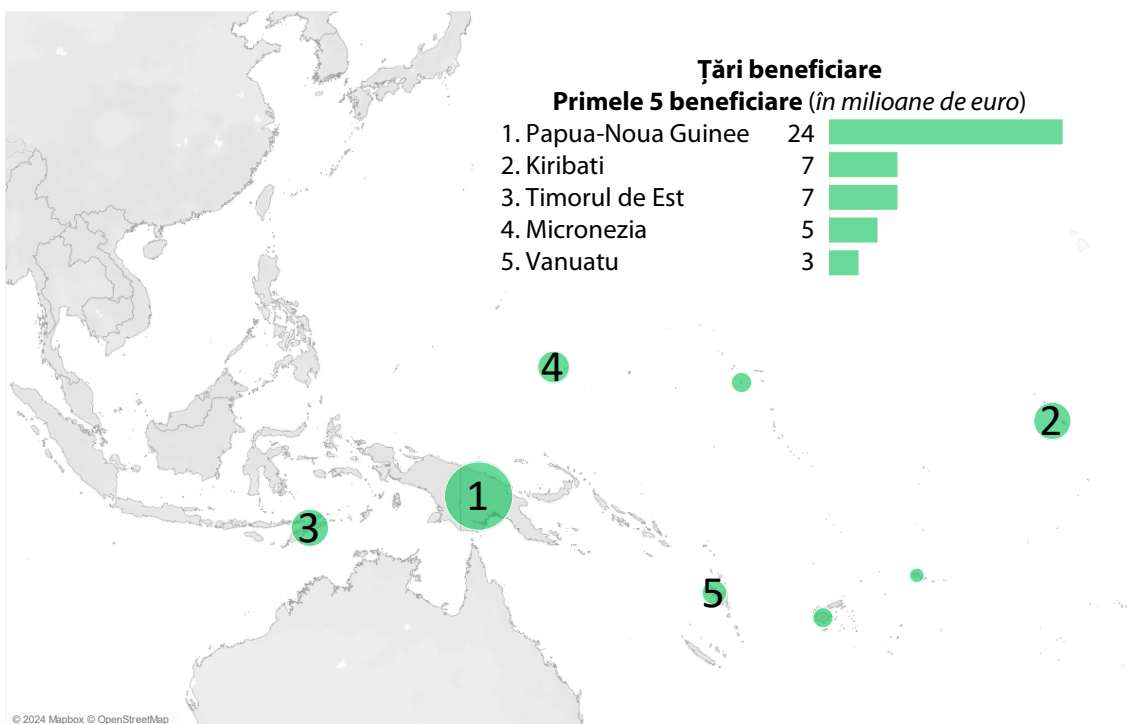
Plăți din fondurile europene de dezvoltare – Africa

Sursa: harta de fundal © Mapbox și © OpenStreetMap sub licența Creative Commons Atribuire-Partajare în condiții identice 2.0 (CC BY-SA).

<i>Primele 10 țări beneficiare (în milioane de euro)</i>							
<i>2022</i>		<i>2021</i>		<i>2020</i>		<i>2019</i>	
Mozambic	104	Somalia	219	Senegal	141	Nigeria	119
Sudan	100	Congo (Kinshasa)	109	Burkina Faso	141	Mali	103
Uganda	60	Tanzania	101	Benin	116	Burkina Faso	94
Congo (Kinshasa)	57	Uganda	84	Mozambic	114	Etiopia	91
Zambia	56	Niger	81	Nigeria	104	Congo (Brazzaville)	91
Malawi	51	Malawi	79	Niger	104	Nigeria	91
Ciad	48	Mozambic	74	Ghana	100	Malawi	87
Tanzania	48	Sudan	70	Ciad	95	Tanzania	71
Burundi	48	Nigeria	66	Congo (Kinshasa)	93	Uganda	64
Kenya	48	Kenya	65	Uganda	90	Rwanda	60

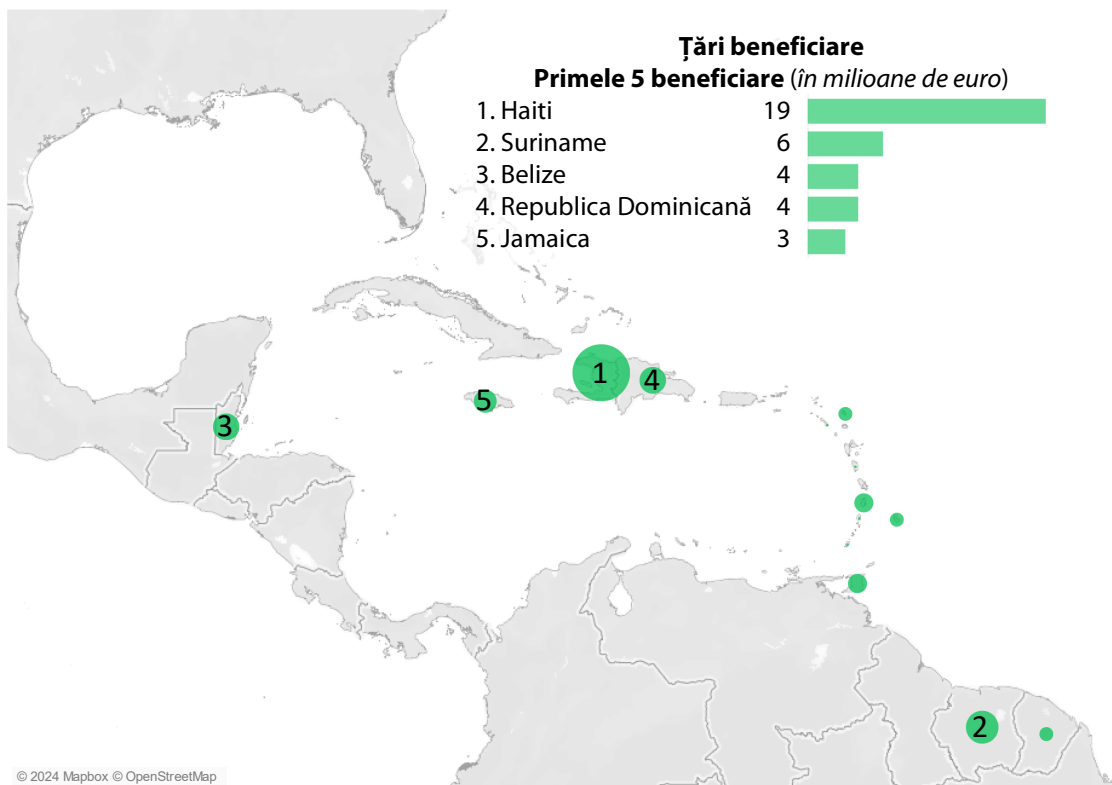
Plăți din fondurile europene de dezvoltare – Pacific

Sursa: harta de fundal © Mapbox și © OpenStreetMap sub licența Creative Commons Atribuire-Partajare în condiții identice 2.0 (CC BY-SA).

<i>Primele 5 țări beneficiare (în milioane de euro)</i>							
<i>2022</i>		<i>2021</i>		<i>2020</i>		<i>2019</i>	
Papua-Noua Guinee	23	Papua-Noua Guinee	29	Timorul de Est	19	Papua-Noua Guinee	14
Timorul de Est	11	Timorul de Est	9	Vanuatu	12	Noua Caledonie	13
Fiji	5	Vanuatu	6	Fiji	11	Polinezia franceză	11
Vanuatu	4	Fiji	5	Papua-Noua Guinee	10	Timorul de Est	7
Kiribati	4	Insulele Marshall	3	Insulele Solomon	8	Insulele Solomon	4

Plăți din fondurile europene de dezvoltare – zona Caraibilor

Sursa: harta de fundal © Mapbox și © OpenStreetMap sub licența Creative Commons Atribuire-Partajare în condiții identice 2.0 (CC BY-SA).

Primele 5 țări beneficiare (în milioane de euro)

2022		2021		2020		2019	
Haiti	18	Haiti	47	Haiti	76	Haiti	35
Jamaica	7	Jamaica	11	Jamaica	23	Republica Dominican	19
Republica Dominican	6	Guyana	8	Republica Dominican	15	Jamaica	10
Belize	3	Belize	7	Guyana	10	Dominica	9
Dominica	3	Republica Dominican	6	Suriname	3	Curaçao	7

Anexa II – Stadiul punerii în aplicare a planurilor de acțiune

Planul de acțiune din 2021			
A.1	Simplificarea și clarificarea procedurilor și a condițiilor contractuale pentru granturi	●	În curs
B.1	Continuarea și consolidarea cooperării cu organizațiile internaționale în vederea reducerii durabile a erorilor	●	Pusă în aplicare
B.2	Luarea unor măsuri pentru a da curs observațiilor cu grad ridicat de risc formulate în urma auditului efectuat de IAS cu privire la evaluarea bazată pe piloni pentru domeniul acțiunilor externe (acțiune nouă)	●	Pusă în aplicare
C.1	Clarificarea și promovarea utilizării finanțării bazate pe rezultate	●	În curs
C.2	Îmbunătățirea metodologiei și a manualului pentru studiul privind rata de eroare reziduală	●	Pusă în aplicare
C.3	Remediarea vulnerabilităților legate de sumele validate și închise în exces pentru prefinanțări	●	În curs
C.4	Efectuarea unei evaluări privind utilizarea termenilor de referință pentru verificarea cheltuielilor	●	Pusă în aplicare
C.5	Schimbul de informații cu părțile interesate relevante în materie de control cu privire la erorile care se produc frecvent (acțiune nouă)	●	Pusă în aplicare
Planul de acțiune din 2022			
A.1	Simplificarea și clarificarea procedurilor și a condițiilor contractuale pentru granturi	●	În curs
B.1	Continuarea și consolidarea cooperării cu organizațiile internaționale în vederea reducerii durabile a erorilor	●	Pusă în aplicare
C.1	Clarificarea și promovarea utilizării finanțării bazate pe rezultate	●	În curs
C.2	Remediarea vulnerabilităților legate de sumele validate și închise în exces pentru prefinanțări	●	În curs
C.3	Consolidarea termenilor de referință pentru verificarea cheltuielilor (pe baza C4 din PA 2021)	●	În curs

C.4	Schimbul de informații cu părțile interesate relevante în materie de control cu privire la erorile care se produc frecvent (pe baza C5 din PA 2021)	●	Pusă în aplicare
C.5	Îmbunătățirea urmăririi acțiunilor întreprinse în urma constatărilor Curții de Conturi Europene/din studiul privind rata de eroare reziduală	●	Pusă în aplicare
C.6	Consolidarea controalelor atunci când se elaborează acorduri de finanțare pentru operațiuni de sprijin bugetar	●	Pusă în aplicare
C.7	Consolidarea controalelor referitoare la bazele legale înainte de semnarea contractelor	●	În curs
C.8	Readucerea în atenția partenerilor a faptului că trebuie să își îndeplinească obligația de a informa Comisia atunci când contrapărțile sunt identificate ca fiind în situații de excludere (acțiune nouă)	●	În curs
Planul de acțiune din 2023			
A.1	Simplificarea și clarificarea procedurilor și a condițiilor contractuale pentru granturi	●	În curs
B.1	Continuarea și consolidarea cooperării cu organizațiile internaționale în vederea reducerii durabile a erorilor	●	Pusă în aplicare
B.2	Consolidarea analizei și a documentării caracterului rezonabil al costurilor înscrise în bugetul acțiunilor	●	În curs
C.1	Clarificarea și promovarea utilizării finanțării bazate pe rezultate (pe baza C1 din PA 2022)	●	În curs
C.2	Remediarea vulnerabilităților legate de sumele validate și închise în exces pentru prefinanțări (pe baza C2 din PA 2022)	●	În curs
C.3	Consolidarea și examinarea verificărilor cheltuielilor contractuale (pe baza C3 din PA 2022)	●	În curs
C.4	Schimbul de informații cu părțile interesate relevante în materie de control cu privire la erorile care se produc frecvent (pe baza C4 din PA 2022)	●	Pusă în aplicare
C.5	Îmbunătățirea urmăririi acțiunilor întreprinse în urma constatărilor Curții de Conturi Europene/din studiul privind rata de eroare reziduală (pe baza C5 din PA 2022)	●	Pusă în aplicare
C.6	Consolidarea controalelor referitoare la bazele legale înainte de semnarea contractelor (pe baza C7 din PA 2022)	●	Pusă în aplicare

C.7	Readucerea în atenția partenerilor a faptului că trebuie să își îndeplinească obligația de a informa Comisia atunci când contrapărțile sunt identificate ca fiind în situații de excludere (pe baza C8 din PA 2022)	●	În curs
C.8	Punerea în aplicare a recomandării din raportul de audit al Serviciului de Audit Intern privind FEDD (acțiune nouă)	●	În curs
C.9	Asigurarea validării și închiderii la timp a soldurilor contabile aferente FED-urilor închise (acțiune nouă)	●	Pusă în aplicare pentru cel de Al optulea FED
C.10	Îmbunătățirea orientărilor privind controalele <i>ex ante</i> (acțiune nouă)	●	În curs

Sursa: planurile de acțiune pentru 2021, 2022 și 2023 ale Comisiei.

Anexa III – Acțiuni întreprinse ca urmare a recomandărilor

Nivelul de punere în aplicare: pusă în aplicare integral; pusă în aplicare în majoritatea privințelor; pusă în aplicare în anumite privințe; nepusă în aplicare.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2020	<p>Recomandarea 1:</p> <p>Să ia măsuri astfel încât organizațiile internaționale să acorde Curții acces complet, nelimitat și în timp util la documentele necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin acesteia în temeiul TFUE, și nu doar într-un format care permite numai citirea.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2021.</p>		Comisia și-a intensificat comunicarea cu organizațiile internaționale în ceea ce privește accesul Curții de Conturi Europene la documente. Unele entități ale Organizației Națiunilor Unite (ONU), cum ar fi Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), continuă să ofere acces la documente justificative într-un format care permite numai citirea.
	<p>Recomandarea 2:</p> <p>Să emită rezerve pentru toate domeniile în privința cărora s-a constatat că prezintă un nivel ridicat de risc, indiferent de ponderea lor din cheltuielile totale și de impactul financiar al acestora.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: publicarea Raportului anual de activitate pe 2021.</p>		

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
	<p>Recomandarea 3:</p> <p>Să impună contractantului care efectuează studiul privind rata de eroare reziduală să raporteze Comisiei orice suspiciune de fraudă care aduce atingere bugetului UE și care a fost detectată în cursul activităților acestuia în legătură cu studiul privind rata de eroare reziduală.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2022.</p>		
2021	<p>Recomandarea 1:</p> <p>Să consolideze controlul intern pentru a se asigura că niciun contract nu este semnat fără să existe o bază legală valabilă.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2023.</p>		Armonizarea și simplificarea procedurilor și a condițiilor contractuale aplicabile granturilor se vor realiza prin adoptarea „modelului de acord de grant” și integrarea acestuia în eGrants. Aceste două acțiuni se află în curs de finalizare.
	<p>Recomandarea 2:</p> <p>Să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că eventualele angajamente sau plăți în avans declarate drept costuri suportate de beneficiari în rapoartele lor financiare sunt deduse înainte de efectuarea plăților sau înainte de validare și închidere.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2023.</p>		Comisia a luat măsuri precum emiterea de orientări, introducerea unei liste de verificare suplimentare și acțiuni de creștere a gradului de conștientizare cu privire la acest aspect.

Exercițiu	Recomandarea Curții	Analiza Curții cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a recomandării	
		Nivelul de punere în aplicare	Observații
2022	<p>Recomandarea 1:</p> <p>Să asigure că toate soldurile contabile aferente FED-urilor închise sunt validate și închise și că informațiile din conturile anuale sunt actualizate în timp util.</p> <p>Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: în timp util pentru întocmirea conturilor pentru 2023.</p>		<p>Pusă în aplicare pe deplin pentru cel de Al optulea FED.</p>

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

**Răspunsurile Comisiei Europene la
raportul anual privind activitățile
finanțate de Al nouălea, Al zecelea și
Al unsprezecelea fond european de
dezvoltare pentru exercițiul
financiar 2023**

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL CURȚII DE CONTURI EUROPENE PRIVIND ACTIVITĂȚILE FINANȚATE DE AL 9-LEA, AL 10-LEA ȘI AL 11-LEA FED PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR 2023

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia salută raportul Curții de Conturi Europene (CCE) privind fondurile europene de dezvoltare (FED). Comisia dorește să sublinieze faptul că execuția FED are loc în contexte riscante, complexe și cu o evoluție din ce în ce mai rapidă. Execuția acestor fonduri se caracterizează prin diversitate:

- în ceea ce privește dispersia geografică, prin faptul că acoperă numeroase delegații diferite ale Uniunii din întreaga lume;
- în ceea ce privește entitățile de punere în aplicare și țările partenere cu capacitățile lor diverse de gestiune și control, prin faptul că include de la mici ONG-uri locale la organizații internaționale, iar
- în ceea ce privește metodele de acordare a asistenței, prin faptul că include proiecte tradiționale, sprijin bugetar, programe de sprijinire a politicilor sectoriale, contribuții la instrumentele globale, finanțare mixtă, garanții bugetare și alte modalități de punere în aplicare a ajutorului. În plus, nu este ușor să se mobilizeze personal în delegațiile situate în țări care se confruntă cu o situație dificilă și există un deficit de profiluri specializate, atât în cadrul delegațiilor Uniunii, cât și la sediul central.

Comisia ia toate măsurile necesare pentru a asigura executarea deplină și eficientă a FED, în conformitate cu cadrul juridic și financiar existent. Comisia continuă să își adapteze și să își perfecționeze procedurile pentru a reduce și mai mult riscul de erori, ținând seama, printre altele, de rezultatele declarației de asigurare a CCE. Este în curs o analiză cu privire la strategia globală de control a DG INTPA¹, iar Comisia va propune acțiuni care se preconizează că vor contribui la abordarea recomandărilor CCE și vor reduce rata de eroare.

¹Denumită, ulterior, „strategia de control”.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CCE

1. Fiabilitatea conturilor:

În ceea ce privește punctul 17, Comisia observă că prefinanțarea în valoare de 300 de milioane EUR care a fost deschisă începând din 2014 și care este menționată în constatările Curții se referă la două contracte din cadrul Fondului fiduciar UE pentru infrastructura din Africa (FFI). Scopul acestui fond fiduciar este de a oferi sprijin financiar prin intermediul unor granturi proiectelor de infrastructură, mobilizând astfel finanțarea pe termen lung pusă la dispoziție de finanțatorii de proiecte. Cele două contracte se încheie în 2030, iar sumele validate și închise anual pentru prefinanțările vechi aferente FFI sunt foarte limitate și sunt repartizate de-a lungul mai multor ani. Pentru a reflecta mai bine condițiile contractuale, 300 de milioane EUR sunt reclasificate pe termen lung, iar în privința conturilor FED finale a fost adăugată o notă (nota 2.2), pentru a explica acest caz cititorului.

2. Regularitatea operațiunilor

În ceea ce privește cheltuielile care nu au fost suportate și care reprezintă 45 % din eroarea totală (punctul 21 și figura 4), Comisia consideră că aceste erori privind validarea și închiderea sumelor aferente prefinanțării au un caracter temporar, deoarece orice supracompensare este menită să fie ajustată odată cu acceptarea finală a costurilor. Din acest motiv, acest tip de eroare nu va antrena o recuperare a costurilor.

[Răspunsul referitor la caseta 2](#)

Cheltuieli nesuportate: sume validate și închise în exces pentru prefinanțări

Comisia ia notă de această constatare, dar ar dori să clarifice faptul că rapoartele financiare furnizate de entitatea de punere în aplicare (organizație internațională evaluată pe piloni) nu au oferit suficiente informații pentru a face distincția între cheltuielile suportate și avansurile plătite. Cu toate acestea, până la încheierea proiectului, toate avansurile plătite ar trebui utilizate pentru implementarea activităților prevăzute, iar aceste avansuri ar trebui, în principiu, să devină cheltuieli suportate.

Lipsa unor documente justificative esențiale pentru un contract de lucrări

Comisia a recunoscut că lipseau dovezile solicitate, dar ar dori să clarifice faptul că urmărirea documentelor justificative care confirmă detaliile lucrărilor executate este responsabilitatea entității de punere în aplicare (organizație internațională evaluată pe piloni).

În ceea ce privește cazurile de erori cuantificabile menționate în raport la punctele 23-25, Comisia lucrează în prezent (în cadrul revizuirii strategiei de control a DG INTPA) la revizuirea modelelor de raportare și la consolidarea controalelor sale înainte de acceptarea cheltuielilor.

În ceea ce privește punctul 26, DG INTPA a revizuit termenii de referință pentru verificarea cheltuielilor în 2018 pentru a îmbunătăți procesul de raportare. Mai precis, raportul ar trebui:

- să furnizeze informații de bază cu privire la contract;
- să descrie rezultatul analizei riscurilor și implicațiile acesteia pentru eșantionare;
- să ofere o imagine de ansamblu a testării de fond;
- să divulge integral informațiile privind elementele incluse în populația de cheltuieli și în eșantion;
- să detalieze constatările identificate prin efectuarea procedurilor convenite.

DG INTPA se angajează să îmbunătățească procesul de raportare a verificărilor cheltuielilor și se preconizează că acesta va fi unul dintre rezultatele revizuirii strategiei sale de control.

Raportul anual de activitate și alte mecanisme de guvernanță

Direcția Generală Parteneriate Internaționale (DG INTPA) continuă să ia măsuri pentru a aborda în mod corespunzător toate problemele identificate legate de sistemul său de control. Deși DG INTPA adoptă în fiecare an un nou plan de acțiune referitor la îmbunătățirea controlului intern, fiecare nou plan se bazează pe evaluarea planului de acțiune anterior, pe constatările CCE, ale Serviciului de Audit Intern al Comisiei și pe o evaluare a riscurilor subiacente. Punerea în aplicare a actualului plan de acțiune pe 2023, care abordează deficiențele identificate în materie de control și riscurile ridicate, avansează în ritmul prevăzut.

Studiul din 2023 privind rata de eroare reziduală

Studiul privind rata de eroare reziduală (RER) este un element important care stă la baza declarației de asigurare a directorului general, nefiind însă singura sursă de asigurare. DG INTPA dispune de un cadru cuprinzător de control intern și de o strategie de control care acoperă întregul ciclu de punere în aplicare. Toate elementele cadrului de control servesc drept componente esențiale pentru asigurarea sa, care este prezentată în raportul anual de activitate. Acesta din urmă stă la baza informațiilor referitoare la regularitatea din raportul anual privind gestiunea și performanța.

În ceea ce privește punctul 34, Comisia recunoaște limitările referitoare la controalele stabilite în Acordul-cadru financiar și administrativ cu Organizația Națiunilor Unite și caută soluții viabile, care să fie acceptabile pentru ambele părți.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRI

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor anterioare

Pentru a da curs recomandării 1 din Raportul anual pe 2020 al CCE, Comisia și-a intensificat comunicarea cu organizațiile internaționale cu scopul de a sensibiliza opinia publică în privința necesității de a se asigura că auditorii CCE obțin accesul necesar la documente atunci când auditează proiecte finanțate de UE.

Comisia a luat multe măsuri în acest sens: Comisia a facilitat discuțiile dintre Organizația Națiunilor Unite și CCE și a sprijinit toate inițiativele prin care se căutau soluții permanente privind accesul la documente și păstrarea acestora. Chestiunea este inclusă în mod regulat pe ordinea de zi a reuniunilor cu partenerii, nu în ultimul rând pe cea a reuniunii oficiale a Grupului UE-ONU privind Acordul-cadru financiar și administrativ, precum și a Grupului comun de referință mai operațional, care discută în mod sistematic aspecte legate de audit și control.

Cu toate acestea, Comisia recunoaște că, în pofida tuturor eforturilor, persistă unele constrângeri în ceea ce privește accesul la documente din cauza cadrelor juridice existente ale partenerilor de implementare, care se preconizează că nu se vor schimba în viitorul apropiat. Comisia va continua să ofere sprijin auditorilor și să colaboreze cu organizațiile partenere pentru a facilita auditurile CCE.

Recomandarea 1 – Să ia în considerare modificările aduse contractelor după perioada de raportare atunci când calculează estimările efectuate în contextul separării exercițiilor financiare

Atunci când calculează estimările efectuate în contextul separării exercițiilor financiare în cursul pregătirii conturilor provizorii, să ia în considerare modificările aduse contractelor care au fost încheiate după sfârșitul perioadei de raportare.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: începând cu conturile aferente exercițiului financiar 2024)

Comisia **acceptă** această recomandare și va include un control suplimentar în momentul calculării angajamentelor estimate până la 1 februarie. Acest control suplimentar va verifica datele și sumele contractate care au fost modificate după sfârșitul exercițiului.

Recomandarea 2 – Să consolideze controalele prealabile efectuării plăților

Să aplice controale mai amănunțite pentru a evita erorile legate de plăți în avans declarate drept costuri suportate, de costuri indirecte declarate drept costuri directe și de TVA neeligibil.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025)

Comisia **acceptă** această recomandare și va consolida controalele *ex ante*, orientările și cerințele de raportare.

Recomandarea 3 – Să ia măsuri în vederea îmbunătățirii sistemelor de control utilizate pentru validarea și închiderea prefinanțării plătite organizațiilor evaluate pe piloni

Atunci când validează și închide prefinanțările plătite organizațiilor evaluate pe piloni, să intensifice controalele pentru a identifica și a exclude prefinanțările declarate în rapoartele financiare drept cheltuieli suportate.

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2025)

Comisia **acceptă** această recomandare și va consolida controalele *ex ante*, orientările și cerințele de raportare.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2024

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europene nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europene nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu, în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Capitolul 3:

- [Figurile 3.1, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7 și 3.8](#):

Aceste figuri au fost concepute folosind pictograme pe site-ul [Flaticon.com](#).
© Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

- [Anexele 3.6, 3.7 și 3.8](#):

Aceste tabele au fost concepute folosind pictogramele , , , de pe site-ul [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Capitolul 6:

- [Figura 6.2](#):

Această figură a fost realizată folosind pictograme de pe site-ul [Flaticon.com](#).
© Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

- Figura 6.3:

Această figură a fost realizată folosind pictograma de pe site-ul [Flaticon.com](https://www.flaticon.com).
© Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Capitolul 7:

- Figura 7.4:

Această figură a fost realizată folosind pictograme de pe site-ul [Flaticon.com](https://www.flaticon.com).
© Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

- Caseta 7.2:

Ortofotografie modificată de Curtea de Conturi Europeană – deținută de © [NMA](https://www.nma.lt) (agenția de plăți din Lituania), toate drepturile rezervate.

Capitolul 9:

- Anexa 9.1:

Imagine creată de Curte cu ajutorul aplicației „Tableau”, harta de fundal
© [Mapbox](https://www.mapbox.com) și © [OpenStreetMap](https://www.openstreetmap.org), sub licența [Creative Commons Atribuire – Partajare în Condiții Identice 2.0 \(CC BY-SA\)](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/).

Capitolul 11:

- Figura 11.3:

Această figură a fost realizată folosind pictogramele și de pe site-ul [Flaticon.com](https://www.flaticon.com). © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

- Figura 11.5:

Această figură a fost realizată folosind pictogramele , , de pe site-ul [Flaticon.com](https://www.flaticon.com). © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Angrenajul   utilizat a fost modificat de Curtea de Conturi Europeană, © [By Ramziia – stock.adobe.com](https://www.adobe.com).

Fondurile europene de dezvoltare:

- Anexa I:

Imagine creată de Curte cu ajutorul aplicației „Tableau”, harta de fundal
© [Mapbox](https://www.mapbox.com) și © [OpenStreetMap](https://www.openstreetmap.org), sub licența [Creative Commons Atribuire – Partajare în Condiții Identice 2.0 \(CC BY-SA\)](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/).

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

Raportul anual al Curții de Conturi Europene prezintă opinia acesteia cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale UE și la conformitatea operațiunilor subiacente veniturilor și cheltuielilor cu normele și reglementările aplicabile. De asemenea, acesta prezintă analiza Curții cu privire la aspecte legate de gestiunea bugetară și financiară și de performanță din cadrul execuției bugetului UE.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene